DVD

2 DVD

Dolu dolu tam 16 GB içerik

Windows %100 güvende

CHIP güvenlik paketiyle XP ve Vista emin ellerde

Kıbrıs fiyatı: 7.50 YTL

AYLIK YAYINDIR • ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:13 • SAYI:2008/04 • 6.25 YTL

04 2008

CHIP

04/2008 www.chip.com.tr TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

GİZLİ BIOS

BIOS'a Windows altından ulaşın ince ayarları korkmadan yapın 94

150. sayısında CHIP'ten herkese müthiş yazılımlar

150 TAM sürüm

5 ayrı kategori altında her ihtiyaca uygun programlar. Tümü DVD'de 46

TAM SÜRÜM 40 YTL DEĞERİNDE

TAM SÜRÜM 20 YTL DEĞERİNDE

TAM SÜRÜM 10 YTL DEĞERİNDE

İdeal PC rehberi

Adım adım PC'nizi toplayın

Oyun/overclock, multimedya merkezi, ofis ya da profesyonel PC isteyenler için en uygun sistem tavsiyeleri 60

NOTEBOOK SATIN ALMA REHBERİ

Hayalinizdeki dizüstü 116

Notebook satın alırken dikkat etmeniz gereken noktalar

5 TEST

- ▶ 1.500 $ altı 20 notebook
- ▶ 13 MP3 çalar
- ▶ 40 inç 7 LCD TV
- ▶ 50 CPU/50 GPU

Techno eJay 4: Kendi hit dans parçalarınızı yapmaya hazır mısınız?

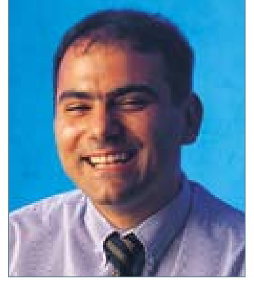
Mashed: Başından kalkamayacağınız muhteşem bir yarış oyunu

DreamWeaver CS3 Video Eğitimi: Web tasarımında uzman olabilirsiniz!

DVD içeriği ile bilgi almak için 222

CHIP dergisi 150.sayı sponsoru Microsoft® Özel Vista rehberi 185

CHIP 150 Freeware • İdeal PC rehberi • Test: 1.500 $ altı Notebooklar • Gizli BIOS ayarları • %100 güvenli Windows • Vista rehberi • Pillere doping

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Yeni CHIP'i nasıl buldunuz?

CHIP, 150 sayıdır bit'ler ve bayt'larla ilgili gelişmeleri yakından takip ederek, okurlarına objektif bir şekilde ulaştırıyor. İlk sayılarımızda daha ziyade bilgisayar dünyasına ağırlık verirken, bugün CHIP, dijital dünyanın en önemli rehberlerinden biri konumuna geldi. Bunda hiç şüphesiz en büyük etken, bilgisayar teknolojilerinin hayatımıza sürekli olarak daha fazla girmesi oldu. Bu sayımızla birlikte CHIP'i kapsamlı bir şekilde elden geçirdik. Amacımız çıtayı daha yükseğe taşımak ve görsel, içerik ve teknik açıdan yeni standartlar belirlemek. Yeni CHIP'te birbirine ters gibi görünen şeyleri birleştirmeye çalıştık: Dijital yetkinlik, resimlerin duygusal dili, içeriksel derinlik ve yenilikçi bir tasarım.

YENİLİKLER Konu seçimi artık çok daha geniş alanları kapsıyor. Sadece bilgisayar donanımları ve yazılımlarını tanıtmakla kalmıyor, aynı zamanda bilgisayar teknolojisinin hayatımıza olan etkilerini, bu ürünlerin günlük hayattaki pratik kullanımlarını gösteren yazılara da yer veriyoruz. Derginin tasarımını da baştan aşağı yeniledik. CHIP sayfaları artık çok daha okunaklı, anlaşılır, aynı metin yoğunluğuna sahip olmasına rağmen daha ferah ve daha çok bilgiyle dolu. Bu bağlamda sayfaların her yerini en ideal şekilde kullanmaya ve yeni içeriklerle ve bileşenlerle daha doyurucu ve ayrıntılı yazılar hazırlamaya özen gösterdik. Bu küçük ayrıntıları sayfaları çevirdikçe siz de keşfedeceksiniz.

İÇERİK Bu sayımızda çok zengin bir dergi ve DVD içeriğiyle karşınızdayız. Toplam 16 GB içeriğe sahip iki DVD'mizde 40 YTL değerindeki Techno 4 eJay tam sürümü yazılımını ve 20 YTL değerindeki Mashed oyunlarını bulabilirsiniz. Ayrıca sizlerden gelen yoğun istek üzerine bu ay DreamWeaver CS3 video eğitimine de DVD'mizde yer verdik. Bu video eğitimi sayesinde siz de web tasarımında uzman olabilirsiniz. Dergi içeriğinde de 1.500 dolar altı dizüstü PC, MP3 çalar ve Full HD LCD TV testlerini bulabilirsiniz. Kapak konumuzda kendi kategorisinin en iyi 150 ücretsiz yazılımına yer verdik. Yine yakın zamanda yeni bir PC satın almak isteyenler için PC toplama ve montaj rehberimiz var. Donanım piyasası uygun fiyatlı yeni ürünlerle adeta bombardımana tutulmuş durumda ve yeni bir PC toplamanın veya mevcut sistemleri terfi etmenin tam zamanı.

SÖZ SİZDE Umarız yeni CHIP'i beğenirsiniz ve daha büyük bir heyecanla ve keyif alarak okursunuz. Yorumlarınız bizim için önemli. Lütfen yeni CHIP'le ilgili görüşlerinizi e-posta ve forum aracılığıyla bizimle paylaşın.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL'DAN 2 TAM SÜRÜM OYUN

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi LEVEL, yine iki tam sürüm oyun hediye ediyor:

Arx Fatalis: Arcane Studios'un 2002 yılında piyasaya sürdüğü ve yapımında Ultima Underworld'den esinlenilen bu RPG klasiğinde, bir RPG'de aradığınız tüm özellikleri bulmanız mümkün. Yaratacağınız karakteriniz ile karanlık ortamlarda, uzun soluklu bir maceraya atılabilirsiniz.
Cold War: Yine 2005 yılında piyasaya çıkan ve klasik Splinter Cell serisini hatırlatan Cold War, herkese hitap eden eğlenceli bir aksiyon oyunu. Gizlenmeye dayalı bir oynanışa sahip olan bu oyun oldukça sürükleyici bir atmosfere sahip.
LEVEL'ın Nisan sayısında ayrıca GTAIV, Just Cause 2, Age of Conan, Killzone 2, LEGO Indiana Jones, Fable 2 gibi oyunların ilk bakışları; Bioshock 2, The Sims 3 gibi oyunların haberleri yer alıyor. Ek olarak, Far Cry 2 ve Red Alert 3, Yakın Plan bölümünde masaya yatırılıyor. Dosya konuları arasındaysa Arcade Takıntıları ve Video Oyunlarının Alternatif Tarihi var.

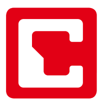

CHIP Şubat 2008 satışı:

37.639

Bu rakama aylık 3.709 abone dâhildir.

Kaynak: DPP A.Ş.

İÇİNDEKİLER 04 / 2008

KAPAK KONUSU

GÜNCEL

TEST + TEKNOLOJİ

166 TEHLİKELİ YAZILIMLAR

PC'ye kötü programlanmış bir yazılımdan daha fazla zarar veren hiçbir şey yoktur.

46 KAPAK KONUSU
DEV YAZILIM PAKETİ

En iyi yazılımları kullanmak herkesin hakkı. Sizin için seçtiğimiz 150 ücretsiz yazılım, para ile satılanları aratmayacak kadar başarılı.

60 TEST + TEKNOLOJİ
İDEAL PC

Kendi PC'sini kendi toplayanlar, daha ucuza, daha iyi bir sisteme sahip olabilirler. CHIP, her bütçeye ve ihtiyaca uygun PC konfigürasyonları öneriyor.

116 TEST + TEKNOLOJİ
HAYALİNİZDEKİ DİZÜSTÜ

Taşınabilir bilgisayarlar masaüstü bilgisayarların yerini almaya başladı. CHIP, ihtiyaçlarınızı PC'yi karşılayacak dizüstü bilgisayarı bulmanıza rehberlik ediyor.

TEST + TEKNOLOJİ

PRATİK

DİĞERLERİ

180 GÜVENLİ WINDOWS

Hacker'lar ve virüs üreticilerinin gözde hedefi Windows'tur. Zaman savunma zamanı.

Mega Update: PC Güncelleme

"Bu yazı için teşekkürler, bu yazıyı okumak heyecanlı olduğu kadar, çok da faydalı oldu. İpuçlarınız ve DVD'deki araçlar sayesinde Windows'um artık ilk günkü kadar yeni ve hızlı."

YAVUZ YILMAZ

İşletim sistemi testi

Test – İşletim sistemleri
03/2008 ▸ Sayfa 44

Vista ve MacOS X kullanıyorum, ancak doğrusunu isterseniz Apple'ın işletim sistemini daha çok beğeniyorum. CHIP, ileride Apple ile ilgili yazılara daha fazla yer vermeli.

TURGAY BULUT

Profesyonel kurtarma

Pratik – Disk kurtarma
03/2008 ▸ Sayfa 136

Sabit disklerde kaybolan verileri kurtarmakla ilgili yazınızı merakla okudum. Ancak bu işin bu kadar kolay olmayacağını düşünüyorum. Çoğunlukla bir diski kurtarabilmek için içine sadece bir tane müdahale yapılabilir ve bunu profesyonel ellerin yapması gerekir. Bu müdahale başarısızlıkla sonuçlanırsa, veriler çok daha fazla hasar görebilir veya sonsuza kadar kaybolabilir. Kalp ameliyatları da sonuçta tozlu bir bodrum odasında yapılmaz. Ne demişler: Operasyon başarılı geçti ama hasta öldü!

E. CAN DİKYOL

Bir veri kurtarma profesyoneli

CHIP: Yorumunuz için teşekkür ederiz, ancak önerilerimizde ısrarlıyız: Sabit diski çöpe atmadan veya profesyonel bir veri kurtarma işlemi için binlerce YTL ödemeden önce, ipuçlarımız en azından bir kere denenmeyi hak ediyor.

CHIP

Casus programlar

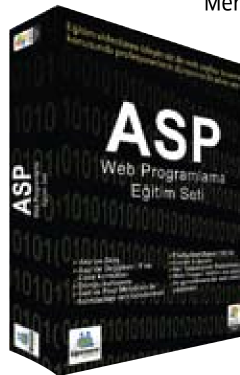
CHIP Dergisi son üç aydır verdiği CD/DVD'lerde çok güzel programlar sunuyor. Benim istediğim, kendi bilgisayarımız için önerebileceğiniz casus programlardan yana. Yanlış anlamayın, bir hacker programı istemiyorum sadece kendi bilgisayarımıza kurabileceğimiz ve kontrol edebileceğimiz bir yazılım arıyorum. Bunu DVD'de bize verirseniz sevinirim...

CEYHUN DURMAZ

Tam sürüm ASP

Mart sayısında verdiğiniz DVD ve dergideki yazıların bilinçli bilgisayar kullanıcısı olma arzusuna katkıda bulunmasından dolayı emeği geçen herkese teşekkürler...

SERDAR SERDAROĞULLARI

Teşekkürler CHIP

Derginizin şubat sayısını aldığımı ve sayfaları kopuk olduğu için okuyamadığımı ve yeni bir dergi istediğimi geçen günler size iletmiştim. Cumartesi günü dergim elime geldi ve içinde DVD ve CD promosyonları da vardı. Sizlere gerçekten teşekkür ediyorum. Ne denli iyi bir dergi olduğunuzu bir kez daha anladım. İyi çalışmalar.

YASİN CANLI

Network trafiği hakkında

Teşekkür ve bir sonraki ay

Merhabalar;

CHIP dergisini severek ve birçok bilgiyi burada öğrendiğimi söyleyebilirim. Böyle güzel ve her yönüyle dolu bir dergi çıkardığınız için teşekkür eder ve taktirlerimi sunarım..

Bir sonraki sayıda network trafiği dinleme ve performans test için bir program ve konuyu da işlemiş olursanız sevinirim. Kolay gelsin hayırlı çalışmalar

HAMZA YILDIRIM

Linux içeriği

Merhabalar;

Uzun süredir derginizi takip ediyorum. Ancak yeteri kadar Unix ve Linux konularından bahsedilmediğini düşünüyorum. Açıkçası donanım konusunda derginiz gayet güzel. Ancak yazılım konusunda sadece Windows çerçevesine sıkışık kalmış gibi görüyorum. Ben ve benim gibi düşünen herkesin isteği derginizde daha çok Unix ve Linux içeriği yayınlamanız. Şimdiden teşekkür ederim

MÜNİR EKİNCİ

Gelecek

10 yıldan beri teknolojiyi CHIP ile takip ettim. İlginç hayalleri, uçuk düşünceleri, yeni çıkacak olan işletim sistemlerinin heyecanını, gelecekte olması mümkün olan projeleri gösteren bir zaman makinesi gibi benim için. Bu gün telefonların ve bilgisayar donanımlarının karşılaştırmalarını okurken gelecekte bizlere hizmet edecek robotların karşılaştırmasını da yapacaklar mı diye merak ediyorum? Hangi robot neler yapıyor, içindeki işletim sistemi, pil ömrü, işlevleri gibi. Hatta şuna benzer bir yazı gelir mi acaba „Yeni çıkan robotlar bulaşıklarınızı yıkıyor, elbiselerinizi ütülüyor, dertlerinizi dinliyor, size gitar çalıyor, istediğiniz bir bilgiyi internette tarayıp sizlere sunuyor, canınız sıkıldığında sevdiğiniz bir sanatçının kimliğine bürünüp size şarkı söylüyor, kızdığınızda alınmıyor, yaşadığınız her anı kayıt ettiği için torunlarınızın torunlarına bile bilgilerinizi güvenle saklayabiliyor." Bu robotun CHIP Fiyat/Performans puanı ne olurdu diye düşünmeden edemiyorum.

İyi çalışmalar.

SEZER MANSUR

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI CHIP YAZI İŞLERİ
Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 410 36 00,
Faks: (212) 410 33 57

TEKNİK SORULAR
yardim@chip.com.tr

DERGİ VE CD/DVD İLE İLGİLİ SORULAR
okurhizmetleri@doganburda.com

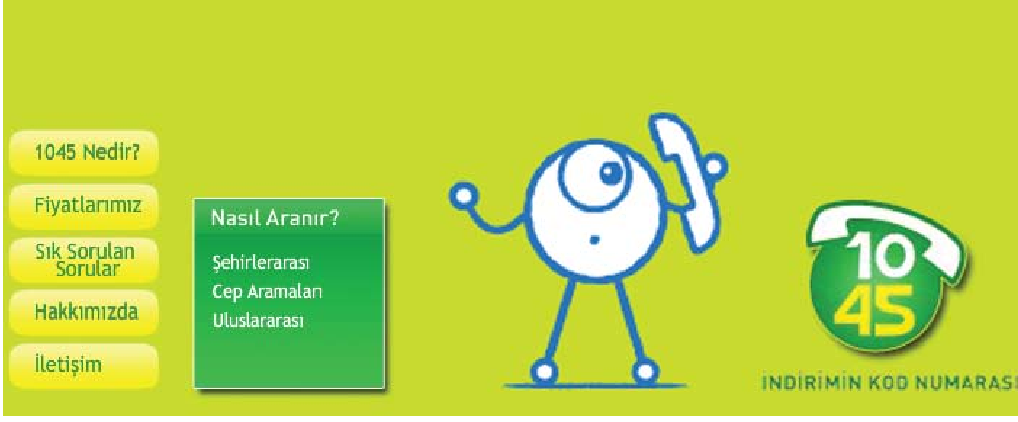
ABONELİK, ESKİ SAYI SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulablirsiniz.
(▶ S. 237)

Telekomda koyun döneminin sonu geliyor

Bir aydır televizyonlarda dönen reklâmlarla uzak mesafe telefon hizmetleri veren operatörler, ucuz tarifelerinin nasıl kullanılacağını anlatıyor.

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Web siteleri Uzak mesafe telefon hizmeti veren operatörlerin web sayfalarında aramak istediğiniz ülkeye uygulanan indirimli fiyat miktarını güncel olarak kontrol edip bütçenizi sarsmadan görüşmelerinizi yapabilirsiniz.

Uzak mesafe telefon hizmetleri (UMTH) Türk Telekom'un ses iletişim hizmetlerindeki tekelini kıran en önemli hareketti. Lisanslar dağıtılırken ülkenin en büyük holdingleri bu hizmetleri vermek için aday olmuş ve lisans almıştı. Ardından Telekom'un kendilerine yaşam alanı tanımadığı, haksız rekabetle lisans almış firmaları iflasa sürüklediği gibi iddialar ve tartışmalar telekom dünyasının devamlı gündeminde oldu.

UMTH ifadesini daha önce duymadıysanız küçük bir açıklama getirelim. Uluslararası ve Şehirlerarası telefon görüşmeleri yapmak istediğinizde, bu hizmetleri veren, fiyat ve hizmet kalitesi bakımından birbiri ile rekabet eden telekom operatörlerinden birini seçebiliyorsunuz ve evinizdeki telefon hattı için mecburen abonesi olduğunuz Türk Telekom'un tarifelerine mecbur kalmadan, başka firmaların fiyatları ve hizmetleri üzerinden görüşmeler yapabiliyorsunuz.

UMTH operatörlerinin ilk faaliyetleri, birkaç yıl önce hayatımıza giren "kontörlü arama kartları" idi. Kuruyemişçilerde bile bulunabilen bu kartlardan satın aldığınızda önce kartın üzerindeki on haneli telefon numarasını arıyor, ardından kartın arkasındaki yaldızlı bölgeyi kazıyarak ulaştığınız şifreyi, telefondaki otomatik yönlendirme sistemine girip, kontör sayınızı tespit ettiriyor ve ardından aramak istediğiniz telefon numarasını çevirip, görüşmeye başlıyordunuz.

Bazen bir iki dakikalık telefon görüşmesi için kendinizi telefon başında dakikalarca tuş çevirirken bulabiliyordunuz.

UMTH operatörleri şimdi çok daha pratik bir sistemle karşımızda. Telefonunuzun ahizesini kaldırdığınızda hangi operatörün hizmetini almak istiyorsanız onun dört haneli şifresini çevirip, ardından gelen çevir sesiyle, sanki ahizeyi yeni kaldırmış gibi arayacağınız numarayı tuşluyorsunuz ve Türk Telekom'un tarifesinden değil, kullandığınız operatörün indirimli tarifesinden yararlanarak görüşmenizi yapabiliyorsunuz.

Şimdilik dört haneli şifrelerinin duyurularını yapan operatörler, Millenicom (1045), Superonline (1099), Netone (1095) ve Koçnet (1056) olarak sıralanıyor.

Peki tarifeler?

Uzak mesafe söz konusu olduğunda hangi ülke için tek tek hangi ücretin uygulandığını listelemek çok zor. Üstelik bir de bu ülkelerin sabit hatları ile mobil hatlarını aramak farklı ücretlere tabi. Dolayısıyla, Türk Telekom hattınızla aradığınız 1. kademe ülkelerin sabit telefonları yani ABD, Almanya, İngiltere ve pek çok Avrupa ülkesi için dakikası 10,6 Yeni Kuruş iken, Netone ile aradığınızda 6,7 Yeni Kuruş karşılığında görüşme yapabilirsiniz. Koçnet'de bu rakam 8,1 Yeni kuruş, Millenicom'da 7 yeni kuruş. Superonline'da ise 6,8 Yeni Kuruş. Bir genelleme yapmak gerekirse, fiyatların Türk Telekom tarifelerine göre %15 ile %25 arasında avantajlı olduğu göze çarpıyor. Elbette şu andaki uluslar arası ve şehirler arası telefon görüşmeleri için ödediğimiz fiyatlar hala dünyada göze çarpan yüksek miktarlar. Ancak UMTH operatörlerinin tarifeleri şimdilik tek kaçış kapımız. Eğer uluslararası veya şehirlerarası yada sabit hattınızdan cep telefonlarını aramaya niyetliyseniz, önce bu operatörlerin sitelerini ziyaret edip, aramak istediğiniz ülke için hangi operatörün ne kadar fiyatlandırmaya gittiğini karşılaştırmanızı tavsiye ederiz zira bu fiyatlar rekabete ve piyasa şartlarına göre her an değişebilir.

KULLANIMI
Diyelim ki Ankara'yı arayacaksınız... Önce ahizeyi kaldırıp seçtiğiniz operatörün şifresini tuşlayın. Mesela Koçnet üzerinden konuşmayı tercih ettiyseniz bu şifre 1056'dır. Sonra da hiç beklemeden ilgili alan kodunu ve arayacağınız numarayı tuşlayın.
Örn: 1056 0312 xxxxxxx
Ya da Almanya'yı mı arayacaksınız? Önce 1056'yı, sonra Almanya'nın ülke kodunu ve alan koduyla birlikte arayacağınız numarayı tuşlamalısınız.
Örn: 1056 0049 xxxxxxxxxx
Veya bir cep telefonu, örneğin 532'li bir Turkcell numarası aramak isterseniz:
Örn: 1056 0532 xxxxxxxxxx
Üstelik bu hizmetlerden yararlanmak için sözleşme ya da başka hiçbir işlem yapmanıza gerek yok.

Bunları kaydedin

Operatör	Şifresi	Web Sitesi
Koçnet	1056	www.kocnet.com
Superonline	1099	http://1099.superonline.com
Netone	1095	www.1095.com.tr
Millenicom	1045	www.1045.com.tr

KELİME İŞLEME

OpenOffice 3 sonbaharda

Ücretsiz ofis yazılımı OpenOffice'in yeni sürümünün eylül ayında çıkacağı, müdür Louis Suarez-Potts tarafından duyuruldu. Çizim programı Draw, PDF'leri içe aktarmaya izin veren yeni bir özelliğe kavuşurken, geliştiriciler Web 2.0 uygulamaları için yeni bir arabirim tasarlayarak bazı blog'ların daha kolay düzenlenmesini sağlıyorlar.

BİLGİ İÇİN: **www.openoffice.org**

İNTERNETTE BAŞARI

IHS Telekom, dünya'da 53.

2007 Eylül ayında ICANN Akreditasyon'u alan yerli sermaye şirketi IHS Telekom, en hızlı büyüyen alan adı yazmanları dünya sıralamasında 53. sırada, en çok alan adı tescili bulunduran alan adı yazmanları dünya sıralamasında ise 181. sırada bulunuyor.

İnternet firması IHS Telekom, 2008 yıl sonunda en hızlı büyüyen alan adı yazmanları dünya sıralamasında ilk 30 , en çok alan adı tescili bulunduran alan adı yazmanları dünya sıralamasında ise ilk 100 içine girmeyi hedefliyor.

BİLGİ İÇİN: **www.ihs.com.tr**

S3 "RELOADED"

DirectX 10.1 destekli S3

S3 öldü sanlrken, ATI ve nVidia'ya sıkı bir rakip olma iddiası ile yeniden piyasaya dönüyor. DirectX 10.1 destekli S3 Chrome, ucuz fiyat politikasyla piyasadaki dengeleri sarsmayı hedefliyor. S3 Graphics firmasna ait Chrome 430GT modeliyle AMD ve nVidia'ya gözdağı veriyor. S3 firmasına göre muadil kartlardan daha hzl olan Chrome 430GT'nin DirectX 10.1 desteği de göze çarpıyor.

BİLGİ İÇİN: **www.s3graphics.com**

TTNET WI-FI HİZMETİ GENİŞLİYOR

ADSL abonelerine bedava kablosuz bağlantı

TTNet yaptığı açıklamada, 31 Mayıs'a kadar tüm TTNet ADSL abonelerinin, TTNet Wi-Fi kablosuz internet servis noktalarından internete ücretsiz olarak bağlanabileceğini duyurdu. Bunun için müşterilerin, TTNet Wi-Fi servis noktalarında web tarayıcılarını açtıklarında karşılarına çıkan web sayfasına ADSL hizmet numaralarını, kullanıcı adlarını ve şifrelerini girmeleri yeterli olacak.

TTNet Wi-Fi hizmetini kullanabilmek için normal şartlarda kontör kartlarından satın almak gerekiyor. Günlük 30, 60 ve 150 dakika; haftalık 300 dakika ve aylık 1.800 dakika şeklinde 5 ayrı seçenekte satışa sunulan bu kartlarla, herkes TTNet Wi-Fi servis noktalarında kablosuz internet erişimi servisinden yararlanabilecek. TT Net Wi-Fi kullanımı için dizüstü, ya da Wi-Fi özellikli bir cep telefonu ve IEEE802.11b/g ile Wi-Fi uyumlu W-LAN kartı gerekiyor. Eğer TTNet ADSL abonesi değilseniz, satın aldığınız kartla gelen şifrelerle internete bağlanabiliyorsunuz.

BİLGİ İÇİN: **www.ttnet.net**

SONY KIRPIYOR

Sony PS2 desteğini bitiriyor

Playstation cephesinde yeni gelişmeler var. Ünlü oyun konsolunu satan Sony Style sitesi, bundan sonra Sony PlayStation3'ün 80 GB'lık modelini satmayacağını duyurdu. Bunun yerine Sony, Amerika ve İngiltere'de PS3'ün 40 GB'lık sürümünü, 400 $'dan satışa sunacak. Bu model, 80 GB'lık sürümün kırpılmış biçimi.
Örneğin 4 yerine 2 adet USB girişinin olması ve Super Audio CD sisteminin oyun konsolunda yer almaması gibi.

PlayStation ve PlayStation2 oyunları, dâhili emülatör yazılımı aracılığıyla, 60 ve 80 GB'lık PS3 üzerinde oynanabiliyor. Ancak Sony, tüm yeni PS3 modellerinde bu emülatör desteğini de kaldıracağını açıkladı. Yani PS2 oyunları, yeni PS3 cihazlarında çalışmayacak. Konuyla ilgili olarak Sony'den yapılan açıklamada, "Bu kötü bir gelişme değil çünkü gelişmiş oyun konsolu için hazırlanan yeni oyunlar çoğalıyor ve eskilerinin yerini alacak" denildi.

BİLGİ İÇİN: **www.ps.com**

AGEIA EL DEĞİŞTİRDİ

nVidia Ageia'yı satın aldı

nVidia, oyun fiziği konusunda uzmanlaşmış Ageia firmasını satın aldı. Ageia, bilgisayar oyunları gibi 3B uygulamalarda gerçekçi fiziksel olayların benzetimine izin veren PhysX yongası ve aynı isimli motor ile adını duyurmuştu. Günümüzde PhysX destekli en aşağı 140 oyun var, ama çoğu oyuncu ayrı bir PhysX kartı satın almanın çok pahalı olduğunu düşünüyor. Gelecekte, fiziksel hesaplamaları nVidia'nın GeForce grafik işlemcisi yapacak. nVidia'nın bu sektördeki nüfuzu düşünülürse, PhysX destekli oyunların sayısında bir patlama yaşanabilir.

BİLGİ İÇİN: **www.nvidia.com**

SPİNPOİNT F1R

Veriler için terabyte'lık disk

Elektronik donanım üreticisi Samsung, uzun vadeli kullanıma yönelik Spinpoint F1R modelini duyurdu. 3,5 inçlik SATA disk, sadece üç manyetik plakaya sahip olduğu halde 1 TB veri saklayabiliyor. Disk, dakikada 7.200 devirle çalışıyor, Yerel Komut Sıralama (NCQ) özelliğine ve 32 MB tampon belleğe sahip.

Samsung'un yeni sabit disk modeli Spinpoint F1R, RAID düzeneğinde çalışmak üzere geliştirilmiş ve titreşim denetiminin yanı sıra Komut Tamamlama Süre Sınırı (CCTL) denilen ve disklerin hatalı olarak işaretlenmesini engelleyen bir özellikle donatılmış.

Hataları en aza indirgemek için eklenen FOD ile okuma - yazma kafaları atıl çalışmada disk yüzeyinden kaldırılıyor. Diskin 1,2 milyon saat çalışma ömrü olacağı bildiriliyor. Fiyatı: 350 Euro

BİLGİ İÇİN: **www.samsung.com**

PANASONIC LUMIX TZ5

10x zumlu, HD videolu akıllı fotoğraf makinesi

Piyasadaki 10x zumlu (28-280 mm) ilk kompakt fotoğraf makinesi olan Panasonic TZ23'ün çıkışından dokuz ay sonra, yerine bir yenisi geliyor. TZ5, 7,2 MP yerine 9,1 MP çözünürlüğe sahip ve 3.456 x 2.593 piksellik görüntüleri, alışıldık 4:3 biçiminde çekebiliyor.
Fotoğraflar istenirse 16:9 ya da analog 3:2 biçiminde de çekilebiliyor. Kameranın yeni özelliği, MJPEG biçiminde 1.280 x 720 piksel çözünürlükte, saniyede 30 kare video kaydedebilmesi ve bu videoları bileşen çıkışı sayesinde HDTV'lerde görüntüleyebilmesi. Ayrıca 15 kişiye kadar surat tanıma ve otomatik konu seçimi (manzara ya da parti) de eklenmiş ve 3 inçlik (7,6 cm) ekranın çözünürlüğü iki katına çıkarılarak 460.000 piksele erişmiş. Vizörsüz makinede büyük ekranın sürekli çalışması ciddi bir güç tüketimine yol açsa da, şarj edilebilir pil 300 fotoğraf çekmeye yetiyor. Aygıta selefinden kalan diğer özellikler ise 10x zum, optik görüntü sabitleyici ve başarılı görüntü kalitesi.

Aygıt Mart ayının ortasında piyasaya sürüldü ve fiyatı 400 Euro civarında.

BİLGİ İÇİN:
www.panasonic.com

Panasonic Panasonic'in TZ5'i yüksek zum özelliğine sahip.

SONYERICSSON

12 MP Ericsson telefon geliyor

SonyEricsson 12 megapiksel'lik algılayıcıya sahip yeni bir telefon modeli üzerinde çalıştığını duyurdu. Şu sıralar piyasadaki telefonlarda 5 MP çözünürlüğünde kameralar görmek mümkün ancak Ericsson yeni tasarımında bu standardı neredeyse üçe katlayacak gibi görünüyor. Üzerinde 3 adet ARM 11 işlemcisi bulunacak cep telefonunda, ek olarak donanım hızlandırıcılar da yer alacak. Cep telefonunun bazı özellikleri arasında şunlar bulunuyor: Yüksek kalitede video çekimi, 12 megapiksel çözünürlüğünde dijital kamera, 800 x 480 piksel çözünürlüğünde WVGA ekran desteği, gelişmiş 3B arayüz ve oyunlar, CD kalitesinde ses performansı, gerçek TV deneyimi için yüksek çözünürlüklü video oynatımı. Ericsson, yeni cep telefonu U500 modelini önümüzdeki yıl piyasaya sunacağını belirtiyor.

BİLGİ İÇİN:
www.sonyericsson.com.tr

BABYLON 7 İLE 75 DİL

Anlamadığınız dil kalmasın

Kullanımı oldukça kolay, yeni özelliklere sahip, tercüme ve referans yazılımı olan Babylon, 75'ten fazla dilde 1.300 sözlüğe sahip. Babylon kullanıcılarına ayrıca, Excel, Word, PowerPoint, e-posta, internet tarayıcı ve anında mesajlaşma uygulamaları gibi herhangi bir masaüstü uygulamasında, bir metnin üzerine tıklayarak, anında çevrimiçi / çevrimdışı erişim sayesinde sonuç veriyor.

BİLGİ İÇİN:
www.babylon.com

LENOVO'DAN "TAVİZ VERMEYEN"

ThinkPad X300 dizüstü bilgisayarı

Ultra-ince, hayli kolay taşınabilir ThinkPad X300 dizüstü bilgisayar, 1,85 santimetre inceliğe kadar iniyor. Ağırlığı ise 1,33 kilogramdan başlıyor. ThinkPad X300, solid-state sürücü depolama, arkadan led aydınlatmalı ekran, uzun ömürlü pil ve gelişmiş kablosuz bağlantı özelliği gibi en ileri teknolojileri bir araya getiriyor. Üstün çevresel niteliklerinden ötürü Elektronik Ürünleri Çevresel Değerlendirme Aracı (EPEAT - Electronic Product Environmental Assessment Tool) tarafından "Altın" derecesine layık bulunan X300, çevreye duyarlı bir dizi teknolojiyi de içeriyor.

Lenovo Dizüstü Bilgisayar Birimi Kıdemli Başkan Yardımcısı Peter Hortensius ürünle ilgili olarak şu açıklamayı yapıyor: "ThinkPad X300, ThinkPad ailesi için önemli bir dönüm noktasıdır. ThinkPad, 15 yıldan uzun bir zamandır, inovasyon alanında çıtayı yükseltmesi ve ThinkPad kullanıcılarının kalite, güvenilirlik ve işlevsellik olarak adlandırılabilecek temel ihtiyaçlarına odaklanmasıyla dizüstü bilgisayar tasarımına öncülük etmektedir. bugüne kadarki en ince ve en hafif ThinkPad ThinkPad X300'dür".

BİLGİ İÇİN: **www.lenovo.com.tr**

SILVERTHORNE

Intel'den güç tasarruflu yeni CPU

Intel'in özellikle taşınabilir internet aygıtları için geliştirdiği "Silverthorne" yaz aylarından önce piyasada yerini alacak. 45 nanometrelik bu yonganın başlıca özelliği, güç tüketiminin 0,6 ila en fazla 2 Watt arasında değişmesi. Üstelik tek çekirdekli işlemcinin „Deep Power Down" adında bir güç tasarruf kipi var.

Bu kipteyken işlemci yalnızca 0,016 Watt'a gereksinim duyuyor. Silverthorne, günümüzün üst uç işlemcilerinden çok daha az, sadece 47 milyon transistöre sahip olsa da, x86 uyumlu ve hızı ilk Pentium M'lerinkine denk. Intel'in başı Paul Otellini, "İlk çıktığında Pentium ne kadar önemli idiyse, bizim için Silverthorne da aynı öneme sahip," diyor.

BİLGİ İÇİN: **www.intel.com**

WINDOWS 7

Vista'nın takipçisine ilişkin ilk bilgiler

Microsof, Vista'yla yapacağını yaptı yine. İşletim sistemi için çıkan ilk hizmet paketi, daha çalışır çalışmaz ZoneAlarm, Trend Micro ve BitDefender gibi güvenlik programlarını devre dışı bırakıyor. Böyle sorunlara rağmen, Microsoft, Vista'nın takipçisini hazırlamayı sürdürüyor. "Windows 7" kod adlı işletim sisteminin piyasaya 2009 başlarında çıkması beklense de, görünüşüne ve olası işlevlerine ilişkin ilk bilgiler, tasarımın daha ilk safhalarında tartışılmaya başladı bile. Bu aşamada, programcılar hala Vista'ya yoğunlaşmış durumdalar ancak "Milestone 1" adlı ilk ön sürümde bazı değişiklikler hemen kendini gösteriyor. Örneğin, yerel ağ (Home Group) işleyişinde kimi değişiklikler var ve kurulumun hemen ardından kullanıcının karşısına çıkan bir iletişim penceresi, birkaç tıklamayla fotoğrafların, videoların, müziklerin, hatta yazıcıların paylaşılmasını sağlıyor.

Geliştiriciler masaüstü konusunda da kafa yoruyor. Saatin yakınındaki sistem geribildirim alanı, artık görev çubuğunun gizli simgelerini göstermiyor. Bunlar artık bir açılır pencerede sıralanıyor.

Son olarak, bir hayli değişken olan Başlat menüsü de huzura ve düzene kavuşmuş. Artık bir raptiye simgesi sayesinde, program başlıkları sabitlenebiliyor.

Media Center ve Media Player da yeni hızlı başlatma işlevlerine kavuşmuş. Veri güvenliği kısmı bile kullanıcıya eskiye nazaran daha fazlasını sunuyor. Kullanıcılar yeni "Wipe and Reload" işlevi sayesinde, örneğin başarısız bir kurulumla karşılaşırlarsa PC'lerini ilk aldıkları hale döndürebiliyorlar.

Kontrol sistemi: Windows 7, yazılı ve sözlü komutları yerine getiriyor

Geleceğin Windows'u, daha en başından yeni aygıt sınıflarına, örneğin Tablet PC'lere göre hazırlanmalı. Bunu bilen Microsoft, firmanın kurucusu Bill Gates'in bir röportajda açıkladığı üzere, Vista'nın mirasçısına karakter ve ses tanıma özellikleri ekliyor.

Windows 7'nin ilk sürümü, alışıldık IE7'yi içerse de programcıların internet tarayıcının yeni sürümü üzerinde harıl harıl çalıştıklarını biliyoruz. En büyük amaç, IE'nin farklı web standartlarıyla uyumlu hale getirilmesi. IE8'in bir test sürümü, ünlü Acid2 testini başarıyla atlatırken, IE7 bu testte çuvallıyor. Rakip ürünler olan Firefox ve Opera, bu standartlarla çok uzun zamandır uyumlu.

Microsoft, tarayıcısını diğer programcılara da açmayı planlıyor. Böylece tıpkı Firefox'ta olduğu gibi, Internet Explorer için de eklentiler yazılabilecek. Microsoft, rakiplerinin iki de özelliğini olduğu gibi kopyalamış: Tıpkı sörf oturumları gibi, kazayla kapatılan sekmeler de tekrar açılabiliyor. Programcıların sözlerine kulak asacak olursak, RSS beslemelerinin gösterimi de iyileştirilmiş. Internet Explorer'ın platform mimarı olan Chris Wilson, daha ayrıntılı bilgi vermeyi reddetti.

Bu yüzden, herkes mart ayında MIX08'de Internet Explorer takımının başındaki Dean Hachamovitch'in ayrıntılı bilgi vermesini bekliyor.

Böylelikle, IE6 ile sürüm 7 arasındaki gibi yıllar süren bir geliştirme süreci olmayacağı kesinleşti. Gelecekte, IE'nin her 18 ila 24 ayda bir yeni bir sürümü çıkacak.

Vista'nın takipçisi Windows 7'nin 2009'da raflarda boy göstereceği söyleniyor.

Windows 7 Başlat menüsündeki maddeleri bir raptiye ile sabitleyebiliyorsunuz.

"Windows 7'nin tüm geliştirme sürecinin üç yıl süreceğini hesaplıyoruz"

Irene Nadler, Microsoft Basın Sözcüsü.

BİLGİ İÇİN: **www.microsoft.com**

YAZILIMSAL OYNATICI

HD filmlerini kesintisiz izleyin

CyberLink ve Corel yazılımsal DVD oynatıcılarının yeni sürümleri duyurdular. CyberLink'in PowerDVD 8'i Mart'ta duyuruldu, ama Corel'in WinDVD 9'unun ne zaman mağazalardaki yerini alacağı henüz belirsiz. Ürün, Ocak ayından bu yana Japonya'da satışta. İki firma da ağırlığı HD filmlerin daha iyi oynatılmasına vermiş. Sonuç: Oynatıcılar, saniyede 24 karelik filmlerin HD ready standardını destekleyen 60 Hz'lik televizyonlarda akıcı şekilde gösterilebilmesi için, ara kareleri hesaplıyorlar. WinDVD 9 Plus'ta bu teknolojiye AII2HD adı veriliyor ve önceki sürümdeki TrimensionDNM Advanced işlevinin yerini alıyor. PowerDVD ise benze şekilde işleyen "TrueTheater Motion" teknolojisiyle donatılmış. ATI Radeon HD 2000 ve GeForce 7 serisi ve yukarısı kartlarda, H.264 biçimi için donanımsal hızlandırma özelliklerinden de faydalanılıyor. Şöyle ilginç bir durum da söz konusu: İki aracın da eski sürümleri (WinDVD 8 OEM ve PowerDVD 7), film endüstrisinin korsanlık korkusu yüzünden, filmlerden ekran görüntüsü alınmasına izin vermiyordu. Bu işlev, WinDVD 9'a tekrar eklenmiş.

BİLGİ İÇİN: **www.cyberlink.com, www.corel.com**

KISA KISA

2008 MODEL MICROSOFT

Microsoft Türkiye, dünyanın en gelişmiş sunucu işletim sistemi olarak ifade ettiği Windows Server 2008, SQL Server 2008 ve Visual Studio 2008"in lansmanını İstanbul'da gerçekleştirdi. "Kahramanlar Aramızda" teması ile yapılan lansmanda konuşan Microsoft Türkiye Genel Müdürü Çağlayan Arkan, "İşletmelere bugüne kadarki en güçlü bilişim teknolojisi altyapısını sunuyoruz" dedi.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

RUSSEL VİERS, BİLGE ADAM İÇİN İSTANBUL'A GELDİ

Sıkça teknoloji devlerinin belirli aralıklarda düzenlediği "Train The Trainer" (eğitmenlerin eğitimi) etkinliklerine katılan Bilge Adam eğitmenleri, geçtiğimiz günlerde bu etkinliklerden birine ev sahipliği yaptı. Duayen Viers, geçtiğimiz günlerde Bilge Adam'ın Town Center şubesinde InDesign hakkındaki sorularını yanıtladı.

Dünyanın en ünlü InDesign eğitmeni olarak tanınan Russel Viers, InDesign teknolojisinin elçiliği görevini üstlenen ve tüm dünyada yazılı basın ve baskı uzmanlarına bu yazılımdan en iyi şekilde nasıl yararlanabilecekleri hakkında verdiği eğitimlerle tanınıyor. Viers, Daha önce Meredith, CanWest, Primedia Business gibi dünyaca ünlü yayıncı ve reklam ajansları ile New York Times gibi gazetelere eğitimler vermişti.

BİLGİ İÇİN: www.bilgeadam.com.tr

VERİ KORUMADA ZAAFIN BİR SAATLİK MALİYETİ

7 milyon 840 bin dolar, veri koruma ve kurtarma sistemlerine sahip olmayan bir aracı kurumun bir saatlik kaybını gösteriyor. HP'nin yeni ürünleri, işletmelere, maliyet tasarrufu için veri depolamayı daha etkin bir biçimde merkezileştirmede, yönetim verimliliğini artırmada ve arıza sürelerini kısaltmada yardımcı oluyor. HP'nin küçük ve orta ölçekli kurumlar için geliştirdiği HP StorageWorks 4400 Enterprise Virtual Array (EVA) ve HP StorageWorks 2000 Modular Smart Array (MSA2000) veri depolama ürünleri HP'nin web sitesinden incelenebilir.

BİLGİ İÇİN: www.hp.com.tr

SKULLTRAIL, 3'LÜ SLI'A KARŞI

Süper bilgisayar savaşı: Intel, nVidia'yla çarpışıyor

Intel'in yeni PC platformu olan Skulltrail, uçlarda gezinmeyi seven kullanıcılara göre. Her biri 3,2 GHz hızında iki adet Xeon QuadCore(Core 2 Extreme QX9775) işlemciye ve dört adede kadar SLI grafik çözümüne sahip bu sistemi, iki adet GeForce 8800 Ultra kartla donattık ve nVidia'nın 3'lü SLI'ının karşısına çıkardık. nVidia sistemi, Evga nForce 780 anakartı üzerinde üç adet 8800 GTX'ten ve bir CPU'dan oluşuyordu. Sonuçlar: Cinebench'te neredeyse 20.000 puan elde eden Skulltrail, bu derecesiyle 3'lü SLI'ın önünde. Ancak Crysis oyununda Skulltrail yenilgiyi gönülsüzce de olsa kabullenmek zorunda kaldı. Son söz: Şu anda Skulltrail sistemine 5.000 Euro gibi korkunç bir rakam ödemenize gerek yok, 3'lü SLI'ı yarı fiyatına alabilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com

PHILIPS İLE MÜZİĞİN TADI

30 saate kadar kesintisiz müzik

Philips'in gelişmiş teknoloji ile ürettiği SA25 VE SA26 serisi MP3 çalarlar tek bir ince kalem pille 30 saate kadar müzik dinleyebilme imkanı sunuyor. Sürükle bırak özelliği sayesinde karmaşık programlar kullanmaya gerek kalmadan dosya yüklenebilen SA25 ve SA26 serisi MP3 çalarlar kolay kullanımlarının yanı sıra, şık tasarımlarıyla da dikkat çekiyor. Philips'in mükemmel ses kalitesi sunan MP3 çalar serileri SA25 ve SA26, doğrudan USB girişi sayesinde istenilen şarkıları ve dosyaları 2.0 teknolojisiyle daha hızlı aktarabiliyor.

Yazılım gerektirmeyen Philips MP3 çalarlar, gelişmiş teknolojiyi kolay ve pratik bir kullanımla birlikte sunuyor. Sadece tek bir ince kalem pille çalışan SA25 ve SA26 MP3 çalar serisi 30 saate kadar kesintisiz müzik keyfi yaşamanıza olanak sunuyor. MP3 ve WMA dosyalarını çalabilmenin yanı sıra ses kaydı yapmanıza da olanak tanıyan FM Tuner özelliği, listenizde yer almayan şarkıları dinleyebilme fırsatı sağlıyor. Aynı zamanda taşınabilir bellek olarak da kullanılabilen SA25 ve SA26 MP3 çalar serileri yanınızda taşımak istediğiniz dosyalara dilediğiniz zaman ulaşmanızı sağlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.philips.com.tr

YELLOW DOG LİNUX 6.0

Eski Mac'lere ve PS3'e Linux

Terra Soft Solutions, Apple Power PC'ler ve PlayStation 3 için Yellow Dog Linux 6.0'ı çıkardı. Sistemde büyük değişimler var: Çekirdek işletim sistemi Fedora, yerini dünya lideri RedHat tabanlı CentOS'a bırakmış. İşletim sistemine Open Office, Firefox ve e-posta istemcisi Thunderbird dahil. Windows Live, ICQ ya da AIM gibi tüm önemli protokolleri destekleyen bir anında mesajlaşma yazılımı da bulunuyor. Yalnız PS3 kullanıcılarının sinirini bozacak bir durum var: Yellow Dog Linux (YDL) Sony tarafından resmen tavsiye edilse de, alternatif bir işletim sistemi olarak grafik donanımına doğrudan erişemiyor. Bu yüzden, gereksinimleri kimi oyunlarınkinden bile fazla. YDL, konsollar üzerinde bile USB portuna takılan bir fare ve klavye aracılığıyla kullanılabiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.terrasoftsolutions.com

NORTON ANTİBOT

Korsana karşı koruma

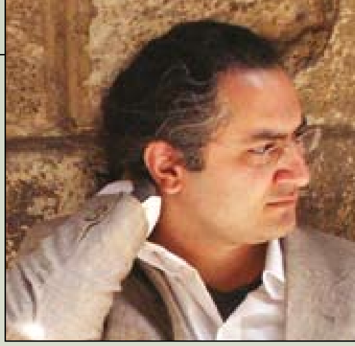
AntiBot aracı, bot ağlarına karşı etkili koruma sağladığını iddia ediyor. Symantec artık satın alınan her Norton AntiVirus, Norton Internet Security ve Norton 360 paketiyle AntiBot için bir indirme anahtarı sunuyor. Yazılımın botların kimlik hırsızlığını engellediği ve aynı zamanda, PC'lerin alışılmadık davranışlarına tepki verdiği söyleniyor. Symantec'in Reklam ve Halkla İlişkiler Müdürü Antje Weber, Norton serisi ürünlerin fiyatlarında bu ek özellikten dolayı bir artış meydana gelmeyeceği konusunda CHIP'e güvence verdi. AntiBot'un yaklaşık fiyatı 30 Euro. Symantec müşterileri ürünlerini 2008.5 sürümüne ücretsiz olarak yükseltebiliyorlar. Bu sürümde, çocuk koruması daha etkili çalışıyor ve kimlik koruması daha iyi sağlanıyor.

BİLGİ İÇİN: www.symantec.com

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

Google'ın Şubat 2008 istatistikleri ilginç.

Bilgisayarlarımızla ahbap olduk

■ Google Türkiye'nin bu ay açıkladığı verilere göre, Türk insanının en çok arattığı kelimeler belirlendi. Üzerine yorum yapmadan önce Ocak ayında en çok aratılan kelimelerin listesine bir bakmak lazım.

1. cem karaca
2. bağ-kur
3. ece erken
4. devil
5. sıla dizisi
6. dogum
7. oyunlarcafe
8. aşure tarifi
9. sesli dünya
10. tuğba büyüküstün
11. OYUN OYNA
12. tse
13. pars narko terör
14. yoshy
15. ben

Görüldüğü üzere, rahmetli Cem Karaca'nın ismi en çok aratılan ifade iken, Bağ Kur sorunlarını çözmek isteyenlerin kurumun sitesine ulaşmak için Bağ Kur kelimesini devamlı arattıklarını da görüyoruz.

Bağ Kur'un **www.bagkur.gov.tr** gibi çok basit bir adresi olmasına rağmen insanların siteye Google üzerinden ulaşma alışkanlığı, "gov.tr" uzantısının bir türlü akıllara yerleşemediğinin bir kanıtı olduğu açık.

Ayrıca Ece Erken hanım kızımızın ülkemiz insanının en çok ilgisini çeken, en merak ettiği hanım kızların hâlâ başında geldiğini de görüyoruz...

Ocak ayı aşure zamanı olduğu için, sekizinci sıradaki aşure de garip görünmüyor. Üstelik, aşure tarifi almak isteyenlerin interneti kullanmaları da aslında son derece mutlu edici bir gelişme. Yeni nesil ev kadınları internete adapte olmuş görünüyor.

"Ben dünyaya bedelim"

Ancak dikkatinizi çekti mi bilemem ama 15. sırada yer alan "ben" kelimesi, beni benden aldı. Mantıken, bu ifadenin vücut üzerindeki benler hakkında bilgi almak isteyen kullanıcılar tarafından aratıldığını düşünmek istiyorum ama bilgisayar dergiciliğindeki 15 yılın ve bunca zamandır duyduğumuz komedi filmi gibi soruların ardından, o olasılığı göz ardı etmek durumunda kalıyorum. Yani bu ibret vesikası gibi istatistik, ülkemizde internet kullanıp Google üzerinden arama yapan çok büyük bir kesimin içinde, hatırı sayılır bir kalabalığın internette kendini aratmak için "ben" ifadesini kullanacak kadar hayal dünyalarında, bilimkurgu filmlerinde yaşadığını gösteriyor olabilir. Kişisel bilgisayarı ile kişisel bir yakınlık kuran ve internette ismini aratmak gereği hissedince, ahbap olduğu bilgisayarına "birader beni internette bir arasana," diyen hülyalar âleminin kanatsız kuşu internet kullanıcıları, etkin internet kullanıcılarımız arasında 15. sırayı oluşturuyor. Elektronik ve bilgisayar mağazasında çalışıp bilgisayarı açılmadığı için bozulduğunu düşünerek yarım saat boyunca sinir krizi geçirip, bilgisayarını yumruklayan ama cihazın kablosunu kontrol etmeyi aklından bile geçirmeyip bizi arayan hanım kızların varlığını bildiğimden, bu 15. sıradaki "ben"in aslında "et beni" olmaması ihtimali hiç garip görünmüyor.

Google arama motoru ile "laubali" olmak

SAMSUNG'DAN ÇAKIL TAŞI: "PEBBLE"

Samsung evde sinema keyfinizi ikiye katlıyor

Samsung, küçük yapısı ve piyano siyahı tasarımıyla DVD oynatıcı pazarındaki iddiasını doğadan ilham alarak tasarladığı Pebble ile sürdürüyor. Samsung'un sinema keyfini maksimuma çıkaracak minik dev tasarımı Pebble, çarpıcı tasarımıyla klasik DVD çalar anlayışına yeni bir soluk getirecek. DVD-F1080 modeliyle pazara sunulacak Pebble, HDMI (1080p up-scaling) özelliğine ve dokunmatik tuş takımına sahip. CD, MP3-CD, DVD+R/RW, DivX, CD-R/RW, WMA ve JPEG gösterim olanağı sunan Pebble üstün görüntü ve ses kalitesi sunarken; modern tasarımıyla da evinizin dekorasyonuna yeni bir renk katacak. Taşınabilir özelliği ile evinizin her köşesinde keyfini sürebileceğiniz ve şık tasarımı ile ilgi odağı olacak model KDV dahil 219 YTL ile satışa sunuluyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr
Samsung Çağrı Merkezi: 444 77 11

ZYXEL'E ÇEVRE ÖDÜLÜ

ZyXEL Avrupa'nın en çevreci firması

ZyXEL, Asya Kurumsal Yönetişim Derneği tarafından hazırlanan "Clean & Green Watch 2007" raporunda, Asya merkezli kurumlar arasında çevre duyarlılığı en yüksek olan ikinci firma seçildi. Ürünlerin tasarımından geri dönüşüm sürecine kadar geniş bir yelpazeye sahip olan "yeşil yönetim" anlayışıyla hareket eden ZyXEL, Ar-Ge çalışmalarının önemli bir kısmını da çevre dostu teknolojilere yönelik olarak kurguluyor. ZyXEL'in çevreye yaklaşımı, bu doğrultudaki çalışmaları ve gelecek vizyonu, bu ödüle layık görülmesinde önemli pay sahibi oldu. ZyXEL aynı zamanda Avrupa Birliği tarafından çevre koruma anlamında zorunlu kılınan direktifleri de eksiksiz yerine getirmesiyle dikkat çekiyor. Çevre korumaya en fazla önem veren kurumların sıralandığı "Clean & Green Watch 2007" raporunda Asya merkezli 582 firma arasında ikinci sırada yer alma başarısını gösteren. ZyXEL'in geride bıraktığı firmalar arasında, Japon şirketleri de dâhil olmak üzere elektronikten finansa, gıdadan beyaz eşyaya kadar farklı sektörlerden pek çok marka yer alıyor. Rapora göre ZyXEL, merkez ofisinin de bulunduğu Tayvan'daki firmalar arasında ise ilk sırada yer aldı.

BİLGİ İÇİN: www.zyxel.com.tr

20 saniyede W-LAN kurulumu

Yeni teknolojiler sayesinde PC kullanmaya yeni başlayanlar bile şifrelenmiş bir kablosuz ağı, bilgisayar uzmanlarından daha hızlı kurabiliyor. Artık her şey otomatik!

FVK - BARIŞ ALKIM

WCN YÖNLENDİRİCİ
N1 Vision yeni N standardına göre veri aktarımı yapıyor.
Bilgi için: www.belkin.com
Fiyatı: Yaklaşık 150 Euro

SSID değişikliği, erişim parolası atama, ağ anahtarı belirleme, istemci yapılandırma... Bugüne kadar WLAN ayarları uzadıkça uzayan, karmakarışık işlemlerdi. Artık Microsoft'un (Windows Connect Now) ve Buffalo'nun (AOSS) yeni teknolojileri sayesinde her şey bir çırpıda halloluyor. Artık kullanıcının ne SSID'in ne olduğunu bilmesi gerekiyor ne de ne zaman AES ne zaman WPA-TKIP kullanacağını.

Windows Connect Now: PIN ile kablosuz internet

Bir SSID (Service Set Identity: Hizmet kümesi kimliği) belirlemeden, parola kullanmadan güvenle sörf yapmak ister miydiniz? Windows Connect Now (WCN) sayesinde artık bu mümkün. Teknoloji, yönlendirici tarafında kimlik doğrulaması için küçük bir PIN kodu kullanıyor. Siz farkında olmasanız da bu teknoloji bilgisayarınızda hazır, zira Microsoft bu özelliği Windows XP Service Pack 2'den bu yana destekliyor.

Ancak WCN destekli aygıtlar çok yaygın değil ve ülkemizde bulunmyyor. Vista'yla, Microsoft adı duyulmamış WCN'i tekrar ön plana çıkarmaya kararlı görünüyor. Üzerinde ya da kutusunda Vista Certified" logosu bulunan çevrebirim aygıtları ve yönlendiriciler WCN ile kolayca yapılandırılabiliyor.

Bunun için ilkin WCN yönlendiriciyi bir kabloyla PC'nize bağlamalısınız. İşin geri kalanı bir Windows yardımcısı sayesinde tereyağından kıl çeker gibi gerçekleşiyor. Kimlik doğrulama için gereksiniminiz olan tek şey, yeni yönlendiricinin arka etiketinde bulacağınız bir başlangıç PIN kodu. Windows kablosuz hizmeti algılıyor ve otomatikman bir ağ adı ve parola önerisinde bulunuyor. Bu veri kullanıcı tarafından onaylanınca, diğer aygıtlara bağlanmada kullanılabilecek benzersiz bir PIN kodu üretiliyor.

Ancak sistemin küçük bir dezavantajı var. İşin içine ek bileşenler gireceği zaman yine bir Windows PC'yi ayar merkezi olarak kullanmak gerekiyor. Öncelikle PC'den yeni bir istemci seçmeli, sonra ona karşılık gelen W-LAN'ı belirlemeli ve son olarak da kişisel PIN koduyla yapılandırmayı onaylamalısınız. İsteğe bağlı olarak, veriyi bir USB belleğe kaydedebilir ve böylece belleği taktığınız herhangi bir bilgisayarın bağlantı verilerini almasını sağlayabilirsiniz. W-LAN aygıtlarının ayarı ileride USB bellek ya da kablo kullanmadan gerçekleşecek.

AOSS: Tek tuşla güvenli WLAN

Buffalo ise Microsoft'tan bir adım önde. AOSS (AirStation One-Touch Secure System) ile W-LAN yapılandırması bakır kablolar gerektirmeden, tek

Microsoft WCN: Her iş için bir Windows PC'si lazım

1 Yönlendiriciyi ayarlayın
Kullanıcı öncelikle yönlendiriciyi yapılandırıyor, kabloyla bağlanıyor ve yardımcı aracılığıyla PIN'ini giriyor.

2 W-LAN'ı çalıştırın
Artık kullanıcı kabloyu çekip W-LAN ile çalışabilir.

3 İstemciyi ekleyin
Başka istemcileri ayarlamak için PIN2 kodu yeterli. Ancak kablo olmadan hiçbir şey çalışmıyor.

WCN İSTEMCİ HP Deskjet 6840 WLAN ile ağa bağlanabiliyor.
Bilgi için: www.hp.com
Fiyatı: Yaklaşık 250 Euro

AOSS- İSTEMCİSİ WLAN yapılandırması Nintendo Wii gibi oyun konsollarında bile tek tuşla çalışıyor.
Bilgi için: www.nintendo.com
Fiyatı: Yaklaşık 250 Euro

AOSS-YÖNLENDİRİCİ WZR2-G300N sayesinde aygıtlar kablosuz ve hızlı N bağlantısına kavuşuyor.
Bilgi için: www.buffalotech.com
Fiyatı: Yaklaşık 70 Euro

tuşla yapılabiliyor. AOSS uyumlu W-LAN yönlendiricilerinin üzerinde "AOSS" yazılı bir tuş oluyor. Bu tuşa bastığınızda, AOSS uyumlu bir diğer kablosuz aygıtta da aynı tuşa basmanız için 90 saniye vaktiniz oluyor. Bunu yaparsanız W-LAN otomatikman yapılandırılıyor ve güvenlik önlemleri etkinleştiriliyor.

AOSS aygıtları daha başlangıçta herhangi bir kablo gerektirmeden çalışabildiği için, bağlantı güvenliğini sağlamak için özel bir teknolojiden faydalanıyor. Kullanıcı AOSS düğmesine basar basmaz bileşenler WEP kodlamalı bir WLAN bağlantısı oluşturuyor. Yönlendirici bunu kullanarak bir zaman damgasını ve kendi MAC adresini gönderiyor. Her iki aygıt da bu verilerden yola çıkarak ve kendi içlerinde bulunan RC4 algoritmasını kullanarak gizli bir anahtar hesaplıyor. Bu anahtar ile WEP bağlantısı içinde ek bir veri kanalı şifrelemek mümkün oluyor.

Ardından yönlendirici, asıl ağ için dört olası anahtar kümesi yaratıyor. Kümelerden birisi, bir ağ anahtarından (64 bit'lik WEP, 128 bit'lik WEP, TIKIP'li WPA ve AES'li WPA2) ve SSID'den oluşuyor. Yönlendirici bunları istemciye gönderiyor ve karşılığında istemci de yönlendiriciyi desteklediği küme hakkında bilgilendiriyor. Son olarak, iki aygıt da asıl W-LAN bağlantısı için uygun düşen kümeyi etkinleştiriyor. Bu işin iyi yanı, kullanıcının bu prosedürden kesinlikle haberdar olmaması. İşler, ancak AOSS'la uyumsuz bir aygıtı ağa katmak istediğinizde zorlaşıyor. O zaman kullanıcının alışıldık usullüe SSID (ağ adı) ve parola bilgilerini sağlaması gerekiyor. Bu biraz daha karışık, çünkü Buffalo'nun sağladığı güvenlik gereğinden fazla iyi. AOSS destekli W-LAN'lar varsayılan ayarlarla SSID göndermiyor; bu yüzden ya web tarayıcısı ile yönlendirici yapılandırmasından isim yayınını etkinleştirmelisiniz ya da SSID'i doğrudan girmelisiniz. Bu da pek kolay değil zira kimlik uzun bir harf ve rakam bileşiminden oluşuyor.

Karar: WCN daha zahmetli ama daha uyumlu

Buffalo seçeneği çok basit. Eğer AOSS aygıtlarınız varsa, güvenli bir W-LAN bağlantısı için tek yapmanız gereken iki düğmeye basmak. Ama ağa AOSS desteklemeyen bir aygıt ekleyecekseniz profesyonel bilgiye sahip olmanız kaçınılmaz.

Microsoft ise orta yolu izliyor. WCN destekli bileşenleri PIN ile eklerken, diğer aygıtlar için alışılageldik SSID - parola ikilisinden yararlanıyorsunuz. İşin Buffalo'dan farklı yanı, SSID'e ve parolaya sizin karar verebilmeniz. WCN'nin dezavantajı ise aygıt bağlamanın yalnızca Windows'la çalışan bir PC üzerinden gerçekleştirilebilmesi. W-LAN pazarında her iki ürünün de payı henüz çok düşük. Hangi yöntemin ayakta kalacağı, aygıt üreticilerinin katılımıyla belirlenecek. Netgear gibi büyük yönlendirici üreticilerinin Buffalo gibi bir rakibin teknolojilerini kullanıp kullanmayacağı merak konusu.

balkim@chip.com.tr

Buffalo AOSS: Kablosuz güvenli ağ bağlantısı

1 Yönlendiriciyi kablosuz olarak yapılandırma
Kullanıcının her iki aygıtta da AOSS düğmesine basması gerekiyor. Ardından, bileşenler güvenli WLAN bağlantısı kuruyor.

2 İletici üzerinden istemciyi ekleme
Ek aygıtlar AOSS üzerinden W-LAN kurulumunu saptıyor ve düğmeye tek basışla ağ için en son anahtarları alıyor.

SONY DPP-FP95

HD televizyon bağlantılı fotoğraf yazıcı

Sony'nin termal süblimasyon teknolojili yeni yazıcısı, fotoğrafları kâğıda dökmekle kalmıyor, takılan bellek kartlarındaki yüksek çözünürlüklü fotoğrafları, HDMI arabirimi üzerinden HDTV uyumlu TV'lerde görüntüleyebiliyor. Fotoğraflar, baskıya gönderilmeden önce 3,6 inçlik dahili ekranda görüntülenebiliyor ve üzerlerinde kırmızı göz önleme ya da görüntü kalitesini belirleme gibi temel işlemler yapılabiliyor. DPP-FP95, 10 x 15 cm boyutlarında bir fotoğrafı yaklaşık bir dakikada basıyor. Aygıt, SD card, Memory Stick Pro Duo ya da CompactFlash gibi önemli biçimlerdeki bellek kartlarını destekliyor. Fotoğrafları, PictBridge uyumlu bir fotoğraf makinesinden, bilgisayar kullanmadan da bastırmak mümkün. Aygıtın fiyatı 200 dolar, 120 sayfa fotoğraf kâğıdı ise 35 dolar.

BİLGİ İÇİN: **www.sony.com**

AMD ATI YİNE İNDİRİMDE, OYUNCULAR HEYECANLI

Rekabet kızışsın kartlar ucuzlasın

AMD'nin nVidia'ya yanıt gecikmedi. Radeon HD3850 ve HD3870 modellerinde indirime gidiliyor. Sürekli indirim haberleriyle gündeme gelen AMD, bir kez daha gündemde.

Radeon 3xxx serisiyle iyi bir sat grafiği yakalayan AMD'nin, nVidia GeForce 9 serisi karşısında ne yapacağı merak ediliyordu. Özellikle GeForce 9800 ekran kartı pek çok oyuncu açısından fiyat ve performansıyla göz dolduruyordu.

AMD ise tüm bunların karşısına fiyat indirimi yaparak cevap veriyor. Radeon HD 3870, 512 MB' 159 $'a, Radeon HD 3850'nin fiyatını ise 149 $'a düşürerek oldukça rekabetçi bir konuma geldi. Fiyatların düşmesinin ardından kullanıcıları daha kolay Crossfire yapabilecekler. Yeni indirim şu an sadece ABD'de geçerli.

BİLGİ İÇİN: **www.amd.com**

IBM'İN ARAŞTIRMASI

Koca internet tek sunucuda

IBM'in araştırma bölümünün hizmet içi bir raporuna göre, bilim adamları kulağa inanılmaz gelen bir projeyle uğraşıyor: Tüm interneti barındıracak bir ana bilgisayar.

IBM ve ABD enerji yetkililerinin birlikte geliştirdiği ultra ölçeklendirilebilir "BlueGene" adlı süperbilgisayarın, bu projeye temel oluşturması bekleniyor. „Kittyhawk" adlı dijital çağda devrim açacak projeyle ilgil raporda, araştırmacılar bu mega makinenin bilgisayar çiftliklerine kıyasla güç tasarrufu sağlayacağı ve olası hata kaynaklarını azaltacağı görüşünü savunuyorlar.

BİLGİ İÇİN: **www.ibm.com**

APPLE

Terfi: iPhone'a ve iPod Touch'a bellek dopingi

Apple'ın internet mağazası ne zaman devre dışı kalsa, firmanın sadık hayran kitlesinin gönlüne bir coşku düşüyor. Zira mağazanın hizmete her ara verişinde ürün yelpazesi genişliyor. Bununla beraber, bu sefer Apple tutkunlarının hevesi kursağında kaldı. Yenilenmiş iPhone ve iPod Touch hemen satışa sunulduysa da, Apple'ın telefonunda göze çarpan tek değişiklik 8 GB yerine 16 GB katı hal bellek kullanılmasıydı. iPod Touch da benzer şekilde, 16 GB yerine artık 32 GB belleğe sahip.

Bu gelişme her iki ürünün de fiyatını 100'er Euro artırmış. iPhone'un yeni etiketi 500, iPod Touch'ınki ise 460 Euro. Ancak eski sürümlerin satışı da devam ediyor. CHIP olarak bu yeni ürünlere geçmeye değmediği kanısındayız. iPhone'a UMTS özelliği eklense çok daha yerinde bir hareket olurdu.

BİLGİ İÇİN: **www.apple.com**

DEDİKODU KAZANI

Yeni PS 3 sonbaharda mı?

Sony bugüne kadar PlayStation konusunda izlediği politakayı devam ettirecek olursa yeni tasarıma sahip ikinci bir PlayStation 3 kasası çıkarması muhtemel. Söylentiler doğruysa, Sony yeni nesil oyun konsolu PlayStation 3'ün güncellenmiş sürümünü 2008 sonbaharında piyasaya çıkarmaya hazırlanıyor. Yeni PS3'ün daha ince bir kasası ve 40 yerine 160 GB'lık sabit diski olacak.

Firma, vaat ettiği Dual Shock 3'e titreşim özelliği de ekleyecek. CHIP'in bu yönde aldığı duyumlarının, en azından tarihle ilgili kısmını, Sony firması yalanladı.

Bununla beraber, firma bu PlayStation'un diğer tüm PlayStation çeşitlerinden daha geliştirilmiş bir Lite çıkışına sahip olacağını öne sürüyor.

BİLGİ İÇİN: **www.playstation.com**

İNTERNET TARAYICI

Firefox 3'le güvenli sörf

Firefox'un geliştiricileri, tarayıcılarının üçüncü beta sürümünü duyurdular. En büyük fark, mimari kısmında göze çarpıyor. Artık Firefox, Cairo adlı grafik kütüphanesinden yararlanacak ve web siteleri bu kütüphaneyle açılacak.

Ayrıca tarayıcı, ziyaret edilen sitelerin güvenlik derecesinden kullanıcıyı daha çabuk haberdar ediyor. Bir site, bağlantıyı SSL ile şifreliyorsa, Firefox bunu parlayan yeşil bir simge ile gösteriyor. Zararlı yazılımlara karşı korumada da yenilik var: Firefox, kullanıcıları tehlikelere karşı uyarıyor. Tarayıcının nihai sürümü yazdan önce piyasada olacak.

BİLGİ İÇİN: **www.mozilla.org**

Web'den gelen tehlike
Zararlıların saldırısı

Kimsenin karşı duramadığı **BİR SEL FELAKETİ:** Zararlı yazılımların sayısı sırf 2007 yılında ikiye katlandı. Veri hırsızları kurbanlarının bilgisayarlarını artık daha sık gözetliyor.

BARIŞ ALKIM

Hollanda %9

Rusya %8

Almanya %22

İngiltere 9%

Yemleme siteleri: EMEA (Avrupa, Ortadoğu ve Afrika) ülkelerindeki kimlik avlama sitelerinin büyük kısmı Almanya kaynaklı.

KAYNAK: SYMANTEC THREAT REPORT 2007

İkide bir yanıp sönen uyarılar, arka planda PC'nizin hesaplama gücünün yarısını tüketen virüs tarayıcılar, işletim sisteminin sinir bozucu uyarıları. Belki de artık pes edip tüm bunları gerekiyor. Zira virüs saldırısının ardı arkası kesilmeyecek. F-Secure'un yaptığı araştırmaya göre 2007 yılında bilgisayarların güvenliğini tehdit eden yaklaşık 500.000 zararlı kod vardı. Anti virüs programcıları bile buna yetişemiyor ve tarama araçları için gereken imzaları zamanında hazırlamakta güçlük çekiyor.

Sörfçülerin kendi güvenliklerini sağlamak için yapabilecekleri pek bir şey de yok. Elbette Apple'ın MacOS'u ya da Opera gibi egzotik işletim sistemlerine ve internet tarayıcılarına geçiş yapabilirler. Janco adlı danışmanlık firmasına göre, Opera ve Safari (Mac) gibi tarayıcıların pazar payı %1 civarında geziniyor. Bu yüzden de saldırganlar böylesine küçük bir kesimi hedef almaya zahmet bile etmiyor.

Virüs geçidi: Saldırganları Windows XP ve Internet Explorer çekiyor

F-Secure, bilgisayar korsanlarının en gözde hedefinin %75'ten fazla pazar payı bulunan Windows XP olduğunu söylüyor. Ardından da giderek artan bir yüzdeyle Windows Vista (%12) büyüyen bir hedef teşkil ediyor.

Bununla birlikte, kaç kişi sırf biraz daha güven hissi uğruna emektar internet tarayıcısından ya da bin bir güçlükle öğrendiği işletim sisteminden vazgeçer ki?

Ama sayıların ortaya koyduğu tabloyu inkâr etmek güç. Internet Explorer'ın bir bileşeni olan ActiveX, korsan saldırılarının %89'una yol açarken, Firefox uzantılarını hedefleyen saldırı oranı ancak %1. Yani, bazen böyle bir değişim işinize gelebilir.

Seri üretim: Virüsler, inşa kitleriyle yapılıyor.

Virüs yazmak gün geçtikçe kolaylaşıyor. Profesyoneller de amatörler de kimi şüpheli forumlarda 1.000 dolardan el değiştiren MPack gibi inşa kitleri kullanıyorlar. Özellikle Çinli bilgisayar korsanları aynı zararlıların farklı sürümlerini üst üste yaratıyorlar. Ucuz, zahmetsiz ve hızlı bir üretim yöntemi.

Güvenlik şirketleri virüs seline karşı ayak diremeye çalışıyor. Artık güvenlik yazılımları zararlıların davranışlarını çözümleyerek onları durdurmayı deniyor. "Davranış Denetimi" denilen bu yöntem, üretici firmaların veritabanlarında olmayan tehli-

VİRÜSÜN TARİHÇESİ

"Virüs" sözcüğü ilk kez 1981'de Dr. Fred Cohen'le Profesör Leonard. M. Adleman arasındaki bir konuşmada kullanıldı.

John von Neumann "kendini kendine üreyen otomatlar" kuramını geliştirdi ve böylelikle virüslerin kuramsal temelini hazırladı.

1949

keli araçların bile saptanmasını sağlıyor.

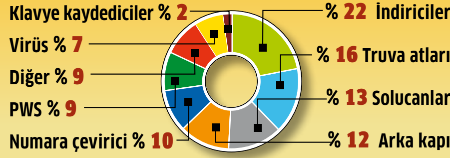
Symantec'in güvenlik uzmanlarından Candid Wüest, bu yöntemin başarısına inananlardan. "Çoğu virüs davranışıyla kendini ele veriyor," diyor. Bunun bir örneği, "Drive-by-download" denilen ve hep aynı çizgiyi izleyen yöntem. Öncelikle bir web sitesi Internet Explorer'ı çökertiyor, sonra bilgisayarınıza bir yükleyici kuruyor. Yükleyici de internetten indirdiği zararlı verileri bilgisayarınıza yerleştiriyor. Böylesi bir davranış kolayca tanınıp durdurulabilir.

Yalnızca eski ve neredeyse tarihi zararlılar karşısında bu yöntemin bir dezavantajı var. Davranışından yakalamanız için virüsün önce bir şeyler yapması, örneğin birkaç dosyayı silmesi gerekiyor. Anti virüs programı da bu girişimi engellemeli. Güvenlik yazılımlarının gelecek kuşağı bunun altından başarıyla kalkabilecek. Üreticiler, güvenlik programlarının indirilen kodları öncelikle "kum havuzu" (sandbox) denilen, güvenli bir alanda çalıştırmasının ve kodların zarar verme amaçlı olup olmadığının araştırılmasının önemini vurguluyor.

balkim@chip.com.tr

Zararlı yazılımlarda son trend

Truva atları ve indiriciler klasik virüslerin yerini alıyor.

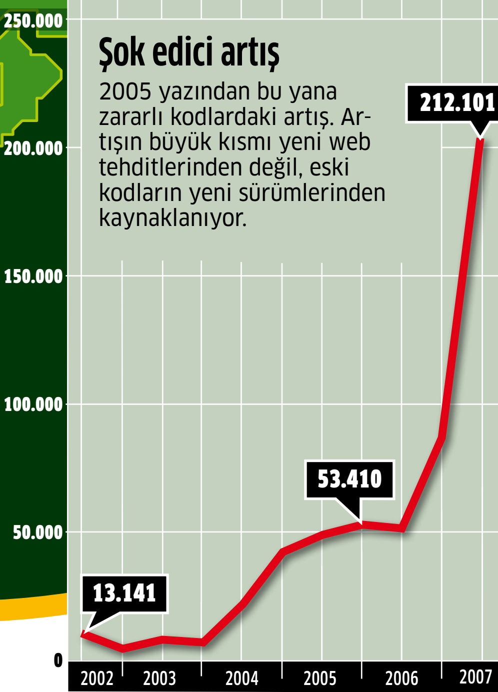

KAYNAK: IBM INTERNET SECURITY SYSTEMS 2006

% 29 Bot ağlarının 'u Çin kaynaklı

Şok edici artış

2005 yazından bu yana zararlı kodlardaki artış. Artışın büyük kısmı yeni web tehditlerinden değil, eski kodların yeni sürümlerinden kaynaklanıyor.

KAYNAK: SYMANTEC TEHDIT RAPORU 2007

"ARANIYOR" En büyük internet korsanları

Michael Buen

Michael Buen: Filipinli öğrenci, "I love you" virüsünün yazarı

Virüs 3 milyon Euro zarar verdi ve yayılmak için Outlook'u kullandı.

David L. Smith

"Melisa" solucanının Amerikalı programcısı

Bu makro virüsü sırf ABD'de 80 milyon dolar zarara yol açtı.

Tariq Al-Daour

"Storm"u yazan El-kaide sempatizanı

37.000 kredi kartı bilgisini çalan öğrenci, bunlarla 2,4 milyon Euroluk alışveriş yaptı.

"ARANIYOR" Anti virüs firmalarının gözde avcıları

Eugene Kaspersky

Kaspersky laboratuarlarının yöneticisi

1997'de Kaspersky Lab'ı kurdu ve Anti Virüs Araştırmacıları Birliği (CARO)'nun üyesi.

Candid Wüest

Symantec'in virüs araştırmacısı ve güvenlik uzmanı

Symantec'te çalışan Candid Wüest, araştırma merkezinde yeni zararlıları analiz eden bir virüs avcısı.

Mikko H. Hyppönen

F-Secure'da Araştırma Şefi

"Sobig.F" gibi solucanları ilk yakalayan, dünyayı "Sasser" tehdidine karşı uyaran ve "Zotob"u durduran onun ekibiydi.

1983 Araştırmacı Fred Cohen "Bilgisayar Virüsleri – Kuram ve Uygulama" başlıklı tezinde, virüslerin temel işlevlerini belirledi.

1986 Bir PC satıcısı, ilk **MS-DOS** virüsü olan Brain'i (Beyin) yaydı.

1990 İlk "**polimorf**" (biçim değiştiren) virüs Chameleon (bukalemun). Kendini her bulaşmada değiştiren virüs, 9 KB boyutuyla bellekte kalan en büyük virüs.

2004 Almanya'nın kuzeyinden 18 yaşında bir öğrenci Sasser solucanını internete saldı. Microsoft bile şüphelinin başına 250.000 Euro ödül koydu.

2005 "Sober" kendi **SMTP motoruna** sahip olan ve sahte gönderici adresleri kullanarak yayılan bir e-posta solucanı. Solucan, anti virüs araçlarını devre dışı bırakıyor.

INTERNET EXPLORER 8 BETA

Yazdıklarınız kaybolmayacak

Microsoft Internet Explorer 8 ile ilgili bazı detayları açıkladı. Las Vegas'taki Mix08 web geliştiricileri konferansında, piyasaya hazırlanan web tarayıcının ilk beta sürümü tanıtıldı. Yeni tarayıcının kullanıcıları sevindiren en önemli özelliği kapanan pencerelerdeki verilerin geri getirilebilmesi. Firefox bu özelliği sayesinde son bir yılda büyük popülarite kazanmıştı.

Microsoft yeni tarayıcıda beş yeni özelliği ön plana çıkarmış: Activities ismindeki özellik ile web tasarımcıları kullanıcıların sitede farklı eylemleri gerçekleştirebileceği alanlar oluşturabiliyor. Mesela bir yerin adresi fare tıklaması ile harita üzerinde araştırılabiliyor veya yabancı bir kelimenin yanında isterseniz tanımını da görebiliyorsunuz.Microsoft, WebSlices adını verdiği ve RSS beslemelerini hatırlatan ama daha fazla bilgi sunan bir tekniği de tanıttı. Örneğin kullanıcı WebSlices'a abone olabiliyor, Sık Kullanılanlarına ekleyebiliyor, sunucunun web sitesini ziyaret etmeden hava durumu tahminlerini görebiliyor veya TV program akışını gibi bilgilere ulaşabiliyor.

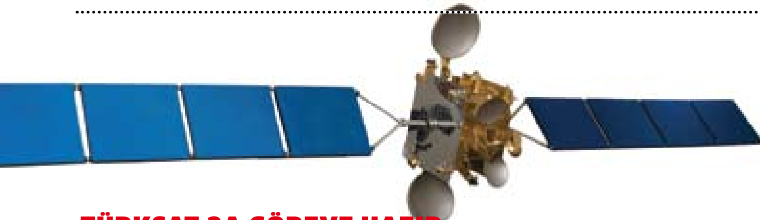
Buna ek olarak Internet Explorer'ın bağlantı çubuğu da yenilendi. Yenilik sayesinde internet tarayıcı artık Favorites Bar ve bağlantıları, RSS beslemelerini, WebSlices'ı ve Office dokümanlarına giden kısayolları da gösterebiliyor. Ayrıca farklı içeriklerle daha kolay bir şekilde doldurulabiliyor. Microsoft güvenlik hanesine bir artı daha koyuyor ve Internet Explorer 7'deki Kimlik-Avı Filtresini bir üst seviyeye taşıyor. "Safety Filter" (güvenlik filtresi) kullanıcının zararlı yazılım barındıran siteleri ziyaret etmesini engelliyor. Son olarak IE 8 geliştiricilerinin rakiplerinden bir miktar kopya çektiğini belirtmeliyiz: Automatic Crash Recovery sayesinde açık sekmeler dâhil tüm güncel oturum kaydediliyor ve tarayıcı tekrar açıldığında geri yüklenebiliyor.Microsoft, geliştiriciler için CSS 2.1 ve kısmen 3.0'ın tarayıcıya doğru bir şekilde entegre edilmesi üzerinde çalışmak istiyor. Ayrıca interaktif web sitelerini görüntülemede kullanılan Ajax ismindeki teknolojiye daha çok destek verilecek. İnternet ve masaüstü arasındaki sınırlar ileride kaybolacak. Kullanıcılar internet sitelerine, tıpkı işletim sistemlerinde kurulu olan programlara erişebildiği hızda ulaşacak. Microsoft şu andan itibaren Internet Explorer 8'in beta sürümünü farklı işletim sistemleri için indirilmeye sundu. Artık kullanıcılar ve geliştiriciler tarayıcıyı test edebilecekler.

Yeni IE8 Yeni web tarayıcı umut vaadediyor.

BİLGİ İÇİN:
www.microsoft.com

TÜRKSAT 3A GÖREVE HAZIR

Fezaya bir adım daha

Türkiye'nin yeni uydusu Türksat 3A, tüm testleri tamamlanarak üretildiği Fransa'daki Thales Alenia Space tesislerinden, Fransız Guyanası'ndaki Kourou Uydu Fırlatma Bölgesi'ne ulaştırıldı. Türksat 1C uydusunun yerini alacak olan ve tasarım ve üretim sürecinde 22 Türk mühendisin de görev aldığı Türksat 3A, Türkiye'nin uydu haberleşme kapasitesini yüzde 50 artıracak.

Türksat 3A'nın Mayıs ayı sonunda büyük bir törenle uzaya fırlatılacağını söyleyen Türksat A.Ş. Genel Müdürü Dr. Özkan Dalbay, "Türksat 3A, Türk mühendislerinin gözetiminde ve en son teknolojiler kullanılarak geliştirildi. Türkiye'nin uydu teknolojisi konusundaki bilgi birikimine büyük katkı sağlayan uydumuz, uzaydaki kapasitemizi de önemli ölçüde artıracak. Türksat A.Ş. olarak çalışmalarımızı, Türkiye'nin uydu alanında dünyanın söz sahibi ülkelerinden olmasına yoğunlaştırmış bulunuyoruz.

Türksat 3A'dan sonra gelecek ikinci uydunun tamamen Türk mühendisleri tarafından ve Türkiye'de üretilmesini hedefliyoruz" dedi.

Çin'den Grönland'a kadar çok geniş bir coğrafyada hizmet verecek olan Türksat 3A, Asya, Avrupa, Kuzey Afrika ve Türkiye'den yayın yapacak kuruluşların taleplerine cevap verecek kapasite ve yeteneklere sahip. Uydunun kullanım ömrü ise 20 yıl olarak planlandı.

BİLGİ İÇİN:
www.turksat.com.tr

GEZEGENDEKI EN HIZLI GRAFIK ÇÖZÜMÜ

XpertVision GeForce 9800GX2 geldi

XpertVision, çift grafik işlemcisi içeren XpertVision GeForce 9800GX2 modelini duyurdu. Gezegendeki en hızlı grafik çözümü olan ve çift 9800 grafik işlemcisi ile hayat bulan XpertVision GeForce 9800GX2 oyuncuların beklentilerini karşılamaktan daha öteye gidecek.

XpertVision GeForce 9800GX2'nin çekirdek hızı 600 MHz ve yüksek kapasiteli 1GB 512 bit belleği ise 2000 MHz hızında çalışıyor. XpertVision GeForce 9800GX2, Nvidia'nın HybridPower teknolojisi sayesinde grafik yoğunluğu düşük uygulamalarda anakart üzerindeki tümleşik grafik işlemcisinin kullanılmasına olanak sağlayarak daha sessiz kullanım deneyimi yaşamanızı ve güç tasarrufu yapmanızı sağlayacak.

XpertVision GeForce 9800GX2, PCI-Express 2.0 platformu ve DirectX 10 Shader Model 4.0 teknolojisine sağladığı desteğin yanısıra zenginleştirilmiş video gösterimi için de 2.jenerasyon PureVideo HD teknolojisini destekler. PureVideo HD, Blu-ray ve HD DVD içeriğinin donanım ivmelendirme işlemini gerçekleştirerek CPU yükünü minimuma indirmektedir. Doğal HDMI çıkışı aracılığıyla HDMI kullanıcıları, bir HDMI-hazır özellikte ekrana bağlantı için tek bir kablo üzerinden gerçek ses ve video akışını gerçekleştirebilecekler.

BİLGİ İÇİN:
www.endeksbilisim.com

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

Bu çılgınlığa bir dur diyin!

Dev indirimler insanları ihtiyacı olmayan şeyleri almaya yöneltiyor

M.Ö. sadece gıda ve sağlık yardımları ile emekli maaşı kuyruklarında yaşanan izdihamlar vardı. Değil fakirlik, açlık sınırı altındaki halkın kendisine ücretsiz olarak dağıtılan bu ihtiyaç maddesi yardımlarını almak için sarf ettiği çaba için hiç kimsenin tek bir kelime bile etmeye hakkı olduğunu sanmıyorum. Ama değil bedava dağıtılan, indirimde bile olsa yine de hatırı sayılı derecede yüksek fiyat etiketlerine sahip lüks tüketim maddeleri için birbirini çiğnemenin biri bana mantıklı bir açıklamasını yapabilir mi lütfen?

Daha önceden de çeşitli indirimlerin yapıldığı olurdu. Ama şu an yaşadığımız çılgınlık asıl MediaMarkt'ın Türkiye'de şubeler açması ile başladı. O yüzden sanırım bu durumu M.Ö (MediaMarkt'tan önce) ve M.S. (MediaMarkt'tan sonra) şeklinde iki dönem olarak ayırmak en mantıklısı olacak. Bu arada sakın bu konu çok eskidi, daha yeni mi görüş belirtmeye karar verdin diye düşünmeyin. Ümraniye 1. izdihamı bunun ilk ve son olmayacağının sinyallerini vermişti. O anda sadece anlık bir olayın değerlendirmesini yapmaktan çok bekleyip durumu daha geniş bir şekilde ele almayı düşünmüştüm. Artık zamanı geldi. Çünkü iş çığırından çıkmak üzere.

ElektroWorld ile devam eden indirim çılgınlığı bugün Bimeks, Gold ve Vatan Bilgisayar gibi benzer elektronik marketleri de içine alarak büyümeye devam diyor. Bu iş modelinin temelinde müşteriyi indirimler ile mağazaya çektikten sonra çok daha fazlasını sunup, almak istediğinden fazlasını satmaya çalışmak yatıyor. İster gıda olsun ister elektronik, tüm dev marketlerin kullandığı sistemin mantığı bu ve çok da güzel bir şekilde işliyor. Üstelik bu yöntem o kadar çekici ki gerçek bir mağazası bile olmayan, yani aslında sistemin tam olarak hakkını veremeyecek olan online satış mağazaları da bankaların desteğini alarak bu işi yürütmeye çalışıyorlar. İndirimler çoğu sefer %30'lara varan oranlara ulaşabiliyor. Tabii ki bu çekici oran sadece kısıtlı bir stok için geçerli oluyor. Dolayısıyla stoklar erken tükeniyor ve müşteri de çığırından çıkıyor. Ardından internet üzerinde yer alan bazı forumlar indirim yapan mağazaları gerçek fiyatları üzerinden indirim yapmadıkları gerekçesi ile suçluyor ve olay mahkemelere kadar taşınıyor. Olay bir yandan çirkinleşiyor belki ama diğer taraftan fütursuzca alışveriş çılgınlığının hızında pek azalma olmuyor.

Size şunu söyleyebilirim ki, bunun sebebi ihtiyaç değil. Satılan şeyi % bilmem kaç ucuz olması da değil. Fırsatın sadece belli bir süre için üstelik de çok kısa bir süre için geçerli olması, sanırım insanların düşünme ve karar verme mekanizmasını engelliyor. O an için düşünülen "buna ihtiyacım var mı?" sorusu olmuyor. Beyni ele geçiren "İlerde nasıl olsa ihtiyacım olur, şimdi hazır ucuzken alayım" düşüncesi inanın arabası olmayan bir insana kamyon lastiği bile aldırır.

> "İlerde nasıl olsa ihtiyacım olur, şimdi hazır ucuzken alayım"

Ne yalan söyleyeyim %30'lara varan indirim oranları beni de hipnotize etmedi değil. Ayıldığımda kendimi mağazanın içinde metrelerce kuyruğa bakarken buldum. Nasılsa mağazanın online satışında da aynı indirim oranı olduğunu düşünerek eve döndüm. İstediğim ürünün online stokunun tükendiğini öğrendiğimde ise maceram sona erdi. Evet, istediğim ürünü alamamıştım belki ama üzülmüyordum. Çünkü aslında o ürünü istemiyordum. Elimdeki beni belki 1 yıl daha idare edecek kadar iyi durumdaydı ve zaten 1 yıl sonra da ürün belki de şu anki indirimli fiyatına inecekti.

Uzun lafın kısası demem o ki, bu alışveriş çılgınlığından kendinizi almanız pek mümkün değil. Ama en azından önünüze böyle sınırlı süreli bir fırsat geçti mi hemen almaya karar vermeden önce eğer bu fırsat 1 ay boyunca geçerli olsaydı ne yapardınız onu düşünün. Emin olun daha sağlıklı karar vereceksiniz. Ondan sonra gerçekten ihtiyacınız varsa zaten alırsınız. Son olarak buyurun size bir de alışveriş tüyosu: Ne almak istediğinize mutlaka alışverişe gitmeden önce karar verin. Tabii karar verirken CHIP'in satın alma danışmanı yazılarını ve testlerini de okumayı unutmayın.

İŞLEMCİLERDE DEVRİM

Intel'den Nehalem hamlesi

Intel bütünleşik grafik yongası barındıran yeni işlemciler sunmayı planlıyor. Intel'in Nehalem ismini verdiği yeni işlemcisinde bir çekirdek, grafik hesaplamalarını üstlenecek. Intel'in çıkacak olan işlemci mimarisi Nehalem, bütünleşik grafik yongasına sahip olacak.

Buna göre Nehalem teknolojisi ekran kartının görevlerini devralan iGraphics isminde bir yapı taşına sahip olacak. Yalnız iGraphics'in tüm modellerde kullanılıp kullanılmayacağı henüz belli değil. Sadece belirli sürümler için de geçerli olabilr.

Bu teknoloji sayesinde anakart üreticileri ilerleyen zamanlarda kuzey köprüsünü devre dışı bırakabilir. Bu yapı taşının görevi öncelikli olarak bellek kontrolü (şu anda işlemciler tarafından yapılıyor) ve PCI-Express yollarının yönetimi.

BİLGİ İÇİN: **www.www.intel.com.tr**

FACEBOOK'TAN HABER

MSN Messenger'a rakip geliyor

Facebook Nisan ayı içinde eş zamanlı mesajlama özelliğini kullancılarına sunacak. Bu program, Facebook hesabınızı açtığınızda sayfanın altınıda 'Open Chat Windows and Number of friends online' eklinde yer alacak. Facebook kullanıcıları anlık iletilerle konuşmayı, Google'ın Gtalk yazlımında olduğu gibi ayrı pencerede gerçekletirebilecekler.

Kullanıcıları, AIM'deki Away Messages'da olduğu gibi, status, yani görünümlerini kolaylıkla değitirebilecekler. Bunun yanında eski yazmaları da kullanıcıların silmesine olanak verileceği sızan haberler arasında yer alıyor.

BİLGİ İÇİN: **www.facebook.com**

HTC'NIN YENI MODELİ TOUCH DUAL

iPhone katili telefon Türkiye'de

Windows Mobile tabanlı akıllı cihaz üreticilerinden HTC, Touch ailesinin görüntülü konuşma yapmaya ve cep telefonundan video izlemeye olanak tanıyan 3.5N kablosuz bağlantı seçeneği ve kayarak açılan yenilikçi klavyesi ile dikkat çeken yeni ve güçlü üyesi Touch Dual'i Türkiye'de pazara sundu. Touch Dual, mobil cihaz kullanıcılarının ihtiyaç duyduğu çok özellikli cihaz deneyimini kullanım kolaylığı ile güçlendirmek amacıyla tasarlandı. HTC Touch'tan esinlenerek tasarlanan ve ince tasarımının yanı sıra 3N/HSDPA bağlantı olanağı ile de dikkat çeken cihaz, kayarak açılan klavyesi ile kullanıcılara çok daha kolay mesajlaşma olanağı sunuyor.
BİLGİ İÇİN: **www.htc.com.tr**

MIDONYA EVRENİ YENİ BİR BAĞIMLILIK OLABİLİR

İnternetin yeni Facebook'u Türklerden geliyor

Midonya.com çevrimiçi oyun eğlence sitesinin beta sürümünü haziran ayında kullanıma sunacağını açıkladı. Web dünyasında ses getirecek projeler üretmek ilkesiyle yola çıkan Webrox, 2008-2009 yıllarına Midonya.com ile oldukça iddialı girmeye hazırlanıyor.

Amerika'da yaşayan birkaç Türk tarafından yaratılan Midonya adasında, oyunlardan videolara, güncel haberlerden yeni arkadaşlıklara kadar birçok içerik kullanıcıya güvenli ve eğlenceli bir şekilde sunuluyor. Sitenin karakter tasarımları, yazılım kodlaması, animasyon ve içerik düzenlemesi gibi ana unsurları, tamamıyla Türk bir ekip tarafından, ileri teknolojiler kullanılarak geliştirilmiş. Şu ana kadar hiçbir yabancı sermaye desteği almadan ilerleyen Webrox, Türkiye'de gençlerden destek bekliyor.

Webrox ekibi adına konuşan Murat Karslıoğlu, "Midonya gibi büyük bir projenin ilk etabını Türkiye'de başlatarak dünya çapında bir eğlence portalı olmayı hedefliyoruz. Bu proje için bir dönem dünyayı kasıp kavuran Tamagotchi furyasının internetle buluşması diyebiliriz. Midonya'nın sadece bir web sitesi olmakla kalmayıp aynı zamanda Türkiye'nin internet dünyasındaki gururu olmasını istiyoruz." dedi.

Siteye ön kayıtların alınmaya başlandığı şu sıralarda ilk 1.000 kullanıcı arasında yapılacak çekiliş sonucunda, Sony Vaio dizüstü bilgisayar ve birçok sürpriz hediye kazanabilirsiniz.
BİLGİ İÇİN: **www.midonya.com**

AVRUPALI BT UZMANLARI EĞİTİMİNİ TÜRKİYE'DEN ALIYOR

Bilginç IT Academy, Avrupa'ya Oracle dersi veriyor!

13 yıldır, kurumlara ve bireylere yönelik verdiği eğitimlerle Türk bilişim sektörüne kalifiye eleman yetiştiren Bilginç IT Academy, 2007 yılında Oracle ile işbirliği yaparak, Oracle'ın iş uygulamaları uzmanlığı eğitimlerini veren ilk ve tek yetkili eğitim merkezi oldu.

Bilginç IT Academy, Polonya ve Rusya gibi ülkeleri geride bırakarak gerçekleştirdiği bu işbirliği kapsamında, Avrupa Birliği'ne (AB) üye ve aday 36 ülkeden 2 binin üzerinde Oracle iş ortağına eğitim vermeyi hedefliyor. Bilginç IT Academy'nin Oracle Partner Academy adı altında verdiği eğitimlere bugüne kadar 250 yabancı BT uzmanı katıldı.

Bilginç IT Academy, tüm Oracle ürünlerini kapsayan ve danışmanlara yönelik yerleştirme hizmetlerine odaklanan bu hızlı ve uygun maliyetli program kapsamında, 2008 yılı sonunda kadar 15 bin adam/gün eğitim vermeyi hedefliyor.

Dünyadaki ilk ve tek Oracle Partner Academy olan Bilginç IT Academy'nin eğitimleri, ERP (E-Business Suite, JD Edwards), CRM (Siebel), EPM (Hyperion) ve endüstriye özel uygulamalar (Retek, SPL) konularını kapsıyor. Ayrıca, Oracle Fusion Middleware kapsamında da Servis Odaklı Mimari (SOA), Kimlik Yönetimi, İş Zekası (BI) gibi Oracle teknolojileri de eğitim programında yer alıyor.

Her ay ortalama 100 yabancı BT profesyonelinin ağırlandığı eğitimler, Bilginç IT Academy'nin İstanbul 4.Levent'te bulunan, ve 1100 m2'lik bir alana sahip olan ve 12 sınıftan oluşan merkezinde veriliyor.

Oracle Partner Academy Programı ile eğitim turizmine büyük katkı sağlayan Bilginç IT Academy, eğitimlere katılmak üzere Türkiye'ye gelen Avrupalı bilişim uzmanlarının, rahat bir eğitim süreci geçirmelerini sağlamak için de özen gösteriyor.
BİLGİ İÇİN: **www.bilginc.com.tr**

ACİL DURUM İÇİN

Philips Power4Live

Philips şarj ihtiyacınızı her an karşılayabilecek yedek bir batarya üretti. Power4Live: Taşınabilir cihazlarınız için yedek batarya olan Power4Live, cep telefonlarını, dijital kameraları, MP3 çalarları, taşınabilir aygıtları destekliyor.

Kullancı Powerpack'i evinde veya daşarıda herhangi bir prize takp şarj ediyor, akabinde bağlantı kablosu ve adaptör ile taşınabilir cihazını elektrik ile besliyor. Farklı cep telefonlarının (Nokia, Sony Ericsson, Motorola) yanında dizüstüler ve Mini-USB kullanan aygıtlar için bile uyumlu adaptörler mevcut.

Şarj etmek için doğrudan prize takılan veya arabada kullanım için geliştirilen modellerin yanında batarya ve doldurma cihazının birbirinden bağımsız olduğu modeller de var. Acil durum bataryaları bir cihazı 60 dakika boyunca besleyebilecek biçimde tasarlanmış.
BİLGİ İÇİN:
www.philips.com.tr

APPLE İPHONE2

Daha birincisini göremedik

Apple, yeni iPhone'unu iş hayatına özgü akıllı makinelere dönüştürmeye karar vermiş görünüyor. Şirket bu nedenle riski seven bir sermaye şirketiyle işbirliğine gitmiş. Bu şirket, geleceğin yeni jenerasyon uygulamalarını tasarlayabilmek için tam olarak 100 milyon $ sunmuş.
BİLGİ İÇİN: **www.apple.com**

INTEL'DEN YENİ İŞLEMCİ: ATOM

İnternet için canavar sistem almaya son

Dünyanın en küçük transistörleri ile oluşturulan Intel'in bugüne kadarki en küçük işlemcileri, yeni internet cihazları ve düşük fiyatlı PC'ler için geliştirildi. Intel'in düşük güç tüketimli ve özellikle mobil cihazlar için tasarlanan yeni işlemci ailesinin adı Atom olarak açıklandı. Söz konusu işlemciler, Intel pazarının büyümesi açısından yeni ve önemli bir fırsat sunuyor. Bunun yanı sıra Intel, cepte taşınabilen cihazlarda en iyi internet deneyimini sağlayacak birden fazla yongadan oluşan MID platformlarına yönelik Intel Centrino Atom işlemci teknolojisini de duyurdu.

Özellikle küçük cihazlar ve düşük güç kullanımı için tasarlanmış tümüyle yeni bir mikromimariye dayanan Intel Atom işlemcisi, bir yandan da tüketicilerin standart bir PC'yi ve interneti kullanırken alışkın olduğu Intel Core 2 Duo komut seti ile uyumluluğunu sürdürüyor. Tasarım, daha iyi performans ve gelişmiş sistem yanıt süresi sağlayan birden fazla iş parçacığı (thread) desteğini de barındırıyor. Tüm bu özellikler, 25 milimetrekareden daha küçük ve Intel'in şimdiye kadarki en küçük ve en az güç harcayan işlemcisini oluşturuyor. Çapı 17 mm olan bir Yeni Kuruş'un üzerine, her biri 47 milyon transistör içeren Intel Atom işlemci yongalarından 10 tanesi sığabiliyor.

Termal tasarım gücü (TDP) spesifikasyonu 0,6 - 2,5 watt aralığında olan işlemciler, müşteri ihtiyacına bağlı olarak 1.8 GHz hıza kadar çıkabiliyor. Karşılaştırmak gerekirse, mevcut mobil Core 2 Duo işlemcilerin TDP değeri 35 watt düzeyinde.

"Bu, dünyanın en küçük transistörleri ile oluşturulmuş en küçük işlemcimizdir." diyen Intel Başkan Yardımcısı ve Satış ve Pazarlama Şefi Sean Maloney, sözlerini şöyle sürdürüyor: "Önemli bir değişimi temsil eden küçük ama yeterince güçlü bu tasarım harikası, yeni cihazlarda gelişmiş internet deneyimi yaşanmasını olanaklı hale getiriyor. Bu gelişmenin endüstride bir yenilik dalgası başlatacağına inanıyoruz."

Kişisel bilgi işlemin gittikçe mobilleşmesi ve bilgisayar endüstrisinin de bir milyar insanı daha internete bağlamak için hızla yeni ürün sınıfları geliştirmesiyle, Intel Atom işlemcisi, tüketicilere düşük güç kullanan tasarımlarda yenilikçilik açısından eşsiz olanaklar sunuyor. MID fırsatına ek olarak Intel, "netbook" denen ucuz ve internet merkezli yeni mobil bilgi işlem cihazları kategorisi ile "nettop" denen internet merkezli temel masaüstü PC'lere olan talebin, önümüzdeki birkaç yılda oldukça artacağına inanıyor. Intel Atom işlemcisi, bu yeni pazar diliminin özellikleriyle mükemmel uyum sağlıyor.

Intel, Atom işlemcisinin, gelecekte tüketim elektroniği cihazları, gömülü uygulamalar ve ince istemcilerde (thin client) de gelir fırsatları yaratacak bir potansiyele sahip olduğunu söylüyor.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

GLOBAL TEHDİT TRENDLERİ

Şubat 2008'de ilk onda yer alan tehditler

1. INF/Autorun
Önceki Sıralama: 1
Yakalama Oranı: % 9,43

2. Win32/Adware.SearchAid
Önceki Sıralama: Yok
Yakalama Oranı: % 8,05

3. Win32/Toolbar.MyWebSearch
Önceki Sıralama: 74
Yakalama Oranı: % 3,11

4. Win32/Adware.Virtumonde
Önceki Sıralama: 3
Yakalama Oranı: % 2,09

5. Win32/Adware.Virtumonde.FP
Önceki Sıralama: 5
Yakalama Oranı: % 1,69

6. Win32/Pacex.Gen
Önceki Sıralama: 2
Yakalama Oranı: % 1,65

7. Win32/Agent
Önceki Sıralama: 17
Yakalama Oranı: % 1,53

8. Win32/Obfuscated.A1
Önceki Sıralama: 4
Yakalama Oranı: % 1,33

9. Win32/IRCBot.AAH
Önceki Sıralama: 26
Yakalama Oranı: % 1,17

10. Win32/PSW.OnLineGames.NLI
Önceki Sıralama: 14
Yakalama Oranı: % 1,15

BİLGİ İÇİN: www.virusradar.com

BLAUPUNKT'TAN BRISBANE SD48

Marifetli araç radyosu

Blaupunkt'un gelişmiş teknolojiye sahip, siyah ve şık tasarımlı yeni araç radyosu Brisbane, SD48 USB ve SD kart üzerinden MP3 çalma özelliğine sahip. Eskiden araçlarında üzün süre vakit geçiren, müziğe düşkün sürücüler araçlarında istedikleri parçaları dinlemek için müzik CD'leri satın alarak kendilerine bir müzik arşivi oluşturmak ve CD'lerinin bulunduğu ağır CD çantasını her seyahatlerinde yanlarında taşımak zorundadaydı.

Blaupunkt'un Brisbane SD48 araç radyosunun ön panelinde bulunan kart yuvası üzerinden favori şarkıların bulunduğu SD kartlar ya da MMC multimedya kartları kolaylıkla cihaza bağlanabiliyor. Ayrıca radyo ile birlikte gelen USB kablosu kullanılarak USB bellekler de Brisbane SD48'e kolaylıkla takılabiliyor. Kişiselleştirilmiş parça başlıkları istendiği zaman değiştirilebiliyor ve çalma listeleri oluşturulabiliyor.

Bu özellik sayesinde, müziksever araç kullanıcıları CD yazmak yerine bilgisayarlarına indirdiği şarkıları güncel olarak tek bir hafıza kartında veya taşınabilir belleklerde toplayarak sürekli yanlarında taşıyabilecekler.

BİLGİ İÇİN:
www.blaupunkt.com

Cep telefonları: Kimi harika kimi hayal kırıklığı

AK VE KARA LİSTE CHIP hangi cep telefonlarının ödediğiniz parayı hak ettiğini, hangisininse raflarda örümcek ağı bağladığını araştırdı.

Ülkemizde hemen herkesin bir cep telefonu olduğu hesabından yola çıkarak, cep telefon üreticilerinin bu durumdan memnun olduğunu söyleyebiliriz. Ama şöyle bir soru da var: Herkes kullandığı telefondan memnun mu? Satılan bu büyük miktarda telefon arasında su katılmamış fiyaskolar da var. Örneğin, her köşesinden özellik fışkıran bir "işlev canavarı"nın MMS gibi temel bir özelliği olmayabiliyor. Ya da "işadamlarına özel" diye satılan bir model ne ofis belgelerini açabiliyor ne de pili bir telekonferansı kaldırıyor. CHIP piyasaya yeni sürülen modelleri sizin için test etti ve iyilerle kötüleri ayırdı.

AK LİSTE

NOKİA N95 8GB

Her işe yarıyor: Geniş bellek, WLAN, muhteşem bir geniş ekran, uzun pil ömrü. Nokia N95 bundan standartları yükseltiyor. Dezavantajları fiyatı ve görüntü sorunları.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com; yaklaşık 1.000 dolar

SONY ERİCSSON K850İ

Fotoğrafçılara: 5 megapiksellik lens, otomatik netleme, Xenon flaş. K850i cep telefonları arasında en iyi kameraya sahip ve Sony'nin "Cybershot" logosunu sonuna kadar hak ediyor.

BİLGİ İÇİN: www.sony-ericsson.com; yaklaşık 650 dolar

SAMSUNG SGH-G800

Fiyatta rakipsiz: Bu başarılı telefonun sadece fotoğraf kısmında ufak tefek sorunları var. Samsung SGH G800 cep telefonu rahat kullanımı makul fiyatla birleştiriyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.de; yaklaşık 600 dolar

NOKİA E90

Üst sınıf: Tüm ofis belgeleri ve GPS yön bulma işlevi için harika ekran. WLAN, Bluetooth ve HSDPA sayesinde bağlantınız hiç kesilmiyor. Son dönemin en popüler telefonlarından.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.de; yaklaşık 1.200 dolar

HTC TYTN II (KAİSER)

Napolyon: Elini üniformasından çıkarmayan imparator gibi, HTC de tuş takımını gizlemiş. Kamera, müzik çalar, GPS ve mobil ofis bir arada. Biraz geniş ama oldukça işlevsel.

BİLGİ İÇİN: www.htc.com; yaklaşık 900 dolar

KARA LİSTE

LG PRADA

Karışık: LG'nin dokunmatik ekranlı telefonu gerçekten de güzel. Ancak pil ömrü ve özellikler gibi konularda maalesef geri kalıyor. Bu yüzden, stil tutkunlarının ilgisini de bir yere kadar çekebilir.

BİLGİ İÇİN: www.lge.com; yaklaşık 700 dolar

MOTOROLA MOTORAZR 2 V8

Modası geçmiş: İçinde de dışında da bir yenilik yok. 100 milyon adet satılan orijinal V8'in ikinci sürümü, teknik bakımdan ancak bir arpa boyu yol alabilmiş. Üstelik atası 2004 yılından kalma.

BİLGİ İÇİN: www.hellomoto.com; yaklaşık 400 dolar

SAMSUNG QBOWL

Kötü tasarım: Yüksek çözünürlüklü kameraya, Flash destekli tarayıcıya ve iyi bir MP3 oynatıcıya sahip olan bu harika cihaz, maalesef kötü titreşim özelliğinin kurbanı oluyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com; yaklaşık 800 dolar

LG CHOCOLATE

Bayat çikolata: Bu model de ışıltısını biraz kullanınca yitiriyor. Dahası, MMS ve e-posta özelliği sadece 100 KB ile sınırlı ve cep telefonunun bellek kartı yuvası bile yok.

BİLGİ İÇİN: www.lge.com; yaklaşık 250 dolar

NOKİA 8800 SİROCCO

Dışı hoş içi boş: Albenili çelik gövdenin altında aslında hiçbir şey yok. 2 MP kamera, piksel piksel bir ekran, erişmesi zor tuşlar. Astronomik fiyatını kesinlikle hak etmiyor.

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com; yaklaşık 1.400 dolar

GRİ BÖLGE

APPLE İPHONE

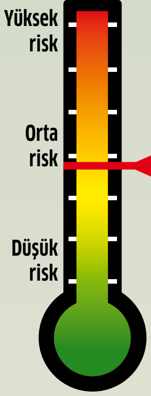
Apple iPhone hâlâ tartışmaya açık. Multi-touch gibi etkileyici özelliğine karşın istenilen şebekede kullanılamama sorunu var. Ayrıca test edenler MMS ve UMTS özelliği bulunmamasından ve düşük ses kalitesinden yakınıyor.

Trend belirleyici: iPhone her istediğinizi sunuyor. Yanına koyduğunuz tüm telefonlar basit, ucuz ve eski moda görünüyor. Multi-touch özelliğiyse harika.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com yaklaşık 400 Euro

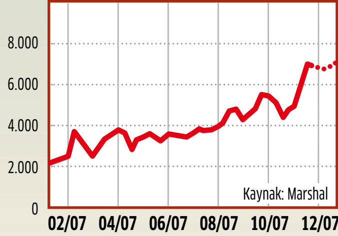
GERÇEKLER

Tehlike barometresi
Mart ayında

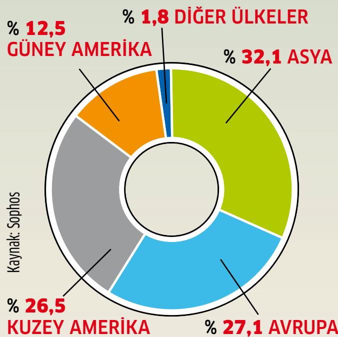
Küçük bir mola: Yemleme saldırıları ve diğer saldırılar şu aralar durgun bir dönem geçiriyor. Ama bu yüzden gardınızı indirmemelisiniz.

Yığın posta trendi
Sunucu bana yığın posta

2007 sonunda küçük bir düşüş olsa da, sürü posta miktarı gitgide artıyor.

Yığın posta kaynağı

Yığın postaların çoğunluğu yine Asya kıtasından geliyor. Avrupa ise ilk defa ikinci sıraya yerleşti.

Online güvenlik

www.chip.com.tr/guvenlik

En güncel virüs haberleri ve güvenlik konularında makaleler için CHIP Online'ı ziyaret edebilirsiniz.

Medya oynatıcılar: Tehlikenin yeni hedefi

WEB'DEN gelen saldırılar artık çoklu ortam yazılımlarını gözüne kestiriyor. En gözde hedeflerse QuickTime, Real ve Windows Media Player

VP/BARIŞ ALKIM

ABD'li güvenlik kurumu SANS'ın açıklaması, Windows'taki güvenlik açıklarının azaldığı yönünde. Buna rağmen, tehlikeli saldırıların ardı arkası kesilmiyor. Başından beri iyi korunan işletim sistemi, korsanlar için kırılması zor bir çetin ceviz. Bu yüzden de korsanlar uygulamaları hedef alıyorlar. Zararlı kod programcılarının yeni hedefleri QuickTime, Real ve Windows Media Player. Bunun da başlıca iki sebebi var: Programların aşırı yaygın kullanımı ve buna bağlı olarak, muazzam sayıda potansiyel kurban bulunması. Bir gizli sebep de, medya oynatıcı geliştirenlerin çoğu zaman özensizce ve güvenlik meselelerini hiçe sayarak kod yazmaları. Örneğin, VLC Media Player'da tehlikeli bir açık tespit edildi. Aracın sorunu, video dosyalarını ve akışlarını oynatırken tampon bellek taşması yaşanması. Bu da, özel olarak hazırlanmış bir dosyayı açan kullanıcının sadece videoyu değil, tehlikeli kodları da belleğe yüklediği anlamına geliyor. Bu kod çoğu zaman bir Truva atının yüklenmesini sağlıyor. “Kimsenin bilmediği bir yazılım kullanır riski azaltırım,” diyorsanız bu da yanlış. Zira çoğu vakada güvenlik sorunu arabirimden değil, video kod çözme kütüphanesinden kaynaklanıyor. Piyasadaki medya oynatıcıların hemen hepsi aynı kütüphaneyi paylaştığı için de tek bir araç değil, o kategorideki hemen her uygulama bundan zarar görüyor.

Tehlikeli eğlence Geçen sene en çok güvenlik açığı kapatılan program, 19 yama ile QuickTime Player oldu.

Derdin bini bir para: RealPlayer gizlice reklâm yazlm kuruyor

Medya oynatıcılar bir başka cepheden gelen tehditle de karşı karşıya. QuickTime ve Real kullanıcıları nicedir bu video araçlarının her şeye burun sokmasından şikayetçiydi. BT firmaları ve kurumlarının ortak bir girişimi olan Stop-Badware, nihayet RealPlayer'ı resmen bir “badware” (kötü yazılım) olarak sınıflandırdı. Girişimin açıklamasına bakılırsa, RealPlayer'ın 10.5 sürümü, oynatıcıyla birlikte bir de reklâm bileşeninin kurulduğu konusunda yeterince bilgilendirmiyor. Real mesaj merkezi, eğer kullanıcı yazılımın kayıtlı bir kullanıcısı değilse, sürekli reklâm görüntülüyor. Çözüm: RealVideo biçiminden vaz geçemiyorsanız iyisi mi VLC PLayer gibi bir alternatife başvurun. Hiç değilse VLC reklâm içermiyor. Ama yazılımlarınız daima güncel olmalı. Bunun için de araçların birçoğu otomatik çevrimiçi güncelleme özelliği sunuyor. Bu seçenek hep işaretli olsun. **BİLGİ İÇİN: www.stopbadware.org**

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

FİREFOX

İnternet tarayıcının 2.0.0.11 sürümü bir dizi güvenlik açığına sahip. Bunlara, saldırganların sörf geçmişini okumasına izin veren bir veri sızıntısı ve tehlikeli kodların sisteme girmesini sağlayabilecek bir tampon bellek taşması dahil.
► **Güvenlik:** Son sürümde bu açıklar yok. Otomatik güncellemeyle program yeniliyor.
BİLGİ İÇİN: www.mozilla.org

ASUS EEE PC

Asus'un ucuz kompakt dizüstü bilgisayarı. Eee PC'nin de birkaç açığı var. Daha çok da Windows için Samba ağ hizmetlerinde. İşin ilginç yanı, özelletirilmiş Xandros Linux'taki hataların üstünden bir yıl geçmiş olması.
► **Çözüm:** Yazı işleri kapanışında Asus hâlâ hatasını giderecek bir yama sunmamıştı.
BİLGİ İÇİN: www.asuspc.com

ADOBE READER

Ocak ayının sonundan beri, internette Adobe Reader'ın bir açığından faydalanan bir Truva atı kol geziyor. Anti virüs yazarları sayıca az olan tehlikeli sitelere karşı kullanıcıyı dikkatli olmaları için uyarıyor.
► **Çözüm:** Yazılmın en son sürümünü »Help/ « Search for Updates'ten indirebilirsiniz.
BİLGİ İÇİN: www.adobe.de

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Öfkenizi bilgisayardan çıkarın

USB Boxer

USB arabirimiyle PC'nize bağlayabileceğiniz bu küçük oyuncak, seri yumrukları ile içinizdeki şiddeti dışarı akıtıyorsunuz. Hanımkızcağız tabiri ile 'vurdulu kırdılı' oyunları bilgisayar ekranının dışına, gerçek dünyaya taşıyor. Klavye üzerindeki tuşlarla kontrol edebildiğiniz yumruklar, aynı zamanda ekrandaki yazılım ile de kontrol ediliyor ve böylece ofiste sinirlendiğiniz bir an kimseyi dövmeden içinizdeki şiddet duygusunu dindirebiliyorsunuz. Tabii, siz yine de dövüş kulübümüzden kimseye bahsetmeyin.

Fiyat: 55 Dolar

Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

Aylar, yıldızlar, nebulalar

mySKY galaksi rehberi

Bu oyuncağı, gökyüzünde herhangi bir cisme çevirdiğinizde, cihaz gökcismini tanıyarak hakkında tanıtıcı filmi oynatıyor ve bugün babaları uzaya ulaşmış uzay istasyonları kurup yörüngedeki uyduları füzelerle vurabilen batının çocukları, yarın fethedecekleri Andromeda'yı, Alpha Cenaturi'yi tanımaya başlıyor. Bizim çocuklar ise hala neden türbanların, çarşafların altına, dört duvarların arasına kapanmak zorunda kaldıklarını anlamaya çalışıyor. Bu kafayla bu yarışı kazanabilir miyiz, merak ediyorsanız 600 dolarınıza kıyıp cihazdan bir tane almak isteyebilirsiniz ama İngiltere dışına da satılmıyor.

Fiyat: 600 dolar

Bilgi için: www.iwantoneofthose.com

Kayıtlarınızı yedekleyin

USB SIM kart okuyucu

Cep telefonundaki kayıtlı bilgileri ve kontak adreslerini kaybetmek modern dünyanın en büyük kabuslarından biridir. Artık telefonunuz çalındığında ya da kaybolduğunda, önemli adres bilgilerinizi ve mesajlarınızı da kaybetmeyeceksiniz. Bu küçük USB cihaz, içine takılan SIM karttaki her türlü bilgiyi bilgisayar aracılığıyla yedekliyor ve yeni bir SIM kart kullanmaya başladığınızda, yedeklenen veriyi yeni karta yüklüyor. Unutmayın, hayatınızın aşkı ve ömrünüzün iş fırsatı, kaybolan telefonunuzdaki bir telefon numarasında saklı olabilir.

Fiyat: 20 dolar

Bilgi için: www.iwantoneofthose.com

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Güneş varsa pil bitmez

Solio Classic

Sokakta, plajda, piknikte şarjı biten cep telefonları, MP3 çalarlar hatta dizüstü bilgisayarlar teknolojinin acı bir gerçeğidir. Solio, küçük bir cep telefonu boyutunda bir şarj cihazı ama şarjı güneş enerjisi ile yapıyor. Papatya gibi açılan yapraklarıyla, bir cep telefonunu, MP3 çaları veya bir dizüstü bilgisayarı tekrar hayata döndürmek için yeterli enerjiyi sağlıyor. Dolayısıyla barajları kurutacak, hepimizi susuzluktan süründürecek kadar parlak bir güneş tepede parlıyorken, bir de sokağın ortasında elektrik bulmak için sürünmek zorunda kalmıyoruz. Açık havada yaklaşık bir saatlik şarjla bir iPod'u yine bir saat çalıştırmak mümkün oluyor.

Fiyat: 100 dolar
Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

Casper Nirvana küçüldü

Klavye ağır gelirse evde bırakın

Küçük ekranlı dizüstüler artık moda. Casper, teknolojiyi daima yanında taşımak isteyenler için yeni Casper Nirvana 12.1 inç Tablet PC modellerini piyasaya sundu. Casper, Nirvana 12.1 inç Tablet PC, teknolojinin sağladığı dizüstü bilgisayar rahatlığını siyah ve beyaz renklerin şıklığı ile bir arada sunuyor. Daha önce cep telefonlarında kullanılan dokunmatik ekran özelliğini dizüstü bilgisayara taşıyan Casper Nirvana 12.1 inç Tablet PC'de ayrıca, güvenliği maksimuma çıkaran parmak izi okuma özelliği bulunuyor.

Fiyat: 1.099 dolar
Bilgi için: www.casper.com.tr

Tamamı ücretsiz

Dev yazılım paketi

En iyi yazılımları kullanmak herkesin hakkı. Sizin için seçtiğimiz 150 ücretsiz yazılım, para ile satılanları aratmayacak kadar başarılı.

MAHMUT KARSLIOĞLU

Eğer bilgisayarınıza ödediğiniz miktara ek olarak bir de yazılıma para ödemek istemiyorsanız, ücretsiz olarak dağıtılan yazılımlara yönelmeniz gerekiyor. Tabii ki amatör programcıların hazırladığı ya da profesyonel firmaların ticari yazılımlarının özelliklerine kısıtlama getirerek freeware olarak sunduğu bu yazılımlar, tek başına size istediğiniz tüm özellikleri vermeyebilir.

Ancak bunun da çözümü var. Farklı freeware yazılımları bir araya getirip, yüksek rakamlara satılan ticari bir yazılımın tüm özelliklerine kavuşabilirsiniz. Hem de tek kuruş ödemeden.

Bu ay sizlere beş ana başlık altında tüm yazılım ihtiyaçlarınızı eksiksiz olarak karşılayacak 150 adet ücretsiz yazılım sunuyoruz. Bu liste sizi binlerce dolar tasarruf ettirebilir.

En iyi 10 ücretsiz yazılım

Sysinternals RootkitRevealer v1.71
Virüsleri ve diğer zararlı yazılımları gizleyen rootkit'leri yakalayabilen bir güvenlik aracı.

Sandboxie 3.24
Oluşturduğu sanal ortam içinde daha güvenle sörf yapıp yeni yazılımları deneyebileceğiniz sıradışı bir araç.

Naomi 3.2.90
Çocuklarınızı internetteki zararlı içeriklerden korumak istiyorsanız ideal bir filtreleme programı.

JAP
JAP ile ziyaret etmiş olduğunuz web sitelerininin takip edilmesi kesinlikle mümkün olmuyor.

Universal Share Downloader 1.3.4.4
Rapidshare gibi dosya paylaşım sitelerinden otomatik indirme işlemi yapabilen bir yazılım.

Open FX 2.0
Tamamen açık kaynak kodlu bir 3B modelleme ve animasyon yazılımı.

MediaPortal 0.2.3.0
Windows Media Center için gerçek anlamda alternatif olacak eksiksiz bir yazılım.

Autostitch
Aynı yerin birden fazla fotoğrafını çekip bu yazılım ile otomatik olarak birleştirebilirsiniz.

VirtualBox 1.5.6
Sanal bilgisayarlar oluşturabilir ve bunlara istediğiniz işletim sistemlerini kurabilirsiniz.

TeamViewer v3.5.4140
İnternet üzerinden uzak bir bilgisayar erişip karşısında oturuyormuş gibi kullanabilirsiniz.

GÜVENLİK

Yazılım kategorileri arasında en önemli grubun güvenlik yazılımları olduğunu söylemek her halde yanlış olmaz. Hem bilgisayarımızın daha sağlıklı çalışması hem de dosyalarımızın ve internet üzerinden gerçekleşen iletişimimizin güvenliği için bu yazılımlara ihtiyaç duyarız. O halde ilk olarak sistemimizi tek kuruş harcamadan her konuda %100 güvence altına almak için kullanmamız gereken yazılımlara kısaca bir göz atalım.

ROOTKİT: Rootkit'ler Truva atlarını, virüsleri ve diğer malware yazılımları anti virüs tarayıcılardan ve diğer güvenlik yazılımlarından gizleyen özel kötü niyetli araçlardır. Bu tür yazılımlarla savaşmaya Panda Anti Rootkit ile başlayabilirsiniz. Yazılım rootkit'leri sadece bulmada değil temizlemede de iyi bir sonuç veriyor. Küçük boyutlu olması ve kuruluma gerek duymaması ise diğer artıları arasında. Panda Anti Rootkit, anti virüs yazılımlarının kaçırdığı birçok rootkit'i yakalayabiliyor. Ancak kusursuz bir koruma sağlayamıyor. Aslında tek başında hiçbir anti rootkit yazılımın sağlaması da zaten mümkün değil. Gerçek şu ki günümüzde tam bir koruma için rootkit'lerle savaşmak için birden fazla yazılıma ihtiyaç var.

Eğer deneyimli bir kullanıcıysanız Sysinternals RootkitRevealer'i de ek olarak kullanmayı düşünebilirsiniz. Tamamen farklı bir tekniğe sahip olan bu yazılım ile Panda Anti Rootkit mükemmele yaklaşan bir koruma sağlayabilir.

Rootkit'lerle olan savaşınızda IceSword ve DarkSpy yazılımlarını da yanınızdan ayırmayın. Bunlar doğrudan tarayıcı olmasalar da kandırılamayan özel bir görev izleyici, başlangıç yöneticisi ve port enumerator ile rootkit'lerin varlığını ortaya çıkarmak için yardımcı olabilir.

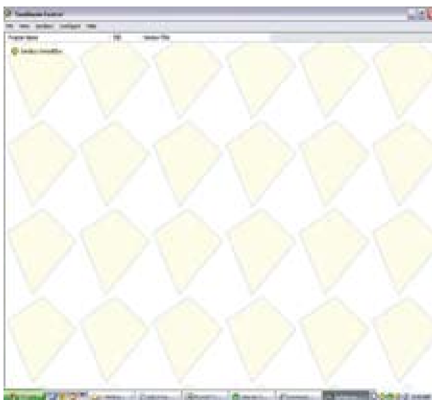

Spyware Terminator Yeni nesil spyware'lerle Adaware ve Spybot Search and Destroy'dan daha iyi başa çıkıyor.

ANTİ VİRÜS: Eğer mümkün olan en iyi korumayı arıyorsanız Avira AntiVir Personal Edition Classic iyi bir seçim olacaktır. Muhteşem bir virüs tarama oranına sahip olan yazılımın tek eksiği e-posta taramasına sahip olmaması. Ancak bunu da postaları açtığınız anda bir tehdit varsa savuşturarak kolayca önlüyor. Bu bir sorun değil ama alternatif arayanlar virüs tanıma konusunda AntiVir kadar etkili olan Avast! tarayıcıyı kullanabilirler. Paket olarak daha eksiksiz olsa da, medya oynatıcıya benzer ilginç arabirimi rahatsız edici olabiliyor.

Hangi yazılımı seçerseniz seçin malware korumasında yetersiz kalacağını unutmamanız gerekiyor. Yine de yazılımları daha güvenli sörf için Sandbox ve ücretsiz bir anti spyware yazılımı ile kullanmanız durumunda, piyasadaki para ile satılan başarılı anti virüs paketlerinin sağladığı güvenlik düzeyine ulaşmanız da mümkün.

ANTİ-SPYWARE: Konu spyware, adware ve scumware olunca kullanıcıların aklına gelen ilk iki yazılım genelde SpyBot Search and Destroy ve Ad-Aware oluyor. Ancak yeni nesil malware'lerle savaşmak için bu dinazorlardan çok daha fazlası şart. Yeni kah-

Sandboxie Sanal bir çalışma ortamı oluşturarak zararlı yazılımların gerçek dosyalarınıza ulaşmasını engelliyor.

Comodo Firewall Pro Rakiplerinden farklı olarak dahili bir internet bağlantı paylaşımı özelliği de sunuyor.

Tamamı ücretsiz

Avira AntiVir PersonalEdition Classic 7.06
Virüslerden korunmak için bir bütçe ayırmadıysanız AntiVir, size yardımcı olabilir.

Avast Home Edition 4.7.1098.80207
Bilgisayarınızı virüslere karşı koruyan ve oldukça popüler olan bir güvenlik yazılımı.

Spyware Terminator 2.1.1.314
Spyware Terminator ile, bilgisayarınızdaki spyware'leri kolay bir şekilde kaldırabilirsiniz.

Spyware Doctor Starter Edition 5.5
Sisteminizdeki zararlı yazılımları bulup temizleyen popüler bir anti-syware aracı.

AVG Anti-Spyware 7.5.1.43
Günlük güncellemeyle Truva atı ve benzeri zararlı yazılımlara karşı PC'nizi koruyan bir yazılım.

a-squared Free 3.1
PC'nizi Truva atı, solucan, spyware gibi zararlı yazılımlara karşı kolayca test edin.

Panda Anti-Rootkit 1.08.00
Bilgisayar korsanları tarafından hazırlanan rootkit'leri, tespit edip temizleyen bir yazılım.

GMER 1.0.14.14205
Bilgisayarınızda bulunan zararlı dosyaları tespit etmeye yarayan bir başka yazılım.

IceSword 1.22
IceSword, bilgisayarınızdaki rootkit'leri temizlemenize yardımcı olmak için port'larınızı koruyor.

DarkSpy Anti-Rootkit 1.0.5
Rootkit'lerle olan savaşınızda sağ kolunuz olacak bir başka güvenlik yazılımı DarkSpy Anti-rootkit'in en son sürümü.

Sunbelt-Kerio Personal Firewall
İnternet üzerinden bilgisayarınıza yapılan neredeyse tüm hacker saldırılarını önleyebilirsiniz.

Comodo Firewall Pro 3.0
Comodo Personal Firewall, bilgisayar ve internet güvenliğinizi sağlayan kullanıcı dostu bir güvenlik duvarı yazılımı.

Jetico Personal Firewall v.1.0
%100 sızdırmazlık özelliği ile PC'nizi internetten gelen korsan saldırılarına karşı üst düzeyde korur.

Mailwasher Free 6.1
Sizi, e-posta hesabınızı işgal eden yığın poostalardan kurtaracak bir yazılım.

POPFile v1.0.0
E-postalarınızı yığın posta istilasına karşı denetleyen başarılı bir güvenlik yazılımı.

SpywareBlaster 4.0
IE ve Firefox için çerez güvenliği sağlıyor ve sisteminizi zararlı yazılımlara karşı da koruyor.

ThreatFire 3.0.14
ThreatFire, PC'nizin güvenliğini tehdit eden kötü amaçlı yazılımlara karşı koruma sağlıyor.

Camouflage v.1.2.1.
Dosyalara şifre atayarak ve birden fazla dosyayı tek bir dosya haline getirerek koruyabilirsiniz.

AxCrypt 1.6.4
Dosyalarınızı gizleyebileceğiniz, şifreleyebileceğiniz veya sıkıştırabileceğiniz bir program.

TrueCrypt 5.1
Bu program ile sürücülerinizi kolaylıkla şifreleyebilir ve verilerinizi yedekleyebilirsiniz.

Tamamı ücretsiz

K9 Web Protection 2.0.46 ►
Bu web filtre programı ile güveliğinizi arttıracak filtreleme seçeneklerine sahip olacaksınız.

IE7Pro 2.1
Internet Explorer 7 için geliştirmiş oldukça kapsamlı bir eklenti paketi.

Free Hide Folder 1.8
Dosyalarını yabancı gözlerden korumak isteyenler için ideal bir program.

İNTERNET

Opera 9.26
Oldukça popüler bir web tarayıcısı olan Opera'nın son sürümü.

Maxthon 2.0
Özelleştirilmiş bir Explorer modu olan, güçlü web tarayıcısı Maxthon'un son sürümü.

Kmeleon 1.1.4
Gecko/Mozilla tabanlı, kişiselleştirilebilir ve açık kaynak kodlu olan bu internet tarayıcısının boyutu da çok küçük.

Thunderbird 2.0.0.12
Türkçe Outlook Express'e benzer arayüzü ve gelişmiş özellikleri ve kullanıcı dostu e-posta istemcisi.

Trillian Basic 3.1.9.0
MSN, Yahoo, ICQ, IRC ve AIM - AOL gibi mesajlaşma servislerine kolaylıkla bağlanabilirsiniz.

Miranda Instant Messenger v0.7.3
MSN, Yahoo, IRC ve ICQ arkadaşlarınıza sadece Miranda'yı kurarak ulaşabilirsiniz.

Free Download Manager 2.5
Standart indirme programlarından daha sade bir arayüze sahip olan FDM oldukça kullanışlı program.

FlashGet 1.9.6
Oldukça popüler bir indirme programı olan FlashGet artık ücretsiz dağıtılıyor.

BitTyrant 1.1.1
Java tabanli tüm işletim sistemlerinde çalışan bir Torrent yazılımı.

uTorrent v1.7.7
Bittorent ağlarında güvenli bir şekilde dosya indirmek için bu küçük yazılım tam size göre.

eMule 0.48a
ed2k ağında şimdiye kadarki en başarılı dosya aktarım programlarından biri.

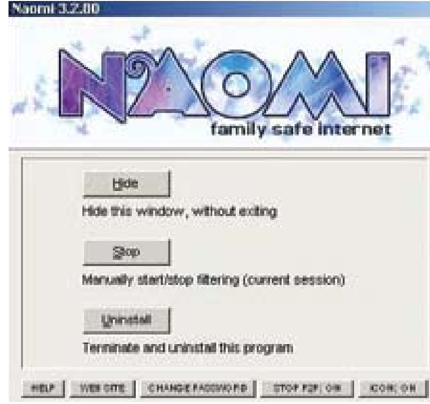
FileZilla Server 0.9.25
Açık kaynak kodlu ve WarezFTP'nin yerini almaya aday oldukça popüler bir FTP aracı.

WinSCP 4.07
Açık kaynak kodlu FTP yazılımı WinSCP, sunucu ile istemci arasında dosya paylaşımı sağlar.

Core FTP LE 2.1
Güvenli SFTP ve SSL desteği gibi pek çok özelliğe sahip olan bir FTP programı.

Kompozer 0.7.10
Kullanışlı bu yazılımla, HTML bilgisi olmayan kullanıcılar da kolayca web sitesi oluşturabilirler.

HTML-Kit 1.0 Build 292
Web sayfalarını düzenlemek için geliştirilmiş sürekli güncellenen bir HTML editörü.

Naomi Zararlı içerikleri filtreleyen bu yazılım ile çocuklarınızı bilgisayar ve internet başında tek başına bırakabilirsiniz

kMeleon Firefox tabanlı ve Windows için uyumlu hale getirilmiş çok az sistem kaynağı harcayan bir internet gezgini

ramanımızın adı ise Spyware Terminator. Çok güçlü bir koruma sağlamasına ek olarak, dâhili HIPS sistemi ile tanımlanamamış davetsiz misafirlere karşı da kullanıcıyı uyarıyor. Spyware Terminator kendi spyware tanıma motoruna ek olarak açık kaynak kodlu bir anti virüs tarayıcı olan ClamWin tabanlı bir ikincil tanıma motoru kullanma seçeneği de sunuyor. ClamAV en etkili anti virüs yazılımlarından biri olmasa da, ek koruma sağlayabiliyor ve bu da bir artı. Zaten etkin koruma özellikleri başarılı olan AntiVir gibi bir yazılım kullanıyorsanız, bu da bir problem oluşturmayacaktır.

TRUVA ATI: Polimorfik ve uygulamalara sızan özel Truva atları gibi bir çok anti virüs yazılımının kaçırdıklarını yakalayan nadir yazılımlardan biri olan AVG Anti-Spyware, tavsiye edebileceğimiz en iyi ürün. Gerçi yazılımın ücretsiz sürümü hafızayı süreki taramıyor ve para ile satılan sürümüne göre otomatik etkin koruması biraz daha düşük. Ancak konu isteğe bağlı tarama olunca yazılım muhteşem bir başarı yakalıyor. Eğer bilgisayarınızda bir Truva atı tarayıcısı yoksa AVG Anti-Spyware'i kurun ve en az haftada bir çalıştırın. Yazılım sadece Windows 2000 ve üstünü destekliyor. Win 9X kullanıcıları ise alternatif olarak a2'nin ücretsiz sürümünü deneyebilir.

GÜVENLİK DUVARI: Hem kurulum sırasında hem de günlük kullanımda herhalde kullanıcıyı güvenlik duvarları (firewall) kadar tedirgin eden bir başka yazılım grubu daha yoktur. Bu tür kullanıcılar için Comodo firewall gerçekten iyi bir seçim. Çok kararlı bir güvenlik duvarı olan Comodo, yeni tasarlanmış saldırı tanıma sistemi ve Vista desteğine ek olarak, rakipleri Kerio ve ZoneAlarm'ın ücretsiz sürümlerinde olmayan internet bağlantı paylaşımı gibi özellikler de sunuyor. Belki de yazılımın tek eksisi haddinden fazla pimpirikli olması. Her tür aksiyonu kullanıcıya duyuran yazılım, deneyimsiz kullanıcıları gereksiz yere korkutabilir.

Yazılımı kurarken mutlaka "Advanced" mod'u seçmeyi unutmayın. Çünkü "Basic" kurulumda HIPS ve outbound koruma etkin çalışmıyor. "Güvenlik duvarlarının karmaşık ve detaylı yapısı beni korkutmuyor" diyenler ise tüm güvenlik duvarları arasındaki sızdırmazlık testinde en yüksek skoru alan Jetico Firewall yazılımı deneyebilirler.

ANTİ-SPAM: Bu gerçekten oldukça zor bir kategori. Çünkü birçok ücretsiz anti-spam yazılımının kurulumu ve kullanımı oldukça karışıkken, kullanıcılar da kullanımı kolay bir ürün arıyor. Bu detay göz önüne alındığında birçok kullanıcı için MailWasher belki de en iyi seçenek olabilir. Bir e-posta önizleme yazılımı olan MailWasher, mesajlarınızı daha posta sunucusu üzerindeyken bilgisayarınıza indirmeden önce kontrol etmenize olanak tanıyor. Bu şekilde istenmeyen mesajları, virüsleri ve büyük boyutlu eklentiye sahip postaları aktarmadan silme avantajı yakalamış oluyorsunuz. MailWasher, yığın posta (spam) ve virüs içeren mesajları işaretlediği için ortalama bir kullanıcının bile yazılımı kullanması zor olmuyor. →

uTorrent Popüler dosya paylaşım sistemi Torrent ile istediğiniz dosyaları güvenle ve hızlı bir şekilde indirebilmenizi sağlıyor.

JAP Bu yazılım ile internet üzerinde %100'e varan bir başarı ile kimliğinizi gizleyerek sörf yapabilirsiniz.

3D Traceroute PC'nize bağlanan ya da sizin bağlandığınız herhangi bir PC'nin dünya üzerindeki yerini görebiliyorsunuz.

İNTERNET

Başarılı yazılımların neredeyse tümünün ücretsiz olduğu internet yazılımları kateorisinde, ticari yazılımlara ücretsiz alternatif bulmaktan çok, hangi ücretsiz yazılımın daha başarılı olduğunu tespit etmek daha zor. Bu kategoride internet deneyiminizi en yüksek kaliteye çıkarmak için ücretsiz alternatifler içinden hangisini seçmeniz gerektiğini bulabilirsiniz.

İNTERNET GEZGİNİ: Hemen her bilgisayarda standart olarak Internet Explorer olduğunu biliyoruz. Üstelik artık sekmeli görünüm gibi popüler özellikleri de bünyesinde barındırıyor. Ancak internette asıl önemli olan hız ve bu konuda da Opera bir numara. Ayrıca uyumlu, güvenli ve tüm özellikleri de destekliyor; eklentilerle geliştirilebiliyor. Belki Firefox kadar çok eklentisi yok ama Firefox'un eklentiler ile sunduklarını zaten dâhili olarak sunuyor. Microsoft'un uyumluluğundan vazgeçemeyenler ise hızlı bir Internet Explorer modifikasyonu olan Maxthon'u kullanabilirler. Benzer şekilde Windows için optimize edilmiş bir Firefox modifikasyonu olan K-Meleon da Opera kadar hızlı çalışan ve denenmesi gereken bir alternatif.

USD Rapidshare ve benzeri dosya paylaşım sistemlerinden, üye olmasanız da otomatik olarak dosya indirebiliyor.

HIZLI MESAJLAŞMA YAZILIMI: Tüm arkadaşlarınızın ya da aile üyelerinin aynı mesajlaşma yazılımı kullanmasını bekleyemezsiniz. Ancak ne kadar çok yazılım kullanırsanız, o kadar fazla sistem kaynağı harcarsınız. Bundan kurtulmanın en iyi yolu ise Trillian Basic kullanmak olabilir. Çok az sistem kaynağı kullanan bu yazılım, AIM, ICQ, IRC, MSN ve Yahoo ağlarını destekleyebiliyor. Eğer daha fazlasına ihtiyacınız varsa eklentilerle güçlendirilebilen Miranda Instant Messenger yazılımına bir göz atmanızı tavsiye ederiz. Trillian'dakilere ek olarak Gadu-Gadu, Jabber ve eklentiler ile Google Talk desteği de sunuyor. Minimalist arabirimi ise diğer bir avantaj.

DOSYA İNDİRME YARDIMCISI: İyi bir dosya indirme yardımcısı, indirme işlemine kaldığı yerden sorunsuz devam edebilmelidir. Free Download Manager bu konuda en başarılı yazılım. Hızlı, güvenli ve Internet Explorer, Opera ve Firefox yazılımları ile sorunsuz kullanılabiliyor. Aynı anda çoklu dosya aktarımı, kolay baştan başlatma ve kurtarma, güçlü zamanlayıcı işlevi, mirror siteden indirebilme gibi bir dosya indirme yardımcısından beklenen her şeyi gerçekleştirebiliyor. Alternatif isteyenler ise artık ücretsiz dağıtılan ticari yazılım FlashGet'i deneyebilir. Ancak daha fazla özellik daha fazla karmaşa anlamına geliyor.

P2P DOSYA PAYLAŞIM YAZILIMI: Bittorent'in bu kadar hızlı bir şekilde ana dosya paylaşım yöntemlerinden biri haline gelmesi gerçekten oldukça ilginç. Bu biçimden en iyi şekilde yararlanabilmek için ise sadece 170 KB'lık boyutu ile uTorrent iyi bir seçenek oluşturuyor. Küçük olmasına rağmen popüler rakibi Azureus'u geride bırakmayı başarıyor. Kurulum gerektirmiyor, kullanımı kolay ve neredeyse hiç sistem kaynağı da harcamıyor. Bir P2P yazılımından beklenen tüm özelliklere ek olarak dâhili bir RSS →

Tamamı ücretsiz

Tor 0.1.2.19
İnternet üzerindeki kişisel bilgilerinizi gizleyebilmenizi sağlayan popüler bir güvenlik aracı.

XeroBank Browser 2.0.0.11
Dahili TOR desteği olan web tarayıcılarından biri olan XeroBank Browser'ın son sürümü.

Skype 3.6.0.248
İnternet üzerinden ücretsiz bir şekilde sesli/görüntülü telefon iletişim kurabilmenizi sağlıyor.

Proxomitron 4.5
Web'de reklamlardan, isteğiniz dışında açılan pencerelerden kurtulmak için ideal.

AM-DeadLink 3.2
Sık Kullanılanlar'a eklemiş olduğunuz bağlantıların sağlamlığını kontrol edebilirsiniz.

Yahoo Toolbar for Firefox 1.4.1.20070629
Mozilla Firefox web tarayıcınıza Yahoo Araç Çubuğu'nu ekleyen bir eklenti.

HTTrack 3.42
İnternet sitesindeki dosyalardan istediklerinizi indirmenize imkân tanıyan bir yazılım.

NetMeter 1.1.3
İnternet trafiğinizin hangi programlar tarafından kullanıldığını gösteren bir yazılım.

Google Web Accelerator
Çeşitli yöntemlerle internet üzerinde daha hızlı bir şekilde sörf yapmasını sağlayan bir yazılım.

KeePass
Şifre veritabanınızı AES ve Twofish ile koruyan KeePass ile tüm şifreleriniz artık güvende.

3D Traceroute 2.3.33.56
Herhangi bir IP'nin dünya üzerindeki gerçek yerini bu program ile görebilirsiniz.

FeedDemon 2.6
Yüzlerce web sitesini RSS aracılığıyla tek bir program üzerinden takip edebilirsiniz.

Xenu's Link Sleuth
Sayfalardaki kırık bağlantıları tek tek tespit eden ve size rapor olarak bildiren bir program.

TV 2.1
İnternet üzerinden televizyon izleyebilmenizi sağlayan bir yazılım.

MULTİMEDYA

Gimp 2.4.5
Photoshop alternatifi oldukça geniş yeteneklere sahip bir grafik işleme programı.

GimpShop 2.2.11
GIMPshop, GIMP'in PhotoShop menülerine sahip olan sürümü.

Exact Audio Copy 0.99 Pre-Beta 4
Bu dönüştürücü programla müzik CD'lerinizi MP3 biçimine dönüştürmek oldukça kolay.

Paint.NET 3.22
Kullanımı oldukça kolay bir resim ve fotoğraf düzenleme yazılımı.

Serif PagePlus SE 1.0
Artık ücretsiz olarak dağıtılan popüler bir masaüstü yayıncılık paketi.

Tamamı ücretsiz

CDBurnerXP 4.0.024.439
CDBurnerXP ile, CD-R, CD-RW DVD+R/RW DVD-R/RW disklerine veri yazabilirsiniz.

Scribus v1.3.3.11
Scribus, açık kaynak kodlu bir DTP (masaüstü yayıncılık) programı.

Project DogWaffle 1.2
Logo, Banner tasarımları ve resimler yapabileceğiniz, kullanışlı bir çizim yazılımı.

Avid Free DV
Avid'in başarılı video düzenleme yazılımı Express'in aynı kalitedeki ücretsiz sürümü.

VirtualDub
Adobe Premiere alternatifi olarak kullanılabilecek genel amaçlı bir video düzenleyici.

VirtualDub Filter Pack
İçinde birçok VirtualDub filtresi barındıran işinize yarayacak bir filtre paketi.

Altyazı Avcısı 1.24
Divx filmleriniz için site site dolaşarak alt yazı aramaya artık son! Bu program tam size göre.

Blender 2.45
Blender ile üç boyutlu modellemeler, çeşitli animasyonlar ve tasarımlar geliştirebilirsiniz.

Audacity 1.2.6
Açık kaynak kodlu olan Audacity ile hem ses kaydedebilir hem de düzenleyebilirsiniz.

Kristal Audio Engine
Mikrofon yoluyla PC'nize ses kaydı yapıp ses dosyalarınız üzerinde işlemler yapabilirsiniz.

Inkscape 0.45.1
Açık kaynaklı vektörel bir çizim programı olan Inkspace'in son sürümü.

Super v2008
Bu program sayesinde tüm video biçimlerini birbirleri arasında dönüştürebiliyorsunuz.

Any Video Converter 1.0.1
Hızlı bir şekilde çalışan yazılım ses ve video biçimlerini birbirleri arasında dönüştürebiliyor.

K-Lite CodecPack Full 3.8.0
Tüm video biçimlerini seyredebileceğiniz tüm video codec'leri içinde bulunduran bir paket.

VLC Player 0.8.6e
Codec kurulmasa da VLC Player sayesinde görüntüleyemeyeceğiniz hiçbir biçim kalmıyor.

Audiograbber 1.83 SE
Bu multimedya yazılımı ile ses biçimlerini birbirlerine rahatlıkla dönüştürebilirsiniz.

progeCAD 2008
AutoCad 2008 ile tam uyumlu olan progeCAD'in türünün en iyileri arasında yer alıyor.

DVDx 2.10
DVD biçimindeki videoları VCD, DivX, XviD ve WMV biçimlerine dönüştürebilirsiniz.

ProgDVB 5.13.8
PC'nizdeki dijital uydu alıcı kartı ile uydu tv yayınlarını izleyebilmenizi sağlayan bir yazılım.

Picasa2
PC'deki tüm fotoğrafları bulup düzenleyebilir ve birkaç tıklamayla efektler ekleyebilirsiniz.

Gimpshop Bu araç ile popüler Photoshop alternatifi Gimp yazılımının arabirimini Photoshop gibi düzenleyebilirsiniz

OpenFX Blender'ın tahtını zorlamaya aday bu yazılım ile 3B modelleme ve animasyonlar hazırlamak çok kolay

okuyucu da sunuyor. Ed2k ağı kullananlar için ise fazla bir alternatif yok. Bu konuda Emule hala bir numara.

FTP İSTEMCİSİ: Uzun yıllardır popüler FTP yazılımı WS_FTP'yi kullananlar bilir: Yıllar önce basit ve etkili olan bu yazılım her yeni sürümde eklenen özelliklerle artık çok kullanışlı değil. Bu yüzden artık açık kaynak kodlu FileZilla'ya geçiş yapmanın zamanı geldi de geçiyor. WS_FTP'in ilk zamanlarını andıran basit ve kullanışlı arabirime sahip olan yazılım, arka planda oldukça güçlü özelliklere sahip: Eksiksiz bir site yöneticisi, güvenlik duvarı ve Proxy desteği, SFTP, SSL ve Kerberos GSS güvenlik, sürükle bırak desteği bunlardan sadece bir kaçı. En önemli eksiği ise siteden siteye aktarım desteklememesi.

Ancak birçok kullanıcı için bu çok da önemli olmayacaktır. Windows için SSH kullanan bir SCP (secure copy) istemcisi arayanlar ise zengin bir özellik yelpazesine sahip WinSCP'yi deneyebilir. Yazılım dâhili bir terminale sahip, doğrudan Putty başlatabiliyor ve karşı tarafta dosya düzenlemeye de olanak tanıyor.

HTML DÜZENLEYİCİ: İdeal bir web sayfası tasarım yazılımı HTML kodunun standartlara uyup uymadığını kontrol edebilmeli, dâhili bir FTP istemcisine sahip olmalı, sayfayı farklı internet gezginlerinde görüntüleyebilmeli, meta-tag desteği sunabilmeli ve basit de olsa resim düzenleme araçları sunabilmelidir. Tüm bu özelliklere tamamen ücretsiz olan KompoZer uygun bir seçenek olabilir. Çok yavaş gelişiyor olması yazılım için bir dezavantaj. Özellikle XHTML, CSS ve Ajax gibi sürekli yeni standartların ortaya çıktığı bir alanda bu so-run olabilir. Eğer gelişmiş web sayfaları tasarlamayı planlıyorsanız HTML-Kit 292 bir alternatif olarak görünüyor.

ANONİM SÖRF YAZILIMLARI: Kullanıcıların internette sörf yaparken kimliğinizi gizlemek istemesinin birçok nedeni olabilir. Önemli olan bunu başarılı şekilde nasıl yapacakları. Ticari servisler bunu çok başarılı bir şekilde gerçekleştiriyor. Ancak bu konuda en iyi servis olan JAP, tamamen ücretsiz olarak hizmet veriyor. Hatta JAP o kadar başarılı ki, 2004 yılında Alman polisinin baskısı üzerine internet suçlularını yakalamak için yazılıma bir backdoor yerleştirilmek zorunda kalındı. Ancak ardından mahkeme kararı ile JAP bunu tekrar kaldırttı.

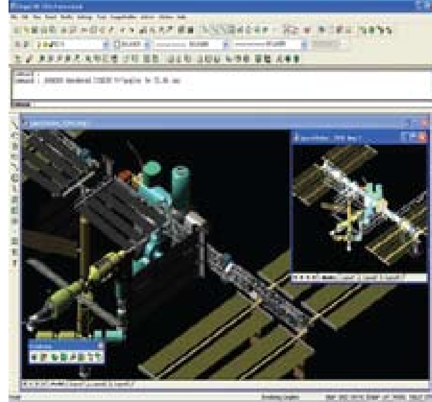
Alternatifi olan Tor ise sadece anonim sörfe değil anonim P2P, e-posta, IM ve IRC sohbete de imkân tanıyor. Aslen Amerikan ordusu temelli bir yazılım olduğu için içinde kalıcı bir backdoor olduğu söylentileri olsa da, şu an kaynak kodunun açıklanması ile bu şüphe biraz giderilmiş durumda. Tor sistemini kullanan ve özel bir Firefox sürümü olan XeroBank Browser, doğrudan USB flash sürücüden de çalıştığı için internet kafelerde güvenli işlemler yapmak için rahatlıkla kullanılabilir.

MediaPortal Windows Media Center sürümüne sahip olmasanız da bu yazılım ile aynı işlevleri kullanabilmeniz mümkün.

ProgDVB PC'nizde bir dijital uydu kartı varsa bu benzersiz yazılım ile tüm uydu kanallarını rahatça seyredebilirsiniz.

ProgeCad 2008 Bu yazılım ile AutoCad 2008'in bile dosyalarını açıp aynı rahatlıkta projeler hazırlayabilirsiniz.

MULTİMEDYA

Her geçen gün bilgisayarların multimedya özellikleri biraz daha artıyor ve çalışma odasından salonlara doğru geçiyor. Bu özelliklerden maksimum düzeyde yararlanmak için doğru yazılımların seçilmesi gerekiyor. Yazılım yelpazesi çok geniş olduğundan öncelikle listede ilk sıralarda yer alan ihtiyaçlara çözüm olacak ücretsiz yazılımlarla başlayalım.

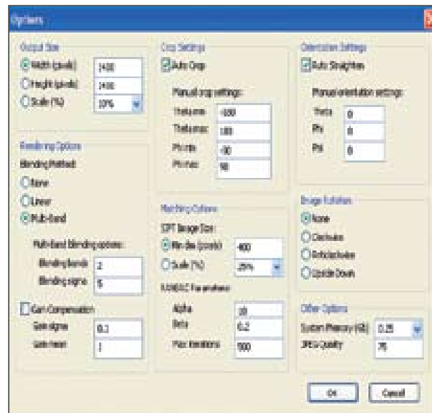
FOTOĞRAF DÜZENLEME: Şimdiye kadar gerek dergide gerekse CHIP Online sitemizde en başarılı ücretsiz Photoshop alternatifi olarak GIMP'i tavsiye etmiştik. Ancak arabirim olarak Photoshop'a alışmış okurlarımız için yazılımın sıra dışı arabiriminin can sıkıcı olduğu aldığımız e-postalardan anlaşılıyor. Bu yüzden tavsiyemizi değiştirmek yerine küçük bir ekleme yapmayı uygun gördük. Eğer yeni bir arabirime alışacak kadar çok vaktiniz yoksa ve Photoshop da size çok pahalı geliyorsa GIMP'in arabirimini alıştığınız şekilde değiştirecek bir yazılım olan GIMPShop'u da sisteme eklemenizde yarar var.

VİDEO DÜZENLEME: Alışıldık video düzenleme yazılımı arabirimlerine en benzerini sunan ve Avid Express yazılımının başarılı ücretsiz sürümü olan Avid Free DV artık geliştirilmiyor. Yazılım için destek sunulmasa da en son sürümünü kullanmak halen mümkün. Çok daha gücel ve sürekli geliştirilen eklentiler ile güçlenen bir alternatif arayanlar ise VirtualDub'u kullanabilir. Arabirime alıştıktan sonra üçüncü parti eklenti paketini de kurup harikalar yaratmaya başlayabilirsiniz. Ancak yazılım ne yazık ki DVD ve MP4 biçimlerini desteklemiyor.

SES DÜZENLEME: Podcast'in popülerliği artıkça kullanıcılar da bilgisayarları üzerinde artık sadece ses kaydetme değil kolayca düzenleme de yapabilecekleri yazılımlar aramaya başladı. Bu konuda ücretsiz Audacity neredeyse ticari yazılımlardan daha hızlı ve başarılı bir şekilde tüm ihtiyaçları karşılayabiliyor. Audacity kaset ve plakları da dijital ortama aktarabiliyor. LADSPA, Nyquist ve VST eklentilerini desteklemesi de uyumluluğunu artırıyor.

MEDİA CENTER: Eğer siz de PC'nizi oturma odanıza taşımayı ve tüm medya ihtiyaçlarınızı tek bir arabirim üzerinden kontrol etmeyi planlıyorsanız, gerçek bir media center alternatifi olan MediaPortal'ı denemelisiniz. Bu ücretsiz yazılım, DVD oynatmaktan müzik çalmaya, fotoğraf albümlerini izlemekten hava raporuna kadar birçok konuda size yardımcı oluyor.

3D CAD/MODELLEME: 3B modelleme ve animasyondan, post prodüksiyona eksiksiz bir ücretsiz yazılım olan Blender oldukça popüler. Alternatif olarak yeni, açık kaynak yazılımı olan Open FX ise güçlü özellikleri ile sizden ilgi bekliyor. Deneyip hangisinin daha uygun olduğuna siz karar verin. AutoCAD 2008 ve endüstri standartları ile tam uyumlu olan progeCAD ise yeni 2008 Smart! sürümü ile CAD dünyasında en iyi ücretsiz alternatif olmayı sürdürüyor. Bilgisayar destekli çizim ihtiyaçlarınız için hiç düşünmeden yükleyin. →

AutoStitch Bu yazılım ile geçiş yerleri belli olmayan panaromik fotoğrafları otomatik bir şekilde oluşturabilirsiniz.

Tamamı ücretsiz

StreamBox VCR
İnternet üzerinden ASX, ASF, WMF, RM gibi biçimlerdeki yayınları kaydeden bir yazılım.

Wink
Sunum hazırlığı için hazırlanmış olan Wink ile kolaylıkla masaüstünüzden video görüntüsü alabiliyorsunuz.

Media Player Classic 6.4.9.0
Neredeyse tüm ses ve video biçimlerini başarıyla çalıştırabilen gerçek bir alternatif.

OFİS

OpenOffice 2.3.1 TR
Microsoft Office alternatifi olan bu yazılımı ihtiyacınız olan tüm araçları size sağlıyor.

AbiWord 2.4.6
Kelime işlem programı olan AbiWord, gerekli olan tüm temel işlevleri içeriyor.

7-Zip 4.57
Rakiplerine göre yüksek sıkıştırma yüzdesine ulaşan bir dosya arşivleyicisi.

IZArc 3.81 Build 1550
En geniş arşiv desteğine sahip sıkıştırma yazılımı neredeyse tüm biçimleri destekliyor.

FreeOCR 2.3
Kağıda basılı metinleri yazmaya gerek kalmadan PC'ye metin biçiminde aktaran bir yazılım.

WinFax Lite
Fax alıp göndermenizi sağlayacak tüm zamanların en popüler faks yazılımı.

PDFCreator 0.9.5
PDF Creator ile bilgisayarınızdaki dökumanları kolaylıkla PDF biçimine çevirebilirsiniz.

Foxit Reader 2.2.2129
Adobe Reader alternatifi olarak kullanılabilecek bu yazılım ile PDF görüntüleyebilirsiniz.

EssentialPIM 2.2
Kişisel bilgilerinizi ve randevularınızı yöneten yazılım planlarınızı düzenleyebiliyor.

Evernote 2.2
Tablet PC kullanıcılarının ilgilendiği Evernote, Microsoft OneNote'un ücretsiz bir alternatifi.

Exasystem Sözlük 3.1
6 dil için kullanabileceğiniz ücretsiz ve oldukça hızlı bir sözlük yazılımı.

Eraser 5.86a
Arkanızda bıraktığınız izleri sizin için kalıcı olarak yok edebilen bir güvenlik yazılım.

UltraShredder 4.5.4
Artık ihtiyacınız olmayan özel belgelerinizi geri alınamayacak şekilde silen bir yazılım.

EditPad Lite 6.4.0
Not Defteri alternatifi olarak kullanılabilecek ve bir metin düzenleyicisi.

Notepad++ 4.8.2
Windows'ta bulunan Not Defteri'inden çok daha gelişmiş olan bir yazı editörü.

ATnotes 9.5
Post-it ihtiyacı duyanların kullanabilecekleri Türkçe dil desteği de olan bir yazılım.

disclib 2.0.50
Lyra Software tarafından geçtiğimiz Ekim ayında kullanıma sunulan disclib'in 2.0.50 sürümü.

Tamamı ücretsiz

Outlook Express Quick Backup
E-postalarını yedeklemek için oldukça işinize yarayacak bir Outlook uygulaması.

PocketKnife Peek
HTML biçimli e-postaları metin olarak görüntüleyen bir Outlook eklentisi.

RealAccount 1.2 build 190
Tüm hesaplarınızı kolayca yönetebileceğiniz ücretsiz bir Microsoft Outlook eklentisidir.

Rainlendar Lite 2.3 Build 54
Bir takvim uygulaması olan Rainlendar Lite, özelleştirilebilen görünümü ile faydalı bir yazılım.

EzVoice 1.1 EzVoice'u hem telesekreter olarak kullanabilir, hem de sesli e-posta gönderebilirsiniz.

SİSTEM

Advanced WindowsCare Personal 2.70
İşletim sisteminizi onarmaya ve optimize etmeye yarayan oldukça güçlü bir yazılım.

Diskeeper Lite 7.0 Build 418
Sabit disk üzerindeki parçalanmış dosyaları en iyi şekilde birleştiren bir yazılım.

JkDefrag 3.34
Windows Defrag işlemini gerçekleştiren yazılım ile diskinizdeki verileri düzenleyebilirsiniz.

WinBackup V1.86
Düzenli olarak bilgisayarınızın yedeğini alarak verilerinizi güvence altına alan bir yazılım.

Double Driver
PC'nizdeki sürücüleri yedekleyerek ihtiyacınız olduğunda yeniden kurulum yapabiliyorsunuz.

DriveImage XML 1.21
DireveImage XML ile tüm sabit diskin yedeğini sistem çalışırken bile alabilirsiniz.

PC Inspector File Recovery
NTFS ve FAT 12/16/32 sistemlerini de destekleyen bir veri kurtarma programı.

Google Desktop Search
Masaüstü ve web arama işlemini bir araya getirerek kullanıcılara kolaylık sunuyor.

Copernic Desktop Search 2.3 Build 13
Hemen hemen bütün dosya biçimlerini tanıyan popüler bir masaüstü arama motoru.

Orca MSI Editor
Microsoft kurulum dosyaları ayarları üzerinde değişiklik yapabileceğiniz bir yazılım.

Applocale Utility
Başka dillerdeki yazılımları işletim sistemi dilini değiştirmeden kullanabilirsiniz.

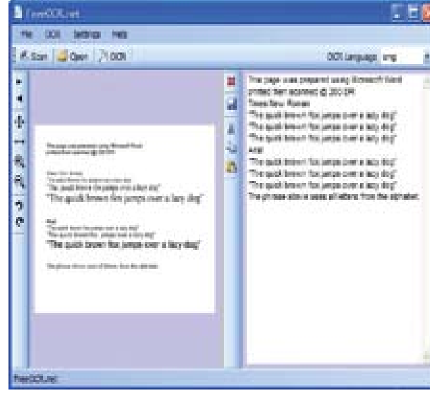
NetStumbler 0.4.0 Build 554
Çevrenizdeki kablosuz ağları arayıp, güvenliği olmayanlara otomatik olarak bağlanabilirsiniz.

MyUninstaller 1.38
Windows'un Program Ekle/Kaldır yazılımı ile daha başarılı bir alternatif.

ZSoft Uninstaller 2.4.1
Bilgisayarınızda yüklü olan yazılımları kolaylıkla silebileceğiniz kullanışlı bir yazılım.

ClipX 1.0.3.9c
Programlar arasında bilgi aktarmak için Windows Panosu'na (Clipboard) bir alternatif.

AutoHotkey 1.0.47.06
Bilgisayarınızda gerçekleştireceğiniz işlemler için kısayollar atamanıza yardımcı oluyor.

FreeOCR Kağıtta basılı olan metinleri sadece tarayarak metin biçiminde PC'nize aktarıp büyük bir yükten kurtulabilirsiniz.

Advanced WindowsCare 2 Bu yazılım ile sadece tek bir tuşa tıklayarak PC'nizi eski performansına kavuşturabilirsiniz.

OFİS

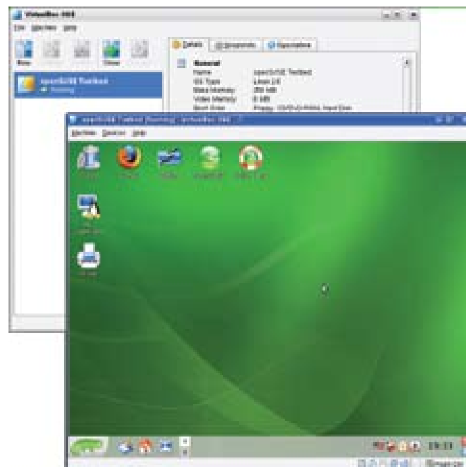
Bilgisayarlar ve üzerlerinde yüklü olan yazılımlar artık ofislerin belkemiği ve vazgeçilmez demirbaşları arasında yer alıyor. Eskiden defter ve kalemsiz ofis olmazken şimdi ofis paketi ve yardımcı yazılımlar yüklü değilse çalışamıyoruz. Eğer çalışan sayınız fazla ve bütçeniz de kısıtlı ise bu durumda ücretsiz alternatiflere yönelmeyi düşünmeniz gerek. İşte size mükemmel çözümler.

OFİS PAKETİ: İçinde Microsoft Office paketinde yer alan kelime işlemci, hesap tablosu, sunum, veri tabanı yazılımı benzeri tüm araçları; ek olarak vektör çizim aracı ve matematik fonksiyon yaratıcı gibi ek araçları da barındıran eksiksiz bir ofis paketi OpenOffice. Türkçe desteği ile gerçek bir alternatif. Birçok kullanıcı için ofis paketi denilince akla ilk Microsoft geliyor olabilir. Ama OpenOffice gerçekten iyi bir takipçi. Microsoft dosyaları ile tam uyum içinde çalışan yazılım, dâhili bir PDF oluşturma özelliğine de sahip.

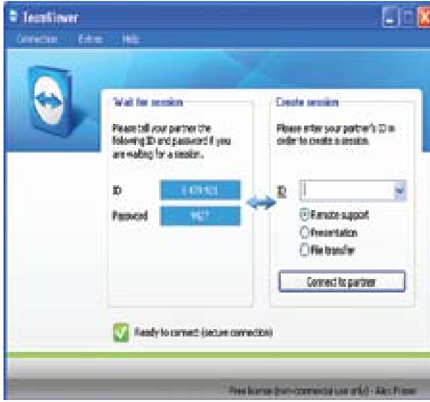
Sadece profesyonel kullanımda önceden Microsoft Office ile hazırlanmış belgelerdeki varsa formüllerin dönüştürülmesi ve veri tabanı sorgularının yeniden oluşturulmasının gerekiyor. Ancak kişisel kullanımda aralarında fark olduğunu söylemek oldukça zor. Microsoft Office'ten pek farklı olmayan kullanım özellikleri, kullanıcıların alışkanlıklarını değiştirmeden geçiş yapabilmelerini kolaylaştırıyor.

OPTİK KARAKTER TANIMA: Basılı belgelerdeki metinleri klavyeden elle girmeden sadece tarayarak bilgisayara yine metin biçiminde aktarmak istiyorsanız, bir optik karakter tanıma (OCR) yazılımına ihtiyacınız var demektir. Tesseract GUI olarak bilinen, ücretsiz OCR motorunu kullanan eksiksiz bir tarama ve OCR yazılımı olan Softi FreeOCR, bu konuda tek alternatif gibi. Kullanımı gerçekten kolay olan ve çok sayfalı tif, faks belgeleri ve sıkıştırılmış tif de dahil olmak üzere birçok resim dosya biçimini destekleyen yazılım, ekran görüntüleri ve düşük çözünürlüklü taramalarda bile başarılı bir tanıma oranı yakalayabiliyor. Vista desteği de sunan yazılımı kullanabilmek için sistemde .Net Framework V2.0'ın kurulu olması gerekiyor. Türkçe desteğine sahip olmaması ise bir dezavantaj.

PDF OKUMA VE OLUŞTURMA: Birçok yeni yazılım, dâhili olarak belgeleri PDF olarak kaydetme seçeneği sunuyor. Sunmayanlar için alternatif olarak kullanabileceğiniz bir açık kaynak yazılımı olan PDFCreator, bilgisayarınızda sanal bir yazıcı gibi çalışıyor. Bu şekilde ne zaman bir PDF oluşturmak isteseniz sanal PDF yazıcısını seçip çıkış almanız yeterli oluyor. Böylelikle Word, Excel ya da belge yazdırmanıza imkân tanıyan tüm yazılımlar ile PDF oluşturulabiliyor. Peki oluşturduğunuz bu PDF'leri Adobe'un yavaş Reader'ı yerine daha hızlı bir yazılım ile açmak ister misiniz? Küçücük boyutuna rağmen Foxit Reader bunu başarı

VirtualBox PC'nizin içinde istediğiniz kadar sanal PC oluşturup yeni işletim sistemlerini gönül rahatlığı ile deneyebilirsiniz

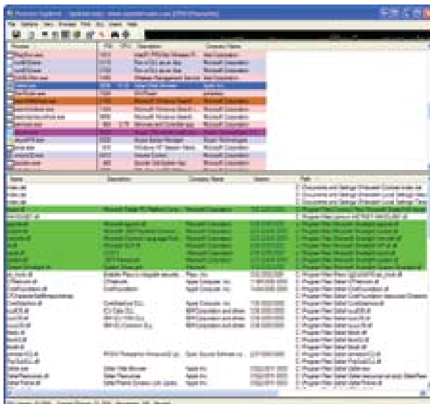
TeamViewer Nerde olursanız olun uzaktaki bilgisayarınızı sanki karşısındaymışsınız gibi kullanabilirsiniz

ile gerçekleştiriyor. Üstelik en çok ihtiyacınız olan tüm özellikleri de destekliyor.

SİSTEM

İlk kategoride bahsi geçen yazılımlar ile bilgisayarınızın güvenliğini sağlamanız mümkün. Peki daha sağlıklı çalışması için neler yapmak gerekiyor? Bunun için işletim sistemini arada sırada bakımdan geçirmeniz ve bilgilerinizin kaybolmaması için de düzenli olarak yedeklemeniz gerekiyor. Tabii ki sadece bunlar yeterli değil. Tamamı ücretsiz diğer önemli sistem araçlarına da Sistem araçları listesinden ulaşabilirsiniz.

OPTİMİZASYON: Birçok kullanıcı sadece tek bir tuşa tıklayarak bilgisayarının en iyi ayarlara gelmesini ister. IObit firmasının Advanced WindowsCare Personal'ı bu ihtiyacı karşılıyor. Üstelik 30 $'a satılan profesyonel sürümden kullanıcıyı çok da rahatsız edecek fazla bir eksiği bulunmuyor. Otomatik zamanlama ve birkaç gelişmiş özelliğin olmamasına rağmen adware/spyware temizlemeden sabit diskteki geçici dosyaların silinmesine, Windows Kayıt Defteri temizliğinden başlangıç programlarının incelenmesine, kişisel sörf geçmişinin silinmesinden özel bazı güvenlik ve sistem

Process Explorer PC'nizde çalışan yazılımları ve servisleri detaylarıolarak inceleyip lüzumsuzları kapatabilirsiniz

Microsoft Applocale Çalışmak için sistem dilinizi değiştirmenizi isteyen yazılımları bu araç ile kandırmanız mümkün

ayarlarına kadar her şeyi barındırıyor.

Çok fazla bilgisayar deneyimi olmayanlar için etkileyici bir paket. Gelişmiş özellikler arasında sadece profesyonel pakette bulunan disk birleştirmenin eksikliğini kapatmak için yine IObit firmasına ait bir ücretsizdiskbirleştirmeyazılımıSmartDefrag'tan yararlanmak da mümkün.

YEDEKLEME: Bir yedekleme yazılımı ile belirli tarih aralıklarında önemli verilerinizin yedeklerini alabilirsiniz. Ama her sorunda sistemi baştan kurmak için harcanan zamanı geri kazanmak oldukça zordur. Sadece bir kereliğine sorunsuz sistemin kopyasını oluşturduktan sonra bundan sonra problem oluştuğunda diski biçimlendirip işletim sistemini baştan kurmak yerine, bu yedeği kullanmak size inanılmaz zaman kazandıracaktır.

Gerçi piyasada bu işlemi Acronis True Image ve Symantec Ghost kadar eksiksiz yapan ücretsiz bir yazılım yok. Ancak yine de var olanlar belli bir başarı elde edebiliyor. Windows XP ya da Windows Server 2003 kullanıcıları DriveImage XML yazılımını deneyebilirler. Üstelik yazılım sürücüyü klonlamak ya da belli bir bölümün yedeğini almak için Volume Shadow Copy servisini kullandığı için Windows çalışırken bile işlem yapabiliyor. Bunun sayesinde rahatlıkla bir Windows görevi tanımlayıp otomatik olarak belirli zaman aralıklarında yedek alınması da sağlanabilir. Ticari programlara göre biraz daha yavaş olmasını göz ard etmeniz gerekebilir.

Aygıt sürücülerinin yedeğini almak isteyenler ise DoubleDriver'ı kullanabilirler. Tüm sürücüleri görüntüleme, yedekleme ve yedekten geri yükleme gibi işlemleri gerçekleştirebilen yazılım, sürücü listenizin bir çıkışını da alabiliyor. Yedekleme yapmadan önce sürücülerinizin sorunsuz çalıştığından emin olun.

mkars@chip.com.tr

Tamamı ücretsiz

EasyCleaner 2.0.6.380
Ücretsiz ve çok kullanışlı bir sistem bakım ve onarım programıdır.

SyncToy 2.0 Beta
Çalıştığınız tüm bilgisayarlarda sürekli en güncel dosyanın senkronize edilmesini sağlar.

Allway Sync 7.1.2
Ücretsiz bir dosya ve klasör senkronizasyon aracı olan Allway Sync'in son sürümü.

TCP Optimizer 2.0.3
TCP/IP ayarlarınızı optimize ederek en iyi sonucu alabilmenize yarayan yararlı bir yazılım.

CCleaner 2.05.555
Sisteminizde kullanılmayan dosyaları silebileceğiniz kullanışlı bir program.

TinyResMeter 0.96
Bilgisayarınız hakkında daha fazla bilgi edinebilmek için iyi bir sistem yazılımı.

Registrar Registry Manager Lite 5.62
Registry dosyalarını düzenleyen, zarar görmüş olanlarını onarıp gereksizleri silen bir araç.

Process Explorer 11.11
PC'nizde yapılan her bir işlemin ne kadar işlemci veya bellek harcadığını görüntülüyor.

System Information for Windows 1.73
Sisteminizde bulunan donanım araçlarından yazılımlara kadar size bilgi veren bir yazılım.

BK ReplaceEm 2.0
Dosyalarınızdaki belirli satırları değiştirmek durumunda kaldığınızda size yardımcı oluyor.

Lupas Rename 5.0
Dosyalarınızın isimlerini tek tek değiştirmek yerine toplu olarak değiştirebileceğiniz bir araç.

WinMerge v2.6.14
İki metin arasındaki farklılıkları ortaya çıkartan ve değişiklik yapabileceğiniz bir yazılım.

Startup Control Panel 2.8
PC'niz açıldığında aktif olan yazılımların listesini görebilir ve değişiklik yapabilirsiniz.

Toolbar Repair
Oldukça küçük boyutlu ve ücretsiz bir sistem yazılımı olan Toolbar Repair'in son sürümü.

CDCheck 3.1.13.0
CD/DVD sürücünüzün hızını ölçebilir ve CD/DVD'lerinize hata denetimi yapabilirsiniz.

PowerMenu 1.5.1
Windows'un pencerelerini transparan hale getirip daha estetik görünmesini sağlayabilirsiniz.

Dexpot 1.4 Build 472
Masaüstünüzü dört farklı ekrana bölüp size daha fazla çalışma alanı sağlayabiliyor.

Memtest86+ 2.01
Ücretsiz bir sistem yazılım olan Memtest86+'nın 2.01 sürümü.

System Scheduler Free 3.73
Oldukça küçük boyutlu olan bu yazılım ile sisteminizin zaman problemini çözebilirsiniz.

HxD 1.7.1.0 Beta
Hexadecimal kodlama sistemi sayesinde sisteminizin güvenliğini arttıran bir yazılım.

Peek 1.0
Bilinmeyen bir EXE dosyası içindeki metinleri görüntüleyip olası tehdidi görebilirsiniz.

İdeal PC

Kendi PC'sini kendi toplayanlar, daha ucuza, daha iyi bir sisteme sahip olabilirler. CHIP, her bütçeye ve ihtiyaca uygun PC konfigürasyonları tavsiye ediyor.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

GİRİŞ SEVİYESİ PC

İnternet ve ofis için ideal

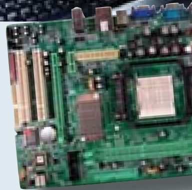
Giriş seviyesi PC'miz, bilgisayarı sadece internette gezinmek, ödev yapmak, ofis amaçlı veya yüksek işlem gücü gerektirmeyen her türlü uygulamada kullanmayı düşünenler için ideal. Bu PC, aslında çoğu uygulamanın üstesinden gelecek kadar iyi, ancak oyun oynamak, HD kalitesinde film izlemek veya yüksek işlemci gücü gerektiren multimedya uygulamalar için yeterli değil. Giriş seviyesi PC'mizde fazla cimri davranmadan, Fiyat/Performans oranına daha doğrusu fiyat/fayda oranına azami ölçüde dikkat ettik.

ANAKART Giriş seviyesi PC'nin anakartı, mümkün olduğunca çok bileşeni üstünde barındırmalı (tümleşik) ve mümkün olduğunca ucuz olmalı. Ayrıca ileride yapılması düşünülen olası bir terfi için de yeterince esnek ve donanımlı olmalı. Tüm bunlar dikkate alındığında, böyle bir sistem için en ideal çözüm nForce 405 yonga setli ve GeForce 6100 tümleşik grafikli bir anakart. 50 - 55 dolar civarındaki bu anakartlar arasında piyasada kolay bulunması açısından önerimiz Biostar NF61S Micro AM2 SE veya Gigabyte GA-M61SME-S2L. Zor bulunan ancak daha yeni ve iyi bir yonga setine sahip ECS 690GM-M2 ise 55 dolar civarındaki fiyatıyla ve DVI bağlantısıyla ihmal edilmemesi gereken bir alternatif.

İŞLEMCİ: AMD'nin 45 watt güç tüketimli Sempron LE ailesi giriş seviyesi PC için ideal. Ailenin en küçük üyesi tek çekirdekli Sempron LE-1100 piyasada zor bulunuyor. Bir üst model olan LE-1150 ise 42 dolar civarındaki fiyatı ve 2 GHz saat frekansıyla oldukça cazip. İşlemcinin gücünden memnun kalmazsanız hız aşırtmayla işlemciyi kolayca 2,2 GHz'de çalıştırabilirsiniz.

BELLEK: Bellek fiyatları tarihinin en düşük seviyesindeyken sisteminize 1 GB RAM'i

Giriş seviyesi 40 dolar civarındaki bir all-in-one anakart, internet ve ofis işlemleri için hesaplı ve akıllıca bir çözüm.

Kasa bileşenleri	Giriş seviyesi
İşlemci	Sempron LE-1100 40 $
Anakart	Biostar NF61S Micro AM2 SE 50 $
Bellek	2 x 512 MB DDR2-800 25 $
Ekran kartı	Tümleşik
Ses kartı	Tümleşik
Sabit disk	Samsung 160 GB SATA2 51 $
Optik sürücü	LG GSA H62-N 30 $
TV kartı	Yok
Kasa	250 Watt ATX 30 $
Kasa toplamı	226 $
Çevrebirimler	
Klavye-fare	Microsoft Wireless Optical Desktop 1.000 34 $
Ses sistemi	Logitech R20 34 $
LCD ekran	Hanns-G HW173AB 180 $
İşletim sistemi	Linux
Genel toplam	474 $

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

çok görmeyin. Tümleşik ekran kartının da sistem belleğinden çalacağını düşünürseniz, ideal seçenek 2 x 512 MB DDR2 bellek (yaklaşık 23 dolar) olacaktır. İleride yapacağınız olası bir terfiyi veya hız aşırtmayı da dikkate alarak, 800 MHz'lik bellek modülü edinmenizde yarar var.

Ucuz ve her medyayı oynatan bir HTPC mümkün

SABİT DİSK: Hiç şüphesiz bulabileceğiniz en ucuz sabit disk, giriş seviyesi PC için yeterli. Ancak 80 GB'lık bir sabit disk 45 dolar ve 160 GB'lık bir disk de 51 dolar iken, mantıklı olan geleceği de düşünerek daha yüksek kapasiteli bir diski tercih etmek. Bizim önerimiz Samsung 160 GB SATA2 HD161HJ sabit disk.

OPTİK SÜRÜCÜ: Çok biçimli DVD yazıcılar artık bir PC'nin olmazsa olmazları arasında. DVD yazıcılar arasında fazla fiyat farkı olmadığı için en iyisini seçmekte bir sakınca yok. Bizim önerimiz yüksek hızı, medya uyumluluğu ve düşük gürültüsü ile LG GSA-H62N.

KASA: Giriş seviyesi PC'nin güç sarfiyatı oldukça düşük olacağı için, kasayı seçerken güç kaynağına çok dikkat etmenize gerek yok.

ÇEVREBİRİMLER: Giriş seviyesi PC'nin çevrebirimlerini yine ihtiyacınıza ve estetik beğenilerinize göre seçebilirsiniz. 34 dolar'lık fiyatıyla Microsoft Wireless Optical Desktop 1000, oldukça cazip bir kablosuz klavye ve fare seti. Ses çıkışı için basit bir stereo kulaklık veya 2.1 hoparlör seti yeterli olacaktır. Hoparlör olarak 34 dolar'lık Logitech R20 düşünebilirsiniz. Monitör olarak bir LCD şart. Yine bütçenize ve ihtiyaçlarınıza uygun olarak 17 veya 19 inçlik bir model tercih edebilirsiniz. 17 inçlik geniş ekran Hanns-G HW173AB, 180 dolar'lık fiyatıyla cazip bir seçenek oluşturuyor. Özellikle internet alışveriş sitelerinin LCD ekranlar için sıkça kampanya düzenlediğini ve uygun fiyatlar sunduklarını hatırlatalım.

İŞLETİM SİSTEMİ: İnternet ve ofis amaçlı kullanım için Ubuntu, OpenSUSE veya Pardus gibi ücretsiz bir Linux dağıtımı fazlasıyla yeterli. Linux işletim sistemine bir türlü ısınamayanlardansanız ve bütçeniz biraz daha genişse Vista Home Premium işletim sisteminin akademik upgrade sürümünü (yaklaşık 71 dolar) tercih edebilirsiniz.

EV SİNEMASI PC'Sİ

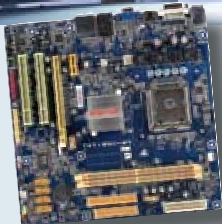
HDMI ile LCD TV'ye

Her türlü video ve ses biçimini, salonunuzdaki dev ekran LCD'de oynatabilen, küçük boyutlu ve şık bir PC'niz olsun ister miydiniz? Home Theater PC'ler (kısaca HTPC) giderek popüler bir hal alıyor ve donanım üreticileri de bunun farkında. HTPC'ler için birbiri ardına çözümler piyasaya çıkıyor. Gerçekten de bu tip bir PC toplamak için önünüzde çok fazla seçenek var. Bizim oluşturacağımız HTPC, öncelikle uygun fiyatlı ve terfiye açık, kolay genişletilebilir bir sistem olacak.

ANAKART: HDMI çıkışlı, tümleşik grafikli, en hesaplı ve performanslı anakart çözümleri olarak karşımıza AMD 690G ve nForce 630i/GeForce 7150 çıkıyor. Intel işlemcili bir HTPC toplayacağımız için bizim önerimiz piyasada kolay bulunabilmesi açısından Biostar TF7150U-M7 (90 dolar) veya Gigabyte GA-73UM-S2H (100 dolar). Micro ATX biçimindeki bu anakartlar, yeni 45 nm Penryn işlemciler de dâhil olmak üzere tüm Intel işlemcileri destekliyor. Ayrıca HDMI çıkışlı, nispeten güçlü bir tümleşik grafik yongasına sahipler. AMD tabanlı bir HTPC için yakında çıkacak 740G veya 780G yonga setli anakartları beklemenizi öneriyoruz.

İŞLEMCİ: Anakartımızın tümleşik grafik yongası HD hızlandırma (PureVideo) desteğine sahip olmadığı için, HD video yükünü sistemin işlemcisi omuzlamak zorunda. Bu yüzden en az 2 GHz hızında çift çekirdekli bir işlemciye ihtiyaç var. Pentium

Evde sinema HDMI çıkışlı, tümleşik grafikli bir anakart ve çift çekirdekli hızlı bir işlemci HTPC için yeterli.

Kasa bileşenleri	Ev sineması PC'si
İşlemci	Pentium E2180 83 $
Anakart	Biostar TF7150U-M7 90 $
Bellek	Kingston 2 x 1 GB DDR2-800 50 $
Ekran kartı	Tümleşik
Ses kartı	Tümleşik
Sabit disk	Seagate 500 GB ST3500320AS 140 $
Optik sürücü	LG GSA H62-N 30 $
TV kartı	Avermedia DVB-S Hybrid 78 $
Kasa	Aopen H420B 55 $
Kasa toplamı	526 $
Çevrebirimler	
Klavye-fare	Logitech EX110 36 $
Ses sistemi	Müzik seti veya ev sineması sistemi
LCD ekran	Full-HD LCD TV
İşletim sistemi	Vista Ultimate OEM 200 $
Genel toplam	762 $

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

Oyunlara güç
Yeni 45nm işlemciler, yüksek hızaşırtma potansiyelleri ile öne çıkıyor.

Kasa bileşenleri	Overclock/Oyun PC'si
İşlemci	Intel E8400 200 $
Anakart	Gigabyte P35-DS3L 100 $
Bellek	GEIL 2 x 2 GB Ultra DDR2-800 160 $
Ekran kartı	GeForce 9600 GT 200 $
Ses kartı	Creative X-Fi Xtreme Music 140 $
Sabit disk	Seagate 500 GB ST3500320AS 140 $
Optik sürücü	LG GSA H62-N 30 $
TV kartı	Yok
Kasa	Thermaltake Wing RS 101 93 $
Kasa toplamı	1.063 $
Çevrebirimler	
Klavye-fare	Logitech G15 100 $, Logitech G9 120 $
Ses sistemi	Logitech G51 Gaming 270 $
LCD ekran	HP W2408H 715 $
İşletim sistemi	Vista Ultimate OEM 200 $
Genel toplam	2.468 $

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

E2180 (83 dolar) gibi çift çekirdekli bir işlemci tercih etmelisiniz. Overclock ederek 65 dolar'lık E2140 işlemci de her türlü HD gösterim işinin üstesinden gelebilecek kadar hızlı.

BELLEK: Ev sineması PC'nizde en az 2 GB bellek olmalı. Tümleşik grafiğin kullanacağı 256 MB belleği de göz önüne alırsak bu miktar çok değil. Kingston 2 x 1 GB DDR2-800 MHz bellek (yaklaşık 50 dolar) böyle bir sistem için ideal.

EKRAN KARTI: Normalde sistemin tümleşik grafiği basit HD işlemler için yeterli. Ancak oyun oynamayı düşünüyor veya bir HD-DVD veya Blu-ray sürücüsünden 1080p biçiminde film izlemek istiyorsanız, yeni bir ekran kartı satın almalısınız. Bütçenize göre Radeon HD3450 (50 dolar) veya oyun da oynayacaksanız GeForce 9600 GT (190 dolar) uygun bir seçim olacaktır.

SABİT DİSK: HD filmlerinizi ve özel videolarınızı depolayacağınız HTPC'nin sabit diski mümkün olduğunca büyük olmalı. 32 MB önbellekli, 500 GB kapasiteli Seagate ST3500320AS (140 dolar) oldukça hızlı ve sessiz bir disk. 500 GB yeterli değilse bu diskten iki tane alıp RAID0 olarak bağlayabilirsiniz.

OPTİK SÜRÜCÜ: Yüksek hızı, medya uyumluluğu ve düşük gürültüsü ile LG GSA-H62N, HTPC için oldukça uygun. Ancak Blu-ray diskleri de izlemek istiyorsanız 280 dolar'lık LG GGC-H20L Blu-ray ve HD-DVD kombo sürücüsünü satın alabilirsiniz.

TV KARTI: Ev sineması PC'nizi dijital (uydu) ve analog (kablolu ve normal anten) TV yayınlarını almak, radyoları dinlemek ve bunları kaydetmek için de kullanabilirsiniz. 78 dolar'lık Avermedia DVB-S Hybrid dijital+analog TV kartı bu iş için biçilmiş kaftan.

KASA: HTPC'nin en önemli parçalarından biri hiç şüphesiz kasası. Estetik beğenilerinize, bütçenize ve ihtiyaçlarına göre çok sayıda Micro ATX yapıda kasa mevcut. Uygun fiyatlı alternatifler olarak önerimiz 300 watt güç kaynaklı Aopen H420B (55 dolar) ve 350 watt güç kaynaklı Aopen G325 (82 dolar). Daha profesyonel, şık ve pahalı çözümler olarak ise AeroCool M40 veya SilverStone Grandia düşünülebilir.

ÇEVREBİRİMLER: HTPC'nize bağlayacağınız ergonomik bir kablosuz set, PC'nizi kolayca yönetmenizi sağlayacaktır. Logitech EX110 (36 dolar) veya S510 (60 dolar) uygun fiyatlı ve HTPC'ye yakışan estetik çözümler. Ses çıkış sistemi olarak HTPC'nizi salondaki ses sistemine veya müzik setine bağlamanızı öneriyoruz. Yine Full-HD destekli 40 inçlik bir LCD de görüntü çıkışı için tercih edilmelidir.

İŞLETİM SİSTEMİ: HTPC için en uygun işletim sistemi Vista Ultimate (OEM yaklaşık 200 dolar) olacaktır.

OVERCLOCK/OYUN PC'Sİ

Her oyunun üstesinden gelin

Crysis gibi yeni çıkan oyunlar PC'leri oldukça zorluyor. Bir oyun bilgisayarında tüm parçalar dengeli olarak seçilmeli ve hiçbir parça darboğaz oluşturmamalı. Ancak bu her şeyin en iyisini ve en pahalısını almanız anlamına gelmiyor. Doğru bileşenleri seçerek hesaplı ve her oyunun üstesinden kolayca gelebilen bir oyun canavarınız olabilir.

ANAKART: Anakart seçiminde karşımıza çok fazla seçenek çıkıyor. Gelecekte çıkacak işlemcileri de desteklemesi açısından en azından Intel P35 yonga setli bir anakart almanızı öneriyoruz. 100 dolar'lık fiyatıyla Gigabyte P35-DS3L anakart, bir oyuncunun ihtiyaç duyacağı hemen her özelliğe sahip. Hız aşırtma seçenekleri de cabası. Firewire, kablosuz Wi-Fi bağlantı, Crossfire veya SLI desteğine ihtiyaç duyan profesyonel oyuncular, daha pahalı çözümlere yönelmek zorundalar (Profesyonel PC'ye bakınız).

İŞLEMCİ: E8000 serisi yeni 45 nm Intel işlemciler oldukça yüksek bir Fiyat/Performans oranına ve hız aşırtma potansiyeline sahip. 200 dolar civarındaki fiyatıyla ve daha yüksek çarpanıyla E8400, 180 dolar'lık E8200'e göre daha cazip bir seçenek. 6 MB önbellekli, 3 GHz saat hızında çalışan bu işlemciyi, zorlanmadan 4 GHz civarında çalıştırmak mümkün.

BELLEK: Düşük bellek zamanlamalı, kaliteli DDR2 bellek modülleri, başarılı bir hız aşırtma için vazgeçilmezler arasında yer alıyor. Yeni çıkacak oyunlar için 4 GB bellek, ileriye yönelik iyi bir yatırım olacaktır. Bu yüzden tercihiniz 2 x 2 GB DDR2 bellek kitlerinden yana olmalı. Bizim önerimiz Ultra serisi (4-4-4-12) GEIL 2x2 GB DUAL DDR2-800 bellek kiti.

EKRAN KARTI: Bir oyun bilgisayarının performansını belirleyen en önemli bileşen hiç şüphesiz grafik işlemeden sorumlu olan ekran kartı. Bu yüzden ekran kartında cimri davranmamalı ve en azından fiyat/performans oranı yüksek bir ekran kartı satın almalısınız. Ekran kartında en az 512 MB grafik belleği olmalı. Bütçenize uygun olarak 200 dolar'lık GeForce 9600 GT, 300 dolar'lık GeForce 8800 GT veya 500 dolar'lık Radeon 3870 X2 arasında bir seçim yapabilirsiniz.

SES KARTI: Profesyonel bir oyuncu için tümleşik ses yeterli değildir. THX ve EAX 5.0 destekli Creative X-Fi Xtreme Music (140 dolar), bir oyuncunun mutlaka sahip olmak isteyeceği türden bir ses kartı.

SABİT DİSK: 32 MB önbellekli, 500 GB kapasiteli Seagate ST3500320AS (140 dolar) oldukça performanslı ve sessiz çalışan bir sabit disk.

OPTİK SÜRÜCÜ: Yüksek hızı, medya uyumluluğu ve düşük gürültüsü ile LG GSA-H62N, oyun PC'miz için de oldukça uygun bir seçenek.

KASA: Oyun bilgisayarında hiç kuşkusuz göze hitap eden şık bir kasa tercih edilmelidir. Güç kaynağının en az 400 watt olmasına dikkat edin. Bütçenize uygun olarak önerebileceğimiz kasalar şunlar: Thermaltake Wing RS 101 (400 watt, 93 dolar), Enermax Chakra (550 watt, 119 Euro). Çift ekran

Rüya PC Bütçe sorunu olmayan profesyoneller her şeyi yapabilen hız ve güç canavarı bir sistem toplayabilirler.

Kasa bileşenleri	Profesyonel PC
İşlemci	Intel QX9650 1.100 $
Anakart	Asus Maximus Extreme 380 $
Bellek	OCZ 2x2 GB DDR3 1600 MHz Platinum 900 $
Ekran kartı	2 x Radeon 3870X2 1.000 $
Ses kartı	Creative X-Fi Elite Pro 400 $
Sabit disk	3 x Seagate 500 GB ST3500320AS 420 $
Optik sürücü	LG GSA H62-N 30 $
TV kartı	Avermedia DVB-S Hybrid 78 $
Kasa	Aopen Nouveau A07 + 750 Watt PSU 420 $
Kasa toplamı	4.728 $
Çevrebirimler	
Klavye-fare	Logitech Wave 109 $
Ses sistemi	Logitech Z-5500 420 $
LCD ekran	Viewsonic VX2835WM 850 $
İşletim sistemi	Vista Ultimate OEM 200 $
Genel toplam	6.307 $

* Fiyatlar www.hepsiburada.com, www.gigatek.com.tr, www.boltaksit.com, www.inventus.com.tr gibi sitelerden KDV hariç olarak alınmıştır.

kartı (SLI veya CrossFire) kullanmayı düşünüyorsanız, güç kaynağını da 750 watt olarak almalısınız.

ÇEVRE BİRİMLER: Oyuncular için çevrebirim aygıtları oldukça önemli. Hızlı bir fare ve klavye, oyunlardaki başarınızı belirler. Bu noktada profesyonel oyuncu setlerine yönelmeniz gerekiyor. Logitech G15 (100 dolar) programlanabilir makro ve aydınlatmalı tuşlarıyla oyuncular için ideal bir klavye. Logitech G9 lazer fare (120 dolar) de 3.200 dpi'lik yüksek hassasiyeti, ağırlık kutusu ve hızıyla mükemmel bir oyuncu faresi.

Ses sistemi olarak önerimiz Logitech G51 Gaming (270 dolar). Bütçe sorunu olmayanlar için önerimiz THX sertifikalı ve güçlü baslarıyla Logitech Z-5500 (490 dolar). LCD ekran olarak tavsiyemiz 22 inçlik HP W2207H (440 dolar) veya Full HD çözünürlükteki (1.900 x 1.200) 24 inçlik HP W2408H (715 dolar).

İŞLETİM SİSTEMİ: DirectX 10 destekli Vista Ultimate (OEM yaklaşık 200 dolar) oyuncular için ideal bir işletim sistemi.

Çok çekirdeğin gücü 4 çekirdekli Intel işlemciler, aynı anda birçok uygulamayı kullanabilmek için ideal.

PROFESYONEL PC

Maksimum hız, konfor ve fiyat

Profesyonel PC'yi bir masaüstü bilgisayardan beklenebilecek "her şeyi" yapabilen bir sistem olarak düşünebiliriz. Böyle bir sistemde paranın alabileceği en hızlı ve en iyi bileşenler tercih edilebilir. Hiç şüphesiz böyle bir PC toplarken öncelikle kullanım amacına uygun olarak parça tercihi yapılacaktır. Bizim toplayacağımız konfigürasyon böyle bir sistemin aşağı yukarı hangi parçalara sahip olması gerektiğini örnek olarak gösterecektir.

ANAKART: Intel'in yakında çıkacak olan 1.600 MHz FSB'ye sahip "Extreme" işlemcilerini resmi olarak destekleyen X48 yonga setli anakartlar, boy göstermeye başladı. Genelde maksimum donanımlı olarak piyasaya sürülen bu anakartlar arasında öne çıkan modeller Gigabyte, Asus ve MSI imzalı. Ancak bu ürünler henüz (en azından bu yazı yazıldığı sırada) Türkiye pazarına sürülmedi. Beklemek istemeyenler daha ucuz olan X38 serisi anakartlara da yönelebilirler. Tavsiyelerimiz X38 yonga setli Asus Maximus Extreme (380 dolar) veya biraz daha beklemek isteyenler için X48 yonga setli Asus P5E3 Premium.

İŞLEMCİ: İşlemci ve GPU rehberimizin (► S. 98) de birincisi olan dört çekirdekli Intel Core 2 Extreme QX9650 dudak uçuklatan bir fiyata (yaklaşık 1.100 dolar) sahip olsa da, böyle bir sistemin gücüne yakışan bir işlemci. Hesaplı alternatif olarak Q6600 düşünülebilir (270 dolar). Intel stok fan yerine profesyonel fan çözümlerine (geçen ayki işlemci soğutucu testimize bakabilirsiniz), hatta aşırı hız aşırtma için su soğutmalı çözümlere yönelmenizde fayda var.

BELLEK: DDR3 bellek kitleri pahalı olsa da, gelecekte çıkacak işlemcileri desteklemesi için en doğru yatırım bu olacaktır. OCZ 2GB DDR3 1600 MHz Platinum Enhanced Bandwith (2 x 1 GB, CL7-6-6-20) bellek kitinden iki tane alarak (toplam 900 dolar) bellek sorununu uzun yıllar unutabilirsiniz.

EKRAN KARTI: CrossFireX'li iki tane Radeon 3870X2, 1.000 dolar karşılığında ihtiyacınız olan grafik işleme gücünü size fazlasıyla sunacaktır.

SES KARTI: Profesyonel bir kullanıcı için anakart üzerindeki tümleşik ses yeterli değildir. Zengin giriş çıkış yuvalarına ve dönüştürücülere sahip Creative X-Fi Elite Pro ses kartı (400 dolar), fiyatının hakkını veren profesyonel bir ses kartı.

SABİT DİSK: RAID Level 5 ile bağlanmış üç veya dört tane sabit disk, profesyonel bir PC'nin ihtiyaç duyacağı hem hızı, hem de güvenliği sağlayacaktır. Disk kapasitesini yine ihtiyacınıza göre belirleyebilirsiniz.

OPTİK SÜRÜCÜ: Yüksek hızı, medya uyumluluğu ve düşük gürültüsü ile LG GSA-H62N, profesyonel PC'miz için oldukça uygun. Ancak Blu-ray diskleri de izlemek istiyorsanız 280 dolar'lık LG GGC-H20L Blu-ray ve HD-DVD kombo sürücüsünü satın alabilirsiniz.

KASA: Bu kadar çok bileşeni taşıyacak kasanın hiç şüphesiz çok sağlam, iyi soğutulmuş ve çok güçlü bir güç kaynağına sahip olması gerekiyor. **www.firebal.net** adresinde ihtiyacınız olan profesyonel ve özel tasarımlı kasa ve güç kaynaklarını bulabilirsiniz. Uygun fiyatlı alternatif olarak önerilerimiz Aopen Nouveau A07, Enermax Chakra, Nzxt Lexa veya Thermaltake MozartTx. Hız aşırtma ve sessizlik isteyenler için sıvı soğutmalı kasa önerimiz Alphacool Ready2Go hazır su soğutma sistemine sahip CoolerMaster Stacker. Güç kaynağının da en az 750 watt'lık SilverStone Olympia gibi bir model olmasına dikkat edin.

ÇEVREBİRİMLER: Profesyonel kullanıcılar için de çevrebirim aygıtları oldukça önemli. Bu noktada profesyonel çözümlere yönelmeniz gerekiyor. Klavye ve fare seti olarak önerimiz yeni kablosuz Logitech Wave seti (109 dolar). Ses sistemi olarak önerimiz THX sertifikalı Logitech Z-5500 (420 dolar). LCD ekran olarak tavsiyemiz Full HD çözünürlükteki (1.900 x 1.200) 28 inçlik Viewsonic VX2835WM (850 dolar) veya 2.560 x 1.600 True HD çözünürlükteki 30 inçlik dev HP LP3065 (1.800 dolar).

İŞLETİM SİSTEMİ: Vista Ultimate (OEM yaklaşık 200 dolar) profesyonel kullanıcılar için de ideal bir işletim sistemi.

Kendi PC'ni topla

Bilinçli bir kullanıcı, kendi PC'sini kendisi oluşturarak çok daha uygun bir fiyata, çok daha hızlı bir PC toplayabilir. CHIP, hızaşırtmayla sizi adım adım süper bir PC sahibi yapıyor. Her şeyin üstesinden gelen, hesaplı bir bilgisayar olabilir mi? Evet, hız aşırtma (overclock) sayesinde olabilir. Bu yazıda hangi bileşenlerin özellikle bu iş için uygun olduğunu açıklayacak ve parçaları adım adım nasıl birleştireceğinizi göstereceğiz. Ayrıca topladığınız sistemi ince ayarlarla nasıl çok daha hızlı hale getirebileceğinizi de öğreneceksiniz.

Bileşenlerin seçimi

HEDEFİMİZ VE BÜTÇEMİZ BELLİ: Mümkün olduğunca hesaplı bir sistem toplamak ve bunu hızaşırtma ile bir oyun makinesine dönüştürmek istiyoruz. Tüm bileşenlerin toplam fiyatı bir ofis bilgisayarı civarında olmalı, yani yaklaşık olarak 700 dolar. Alternatif olarak biraz daha pahalı ve orta seviye donanımlara sahip bir sistem önerimiz da var. Özel tasarım veya düşük gürültü seviyesi gibi özelliklere bu sistemlerde dikkat etmeyeceğiz, zira bizim için önemli olan mümkün olduğunca düşük bir fiyata, maksimum hız aşırtma yapılabilen bir sistem toplamak. Beklentiler az olunca kasa seçimi de kolaylaşıyor. 350 watt güç kaynağı olan bir kasa böyle bir sistem için yeterli. Aopen QF50-H02 50 dolar'lık fiyatıyla oldukça uygun ve şık bir kasa. Kasanın güç kaynağı stabil voltajlarda yeterince verimli çalışabiliyor.

İşlemcilerin cazibesi

Hız aşırtma meraklıları hiçbir zaman bu kadar cazip tekliflerle karşılaşmamışlardı. Intel'in en ucuz çift çekirdekli Pentium serisinden yeni Yorkfield ailesine kadar, Core mimarisine sahip hemen her işlemciyi ciddi oranlarda daha hızlı çalıştırmak mümkün. AMD'nin K8 modellerinde ise rezervler genelde daha düşük. Bütçemizi fazla zorlamamak için seçeceğimiz işlemcinin 100 dolar altında bir fiyata sahip olmasını tercih ediyoruz. 85 dolar fiyat etiketine sahip çift çekirdekli Pentium E2180, 2,0 GHz standart hızından kolayca 3,2 GHz saat frekansına yükseltilebiliyor. Bütçesini daha fazla zorlayabilenler için ideal tercih yeni 45 nm E8 ailesinden E8400 (yaklaşık 200 dolar) olacaktır. Hız aşırtma yapılmış işlemcinizi daha iyi soğutmak için Intel stok fan yerine OCZ Vanquisher (29 dolar) gibi daha performanslı bir fan kullanmanızı öneriyoruz.

Ekran kartında cimrilik yok

GeForce 8800 GT tüm oyunlar için yeterli bir performans sunuyor ve yaklaşık %20'lik hızaşırtma potansiyeline sahip. Ancak bunun için 300 dolar'ı gözden çıkarmanız gerekiyor. 200 dolar fiyat etiketli bir Radeon HD3850 veya GeForce 9600 GT de işinizi görecektir. Daha ucuz kartlar, güncel oyunlarda başınızı ağrıtabilir. O yüzden ekran kartında cimri davranmamalısınız.

Anakart ve bellek

Overclock için uygun bir anakartın fiyatı 100 dolar'dan başlıyor. Gigabyte P35-DS3L, çift çekirdekli Pentium işlemcimizi kolayca 3,2 GHz'e çıkarabiliyor. FSB hızını 400 MHz üzerine çıkarmayı planlıyorsanız DS3P modelini (165 dolar) tercih etmenizi öneriyoruz. Bu anakartın BIOS'u daha fazla seçenek sunuyor ve ayrıca kuzey köprüsü çok daha iyi soğutuluyor. İnce ayarlarla 3,3 GHz ve üzeri saat hızlarına bu sayede çıkmanız mümkün. Belleklerde ucuza kaçabilirsiniz. 2 GB'lık bir DDR2-800 bellek kiti işinizi görecektir. Corsair 2 x 1 GB DDR2-800 kiti, 68 dolar'lık fiyatıyla oldukça cazip. Anabelleğe hız aşırtma uygulamak fazla bir performans artışı getirmiyor, ancak 500 MHz'lik saat frekansında fark hissediliyor. Bu şekil-

de %5'e kadar performans artışı elde etmek mümkün olsa da, çok pahalı belleklere ihtiyacınız var ve bu da işlemci ve ekran kartında yaptığınız tasarrufun çöpe gitmesi demek.

PC montajı

Tüm bileşenleri topladıktan sonra montaja başlayabilirsiniz. Bu konuda tecrübeli değilseniz tanıdıklarınızdan yardım alabilirsiniz ancak acemiler de adım adım açıklamalı rehberimizle bunu kendileri de yapabilirler. İleriki sayfalardaki resimlerde en önemli adımlarda neye dikkat etmeniz gerektiğini göstereceğiz. Sorun yaşamamak için bu talimatlara harfiyen uyun. Vida ve kablo bağlayıcısı gibi malzemeleri temin ettikten sonra, çalışılacak ortamı iyice aydınlatın ve tereddüte düştüğünüz durumlarda anakartın kitapçığına bakmaktan çekinmeyin. Ayrıca pin'lere ve açık veri hatlarına dokunmaktan kaçının ve çalışmaya başlamadan önce kendinizi topraklayın. Aksi halde hassas parçalara elektrik yükü boşaltabilirsiniz.

Her şey sorunsuz olarak çalıştığında ve tercih ettiğiniz Windows sürümü tüm sürücülerle birlikte kurulduğunda, eserinize bir stabilite testi yapın. Tüm bileşenleri aynı oranda zorlayan 3DMark bu iş için uygun. PC'niz bu testi başarıyla geçiyorsa, performans iğnesini yapmaya hazır olun.

Frekanslara hücum!

Hedefimiz işlemci, GPU ve VRAM için daha yüksek saat hızları. Ekran kartında iş kolay: Rivatuner ile doğrudan Windows altında grafik yongasının ("Core") ve belleğinin ("Memory") frekansını ayarlayabilirsiniz. İlgili menüye »Customize« düğmesiyle ulaşabilirsiniz, burada »Enable low-level hardware overclocking« seçeneğinin önüne bir onay işareti koyarak ilgili menüye ulaşabilirsiniz. »Apply overclocking at Windows startup« seçeneği de seçili frekansların bilgisayar yeniden başlatıldıktan sonra da etkin olmasını sağlıyor. Ekran kartı tablomuzda bulabileceğiniz değerlere yavaşça yaklaşın. Biraz şans ve iyi bir soğutmayla daha iyi sonuçlar da elde etmeniz mümkün.

Sabit çarpanlı Intel işlemcileri, sadece FSB üzerinden hız aşırtma yapabilirsiniz. E2180 işlemcimiz 200 MHz FSB frekansını 10'la çarparak 2 GHz'e ulaşıyor, 3,2 GHz'e hız aşırtma yapılabilmesi için FSB'nin 320 MHz'e yükseltilmesi gerekiyor. FSB dopingine Gigabyte anakartta "CPU Host Frequency" seçeneğiyle ulaşabilirsiniz. Ancak bu saat hızları için işlemcinin biraz daha elektriğe ihtiyaç duyduğunu hatırlatalım. Bu yüzden çekirdek voltajını (Vcore) "CPU Voltage Control" ile 1,35 volt olarak ayarlıyoruz. Bununla birlikte maalesef engellenemez olarak işlemci sıcaklığı da artıyor, ancak yaptığımız testlerde sıcaklık değerleri kritik sınırlara ulaşmadı.

Şansınız varsa sahip olduğunuz işlemci daha az voltajla da yüksek hızlara çıkabilir, bu da daha az sıcaklıkla birlikte daha az güç tüketimi ve daha uzun ömürlü bir işlemci demek.

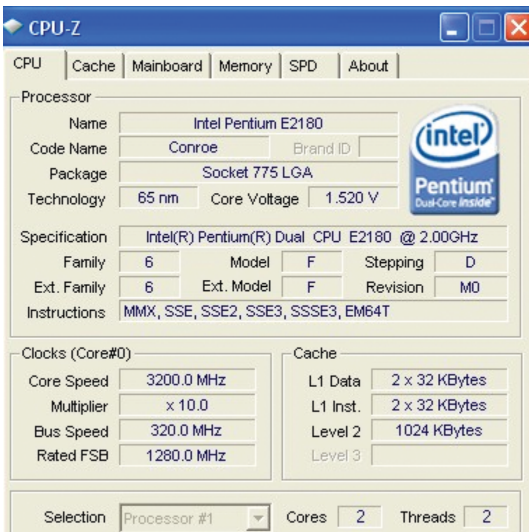
E2180 hız aşırtma sonuçları

İşlemci hızı	2,0 GHz (Stok)	2,8 GHz (OC)	3,2 GHz (OC)	3,4 GHz
FSB	200 MHz	280 MHz	320 MHz	340 MHz
Bellek frekansı	DDR 800	DDR 700	DDR 768	DDR 818
Cinebench R10	3.575	4.865	5.569	5.913
Super Pi 1M	29,770s	22,678s	20,160s	18,797s
NfS Carbon	70 fps	89 fps	100 fps	107 fps
Vcore Bios	1,225 Volt	1,225 Volt	1,350 Volt	1,450 Volt
Güç tüketimi	240 Watt	270 Watt	280 Watt	300 Watt

Ekran kartlarında overclock potansiyeli

	GPU (MHz)		VRAM (MHz)	
Ekran kartı	Frekans	OC frekansı	Frekans	OC frekansı
Radeon HD3870	775	850 (+ % 10)	1.125	1.280 (+ % 14)
Radeon HD3850/512	668	820 (+ % 23)	828	1.020 (+ % 23)
Geforce 8800 GT/512	600	730 (+ % 22)	900	1.060 (+ % 18)
Geforce 8600 GT	540	760 (+ % 41)	700	900 (+ % 29)

Tüm veriler elde ettiğimiz test değerleridir. Her bir kartın performansı oldukça farklı olabilir.

E2180 80 dolar'lık işlemci hızaşırtmayla kolayca 3 GHz üzeri saat hızlarında çalıştırılabiliyor.

Emeğin karşılığı

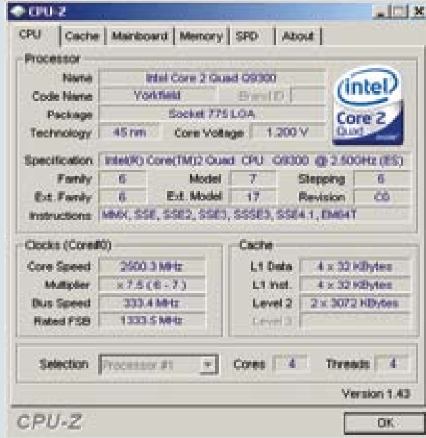
Topladığımız bu hız aşırtma bilgisayarının "yeni" performansını ölçmek için benchmark parkurlarından geçirdik. M0 stepping'li E2180'e %70 oranında (2000 MHz'den 3.400 MHz'e) hız aşırtma yapmayı başardık. Uygulamalardaki performans artışı da %70'e varan oranlarda.

45 nm savaşı: Q9300 ve E8500 60nm'ye karşı

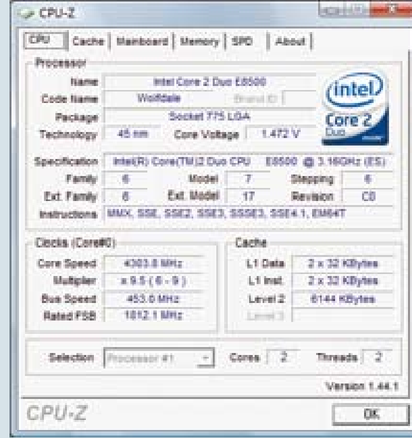
Profesyonel kullanıcılar ve overclock fanatikleri her yeni işlemciyi merakla bekler. Intel'in yeni 45 nm işlemcileri, eski 60 nm işlemcilere göre düşük güç tüketimi ve daha kolay overclock olabilmeleriyle öne çıkıyor. Dört çekirdekli Q9300, 300 dolar civarındaki fiyatıyla, Q6600'den sadece 20 dolar daha pahalı. E8500 ise 3,16 GHz saat hızıyla Intel'in şu andaki en hızlı çift çekirdekli işlemcisi ve onun da fiyatı bu civarda. Yeni 45 nm işlemciler CHIP Test Merkezi'nde zorlu benchmark ve hız aşırtma testlerinden geçti.

TEST PLATFORMU: DDR3 bellekler henüz çok pahalı olduğu ve performans olarak da DDR2 belleklerden pek de hızlı olmadıkları için test sistemimizde DDR2 anabellekli Gigabyte P35-DQ6 anakart kullandık. Intel tarafından Test Merkezi'mize ulaştırılan işlemciler mühendislik örneğiydi (engineering sample) ve C0 çekirdek stepping'ine sahiplerdi. Seri üretimde bu stepping kullanılmayacak ve revizyonları C1 veya M1 olacak. Ancak yeni çekirdek stepping'inde Intel'in açıklamasına göre elektriksel, termal veya mekaniksel açıdan önemli iyileştirmeler olmayacak. Daha sonraki revizyonlarda ise muhtemelen önemli iyileştirmeler olacaktır. Hız aşırtma denemelerinde Intel stok fanı Zalman CNPS9700 ile değiştirdik.

OVERCLOCK DENEMELERİ: 7,5 gibi düşük bir çarpana sahip Q9300, 333 MHz FSB hızıyla 2,5 GHz'de çalışıyor. Yapılan testler yeni 45 →

Q9300 Dört çekirdekli işlemci, hızaşırtma için pek uygun olmasa da, Q6600'ün pabucunu dama atacak gibi görünüyor.

4,3 GHz Yüksek çarpanı sayesinde E8500, 4 GHz barajını kolayca geçebiliyor ve benchmarklarda rekor puanlara ulaşıyor.

nm işlemcilerin 4 GHz civarında çalışabildiğini gösteriyor. Ancak bunun için Q9300'de FSB hızını 533 MHz gibi çok yüksek bir değere çıkarmak gerekiyor ki, çoğu anakart, dört çekirdekli işlemcilerde böylesine yüksek bir FSB hızıyla çalışamıyor. Kısaca Q9300'de FSB duvarına çarpmanız kuvvetle muhtemel. Standart soğutma sistemleriyle dört çekirdekli işlemciler kullanıldığında çıkabileceğiniz FSB hızı, 460 MHz civarında. Bu da Q9300 ile ulaşabileceğiniz hız aşırtma hızının tipik olarak 3,4 GHz civarında olması demek. Q9300 aslında teorik olarak daha yüksek bir potansiyele sahip, ancak burada kısıtlayıcı olan etken anakart ve yonga seti.

E8500 ise 9,5'lik yüksek çarpanıyla hız aşırtma için ilk bakışta çok daha yatkın görünüyor. Gerçekten de yaptığımız testler, bu işlemciyle 4 GHz barajının çok daha kolay aşılabildiğini gösteriyor. 453 MHz FSB'de 4,3 GHz'e ulaşan işlemci, hava soğutmayla bu hızda kararlı olarak çalışıyor. Ancak bizim tavsiyemiz işlemciyi daha düşük voltajlarla 4 GHz civarında çalıştırmak ve daha serin tutmak.

BENCHMARK SONUÇLARI: Yaptığımız testler açıkça gösteriyor ki, 45 nm'lik Q9300, selefi Q6600'den her anlamda üstün ve bu işlemcinin pabucunu kısa sürede dama atacak gibi görünüyor. Aynı şekilde E8500 de, selefi E6850'ye oranla tüm testlerde çok daha başarılı. Güç tüketiminde de 45 nm'nin farkı kendini hemen belli ediyor. Intel'in işlemcileri için tüm üretim bandını yakın zamanda 45 nm'ye geçirmesiyle birlikte, E4X00 serisinin yerini alacak olan E7X00 serisinin (ilk örneğin 2,53 GHz hızındaki, 3 MB önbellekli E7200 olması ve yılın ikinci yarısında çıkması bekleniyor), 45 nm işlemcileri daha alınabilir bir seviyeye çekmesi (100 dolar civarında) olası. Dört çekirdekli işlemcilerin halen en büyük sıkıntısı, hiç şüphesiz çok çekirdek desteklemeyen yazılımların (başta oyunlar) eksikliği. Bu da benchmark sonuçlarından kolayca görülebiliyor. E8500, saat hızı farkıyla hemen her oyunda Q9300'den daha hızlı. →

İPUCU

HIZ AŞIRTMA NASIL YAPILIR?
Asus P5B anakartı örnek alacak olursak, BIOS'ta "Jumper Free Configuration"a girin ve AI Tuning'i Manual olarak ayarlayın. Burada PCI-E frekansını 100 MHz ve PCI frekansını da 33,3 MHz olarak ayarlayın. İşlemcinin çıkabileceği maksimum saat hızını bulabilmek için, RAM ayarlarını en düşük seviyede tutmalısınız, böylece bellekler overclockta işlemciye engel olmaz. Yine Jumper Free altında en düşük bellek bölenini (DRAM Frequency) ayarlayın. Başlangıçta 533 MHz seçmelisiniz. Bunun dışında DRAM Voltage'ını 1,9 volt olarak ayarlayın. Şimdi Jumper Free menüsünden çıkıp »Northbridge Configuration«a girin. Burada önce »Set Timings by SPD« ayarını »Auto«dan »Manual« olarak değiştirin. Bizim için önemli olan ayarlar Cas Latency, Ras to Cas Delay, Ras Precharge Time ve Tras. Bunları şu şekilde ayarlayın: Cas = 5, Ras to Cas delay = 5, Ras Precharge = 5, Tras = 15
Şimdi işlemcinize biraz daha fazla voltaj (Vcore) vermelisiniz. İşlemcinize devamlı kullanımda 1,45 volttan fazlasını vermeyin. Ayarları kaydedip çıkın, Windows altında Prime 95 ile on dakika boyunca stabilite testi yapın ve tekrar BIOS'a girin.

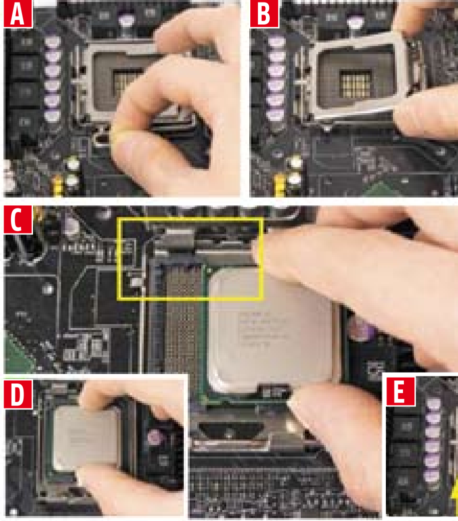
Jumper Free menüsünde FSB hızını 20 MHz artırın ve stabilite testlerini tekrarlayarak bu şekilde devam edin. İşlemcinizin sınıra dayandığını Prime 95'in hata vermesinden, sistemin kilitlenmesinden ve açılmamasından anlayabilirsiniz. Böyle bir durumla karşılaştığınızda FSB'yi 5-10 MHz düşürün ve daha uzun süreli bir stabilite testi yapın. Her şey sorunsuz çalışıyorsa, sıra anabelleği düzgün bir şekilde ayarlamakta. BIOS'ta bellek zamanlamalarını düşürmeye çalışın. En iyisi ilk olarak en hassas zamanlama olan Cas Latency'yi 4 olarak ayarlayın. Sorun çıkmazsa diğer bellek zamanlamalarını düşürmeye devam edebilirsiniz, sorun çıkarsa değeri tekrar 5 olarak ayarlayın.

45 nm işlemciler 65 nm işlemcilere karşı

	Standart hızlar				Hız aşırtılmış hızlar			
İşlemci	Q9300	Q6600	E8500	E6850	Q9300@3,5 GHz	Q6600@3,6 GHz	E8500@4,3 GHz	E6850@3,7 GHz
Saat hızı	2,5 GHz (333 x 7,5)	2,4 GHz (266 x 9)	3,16 GHz (333 x 9,5)	3 GHz (333 x 9)	3,5 GHz (466 x 7,5)	3,6 GHz (450 x 8)	4,3 GHz (453 x 9,5)	3,7 GHz (463 x 8)
L2 önbellek	2 x 3 MB	2 x 4 MB	6 MB	4 MB	2 x 3 MB	2 x 4 MB	6 MB	4 MB
Çekirdek kodu	Yorkfield	Kentsfield	Wolfdale	Conroe	Yorkfield	Kentsfield	Wolfdale	Conroe
3DMark 06 CPU	**3.737**	3.567	2.892	2.633	**5.191**	5.189	3.911	3.252
Quake 4	129	123	**155**	140	185	184	**207**	180
Crysis	56	54	**71**	62	76	76	**81**	78
Cinebench R10	**9.452**	8.628	6.648	5.839	**13.250**	12.825	9.042	7.209
Güç tüketimi (boşta)	**162**	172	164	167	199	240	**192**	195
Güç tüketimi (tam yükte)	218	246	**209**	222	319	386	**283**	**283**

Kırmızı renkler en iyi değerleri gösterir. **Test platformu:** Gigabyte X48-DQ6 anakart, 2 GB DDR2-1066 RAM, GeForce 8800 GTX ekran kartı, Seagate 500 GB SATA2 sabit disk, Vista Ultimate 32 bit işletim sistemi

PC Montaj rehberi

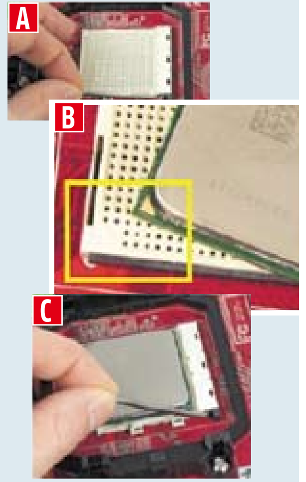

1. Adım
Intel işlemci montajı

İşlemci ve fan montajını en iyisi anakart kasaya takılı değilken yapın. Bu esnada mümkün olduğunca anakart üzerindeki bileşenlere ve işlemcinin yüzeyine dokunmayın. Yağ artıkları soğutma performansını etkileyebilir. Resim C'de işlemciyi nasıl yerleştirmeniz gerektiğini görebilirsiniz. İşlemciyi dikkatli yuvasına yerleştirin zira ince bacakları oldukça hassas.

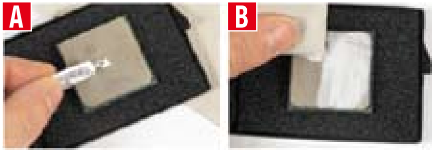
1. Adım
AM2 işlemci montajı

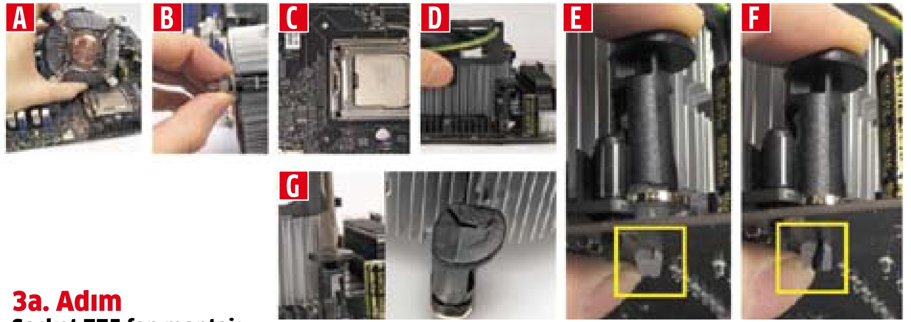
AM2 işlemcilerde kontakt bacakları yonganın üzerinde bulunuyor. Burada da işlemciyi yuvasına fazla zorlamadan yerleştirmelisiniz. Resim B'de işlemci ve yuva üzerindeki karşılık gelen işaretleri görebilirsiniz.

2. Adım
Termal macun sürme

Isı iletken termal macunlar genelde daha iyi bir soğutma sağlar. İşlemcinin yüzey merkezine bir damla dökün ve macunu yüzeye aynı oranda sürün. Dikkat: Çok fazla macun ısı iletimini engelleyebilir. B resminde ne kadar macun sürülmesi gerektiğini görebilirsiniz. Macun tabakası o kadar ince olmalı ki, işlemcinin yüzeyi az da olsa görünmeli.

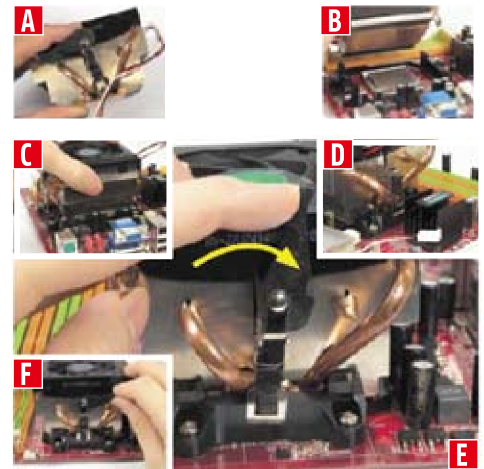
3a. Adım
Socket 775 fan montajı

Pushpin'li Socket 775 fan montajını hızlı bir şekilde yapabilirsiniz. Fanı anakartın üzerine (D) yerleştirin ve alttan dört tane plastik pin'in montaj deliklerine geçip geçmediğine bakın. Daha sonra pin'leri (E) deliklerine bastırmanız (tüm pushpin'ler ok yönünün tersine dönmüş olmalı) ve alt taraftan geçirmeniz (F) gerekiyor. Fanı sökmek için pushpin'leri ok yönünde (G) çevirmeniz ve yukarı çekmeniz gerekiyor.

3b. Adım
Multi-socket fan montajı

Çok soketli fanlar genelde kendi sabitleme mekanizmalarına sahiptir. Ancak bunun için bazen anakartın arka tarafındaki bir parçanın önce sökülmesi (B) gerekebilir. Örneğimizdeki anakartta çerçeve (A) backplate (B) ile vidalanmış durumda. Vidaları (C) söküp çerçeveyi ve backplate'i çıkartın. Backplate bazen hafifçe yapıştırılmış olabilir ve güç uygulanarak dikkatlice sökülebilir. Yeni çerçeveyi (H) monte ettikten sonra yeni soğutucuyu buna sabitleyin. Multi-socket fanlar tecrübeli kullanıcılar içindir. Normal fan montajında bile sorunlar yaşıyorsanız bu fanları kendiniz monte etmeyin.

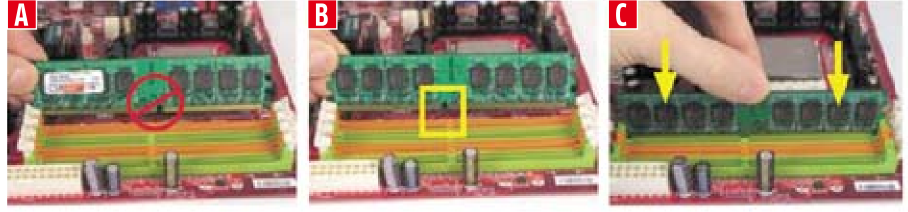

3c. Adım
AM2 fan montajı

AM2 fan montajı Socket 775'e göre çok daha basit, zira fan, vidalanmış bir çerçeveye yerleştiriliyor. Termal macunu sürdükten sonra soğutma bloğunu eşit oranda işlemcinin üstüne yerleştirin ve fanın her iki tarafını yuvanın kenarlarındaki çentiklerden geçirin. Her iki tarafın da iyice sağlam bir şekilde oturduğunu kontrol edin ve kolu yavaşça indirin. Fan kablosunu anakarta bağlamayı unutmayın.

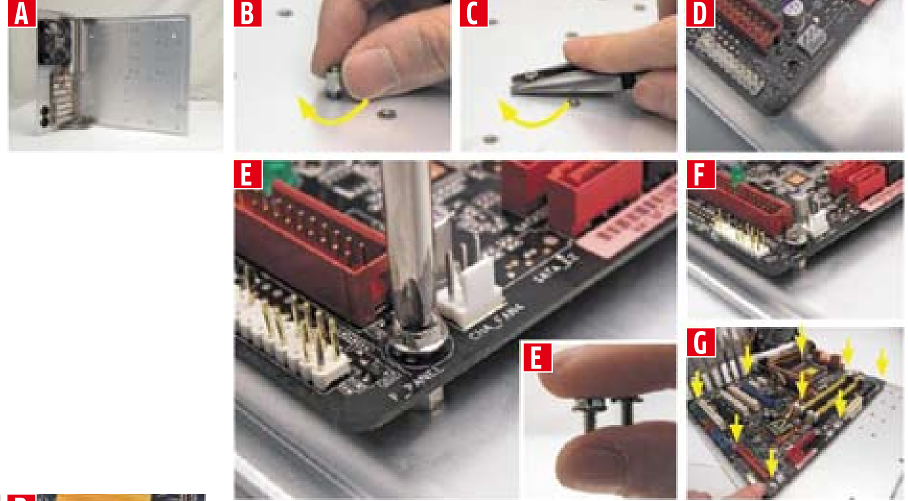
4. Adım
Bellek montajı

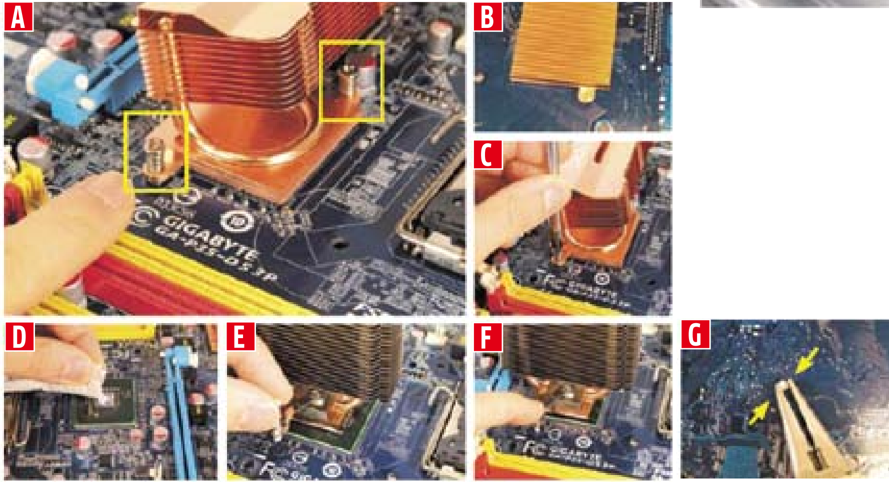
Basit olsa da, bellek montajında sıkça sorunlar yaşanabiliyor: Yanlış takılmış bellekler (A) sistemin açılmasına engeldir. Belleğin ve yuvanın üzerindeki çentikler birbirinin üstüne gelmeli. Modülü biraz güç uygulayarak dikkatlice yerleştirin. Modülü sadece kenarlarından tutun, zira üstündeki entegreler çok hassas.

5. Adım
Anakart montajı

İnce uçlu bir penseyle (C) anakartı tutan vidaları kasaya iyice sıkın. Önceden mutlaka anakartın üzerindeki deliklere hangi vidaların denk geldiğini kontrol edin. Zira bir deliğe denk gelmeyen bir vida kısa devreye ve anakartın tekrar sökülmesine neden olabilir. Bu bağlamda anakart üstündeki tüm deliklere denk gelecek şekilde (çoğunlukla 6 veya 9 tane) vidaları kullanın. Öncelikle tüm vidaları (F) hafifçe sıkın, tüm vidalar takıldıktan sonra bunları sırayla iyice sabitleyin. Giriş ve çıkış panelini monte etmeyi unutmayın.

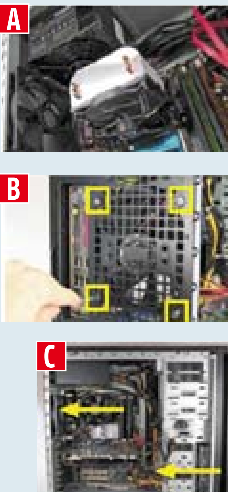

6. Adım
Kuzey köprüsü soğutucu değişimi

Çoğu anakartta ucuz ve gürültücü bir soğutucu fan bulunur. Bazı modeller vidalanmıştır (A) veya desteklere (G) sahiptir. Eski fanı sökün (C) veya penseyle dikkatlice arka taraftan plastik destekleri çıkartın. Daha sonra yeni fanı tıpkı multi-socket bir model gibi monte edin. Dikkat: Yonga seti yongası bir koruma kapağına sahip olmadığı için çok dikkatli ve titiz çalışmalısınız. Yonga setinin de ısı iletken macuna ihtiyaç duyduğunu hatırlatalım. Eski termal macunu temizlerken en iyisi küçük plastik bir şey kullanın, metalik parçalar bu iş için çok tehlikeli

7. Adım Daha iyi soğutma

İşlemci fanını (A), sıcak hava güç kaynağına (yukarıda) ya da kasa fanına (solda) üflenecek şekilde yerleştirin. Kasa fanlarında (B) genelde sabitleme vidaları bulunur. Bunlarla uygun modelleri birkaç dakika içinde kasaya vidalayabilirsiniz. İki kasa fanı (C) kasa içinde hava akımını sağlamalıdır.

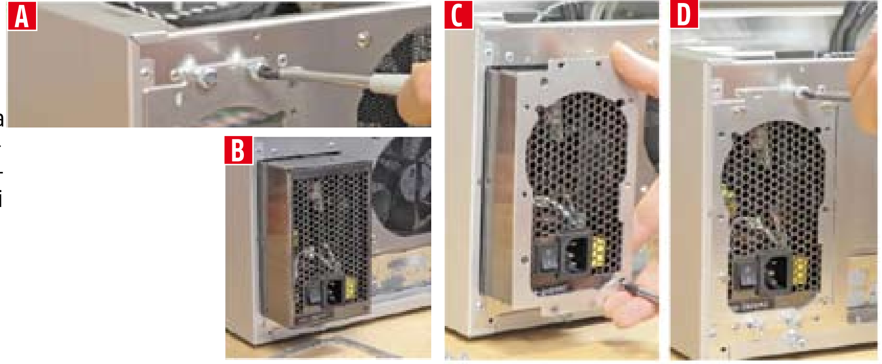

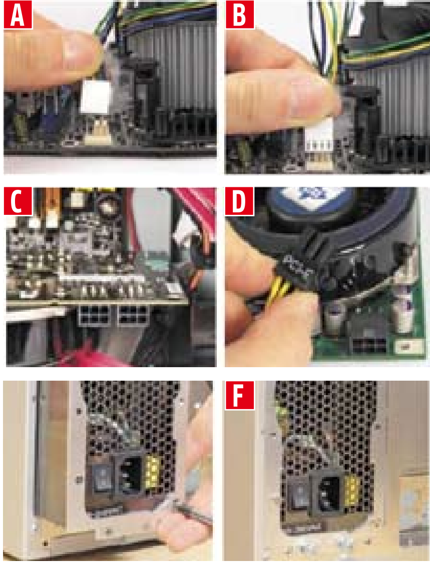
8. Adım
Sabit disk ve sürücü montajı

Resim A'da iki tane sabit disk görüyorsunuz. Üsttekinde eski PATA arabirimi, alttakinden ise SATA bağlantısı var. PATA disklerde jumper ayarı yapmanız gerekiyor. Eski modellerde sadece tipik bir güç kablosu kullanılabilirken, yeni modellerde bazen tipik güç kablosu ile SATA güç kablosu arasında seçim yapmak mümkün. Buraya sadece bir tane güç kablosu takın. Diski dikkatlice (B) çerçevesine yerleştirin ve vidalarla monte edin. Vidaları zorlamadan deliklerin içine çevirebilmeniz gerekir. Optik sürücüleri (D) daha ince vidalarla monte edin. Bunları önce hafif vidalayın ve sürücüyü kasanın ön paneline tam oturacak şekilde ittikten sonra vidaları iyice sıkın.

9. Adım
Güç kaynağı montajı

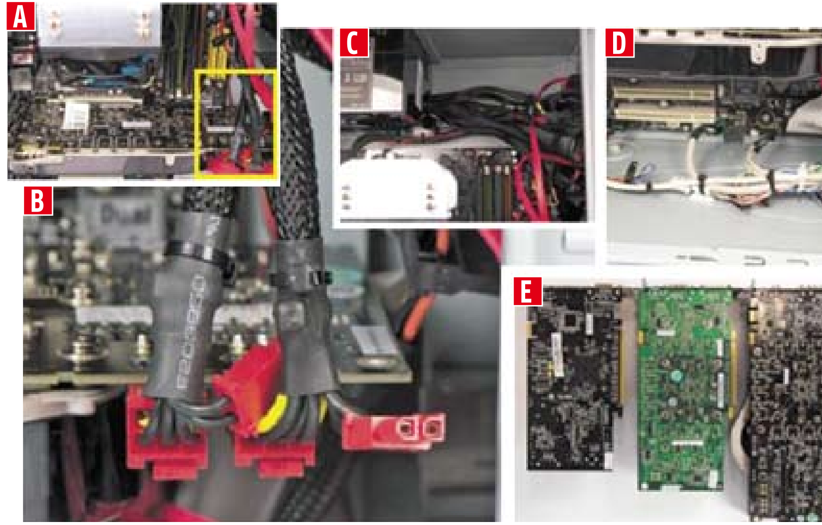
Stanadart kasalarda güç kaynağı montajı oldukça basittir: Güç kaynağını kasaya yerleştirin ve dört tane vidasını sıkın. Ancak bazı kasalarda güç kaynağını arkadan monte etmeniz gerekebilir. Bu durumda önce kasadaki (A) çerçeveyi sökmeli ve güç kaynağını kasanın içine itmelisiniz (B). Şimdi çerçeveyi güç kaynağına vidalamanız (C) ve sonra da kasaya sabitlemeniz (D) gerekiyor. Bunun için kalın başlı orijinal kasa vidalarını kullanın.

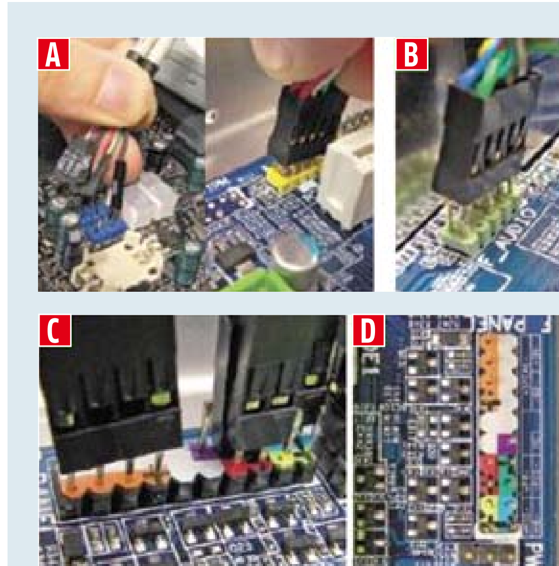
10. Adım
Güç bağlantıları

Güncel Intel anakartlarda 4 pinli fan bağlantısı (B) bulunur. Ancak buraya standart 3 pin'li fanlar da takılabilir. Ancak böyle bir durumda anakart fan yönetiminin tüm işlevleri (eğer varsa) kullanılamayabilir. Üst uç ekran kartları (C) iki taneye kadar güç bağlantısına ihtiyaç duyabilir. Güç kaynağınızda iki tane PCI-E kablosu (D) yoksa ekran kartıyla birlikte gelen güç adaptörünü kullanabilirsiniz. Yeni anakartlar 24 pin'li bir güç bağlantısına (E) ihtiyaç duyuyorlar. Resimde bağlantı modüler bir yapıda ve güç kaynağı geriye uyumlu. Pratik testlerimizde şimdiye kadar, 8 pin'li ek güç bağlantısına (E) sadece uygun olan 4 pinli bir kablo takıldığında (F), bir dezavantaj gözlemlemedik.

11. Adım
Uyumluluk ve kablo dolaşımı

PC montajında özellikle de çok büyük (A) ekran kartlarında (Geforce 8800 Ultra gibi) yer problemleri ortaya çıkabilir. Burada çoğunlukla sabit diskin yerinin değiştirilmesi sorunu çözer. Güç bağlantılarının yana doğru olduğu ekran kartlarında (B) en az sorun çıkar. Kasa içinde temiz bir kablo dolaşımı olmasını sağlayın (C, D). Böylece kasa içinde ısı birikmesi sorunu ortadan kalkar ve boştaki kablolar yanlışlıkla işlemci fanını engellemez. Soldan sağa (E) ekran kartlarında büyüklük karşılaştırması: Geforce 8600 GTS, 8800 GTX ve 8800 Ultra.

12. Adım
USB, firewire ve kasa kablolarının bağlanması

Bazı kasalarda USB ve ses kabloları tek bir kablo halinde gelir (A). Anakartın kitapçığında bunun için doğru yerleşimi bulabilirsiniz. Aynı şekilde kitapçıkta reset ve power düğmeleri, Power ve sabit disk led'leri için doğru pozisyonlar gösterilir. led'ler yanmıyorsa, fişleri ters takın.

uyaman@chip.com.tr

2008'de TV eğilimleri

Ekranlar dev, fiyatlar cüce

Bir metrelik ekran boyutunun fiyatı hiç bu denli ucuz olmamıştı. Bu yıl 40 ve 42 inçlik LCD TV'lerin yılı olacak. CHIP, LCD TV'leri test etti.

BARIŞ ALKIM

Çok değil, daha geçen senenin başında LCD TV'lerde standart ekran boyutu üst sınıf tüplü televizyonlarda olduğu gibi 32 inç, yani 80 santimetreydi.

2007'nin ortasına geldiğimizde, 37 inçlik ince ekranlar standart olmuştu. Şimdi de bu senenin standardı olan 40 ve 42 inçlik modelleri test ediyoruz. Bu durumun güzel yanı, ekran boyutundaki büyümenin fiyatlara yansımaması. Bu TV'lerin fiyatı 2.200 ila 4.300 dolar arasında değişiyor, yani yakın zamana kadar 32 ve 37 inçlik TV'lerin satıldığı rakamlar. Loewe Individual 40 Selection full HD+ DR+ gibi modellerin fiyatı ise yüksek. Üstün kalite ve tasarımın bedeli ise tamı tamına 5.350 dolar.

Aynı zamanda görüntü kalitesi de artıyor. Yeni TV'lerde 1.920 x 1.080 piksellik tam HD çözünürlüğü (Full HD) standart halini alıyor. Bu da HD film keyfini bir kat artırıyor. Ayrıca, artık PC görüntülerinin 1:1 boyutunda ve sorunsuz izlenmesi mümkün oluyor. Test katılımcılarından sadece JVC hâlâ WXGA panel kullandığı için çözünürlüğü 1.366 x 768 pikselde kalıyor. Bu da günümüz şartlarında bir hayli düşük. Bu çözünürlükte tüm film malzemesinin yeniden hesaplanması gerekiyor ve bu da çoğu ev PC'sinden alınan Windows görüntüsünün bulanık olmasına yol açıyor.

Görüntü ve TV kalitesi: Samsung'dan mükemmel film kalitesi

İdeal film keyfi için sadece görüntü paneli değil, kontrol elektronikleri de önem taşıyor. İdeal olarak, her iki bileşenin de kaliteli olması lâzım, tıpkı Samsung LE-40F86'da olduğu gibi. Bu sayede aygıt TV / video kalitesinde tüm film materyalini hatasız bir şekilde oynatıyor ve en üst değer olan 100 puana ulaşıyor. Benzer şekilde, 99 görüntü puanıyla da en üst düzeyde. Yarışta ipi göğüsleyen Loewe ise bu kategoride Samsung'un hemen ardında. Köşelerdeki küçük titreşim, Loewe'nin zaferini engelliyor.

Dijital kayıt 160 GB sabit diske sahip Loewe Individual 40 Selection ile 200 saatlik dijital kayıt mümkün.

Ergonomi ve tasarım: Loewe, ekstralarıyla kazanıyor

Video ve ses arabirimleri, beraberinde verilen kablolar, görüntü düzeltme işlevi... Loewe Individual 40'ta yok yok.

Aygıtın tümleşik bir radyo alıcısı ve 160 GB kapasiteli sabit disk gibi çevre birimleri de var. Üstelik bütün bu işlevlere kolayca erişmek ve kullanmak mümkün olduğundan, aygıt ergonomide de en üst sıraya yerleşiyor. Bu kategoride, Philips de çevresel aydınlatma sistemi olan Ambilight'la puan kazanıyor.

Ses kalitesi: En iyi fabrika çıkışı ses test birincisinde

HD kalitesinde gişe rekortmeni filmlerden tam randıman alabilmek için yüksek kaliteli Hi-Fi aygıtlarına gereksinim duyuluyor. Genelde, tüm modellerde maksimum ses düzeyinin çok düşük olduğu söylenebilir. Bu durumun tek istisnası Loewe'nin Individual 40'ı. Bu pahalı televizyon çok zengin çevresel ses sunuyor. Ses düzeyi düşük de olsa, Toshiba 42Z3030D'nin derin baslarını da beğendik.

Güç tüketimi: Etkili tasarruf kipi sayesinde en tutumlu marka Sony

Teste katılan aygıtlardan sadece dördünde arka aydınlatmayı azaltan güç tasarruf kipi var. Bu da güç tüketimi için olumlu bir nokta ve öznel bir yorumla, görüntü kalitesini çok da düşürmüyor. Testte, Sony KDL-40-V3000'in bu kipteyken, normal çalışmanın üçte biri oranında enerji tükettiğini gördük.

balkim@chip.com.tr

SONUÇ

Eğer salonunuzda sinema zevki yaşamak istiyorsanız 40 ya da 42 inçlik bir TV şart. Full HD çözünürlüğü, parlak görüntüsü ve zengin sesi sayesinde test galibi Loewe Individual 40 her filmin hakkını veriyor. Ama bunun bedeli 9.350 dolar gibi astronomik bir rakam. Eğer gözünüz o kadar yüksekte değilse ikinci sıradaki Samsung LE40F86'yı (4.300 dolar) ya da fiyat / performans galibi LG 42LF75'i (2.200 dolar) tercih edebilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ

LCD TV'LER

TV KALİTESİ

İyi bir ekran TV görüntüsünün iyi olacağı anlamına gelmiyor. TV'yi satın almadan önce mağazada deneyerek, PAL TV yayınında, DVD ve HD materyallerinin görüntülenmesinde nasıl bir performans sergilediğine bir bakın. Özellikle köşelere, ekranda beliren desenlere ve hareketlerdeki bozulmalara dikkat edin.

TASARIM

Beraberinde sabit disk ya da DVB-T, uydu ve kablo bağlantıları için ayrı alıcılar bulunduran aygıtlar daha kullanışlı. Ne yazık ki kablolar söz konusu olduğunda tüm üreticiler sınıfta kalıyor. Aygıtlarla birlikte sadece güç ve anten kabloları veriliyor; uydu alıcılar ve DVD oynatıcılar için gereken kabloları sizin satın almanız gerekiyor.

BAĞLANTILAR

40 / 42 inç sınıfının yeni aygıtlarında en fazla iki HDMI girişi bulunuyor. Eğer mevcut analog medya oynatıcılarınızı da kullanmak istiyorsanız bir SCART bağlantısına ihtiyacınız olacak. Televizyonu oturma odanızdaki bir PC'ye bağlamak içinse VGA ya da DVI port'u gerekecek.

HDMI bağlantı Bazı LCD TV'lerde sadece bir tane HDMI yuvası var, oysa günümüz de standart 2 tane.

ÇALIŞMA

Dünyada, kullanımı çok zor olduğu için hiçbir işinize yaramayan mükemmel bir işlevden daha can sıkıcı pek az şey vardır. O yüzden uzaktan kumandanın anlaşılır şekilde tasarlanmış olması, menünün makul ve mantıklı olması büyük önem taşıyor. Mağazada uzaktan kumandayı elinize alın, televizyonu açın ve bir deneme sürüşüne çıkın.

PC GÖRÜNTÜSÜ

Full HD TV'lerin hepsinde hatasız 1'e 1 PC görüntüsü elde etmek mümkün. 1.920 x 1.080 çözünürlükte bile görüntüde kesiklikler varsa, grafik kartının overscan seçeneği kesinlikle etkinleştirilmiş demektir. Bu seçeneği devre dışı bırakmalısınız.

DEĞERLENDİRME	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	7. SIRA
Ürün	Individual 40 Selection Full-HD+ DR+	LE-40F86	KDL-40X3500	KDL-40V3000	42Z3030D	42PFL9732D	42LF75
Üretici	Loewe	Samsung	Sony	Sony	Toshiba	Philips	LG
Yaklaşık Fiyat	9.350 $	4.300 $	4.200 $	3.700 $	3.400 $	4.300 $	2.200 $
İnternet (www.)	loewe.com	samsung.com	sony.com	sony.com	toshiba.com	philips.com	lge.com
Toplam puan	96	95	92	90 Punkte	90	87	83
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■□	■■■■□
TV / video kalitesi (%30)				92	9	78	89
Görüntü kalitesi (%25)				98	9	97	93
Ergonomi (%20)			3	77	8	92	69
Özellikler (%10)			4	89	8	94	85
Ses kalitesi (%5)			5	85	9	75	75
Güç tasarrufu (%5)				100	5	64	73
Kullanım / Servis (%5)				89	8	89	73
Fiyat / Performans oranı	Kötü	Orta	Orta	İyi	İyi	Orta	Çok iyi
Teknik veriler							
İzlenebilir boyut	40 inç	40 inç	40 inç	40 inç	42 inç	42 inç	42 inç
Çözünürlük (Piksel)	1.920 x 1.080	1.920 x 1.080	1.920 x 1.080	1.920 x 1.080	1.920 x 1.080	1.920 x 1.080	1.920 x 1.080
Ebatlar (ExBxD)	102 x 75,0 x 39	110 x 68 x 29	111 x 72 x 33	99,5 x 69 x 21,5	102 x 71 x 32	106 x 75 x 26	103 x 78 x 34
Ağırlık	33,5 kg	24 kg	31 kg	24 kg	28,2 kg	32,4 kg	27,2 kg
Alıcı	Analog/ DVB-T/Radyo	Analog/ DVB-T	Analog/ DVB-T	Analog/ DVB-T	Analog/ DVB-T	Analog/ DVB-T	Analog/ DVB-T
Görüntü içinde görüntü (TV ve AV)	–	●	●	●	–	–	–
Çoklu kanal gösterimi	–	–	–	–	–	–	–
Uzaktan kumandayla VCR/DVD	●	●	●	–	●	●	●
HDMI girişleri	2	3	3	3	3	3	3
SCART bağlantısı	2 x FBAS, 2 x S-Video, 1 x RGB	2 x FBAS, 1 x S-Video, 1 x RGB	2 x FBAS, 2 x RGB	1 x FBAS, 1 x S-Video, 2 x RGB	2 x FBAS, 2 x RGB	2 x FBAS, 2 x RGB	2 x FBAS, 1 x S-Video, 1 x RGB
Diğer girişler	YUV, S-Video, FBAS	YUV, S-Video, FBAS	2 x YUV, S-Video, FBAS	YUV, S-Video, FBAS	YUV, S-Video, FBAS	YUV, S-Video, FBAS	YUV, S-Video, FBAS
Hoparlör	2 x 20 Watt	2 x 10 Watt	2 x 11 Watt	2 x 10 Watt	2 x 30 Watt	2 x 8 Watt	2 x 7 Watt
Diğer özellikler	Sabit diskli kaydedici	–	–	–	–	Ambilight, Cards	–
Ölçümler							
Parlaklık (fabrika çıkışı) [1]	262 cd/m²	503 cd/m²	555 cd/m²	504 cd/m²	449 cd/m²	490 cd/m²	458 cd/m²
Kontrast (fabrika çıkışı) [1]	5.390:1	2.404:1	22.240:1	14.490:1	4.534:1	2.881:1	800:1
Satranç tahtası kontrastı [1]	166:1	167:1	**177:1**	171:1	162:1	164:1	154:1
Gri düzeyi tepki süresi [2]	**5 ms**	10 ms	13 ms	6 ms	7 ms	**19 ms**	8 ms
Oynatıcı düzeyi	İyi – çok iyi	İyi	İyi – çok iyi	İyi – çok iyi	İyi	İyi	İyi
Analog PC görüntüsü (VGA)	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi	–	Çok iyi
Dijital PC görüntüsü (DVI)	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi
Kanallar arası geçiş süresi [2]	1,5 s	1,9 s	1,5 s	1,9 s	**2,0 s**	1,5 s	1,5 s
TV tuner duyarlılığı [1]	51 dBµV	55 dBµV	52 dBµV	51 dBµV	53 dBµV	54 dBµV	55 dBµV
En iyi video girişi	HDMI 1080p/24p	HDMI 1080p/24p	HDMI 1080p/24p	HDMI 1080p/24p	HDMI 1080p/24p	HDMI 1080p/24p	HDMI 1080p/24p
Sınır çözünürlüğü [1]	% 90	% 100	% 90	% 90	% 100	% 100	% 100
Günlük tüketim [3]/Güç tasarruf kipi / Güç düğmesi	966 Wh / – / –	862 Wh / ●, 4 / –	974 Wh / ●, 2 / –	822 Wh / ●, 2 / ●	998 Wh / – / –	862 Wh / – / –	758 Wh / – / –
Kontrast görüntüsü: Renk ne kadar parlaksa görüntü, görüş açısında o kadar net gözüküyor							
Uzaktan kumanda							

■ Zirve sınıfı (100-90) ■ Üst sınıf (89-75)
■ Orta sınıf (74–45) ■ Tavsiye edilmez (44–0)
Tüm değerler puanlandırılmıştır (maksimum 100)

● var
– yok

Wert En iyi değer
Wert En kötü değer

[1] Çok az olması daha iyi
[2] Az olması daha iyi
[3] 4 saat çalışma, 20 saat stand by

KILAVUZ 40/42 İNÇ'LİK LCD TV'LER

Testteki ürünler

LOEWE INDIVIDUAL 40
Test birincisi harika görüntü, mükemmel ses ve ince düşünülmüş özellikler sunuyor.
FİYAT: 9.350 dolar

SAMSUNG LE-40F86
En iyi TV görüntüsü, en iyi görüntü kalitesi ve test birincisinden 5.000 dolar daha ucuz.
FİYAT: 4.300 dolar

SONY KDL-40X3500
İyi görünüm ile görüntü kalitesi buluşuyor. Ayrıca enerji tüketiminde lider.
FİYAT: 4.200 dolar

SONY KDL-40V3000
Tutumlu aygıt kendiliğinden güç tasarruf kipine geçiyor, mükemmel görüntü sunuyor.
FİYAT: 3.700 dolar

TOSHIBA 42Z3030D
Yoğun siyahlar ve çok iyi görüntü kalitesi. Ama enerji tüketimi çok.
FİYAT: 3.400 dolar

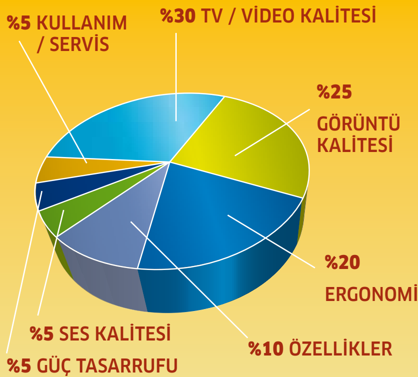

PHILIPS 42PFL9732D
Çok iyi TV görüntüsü ama HD materyallerinde renkli küçük lekeler görülüyor.
FİYAT: 4.300 dolar

LG 42LF75
Çok iyi görüntü, düşük fiyat, kafa karıştırıcı uzaktan kumanda.
FİYAT: 2.200 dolar

NASIL TEST ETTİK?

Görüntü kalitesi parlaklık, kontrast ve tepki süresi gibi tüm statik görüntü parametrelerini içeriyor. TV ve video kalitesini seçtiğimiz test sahneleriyle değerlendiriyoruz. Ergonomi ise kullanım bileşenleri, arabirimler ve bunlara kolay erişimle belirleniyor. Bozulmamış bir ses, ses kalitesinde artı puan demek. Donanım özelliklerinde ise arabirimler ve birlikte verilenler sayılıyor. Düşük güç tüketimi de önemli.

Vista'ya şimdi terfi edin

Microsoft, çocukluk hastalıklarından kurtulduğu iddiasında. CHIP, Vista'yı **SERVICE PACK 1** ile test etti.

FVK - UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Aslında ilginç bir durum, ülkemizdeki kullanıcılara sorduğunuzda, Vista kullanan birine rastlamak kolay değil. Microsoft, Vista'nın geçen Şubat ayındaki lansmanından bu yana, yeni işletim sisteminin tüm dünyada 100 milyon adet lisansı satılmış durumda. Türklerin Vista için tereddüt etmesinin nedeni sorulduğunda genelde şu yanıt alınıyor: "Eski programlar Vista'da çalışmıyor". Yanıt haksız değil; bazı programlar Vista altında çalışmıyor.

Vista'nın çıkışının ardından bir yıl geçmesine rağmen, kullanıcılar kendilerini tamamlanmamış bir yazılımın beta testindeymiş gibi hissediyorlar. Service Pack 1 bu yüzden, Vista'yı eksiksiz bir işletim sistemi haline getirmesi ümidiyle hazırlanmış. Ne var ki, ilk bakışta pek bir şey olmamış gibi görünüyor. Güncellemeyi yaptıktan sonra iyileştirmeleri aramanız gerekiyor. Burada tıpkı otomobil dünyasındaki gibi bir durum sözkonusu: Volkswagen bir sonraki Golf VI'yı tanıttığında, dışarıdan Golf V gibi görünüyor, ancak aslında içeride çoğu şey yenilenmiş durumda. Windows'ta da aynı durum söz konusu: Kaportanın altında daha fazla performans, daha fazla güvenlik ve sağlamlık çıkıyor. Tüm bunların ne kadar başarılı olduğunu detaylı olarak test ettik.

ÖZETLE

Service Pack 1 ile Vista, çıkışının üstünden bir yıl geçtikten sonra nihayet olgunlaşıyor. Gerçi SP1 ile gelen her yenilik, gerçekten de yeni bir özellik değil. Aksine çoğunlukla basit bir hata düzeltmeden ibaret. Her şeye rağmen Vista'ya terfi etmeye değeceğini gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz. Vista, çıktığı haliyle bile oldukça güvenli ve stabildi, bunu bir önceki sayımızda yaptığımız testte de görmüştük. Microsoft, Service Pack 1 ile artık performansı da iyileştiriyor ve sinir bozucu çocukluk hastalıklarını gideriyor. Ayrıca EFI-BIOS ve exFAT gibi yeni teknolojileri destekleyen Vista, gelecek için de donanımlı.

Performans: Vista Service Pack 1 ile çok daha hızlı

Microsoft, minimum sistem ihtiyacı olarak 800 MHz işlemcili, 512 MB RAM'li, DirectX 9 ekran kartına sahip bir PC'nin yeterli olduğunu düşünüyor. Ancak pratikte, Vista'nın sadece çift çekirdekli yeni bir işlemci ve en az 1 GB RAM ile akıcı bir şekilde çalıştığını gözlemliyoruz. Hızlı bilgisayarlarda bile sorunlar yaşanabiliyor: Müzikler takılıyor, dizüstü bilgisayarlarda güç tüketimi aşırı yüksek ve Vista açılışı çok zaman alıyor. Windows XP ise kaynakları çok daha verimli kullanıyor, daha stabil, daha hızlı ve kendini ispatlamış bir işletim sistemi. Ancak Service Pack ile Microsoft bu durumu değiştirecek gibi görünüyor.

HIZLI KOPYALAMA Ortalama bir sabit disk saniyede (Vista freni olmadan) yaklaşık 25 MB veri aktarıyor. Bu aktarım hızına sadece ender olarak ulaşılabilmesi, Vista'nın tam olarak optimize edilmemiş programlanmasından kaynaklanıyor. Redmond'da biri bu hatanın farkına varmış ve sorunu gidermiş; Vista SP1'in en büyük artısı bu. Microsoft, yeni yazılım paketiyle yerel diskte verilerin %25, bir ağ paylaşımı üzerinden ise %50 daha hızlı aktarıldığı iddiasında. Bizim yaptığımız testlerde performans avantajlarının o kadar yüksek olmadığını gözlemledik: Yerel kopyalama işlemlerinde %18'lik, ağ aktarımlarında ise %33'lük bir artış sözkonusu. Yine de bu başarılı bir iyileştirme.

Microsoft kopyalama işlemlerini görsel olarak da elden geçirmiş. Şimdiye kadar Vista'nın kopyalama süresinin kalan süresiyle ilgili gösterimi daha ziyade rastlantısaldı. SP1 ile gerçi bazı saniyeler daha önce olduğu gibi daha hızlı geçiyor ancak belirtilen süreler çoğunlukla doğru. Birçok küçük

dosya içeren dizinlerde ise kalan süre doğru gösterilemiyor.

KESİNTİSİZ MÜZİK KEYFİ Bugün bilgisayarlarımızda aynı anda birçok işlem yapabilmemizi, 1959'da multitasking'in (çoklu görev) ilk konseptini geliştiren Christopher Strachey adındaki bilgisayar mühendisine borçluyuz. Ancak çoklu görev bugün bile halen mükemmel bir şekilde işlemeyebiliyor. Vista'da bellek ve işlem yoğunluklu uygulamalar aynı anda çalıştırıldığında, ses oynatımında sorunlar yaşanıyor. Media Player, MP3 biçimini çözebilmek için çok az işlemci süresine sahip. Sonuçta müzik oynatımında kesintiler ortaya çıkıyor. Üstelik bu hızlı sistemlerde bile olabiliyor.

Orijinal Vista ile yaptığımız testte örneğin Amy Winehouse, 2,4 GHz hızındaki çift çekirdekli sistemimizde aynı anda iTunes, Photoshop ve Microsoft Word'u çalıştırdığımızda, kekeliyor. Microsoft, SP1 ile bu sinir bozucu problemi gideriyor ve işlemciye ses ve video oynatımı için daha fazla süre ayırıyor. Bu yüzden diğer uygulamaların artık daha yavaş çalışacağını düşünenler yanılıyor: Windows işlemci süresini çok başarılı bir şekilde çalışan programlar arasında dağıtıyor: Photoshop ve benzeri programlarda bundan kaynaklanan bir performans düşüşü hissedilmiyor. Microsoft'un, Apple iTunes kadar "cool" görünen ve kullanıcı dostu bir çalma yazılımı entegre etmemiş olması üzücü.

DİZÜSTÜLERE PİL DOPİNGİ Dizüstü kullanıcıları sevinebilir zira SP1 ile dizüstü pili daha uzun süre dayanıyor. Lenovo dizüstü bilgisayarla yaptığımız denemede yeni Service Pack'i kurduk ve %7'lik pil süresi artışı tespit ettik.

Vista SP1, bunu başarabilmek için en önemli güç canavarı olan ekranla işbirliğini optimize ediyor. Örneğin işlemci, ekran içeriği belirli bir süre için değişmediğinde, tek başına uyku moduna geçebiliyor. Daha →

BİLGİ

Vista Service Pack 1

YAN BİLGİLER

Çıkış tarihi: Çıktı (Türkçe'si Nisan'da, CHIP DVD'sinde) Kaynaklar: Windows Update, CD
Boyut: • Windows Update ile: 65 MB
• Ağ kurulumu ile: 450 MB
• 36 dille: 550 MB

VISTA KARŞILAŞTIRMASI

Güvenlik	■■■■■
Performans	■■■■□
Güvenilirlik	■■■■□

■ SP1'siz ■ SP1'li

BİLGİ

Vista Service Pack 1'deki yenilikler

Kullanıcı hesabı yönetimi ► Kopyalama sırasında kullanıcı artık birden fazla UAC mesajı (User Account Control) onaylamak zorunda değil; bir onay yeterli.

Vista-Backup ► Windows yedekleme programının yeni sürümünde EFS (Encrypting File System) ile şifrelenmiş veriler de yedeklenebiliyor.

Yeni kurtarma aracı ► SRT (Startup Repair Tool) sistem dosyalarını da kurtarabiliyor. Daha önce kullanıcı sistemi komple yeniden yüklemek zorundaydı.

Hızı giriş ► [Ctrl]+[Alt]+[Del] ile sisteme girildiğinde, daha önce 10 saniyeye varan molalar olabiliyordu.

Uzaktan yönetim araçları ► Uzaktan erişimlerde güvenlik iyileştirilmiş, programlar artık dijital bir imzayla donatılabiliyor.

BitLocker I ► Şifreleme programı artık sistem bölümlerinin dışında başka disk bölümlerini ve sürücüleri de şifreleyebiliyor.

BitLocker II ► Daha fazla güvenlik için veriler Multi-Factor-Authentification ile, yani aynı anda hem TPM modülü (PIN) hem de USB bellek ile şifrelenebiliyor.

Yeni aktivasyon ► Enterprise sürümlerindeki KMS (Key Management Service) sanal ortamlarda da çalışıyor.

Güvenli parola ► Kullanıcılar Vista kurulumunda bir parola hatırlatıcısı oluşturmak zorundalar, aksi halde Windows açılmıyor.

Eski grup hakları ► SP1 kurulumuyla Windows GPMC'yi (Group Policy Management Console) siliyor ve daha basit olan GPedit'i etkinleştiriyor.

Yeni dosya sistemi ► SP1 ile Vista yeni dosya sistemi exFAT desteğine sahip. Bellek medyaları için böylece 32 GB'a kadar kapasite desteği sunuluyor.

Uyumluluk ► Uygulamalar için kararlılık ve destek iyileştirilmiş. Bununla hangi programların kastedildiğini Microsoft açıklamıyor.

Devamı sonraki sayfada

BİLGİ

Vista Service Pack 1'deki yenilikler

Daha az veri kaybı ► USB bellekler gibi çıkarılabilir diskler için iyileştirilmiş bir önbellek modu, daha fazla veri güvenliği sağlıyor.

Daha iyi ağ ► Peer-to-Peer bağlantılarda kullanıcılar, simetrik güvenlik duvarı arkasında bulunsalar bile birbirlerini bulabiliyor.

Hızlı Windows paylaşımları ► Ağ paylaşımları SP1 ile daha hızlı taranabiliyor, özellikle de tüm ortamda SP1 kuruluysa.

PC için daha fazla enerji ► Ekran içeriği belli bir süre için değişmezse, işlemci otomatik olarak uyku moduna geçiyor.

Hızlı ZIP dizinleri ► ZIP dosyaları gibi sıkıştırılmış arşivler Vista Service Pack 1 ile daha hızlı oluşturulabiliyor ve açılabiliyor.

Optimize medya oynatımı ► Multimedya dosyaları, aynı anda işlem yoğunluklu başka programlar çalışıyorsa bile artık takılma olmadan oynatılabiliyor.

Hızlı dosya işlemleri ► Kopyalama SP1 ile yaklaşık %25 daha hızlı. Ağ paylaşımlarında hatta %50 daha hızlı.

Hızlı fotoğraflar ► SP1 ile fotoğraf gösterimi daha hızlı. Özellikle de büyük resimlerde bunun farkına varmak mümkün.

İyileştirilmiş Internet Explorer ► JavaScript programlama dilini yoğun olarak kullanan web sayfalarını Vista artık daha hızlı yüklüyor ve render ediyor.

Yeni SuperFetch ► Önbellek işlevi sık kullanılan dosyaları anabelleğe yüklüyor. Bu artık daha da hızlı, özellikle sistem açılışında.

Akıllı ağ mantığı ► Vista, hani ağ bağlantılarının mantıklı olduğunu algılıyor, mesela aynı anda LAN ve WLAN aktif haldeyse.

Daha iyi uzaktan erişim ► RDP (Remote Desktop Protocol) yeni bir sıkıştırma algoritmasına sahip ve böylece daha az bant genişliği harcıyor.

Yeni güncelleme işlevleri ► SDL (Secure Development Lifecycle) ile bilgisayar yaklaşık %50 oranında daha az güvenlik güncellemesine ihtiyaç duyuyor.

Yapılandırılabilir disk birleştirme ► Kullanıcılar ve sistem yöneticileri, hangi sürücülerin birleştirileceğini seçebiliyor.

Çevrimdışı dizinler için silme işlevi ► Vista Service Pack 1 çevrimdışı dizinlerdeki dosyaları, bağlı olmasalar bile silebiliyor.

64 bit emülatör ► Vista SP1'in 64 bit sürümleri de 32 bit'lik bir sistemden çalıştırılabiliyor ve kullanılabiliyor.

Anabelleğin komple görüntüsü ► Üzerinde birden fazla işletim sistemi çalışan sistemlerde Windows anabelleğin tüm içeriğini gösterebiliyor.

Daha iyi ekran entegrasyonu ► Harici ekranlarda görüntü ve entegrasyon Vista'da daha basit ve iyi işliyor.

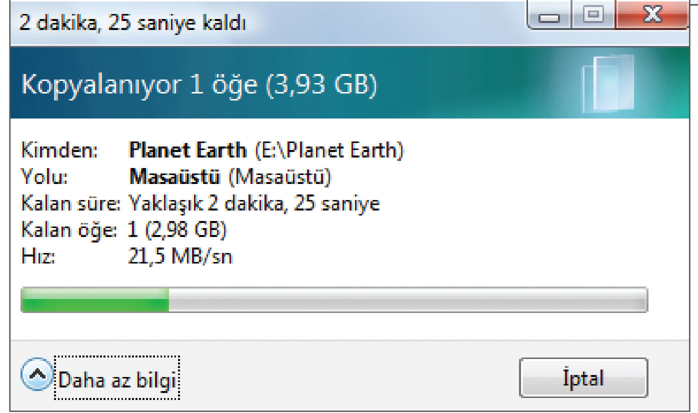
Daha fazla sürücü ► Microsoft, Service Pack 1 ile üçüncü parti üreticilerin bileşenleri için bir dizi yeni sürücü sunuyor, yazıcı veya WLAN-N adaptörleri gibi.

önce ekran açık olduğu sürece, işlemci de açık kalıyordu. SP1 aynı zamanda bazı video yonga setleriyle olan hatayı da gideriyor: Bir program, ihtiyaç duymadığı halde sürekli olarak VSync interrupt'ına (kesme) erişiyorsa, sistem uyku moduna geçmiyor. Vista SP1 bu kesintiyi gözetliyor ve uygulamaların bunu gerçekten de kullanıp kullanmadığını kontrol ediyor.

İkinci büyük güç canavarı olan sabit diskte de bazı iyileştirmeler söz konusu. Burada aslında sadece bir programlama hatası giderilmiş. Daha önce bazı durumlarda, sabit disk uyku moduna geçmek zorunda olsa bile çalışmaya devam ediyordu. Microsoft, SP1 ile aynı zamanda yeni güç tasarruflu melez (hybrid), SSD (Solid State Disk) sabit disklerle olan uyumluluğu da elden geçirmiş. Bu diskler, verileri alan büyük bir önbelleğe sahipler ve stand-by modunda problem çıkarıyorlar. Ancak maalesef yaptığımız testte Vista SP1 ile bu tip melez disklerin kullanımında daha iyi bir çalışma uyumu gözlemlemedik. Tam aksine, sürücü bekleme durumuna geçtikten sonra, Samsung ve Seagate'in diskleri açılmak için yaklaşık 20 saniye süreye ihtiyaç duydu. Windows'u bu esnada kullanmak mümkün değil: Simgelere tıklayamıyorsunuz, programlar çalışmıyor. Microsoft için üzücü bir durum.

Ses oynatımı Vista, MP3 oynatımında artık kekemelik yapmıyor.

Dosya işlemleri Service Pack sayesinde kopyalama daha hızlı ve süre gösterimi de çoğunlukla doğru çalışıyor.

Güvenlik: Virüslere ve korsanlara karşı daha iyi koruma

Vista'nın oldukça güvenli olduğunu Mart 2008 sayımızdaki karşılaştırmalı işletim sistemi testimizde görmüştük. SP1 ile güvenlik alanında yine de bazı iyileştirmeler söz konusu. Ancak bunlar çoğunlukla sadece firma müşterileri için düşünülmüş.

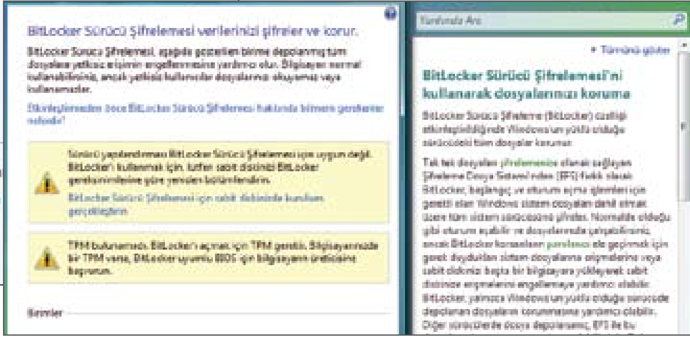
TÜM VERİLERİ ŞİFRELEME Windows'un şifreleme işlevi BitLocker'ı kullanmak isteyenler, Vista'nın Ultimate veya Enterprise sürümüne sahip olmak zorunda, yani piyasada satılan hemen hiçbir PC'de bulunmayan pahalı bir Vista sürümüne. Bu sürüme sahip olmayanlar ve işletim sistemini yine de korumak isteyenler üçüncü parti yazılımlara başvurmak durumunda. CHIP, bunun için SecurStar'ın DriveCrypt Plus Pack (**www.securstar.com**, 125 Euro) yazılımını tavsiye ediyor.

BitLocker'ın şimdiye kadarki problemi, sadece sistem diskleriyle sınırlı olmasıydı. SP1 ile kullanıcılar artık başka disk bölümlerini de kem gözlerden koruyabilecek. Microsoft'un bu işlevini ancak SP1 ile kullanıma sunması, anlaşılmaz bir durum. Zira uzman kullanıcılar BitLocker ile komut satırını kullanarak, SP1 olmadan da başka disk bölümlerini şifreleyebiliyor; sadece kullanıcı arayüzü eksik.

DAHA İYİ GÜNCELLEMELER Windows, frenleri bozuk bir otomobil olsaydı, Microsoft, fren balatalarını değiştirmek yerine daha yumuşak fren yapmayı önerirdi. Aynı şey güvenlik güncelleştirmelerinde de karşımıza çıkıyor: Microsoft programcıları bir güvenlik açığı tespit ettiklerinde sadece deliği tıkıyorlar, sorunun nedenini kimse araştırmıyor. Vista ile bu durum değişti, zira SDL (Secure Development Lifecycle) dikkate alınarak geliştirilen Microsoft'un ilk tüketici işletim sistemi yine Vista. SDL, Microsoft'un yeni bir güvenlik stratejisi: Yeni sistemler henüz geliştirilme aşamasındayken bile, uzmanlar güncel ve gelecekteki olası tehdit türlerini araştırıyor. Programcılar, işletim sistemini sürekli olarak donatıyorlar, böylece tehlikelere karşı daha dirençli oluyor. Microsoft'a göre, SDL sayesinde yaklaşık

SP1'li Vista güçten tasarruf ediyor

Şifreleme Vista'nın şifreleme aracı BitLocker artık tüm disk bölümlerini meraklı bakışlardan koruyor.

olarak %50 daha az güncellemeye ihtiyaç var. SP1 ile Vista ilgili bir SDL güncellemesine sahip olunuyor. Bu güncellemenin amacı belli parçaları daha güvenli yapmak: Örneğin Vista bir programı kullanıcı hesabı yönetimiyle engellediğinde, kullanıcı daha fazla bilgiye sahip oluyor. Ancak sürekli çıkan bu mesajlar her zamanki gibi can sıkıcı.

GÜVENİLİR BİLGİLER Anti virüs korumasının etkin ve güncel olduğunu veya güvenlik duvarının açık olup olmadığını bilmek isteyenler, gelecekte de Vista'nın Güvenlik Merkezi'ne uğramak zorundalar.

Microsoft, SP1 ile teknolojiyi değiştiriyor. Bunun nedeni, bazı durumlarda kötü amaçlı yazılımlar güvenlik uygulamalarının durumunu güvenlik merkezi içinde değiştirebiliyordu. Windows böylece yeşil ışık gösteriyordu, ancak aslında mesela güvenlik duvarı iptal edilmiş olabiliyordu.

Güvenlik araçları şimdi yeni ve daha güvenli arabirimlerle durumlarını Windows'a bildirebiliyor. Yani kullanıcılar artık Windows'un "her şey yolunda" mesajını vermesine tamamen güvenebilir. En azından korsanlar yeni bir saldırı yolu bulana kadar.

Güvenilirlik: Windows, SP1'le daha az çöküyor

"Mavi ekran", Vista'da da karşımıza çıkıyor. Gerçi bu çökmeler sık yaşanmıyor, ancak yine de o kadar stabil olduğu iddiasında olan Vista bile her şeyi kaldıramıyor. Microsoft'a Windows hata bildirme aracıyla gelen birçok şikayet Service Pack ile giderilmiş durumda.

DAHA AZ VERİ KAYBI USB belleği çıkarmadan önce, Windows aygıtı önce güvenle kaldırmayı ister. USB belleğini birden çıkartanlar için veri kaybı riski vardır. Microsoft, SP1 ile önbellek yönetimini iyileştiriyor, özellikle de NTFS medyalarında. Gerçi halen USB belleği birden çıkarmamak gerekiyor, ancak çıkarmanız durumunda da veri kaybı olasılığı eskisi kadar yüksek değil.

DAHA İYİ SÜRÜCÜLER Kilitlenmelerin ana nedeni sürücü problemleri ve üçüncü parti yazılımlar. SP1 ile bunlar daha uyumlu çalışıyor.

Microsoft, kablosuz ağlar için sürücüleri de güncelleştirmiş, böylece kablosuz ağlara bağlantıda daha büyük başarı söz konusu. Kablosuz ağlarda gerçi kapsama alanı büyük ölçüde konuma ve yönlendiricinin performansına bağlı. Ancak yine de SP1 ile daha geniş kapsama alanı umulabilir. Nitekim testimizde marjinal bir artış tespit ettik. Ancak belki de bu artış, ihtiyacınız olan mesafe için yeterli olabilir.

YENİLİKLERE DESTEK Birçok hata düzeltmenin yanında, Service Pack ile ileride çıkacak donanımlara da destek sağlanıyor. Mesela Vista SP1, yeni exFAT dosya sistemini kullanan medyaları destekliyor. Bu sayede örneğin daha yüksek toplam kapasiteye sahip medyalar kullanılabiliyor ve bu dosya sistemi özellikle flash bellek kartları ve USB bellekler için düşünülmüş (exFAT ile ilgili daha ayrıntılı bilgileri Haziran sayımızda bulacaksınız).

Yakınca çıkacak SD ADMA (Advanced DMA) SD kartlar, Vista ile iletişim kurabiliyor ve daha yüksek veri aktarım hızının yanı sıra daha düşük işlemci kullanımına sahip. Aynı şekilde ileride çıkacak EFI BIOS'lu PC sistemlerini de Vista ile kullanabilirsiniz.

uyaman@chip.com.tr

GELECEĞE BAKIŞ — ÇOK GİZLİ

Bir sonraki Windows neler getirecek

Microsoft, SP1'de eksik olan birçok şeyi, bir sonraki Windows olan Windows 7'ye saklıyor. Early Feedback Program adındaki dâhili bir forumda, programcılar ve testçiler gelecekteki özellikler hakkında şimdiden tartışma halinde.

GELİŞMİŞ BOOT YÖNETİCİSİ

Windows'un sistem yöneticisi, şimdiye kadar sadece Microsoft'a özgü işletim sistemlerini tanıyordu. Linux gibi ek işletim sistemlerini kullanıcı elle zahmetli bir şekilde girmek zorunda. Microsoft için bu tip bir algılama işlevini eklemek zor olmasa gerek.

WİNDOWS ETKİNLEŞTİRME

PC bileşenlerini sıkça değiştirenler veya sistemi yeniden kuranlar, yakında Windows'un internet üzerinden etkinleştirilmesinde sınırlara dayanabilirler. Tek çözüm telefon üzerinden aktivasyon. Çoğu kullanıcı, işletim sistemini terfi işleminden önce iptal etme seçeneğine sahip olarak aktivasyon sınırını doldurmamak istiyor.

OLGUN SES MİKSERİ

Service Pack 1 ile de Windows'un ses mikseriyle sadece ses ayarını yapabiliyorsunuz. Bass ve Fading ayarları halen yapılamıyor. Oysa bu işlevler basit oto radyolarında bile standart halde.

BLU-RAY VE HD-DVD OYNATMA

Vista SP1 ile yeni HD diskleri izlemek isteyenlerin ek yazılıma ihtiyacı var. Microsoft burada Out-of-the-Box-Experience'a güveniyor, yani kur ve başla. Ancak uygun codec yoksa ekran kararıyor.

GÖREV ÇUBUĞU YAPILANDIRMASI

Firefox ve Internet Explorer'daki sekmeleri fareyle taşıyıp gruplamak mümkün. Bu işlevsellik Windows'un görev çubuğunda da olmalı.

SUPERFETCH'İ KİŞİSELLEŞTİRME

Vista'nın SuperFetch işlevi sık kullanılan DLL dosyalarını hızlı biçimde anabelleğe yüklüyor. Windows böylece bu dosyaları daha yavaş olan sabit diskten yüklemek zorunda kalmıyor.

Eksik olan ise yapılandırma imkânı. SuperFetch, şimdiye kadar bazı durumlarda gereksiz bir şekilde, bir film veya MP3 dizini gibi gereksiz dizinlerde önbelleklenebilir dosyaları arıyor.

MP3 çalarlar

Eğlence cepte, keyifler yerinde

MP3 çalarlar artık sadece müzik dinlemeye yaramıyor. Fotoğraf ve video da gösterebilen bu araçları sizler için test ettik.

BURAK AKMENEK

Etrafımızdaki elektronik aygıtlara baktığımızda, aslında bunların bir şekilde bilgisayarın içinden çıkarılmış ve bağımsız işlevler kazandırılmış parçalar olduğunu görürüz. Belki de bunun tek istisnası walkman'dir. Dilediğiniz yerde ve hareket ederken dahi müzik dinlemenize izin veren walkman, gelişen teknolojiyle birlikte önce CD çalara sonrada MP3 çalara dönüştü. MP3 çalara radyo eklendi. Şimdi de yerini aynı zamanda video oynatan ve fotoğraf gösteren farklı bir ürün aldı. Ürün hala alışılageldik ismiyle MP3 çalar olarak tanımlansa da, çok yetenekli bir aygıt halini aldığı tartışılmaz. Hatta bu ürünlere çoklu ortam (ya da medya) oynatıcı gibi yeni bir isim bile verildi. Testimizde bir sabit diske sahip olmayan ve aynı zamanda da bir el konsolu kadar oyun yeteneğine sahip bulunmayan ürünleri ele aldık. Bu yüzden Test Merkezi'mize gelen ürünler arasında bir eleme yaptık.

Taşınabilirlik ve pil ömrü
Daha hafif

Kullanımı yayıldıkça ve NAND bellek fiyatları düştükçe MP3 çalarların fiyatları da ister istemez düşüyor. Bu sayede daha yüksek kapasiteli ürünleri daha uygun fiyatlara satın alabiliyoruz. Söz konusu depolama birimi bellek olunca, ürünler hafifliyor ve doğal olarak daha kolay taşınabilir hale geliyor. Üstelik boyutları da küçülüyor. Yazma ve okuma hızlarının artması da cabası. Tüm bu avantajlarına rağmen hiçbir flash bellekli MP3 çaların sabit diske sahip bir rakibi kadar depolama alanına sahip olamayacağı da bir gerçek. En azından yakın zamanda böyle bir gelişme söz konusu değil. Fakat çalışan mekanik bir aksam söz konusu olmadığından, arıza oranlarının daha düşük olduğu da bir gerçek. Üstelik güç tüketimi açısından da daha avantajlılar. Bu da ürünü şarj etmeden daha uzun süre kullanabileceğimiz anlamına geliyor.

Yedekleme ve veri taşıma
İster müzik aktarın ister dosya

Eğer veri taşımak istiyorsanız ve bunun için CD veya DVD yakmak istemiyorsanız MP3 çalarınız sizin için harika bir depolama ve yedekleme aracı olacaktır. Yalnız tüm MP3 çalarlar otomatik olarak bir USB bellek gibi tanımlanamayabiliyor. Bazıları bir medya çalma aracı olarak tanımlanıyor ki, bu durumda ürünle gelen yazılımı kurarak veri aktarabiliyorsunuz. MTP yani Media Transfer Protocol olarak tanımlanan bu protokol yüzünden veri aktarımı için biraz daha zaman harcıyorsunuz. Bazı firmalar ise ürünlerinin Mass Storage Device olarak tanımlanmasına izin veriyor. Bazı ürünler tamamen bazıları ise kapasitesinin bir kısmını veri taşıma için kullanılmasına izin veriyor. Veri taşımak güzel de iş veri aktarmaya gelince bazı MP3 çalarlara 40 MB'lık bir dosyayı dahi aktarmanın oldukça uzun bir süre aldığını gözlemledik. Özetle MP3 çalarlar dosya taşımak için kullanılabiliyor ama bu iş için üretilmedikleri de bir gerçek.

Kontroller elinizde
Kolay erişim önemli

Bir MP3 çaları genellikle elinize alıp kullanmazsınız. Ürün mutlaka çantanızda, cebinizde veya bir taşıma kabında bulunur. Bu durumda karışık menü sistemi veya zor erişilebilen tuşlar yerine bir ya da birkaç hareketle işinizi görebileceğiniz bir ürün istersiniz. Sıkışık bir yerde, örneğin otobüste, bir de eliniz doluyken bir sonraki parça-

SONUÇ

Testimize katılan ürünler arasında iPod Touch gerçekten farklı bir yerde duruyor. Birbirine benzeyen ürünler arasında kullanımı ve yetenekleriyle sıyrılan Touch birinciliği zorlanmadan elde etti. Ürünün 8 GB bellek kapasitesi kullanıcıya fazlasıyla yetiyor. Görüntü ve ses kalitesi de cabası. İnternete bağlanması ise ürünü en yukarıya taşıyor.

Samsung'un T10'u bluetooth bağlantısı yanında üstün ses özelliği ve tasarımıyla da dikkatimizi çekti.

Creative'in Zen V'si küçük tasarımı yanında genişletilebilen bellek kapasitesiyle göz dolduruyor.

Piranha'nın fotoğraf çekebilen ürünü gerçekten de bizi şaşırttı. Üstelik fotoğraf kalitesinden de gayet memnun kaldık. Açıkçası Piranha'dan başka hiçbir markada böyle bir ürüne de rastlamadık.

Philips'in ürünleri kalite bakımından üst sırada olmasına karşın ürünlerde kullanılan menü sistemi kullanıcı dostu değil. Ayrıca Apple, Samsung ve Creative ürünleriyle gelen yazılımlar, ürünü kullanmayı kolaylaştırmanın yanında kullanıcıya başka hizmetler de sunuyor.

SIRA 1 - 7	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA
Model	Apple iPod Touch	Samsung T10	Creative Zen V 4gb	Creative Zen WAV 2gb	Creative Zen V
Firma	Bilkom	Kont Anadolu Elektronik	Multimedya	Multimedya	Multimedya
Tel	216 454 01 01	0216 528 5400 0216 586 78 00	0212 479 46 46	0212 479 46 46	0212 479 46 46
Fiyat (Yaklaşık $ + KDV)	540	214	199	129	82
Web	www.apple.com.tr	www.kont.com.tr www.anadoluelektronik.com.tr	www.multimedya.com	www.multimedya.com	www.multimedya.com
Toplam puan	83	81	79	76	75
	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□
Ses kalitesi (%50%)	90	85	85	83	85
Taşınabilirlik (%10%)	48		72	92	84
Ergonomi (%10%)	100	86	100	59	83
Donanım / Ekstra özellikler (%20%)	72	57	58	56	40
Servis / Dokümantasyon (%10%)	85	80	80	80	80
Fiyat/Performans	Kötü	Vasat	Vasat	Orta	İyi
Donanım özellikleri					
Kapasite / Ekran	8 GB / 3,5 inç TFT LCD (480 x 320)	2 GB / 2,0 inç TFT LCD (320 x 240)	4 GB / 2,5 inç LCD (320 x 240)	2 GB / 1,5 inç TFT LCD (176 x 132)	1 GB / 1,5 inç OLED (176 x 132)
Hafıza yuvası	0	0	1	0	0
Bluetooth / Wi-Fi	1	1	0	0	0
Okuma hızı (KB/s)	200	1.162	764	1300	100
Yazma hızı (KB/s)	1.147	1.286	3.041	2800	10.025
Müzik					
EQ (Preset / Özel)	10 / 0	12 / 7	8 / 5	8 / 5	7 / 0
Yer imi / Harfle arama	–/●	●/–	●/●	–/–	–/●
Şarkı sözü / Türkçe IDTag	●/●	–/●	–/●	–/●	–/●
Ses limiti / Çalma hızı ayarı	●/●	●/●	●/–	–/–	●/–
Menüden çalma listesi oluşturma / Dosya silme	●/–	●/●	●/●	●/–	●/–
Radyo					
Dinleme / Kayıt	–/–	●/●	●/–	●/–	–/–
İstasyon hafızası	0	30	32	32	0
Multimedya					
Resim gösterme	●	●	●	●	●
Simge / Slayt gösterisi	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
Video gösterme	●	●	●	●	–
Ses kaydı					
Mikrofon / Line-in	–/–	●/–	●/●	●/–	●/–
Menü ve düğmeler					
Türkçe menü	●	●	–	–	●
Menü özelleştirme	●	●	●	–	–
Tuş kilidi düğmesi	●	●	●	●	●
Arkaplan resmi	●	●	●	●	–
Tarih / Saat / Alarm	●/●	●/–	●/●	●/–	●/–
Organizer / Oyun	●/●	–/–	●/–	–/–	●/–
Metin / e-book gösterme	●	–	–	●	–

Zirve sınıfı (100-90) · Orta sınıf (74-45) · Üst sınıf (89-75) · Tavsiye edilmez (44-0)

● var
– yok

6. SIRA	7. SIRA
Piranha Signum	**Philips SA 3345**
Piranha	Philips
2125282025	(0800) 261 33 02
72	302
www.piranha.web.tr	www.philips.com.tr
75	74
■■■■□	■■■■□
83	80
78	60
66	73
57	65
75	80
çok iyi	Kötü
1 GB / 2,0 inç QVGA (320 x 240)	4 GB / 2,4 inç QVGA (320 x 240)
1	0
0	0
101	112
2.398	2.363
6 / 5	7 / 5
–/●	–/–
●/●	●/●
–/–	–/–
●/–	●/●
●/●	●/–
30	20
●	●
–/–	●/●
●	●
●/–	●/–
–	–
–	–
●	●
–	–
–/–	●/–
–/–	–/–
●	●

ya geçmek için MP3 çalarınızı elinize almak hiç de pratik bir çözüm değildir. İşte bunun için ürünün ekranını görmeden parça değiştirebilmek önemlidir. Arkadaşlarınızla beraber bir video izlerken ekranın parlamaması ve en azından omuz başınızdaki iki kişinin de videoyu net bir şekilde izleyebileceği bir açıya sahip olmak da önem taşır. Tüm resimleri ya da videoları küçük resimler halinde görmek, içlerinden seçim yapmayı kolaylaştırır. Ayrıca resimlerin bir slayt halinde kendiliğinden geçebilmesi de sizi yorgunluktan kurtarır. Son olarak tuşların kolayca basılması ve konumları da önem taşır.

En önemli kıstas ses
Kulaklık çok önemli

Elinizde dünyanın en mükemmel MP3 çaları da bulunsa, kulaklığınız iyi değilse tam performans elde edemezsiniz. Testimizi yaparken önce tüm ürünleri kendi kulaklıklarıyla test ettik ve puanladık. Daha sonra da hepsini tek bir kulaklıkla denedik. Açıkçası bazı modellerde kendi kulaklığını kullanmadığımızda daha iyi sonuçlar elde ettik. Gene de en iyi markalarda bile kendi kulaklığını dahi kullansanız, yüksek baslarda cızırtı oluşabiliyor. Modellerin hemen hepsinde ses dışarı taşıyor. Bu durumda, çevrenizdekileri de rahatsız etmemek için ses kilidine başvurabilir ya da ses yalıtımı yüksek bir kulaklık modeli tercih edebilirsiniz. Ayrıca uzun süre kullandığınızda kulaklıkların bir bölümü canımızı yaktı ve üzerlerindeki sünger bir süre sonra işlevini kaybedip yıprandı. ■

akmenek@chip.com.tr

TEST SONUCU

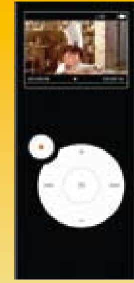
TEST BİRİNCİSİ

İPOD TOUCH
Müzikten fazlası artık parmaklarınızın ucunda

Apple'ın artık bir fenomen haline gelen iPod serisinde yeni ürünü dokunmatik ekranı sayesinde kolayca kullanılabiliyor. Ürünün üzerindeki kısayollarla video seyretmek, fotoğraf görüntülemek ve müzik dinlemek çok kolay. Fakat iPod Touch kullanımı havalı bir eğlence merkezi olmasının yanında Wi-Fi üzerinden internete de bağlanabiliyor. Böylelikle internet üzerinden tüm işlerinizi halledebiliyorsunuz. Ürünün üzerindeki kısa yollardan biri doğrudan Youtube'a yöneltilmiş. Apple'ın yetenekli iTunes yazılımıyla gücüne güç katan ürün, kaliteli ekranı ve ince tasarımıyla göz dolduruyor. Ürünün hareket algılayıcısı ise bambaşka bir eğlence katıyor. Açıkçası iPod Touch herkesin sahip olmak isteyeceği bir MP3 çalar.

ÖZELLİKLER

CHIP Puanı	■■■■□
Fiyat performans	Kötü
Ses kalitesi	Oldukça yüksek
Arayüzü	Wi-Fi internet bağlantısı
iTunes	Yazılım desteği
Fiyatı	540 $

UYGUN FIYAT

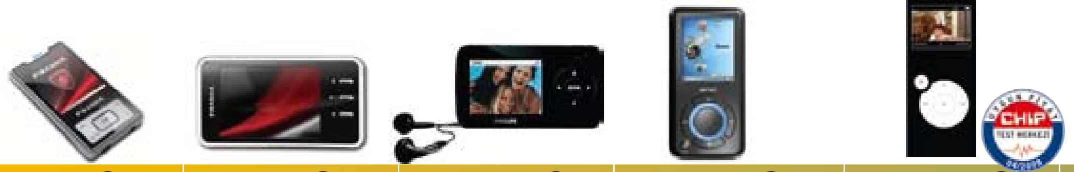
OX GOGO
Uygun fiyatı ve boyutuyla öne çıkıyor

Ox'in GoGo'su aslında en büyük avantajını iPod'a çok benzeyen tasarımı ve hafifliğinden alıyor. Yanlızca 38 g olan ürün, 60 x 40 x 6 mm boyutlarıyla o kadar küçük ve hafif ki, neredeyse hiç hissedilmiyor. Bunun üstüne yüksek ses kalitesi de eklenince, ürün çekiciliği daha da artıyor. Aslında ses kalitesi, ürünün ön plana çıkan özelliği. 1,5 inçlik ekranı 176 x 132 piksel çözünürlüğe sahip.

Bu minicik ekranda fotoğraf görüntülemek ya da video izlemek oldukça zor. 1 GB kapasiteye sahip ürünün kapasitesini arttırmak için alt kısmında bulunan Micro SD/TF kart yuvasını kullanabilirsiniz. Cihaz kesintisiz olarak beş saate kadar video gösterebiliyor. Zayıf kutu içeriğine rağmen bu ürünün fiyatı son derece uygun.

ÖZELLİKLER

CHIP Puanı	■■■□□
Fiyat performans	Çok iyi
Boyut	Küçük ve oldukça hafif
Ses kalitesi	Belirgin bir zaafı yok
Kutu içeriği	Rakiplerine oranla zayıf
Fiyatı	66 $

SIRA 8-13	8. SIRA	9. SIRA	10. SIRA	11. SIRA	12. SIRA
Model	Piranha Tornado	Piranha Patriot Plus	Philips SA 6185	Sansa e280	Ox Go Go
Firma	Piranha	Piranha	Philips	Turanlı	Mezotek
Tel	2125282025	2125282025	(0800) 261 33 02	212 216 0520	212 6799606
Fiyat (Yaklaşık $ + KDV)	146	156	490	200	66
Web	www.piranha.web.tr	www.piranha.web.tr	www.philips.com.tr	www.turanli.com.tr	www.mezotek.com
Toplam puan	74	72	71	70	70
	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□
Ses kalitesi (%50%)	81	82	80	79	79
Taşınabilirlik (%10%)	73	58	41	58	87
Ergonomi (%10%)	66	49	73	73	63
Donanım / Ekstra özellikler (%20%)	59	65	57	53	53
Servis / Dokümantasyon (%10%)	75	75	80	70	50
Fiyat/Performans	Vasat	Vasat	Kötü	Vasat	Çok iyi
Donanım özellikleri					
Kapasite / Ekran	1 GB / 2,4 inç QVGA (320 x 240)	2 GB / 2,8 inç QVGA (320 x 240)	8 GB / 3,5 inç QVGA (320 x 240)	8 GB / 1,8 inç TFT LCD (176 x 132)	1 GB / 1,5 inç OLED (176 x 132)
Hafıza yuvası	1	1	0	1	1
Bluetooth / Wi-Fi	1	0	0	0	0
Okuma hızı (KB/s)	113	97	1.191	1.449	99
Yazma hızı (KB/s)	4.522	1.585	1.444	1.315	10.121
Müzik					
EQ (Preset / Özel)	6 / 0	6 / 5	7 / 5	10 / 5	7 / 5
Yer imi / Harfle arama	–/●	–/●	–/–	–/–	–/●
Şarkı sözü / Türkçe IDTag	–/●	●/●	●/●	–/●	–/●
Ses limiti / Çalma hızı ayarı	–/–	–/–	–/–	–/–	–/–
Menüden çalma listesi oluşturma / Dosya silme	●/–	●/–	●/●	●/●	–/–
Radyo					
Dinleme / Kayıt	●/–	●/–	●/–	–/–	–/–
İstasyon hafızası	0	30	20	0	0
Multimedya					
Resim gösterme	●	●	●	●	●
Simge / Slayt gösterisi	●/●	–/●	●/●	●/●	–/●
Video gösterme	●	●	●	●	●
Ses kaydı					
Mikrofon / Line-in	●/–	●/–	●/–	●/–	●/–
Menü ve düğmeler					
Türkçe menü	–	–	–	–	–
Menü özelleştirme	–	–	–	–	–
Tuş kilidi düğmesi	●	–	●	●	–
Arkaplan resmi	–	–	–	–	–
Tarih / Saat / Alarm	–/–	–/–	●/–	●/–	–/–
Organizer / Oyun	–/–	–/●	–/–	–/–	–/●
Metin / e-book gösterme	●	●	–	–	●

Zirve sınıfı (100-90) Orta sınıf (74-45) Üst sınıf (89-75) Tavsiye edilmez (44-0) ● var – yok

13. SIRA

Sansa c240
Turanlı
212 216 0520
79
www.turanli.com.tr
70
■■■□□
79
85
66
41
70
iyi
1 GB / 1,5 inç TFT LCD (176 x 132)
1
0
132
949
5 / 5
–/–
–/●
–/–
var / var
–/–
0
●
–/●
–
●/–
–
–
●
–
–/–
–/–
–

KILAVUZ_MP3 ÇALARLAR

SATIN ALMADAN

SES KALİTESİ

Ürünü satın almadan önce eğer test etme imkânınız varsa kaçırmayın. Bazı alışveriş merkezlerinde kilitli ürünler kulaklık aracılığıyla denenebiliyor. Eğer alışveriş merkezlerinde bu imkânı bulamazsanız arkadaşlarınızda bulunan ürünleri de deneyebilirsiniz. Ama ne yapın edin satın almadan önce bir şekilde ürünü mutlaka deneyin. Markalı ürünler genellikle iyi sonuçlar veriyor. Fakat bazı duyulmamış markalar da şaşırtıcı sonuçlar verebiliyor.

EKSTRA ÖZELLİKLER

Radyo, geniş ekranda fotoğraf ve video görüntüleyebilme, geniş bellek, metin gösterme hatta internete bağlanma veya Piranha Patrion Plus'ta olduğu gibi fotoğraf çekme gibi işlevlere sahip ürünler piyasada mevcut. Tüm alışveriş kararlarında olduğu gibi burada da önemli olan sizin hangi özelliği kullanıp hangisi kullanmayacağınız. Kullanmayacağınız özelliklere boşu boşuna para vermek yerine daha düşük ve hesaplı modellere yönelebilirsiniz.

FM RADYO

MP3 dinlemek çok keyifli olsa da hep aynı parçaları dinlemek sıkıcı gelebiliyor. Ayrıca her akşam sevdiğiniz DJ'in şovunu kaçırmamak ya da yolda giderken bir yandan da maç dinlemek için radyo şart. Üstelik radyodan kayıt özelliği sayesinde arşivinize yeni parçalar ekleyebilirsiniz.

SES KAYDI

Bazı okullarda öğretmenlerin derslerinin ses kaydına alınmasına izin verdikleri bir gerçek. Ayrıca mesleğinizle ilgili olarak ya da bir numarayı veya adresi aklınızda tutamıyorsanız MP3 çalarınızın bu özelliğini kullanarak kâğıt kalem derdinden de kurtulabilirsiniz.

TEST BİRİNCİLERİ

İPOD TOUCH

Farklı kullanım şekli, şık tasarımı, Wi-Fi üzerinden internete bağlanabilmesi ve ses kalitesiyle iPod Touch testte birinciliği kaptı. Yüksek fiyatına rağmen ürünün son derece çekici olduğu tartışılmaz.
FİYAT: 540 $

SAMSUNG T10

Yüksek ses kalitesi, hafifliği ve inceliğiyle ön plana çıkan cihaz, tarzıyla da göz dolduruyor. Bluetooth özelliği sayesinde kablosuz kulaklığınızla da rahatça kullanabileceğiniz MP3 çaları taşımak da oldukça kolay.
FİYAT: 214 $

CREATİVE ZEN 4 GB

Kredi kartı büyüklüğündeki bu minik dev, küçük ekranına karşın kolayca video seyredebileceğiniz, yüksek ses kalitesiyle ve kullanımı kolay menüsüyle size eğlenceli saatler geçirtecek bir ürün.
FİYAT: 199 $

CREATİVE ZEN WAV 2 GB

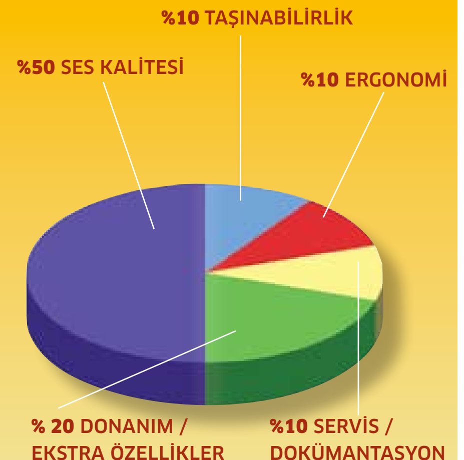
Metalik görüntüsüyle çok şık görünmemesine karşın küçük ve hafif boyutlarıyla kolayca taşınabilen ürün, boyundan beklenmeyecek performansa sahip hoparlörleri ve ses kalitesiyle ön plana çıkıyor
FİYAT: 129 $

OX GOGO

iPod'a benzerliğiyle ön plana çıkan, küçük ve hafif GoGo'nun en büyük artısı yüksek ses kalitesinde. Ürünün kullanımı da gayet kolay. Açıkçası bu kadar iyi bir ses performansı veren bir ürünü bu fiyata bulmak zor.
FİYAT: 66 $

NASIL TEST ETTİK

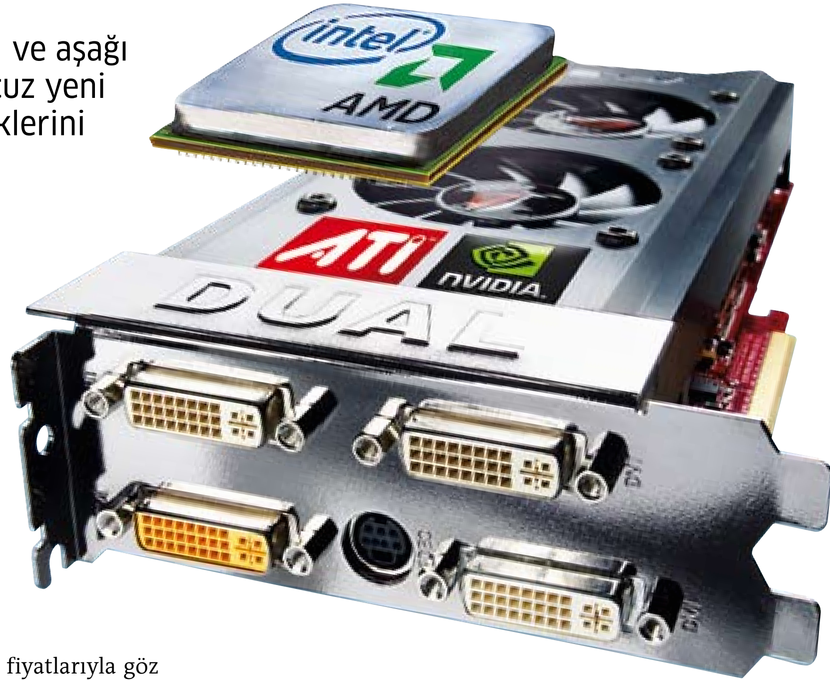
Ses kalitesi testimizde biri eğitimli bir kulağa sahip iki editörümüzü daha testimize kattık. Testi %50 oranında etkileyen puanlama için ortalama alarak sonucu oluşturduk. Bu kadar yüksek puan vermemizin nedeni ise temelde ürünün video veya fotoğraf gösterme değil müzik dinleme özelliğinin ön planda oluşuydu. Testimizde aktarım hızı için 40 MB'lık 12 parçadan oluşan bir albümü MP3 biçiminde aktardık. Aktarım için benchmark programları yerine gerçek zamanlı ölçüm kullandık. Taşınabilirlik puanında ürünün ağırlığı ve pil ömrü ön plana çıktı. Ayrıca tuşların konumu ve menülerin kullanım kolaylığı, ses sınırlandırması gibi özellikler ergonomi puanını etkiledi. Donanım özellikleri kısmında ise video oynatma kalitesi, şarkı sözü gösterme, fotoğraf çekme, gibi özellikler rol oynadı.

CPU/GPU rehberi

AMD ATI, popüler 3000 GPU portföyünü yukarı ve aşağı doğru genişletiyor. AMD'nin performanslı ve ucuz yeni ekran kartları hem oyun hem de sinema fanatiklerini sevindirecek.

AI- UFUK YAMANKILIÇOĞLU

AMD çalışanları, Phenom işlemcileriyle Intel Core 2 yongaları arasındaki performans farkından söz edildiğinde pes eder bir şekilde omuz silkiyor. AMD treni kaçırmış görünüyor ve şu an görünen o ki lokomotifin makinisti Intel. AMD, GPU üreticisi ATI'yı satın alarak pazar payında bir başka kavgaya girişmiş durumda. Bu sefer kavga grafik çözümleri için ve rakip nVidia. AMD'nin kartları şu anda daha iyi görünüyor. Daha doğru bir ifadeyle, ATI'ın Radeon HD 3xxx serisi kartları oldukça gözde. Öyle ki, serinin amiral gemisi Radeon HD 3870 X2, yeni rekorlara ulaşıyor ve uzun bir aradan sonra AMD'nin bir kez daha CHIP CPU/GPU rehberinde zirveyi almasını sağlıyor.

ATI Radeon HD 3650: DX10 gücü ve az paraya çok sinema

nVidia'nın yeni 3B donanması GeForce 9xxx halen yolda olsa da, çıkış tarihlerinin gecikmesi, en azından kısa süreli de olsa, AMD'nin yeni ekran kartlarının meydanı boş bulmalarına neden oldu. Özellikle öncü modeller ATI Radeon HD 3850 ve HD 3870 Test Merkezi'mizde oldukça pozitif bir etki bıraktı. ATI'ın önceki serileri ve nVidia'nın güncel kartlarıyla da kıyaslandığında, 3000 serisi optimize edilmiş HD video hızlandırması, düşük güç tüketimi, sessiz soğutması, yüksek DirectX10 performansı ve uygun fiyatlarıyla göz dolduruyor. Ancak HD 3850 için 200 dolar ödemek istemeyenler, yaklaşık 75 dolar daha ucuz olan HD 3650'de belki de aradıklarını bulabilir. Sıradan bir oyuncu için bu kartın 3B performansı, 22 inçlik bir ekranı kesintiye uğramadan besleyecek kadar yüksek.

Sadece Crysis veya Unreal Tournament 3 gibi oyunlarda, en yüksek detay derinliğinde maalesef şansınız yok. Buna karşın HD 3650, ailenin diğer üyeleri gibi çok iyi bir donanımsal HD video hızlandırmaya sahip. Bu sayede zayıf işlemcilerle bile Bluray ve HD-DVD'leri en yüksek çözünürlükte izleyebilirsiniz.

ATI Radeon HD 3870 X2: İki ekran kartı tek fiyata

Oyunlardan biraz daha fazla beklentiniz varsa, HD 3870 X2'yi gözünüze kestirebilirsiniz. Burada daha fazla para ödeyerek sadece daha fazlasına sahip olmuyorsunuz, elinize iki misli geçiyor. Zira X2'de bir karta iki tane HD 3870 entegre edilmiş ve CrossFireX (nVidia SLI gibi) ile birbirleriyle bağlanmış. X2 adı da zaten buradan geliyor. Teorik olarak bir oyun PC'si iki tane HD 3870 X2 kartla, yani dört tane grafik işlemcisiyle donatılabiliyor. Ancak güncel sürücüde henüz kararlılık sorunları görülse de, yeni sürücülerle bu sorun ortadan kaldırılıyor. Yine de "tek başına" HD 3870 X2, 30 inçlik bir ekranın karşısında oturan bir oyuncunun tüm grafik ihtiyaçlarına cevap verebiliyor.

Daha önce zirvede bulunan GeForce 8800 Ultra bile AMD'nin yeni modelinin performansının ancak %87'sine ulaşabiliyor. Üstelik fiyatı da yaklaşık olarak 300 dolar daha ucuz. Bu tip ikili grafik bağlantılarının, iki kart yerine bir kartla gerçekleştirildiği durumlarda neden olduğu iki tane problem burada da karşımıza çıkıyor. İlk olarak ikinci grafik birimin sağladığı performans artışı tamamen oynanan oyuna bağlı; Doom 3'te bu artış %83 iken, CrossFireX desteklemeyen Gothic 3 gibi bir oyunda %0.

İkinci problemse güç tüketiminde. Zira performans artışı %0 olsa da, X2 kartı yine de iki grafik birimi için güç harcıyor, en aşırı durumda da 200 watt'a kadar güç çekebiliyor. Neyse ki, Windows altında vites küçültüyor ve 50 watt ile yetiniyor.

uyaman@chip.com.tr

İpucu: Ayın satın alma tavsiyeleri

Masaüstü işlemci

INTEL CORE 2 DUO E8400

Intel'in yeni 45 nm üretim teknolojili, ucuz, enerji tasarruflu ve hızlı işlemcisi

Fiyat: 200 dolar

BİLGİ: www.intel.com.tr

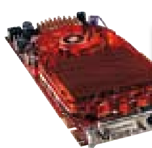
Mobil işlemci

INTEL CORE 2 DUO T9300

45 nm Penryn'in mobil sürümü. Yüksek performansa rağmen pil tüketimi düşük.

Fiyat: 400 dolar

BİLGİ: www.intel.com.tr

Grafik yongası

ATI RADEON HD 3850

3B güç, güç tüketimi, HD video seçenekleri ve fiyat olarak en iyi alternatif.

Fiyat: 200 dolar

BİLGİ: www.amd.com.tr

Genel bakış Masaüstü işlemciler

Bu tablo en önemli 50 işlemciyi içeren tüm pazarı yansıtıyor. Sıralama, 45 dolar'lık ucuz ve ofis PC'lerinden 1.300 dolar'lık oyun bilgisayarlarına ve profesyonel iş istasyonlarına kadar uzanıyor. Hangi işlemcinin sizin için uygun olduğu, kullanım amacına, performans ihtiyacına ve bütçenize bağlı. Office işlemleri ve internet için 50'lik bir performans endeksli yeterliyken, ev sineması PC'lerinde ideal olarak 50 ile 70 arasında bir endekse sahip işlemciler idealdir. Oyun ve video fanatikleri ise tablonun üçte birlik üst kısmını tercih etmeliler. Bu işlemciler pahalı olsa da oldukça hızlılar.

BİLGİ

Fiyat / Performans endeksi

CPU'lar, performansları arttıkça çoğunlukla orantısız bir şekilde daha pahalı oluyor. Bu tablodaki yeşil çubuk ne kadar uzunsa, ilgili masaüstü işlemcinin fiyat/performans oranı da o kadar iyi demektir.

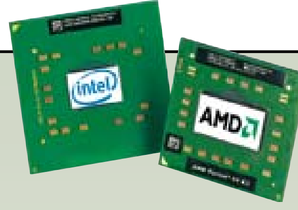
	Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yakl. fiyat ($ + KDV)[1]	Yuva tipi	Çekirdek sayısı	Saat frekansı (MHz)	L2 önbellek (KB)	Front Side Bus (MHz)	Mimari (nm)	Transistör sayısı (Milyon)	Maks. güç tüketimi (W)	PCMark05 CPU (Puan)	Doom 3 10 x 7 (fps)	Video Encode (Saniye)	Cinebench 2003 maks. CPU (Saniye)	Fiyat	Performans puanı	FİYAT / PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)
	1	Intel Core 2 Extreme QX9650	Yorkfield	1.320	775	4	3.000	12.288	FSB1333	45	820	130	9.699	128,1	249	15,2	1.320	100,0	36,2
	2	Intel Core 2 Extreme QX6850	Kentsfield	1.305	775	4	3.000	8.192	FSB1333	65	582	130	9.697	123,5	275	15,6	1.305	96,1	32,5
	3	Intel Core 2 Extreme QX6800	Kentsfield	1.245	775	4	2.933	8.192	FSB1066	65	582	130	9.312	122,5	283	16,4	1.245	93,1	31,0
	4	Intel Core 2 Extreme Q6700	Kentsfield	700	775	4	2.666	8.192	FSB1066	65	582	95	8.450	120,0	303	17,9	700	87,0	45,2
YENİ	5	Intel Core 2 Duo E8500	Wolfdale	400	775	2	3.166	6.144	FSB1333	45	410	65	8.120	128,9	248	23,7	400	86,9	79,0
TAVSİYE	6	Intel Core 2 Duo E8400	Wolfdale	280	775	2	3.000	6.144	FSB1333	45	410	65	7.674	127,3	260	25,1	280	83,4	100,0
	7	Intel Core 2 Quad Q6600	Kentsfield	345	775	4	2.400	8.192	FSB1066	65	582	95	7.727	116,8	331	19,0	345	81,6	75,3
	8	Intel Core 2 Duo E6850	Conroe	350	775	2	3.000	4.096	FSB1333	65	291	75	7.689	124,3	273	27,3	350	80,5	70,8
	9	Intel Core 2 Extreme X6800 EE	Conroe	1185	775	2	2.933	4.096	FSB1066	65	291	75	7.429	122,2	293	27,9	1185	77,6	18,9
YENİ	10	Intel Core 2 Duo E8200	Wolfdale	255	775	2	2.666	6.144	FSB1333	45	410	65	6.84 9	124,1	290	28,2	255	76,6	84,3
YENİ	11	AMD Phenom 9700	Agena	385	AM2+	4	2.400	2.048	HT4000	65	600	125	7.289	114,7	346	22,6	385	76,0	54,9
	12	Intel Core 2 Duo E6750	Conroe	250	775	2	2.666	4.096	FSB1333	65	291	65	6.813	120,9	302	30,7	250	73,9	78,0
YENİ	13	AMD Phenom 9600	Agena	330	AM2+	4	2.300	2.048	HT3600	65	600	95	6.994	113,2	362	24,2	330	73,0	56,4
	14	Intel Core 2 Duo E6700	Conroe	420	775	2	2.666	4.096	FSB1066	65	291	65	6.670	120,1	310	30,8	420	72,8	43,9
	15	AMD Athlon 64 X2 6400+	Windsor	240	AM2	2	3.200	2.048	HT2000	90	227	125	6.235	119,9	307	30,1	240	72,2	75,0
YENİ	16	Intel Core 2 Duo E4700	Allendale	200	775	2	2.600	2.048	FSB800	65	167	65	6.463	117,7	330	31,0	200	70,6	83,1
YENİ	17	AMD Phenom 9500	Agena	270	AM2+	4	2.200	2.048	HT3600	65	600	95	6.671	112,0	379	26,0	270	70,1	61,0
	18	AMD Athlon 64 X2 6000+	Windsor	195	AM2	2	3.000	2.048	HT2000	90	227	125	6.146	115,2	333	33,3	195	68,2	77,8
	19	Intel Core 2 Duo E6600	Conroe	310	775	2	2.400	4.096	FSB1066	65	291	65	6.098	116,6	342	34,5	310	67,5	47,8
	20	Intel Core 2 Duo E6550	Conroe	225	775	2	2.333	4.096	FSB1333	65	291	65	5.987	115,8	340	35,0	225	67,0	63,9
YENİ	21	Intel Core 2 Duo E4600	Allendale	190	775	2	2.400	2.048	FSB800	65	167	65	6.041	114,1	357	33,7	190	66,4	74,7
	22	AMD Athlon 64 X2 5600+	Windsor	175	AM2	2	2.800	2.048	HT2000	90	227	89	5.732	113,3	343	35,5	175	65,6	78,3
	23	Intel Core 2 Duo E4500	Allendale	160	775	2	2.200	2.048	FSB800	65	167	65	5.616	110,8	386	37,4	160	62,3	73,4
	24	Intel Core 2 Duo E6420	Conroe	250	775	2	2.133	4.096	FSB1066	65	291	65	5.401	112,4	375	38,0	250	62,3	46,7
	25	AMD Athlon 64 X2 5200+	Windsor	145	AM2	2	2.600	2.048	HT2000	90	227	89	5.452	108,8	378	38,5	145	61,5	78,1
	26	AMD Athlon 64 X2 5000+	Brisbane	135	AM2	2	2.600	1.024	HT2000	65	154	65	5.480	105,2	374	37,9	135	61,2	81,2
TAVSİYE	27	Intel Pentium E2200	Conroe-L	130	775	2	2.000	1.024	FSB800	65	167	65	5.589	105,6	387	37,6	130	61,1	85,6
	28	AMD Athlon 64 X2 4800+	Brisbane	115	AM2	2	2.500	1.024	HT2000	65	154	65	5.126	103,4	380	39,6	115	59,2	88,2
	29	AMD Athlon 64 X2 EE 4600+	Windsor	105	AM2	2	2.400	1.024	HT2000	90	154	65	4.932	100,9	404	41,0	105	57,0	84,4
	30	Intel Pentium E2180	Conroe-L	105	775	2	2.000	1.024	FSB800	65	167	65	5.105	100,3	428	41,6	105	56,3	81,3
	31	Intel Core 2 Duo E6320	Conroe	225	775	2	1.866	4.096	FSB1066	65	291	65	4.731	106,0	429	43,9	225	56,0	37,3
	32	Intel Core 2 Duo E4300	Allendale	145	775	2	1.800	2.048	FSB800	65	167	65	4.631	102,4	451	45,0	145	54,1	53,2
YENİ	33	AMD Athlon X2 BE-2400	Brisbane	120	AM2	2	2.300	1.024	HT2000	65	154	45	4.607	98,5	445	44,6	120	53,5	61,0
	34	Intel Pentium E2160	Conroe-L	100	775	2	1.800	1.024	FSB800	65	167	65	4.646	98,8	458	45,6	100	53,1	73,5
	35	AMD Athlon 64 X2 4400+	Brisbane	105	AM2	2	2.300	1.024	HT2000	65	154	65	4.513	98,1	446	44,8	105	53,1	68,2
	36	AMD Athlon 64 X2 EE 4200+	Windsor	90	AM2	2	2.200	1.024	HT2000	90	154	65	4.507	95,9	451	45,0	90	52,5	76,9
	37	AMD Athlon X2 BE-2350	Brisbane	105	AM2	2	2.100	1.024	HT2000	65	221	45	4.300	92,9	457	47,4	105	50,8	59,7
	38	AMD Athlon 64 X2 EE 3800+	Windsor	85	AM2	2	2.000	1.024	HT2000	90	154	65	4.107	93,4	470	49,3	85	49,7	71,2
	39	Intel Pentium E2140	Conroe-L	90	775	2	1.600	1.024	FSB800	65	167	65	4.115	90,7	511	51,1	90	47,9	58,4
YENİ	40	AMD Athlon 64 LE-1640	Orleans	75	AM2	1	2.600	1.024	HT2000	65	81,1	45	3.819	106,3	547	71,1	75	47,3	67,5
	41	AMD Athlon X2 BE-2300	Brisbane	90	AM2	2	1.900	1.024	HT2000	65	221	45	3.889	87,6	496	52,3	90	46,9	54,8
YENİ	42	Intel Celeron E1200	Conroe-L	85	775	2	1.600	512	FSB800	65	167	65	4.063	83,6	540	53,2	85	45,4	54,3
	43	Intel Pentium D 820	Smithfield	120	775	2	2.800	2.048	FSB800	90	169	95	4.638	74,9	544	56,0	120	44,6	35,4
TAVSİYE	44	AMD Athlon 64 3800+	Orleans	70	AM2	1	2.400	512	HT2000	90	81,1	62	3.502	100,7	625	78,0	70	43,5	58,3
YENİ	45	AMD Sempron 64 LE-1300	Sparta	85	AM2	1	2.300	512	HT1600	65	81,1	45	3.411	96,6	660	81,2	85	41,7	42,0
	46	Intel Celeron S 440	Conroe-L	85	775	1	2.000	512	FSB800	65	167	35	3.646	84,2	648	80,0	85	40,1	37,4
YENİ	47	AMD Sempron 64 LE-1250	Sparta	70	AM2	1	2.200	512	HT2000	65	81,1	45	3.299	92,7	697	84,8	70	40,0	45,4
	48	Intel Celeron S 430	Conroe-L	60	775	1	1.800	512	FSB800	65	167	35	3.305	78,1	709	88,0	60	36,8	39,7
	49	Intel Celeron D 356	Cedar Mill	70	775	1	3.333	512	FSB533	65	125	84	3.915	62,6	747	91,0	70	34,6	29,4
	50	Intel Celeron S 420	Conroe-L	45	775	1	1.600	512	FSB800	65	167	35	2.928	73,0	790	99,0	45	33,5	40,0

KARŞILAŞTIRMA: 2005'İN EN İYİ İŞLEMCİLERİ VE TEORİK SIRALARI

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yakl. fiyat	Yuva tipi	Çekirdek sayısı	Saat frekansı (MHz)	L2 önbellek (KB)	Front Side Bus (MHz)	Mimari (nm)	Transistör sayısı (Milyon)	Maks. güç tüketimi (W)	PCMark05 CPU (Puan)	Doom 3 10 x 7 (fps)	Video Encode (Saniye)	Cinebench 2003 maks. CPU (Saniye)	Fiyat	Performans puanı	Fiyat / Performans puanı
42	Intel Pentium 4 660	Prescott	180	775	1	3.600	2.048	FSB800	65	169	115	4.579	90,2	577	69,0	180	45,6	25,2
44	AMD Athlon 64 4000+	Venice	195	939	1	2.400	1.024	HT2000	90	114	89	3.555	102,2	621	77,9	195	44,0	20,9

[1] Güncel eBay fiyatı

Genel bakış Mobil işlemciler

Bazı mobil işlemciler, terfi bileşeni olarak satın alınabilse de, bunları genelde bir dizüstü bilgisayarın içine paketlenmiş olarak görüyoruz. Bu yüzden bu tabloyu dizüstü satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Subnotebook'larda ve giriş seviyesi modellerde çoğunlukla alttaki iki bölümdeki işlemci tiplerini bulacaksınız. 3B oyunlara ve resim düzenlemeye uygun olan tipik genel çözüm dizüstüler, tablonun ortasında yer alıyor. Taşınabilir oyun makineleri ve multimedya desktop replacement'ler ise üst kısımdaki güçlü işlemcilere sahip, ancak bunlar çoğunlukla pil süresini dikkate almıyor.

BİLGİ

Fiyat / Performans endeksi

CPU'lar, performansları arttıkça çoğunlukla orantısız bir şekilde daha pahalı oluyorlar. Bu tablodaki yeşil çubuk ne kadar uzunsa, ilgili mobil işlemcinin fiyat-performans oranı da o kadar iyi demektir.

	Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yakl. fiyatı ($ + KDV)	Çekirdek sayısı	Sistem saat frekansı (MHz)	L2 önbellek (KB)	Maks. güç tüketimi (W)	PCMark04 işlemci (Puan)	Pil süresi (altı hücreli, dakika)	PCMark04 işlemci	Cinebench 2003 2 x CPU	3DMark05 CPU (puan)	3DMark05 (default)	3DMark05 Onboard grafik	3DMark05 (defult) GeForce Go 7400/Radeon X1400	3DMark05 (defult) GeForce Go 7600/Radeon X16600	Fiyat	Performans puanı	FİYAT / PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)
YENİ	1	Intel Core 2 Extreme X9000	Penryn	1.200	2	2.800	6.144	FSB800	44	154	6.993	504	855	10.812	1.050	4.200	6.200	1.200	100,0	43,7
YENİ	2	Intel Core 2 Extreme X7900	Merom	1.125	2	2.800	4.096	FSB800	44	154	7.054	466	837	10.213	1.020	4.100	6.100	1.125	96,4	41,7
YENİ	3	Intel Core 2 Duo T9500	Penryn	840	2	2.600	6.144	FSB800	35	205	6.867	472	835	9.551	930	3.900	5.900	840	94,4	52,5
TAVSİYE	4	Intel Core 2 Duo T9300	Penryn	400	2	2.500	6.144	FSB800	35	205	6.455	451	827	9.355	960	4.000	6.000	400	91,2	100,0
YENİ	5	Intel Core 2 Extreme X7800	Merom	870	2	2.600	4.096	FSB800	44	154	6.487	424	768	9.238	910	3.800	5.800	870	88,0	41,0
	6	Intel Core 2 Duo T7800	Merom	690	2	2.600	4.096	FSB800	35	205	6.455	423	767	9.223	910	3.800	5.800	690	87,7	51,2
	7	Intel Core 2 Duo T7700	Merom	400	2	2.400	4.096	FSB800	35	205	5.942	415	744	8.136	890	3.500	5.500	400	82,3	73,5
	8	Intel Core 2 Duo T7500	Merom	315	2	2.200	4.096	FSB800	35	205	5.420	377	670	7.464	870	3.200	5.200	315	74,8	69,6
	9	Intel Core 2 Duo T7300	Merom	310	2	2.000	4.096	FSB800	35	205	5.325	354	622	6.992	850	3.000	5.000	310	70,8	60,5
	10	Intel Core 2 Duo T7600	Merom	795	2	2.333	4.096	FSB667	34	166	5.382	373	676	5.203	550	2.300	4.100	795	68,2	20,9
TAVSİYE	11	Intel Core 2 Duo T7250	Merom	255	2	2.000	2.048	FSB800	35	205	5.070	328	603	6.366	830	2.800	4.800	255	66,5	60,4
YENİ	12	AMD Turion X2 TL-66	Hawk	390	2	2.300	1.024	HT1600	35	205	4.458	334	603	6.998	1.050	3.000	5.000	390	66,3	39,2
	13	Intel Core 2 Duo T7100	Merom	255	2	1.800	2.048	FSB800	35	205	4.673	315	558	6.420	830	2.800	4.800	255	63,4	52,4
	14	Intel Core 2 Duo T7400	Merom	540	2	2.166	4.096	FSB667	34	166	5.231	332	605	4.833	540	2.200	4.000	540	62,8	24,0
	15	Intel Core Duo T2700	Yonah	820	2	2.333	2.048	FSB667	31	186	4.896	327	601	4.889	480	2.300	4.100	820	61,6	15,0
	16	Intel Core Duo T2600	Yonah	535	2	2.166	2.048	FSB667	31	186	4.818	319	590	4.803	470	2.200	4.000	535	60,5	21,8
	17	Intel Core 2 Duo T7200	Merom	345	2	2.000	4.096	FSB667	34	166	4.755	309	566	4.621	530	2.100	3.900	345	58,6	30,6
	18	Intel Core Duo T2500	Yonah	390	2	2.000	2.048	FSB667	31	186	4.461	295	544	4.617	450	2.100	3.900	390	56,4	24,1
YENİ	19	AMD Turion X2 TL-58	Hawk	270	2	1.900	1.024	HT1600	31	186	3.838	280	524	5.666	1.045	2.100	3.900	270	54,8	31,9
	20	AMD Turion X2 TL-60	Trinidad	420	2	2.000	512	HT1600	35	160	4.176	291	546	4.402	710	2.100	3.900	420	54,7	20,4
YENİ	21	Intel Core 2 Duo T5750	Merom	315	2	2.000	2.048	FSB667	34	166	4.152	290	533	4.387	430	1.950	3.750	315	54,2	26,5
YENİ	22	Intel Core 2 Duo T5600	Merom	315	2	1.833	2.048	FSB667	34	166	4.337	287	521	4.305	520	2.000	3.800	315	54,1	26,3
YENİ	23	Intel Core 2 Duo T5470	Merom	270	2	1.600	2.048	FSB800	34	166	3.910	258	486	5.256	692	1.950	3.750	270	53,0	28,9
YENİ	24	Intel Core 2 Duo T5550	Merom	285	2	1.833	2.048	FSB667	34	166	4.284	281	510	4.189	430	1.950	3.750	285	53,0	27,4
	25	Intel Core 2 Duo T5500	Merom	265	2	1.666	2.048	FSB667	34	166	4.274	274	501	4.125	510	1.900	3.700	265	52,2	28,4
	26	Intel Core Duo T2400	Yonah	315	2	1.833	2.048	FSB667	31	186	4.085	271	498	4.359	430	2.000	3.800	315	52,1	23,5
	27	Intel Core 2 Duo L7500 (LV)	Merom	565	2	1.600	4.096	FSB667	17	250	3.682	261	431	5.352	780	–	–	565	51,1	12,4
	28	AMD Turion X2 TL-56	Trinidad	220	2	1.800	1.024	HT1600	33	173	3.855	261	492	4.235	680	2.000	3.800	220	50,4	30,8
YENİ	29	Intel Core 2 Duo T5470	Merom	255	2	1.600	2.048	FSB800	35	160	3.910	258	486	4.156	430	1.950	3.750	255	50,0	25,7
	30	Intel Core Duo T2250	Yonah	210	2	1.766	2.048	FSB533	31	186	3.909	258	476	4.210	420	1.950	3.750	210	49,9	31,0
	31	Intel Core 2 Duo L7300 (LV)	Merom	525	2	1.400	4.096	FSB800	17	250	3.581	247	418	5.189	770	–	–	525	49,3	12,0
YENİ	32	Intel Core 2 Duo T5450	Merom	225	2	1.666	2.048	FSB667	34	166	3.842	251	472	4.085	430	1.950	3.750	225	48,9	27,2
	33	Intel Core Duo T2450	Yonah	165	2	2.000	2.048	FSB667	31	186	4.440	289	509	2.705	460	1.950	3.750	165	48,3	35,8
	34	Intel Core Duo T2300	Yonah	150	2	1.666	2.048	FSB667	31	186	3.743	248	452	4.167	410	1.900	3.700	150	48,1	38,9
YENİ	35	Intel Core 2 Duo T5270	Merom	195	2	1.400	2.048	FSB800	35	160	3.802	247	467	3.988	430	1.950	3.750	195	48,1	29,9
	36	Intel Core Duo L2400 (LV)	Yonah	450	2	1.666	2.048	FSB667	15	288	3.708	246	450	4.085	410	–	–	450	47,6	12,6
YENİ	37	Intel Pentium T2310	Yonah	180	2	1.466	1.024	FSB533	31	186	3.376	239	432	4.776	420	1.800	3.600	180	47,5	31,2
	38	Intel Core Duo T2350	Yonah	150	2	1.866	2.048	FSB667	31	186	4.224	273	496	2.635	440	1.850	3.650	150	46,4	34,9
	39	Intel Core Duo L2300 (LV)	Yonah	390	2	1.500	2.048	FSB667	15	288	3.551	231	422	3.789	400	–	–	390	44,8	12,1
	40	AMD mobile Sempron 3800+	Lancaster	120	1	2.200	512	HT1600	35	150	2.630	295	295	3.010	410	–	–	120	38,1	24,2
	41	AMD mobile Sempron 3600+	Lancaster	90	1	2.000	256	HT1600	25	180	2.568	275	275	2.865	390	–	–	90	36,1	27,4
	42	Intel Core 2 Duo U7600 (ULV)	Merom	420	2	1.200	4.096	FSB533	10	294	2.783	186	331	2.803	385	–	–	420	34,8	5,3
	43	Intel Core Duo U2500 (ULV)	Yonah	360	2	1.066	2.048	FSB533	9	326	2.742	178	330	2.733	210	–	–	360	34,1	5,8
	44	Intel Celeron M 450	Yonah	120	1	2.000	1.024	FSB533	28	205	2.670	237	237	2.828	420	–	–	120	33,8	16,9
	45	Intel Celeron M 440	Yonah	90	1	1.866	1.024	FSB533	28	205	2.643	231	231	2.788	410	–	–	90	33,1	21,1
	46	Intel Celeron M 430	Yonah	75	1	1.733	1.024	FSB533	28	205	2.611	229	229	2.751	400	–	–	75	32,8	24,7
	47	Intel Core 2 Duo U7500 (ULV)	Merom	375	2	1.066	4.096	FSB533	10	294	2.559	172	307	2.687	380	–	–	375	32,5	4,8
	48	Intel Celeron M 420	Yonah	60	1	1.600	1.024	FSB533	28	205	2.412	219	219	2.503	380	–	–	60	30,7	25,3
	49	Intel Celeron M 410	Yonah	60	1	1.466	1.024	FSB533	28	205	2.167	215	215	2.289	360	–	–	60	29,0	21,3
	50	Intel A110	Dothan	225	1	800	512	FSB400	3	980	1.264	106	106	1.361	200	–	–	225	15,6	0,9

KARŞILAŞTIRMA: 2005'İN EN İYİ MOBİL İŞLEMCİLERİ VE TEORİK SIRALARI

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yakl. fiyatı ($ + KDV)	Çekirdek sayısı	Sistem saat frekansı (MHz)	L2 önbellek (KB)	Maks. güç tüketimi (W)	PCMark04 işlemci (Puan)	Pil süresi (altı hücreli, dakika)	PCMark04 işlemci	Cinebench 2003 2 x CPU	3DMark05 CPU (puan)	3DMark05 (default)	3DMark05 Onboard grafik	3DMark05 (defult) GeForce Go 7400/Radeon X1400	3DMark05 (defult) GeForce Go 7600/Radeon X16600	Fiyat	Performans puanı	FİYAT / PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)
41	AMD Turion ML-37	Lancaster	45	1	2.000	1.024	HT1600	35	160	2.628	291	291	3.008	480	1.300	2.450	45	37,9	63,4
42	Intel Pentium M 750	Dothan	60	1	1.866	2.048	FSB533	27	211	2.787	263	263	3.323	220	1.240	2.340	60	37,4	45,7

[1] Çoğunlukla sadece bir dizüstü PC ile birlikte temin edilebilir [2] Shared Memory grafikte çalışma süresi, hızlı grafik yongaları süreyi %40'a kadar azaltabiliyor [3] Güncel eBay fiyatı

Genel bakış Grafik yongaları

Sadece oyuncular bir ekran kartına ihtiyaç duymazlar. Resim düzenlemeyle fotoğraf rötuşlayanlar da, güçlü bir grafik yongasından faydalanabilirler. Ancak bunun için 80 dolar'lık bir model yeterli. Ev sinema sistemleri için GeForce 8400/8500/8600, Radeon HD 2400/2600 ve özellikle de Radeon HD 3650/3850 ekran kartlarını öneriyoruz. Tüm bu kartlar HD video hızlandırmaya sahipler (Blu-ray, HD-DVD) ve sessizler. Saf 3B güç söz konusu olduğunda, tablonun orta sıralarındaki kartlardan itibaren keyif almaya başlayabilirsiniz. 24 inçlik bir ekranda DirectX10 için GeForce 8800 veya Radeon HD38xx şart.

BİLGİ

Fiyat / Performans endeksi

Yeşil çubuklar bir bakışta, hangi ekran kartının en ucuz 3B performansı sunduğunu gösteriyor. Çubuk ne kadar uzunsa, fiyat-performans oranı da o kadar iyi demektir, yani aynı paraya daha fazla fps.

	Sıra	Grafik işlemci (GPU)	Bellek kapasitesi ve tipi	Fiyat ($ + KDV)	İşlemci frekansı (MHz)	Bellek frekansı (nominal) (MHz)	Bellek veri yolu (Bit)	SLI/CrossFire	Vertexshader	Pikselshader	Mimari (nm)	Transistor sayısı (Milyon)	3DMark05 (Default) (Puan)	Doom III 16 x 12, 4 x AA, 8 x AF (fps)	HalfLife 2 16x12, 4 x AA, 8x AF (fps)	Fiyat[1]	Performans puanı	FİYAT / PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)
YENİ	1	ATI Radeon HD 3870 X2	2 x 512/DDR3	525	825	900	512	-/•	bis 640*		55	1332	18.279	188,4	178,1	525	100,0	49,1
	2	Nvidia GeForce 8800 Ultra	768/DDR3	750	612	1.080	384	•/-	bis 128*		90	681	17.215	141,6	163,3	750	87,0	29,8
	3	Nvidia GeForce 8800 GTX	768/DDR3	450	575	900	384	•/-	bis 128*		90	681	16.730	127,4	158,6	450	82,5	47,3
YENİ	4	Nvidia GeForce 8800 GTS	512/DDR3	360	650	970	256	•/-	bis 128*		65	754	17.411	108,2	147,3	360	78,2	56,0
YENİ	5	Nvidia GeForce 8800 GT	512/DDR3	345	670	975	256	•/-	bis 112*		65	754	17.364	108,3	147,1	345	78,1	58,3
YENİ	6	Nvidia GeForce 8800 GT	512/DDR3	285	600	900	256	•/-	bis 112*		65	754	17.049	102,8	142,2	285	75,6	68,4
TAVSİYE	7	ATI Radeon HD 3870	512/DDR4	255	775	1.125	256	-/•	bis 320*		55	666	16.975	118,3	126,6	255	75,5	76,3
	8	ATI Radeon HD 2900 XT	512/DDR3	435	740	825	512	-/•	bis 320*		80	700	17.387	116,8	123,5	435	75,4	44,7
YENİ	9	ATI Radeon HD 3850	512/DDR3	225	670	830	256	-/•	bis 320*		55	666	16.439	102,9	111,9	225	69,0	79,0
	10	Nvidia GeForce 8800 GTS	640/DDR3	390	500	800	320	•/-	bis 96*		90	681	15.714	91,8	122,9	390	67,7	44,7
	11	Nvidia GeForce 8800 GTS	320/DDR3	325	500	800	320	•/-	bis 96*		90	681	15.692	90,4	121,5	325	67,1	53,6
TAVSİYE	12	ATI Radeon HD 3850	256/DDR3	195	670	830	256	-/•	bis 320*		55	666	15.932	95,3	111,2	195	66,6	88,0
	13	ATI Radeon HD 2900 Pro	512/DDR3	190	600	800	512	-/•	bis 320*		80	700	16.568	96,1	102,5	190	66,3	91,1
YENİ	14	Nvidia GeForce 8800 GS	384/DDR3	240	600	900	192	•/-	bis 96*		65	754	16.547	74,9	105,4	240	62,9	67,5
	15	Nvidia GeForce 7950 GX2	2 x 512/DDR3	600	500	600	256	•/-	16	48	90	556	12.582	102,8	112,7	600	62,1	26,7
	16	ATI Radeon X1950 XTX	512/DDR4	495	650	1.000	256	-/•	8	48	90	384	12.381	78,9	111,6	495	57,2	29,8
	17	ATI Radeon X1950 XT	256/DDR3	420	625	900	256	-/•	8	48	90	384	11.786	76,2	109,0	420	55,2	33,9
	18	Nvidia GeForce 7950 GT	512/DDR3	345	550	700	256	•/-	8	24	90	278	9.348	70,1	88,6	345	45,9	34,3
	19	ATI Radeon X1950 Pro	256/DDR3	160	580	700	256	-/•	8	36	80	384	9.995	51,6	80,9	160	42,3	69,2
	20	Nvidia GeForce 8600 GTS	256/DDR3	190	720	1.100	128	•/-	bis 32*		80	289	11.770	46,8	67,0	190	42,1	57,9
	21	ATI Radeon X1900 GT	256/DDR3	165	575	600	256	-/•	8	36	90	384	9.599	48,0	77,4	165	40,3	62,9
	22	ATI Radeon X1950 GT	512/DDR3	150	500	600	256	-/•	8	36	80	384	9.151	45,1	76,7	150	38,8	66,7
	23	Nvidia GeForce 8600 GTS	256/DDR3	150	675	1.000	128	•/-	bis 32*		80	289	10.855	41,9	62,2	150	38,7	66,5
YENİ	24	ATI Radeon HD 3650	256/DDR3	120	800	900	128	-/•	bis 120*		65	378	11.196	37,3	50,6	120	36,4	78,2
	25	Nvidia GeForce 7900 GS	512/DDR3	180	450	660	256	•/-	7	20	90	278	7.471	56,0	68,3	180	36,2	51,8
	26	Nvidia GeForce 7900 GS	256/DDR3	150	450	660	256	•/-	7	20	90	278	7.425	55,3	67,8	150	35,9	61,7
	27	ATI Radeon HD 2600 XT	256/DDR4	120	800	1.100	128	-/•	bis 120*		65	390	10.238	37,8	47,2	120	34,1	73,2
	28	ATI Radeon HD 2600 XT	512/DDR3	120	800	700	128	-/•	bis 120*		65	390	9.308	33,3	36,8	120	29,7	63,8
	29	Nvidia GeForce 8600 GT	256/DDR3	105	540	700	128	•/-	bis 32*		80	289	8.627	30,7	43,7	105	29,3	71,9
TAVSİYE	30	ATI Radeon X1650 XT	256/DDR3	75	575	675	128	-/•	8	24	80	330	7.402	31,9	53,9	75	29,1	100,0
	31	ATI Radeon HD 2600 XT	256/DDR3	100	800	700	128	-/•	bis 120*		65	390	9.176	32,7	35,6	100	29,1	76,9
	32	ATI Radeon X850 XT-PE	256/DDR3	255	540	590	256	-/•	6	16	130	160	6.727	35,1	55,3	255	28,7	29,0
	33	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	120	575	750	128	•/-	5	12	90	177	6.459	39,4	46,2	120	27,3	58,6
	34	ATI Radeon X850 XT	256/DDR3	145	520	540	256	-/•	6	16	130	160	6.421	32,9	52,4	145	27,2	49,2
	35	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	105	560	700	128	•/-	5	12	90	177	5.969	35,5	41,9	105	25,0	61,4
	36	ATI Radeon HD 2600 Pro	512/DDR2	100	600	500	128	-/•	bis 120*		65	390	7.316	27,0	32,9	100	24,2	64,0
	37	ATI Radeon HD 2600 Pro	256/DDR2	90	600	500	128	-/•	bis 120*		65	390	7.098	25,9	31,7	90	23,4	67,0
	38	Nvidia GeForce 7600 GS	256/DDR3	115	450	500	128	•/-	5	12	90	177	5.124	37,2	34,8	115	22,4	51,3
	39	ATI Radeon X1650 Pro	256/DDR3	75	600	700	128	-/•	5	12	80	157	5.523	28,4	32,5	75	21,9	75,3
	40	Nvidia GeForce 6800 GS	256/DDR3	135	425	500	256	•/-	5	12	110	202	5.120	31,8	34,1	135	21,3	40,7
	41	ATI Radeon X1600 XT	256/DDR3	75	590	690	128	-/•	5	12	90	157	4.955	19,8	26,8	75	17,5	60,1
	42	ATI Radeon X1300 XT	256/DDR2	60	500	400	128	-/•	5	12	90	157	4.759	20,0	27,3	60	17,3	74,3
	43	Nvidia GeForce 7300 GT	256/DDR2	60	400	375	128	•/-	4	8	90	112	3.603	21,0	26,2	60	15,2	65,3
	44	Nvidia GeForce 8500 GT	256/DDR3	75	450	400	128	•/-	bis 16*		80	210	4.573	16,8	21,2	75	15,2	52,2
	45	ATI Radeon HD 2400 XT	256/DDR3	75	700	750	64	-/•	bis 40*		65	180	4.457	10,3	21,1	75	13,8	47,4
	46	Nvidia GeForce 8400 GS	256/DDR2	45	450	400	64	•/-	bis 16*		80	210	3.461	8,2	9,3	45	9,5	54,4
	47	ATI Radeon X1550	256/DDR2	45	550	400	128	-/•	2	4	90	105	2.875	7,1	14,2	45	9,1	52,1
	48	ATI Radeon HD 2400 Pro	256/DDR2	45	525	400	64	-/•	bis 40*		65	180	2.914	6,9	13,5	45	9,0	51,5
	49	ATI Radeon X1300 Pro	256/DDR2	45	600	400	128	-/•	2	4	90	105	2.875	6,6	13,7	45	8,9	51,0
	50	Nvidia GeForce 7300 GS	256/DDR2	55	550	270	64	•/-	3	4	90	112	2.110	2,7	4,7	55	5,2	25,5
		KARŞILAŞTIRMA: 2005'İN EN İYİ EKRAN KARTLARI VE TEORİK SIRALARI																
	41	ATI Radeon X800 GTO	256/DDR3	115	400	490	256	-/•	6	12	110	160	4.682	22,3	35,0	115	19,0	43,5
	45	Nvidia GeForce 6600 GT	256/DDR3	85	500	500	128	•/-	3	8	110	146	3.778	20,3	24,3	85	15,0	46,9

● evet − hayır *Unified Shader ile esnek dağıtım

[1] Güncel eBay fiyatı

Komşular internetinizde gezinsin, hesabı siz ödeyin

Kablosuz internet bağlantısı büyük konfor. Ancak beraberinde birçok açık kapı getiriyor. İzinsiz erişimleri engellemek için bilmeniz gerekenler bu yazıda.

RECEP BALTAŞ

İPUCU

Yönlendirici web korumasını devre dışı bırakma

Eğer riski seviyorsanız veya güvenlik duvarı üzerinden çalışmayan bir yazılım kullanıyorsanız, bilgisayarınızı yerel ağda "Demilitarized Zone" diye de adlandırılan DMZ modunda kurmalısınız. Bu sevimsiz kavram, internete tamamen açık kalmış bir bilgisayarı tarif ediyor. Artık ağ yönlendiricisinde kurulmuş güvenlik duvarı bu bilgisayarı koruyamaz! Bu tercihi yönlendiricinizin güvenlik duvarı ayarlarında DMZ ya da Demilitarized Zone olarak görebilirsiniz. Yapmanız gereken ise buraya, DMZ modunda çalıştıracağınız bilgisayarın IP adresini girmek.

DİKKAT Yeni kurulmuş bir Windows XP'yi güvenlik güncelleştirmeleri olmadan DMZ modu devredeyken çalıştırmak büyük olasılıkla bu sistemi birkaç saniye için de solucan saldırılarına kurban edecektir.

Kablosuz ağ casusları tehlikeli hacker'lar olarak bilinir fakat komşularınız da sizin için bir o kadar tehlike oluşturuyor. Kablosuz ağınıza sinsice girmek istiyorlar ama genellikle kapı zaten ardına kadar açık. Zira birçok kablosuz ağ sahibi kablosuz verilerini şifrelemiyor.

Artık günümüzde korumasız ağları tespit etmek için sistematik olarak caddeleri dolaşan kablosuz ağ casusları, tek başına bir tehlike oluşturmuyor. Hatta asıl tehlikeyi kanepesinde oturup maç seyrederken, kaçırdığı bölümleri sizin hesabınızdan açtığı Youtube'da izleyen komşunuz oluşturuyor diyebiliriz. Bunun nedeni ise şifresiz ağınızdan sürekli yararlanabilme imkânını tanımış olmanız.

Kaldı ki ağ kaynağı yakınsa sinyaller yönlendiricinizden (router) komşunuza çok net gidecektir. Ayrıca kablosuz ağınız bir internet bağlantısına da sahipse, komşunuz sizin ödediğiniz faturalar üzerinden ücretsiz sörfün keyfini çıkartmaya çoktan başlamış demektir. Bu güvenlik açığının nedeni kablosuz ağların kolay kurulumundan kaynaklanıyor.

Kablosuz ağ yönlendiricisi (W-LAN Router) ilk kez açıldığında "Ben 'varsyılan' isimli ağ şebekesiyim" diye yayın yapıp bağlanacak kullanıcıları bekliyor. Dizüstü bilgisayardaki ağ kartı da hazır bulunan bağlantıdaki bu başvuruyu kapıp ve hemen gerekli IP adreslerini yönlendiriciden alıyor. Oysa birkaç ince ayar yaparak ağınızı hemen istenmeyen erişimlere karşı güvenli hale getirmek elinizde.

Veri trafiğini WPA ile güvenceye alın

Kablosuz ağınızı güvenceye almak için en alışılmış yol, şüphesiz verilerin şifrelenmesidir. Böyle yaptığınız takdirde sizden başka kimse ne kablosuz ağınızdan bir şey aşırabilir ne de parola olmadan ağınıza bağlanabilir. Eğer daha da fazla güvenlik istiyorsanız eskimiş WEP'den uzak durmalısınız. Bunun yerine TKIP protokolünü kullanan yeni WPA (Wi-Fi Protected Access) standardını seçebilirsiniz.

İPUCU Veri akışın başında iki ağ istasyonu da kişisel bir başlangıç anahtarı oluşturuyor. Bu yüzden asıl parola sadece bir kez aktarılmak zorunda. Daha sonra başlangıç anahtarından yola çıkılarak her veri paketi bireysel bir anahtarla şifrelenmeye gönderilir. Bu yöntemle orijinal şifrenin gelmesi pratikte dahi mümkün değildir.

MAC adresi filtrelemesi

İstenmeyen, davetsiz misafirlere karşı bir diğer güvenlik önlemi ise kablosuz ağınıza sadece belirli MAC adreslerinin erişmesine izin vermek. MAC adresi, ağ adaptörleri için kişisel kimlik numarasına benzeyen 48 bit uzunluğunda bir tanımlama kodudur. Kablosuz ağ yönlendiricinizde bu ayarı çoğunlukla "MAC-Filter" gibi bir isimle görürsünüz. Burada bulunan listeye istemcilerinizin MAC adreslerini eklersiniz. Bazı kablosuz ağ yönlendiricileri yeni başvuran istemcilerin adreslerinin otomatik almasına izin verir. Şayet böyle değilse ağ adaptörünüzün MAC adresini, Windows komut satırı üzerinden (Başlat/Çalıştır, cmd) ipconfig/all komutu ile öğrenebilirsiniz.

Adım adım güvenlik

Hobisi hacker'lık olan kişiler saldırmaktan zevk alıyor: Eskimiş WEP yerine daha güçlü olan WPA'yı berberinde diğer korumalarla birleştirilmiş olarak kullanırsanız kesinlikle huzur içinde uyuyabilirsiniz. Sürücülerinizi ve Windows'u güncellemek için harcayacağınız zamana değecektir.

WEP'in oluşturduğu risk

Eğer kullanılan anahtar 40 bit uzunluğunda bir şifrelemeden oluşuyorsa, saldırganın bunu bulması gerçekten çok kolay (64 bit eksi 24 bit IV).Çünkü anahtarın bu kadar kısa olması muhtemel bütün bileşenlerin kolayca denenebilmesini ve bu sayede kodun da kısa bir süre içinde kırılmasını sağlıyor. Üstelik anahtarın genellikle nadir olarak değiştirilmesi ve ağın da uzun süre açık kalması saldırgan için fazladan kolaylık sunuyor. Şayet WEP kullanıyorsanız en azından şifrelemeyi 104 bit ile yapın(128 bit eksi 24 bit IV). Sizin için bir tıklama kadar kolay olan bu işlem, hacker'ın hesaplama süresini büyük ölçüde uzatacaktır.

Şifreleme servisi Kablosuz ağ ayarlarından WPA şifreleme modunu etkin hale getirin.

İPUCU

Port yönlendirme / açma

Online oyunları oynamak ya da kendi web sunucunuzu çalıştırmak için öncelikle ağınızın güvenlik ayarlarını değiştirmelisiniz. Zira böyle sunucular normalde güvenlik duvarıyla kapatılmış olan özel port'lara ihtiyaç duyar. Güvenlik duvarından geçebilmek için sihirli kelime ise "Port Forwarding". Bu ayarı yönlendiricinizde "Firewall" ya da "Security" altında yer alan "Port Settings" adıyla bulabilirsiniz. Eğer yönlendiricinizde böyle bir seçenek yoksa"Uygulamalar" ya da "Uygulamalar & Oyunlar" gibi ayarlara bakın. Orda tek bir port'u ya da tüm port alanını açabilirsiniz. İnternetten bu port'lara gelen veriler, doğrudan yerel ağınızdaki bir bilgisayara iletilir. Bir port her zaman yerel ağdaki sadece bir bilgisayara verilir. Eğer ağınızdaki birden çok bilgisayarda aynı anda dosya paylaşım programları çalıştırmak istiyorsanız, kullandığınız uygulamanın ayarlarına girerek, normal kullanılan port'u değiştirmeniz gerekiyor.

DİKKAT: Her halükarda dikkatli olun! Zira açtığınız her port, ağ ortamınızda bir güvenlik açığı oluşturur ve bu da daha fazla saldırı olasılığı anlamına gelir. Ayrıca port yönlendirme, Port Adres Translation(PAT) ve Network Adres Translation (NAT) olduğu zaman, herhangi bir işleve sahip değildir. NAT teknolojisi sayesinde yönlendirici bir nevi arabulucu görevi görerek,

•Yerel ağınızda bulunan bilgisayarı yönlendiricinin IP adresi ile internete bağlar ve

•Yönlendiricinize internetten gelen verileri ağdaki bilgisayara iletir.

PAT bu yöntemi bir hileyle yerel ağdaki birçok bilgisayara yayar: Verileri internetten alan her yerel bilgisayar, verilerini internet sunucusuna yollamak için yönlendiriciden tahsis edilen özel bir port alır. Yönlendirici bu port numarasını kullanarak, verileri hangi yerel bilgisayara iletmesi gerektiği otomatik belirler.

DHCP'yi kapatın

Kablosuz ağ yönlendiricinizin DHCP sunucusunu kapamak da yararınıza olacaktır. Bu teknoloji ağınıza her yeni gelene bir IP adresi atamaktadır. Bunun yerine her istemciye statik bir IP adresi verin. Ayrıca 192.168.0.1. gibi alışılmış IP adresleri yerine,192.168.167.1. gibi daha az bilinen adresleri kullanmak da size ek bir güvenlik kazandıracaktır.

Zayıf şifreleme

Eğer yönlendiriniz çok eski olduğu ve hiçbir güncellemeniz olmadığı için WPA'nız yoksa; zayıf şifreleme dahi olsa hiç yoktan iyidir. Her durumda WEP şifrelemesini açın ve mümkün olan en uzun anahtarı kullanın. Böylece en azından komşunuzun ağınıza kolayca girmesini engellemiş olursunuz. Ayrıca anahtarı oluştururken onaltılık sayı sistemi karakterlerinden (Hexadecimal) oluşan bir kod kullanın. Bu her ne kadar rahat bir giriş sağlamasa da, sadece harf ya da sayıdan oluşan bir anahtara göre daha fazla olasılık sunar. Yine de anahtarınızı düzenli olarak değiştirmeyi unutmayın.

SSID'yi gizleyin

Şayet ağ yönlendiricinizde SSID gizleme seçeneği varsa bunu etkin hale getirmelisiniz. Ayrıca ağ isminizi de değiştirmenizde fayda var zira kablosuz ağların adı genellikle "varsayılan" olarak geçiyor. Bunun yerine ad ve ya soyadınız gibi akla hemen gelmeyecek bir isim bulmanız daha iyi olur. Arka plan: Eğer SSID gizliyse hacker bu tanıma ismini elle girmek zorundadır ama bu hile de Netstumber gibi (**www.netstumbler.net**) gizli ağları bulan araçlara karşı tek başına kesin koruma sağlayamaz.

rbaltas@chip.com.tr

REHBER

DONANIMI GÜVENLİ HALE GETİRMEK

Birçok ağ yönlendiricisi - eğer cihaz çok eski değilse - bir Firmware güncellemesiyle WPA'ya geçebiliyor. Tabii ki bilgisayarlar için üretilmiş ağ adaptörleri de WPA desteği için yeni sürücüler gerektiriyor. Her ikisini de üreticilerin web sayfalarında bulabilirsiniz.

Önemli: Güncelleme yaparken doğru sürümü kullanıp kullanmadığınıza dikkat edin. Bazı yönlendiricilerde (tarihi eski olan) yeni güncelleme yapılmadan önce ara güncellemelerin yapılması gerekebiliyor. Bu konuda daha fazla ayrıntı için üreticilerin web sayfalarına bakabilirsiniz.

Bedava online oyun furyası

Ücretli online oyunları aratmayan bedava devasa online oyunlar, yeni jenerasyonu ile oyuncularını bekliyor.

CEM ŞANCI

Devasa online rol yapma oyunları (DORYO) veya İngilizce bilindiği şekliyle Massively Multiplayer Role Playing Games (MMORPG) uzun yıllardır, insanların en büyük eğlencelerinden biri haline geldi. Bilmeyenler için hemen kısa bir tanımını yapalım: DORYO, internet üzerinden dünyadaki diğer insanlarla aynı oyunun içinde, takım halinde veya rakip olarak oynayabildiğiniz oyunların genel adı. Adı duyulmuş en eski örneklerinden biri Ultima Online. World of Warcraft ise bilinen en iyi ve güncel örnek.

Ancak DORYO'ları geliştiren ekipler için kazanç modeli, oyuncuların her ay belirli bir abonelik ücreti ödemesi üzerine kuruludur ki, bu miktar genellikle aylık 14 dolar/Euro veya 19 dolar/Euro gibi rakamlardır.

Ücretli DORYO'ların karşısında bir de ücretsiz oynanabilen, genellikle bir web tarayıcının üzerinde çalışan, kurulum gerektirmeyen ve web sayfası gibi işleyen oyunlar vardır ki, yine ülkemizde çok iyi tanınan Ogame'i bu oyunlara örnek gösterebiliriz. Ancak ücretsiz oyunların görsel ifadelerinin 3B grafiklerle süslenmiş, sanal gerçeklik hissi uyandıran ücretli oyunlarla yarışması mümkün olmadığından, ücretsiz devasa online oyunlara bugüne kadar ofiste canı sıkılan, yorulan, mola vermek isteyen çalışanların, siteyi açıp birkaç kutucuğa birkaç sayı yazarak sıralarını doldurduğu, basit oyunlar olarak bakılıyordu. Ogame ülkemizde patlama yapıp popüler dergilere ve ulusal kanalların haber bültenlerine konu olduğunda da özellikle çalışan kesimin, kimi zaman işi gücü bırakıp Ogame'de düşman gezegenleri bombalamak peşine düştüğü vurgulanıyordu.

Ogame gibi, tarayıcı üzerindeki statik bir web sayfasındaki kutucuklara sayılar yazarak oynanan "birinci nesil" ücretsiz devasa oyunlardan sonra şimdi iş dünyasını ve çalışanları, ikinci nesil, hareketli, animasyonlu, hatta üç boyutlu ücretsiz oyunlar bekliyor. Görsel kaliteleri, animasyonları ve eğlence potansiyelleri ile ücretli oyunları aratmayan ikinci nesil ücretsiz oyunlar, henüz yeni yeni reklâm edinmeye ve kendilerini duyurmaya başladı. Önümüzdeki aylarda televizyonlarda, gazetelerde oyun oynadıkları için işlerinden olan insanların haberlerini duyarsanız, şaşırmayın çünkü yeni nesil ücretsiz oyunlar, bir de utanmadan, son derece sürükleyici atmosferleri ile bağımlılık yapma potansiyeline sahip.

cemsanci@chip.com.tr

WARP FIRE Yıldızlar, galaksiler, nebulalar sizi bekliyor

Ogame hayranları bu oyuna bayılacak. Ogame'in yapımcısının hazırlayıp yayına soktuğu oyun uzayda geçiyor. Bu kez gezegenimizde çakılı kalıp sağa sola filolar gönderdiğimizi hayal etmiyoruz. Bizzat uzay gemimize atlayıp, Flash teknolojisi ile canlandırılmış geniş bir evrende uzayı keşfedip, korsanlar ve düşman oyuncularla savaşıyor, bilimsel araştırmalar yapıyor, maden topluyoruz.

Animasyon	Var
Kurulum	Yok
Tema	Bilimkurgu
Tür	RPG
Puan	8/10
Bilgi için	www.warpfire.net

PAXNORA Fantezi dünyasında canavar arayışları

Animasyon	Var
Kurulum	Var
Tema	Fantezi
Tür	Strateji / RPG
Puan	10/10
Bilgi için	www.paxnora.com

Tüm dünyada büyük övgüler alan yeni bir devasa online strateji oyunu, özenle hazırlanmış grafikleri ile çok başarılı bir atmosfer sunuyor. Fantastik öğelerle süslü oyunda, kaynak toplayıp, ordularınızı geliştirip, rakip oyunculara saldırıyor, savaşları ise sıra tabanlı olarak yönetebiliyorsunuz. Oyunda topladığınız askeri birimler, canavarlar, büyücüler, hayvanlar ordunuza dâhil olurken, bu birimleri başka oyuncularla takas edip, hazırladığınız saldırı planına göre farklı ordu kombinasyonları geliştirebiliyorsunuz. PaxNora, devasa online oyunların en çekici kısmı olan yeni silahlar ve materyaller arayıp bulma keyfini başarıyla yaşama geçirmiş.

KICKS: STREET FOOTBALL Türkiye için kıyamet vakti mi?

Henüz yeni yayına başlayan Kicks, dünyanın her yerinden arkadaşlarınızla üç boyutlu futbol maçları düzenleyip, karşılıklı kapışmanıza olanak tanıyor. Koreli bir yapımcının oyunu olan Kicks'te 3'e 3, 4'e 4 veya 5'e 5 maçlar yapabiliyorsunuz. Değişik sahalarda oynama fırsatı veren Kicks ile sokak futboluna özgü özel hareketler ve kombolar, değişik pas ve şut biçimleri deneyerek ve takım oyunu geliştirerek, rakip takıma karşı üstünlük sağlamaya çalışıyorsunuz. Son derece eğlenceli bir futbol oyunu olan Kicks'e yarım yılda 300 bin oyuncu üye olmuş. Henüz ülkemizde tam anlamıyla keşfedilmeyen oyun, Türk oyuncular tarafından fark edildiğinde, hayatın durması, finans sektörünün iflas etmesi, hizmet sektörünün çökmesi sürpriz olmayacaktır.

Animasyon	Var
Kurulum	Var
Tema	Futbol
Tür	Spor
Puan	8/10
Bilgi için	www.gametribe.com

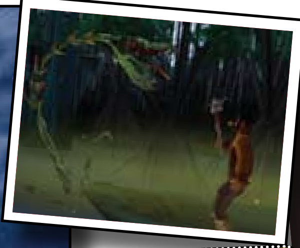

PIRATES OF CARIBBEAN Jack Sparrow efsanesi online devam ediyor

Animasyon	Var
Kurulum	Yok
Tema	Bilimkurgu
Tür	RPG
Puan	8/10
Bilgi için	www.warpfire.net

Disney'in bütün dünyaya büyük beğeni toplayan ve efsanevi feminen korsan kaptanı Jack Sparrow'un maceralarını anlatan filmin devasa online oyunu, filmleri kadar eğlenceli. Üstelik ücretli oyunlarla boy ölçüşebilecek üç boyutlu grafikler ve sanal bir dünya ile oyuncusunun karşısına çıkıyor. Oyundaki mizah duygusu filmlerden miras kalmışsa da, düşmanlarınız hala korkunç deniz canavarları, iskeletler, silahlı korsanlar ve askerler. Yendiğiniz düşmanlardan düşen nesneleri toplayıp görevleri bitirmeye çalıştığınız oyunda yeni arkadaşlar edinebilir, arkadaşlarınızla takım halinde çalışabilir veya herkesle dövüşen bir korsana da dönüşebilirsiniz.

1.500 dolar altı bütçenize uygun

Hayalinizdeki dizüstü

Taşınabilir bilgisayarlar masaüstü bilgisayarların yerini almaya başladı. CHIP, ihtiyaçlarınızı tam anlamıyla karşılayacak dizüstü bilgisayarı bulmanıza rehberlik ediyor.

GÖKHAN BODUR / RECEP BALTAŞ

SATIN ALMA

DOĞRU DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR
- Hangi tip dizüstü size uyuyor?
- Dizüstü satın alırken en önemli bileşenler
- İşlemci ve diğer bileşenler nasıl çalışıyor?
- Hangi CPU ve ekran kartları alınmalı?
- Hangi arabirimler mevcut?

İnternetteki herhangi bir online satış sitesine girin ve dizüstü bilgisayar kısmına yönelin. Karşınıza çıkan yüzlerce seneçenek karşısında ne yapacağınızı bilememeniz gayet doğal. Zira bunca bilgisayar arasından hangisinin ihtiyaçlarınızı tam olarak karşılayabileceğini bulmanız çok kolay değil.

Hayalinizdeki bilgisayarı aramaya başlamadan önce dizüstü bilgisayar satın alma rehberimizi dikkatlice okumanızı tavsiye ediyoruz.

Sorunsuz bir dizüstü bilgisayar alışverişi için ihtiyacınız olan tüm bilgileri bu yazımızda bulacaksınız. İhtiyaçlarınızı tam anlamıyla karşılayan dizüstü bilgisayara sahip olmak için önemli bileşenler hakkında bilgi sahibi olacak, hangi bileşenin neler için gerekli olduğunu öğrenecek ve dizüstü bilgisayarınıza neler takmanız gerektiğini göreceksiniz. Ayrıca tüm bunların kaça mal olacağını da belirtiyoruz.

KULLANICI PROFİLİ

Size uyan dizüstü tipi hangisi?

Piyasada bulunan beş dizüstü bilgisayar profili, ihtiyaçlarınıza uyan bilgisayarı bulmanızı daha da kolaylaştıracak. Mobil büro, çoklu ortam makinesi, Office dizüstü, oyun canavarı ve masaüstü alternatifi, bu beş tipik dizüstü bilgisayarların adları.

Mobil büro

Trende, otobüste veya uçakta çok zamanınız geçiyor ve bundan dolayı dizüstü bilgisayarınızı seyahat esnasında etkili bir biçimde kullanmak istiyorsunuz. O zaman hafif bir dizüstü, uzun saatler dayanabilecek pil ömrü ve tabii ki kablolardan bağımsız çalışabilen bir internet bağlantısı. Bu durumda testimize katılan Aidata ve Casper'ın CPT 2400 veya Aidata'nın N207250 modelleri gibi 12,1 inçlik, yaklaşık 2 kg ağırlığındaki modeller ihtiyacınızı karşılayacaktır. Ekranın küçük olması çalışmanıza engel teşkil ediyorsa daha büyük ekranları tercih edebilirsiniz. Fakat bunun genellikle daha yüksek ağırlık anlamına geldiğini unutmayın.

Çoklu ortam makinesi

Dijital fotoğrafçılık, video filmler veya yüksek çözünürlüklü televizyon yayınları hayatınızda önemli bir yer kaplıyor. İşte bu durumda yüksek işlem kapasitesine sahip güçlü bir dizüstü bilgisayara ihtiyacınız var demektir. Ayrıca güçlü bir ekran kartından ziyade yüksek kaliteli görüntü ve ses aktarımı için HDMI çıkışına sahip bir dizüstü daha mantıklı olacaktır. Söz konusu görüntü kalitesi olunca işin içine bir de TFT ekran giriyor. Ekranın daha parlak olması daha canlı renkler anlamına gelecektir. Bu noktada testimize bakarak ekranların ortalama parlaklığını görebilirsiniz. Video montajı ve benzeri işlemler içinse 160 GB veya üstü kapasiteye sahip bir sabit disk uygun olacaktır. Tüm bunların yanında cihazda şu bağlantıların olmasına da dikkat edin: Kameralar için bir Firewire (IEEE1394) girişi, dijital kameranızla çektiğiniz fotoğrafları aktarabilmek için bir kart okuyucu, LCD TV ve diğer görüntü cihazlarınıza yapabilmek için s-video veya HDMI çıkışı. İşte tüm bu çıkışlar, çoklu ortam makinesinde olmazsa olmazlar arasında sayılabilir.

Office dizüstü

Sizin için özellikle şu iki şey önem taşıyor: İyi bir ekran ve harici cihazlarla sorunsuz bir bağlantı. Bir Office bilgisayarı için işlemci ve ekran kartı performansı, sabit disk kapasitesi ve ergonomi (pil ömrü, ağırlık) az önem taşıyan özellikler arasında. Verilerinizin günlük yedeklenme işlemi için ise DVD-RAM medyalara da yazabilen bir DVD yazıcı da önemli fakat artık standart olarak gelen herhangi bir DVD yazıcı da işinizi gö-

recektir. Çalışma rahatlığı açısından en az 15,4 veya 17 inç büyüklüğünde TFT ekran, yazıcılar, tarayıcılar ve benzerleri için çok sayıda USB yuvası ve rahat bir klavye verimliliğiniz açısından önemli. Yoğun şekilde yazı yazanlar standart büyüklükteki tuşlara sahip dizüstüleri tercih etmeliler. Ayrıca rakamlarla yakın ilişki halindeyseniz numerik klavyeye sahip bir dizüstü işinizi kolaylaştıracaktır.

Oyun canavarı

Göz kamaştırıcı oyunların 3B dünyasında sorunsuz bir oyun keyfi için üç şey çok önemlidir: Performans, performans ve performans. Dizüstünün işlemcisinden ekran kartına, sabit disk boyutundan ekranın büyüklüğüne ve ağ bağlantıları için hızlı bir ağ kartına kadar giden liste uzuyor da uzuyor. İşte bu yüzden oyunların ihtiyaçlarını karşılayabilmek için Intel Core 2 Duo T7xxx / AMD Turion 64 X2 TL-xx ve üstü işlemcilerin yanında buna uygun yüksek bellek kapasiteli ATI Radeon X2600 veya nVidia GeForce 8600 ve üstü ekran kartına ihtiyacınız olacak. En az 160 GB olması gereken sabit disk kapasitesinin yanında saniyede 1.000 Mbit aktarım hızına sahip bir Gigabit Ethernet ve 802.11n standardını destekleyen hızlı bir kablosuz ağ adaptörü şart.

PROFESYONEL İPUCU

Önemli dizüstü tanımları

CENTRINO
Intel'in mobil teknolojisi Centrino tabanlı dizüstü bilgisayarlar Core (2) Duo işlemci, 954 veya 965 yonga seti ve bir kablosuz ağ modülünden (3945ABG veya 4965AGN) oluşuyor. Şu andaki Centrino işlemci teknolojisi (Santa Rosa) Centrino Duo ve Pro olarak iki şekilde tanımlanıyor. İşlemci olarak 45 nm üretim teknolojisini kullanan yeni nesil işlemciler ile gelen platformun kod adı ise Santa Rosa Refresh.

CPU (CENTRAL PROCESSİNG UNIT)
İşlemci diye adlandırılan bu parça, bilgisayarın bütün işlemlerini gerçekleştiren beyin niteliğinde.

MASAÜSTÜ ALTERNATİFİ
Donanım ve performans olarak standart bir PC'nin sahip olduğu tüm özelliklere sahip olan bir dizüstü bilgisayarı masaüstü alternatifi, başka bir deyişle desknote olarak tanımlayabiliriz.

PARLAK EKRAN
Üstündeki kaplama ile gelen ışığı doğrudan yansıtan TFT ekranına verilen isim. Bu tür ekranlar vuran ışığın dağılarak yanındaki pikselleri etkilemesini önlediğinden parlaklık ve renk canlılığı açısından daha iyi bir sonuç sunsa da, açık havada veya değişik yanlış aydınlatma koşullarında kullanmak sorunlara yol açabilir.

GPU
Graphics Processing Unit. Bütünleşik olmayan ekran kartlarının 2B ve 3B görüntüleri işlemelerini sağlayan işlem yongası.

NOTEBOOK-CPU
Masaüstü işlemcilere karşın dizüstü işlemciler daha az güç tüketmek için tasarlanmıştır. Performans/güç oranına artık önem veren işlemci üreticileri mobil işlemcilerdeki Speed Step gibi teknolojileri artık masaüstü işlemcilere de taşıyorlar.

SANTA ROSA
Yeni Centrino işlemci teknolojisinin kod adı. Bu yeni teknoloji daha fazla performans, daha hızlı kablosuz ağ ve dizüstü bilgisayarların daha hızlı açılmasını sağlıyor. Santa Rosa Refresh'ten sonra gelecek platformun adı ise Montevina. 45 nm Penry işlemcileri kullanacak olan bu platformda Intel Mobile 45 Express yonga seti (GM45, GM47 veya PM45) ve ICH9 güneyköprüsü kullanılacak. GMA X4500 grafik yongasına ek olarak WiMax destekleyen yeni kablosuz ağ arabirimleri de yeni platformla beraber gelecek.

Masaüstü alternatifi

Bu tanımı şu şekilde açıklayabiliriz: Hızları ve özellikleri gün geçtikçe artan dizüstü bilgisayarlar artık masaüstü bilgisayarların yerini alabildikleri için masaüstü ayarında bir dizüstü satın alabilirsiniz. İşte bu yüzden masaüstü alternatifinden standart bir masaüstü bilgisayarda bulabileceğiniz bütün özellikleri bekleyebilirsiniz: Büyük bir ekran, yüksek kapasiteli bir sabit disk, hızlı bir işlemci ve iyi bir ekran kartı. Ayrıca arabirimlerin de yeteri kadar fazla olması gerektiğini de hatırlatalım.

Pil ömrü, ağırlık ve tasarım gibi diğer diz üstü özellikleri ise dizüstü alternatifi bilgisayarınızda pek ön plana çıkmayabilir. 17 veya 19 inç ekran büyüklüğü, 200 GB veya daha fazla sabit disk kapasitesi, Intel Core 2 Duo veya AMD Athlon 64 X2 işlemci ve 8600 GT / ATI Radeon X2600 veya üstü ekran kartı olmazsa olmazlar listesinde. Ayrıca mümkün oldukça fazla USB arabirimi, kablosuz ağ ve Gbit Ethernet de dizüstü bileşenlerinizin vazgeçilmezleri arasında.

Aidata ALTIMA N207250-12

Mobil büro

Yanınızda her zaman taşıyabileceğiniz 1800 gramlık ürün Core 2 Duo T7250 işlemcisi ve 2 GB hafızasıyla yüksek performansa sahip. 160 GB kapasiteli sabitdisk verileriniz için yeterli. Kablosuz bağlantı içinse 3945ABG adaptörü en üst çözüm olmamasına sizi yarı yolda bırakmayacaktır.
Fiyat: 1.099 $ + KDV

İPUCU

İDEAL VİSTA DİZÜSTÜ
Eğer işletim sistemi olarak Vista kullanacaksanız en az 2 GB bellek, 2 GHz işlemci ve 80 GB'lık bir sabit disk şart. Sorunsuz Vista deneyimi için ise çift çekirdekli bir işlemci, en az 2 GB bellek, 160 GB kapasiteli Serial-ATA sabit disk ve nVidia GeForce 8600 GT veya ATI Radeon X2600 gibi hızlı bir ekran kartı gerekiyor.

CASPER CPT2400-3K05B

Kalemi sevenlere

Deftere not alır gibi PC'nizi kullanmak istiyorsanız Casper uygun fiyatlı bir alternatif sunuyor. 45 nanometrelik T8300 işlemcisi ve 3 GB hafızası ile işlem gücü yüksek bu tablet dizüstü ağır test şartlarında 75 dakikalık bir pil ömrüne de imza attı.
Fiyat: 1.499 $ + KDV

EKRANLAR

15 inç iyi bir uyum sağlıyor

Hayalinizdeki dizüstü bilgisayarı seçerken cihazın TFT ekranına dikkat etmeniz gerekiyor. İhtiyaçlarınızın karşılaması için büyük önem taşıyan bu bileşeni bir defa seçebilirsiniz zira daha sonra herhangi bir değiştirme imkânınız bulunmuyor. İşte bu yüzden hangi büyüklükte bir ekran satın alacağınıza iyice düşünüp öyle karar vermelisiniz. Şu anda piyasada pek çok seçenek mevcut: 12, 14, 15 ve 17 inç gibi büyüklüklerin yanında 10, 11, 19 hatta 20 inç büyüklüğünde ekrana sahip dizüstüler görmek bile mümkün.

12 inç ekranlar Bu tür cihazlar özellikle çok seyahat eden ve bu nedenle hafif ve pil süresi uzun bir dizüstüne ihtiyacı olan kişilere hitap ediyor. Bu yüzden bu cihazların ekranı ufak, çözünürlükleri ise genelde 1.280 x 800 değerinde.

14 inç ekranlar

Bu ekrana sahip dizüstüler uygun bir görüntü, düşük güç tüketimi ve hafif olma gibi özelliklere sahip. Fakat bu tip dizüstü bilgisayarlar nadir bulunuyor. Gittikçe daha fazla üretici 14 inçten 15 inçe doğru bir geçiş yapıyor. Bu ekranların tipik çözünürlüğü ise 1.280 x 800.

İPUCU

DOĞRU EKRANI SEÇMEK

Alacağınız dizüstü bilgisayarın ekranı her halükarda geniş bir bakış açısına sahip olmalı, yani ekrana hangi açıdan bakarsanız bakın çok parlak veya çok mat olmamalı ve renkler de karışmamalıdır. Ayrıca eğer dizüstü bilgisayarınızla oyun oynayacaksanız veya cihazı açık havada kullanacaksanız görüntünün seçilebilmesi için ekran parlaklığının en az 150cd/m² değerinde olduğundan emin olun. Ayrıca ekran aydınlatmasının eşit olması ekranda karanlık veya aydınlık kısımların bulunmaması için önemli. Düşük tepki süresi, oyuncular için büyük önem taşıyor. Tek bir noktanın ekrana getirilmesi en fazla 20 milisaniye sürmeli. Hızlı oyunlar için ise tepki süresi en fazla 10 milisaniye olmalı.

15 inç ekranlar

Bu cihazlar da 14 inçler gibi görüntü, pil süresi ve ağırlık açısından iyi bir seçenek sunuyor. Her ne kadar taşınması biraz zor olsa da, bu cihazların ergonomik olduğunu söyleyebiliriz. Tipik çözünürlükleri ise 1.280 x 800 ve 1.440 x 900.

17 inç ekranlar

Dizüstüler arasında ağır bir yapıya sahip olan 17 inç monitörler, seyahat edenler ve normal kullanıcılar için gereksiz sayılabilir fakat görüntü ve ergonomi olarak iyi bir seçenek oluşturuyorlar. Oyuncular ve dizüstü bilgisayarlarını masaüstü alternatifi olarak kullanacak kişiler için ise bu monitörlere sahip dizüstüler ideal bir seçim olabilir. 17 inç ekranların tipik çözünürlüğü ise 1.680 x 1.080.

Dizüstü satın alırken ürünün ekranının ergonomik özelliklerine mutlaka dikkat edin. Bu bağlamda geniş görüş açısı, iyi bir parlaklık düzeyi ve mümkün olduğunca düşük bir tepki süresi önemli etkenler arasında. Daha fazla bilgi için “İpucu: Doğru ekranı seçmek” bölümüne bakabilirsiniz.

AMD VS INTEL

Dizüstüler için işlemci rehberi

Bu tabloda AMD ve Intel'in son olarak piyasaya sunduğu mobil işlemcileri bulabilirsiniz. Daha detaylı bilgi için CPU/GPU rehberimize bakmanızı tavsiye ediyoruz.

AMD: AMD'nin programında, şu anda dizüstü bilgisayarlar için üç adet işlemci sınıfı mevcut: Sempron (Giriş seviyesi), Turion (Orta Seviye) ve çift çekirdekli Turion X2.

İşlemci	Çekirdek	Hız	Önbellek	Sistem veriyolu
Turion X2 TL-66	Hawk	2.300 GHz	1.024	HT1600
Turion X2 TL-58	Hawk	1.900 GHz	1.024	HT1600
Turion X2 TL-56	Trinidad	1.800 GHz	1.024	HT1600
Mobile Sempron 3800+	Lancerter	2.200 GHz	512	HT1600
Mobile Sempron 3600+	Lancester	2.000 GHz	256	HT1600

Intel: Intel çift çekirdekli mobil işlemciler konusunda oldukça fazla alternatif sunuyor. Mobil platformlar için düşük güç tüketimine sahip 45 nm Penryn'lerle beraber firmanın ürün yelpazesi de iyice genişledi.

İşlemci	Çekirdek	Hız	Önbellek	Sistem veriyolu
T9500	Penryn	2.600 GHz	6.144	800 MHz
T9300	Penryn	2.500 GHz	6.144	800 MHz
T8300	Penryn	2.400 GHz	3.072	800 MHz
T8100	Penryn	2.100 GHz	3.072	800 MHz
T7800	Merom	2.600 GHz	4.096	800 MHz

İŞLEMCİ

İşlemci en önemli kıstas

Her ne kadar yıllardan beri reklâmlar aksini iddia etse de, gerek masaüstü gerekse de dizüstü bilgisayarların hızı kesinlikle Intel'in Core 2 Duo veya AMD'nin Turion X2 işlemcilerine bağlı değil. Hatta her zaman en hızlı işlemciye sahip olmanın bile bir mantığı yok zira enerji tasarruf teknolojilerine rağmen yüksek güç tüketimi, beraberinde ısınma sorunu getiriyor. Isınan işlemciyi soğutmak için çalışan fan pil ömrünü kısaltırken, işlemci sistem ısısını da arttırarak kararlılığı düşürüyor. Bu durumların tümü, bir dizüstü bilgisayarda görmek istemeyeceğiniz yan etkiler.

İşte bu yüzden işlemcinin tam ihtiyaçlarınıza uygun olup olmadığına dikkat edin (Başlangıçtaki kullanıcı profillerine bakabilirsiniz). Bu seçiminiz ayrıca ürünün fiyatında da önemli rol oynayacaktır zira tek başına işlemcilerin fiyatları 100 ila 400 dolar arasında değişebiliyor. İşlemcilerin sınıflandırması hakkında bilgi edinmek için ise işlemci rehberimize bakabilirsiniz.

GRAFİK YONGASI

3B oyunların turbo ihtiyacı

İşlemciler için söz konusu olan durum ekran kartları için de geçerli: Performans her şey değil. Word, e-posta ve benzeri uygulamalar için yonga setine entegre edilmiş ekran kartı işinizi fazlasıyla görür. Yalnız bu durumda belleğin bir kısmının ekran kartı tarafından kullanılacağını bilmenizde yarar var. Bu yüzden dizüstünüzün belleği çok düşük olmamalı. Bütünleşik ekran kartlarının kullandıkları bellek için genelde “Paylaşımlı hafıza” terimi kullanılıyor. Intel 965 GM ve ATI Radeon Xpress yongaları bütünleşik grafik yongasına sahipler. Centrino teknolojili (Santa Rosa) dizüstü bilgisayarlarda bulunan bütünleşik ekran kartları ise GMA X3100 diye adlandırılıyor.

Üst uç oyuncular ve ileri seviye kullanı-

OYUN MERAKLILARINA

Dizüstünüz için doğru grafik çözümü

Yıllardan beri nVidia ile ATI arasında en iyi grafik yongasını üretebilmek için bir savaş süregeliyor. Her türlü ihtiyaçlarınız söz konusu olduğunda ATI'ın ve nVidia'nın bu konuda ürettiği birçok çözümden yararlanabilirsiniz.

GİRİŞ SEVİYESİ
Giriş seviyesi bilgisayarınız için Intel'in dahili GMA X3100 veya ATI Radeon X1200 gibi bütünleşik bir ekran kartı işinizi görecektir. Bu ekran kartları ofis uygulamaları için yeterli.

ORTA SINIF
Bu sınıfa ATI'ın Mobility radeon HD 2400'ünü ve GeForce 8400 M serisini örnek verebiliriz. Bir üst sınıfa çıktığımızda ise nVidia tarafında 8600M serisi karşımıza çıkıyor. Ödediğiniz miktara bağlı olarak oynadığınız oyunun grafik kalitesi de artacaktır.

ÜST SINIF
ATI'ın bir oyuncunun ihtiyaçlarını karşılayabilecek bu klasmandaki en güçlü kartı HD 2600. Masaüstünü takiben Mobility HD 3850 ve HD 3870 de geliyor. nVidia tarafından baktığımızda ise ATI söz konusu bile değil: Firmanın GeForce 8700M ve 8800M serisi masaüstünü aratmayacak seviyede. 9300M ve 9500M ise yolda.

Grafik canavarı nVidia'nın şu anki 8700 GT ekran kartı, bütün değerleri alt üst edecek kadar performanslı.

BÜTÜNLEŞİK EKRAN KARTI
ATI ve nVidia'nın güç tüketimi konusunda tasarruflu fakat söz konusu 3B olduğunda pek bir şey sunamayan grafik çözümleri mevcut. Bu tür bütünleşik ekran kartlarını genelde alt ve giriş seviyesi dizüstü bilgisayarlarda bulabilirsiniz.

cılar için entegre ekran kartlarının kullanımı söz konusu bile olamaz. Hızlı ve güzel 3B grafikler, ATI ve nVidia'nın yüksek modellerinde hayat bulabiliyor. ATI dünyasında şu anda Radeon X2600 ekran kartı oyunlar için biçilmiş kaftan.

nVidia'nın şu an piyasada bulunan çözümleri ise her derde deva olabilecek türden. 8400M serisi bütünleşik grafik işlemcilerin 3-4 katına kadar daha hızlılar. 8600M ve 8700M serisi ile de TFT ekranınızda bir 3B şöleni yaşayabilirsiniz. Dizüstülerin ekran kartları ile ilgili daha fazla bilgiyi "Dizüstünüz için doğru grafik çözümü" bölümünde bulabilirsiniz.

Güncel işlemciler

Intel Core 2 Duo veya AMD Turion 64 X2 gibi güncel işlemciler, çift kanal bellek teknolojisi desteğine sahip. Bu teknoloji sayesinde bellekler, iki kat daha hızlı çalışabiliyor. Yalnız bunun için sisteminizde aynı üreticinin mümkünse aynı kapasite ve aynı model belleğinden iki adet bulunması gerekiyor (2 x 1 = 2 GB gibi).

BELLEK

Günümüzde 2 GB şart

Windows Vista piyasaya çıktığından beri 1 GB belleğin artık yeterli olmadığını, özellikle de Aero kullanıcı arabirimi devrede olduğunda bellek tüketiminin yüksek seviyeye ulaştığını biliyoruz. İşte bu yüzden size bir tavsiyemiz var: Dizüstü bilgisayarınızdan 2 GB belleği esirgemeyin. Bu sayede bilgisayarınız ve sinir hücreleriniz size minnettar kalacaktır. Hatta eğer resim düzenleme ve video gibi işler yapacaksanız, 3 GB bellek sizin için pek abartı sayılmaz. Sisteminize daha fazla bellek takmak isterseniz ise 64 bit'lik bir işletim sistemi kullanarak kapasiteyi 4 GB'a kadar çıkarabilirsiniz. Elbette hafızayı öyle istediğiniz zaman yükseltmeniz de mümkün değil. Bunun için öncelikle dizüstünüzde boş bir hafıza yuvası olması gerekiyor. Eğer çift kanal hafıza teknolojisinden yararlanmak istediyseniz 2 adet 1 GB'lık hafıza kullanıyorsunuz demektir. Bu durumun maalesef bir de dezavatajınız var, o da genelde dizüstülerde sadece iki adet hafıza yuvası bulunması. Dolayısıyla toplam hafızayı artırmak için takılı modüllerden birini çıkarmanız gerekiyor. Yani hafızayı 3 GB'a çıkarmak istiyorsanız 1 GB yerine 2 GB'lık bir hafıza modülü almalısınız. Test tablosunda hafıza konfigürasyonlarına da detaylı yer vererek ileride dizüstü bilgisayarının hafızasını yükseltmeyi planlayanlara yardımcı olmak istedik.

Aspire 5920G-3A1G16Mi

Ergonomik dizüstü

Aspire 5920G'nin özellikleri aslına bakarsanız ofis için fazla yüksek. Bizim tavsiye etmemizdeki sebep ise BMW tarafından tasarlanmış bu dizüstünün çok rahat bir klavyeye sahip olması. Öyle ki standart klavyeden geçişte hiç zorlanmadık. En büyük dezavantajı ise ürünün 3 kilodan fazla olması.
Fiyat: 999 $

İPUCU

HIZLI EKRAN KARTI
Dizüstü bilgisayarınız grafik performansını etkileyen en önemli etkenler, kartın ayrı belleği ve dizüstünün işlemcisine bağlı. Hızlı ekran kartları 128, 256 veya 512 MB belleğe sahipler. Ayrıca oynadığınız oyunun da 512 MB'lık bellek kullanımını destekleyip desteklemediği de önemli.

Ayrıca ekran aydınlatmasının eşit olması ekranda karanlık veya aydınlık kısımların bulunmaması için önemli. Düşük tepki süresi, oyuncular için büyük önem taşıyor. Tek bir noktanın ekrana getirilmesi en fazla 20 milisaniye sürmeli. Hızlı oyunlar için ise tepki süresi en fazla 10 milisaniye olmalı.

SABİT DİSK

En az 100 GB alan gerekli

Bilgisayarınızda sadece yazı yazıp e-posta gönderecek olsanız bile sabit disk büyüklüğüne önem vermeniz gerekiyor. Bir bilgisayardaki en sinir bozucu durumlardan biri, performansın birkaç hafta içinde dolan disk alanı nedeniyle düşmesi olabilir. Özellikle de Windows Vista yüklü bilgisayarlarda bilgisayarın düşük disk alanı, dolaysıyla yavaşlamaması için en az 100 GB kapasite şart. Ayrıca bununla beraber sadece verileriniz ve çalışan uygulamalarınız değil, bil-

gisayarınızın toplam performansı da sabit disk kapasitesi ile ilintili.

Çoklu ortam uygulamaları için sabit disk kapasitesinin en az 160 GB olması şart. Videolar, MP3'ler ve diğer eğlence verileri, sabit diskinizi bir anda doldurabilir. Dahası verilen kapasiteyle gerçek sabitdisk kapasitesi arasında ciddi farklar olabiliyor. Teknik özelliklerde 160 GB sabitdisk yazan bir dizüstünde gerçek kullanılabilir alan genelde 150 GB civarı oluyor. Disk dolmaya başladığı zaman bu 10 GB'ın bile hesabını yaptığınızı unutmayın.

Optik sürücü

Özellikle de dünyayı gezen biri için DVD yazıcı zorunlu bir bileşen değil fakat artık neredeyse standart olduğu için kimsenin itirazı yok. Fakat DVD sürücüyü her kullanışınıda pili işlemciden çok daha falza harcadığını unutmayın. Yazma esnasında bu güç tüketimi daha da artıyor. Dolayısıyla verileri yedeklemek için şarj adaptörünün takılı olduğu zamanı seçmeniz daha mantıklı olacaktır. Rğer bolca seyahat ediyorsanız verilerinizin yedeklerini, evinize veya iş yerinize geldiğinizde, cihazın Firewire veya USB portuna bağlayacağınız harici bir DVD yazıcı veya sabitdisk ile de alabilirsiniz.

Günümüzde dizüstü bilgisayarlarda bulunan DVD yazıcıların birbirinden çok az farkı var: Standart 4,7 GB'lık DVD'lere saniyede 11 megabayt'a eşit olan 8 hızla yazıp yine daha benzer hızlarda disklerdeki verileri okuyabiliyorlar. Yine çift katmanlı diskleri ise 4 ila 6 hızlı - yaklaşık 5 ila 7 MB gibi bir hız ile- okuyabiliyorlar. Eğer sık sık verilerinizi yedekliyorsanız DVD yazıcınızın DVD-RAM diskleri desteklemesi iyi olacaktır zira bu diskler yedekleme için uygun medyalar.

MOBİL PLATFORMLAR

Centrino teknolojisi "Santa Rosa"

9 Mayıs'ta Intel yeni dizüstü teknolojisini duyurdu. Kod adı Santa Rosa olan bu teknolojinin içerdiği bileşenler içe şu şekilde:

INTEL CORE 2 DUO İŞLEMCİ

Atalarının aksine bu işlemcileri, sistem veri yolu ile 800 MHz hızında iletişim kuruyor. Bu yeni nesil işlemcilerin en üst modeli ise 2.4 GHz'lik saat frekansı ile T7700, onu 2.33 GHz'lik hız ile T7600 izliyor.

INTEL 965 YONGA SETİ

Entegre grafik yongası X3100'ü içinde barındıran bu yonga seti Intel'i yeni boyutlara taşıyor. Böylece GMA 950 ile karşılaştırıldığında yeni Santa Rosa grafik yongası iki kat daha fazla performans sunuyor. Ayrıca yeni X3100 yongası "Clear-Video" teknolojisi sayesinde video izlerken daha kaliteli bir görüntü oluşmasını sağlıyor.

Turbo güç Fujitsu Siemens'in Santa Rosa teknolojili Pi2530 modeli beraberinde turbo bellek ile geliyo

KABLOSUZ AĞ ADAPTÖRÜ

Kablosuz ağ adaptörü Wireless Wi-Fi Link 4965AGN ile Intel'in Santa Rosa platformu yarının kablosuz ağ teknolojisi 802.11n'i bugünden sunuyor. Yalnız cihazda Centrino logosunun bulunması için 11n adaptörü şart değil.

INTEL TURBO HAFIZA

NANO-Flash üzerine kurulu bu teknoloji sayesinde Centrino dizüstüler daha hızlı açılacak, uyku modundan daha hızlı çıkacak ve bunların yanında sabit diske bine yükü azaltarak pil süresini arttırarak sessizlik sağlayacak. Yalnız testlerde görüldüğü üzere turbo hafızanın (512 ve 1.024 MB boyutlarda) faydasız olduğunu söyleyebiliriz.

Tüm bunların yanında Intel dördüncü kuşak Centrino ile "Mobil Teknoloji"yi bir kenara bırakarak "İşlemci Teknolojisi"ne geçti. Nedeni ise basit: Firma ileride küçük boyutlu ve düşük güç tüketen Centrino tabanlı masaüstü bilgisayarlar yapmayı amaçlıyor. İşte bu esnada kafaları karıştırmamak için "Mobil Teknoloji" terimi değiştirildi. Dahası piyasada iki Centrino tanımı var: Biri tüketici pazarı için tasarlanmış Centrino Duo, diğeri ise daha çok profesyonellere yönelik olan Centrino Pro. Bu ikisinin birbirinden farkı ise uzaktan yönetim özelliklerinde yatıyor. İleride bu teknoloji sayesinde dizüstü bilgisayarlar kablosuz olarak yönetilebilecekler.

İPUCU

USB HUB'LAR

Eğer bilgisayarınızda USB port sayısı az ise ucuza bulabileceğiniz bir USB Hub sayesinde fazladan USB port'u sağlayabilirisiniz. Bu cihazların fiyatları 20 ila 30 YTL arasında değişiyor.

FARE VE KLAVYE

Eğer farenizden sıkıldıysanız, Microsoft'un veya Logitech'in sunduğu kablosuz farelerden kullanabilirsiniz. Özellikle Logitech'in Bluetooth faresini cihaza kolayca bağlayabilir ve çalışmalarınızı touchpad'e oranla daha hızlı gerçekleştirebilirsiniz.
Yine eğer dizüstü bilgisayar klavyeleri hoşunuza gitmiyorsa bir USB veya Bluetooth klavye de satın alabilirsiniz.

ARABİRİMLER

Anakartta bulunması gerekenler

Her uygulama ve her harici bileşen için cihazı dizüstü bilgisayarınıza bağlamanıza yardımcı olacak bir arabirim mevcuttur. Dikkat etmeniz gereken bağlantı noktalarının mümkün olduğunca çok olması. Dizüstü bilgisayarınızda ne kadar çok arabirim varsa, günlük hayatta bu arabirimler size o kadar çok kolaylık sağlayacaktır. Aşağıdaki arabirimler bahsi geçen uygulamalar için bir dizüstü bilgisayarda olmazsa olmazlar arasında:

Bluetooth

Cep telefonu, PDA ve klavye-fare gibi cihazları dizüstü bilgisayarınıza rahatça bağlayabilmeniz için Bluettoth konforlu bir bağlantı sunuyor. Her ne kadar Bluetooth teoride 10 metre mesafeye kadar etkili olsa da pratikte bu rakam 2 ila 3 metre arasında kalıyor. Bluetooth'un kolaylığı iki cihazı hızlı bir şekilde birbirine bağlayabilmesinde yatıyor. Ayrıca her dizüstü bilgisayarın yerleşik Bluetooth desteği ile gelmediğini de belirtelim. Fakat satın alabileceğiniz USB adaptör ile dizüstü bilgisayarınıza Bluetooth yeteneği kazandırabilirsiniz. Test katılımcılarından Aidata ALTIMA M54TL50-13 dahili BlueTooth desteği yerine kutu içerisinde USB adaptör sunan seçeneklerden biri.

Kart okuyucu

Bir hafıza kartı okuyucu sayesinde dijital içeriği doğrudan dizüstü bilgisayarınıza aktarabilirsiniz. Çoğunlukla desteklene kart tipleri ise şunlar: Memory Stick/Pro, Secure Digital (SD), Multimedia Card (MMC) ve xD Picture Card.

Cep telefonları, yön bulma (Navigasyion) cihazları ve dijital fotoğraf makinesi kullanıcıları için hafıza kartı okuyucu çok kullanışlı bir özellik. →

DVI / D-SUB / s-video

DVI ve D-SUB çıkışlar ise zaten masaüstü PC'den alışık olduğumuz çıkışlar. DVI çıkışı ufak bir adaptör ile D-SUB çıkışa çevirebildiğinizi düşünürsek DVI biraz daha avantajlı gözüküyor. Herşeye rağmen dikkat etmeniz gereken en önemli nokta bilgisayarınız ile kullanacağınız görüntü cihazının hangi girişi desteklediği. Eğer televizyonunuzda sadece S-video girişi varsa bu da sizin için yeterli demektir.

Ethernet

Örneğin, firmanızın yerel ağına bağlanmak için bu kablolu arabirim gerekli. Şu andaki en hızlı ethernet arabirimi saniyede 10 Gbit veri aktarabiliyor.

Dizüstü bilgisayarlarda 100 veya 1000 Mbit'lik (1 Gbit) Ethernet port'ları mevcut. Ethernet arabirimine aynı zamanda DSL modeminizi de bağlayabilirisiniz. Ethernet girişi artık olmazsa olmazlar arasında yer aldığından pek fazla sorun yaratmayacaktır.

PC-Card

PCMCIA arabiriminin takipçisi olan bu teknoloji dizüstü bilgisayarlardaki yerini almaya başladı. Bu arabirim sayesinde bilgisayarınıza UMTS kart ve DVB-T alıcı gibi ek bileşenler takabilirsiniz.

Firewire

Bu yüksek hızlı arabirim sayesinde kameranızı dizüstü bilgisayarınıza bağlayarak çektiğiniz videoları yüksek kalitede aktarabilirsiniz. Yine ilk ve ikinci kuşak iPod'lar da bu arabirim üzerinden bilgisayarınıza bağlanabilir. Şu andaki standart olan IEEE 1394b saniyede 800 Mbit veri aktarımına olanak tanıyor (3200 Mbit/s'e kadar mümkün). Biraz bilgi ile iki bilgisayar arsında Firewire bağlantısı kurmak da mümkün. IEEE 1394 standardına verilen bir başka isim ise iLink (Sony'nin kendi tanımı).

HDMI

High Definition Multimedia Interface olarak anılan bu arabirim sadece DVI teknolojisinin yerini almakla kalmıyor, dijital olarak korunan ses ve videoların da aynı arabirim üzerinden iletilmesine imkân tanıyor.

Günümüzün HD yayınları ile uyumlu LCD TV'leri kopya korumalı Hollywood filmlerini izleyebilmek için HDMI arabirimin kullanıyorlar. Filmlerin korunmasını sağlayan teknoloji ise HDCP olarak kısaltılmış olan High-Badwidth Digital Content Protection teknolojisi.

Çoklu ortam bağlantıları

Birçok kullanıcının hayalinde dizüstü bilgisayarını TV ve ses sistemi ile bağlayıp "Karayip Korsanları"nı bambaşka bir atmosferde izlemek vardır. Bunun için bilgisayarınızda HDMI veya S-VHS çıkışının olması gerekiyor. Ayrıca ses sisteminiz Dolby Dijital desteğine de sahipse dizüstünüzde optik ses çıkışı bulunması iyi olur.

PCI-Express (PCIe)

PCI Express arabirim ekran kartınız ve sabit diskiniz gibi bileşenlerin yonga seti ile olan bağlantısı için gerekli. PCI ve AGP teknolojisinin takipçisi olan bu teknoloji kanal başına 250 MB/s hız sunuyor. Bu sayede 16 kanal bir ekran kartı (x16 diye tanımlanıyor) teoride 4 GB/s hıza ulaşabiliyor.

UMTS/HSDPA

Acer, Asus veya FujitSu Siemens gibi üreticiler artık dizüstü bilgisayarlarında entegre UMTS cihazlara daha fazla yer vermeye başladılar. Bu arabirim sayesinde etrafta herhangi bir kablosuz bağlantı noktasına gerek kalmadan, kullanıcılar internete bağlanabiliyorlar. Ülkemizde bu teknolojinin henüz tam yerleşmediğini belirtmekte yarar var. Bunun yerine GSM operatörünüzün Edge veya GPRS servisinden yararlanabilirsiniz.

Evrensel seri yolu (USB)

Universal Serial Bus arabirimi, bütün arabirimlerin anası sayılmakta. Bu port üzerinden yazıcılar, tarayıcılar, fotoğraf makinesi, fare, joystick, USB bellek, MP3 çalar ve daha birçok çeşit cihazı bağlayabilirsiniz. Güncel USB sürümü USB 2.0 480 Mbit/s hız sunmakta. Eğer cihaz desteği ile iyi sürücüler birleşirse pratikte bu hıza ulaşmak

YENİ TEKNOLOJİ

Eğer yeni teknoloji ürün bir Centrino (Santa Rosa) dizüstü almak istiyorsanız şu noktalara dikkat etmelisiniz:

LOGO Yeni Centrino yazısı artık bordo. Buna karşın eski logolardaki yazılar ise siyah.

İŞLEMCİ: Bütün yeni Santa Rosa işlemciler Core 2 Duo T7X00 modeline sahip. Buradaki X'in yerine herhangi bir rakam gelebilir. Santa Rosa refresh'te ise T8xxx serisi kullanılıyor.

YONGA SETİ: Yeni Santa Rosa dizüstülerde "Intel Mobile Express 965" yonga seti bulunuyor.

KABLOSUZ AĞ: Yeni dizüstülerde kablosuz ağ standardı 802.11b veya 802.11n ile geliyorlar.

Monster T545FL901

Oyun canavarı

8600M GT 512 MB ekran kartı, 15,4 inç ekranı ve 1440x900 çözünürlüğü ile bu dizüstü uygun fiyatlı bir oyun platformu sunuyor. T5450 işlemcisi ortalama kalırken 2 x 1 GB'lık hafıza konfigürasyonu çift kanal bellek desteğinden faydalanıyor. 5611 puanla testin en yüksek grafik performansını sunan üründe sile üstün performanslı bir dizüstü.
Fiyat: Yaklaşık 1.199

DATRON TW7M16N8WFD

Fiyatı düşürün

Vista kullanmak istemiyorsanız veya bir lisansınız varsa 115 dolarlık işletim sistemini düşebilirsiniz. Datron TW7M16N8WFD veya Datron PL517Z8WCD'yi isterseniz FreeDos işletim sistemi ile berabre sırasıyla 828 ve 629 dolar gibi çok uygun fiyatlara satın alabilirsiniz.

İPUCU

PİL İÇİN EGZERSİZ PROGRAMI

Bir iki hile ile pilinizin ömrünü ve dayanma süresini arttırabilirsiniz. Vista dengeli, pil ömrü ve performans olmak üzere üç tip güç planı sunuyor. Bu planlara ve ayrıntılarına sağ alt köşedeki pil ikonuna tıklayıp güç seçeneklerine girerek erişebilirsiniz. Kablosuz ağ adaptörü ve BlueTooth'u kullanmadığınız zamanlarda kapatmak çalışma sürenizi uzatacaktır. Sabitdisk ve optik sürücü de ciddi güç harcayan bileşenler arasında yer alıyor. En önemlisi ise LCD ekran. Ekran parlaklığını düşürerek şarjı bitmek olan dizüstünüzün birkaç dakika daha çalışmasını sağlayabilirsiniz.

mümkün olabiliyor. Dizüstü bilgisayarınızda en az iki, mümkünse üç veya dört USB portu olması iyi olacaktır.

Kablosuz ağ

Şu anki yaygın kablosuz ağ teknolojisi 802.11g olarak adlandırılıyor. Bu teknolojisi teoride 54 Mbit/s hız sunarken pratikte bu hız duvarları, dizüstünüzün kablosuz ağ cihazından uzaklığı ve etraftaki diğer etkenlere oranla 20 ila 22 Mbit/s arasında kalıyor. Yeni yeni yerleşen kablosuz ağ standardı ise 802.11n diye adlandırılıyor ve daha ilk sürümünde 300 Mbit/s'e kadar hız sunuyor. Yeni Intel Centrino teknolojili (Kod adı: Santa Rosa) dizüstü bilgisayarlarda 802.11n teknolojisi Intel Wifi 4965AGN kablosuz ağ adaptörü alternatif olarak geliyor fakat Centrino logosu üzerinde bu konuda herhangi bir belirti yok. Bu konuya açıklık kavuşturmak isteyen IEEE, 11n teknolojisini destekleyen cihazları sertifikalandırma işlemine başladı. Bu sayede kullanıcılar yönlendirici (router) cihazların veya dizüstü bilgisayarların bu teknoloji ile uyumlu olup olmadıklarını daha kolayca anlayabilecekler.

ERGONOMİ

Pil süresi, ağırlık ve diğerleri

Ergonomi terimi, söz konusu dizüstü bilgisayarlar olunca özellikle şu terimleri kapsıyor: Maksimum pil süresi, cihazın ağırlığı ve klavyenin kullanım kolaylığı.

Pil

Şu an piyasadaki dizüstü bilgisayarlarda sadece lityum-iyon piller kullanılıyor. Bu pillerin ataları NiMH pillere göre ciddi avantajları var: Daha fazla kapasite sunmalarının yanında sıcaklıklara karşı daha yüksek bir korumaya sahipler ve daha hızlı doluyorlar. Bu sayede pillerin ömrü ve çalışma süresi de artıyor.

Pillerin gücü Watt-Saat cinsinden tanımlanıyor (Wh). Bu değer ne kadar yüksek olursa pilin çalışma süresi de o kadar uzun oluyor. Birçok üreticinin verdiği değerler genelde teoride kalırken, pratikte dizüstü bilgisayar bu süreye pek ulaşamıyor. CHIP Test Merkezi'nde uyguladığımız prosedür işlemci ve grafik işlemcisini üst sınırda zorladığından genel kullanımdan çok daha kısa süreler veriyor. Testte 1 saat çalışma süresi sunan bir dizüstünün genel kullanımda sizi 3-4 saat götüreceğini unutmayın.

Ağırlık

Söz konusu dizüstü ağırlığı olduğunda taşınabilir bilgisayarları üç kategoriye ayırabiliriz: Ultra mobil, standart ve hantal. Ultra mobil dizüstüler alt sınıfta yer alan ve yaklaşık ağırlığı 1,5 kilo olan dizüstüler. Standart olanlar ise 2 ila 2,5 kilo çekiyor. Her ne kadar bu cihazlar süper hafif olmasalar da 14 veya 15 inç ekranları ile iyi bir uyum sağlayan uygun modeller.

Hantal dizüstüler ise 3 kg fazla gelmekte ve büyük bir kasaya yerleştirilmekteler. Bu yüzden bu cihazlar masaüstü alternatifi olarak geçiyor.

Klavye

Klavye konusunda tek bir tavsiyemiz var: Deneyin! Özellikle çok ve hızlı yazıyorsanız klavyeden beklentileriniz yüksek olacaktır. En azından ergonomi konusunda aşağıdaki sorulara cevap verebilmelisiniz:

- Tuşların yerleşimi rahat mı?
- Sık kullandığınız uygulamaları anında başlatabilmek için hızlı başlangıç tuşları mevcut mu?
- Özel tuşların işlevleri net belirtilmiş mi?
- Ayrı bir nümerik tuş takımı var mı?

FARE Dizüstülerde touchpad farenin yerini alıyor. Bir dokunma sensörüyle çalışarak işaretçiyi hareket ettirmenizi sağlıyor. Altında sağ ve sol tık görevi gören iki tuş yer alıyor. →

gokhan@chip.com.tr, rbaltas@chip.com.tr

TEST SONUCU

TEST BİRİNCİSİ

BENQ JOYBOOK S41
Her halinden memnun

Performans, ergonomi, mobilite ve donanım özellikleri konusunda yüksek puanlar alan S41 toplam puanda birinci olmaya hak kazanıyor. 2 GB hafıza ve T7300 işlemcisi ile yüksek işlem gücü sunmasının yanı sıra sahip olduğu 8600M GS ekran kartı ile oyun meraklılarının da yüzünü kara çıkarmayacak bir performans sunuyor. SRS TrueSound ile ses kalitesinin yanında HDMI çıkışıyla görüntü aktarımında da başarılı. Genel tasarım olarak da ürünün beğenimizi kazandığını belirtelim.

DEĞERLENDİRME

CHIP puanı	■■■■□
Fiyat / Performans	Orta
Performans	Güçlü işlemci
Ses	TrueSRS desteği
Görüntü çıkışı	HDMI desteği
Fiyat	1.499 $
Web	benq.com.tr
Firma	BenQ Türkiye

UYGUN FIYAT

AİDATA ALTIMA M54TL50-13
Uygun fiyatlı çözüm

Performans puanına baktığımızda M54TL50-13'ün pek de ön sıralarda yer almadığını görüyoruz. Buna karşın ürün dahili webcam, 4 adet USB, D-SUB ve S-Video görüntü giriş çıkışları ile donanım özellikleri bakımından çok geride kalmıyor. Yüksek ekran parlaklığı ergonomi puanını yükseltirken beraberinde gelen taşıma çantası, Vista Home Premium işletim sistemi ve antivirüs ile de eksiksiz. Tüm özellikleri genel olarak göz önüne aldığınızda 799 dolar oldukça cazip bir fiyat.

DEĞERLENDİRME

CHIP puanı	■■■□□
Fiyat / Performans	Çok iyi
Yazılım	Vista, Antivirüs
Parlak ekran	170000 cd/m2
Düşük performans	1 GB hafıza
Fiyat	799 $
Web	aidata.com.tr
Firma	Aidata

SIRA 1 – 13	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA
Model	Benq S41	Sony VAIO VGNFZ31E	Monster T545FL901	Crea NW5-83M	PackardBell EasyNote MB65-U-057	DATRON TW7A24SFWFVPR1
Firma	BenQ Türkiye	İstanbul bilişim aş	Fokus	Crea	Koyuncu Elektronik	Ufotek
Tel	0 (216) 459 2367	0212 2173040	0216 4494930	0216 444 2732	0216 528 88 88	0 216 418 58 42
Web	http://www.benq.com.tr	istanbulbilisim.com.tr	fokusbilgisayar.com	crea.com.tr	koyuncu.com.tr	ufotek.com.tr
Fiyat (Yaklaşık $ + KDV)	1.499	1.420	1.199	1.399	1.099	1.499
Toplam puan	89	86	85	85	81	80
	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□
Performans (%40)	100	76	93	92	75	83
Taşınabilirlik (%30)	81	95	72	71	76	70
Donanım özellikleri (%10)	94	96	100	75	100	92
Ergonomi (%10)	80	80	78	94	92	69
Servis ve dokümantasyon (%10)	75	93	82	100	85	93
Fiyat/Performans	(Orta) 70	(Orta) 72	(İyi) 84	(Orta) 72	(İyi) 87	(Orta) 63
Teknik veriler						
İşlemci	C2D T7300	C2D T5450	C2D T5450	C2D T8300	C2D T2370	C2D T7700
L2 önbellek / FSB	4 MB / 800 MT/s	2 MB / 667 MT/s	2 MB / 667 MT/s	3 MB / 800 MT/s	1 MB / 533 MT/s	4 MB / 800 MT/s
Grafik işlemci	GeForce 8600M GS 256 MB	GeForce 8400M GT	GeForce 8600M GT	ATI Mobility Radeon HD 2400	GeForce 8400M G 128 MB DDR2	GeForce 8400M GS 256
Bellek (Bank1 / Bank2)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	2.048 MB (2.048 / 0)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	2.048 MB (2.048 / 0)
Ekran boyutu / Çözünürlük	14,1 inç Quanta QD14TL026 (1.280 x 800)	15,4 inç Sony (1.280 x 800)	15,4 inç Chunghwa CLAA154WP05A (1.440 x 900)	15,4 inç LG Philips LP154-WX4 (1.280 x 800)	15,4 inç AU Optronics B154EW08 V1 (1.280 x 800)	15,4 inç Chi Mei N154I2-L02 (1.280 x 800)
Yonga seti	GeForce 8600M GS 256 MB	Intel Crestline PM965	Intel Crestline PM965	Intel Crestline PM965	Intel Crestline PM965	Intel Crestline PM965
Bellek frekansı	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz
Sabit disk net kapasite	141 GB	174 GB	149 GB	149 GB	149 GB	149 GB
Optik sürücü	Optiarc DVD RW AD-7530B	PIONEER DVD-RW DVRKD08	Slimtype DVD A DS8A1P	HL-DT-ST DVDRAM GSA-T20N	Optiarc DVD RW AD-7530B	Optiarc DVD RW AD-7530B
Kablosuz ağ birimi	Intel 4965AGN	Intel 4965AGN	Intel 4965AGN	Realtek RTL8187B	Intel 4965AGN	Intel 4965AGN
Turbo bellek	–	–	●	–	–	–
Bluetooth / Kızılötesi	●/–	●/–	●/–	●/–	●/–	●/–
Web kamerası / Dahili mikrofon	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
Firewire / USB	● / 4	● / 3	● / 4	– / 3	● / 4	● / 4
eSATA	–	–	–	●	●	–
DVI / D-SUB çıkışı	–/●	–/●	–/●	–/●	●/–	●/–
HDMI / S-Video çıkışı	●/–	●/●	–/●	●/–	●/–	–/●
Line-Out / Mic	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●
Parmak izi tarayıcı	–	–	●	●	–	–
Taşınabilirlik						
Boyutlar	33,7 x 24,9 x 3,4 cm	35,4 x 22,2 x 3 cm	36 x 27 x 3,5 cm	35,4 x 25,2 x 3,3 cm	35,8 x 26,1 x 3,6 cm	35,6 x 25,5 x 3,2 cm
Ağırlık	2.393 g	2.563 g	2.893 g	2.755 g	2.664 g	2.779 g
Ergonomi						
Ekstra düğme sayısı	2	8	7	8	3	5
Numerik klavye	–	–	–	●	●	–
Touchpad boyutu (cm)	8 x 4,3	7 x 4,2	6,9 x 3,6	7 x 4,4	6,3 x 6,3	7,1 x 3,6
Beraberinde gelenler						
İşletim sistemi	Vista Home Premium	Vista Home Premium	VISTA Home Premium TR 64 BIT	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Premium
Kurtarma partition'ı / CD'si	●	●	●	●	●	●
Anti virüs / Anti spyware	–	●	–	●	●	●
Taşıma çantası	–	–	●	●	–	–
Testler						
3DMark05	4.712	3.343	5.611	4.056	3.655	2.892
PCMark05	5.061	4.101	3.609	4.896	3.645	5.122
Pil süresi (dk)	76	112	73	67	76	67
Ort. ekran parlaklığı (cd/m2)	191	177	184	176	173	159

Zirve sınıfı (100-90)   Üst sınıf (89-75)   ● var
Orta sınıf (74-45)   Tavsiye edilmez (44-0)   – yok

7. SIRA	8. SIRA	9. SIRA	10. SIRA	11. SIRA	12. SIRA	13. SIRA
LG R405S	**Acer Aspire 5920G-3A1G16Mi**	**Aidata ALTIMA N547700-17**	**Casper CPR1830-9E95B**	**Aidata ALTIMA N207250-12**	**MSI Megabook PR620**	**Casper CPT2400-3K05B**
Bogazici	Arena / Infronic	Aidata	Casper	Aidata	Datagate	Casper
0216 544 1244"	"0212 364 6464	(0800) 261 33 02,	(0800) 261 33 02-	(0800) 261 33 02-	(0800) 261 33 02-	(0800) 261 33 02
	212 331 15 00	0216 528 66 66	212 331 15 00	00216 528 88 88	0216 528 66 66	
	arena.com.tr infronic.com	aidata.com.tr	casper.com.tr	aidata.com.tr	datagate.com.tr/	casper.com.tr
1.399	999	1.199	999	1.099	1.399	1.499
78	78	77	76	76	73	72
■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■□□	■■■□□
85	81	70	75	53	53	59
72	63	74	72	100	77	84
72	77	79	92	72	97	99
62	100	82	78	76	93	63
93	93	100	75	100	93	75
(Orta) 66	**(Çok iyi) 93**	**(İyi) 76**	**(Çok iyi) 90**	**(İyi) 82**	**(Orta) 62**	**(Vasat) 57**
C2D T7500	C2D T5450	C2D T7700	C2D T5550	C2D T7250	C2D T7250	C2D T8300
4 MB / 800 MT/s	2 MB / 667 MT/s	4 MB / 800 MT/s	2 MB / 667 MT/s	2 MB / 800 MT/s	2 MB / 800 MT/s	3 MB / 800 MT/s
GeForce 8400M GS 128 MB DDR2	GeForce 8600M GS	GeForce 8400M G	GeForce 8400M GS 246 MB	X3100	Intel GMA X3100	Intel GMA X3100
2.048 MB (1.024 / 1.024)	1.024 MB (1.024 / 0)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	2.048 MB (2.048 / 0)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	3.056 MB (1.024 / 2.048)
14,1 inç LG Philips LP141-WX3-TLB1 (1.280 x 800)	15,4 inç (1.280 x 800)	15,4 inç AU Optronics B154WE02 (1.280 x 800)	15,4 inç AU Optronics B154EW02 (1.280 x 800)	12,1 inç Samsung LTN121W1-L03 (1.280 x 800)	15,4 inç (1.280 x 800)	12,1 Lenovo LTD121EXVV (1.280 x 800 (Dokunmatik))
Intel Crestline PM965	Intel Crestline PM965	Intel Crestline PM965	Intel Crestline PM965	Intel Crestline GM965	Intel Crestline GM965	Intel Crestline GM965
667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz
149 GB	136 GB	186 GB	149 GB	149 GB	149 GB	298 GB
HL-DT-ST DVDRAM GSA-T20N	TSSTcorp CD/DVDW TS-L632D	HL-DT-ST DVDRAM GSA-T20N	Optiarc DVD RW AD-7530B	HL-DT-ST DVDRAM GSA-T20N	Optiarc DVD RW AD-7530B	TSSTcorp CDDVDW TS-L632H
Atheros AR5007EG	Intel 3965 ABG	Intel 3945ABG	Intel 4965AGN	Intel 3945ABG	Intel 4965AGN	Intel 4965AGN
–	–	–	–	–	–	–
●/–	–/●	●/–	●/–	●/–	●/●	●/–
●/●	●/●	●/–	●/●	●/●	●/●	●/–
– / 3	● / 4	● / 4	● / 4	– / 3	● / 4	● / 3
–	–	–	–	–	–	–
–/●	–/●	–/●	●/–	–/●	–/●	–/●
–/●	●/●	–/●	–/●	●/–	–/●	–/–
●/●	●/●	●/●	●/●	–/●	●/●	●/●
–	–	–	–	–	●	●
33,4 x 23,5 x 3,5 cm	36,5 x 25,6 x 3,2 cm	35,6 x 25,5 x 3,2 cm	35,6 x 25,5 x 3,0 cm	30,2 x 23 x 3,2 cm	35,6 x 25,5 x 3,2 cm	30,4 x 22,2 x 3,2 cm
2.468 g	3.158 g	2.569 g	2.721 g	1.867 g	2.562 g	2.213 g
3	10	4	5	3	2	2
–	–	–	–	–	●	–
7,1 x 4	8,5 x 4	8,2 x 5	7,1 x 3,6	6,2 x 4,4	8,3 x 5	7,1 x 4,3
Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Business	Vista Home Premium
●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	–	●	●	–
–	–	●	–	●	–	–
3140	3.987	1.792	2.897	906	920	888
5.115	3.919	4.956	4.351	4.099	4.109	4.721
60	61	69	69	90	75	75
140	225	177	189	188	178	143

SIRA 14-20	14. SIRA	15. SIRA	16. SIRA	17. SIRA	18. SIRA	19. SIRA
Model	Aidata ALTIMA M54TL50-13	Casper CPR2000-9F05B	DATRON TW7M16NFW-CVP	DATRON TW7M16N8-WFD	CBOX Despina D525	PackardBell ME35-T-024
Firma	Aidata	Casper	Ufotek	Ufotek	Çözüm	Koyuncu Elektronik
Tel	212 331 15 00	0216 528 66 66	0 216 418 58 42	0 216 418 58 42	0 (216) 540 64 74	0216 528 88 88
Web	aidata.com.tr	casper.com.tr	ufotek.com.tr/	ufotek.com.tr/	cbox.com.tr	koyuncu.com.tr/
Fiyat (Yaklaşık $ + KDV)	799	999	959	944	804	899
Toplam puan	67	67	66	65	63	63
	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□	■■■□□
Performans (%40)	36	50	47	44	31	54
Taşınabilirlik (%30)	87	76	74	75	96	64
Donanım özellikleri (%10)	72	87	78	80	61	46
Ergonomi (%10)	97	73	73	76	76	89
Servis ve dokümantasyon (%10)	100	75	93	93	82	85
Fiyat/Performans	(Çok iyi) 100	(İyi) 79	(İyi) 81	(İyi) 81	(Çok iyi) 93	(İyi) 83
Teknik veriler						
İşlemci	AMD Turion 64 X2 TL-50	C2D T5750	C2D T5450	C2D T5450	C2D T5450	C2D T5450
L2 önbellek / FSB	0,5 MB / 800 MT/s	2 MB / 667 MT/s	2 MB / 667 MT/s	2 MB / 667 MT/s	2 MB / 667 MT/s	2 MB / 667 MT/s
Grafik işlemci	ATI Radeon X1200 128 MB	Intel GMA X3100	Intel GMA X3100	X3100	VIA Chrome9	ATI Xpress 1250
Bellek (Bank1 / Bank2)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	2.048 MB (2.048 / 0)	2.048 MB (1.024 / 1.024)	1.024 MB (1.024 / 0)	1.024 MB (1.024 / 0)	2.048 MB (1.024 / 1.024)
Ekran boyutu / Çözünürlük	15,4 inç Chi Mei N154I2-L02 (1.280 x 800)	15,4 inç Chunghwa CLAA154WB05A (1.280 x 800)	15,4 inç (1.280 X 800)	15,4 inç AU Optronics B154EW02 (1.280 x 800)	15,4 inç MS (1.280 x 800)	15,4 inç LG Philips LP154-WX4 (1.280 X 800)
Yonga seti	AMD RS690MC	Intel Crestline GM965	Intel Crestline GM965	Intel Crestline GM965	VIA VN896	ATI Xpress 1250
Bellek frekansı	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz	667 MHz
Sabit disk net kapasite	149 GB	232 GB	111 GB	149 GB	149 GB	149 GB
Optik sürücü	HL-DT-ST DVDRAM GSA-T20N	MATSHITA DVD-RAM UJ870PC	MATSHITA DVD-RAM UJ-850S	MATSHITA DVD-RAM UJ-850S	Optiarc DVD RW AD-7530B	Optiarc DVD RW .ad-5540A
Kablosuz ağ birimi	Atheros AR5007EG	Intel 4965AGN	Ralink 802.11b/g	Intel 3945ABG	Realtek RTL8187B	Realtek TRL8187B
Turbo bellek	–	–	–	–	–	–
Bluetooth / Kızılötesi	● / –	– / –	● / –	● / –	– / –	– / –
Web kamerası / Dahili mikrofon	● / –	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / –
Firewire / USB	– / 4	● / 4	● / 4	● / 4	– / 3	– / 3
eSATA	–	–	–	–	–	–
DVI / D-SUB çıkışı	– / ●	– / ●	– / ●	– / ●	– / ●	● / –
HDMI / S-Video çıkışı	– / ●	– / ●	– / ●	– / ●	– / –	– / –
Line-Out / Mic	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●
Parmak izi tarayıcı	–	–	–	–	–	–
Taşınabilirlik						
Boyutlar	35,6 x 25,6 x 3,2 cm	35,6 x 25,6 x 3,2 cm	35,6 x 25,6 x 3,2 cm	35,6 x 25,6 x 3,2 cm	36 x 26,9 x 3,5 cm	35,6 x 25,7 x 3,7 cm
Ağırlık	2.566 g	2.769 g	2.765 g	2.713 g	2.640 g	2.639 g
Ergonomi						
Ekstra düğme sayısı	4	5	5	5	7	2
Numerik klavye	●	–	–	–	–	●
Touchpad boyutu (cm)	8,4 x 5,1	7,1 x 3,6	7,1 x 3,6	7,1 x 3,6	7,1 x 4,4	5,8 x 5,8
Beraberinde gelenler						
İşletim sistemi	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Premium	Vista Home Premium
Kurtarma partition'ı / CD'si	●	●	●	●	●	●
Anti virüs / Anti spyware	●	–	●	●	–	●
Taşıma çantası	–	–	–	–	●	–
Testler						
3DMark05	893	725	845	690	251	1.458
PCMark05	2.598	4050	3.659	3.483	2.698	3.679
Pil süresi (dk)	94	79	74	74	117	49
Ort. ekran parlaklığı (cd/m2)	178	173	175	184	164	179

Zirve sınıfı (100-90) · Üst sınıf (89-75) · Orta sınıf (74-45) · Tavsiye edilmez (44-0) · ● var · – yok

20. SIRA
Datron PL517Z8WCD
Ufotek
0 216 418 58 42
ufotek.com.tr/
764
55
■■■□□
37
71
28
67
93
(İyi) 85
C2D T2080
1 MB / 533 MT/s
Radeon Xpress 200M
1.024 MB (1.024 / 0)
15,4 inç (1.280 x 800)
Radeon Xpress 200M
667 MHz
111 GB
Optiarc DVD RW AD-7560A
Ralink Wireless LAN Card V2
–
–/–
–/–
– / 3
–
–/●
–/–
●/●
34,6 x 26,5 x 3,4 cm
2.515 g
1
–
6 x 4
Vista Home Premium
●
●
–
585
2.965
60
175

KILAVUZ_DİZÜSTÜ PC'LER

SATIN ALMADAN

İHTİYACINIZA KARAR VERİN

Ürünü satın almadan önce tam olarak ne tür bir dizüstüne ihtiyacınız olduğuna karar verin. Mobil, çokluortam, ofis, oyun veya masaüstü alternatiflerinden hangisine ihtiyacınız varsa belirleyin ve satın almaya gitmeden önce kafanızdaki konfigürasyonu oluşturun. Performans karşılaştırması için işlemci rehberimize de göz atabilirsiniz.

MUTLAKA DENEYİN

Satın almaya gittiğinizde eğer imkanınız varsa mutlaka ürünü deneyin. Konfigürasyondan sonra ilk dikkat etmeniz gereken ekran kalitesi. Ekran parlaklığı dışında görüş açısının yeterince geniş olduğundan emin olun. Buna ek olarak klavyeyi de mutlaka denemenizi tavsiye ediyoruz. Her ne kadar zaman içinde klavyeye alışacak olsanız da ilk başta yazarken rahat olması bu alışma süresini kısaltacaktır.

EKSTRA ÖZELLİKLER

Performans dışında donanım özellikleri de seçiminizi etkileyecektir. Örneğin cep telefonunuz veya PDA'niz BlueTooth destekliyorsa dizüstü bilgisayarınızda da bu desteğin olması işlerinizi kolaylaştıracaktır. Görüntü aktarımı için varolan cihazlarınızın çıkışlarını kontrol etmeyi de unutmayın. S-Video girişi olan bir TV için HDMI çıkışı olan bir dizüstü almanın pek bir anlamı yok. Kablosuz ağ standardı için de aynısı geçerli. Hali hazırda çoğu kablosuz ağ cihazı 802.11 g desteğine sahip. 802.11n veri aktarımını ve mesafeyi katlasa da dizüstünüz dışında bağlanacağınız cihazın da 802.11n standardını desteklemesi gerekiyor.

GÜVENLİK

Taşınabilir cihazınızda önemli bilgileri saklıyorsanız parmak izi okuyucu güvenlik açısından avantajlı olacaktır. Yine de yazılımsal olarak verilerini şifreleyebileceğinizi de unutmayın.

PERFORMANS

BENQ S41

Tüm puan kategorilerinde iyi bir skor tutturan ürün test birincimiz. T7300 işlemci ve GeForce 8600M GS grafik kartı ile performans konusunda da iddialı. 14.1 inçlik ekran biraz küçük olmasına karşın parlaklık açısından beğenimizi kazandı.

FİYAT: 1.499 $

SONY VAIO VGNFZ31E

Eğer 15.4 inçte kararlıysanız sizin için en uygunu Sony'nin VGNFZ31E modeli. T5450 işlemcisi ve 8400M GT ekran kartı performans konusunda tatmin edici. 2 x 1 GB'lık hafıza konfigürasyonu çift kanal hafıza performansından yararlanmanızı sağlarken hafıza terfisini biraz zorluyor. 4965AGN adaptörüne sahip ürün 802.11n desteği sunuyor.

FİYAT: 1.420 $

UYGUN FİYAT

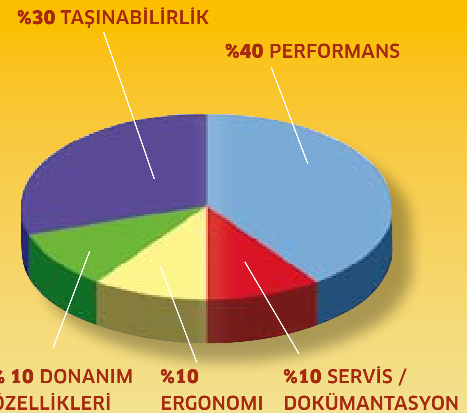
AİDATA ALTIMA M54TL50-13

AMD işlemci ve yongasetiyle gelen bu dizüstü performans açısından pek de göz doldurmuyor. Buna karşın ekran parlaklığı, beraberinde gelen antivirüs, taşıma çantası, tek tuşa basarak sistem geri alma özelliği kullanımı kolaylaştırıyor. Fiyat da elbette cabası.

FİYAT: 799 $

NASIL TEST ETTİK

Toplam puanın yüzde 40'ını oluşturan performans için 3DMark05 ve PCMark05 benchmarklarını kullandık. Mobilite puanında ise ağırlık ve BatteryEater'daki çalışma sürelerini değerlendirdik. Donanım özellikleri puanında DVI çıkışından 802.11n desteğine kadar her türlü desteği ayrı puanlandırdık. Yüzde 10 ağırlıklı ergonomi puanında ise touchpad boyutu, ekran parlaklığı, numerik klavye klavye gibi özellikler puanı etkiledi. Yine yüzde 10 oranında etkili olan servis dokümantasyon puanında ise ürün desteği dışında işletim sistemi, antivirüs gibi yazılımlar ve ürün beraberinde gelen taşıma çantası, Bluetooth adaptör gibi hediyeler etkili oldu.

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

BURAK AKMENEK

150. sayımızı kutladığımız bu ay, özellikle ekran kartları açısından bir şenlik tadında geçti. Tam beş ekran kartı incelediğimiz bu ayki ürün inceleme sayfalarımızda, son teknolojiyi sizlere sunarken her zamanki gibi çeşitli ürünlere yer vermeye dikkat ettik. HP'nin 3 boyutlu tarama yapabilen tarayıcısından JVC' nin sabit diskli kamerasına kadar bir çok ürün tornavidamızdan geçti. Bu ay dizüstü testimiz olmasına karşın HP ve Monster gibi iki uç ürünü de sizlere tanıtmadan geçemedik. Ayrıca Logitech ve Altec Lansing ses sistemleri, Aopen kasa, MSI; ECS ve ASUS anakartlar, Avermedia TV kartı, Samsung yazıcı ve monitör gibi temel birleşenleri test ettik. Hatta Creative web kamerası, Philips kulaklık, Microsoft ve A4Tech klavyelerle ek aparatları da atlamadık. Özellikle Epson'ın projektörü oldukça dikkatimizi çekti. Bu ay donanım inceleme sayfalarını hazırlarken biz çok yorulduk, dileriz kahvenizi içerken tadını siz çıkartırsınız.

akmenek@chip.com.tr

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

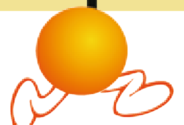
Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI		
çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

FİYAT PERFORMANS		
çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

İÇİNDEKİLER

DONANIM

OYUN KLAVYESİ

A4 TECH X7G800 MU

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Multimedya, Mascom
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46, (212) 312 50 00
WEB	www.multimedya.com.tr, www.mascom.com.tr
FİYAT	**23 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	PS2, USB
Tuş sayısı	128
Boyut	520 x 210 x 20 mm
Ağırlık	3 kg
Türkçe desteği	Var
Diğer	Tuş sökücü, yedek tuşlar

HIZI HİSSEDİN: Geçen ay incelediğimiz A4 Tech X7 G700'ün bir üst sürümü olan G800 MU, tasarımını bir adım ileriye götürerek oyunculara fazladan tuşlar kazandırmış. Önceki sürümünde olduğu gibi su geçirmeyecek şekilde tasarlanan G800 MU'da oyuncuların en çok kullandığı WASD ve yön tuşlarının yerine, kaymayan yumuşak plastikle kaplı portakal renkli tuşlar kullanılmış. Aynı zamanda bu tuşlar yükseltilerek yanlışlıkla diğer tuşlara basmanız engellenmiş. Oyunlarda fonksiyon tuşları olarak kullanılan [F] ve [J] tuşları öne çıkarılmış. Oyun sırasında atıl kalan veya klavyenin uzak köşesinde bulunduğu için zorlukla eriştiğimiz +,- gibi tuşlar, WASD tuşlarının soluna ve klavyenin altına serpiştirilerek küçük ve başparmağımızla erişebilmemiz sağlanmış. Böylelikle elimizin WASD tuşlarından kaldırmadan karakterimizi kontrol ederken bir yandan da diğer işlerimizi yapabilmemiz kolaylaşmış. Klavyenin sol ve alt tarafına serpiştirilen tuşlar ise oyunlarda hiç kullanmadığımız ve genellikle atıl kalan tuşların yerine konmuş. Bu sayede kullanabileceğimiz fazladan 10 adet tuş daha kazandırılmış. Klavyenin üzerinde birer adet mikrofon, kulaklık ve USB girişi de bulunuyor.

SONUÇ ► **Tüm oyunculara yönelik klavye, tuş dizilimi ve tuş tepki süresini değiştirebildiğiniz kısa yollarıyla avantaj sağlıyor.**

- ➕ Tuş dizilimi
- ➕ Su geçirmez
- ➕ Bilek desteği

HOPARLÖR

ALTEC LANSING VS2421

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Multimedya
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46
WEB	www.multimedya.com
FİYAT	**59 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Hoparlörler	1 subwoofer, 2 uydu
Toplam çıkış	98 Db
Frekans aralığı	32Hz – 20 kHz
Kumanda	Kablolu
Uydu boyutu	89 x 92 x 222 mm
Subwoofer boyutu	298 x 143 x 237 mm

GÜÇLÜ PERFORMANS: Test Merkezi'mizde mercek altına aldığımız Antec Lansing'in VS2421 modeli, markanın daha önce incelediğimiz 2 x 1 ses sistemi gibi, bu sistemlerin ne kadar güçlü olabileceğine çok iyi bir örnek. Toplamda ortalama 28 W güç tüketen ürün (7 x 2 W uydular, 14 W subwoofer) 98 db ses çıkışına sahip. En yüksek performansta ise 56 W'a kadar güç tüketebiliyor. Genel olarak baktığınızda güç tüketimi açısından bu değerler kabul edilebilir sınırlar içerisinde kalıyor. Dikdörtgen tasarımlı subwoofer masaüzerinde çok az yer kaplıyor. Duvara asabileceğiniz uyduların 2,5 metrelik kabloları sayesinde odada dilediğiniz gibi yerleştirilebiliyor. Ürünle gelen kablolu kumanda sayesinde ürünü rahatça kullanabiliyorsunuz. Bunun yanında yine aynı kumanda üzerinde bulunan mikrofon, kulaklık girişleri sayesinde kasanızın arkasına eğilmekten kurtuluyorsunuz. Kumanda üzerinde bulunan Aux girişi sayesinde başka ses kaynaklarından da müzik dinleyebiliyorsunuz. Ürün bilgisayarınıza yine kumanda üzerinde bulunan tek kablo ile bağlanıyor. Altec Lansing, genel tasarım açısından masanızın üzerinde fazla yer kaplamayan pratik bir ürün.

SONUÇ ► **Güçlü ve temiz ses düzeniyle hem oyuncuların hem de müzikseverlerin ilgisini çekebilecek bir ürün.**

- ➕ Güçlü ses çıkışı
- ➕ Kompakt tasarım
- ➕ Pratik kumanda

LCD MONİTÖR

AOC 915Vn

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	AOC
BİLGİ İÇİN	Logosoft (216) 528 61 72
WEB	www.logosoft.com.tr
FİYAT	**329 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	19 inç
Maksimum çözünürlük	1.280 x 1.024
Tepki süresi	5 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	2000:1 ms

DAYANIKLI: Test Merkezi'mize konuk olan AOC'nin 915 Vn modeli, ilk bakışta parlak ekranıyla dikkat çekiyor. Darbelere dayanıklı ürünün ön kısmı sert plastikle kaplanmış. Bu sayede korunmuş fakat yansıma oranı da arttırılmış. Arka kısmında bir adet D-Sub, DVI-D ve ses girişi bulunuyor. Ürünün üzerinde bulunan 2 adet 1 W gücündeki hoparlörler düşük bir performans sergiliyor. Fakat en azından sizi ayrıca hoparlör satın almaktan kurtarıyor. 170 derece görüş açısına sahip cihazın pivot ayağı yukarı ve aşağı esnekliğe sahip değil. Bu yüzden monitörü masanıza yerleştirdikten sonra doğru bakış açısını bulmakta zorlanabilirsiniz. AOC 915Vn, 417.8 x417.3 x57.8 mm boyutlarıyla masanızın üzerinde fazla yer kaplamıyor. Dinamik kontrast özelliğiyle kullandığınız dokümana göre optimum görüntü kalitesini sağlayan monitörün ayar tuşları ön tarafında bulunuyor. Fakat siyah çerçevenin hemen altında bulunan bu tuşların işlevlerini görmek oldukça zor. Genelde ayarları deneme yanılma yöntemiyle buluyorsunuz. Testlerimizde ürünün ortalama 220 cd/m² parlaklığa eriştiğini gözlemledik. AOC 915Vn ideal bir multimedya özelliklerine sahip ideal bir iş monitörü.

SONUÇ ► **Masanızın üzerinde fazla yer kaplamayacak, darbelere dayanıklı tasarımı ve hoparlörleriyle ön plana çıkan bir ürün.**

- ➕ Düşük tepki süresi
- ➕ Yüksek kontrast oranı
- ➕ Dayanıklı tasarım

DİZÜSTÜ

MONSTER T77M571RU8803

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Fokus Bilgisayar
BİLGİ İÇİN	(216) 449 49 30
WEB	www.fokusbilgisayar.com
FİYAT	**2.899 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core 2 Duo T7700 (2.4 GHz)
Bellek	2 GB DDR2 (667 MHz)
Sabit disk	200 GB
Ekran	17 inç / 1.920 x 1.200
Boyut	397 x 284 x 22 mm
Ağırlık	4,2 kg

+ Çoklu medya yetenekleri
+ Yüksek performans
− Düşük pil süresi

Isı çıkışı Monster, sıcaklığı arkasındaki hava ızgaraları yardımıyla dışarı atıyor.

Oyun canavarı

Gün geçtikçe daha fazla performans isteyen oyunlara Monster'la karşı koyun.

Eğer bilgisayarlarla yakından ilgileniyorsanız, oyunlara bulaşmamış olmanız neredeyse imkânsız. En azından solitaire oynamışlığınız vardır. Bu satırlardan göz gezdiren birçok okuyucumuzun ise tıpkı bizim gibi oyunlara son derece meraklı olduğuna eminiz. Eğer kardeş dergimiz Level'ı takip ediyorsanız, oyunların keyfini çıkararak oynayabilmek için gün geçtikçe daha yüksek performansa sahip sistemler edinmeniz gerektiğinin de farkındasınızdır. Buna paralel olarak tüm dünyada dizüstü bilgisayar satışlarının, masaüstü sistemlere göre katlanarak arttığını, hatta bir yerden sonra masaüstü sistemleri geçeceğini ön görüldüğünü de gözlemlemişsinizdir.

ARTIK DİZÜSTÜ ZAMANI

Dünyadaki trend'leri takip ederek, bir süre sonra odamızda yer kaplayan kocaman sistemlerden, taşınabilir fakat yüksek performanslı sistemlere geçiş yapacağımız gün gibi aşikar. Bunu şimdiden ön gören Monster, bomba gibi bir modelle karşımızda. Ülkemize Fokus bilgisayar tarafından getirilen ürün, gri ve siyah renklerin hâkim olduğu sade bir tasarıma sahip. Fakat bu sade tasarım ürünün performansı hakkında sizi yanıltmasın. 4 GB'a kadar arttırılabilen 2 GB'lık DDR2 667 MHz Kingston belleği ve Intel Core 2 Duo T7700 işlemcisiyle ürün donanım bileşenleri açısından göz doldururken, en büyük darbeyi DDR3 512 MB'lık nVidia GF 8800M GTX ekran kartıyla vuruyor. Bu ekran kartının DirectX 10 uyumlu olduğunu da belirtmeden geçmeyelim. Ürünün 200 GB'lık Seagate marka sabit diski 7.200 rpm'e sahip. Bildiğiniz gibi genelde dizüstü sistemlerde 5.200 rpm'lik sabit diskler kullanılıyor. Parmak okuyucusu sayesinde güvenliği yalnızca Windows'un şifresine bırakmayan cihazda 3 adet kısa yol tuşu var. Bu tuşlar sayesinde Outlook, Internet Explorer ve Media Player'a kolayca ulaşabiliyorsunuz.

EĞLENCE İÇİN TASARLANMIŞ:

Üzerinde media center uyumlu TV kartı bulunan dizüstünü yalnızca oyun amaçlı düşünmeyin. Ürünle gelen uzaktan kumanda sayesinde, antenle veya kablolu yayınla televizyon ya da yüksek çözünürlükte video seyredebilirsiniz. Ürünün 1.920 x 1.200 çözünürlük destekleyen kartı size full HD keyfini rahatlıkla yaşatıyor. İki yanında bulunan 2 W gücündeki hoparlörler, üstün bir performans sağlamamasına karşın surround destek veren 7.1 destekli soundblaster ses kartına takılacak harici hoparlörlerle pekala mini sinema keyfi yaşamanız mümkün. Hatta dizüstünüzü full HD destekleyen daha büyük ekran bir televizyona bağlayarak evinizde sinema şöleni bile verebilirsiniz.

SOHBETLERE KATILIN

Dizüstünde 4 adet USB girişi, 1 adet DVI çıkışı, 1 adet express kart yuvası, 1 adet S-video çıkışı, 1 adet çoklu kart okuyucu ve 1 adet mini firewire çıkışı bulunuyor. Tabii ki ürünün bluetooth bağlantı yeteneği olduğunu ve online sohbetleriniz için 1 adet 1.3 MP'lik kamerası bulunduğunu da söylemeden geçmeyelim. Kameranın performansından oldukça memnun kaldığımızı da belirtmek isteriz.

YÜKSEK PERFORMANS

Testlerimizde ürünün 3D Mark 2005'te 13.676, PC Mark 2005'te ise 5.842 puanlarına eriştiğini gözlemledik. Ürünün ekran parlaklığı testlerimizde 240 cd/m² sonucunu verdi. 4.200 kg ağırlığıyla taşımakta zorlanabileceğiniz ürünle, bir adet taşıma çantası da veriliyor. Pil testimizde ürün bizi biraz hayal kırıklığına uğratarak ortalama 1.11 dakikada kaldı. Emin olmak için testi iki defa yaptık ve yine aynı sonucu elde ettik.

Fakat ürünün içinde güç tüketen birçok bileşen olduğunu göz önüne aldığımızda bu kabul edilebilir bir sonuç.
Eğer evinizdeki bilgisayarı değiştirmeyi veya sizi uzun süre idare edecek, sağlam bileşenlere sahip bir dizüstüne sahip olmayı düşünüyorsanız Monster tam size göre. Monster T77M'nin fiyatı yüksek görünebilir, fakat böyle gücü elinizin altına alıp yürüyebilmek için bu bedeli göze alabilirsiniz.

SONUÇ ► **Yüksek grafik ve işlemci performansı ile hem iş hem de eğlence için kullanabileceğiniz son derece güçlü bir ürün.**

PC KASASI

AOPEN NOUVEAU

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Çözüm
BİLGİ İÇİN	(216) 540 6474
WEB	www.cozum.com.tr
FİYAT	**82 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Renk	Siyah
Genişleme yuvaları	2 x 3,5, 4 x 5,25, 6 x SB, 7xPCI
Çoklu port'lar	2 x USB 2.0, IEEE 1394, ses ve mikrofon
Güç kaynağı	400 W
Boyut	Mid Tower 535 x 267 x 575 mm
Ağırlık	Yaklaşık 9,5 kg

GÜVENLİ KASA: Test Merkezi'mize konuk olan Aopen'ın kasası ilk bakışta kullanıcı için sunduğu kolaylıkları ve güvenliği ön planda tutmasıyla dikkat çekiyor. Kasanın arkasında ve 5,25'lik yuvalarının yanında bulunan kilit, kasayla beraber gelen anahtarlarla açılabiliyor. Bu sayede kasayı herkesin ulaşabileceği bir alanda tutsanız dahi donanımlarınız güvenlik altına alınıyor. Kasanın arkasında ve önünde bulunan fanlar ve yan tarafında bulunan hava tüneli sayesinde etkin bir soğutma sağlanmış. Ürünün PCI yuvalarına denk gelen kısmında mandallı bir sistem var. Eğer siz de bizim gibi bilgisayarınızın içindeki parçaları sık sık değiştiriyorsanız, bu sistem sayesinde tornavida aramaktan kurtuluyorsunuz ve hız kazanıyorsunuz. Benzer bir sistem kasanın içerisindeki 5,25 ve 3,5 inç'lik yuvalar için de geçerli. Tabiki taşıma sırasında sistem bileşenlerinize bir zarar gelmesini engellemek için vida kullanmanızı tavsiye ederiz. Gerçi kasayla beraber montaj için gerekli vidalar ve bir vida taşıma torbası da veriliyor ama montaj pratikliğinin getirdiği rahatlık hiçbir şeye değişilmez. 9,5 kg ağırlığın içerisinde kasayla beraber verilen güç kaynağının bulunduğunu da göz önüne almalısınız.

SONUÇ ► Montajı son derece kolaylaştıran yapısı ve etkili hava dolaşımıyla gerek bilgisayar meraklıkları için uygun bir ürün.

- ➕ 400 W güç kaynağı
- ➕ Kolay montaj
- ➕ Etkili soğutma

WEB KAMERASI

CREATIVE LIVE! CAM VIDEO IM

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Creative
BİLGİ İÇİN	Multimedya, Kont ,Koyuncu E. (216) 528 88 88
WEB	www.tr.creative.com
FİYAT	**49 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı	1.3 MP CMOS
Arabirim	USB 2.0
Çözünürlük	VGA (640 x 480)
Boyut	50 x 40 x 70 mm
Ağırlık	91 g
Diğer	Yazılım paketi

KÜÇÜK VE İŞLEVLİ: Test Merkezi'mize konuk olan Creative Live! Cam Video IM, ilk bakışta küçük boyutu ve mavi - beyaz renklerin hâkim olduğu tasarımıyla dikkat çekiyor. Dilediğiniz takdirde dizüstü bilgisayarınızla da rahatça kullanabilmeniz için kıskaçlı ayağa sahip olan ürünün odak ayarı elle yapılabiliyor. 640 x 480 çözünürlüğe sahip kamera yazılım desteğiyle 800 x 600 çözünürlükte video çekebiliyor. Dâhili mikrofonu sayesinde internet üzerinden sesli ve görüntülü sohbetlerinizde fazladan bir mikrofon kullanmak zorunda kalmayacağınız ürün, akıllı takip yeteneğine de sahip. Bu sayede kameranın kapsama alanından çıkmadan hareket edebiliyorsunuz. Mikrofon ise, kullanıcıyı ürünle beraber fazladan bir mikrofon kullanmak zorunda bırakmayacak kadar iyi bir performans gösteriyor. Creative'in en güçlü yönlerinden biri olan yazılım bu üründe de kendini ön plana çıkarıyor. Ürünle gelen yazılımlar sayesinde sohbetlerinize eğlenceyi de katabileceğiniz cihaz, çeşitli yüz efektleri içeriyor. Yazılım aynı zamanda ebeveyn kilidi de içeriyor. Böylece ebeveynlerinin izni olmadan çocukların kamerayı kullanması da kontrol altına alınmış oluyor.

SONUÇ ► Yanında gelen yazılımları ve esnek ayağıyla dikkat çeken eğlenceli bir web kamerası.

- ➕ Kolay kurulum
- ➕ Ek yazılımlar
- ➕ Başarılı yüz takibi

EKRAN KARTI

SPARKLE CALIBRE GEFORCE 8800 GT

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■□□□
FİRMA	Mersasistem
BİLGİ İÇİN	444 0 140
WEB	www.mersasistem.com.tr
FİYAT	**285 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Grafik işlemci	8800 GT
Bellek tipi	512 MB DDR3
Bellek arayüzü	256 bit
Güç girişi	6 pin
Soğutma	Aktif
Giriş çıkışlar	2 x DVI

ÇİFT FANLI: Sparkle'ın Test Merkezi'mizde mercek altına altığımız Calibre GeForce 8800 GT modeli bir adet s-video ve iki adet DVI çıkışına sahip. Microsoft Vista uyumlu ve nVidia SLI teknolojisine hazır olarak üretilen kart, Microsoft DirectX 10, Shader Model 4.0 ve Open GL 2.0 destekli. Ekran kartında işlemci hızı 600 MHz'den 675 MHz'e çıkarılmış. Çift DVI çıkışına sahip olan kart, oyuncuları memnun edecek yüksek çözünürlük oranlarına destek veriyor. Bu yüksek çözünürlük, gerek oyunlarda gerek video işlemede yüksek bir performans anlamına geliyor. Doğal olarak kart, grafik işleme veya video montajı için de ideal bir ürün olarak ortaya çıkıyor. Ürünle full HD filmleri seyretmeniz mümkün. Kart çift fanlı aktif soğutmaya sahip. Fanlar büyük olduğundan oldukça yer kaplıyor ve iki adet PCI yuvasını işgal ediyor. Fakat iki fan olmasına karşın ancak yüksek hızlardayken rahatsız edici bir ses çıkartabiliyor. Direct x9'da 3870'in çok az üstünde ve 10 altında ise başabaş puanlar alan Sparkle Calibre GeForce 8800 GT, rafta görür görmez dikkatinizi çekecek oldukça şık bir kutuyla satılıyor. Ürünün kutu içeriği ise tasarımına nazaran oldukça zayıf kalıyor.

SONUÇ ► Daha önceki pasif soğutmalı sürüme göre çok daha etkili soğutmaya sahip olan, güçlü bir kart.

- ➕ Performans
- ➕ Etkili soğutma
- ➖ Zayıf kutu içeriği

HOPARLÖR

CREATIVE PLAYDOCK I500

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Multimedya, Kont, Koyuncu
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46
WEB	www.tr.creative.com
FİYAT	**289 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Hoparlörler	1 subwoofer, 2 uydu (birleşik)
Güç kaynağı	8 x C pil veya AC güç kaynağı
Kumanda	Var
iPod uyumluluğu	iPod mini, iPod nano, iPod video
Boyut	360 x 170 x 140 mm
Diğer	Çeşitli iPod yuvaları

İPOD SEVENLERE: Herhalde tüm dünyada en çok yan ürünü üretilen MP3 çalarların başında iPod geliyor. Creative'in Playdock i500'ü de iPod'un gücüne güç katmak için tasarlanmış. Çeşitli iPod'ları rahatça kullanabilmeniz için ürünle beraber her model için özel olarak tasarlanmış çeşitli iPod yuvaları da geliyor. Son derece sade bir tasarıma sahip. Üzerinde yalnızca 4 adet tuş bulunuyor. iPod'u aynı zamanda şarj da eden cihaz, uzaktan kumandayla da kontrol edilebiliyor. Ürünle beraber verilen uzaktan kumanda sade ve kullanımına kolayca alışabileceğiniz bir şekilde tasarlanmış. Oldukça yüksek bir performansa sahip olan hoparlörle evinizde orta büyüklükte bir parti bile vermeniz mümkün. 8 adet C tip pil ile cihazı elinize alıp rahatça dolaştırabilirsiniz. Bunun için arkasında elinizin kolayca kavrayabileceği bir boşluk bulunuyor. Tabii ki bu şekilde kullanırken pillerin ürünün ağırlığına katkıda bulunduğu da bir gerçek. Arkasında bulunan kulaklık girişi sayesinde dilerseniz kimseyi rahatsız etmeden müzik dinleyebilir ya da AV çıkışını kullanarak iPod'unudaki videoları seyredebilirsiniz. Ayrıca ses girişi ile CD çalar gibi harici ses kaynaklarından yararlanabilirsiniz.

SONUÇ ► Rahatça taşınabilmesi, kolay kullanımı ve güçlü ses kalitesiyle iPod sahiplerinin oldukça ilgisini çekecek.

- ➕ Güçlü ses kalitesi
- ➕ Kompakt tasarım
- ➕ Zengin kutu içeriği

PROJEKSİYON CİHAZI

EPSON EMP-TWD10

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Epson
BİLGİ İÇİN	(212) 336 03 03
WEB	www.epson.com.tr
FİYAT	**1.069 € + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Teknolojisi	3 LCD
Parlaklık	1.200 Ansi lümen
Kontrast	1000:1
Çözünürlük	1.280 x 720
Boyut	260 x 330 x 183 mm
Ağırlık	6.900 g

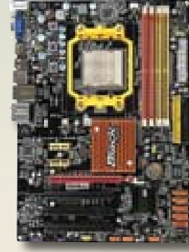
İŞTE EV SİNEMASI: Epson, birçok son kullanıcının aklındaki ev sinema sistemini tek bir kutuya toplamış. EMP-TWD10 kısaca üzerinde DVD okuyucu bulunan bir projeksiyon cihazı. Ürünün üzerinde dört adet hoparlör bulunuyor ayrıca bir adet 80 inç'lik perde veriliyor. Böylece sisteminizi kurmak için ihtiyacınız olan her şeyi tek bir kutu içinde alıp götürüyor ve kurar kurmaz keyfini çıkartmaya başlayabiliyorsunuz. DivX uyumlu ürün, döner tabanı ve yatay/dikey lens kaydırma özelliği sayesinde eğimli yerleştirilse dahi bir açıya kadar ayarlanabiliyor. Bu özelliği sayesinde ürünü genişçe bir rafa bile rahatça konumlandırabiliyorsunuz. Siyah ve beyazın uyumuyla oldukça şık görünen ürün, göz zevkinizi okşayan bir tasarıma sahip. 720p çözünürlük destekleyen projeksiyon cihazı, 1 adet kompozit, 1 adet s-video, 1 adet USB ve 3 adet RCA girişiyle birçok aygıtın bağlanabilmesine de imkân tanıyor. Daha önceden belirlenmiş ses ve renk modlarıyla ayar yapmanıza gerek kalmayan cihazın lambası ise, 2.000 saatlik kullanım garantisine sahip. Ürünün zoom ve odak ayarı ise elle yapılıyor. Küçük boyutuyla her yere rahatça sığdırabileceğiniz ürünle uzaktan kumanda da geliyor.

SONUÇ ► Küçük boyutları ve beraberinde gelen aksesuarlarıyla kısa sürede kolayca kurup tadını çıkartabileceğiniz bir ürün paketi.

- ➕ DVD oynatıcılı
- ➕ Uygun boyutlar
- ➕ Zengin kutu içeriği

ANAKART

ECS A780GM-A

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Mersasistem
BİLGİ İÇİN	444 0 140
WEB	www.mersasistem.com.tr
FİYAT	**85 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	RS 780
İşlemci yuvası	AM2+
HTB hızı	5200/2000 MT/s
Bellek yuvası	4 x DDR2
Yuva sayısı	1 x PCI-E16X, 2 x PCI-E1X, 3 x PCI 2.2

HDMI ÇIKIŞLI: Eğer evinize bir multimedya bilgisayar toplamak istiyorsanız yetenekli bir anakarta sahip olmak sizi sıkışık bir kasa ve fazladan bileşenler satın alma derdinden kurtaracaktır. ECS'in Black serisinden A780GM-A modeli, multimedya PC toplamak isteyenler için düşünülmüş. Üzerinde bulunan 1 adet HDMI çıkışı, ATI Radeon HD3200 destekli tümleşik grafik işlemcisi ve 2 adet DDR2 RAM desteğine sahip anakartta bir adet PCI-E16X yuvası bulunuyor. Eğer kart üzerindeki grafik işlemci sizi tatmin etmezse, harici bir ekran kartı için bu yuvayı da kullanabilirsiniz. Ürün ATX biçiminde olduğundan büyük kartlara da açık. 5 adet SATA yuvası sayesinde RAID 0, 1 ve 10 kurmanıza izin veren anakart, soğutmayı kuzey ve güney köprüleri üzerindeki pasif soğutucuları ile sağlıyor. Ürünün arka tarafında bir adet D-Sub girişi bulunuyor. Ayrıca 6 adet USB, 1 adet E-SATA, ses çıkışları ve mikrofon girişi de burada. Dilerseniz USB girişlerini 3 adet dâhili yuva ile 12 adede kadar çıkartabilirsiniz. Ürün 8 kanallı HD ses çıkışını destekliyor. DirectX 10 destekli kart evinizde kurmak isteyeceğiniz sistem için ihtiyacınız olan her şeyi tek başına içererek size başka bir masraf bırakmıyor.

SONUÇ ► Sahip olduğu özelliklerle evinizde kurmak isteyeceğiniz bir eğlence sistemini her yönden destekleyen bir anakart.

- ➕ HDMI desteği
- ➕ HD ses çıkışı
- ➖ Zayıf kutu içeriği

EKRAN KARTI

GECUBE HD 3780X2

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Çözüm
BİLGİ İÇİN	(216) 540 64 74
WEB	www.cozum.com.tr
FİYAT	450 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Grafik işlemci	3870
Bellek tipi	1 GB DDR3
Bellek arayüzü	512 bit
Güç girişi	2 X 6 pin
Soğutma	Aktif
Giriş çıkışlar	4 x DVI, s-video

+ Yüksek performans
+ Etkili soğutma
− Sesli çalışma

4 DVI GeCube, 4 DVI çıkışı sayesinde birden çok monitöre görüntü verebiliyor.

Görsel şölen

GeCube HD 3780X2, 4 DVI çıkışıyla birden çok monitörde çalışmanıza izin veriyor.

Bildiğiniz gibi ATI-nVidia çekişmesinde ATI son golü atmış durumda. 3870X2 serisiyle performansta öne geçen ATI, son tüketiciye 55 nm teknolojisinin nimetlerini sunuyor. Tek kart üzerinde 2 GPU ile oyunlara meydan okuyan 3870X2, bu kez GeCube'un HD modeliyle Test Merkezi'mize konuk oldu.

İKİ KOCA FAN

GeCube, ATI'ın bize Moskova'da sağladığı ilk örnekten oldukça farklı bir tasarım ortaya koymuş. Tek fanlı, nispeten sessiz çalışan ve kartın tümünü kaplayan pasif soğutma yerine GeCube HD 3780X2'de her iki GPU'nun da üstüne denk gelecek iki koca fan oturtulmuş. İki adet 6 pin'li güç girişiyle çalışan kartı desteklemek için 300 W'lık harici bir ekran kartı güç kaynağından yararlandık. Böylece test yaparken, yüksek hızlarda sistemimizin stabil çalışmasını garanti altına aldık. Dışa doğru genişleyen kanatçıklardan oluşan fanlar, ısıyı üzerilerinde toplayarak dışarıdaki bakır borulara taşıyor. Bakır borular özellikle fanların etrafına konuşlandırılmış. Böylece kartı ne kadar zorlarsanız zorlayın her zaman en ideal şekilde soğutuluyor. Tabii ki bu soğutmanın bedeli biraz yüksek gürültü olarak geri dönüyor. Toplamda ortalama 35 desibellik bir gürültü çıkartan fanlar, büyük olduklarından düşük hızlarda çalışarak görevlerini yerine getiriyor. Bu da gürültünün daha üst seviyelere tırmanmasını önlüyor.

Kartın ön tarafında bulunan bu soğutma sistemine rağmen bellekleri desteklemek için arka tarafına bir metal plaka yerleştirilmemiş. Oysa metal bir plakayla belleklerin daha rahat soğutulması sağlanabilirmiş.

YÜKSEK PERFORMANS

GeCube HD 3780X2'i PCI yuvasına yerleştirdiğinizde yanındaki ikinci yuvayı tamamen kapatıyor. Açıkçası böyle büyük bir kart almadan önce hem anakartınızın üzerinde bulunan pasif soğutucu sistemin bu kartla çakışmayacağından, hem güç kaynağınızın kartı çalıştırmak için yeterli olduğundan (en az 550 W ve üstü güç kaynağı ya da bizim yaptığımız gibi harici bir ekran kartı güç kaynağı) hem de kasanızda bu kart için yeterli boşluk olduğundan emin olun. Kart overclock'suz haliyle nVidia 9600'den DirectX9 altında ortalama %13, DirectX10 altında ise %5 daha iyi performans gösterdi.

DDR3'LÜ

Kart, ATI'ın elimizdeki örneğinde bulunan DDR2 yerine DDR3 bellek kullanıyor. Bu, ürünün performansına yansıyor ama fiyatına da aynı oranda yansımış mı bilemiyoruz. Yine de en üst sıralardaki ekran kartları arasında GeCube HD 3870X2'nin en uygun fiyata sahip marka olduğu bir gerçek. 850 MHz çekirdek ve 980 bellek hızına sahip ürün 4 adet DVI çıkışıyla 4 monitöre birden görüntü vermenizi sağlıyor. S-video çıkışı bulunan GeCube HD 3780X2, ayrıca bir ara soket dönüştürücüyle doğrudan HMDI çıkışı da veriyor. Yani kart ile 1080p HD filmleri izleyebiliyorsunuz. Bu kadar güçlü bir kartın Crossfire X'e hazır olarak geldiğini söylemek sisteminden yüksek performans almaya meraklı oyuncuların dikkatini çekecektir.

BÜTÇENİZİ AÇIN

GeCube HD 3780X2 testlerde zorlandıkça, sahip olduğu ikinci GPU'nun performansını öne çıkararak rakiplerine fark atmayı başardı ve her testimizde birinci oldu. hızaşırtma denemelerimizde ise kartın esnek bir tablo çizdiğini gördük. Tabii ki bu kadar yüksek bir performans çok düşük bir maliyetle gelmiyor. Açıkçası bütçesi olanlar için bu kart kaçırılacak gibi değil. Bir yandan da nVidia'nın bir sonraki adımını bekleyip ondan sonra da harekete geçebilirsiniz. Lakin şu anda baktığınızda, nVidia'nın bir sonraki hamlesini görünceye kadar, dünyadaki en hızlı ekran kartlarından birinin incelemesini okuduğunuz da bir gerçek. Her ne kadar bu incelemeyi yaparken nVidia'nın 9800X2 serilerinin de piyasaya sürüldüğü haberlerini alsakta, ürünleri inceleyinceye kadar 3780X2, listemizdeki en hızlı kart olarak yerini alacak.

SONUÇ▸ Yüksek performansı ve başarılı soğutma sistemiyle göz dolduran GeCube HD3780X2, bütçesi uygun olanların alabileceği en iyi ekran kartı.

EKRAN KARTI

HIS RADEON HD 3870 ICEQ3 TURBO

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Mascom
BİLGİ İÇİN	(212) 312 50 00
WEB	www.mascom.com.tr
FİYAT	**256 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Grafik işlemci	3870
Bellek tipi	512 MB DDR3
Bellek arayüzü	256 bit
Güç girişi	6 pin
Soğutma	Aktif
Giriş çıkışlar	2 x DVI

BUZ GİBİ: Oyun teknolojisinin gelişmesi donanımı her zaman ileriye itmiştir. özellikle de işlemci ve ekran kartı, en çok etkilenen bilgisayar parçalarının başında gelir. HIS'in HD 3870 IceQ3 Turbo modeli 850 MHz çekirdek hızına sahip. Bellek hızı 2.380 MHz olan ekran kartı Direct X 9 ve 10 destekliyor. İlk bakışta üzerindeki mavi beyaz renkteki soğutucusuyla dikkat çeken kart, standart 3870'ye göre overclock edilmiş olarak satılıyor. İki adet crosfire bağlantı noktası bulunan kart, Crossfire X'i destekliyor. Yalnız kartın büyük soğutucusu yüzünden artık tüm yüksek seviyedeki ekran kartları gibi iki adet PCI yuvası kapladığını belirtelim. Kartın üzerindeki fan ortalama olarak 21 dB ses çıkartıyor. Bu ses oranı kabul edilebilir sınırların dahi altında kalarak kendini ortaya koyuyor. Ürünle yaptığımız testlerde DirectX 9'da 3870'in ortalama %5, DirectX 10 altında ise ortalama %2 üstünde kaldığını gözlemledik. Bu performans ve fiyat karşılaştırmasını göz önüne aldığımızda, bir 3870'e para vermek yerine bütçenizden fedakârlıkta bulunarak bu kartı tercih edebilirsiniz. Üstelik ürünün üzerindeki başarılı soğutma sistemi sayesinde ısınma sorunu da yaşanmıyor.

SONUÇ ► Performansıyla göz dolduran ürün, testlerimizden aldığı sonuçlarla kullanıcının göz önünde bulundurması gereken bir seçim.

- ➕ Performans
- ➕ Etkili soğutma
- ➕ Sessiz çalışma

DİZÜSTÜ

HP PAVILION HDX9250ET

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	HP
BİLGİ İÇİN	(212) 444 79 79
WEB	www.hp.com.tr
FİYAT	**2.899 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
İşlemci	Intel Core 2 Duo T7700 (2.4 GHz)
Bellek	2 GB DDR2 (667 MHz)
Sabit disk	200 GB
Ekran	20,1 inç / 1.680 x 1.050
Boyut	474 x 338 x 34 mm
Ağırlık	6,5 kg

YÜKSEK PERFORMANS: Test Merkezi'mize konuk olan HP Pavilion HDX9250ET ilk bakışta büyüklüğü ve ağırlığıyla dikkat çekiyor. Ürünün kapağını açtığınızda ise karşınıza uzaktan kumandasını bile yerleştirebileceğiniz yuvasıyla oldukça büyük bir çalışma alanı çıkıyor. Ürünün bir başka özelliği de 20,1 inçlik ekranının ileri – geri hareket ettirilebilmesi. Böylelikle ekranı kendinize yaklaştırabiliyorsunuz. ATI Mobility Radeon HD 2600 XT ekran kartı sayesinde tüm oyunları rahatlıkla çalıştırabileceğiniz dizüstü, üzerindeki entegre subwoofer'lı Altec Lansing hoparlörleriyle yüksek bir performans gösteriyor. E-sata, s-video ve HMDI çıkışının yanında TV çıkışı ve 4 adet USB girişine sahip olan HP Pavilion HDX9250ET, çoklu kart girişi ve genişleme yuvasına da sahip. Tüm bu özellikleri aslında ürünü bir multimedya masaüstü bilgisayarın yerine koyuyor. Ayrıca üzerindeki 1.3 MP web kamerası son derece net görüntü sağlıyor. Ürünün touchpad'ini tek tuşla kapayabildiğiniz gibi parmak okuyucusu ile tam güvenlik de sağlıyor. Pil testlerimizde ürünün 130 dakika kullanım süresi olduğunu tespit ettik. Ürünün ekran parlaklığı ise ortalama 257 cd/m².

SONUÇ ► Üstün performansı ve çoklu medya yetenekleriyle HP'nin bu dizüstü bilgisayarı göz kamaştırıyor.

- ➕ Çoklu medya yetenekleri
- ➕ Yüksek performans
- ➖ Düşük taşınabilirlik

TARAYICI

HP SCANJET G2410

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	HP
BİLGİ İÇİN	(212) 444 79 79
WEB	www.hp.com.tr
FİYAT	**73 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Tarayıcı tipi	Kâğıt beslemeli
Tarama teknolojisi	CCD
Tarama çözünürlüğü	1.200 x 1.200 dpi
Bağlantı	USB 2.0
Çift taraflı tarama	Manuel
Boyut	458 x 275 x 615 mm

HIZLI ARŞİVLEYİN: Evinizde sararmaya yüz tutmuş resimleri dijital ortama geçirmeye hatta gazetede okuduğunuz bir yazıyı saklamaya kadar birçok işi kaliteli bir tarayıcıyla kolayca yapabilirsiniz. Artık işyerlerine yönelik çok daha hızlı ve pahalı çözümlerin ortaya çıkması, ev kullanıcılarının unutulduğu anlamına gelmiyor. Eğer evinizde bir çok işlevli yazıcınız yoksa fakat yanlızca baskı yapabilen bir yazıcıya sahipseniz, Scanjet G2410 ile bu boşluğu doldurabilirsiniz. HP'nin Scanjet G2410 modeli, kullanımı son derece kolay Türkçe arayüzüyle hızlı bir ürün.

Testlerimizde resim ve dokümanlarda ilk tarama hızının ortalama 15 saniye olduğunu saptadığımız tarayıcı, arka arka tarama yaptığınızda bu sürenin de altına iniyor. Taradığı resimleri birçok biçimde saklayabilen cihaz, 1.200 dpi'a kadar tarama yapabiliyor. Aynı zamanda son derece başarılı OCR programıyla dokümanların üzerinde değişiklik yapabilmenize de imkân tanıyan cihaz, oldukça sade bir tasarıma sahip. Üzerindeki Tara ve Kopyala tuşlarıyla yazılım açmadan tek tuşla da kullanım imkanı tanıyan HP Scanjet G2410, 3B objeleri de başarılı bir şekilde tarayabiliyor.

SONUÇ ► Evindeki arşivini sanal ortama geçirmek isteyenler ya da öğrenciler için ideal bir tarayıcı.

- ➕ Yüksek dpi
- ➕ Türkçe arayüz
- ➕ Yardımcı yazılımlar

VİDEO KAMERA

JVC EVERIO GC-MG575

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Vestel
BİLGİ İÇİN	(212) 444 41 23
WEB	www.vestel.com.tr
FİYAT	**1.482 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı	5 MP CCD
Video çöz.	720 x 576 piksel
Fotoğraf çöz.	2.592 x 1.944 piksel
Bağlantı	USB 2.0, s-video, DV, AV
Ağırlık	470 g (pil dâhil)
Boyut	74 x 72 x 118 mm

SABİT DİSKLİ: Önemli günlerde hiçbir anı kaçırmadan belgelemek istersiniz. Eğer bir video kamera sahibiyseniz en büyük sorunlarınızdan biri de çabucak dolan veri depolama medyalarınız olacaktır. Üstelik bunları taşımak için çantanızda yer açmanız ve devamlı olarak para verip yenisini almanız gerekecek. JCV, Everio GC-MG575'nin 40 GB'lık sabit diski ile bu sorun ortadan kaldırılmış. Açıkçası bu kadar yüksek bir veri depolama alanı ile uygun çözünürlükte iki veya üç günlük aralıksız çekim yapabilirsiniz. Ürünün pili yaklaşık 70 dakika dayanıyor. Alışması ve kullanması oldukça kolay menüsü sayesinde, el kitapçığına şöyle bir göz atıp kolayca çekim yapmaya başlayabilirsiniz. Kameranın üzerinde bulunan lamba, gece çekimlerinde aydınlatmaya katkıda bulunsa da, çok iyi bir performans göstermiyor. Kameranın fotoğraf çekimi ve sesli çekimlerde mikrofonun kapsama alanı ise oldukça başarılı. Ürünle verilen beşik sayesinde rahatlıkla televizyon ve bilgisayara bağlanılıyor. Ürünün SD kart girişi de mevcut. Bu sayede ürüne ikinci bir depolama yeteneği daha kazandırılmış. Sabit diskiniz dolsa bile SD karta depolama yaparak çekimlerinize devam edebilirsiniz.

SONUÇ ► 40 GB'lık sabit diski sayesinde günlerce çekim yapabileceğiniz, zengin kutu içeriğiyle dikkat çeken bir video kamerası.

- ➕ Yüksek HD kapasitesi
- ➕ Zengin kutu içeriği
- ➕ Kullanımı kolay arayüz

HOPARLÖR

LOGITECH V10

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Logitech
BİLGİ İÇİN	(212) 481 31 22
WEB	www.logitech.com.tr
FİYAT	**59 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Hoparlörler	2 uydu
Toplam çıkış	2 W
Frekans aralığı	32 Hz – 20 kHz
Kumanda	Yok
Uydu boyutu	17,8 x 15,5 x 4,5 mm
Ağırlık	4,5 kg

PRATİK KULLANIM: Dizüstü bilgisayarlarımızla gittiğimiz her yerde eğlenceyi de beraberimizde taşıyoruz. Fakat günümüzde kaç dizüstü bilgisayarın üzerindeki tümleşik web kamerası ya da hoparlör bizi tatmin edecek perormansı gösterebiliyor? Özellikle yüksek çözünürlükte ve biraz da büyükçe bir ekranda film izlerken havaya girebilmek için fazladan hoparlörlerin katkısını yadsınamaz. İşte Logitech tam bunun için 2 adet uydudan oluşan bir hoparlör seti tasarlamış. Ürünün ses girişleri aynı zamanda hoparlörlerin sabitleme ayağını da oluşturan bir plastik parçanın içinde. Ürün gücünü ve veri akışını da tek USB kablosu üzerinden alıyor. Böylelikle kullanımı son derece kolay iki adet hoparlöre sahip oluyorsunuz. Ürünü kurarken tek yapmanız gereken üç kabloyu yerlerine takmak o kadar. Ses kontrolü üzerinde olan uyduları küçük boyutları ve uzun kablolarıyla kolayca yerleştirebilirsiniz. Bu güçteki bir hoparlör için güçlü performans gösteren üründe bizi rahatsız eden herhangi bir ses bozulmasına rastlamadık. Sesi sonuna kadar açsanız bile baslarda bir patlama ve tizlerde bir cızırtı duymuyorsunuz. Üstelik hafifliğiyle kolayca taşınıyor. Ürünle taşıma çantası da hediye ediliyor.

SONUÇ ► Güçlü performansı ve kolayca taşınabilmesiyle dizüstü bilgisayarlarına güç katmak isteyen kullanıcıların ilgilisi çekebilir.

- ➕ Güçlü performans
- ➕ Kompakt tasarım
- ➕ Taşıma kılıfı

YAZICI

SAMSUNG ML 1630

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Samsung
BİLGİ İÇİN	Koyuncu (216) 528 88 88
WEB	www.koyuncu.com.tr
FİYAT	**199 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Baskı teknolojisi	Lazer
Baskı hızı	16 ppm S/B
Baskı çözünürlüğü	1.200 x 600 dpi
Bağlantı	USB 2.0
Çift taraflı baskı	Manuel
Boyut	332 x 375 x 121,5 mm

TARZ SAHİBİ: Samsung ML 1630, daha önce Test Merkezi'mize konuk ettiğimiz Samsung SCX 4500'la aynı tasarıma sahip. Fakat, çok işlevli bir yazıcı olan SCX 4500'den farklı olarak ML 1630, yalnızca siyah beyaz baskı yapabiliyor. Parlak piyano siyahı olan ürün son derece şık görünüyor. Buna karşın ürünün tasarımı, üzerinde parmak izi bırakmaya çok elverişli. Ürünün ön tarafında bulunan ve kapaksız bir CD oynatıcıyı andıra yuva ise kağıt çıkış tepsisinin oturtulması için düşünülmüş. Mavi renkte dokunmatik tuşlara sahip olan ürünün kurulumu son derece kolay. Kullanmaya başlamak için el kitabını bile okumanıza gerek kalmıyor. Bilgisayarınıza USB 2.0 arabiriminden bağlanan yazıcı, baskılama sırasında en fazla bir dizüstü bilgisayar kadar gürültü çıkartıyor. 8 MB belleğe sahip yazıcı 6,5 kg ağırlığıyla kolayca taşınabiliyor. Kâğıt çekmecesi en fazla 100 adet A4 boyutunda kâğıt alabiliyor. Testlerimizde ürünün, ısınma süresi dâhil ilk baskı hızını 14 saniye, ısındıktan sonra ise 11.22 saniye olarak ölçtük. Ayrıca ürünün baskı kalitesinden son derece memnun kaldığımızı da söylemeliyiz. Ürünle beraber maalesef bir USB kablosu verilmiyor.

SONUÇ ► Son derece şık tasarımıyla dikkat çeken Samsung Ml 1630, yüksek ilk baskı hızı ve baskı kalitesiyle göz dolduruyor.

- ➕ Şık tasarım
- ➕ Yüksek ilk baskı hızı
- ➖ USB kablosu yok

ANAKART

GIGABYTE GA-MA78GM-S2H

CHIP PUANI

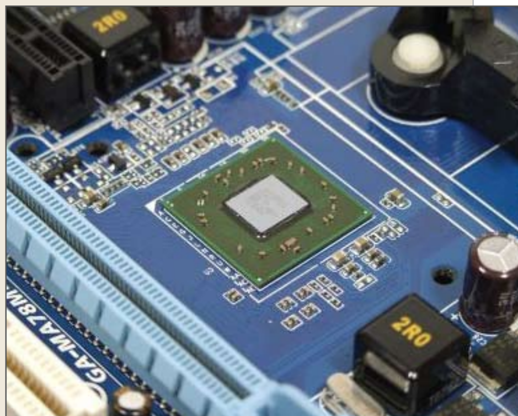
FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Arena, Kont, Mersa
BİLGİ İÇİN	(212) 364 64 64, (216) 499 62 99, (212) 444 01 40
WEB	www.gigabyte.com.tr
FİYAT	**109 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	Mikro ATX
Yonga seti	AMD 780G
İşlemci yuvası	AM2+
HTB hızı	5200/2000 MT/s
Bellek yuvası	4 x DDR2
Yuva sayısı	1 x PCI-E 16X, 1 x PCI-E 1X, 2 x PCI

- Güçlü DirectX 10 grafik yongası
- CrossfireX ve başarılı HD desteği
- Düşük güç tüketimi

Kuzey köprüsü 7806 çok güçlü bir grafik yongasını da içinde barındırıyor.

HTPC'de yeni dönem

AMD'nin 780G yonga seti, güçlü tümleşik grafik yongasıyla özellikle HTPC'ler için mükemmel bir zemin sunuyor.

AM2+ yuvasına ve dört fazlı voltaj tasarımına sahip Gigabyte GA-MA78GM-S2H, yeni Phenom işlemciler de dâhil olmak üzere AMD işlemcileri desktekliyor. Mikro ATX formatında olsa da kartın sunduğu bağlantılar ve yuvalar oldukça zengin: 16 GB RAM'e kadar destek veren dört adet DDR2 yuvası (1.066, 800 ve 667 MHz), VGA analog, DVI ve HDMI (HDCP'li) dijital ekran çıkışları, bir tane PCI-E 2.0 x16 ekran kartı yuvası, 2 tane PCI, bir tane PCI-EX1 yuvası, 5 tane SATA 3 Gb/s (RAID 0, 1 ve 10 desteği), bir tane ESATA yuvası, 12 adet USB bağlantısı, Gigabit LAN, Firewire bağlantısı, 8 kanal HD ses (DTS destekli), optik ses çıkışı ve P-ATA IDE yuvası. Gigabyte GA-MA78GM-S2H anakartın sunduklarını anlatmak için, öncelikle Gigabyte'ın bu modelinde kullandığı yonga setini yakından inceleyelim.

AMD'nin yeni 780G yonga setiyle nihayet HDTV, HD-DVD veya Blu-ray oynatımı için bir HTPC (ev sineması PC'si) veya multimedya sistemini ekran kartı olmadan toplamak mümkün. Yeni yonga setinde, tüm HD video codec'lerine sahip bir Radeon HD3200 grafik yongası bulunuyor. Bu sayede işlemcinin yükü öylesine hafifliyor ki, HD filmler için AMD Sempron 3200+ bile yeterli oluyor. AMD, yeni yonga setiyle enerji tüketimi, işlevsellik ve üretim süreci olarak Intel'den çok daha üstün, en iyi yonga setlerinden birini üretmeyi başarmış. Yeni yonga setlerinde 55 nm üretim süreci kullanılmış ve bu da güç tüketimine olumlu yansımış.

HD3200: FULL HD VE DİRECTX 10

AMD'nin bu yeni yonga setini kullanan ilk üreticilerden biri olan Gigabyte, MA78GM-S2H modeliyle yeni yonga setini çok başarılı bir şekilde entegre etmiş. Entegre HD3200 grafik, giriş seviyesi yeni bir ekran kartıyla aynı işlevleri sunuyor: DirectX 10, çift ekran, Crossfire ile çift GPU desteği, HDCP destekli HDMI bağlantısı, Full HDTV. BIOS'ta donanımsal MPEG2, H.264 ve VC1 çözücülerine sahip tümleşik grafik için 512 MB'a kadar bellek atamak mümkün. HD film oynatımında çift çekirdekli bir işlemci kullanıldığında işlemci yükü daha da hafifliyor. Gigabyte anakartın üzerinde DVI ve HDMI bağlantısı var. Bu iki çıkış aynı kaynağı kullandığı için anakarta aynı anda iki ekranı dijital olarak bağlamak mümkün değil. İkinci ekranı analog VGA çıkışından bağlamak mümkün.

CROSSFİRE VE DÜŞÜK GÜÇ TÜKETİMİ

780G yonga setiyle çift GPU hızlandırması mümkün. Bunun için anakarta takılacak ekran kartının hybrid özelliğinin (HD2400 veya HD3450 gibi) olması gerekiyor. Ancak ikinci bir ekran kartına para vermek istemeyenler, Gigabyte BIOS'undan GPU'nun çekirdek hızını artırabilirler. Standart olarak 500 MHz'de çalışan GPU'yu 900 MHz civarında (55 nm üretim yapısı sayesinde) çalıştırabilmek mümkün. Bu da yaklaşık olarak %25'lik bir performans artışı sağlıyor. Tümleşik grafik 3Dmark 06 benchmark testinde yaklaşık 1.500 puan alıyor ki, bu rekor bir değer. HD3450 ekran kartıyla Crossfire bağlantılı olarak kullanıldığında performans artışı %50 ile %85 arasında değişiyor ve etkisi hemen her oyunda hissediliyor.

45 watt güç tüketimine sahip bir Athlon işlemci kullanıldığında sistemin boştaki güç tüketimi 40 watt civarında. Bluray oynatımında ise güç tüketimi ortalama 74 watt.

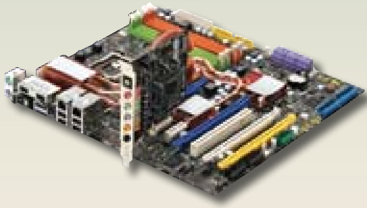
ÖZETLE: 780G İLE HTPC DEVRİMİ

AMD 780G hiç şüphesiz çok başarılı bir yonga seti ve Gigabyte gibi çok başarılı bir anakart üreticisiyle birleşince, ortaya mükemmel bir ürün çıkmış. Çok sessiz, hızlı, stabil ve verimli çalışan bu anakart, BIOS güncellemeleriyle AMD overdrive desteğine, yeni hızaşırtma seçeneklerine ve daha fazla desteğe sahip oluyor. Anakartta görebildiğimiz tek sorun, tümleşik grafiği de içeren kuzey köprüsünün biraz fazla ısınması. Overclock yapmayı düşünenlerin pasif soğutucuyu aktif bir soğutucu ile değiştirmelerini öneriyoruz.

SONUÇ ► Gigabyte GA-MA78GM-S2H, yakın zamanda uygun fiyatlı, düşük güç tüketimli ve kompakt yapıda bir HTPC toplamayı düşünen herkese gönül rahatlığıyla tavsiye edebileceğimiz bir anakart.

ANAKART

MSI P7N DIAMOND

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Koyuncu, Datagate
BİLGİ İÇİN	(216) 528 88 88
WEB	www.koyuncu.com.tr
FİYAT	**313 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	NVIDIA nForce780i SLI
İşlemci yuvası	LGA 775
FSB hızı	1.333 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR2
Yuva sayısı	4 x PCI-E16X, 2 x PCI-E1X, 1 x PCI 2.2

PERFORMANSLI: Oyun tutkunları ve grafik tasarım üzerine çalışanlar için performans söz konusu olduğunda tek ekran kartı yeterli olmayabilir. Bu durumda iki veya daha çok ekran kartı kurulumuna izin veren yüksek performansa sahip bir anakarta ihtiyacımız olacaktır. MSI'ın P7N Diamond'u tamamen katı kapasitörlerle kaplanmış. Anakartın üzerinde bulunan PCI-E16X yuvaları sayesinde SLI kurulumuna izin veren kart, oyun tutkunlarını tatmin edecek gibi görünüyor. Kuzey ve güney köprüleri arasında uzanan pasif bakır borular sayesinde etkili bir soğutma sağlayan anakart, dışına doğru bakan 6 adet SATA II yuvası sayesinde çoklu RAID kurulumlarına izin veriyor. Yalnızca DDR2 RAM destekleyen ürünle, bir adet Creative SB X-Fi H/W ses kartı hediye ediliyor. Kart 7.1 kanal ve EAX 5.0 çevresel ses desteğine sahip. 6 adet USB girişi bulunan anakartın arka kısmında 2 adet ESATA girişi mevcut. Ayrıca bir adet firewire girişi de var. Son olarak anakart üzerinde 2 adet IDE girişi olduğunu da belirtelim. Son derece zengin bir kutu içeriğiyle gelen anakartın yazılımı sayesinde, kart üzerindeki bileşenlerin sıcaklığından, fan dönüş hızına kadar birçok analizi görmeniz mümkün.

SONUÇ ► Yüksek performans arayan oyun meraklılarını tatmin edebilecek, son derece zengin kutu içeriğine sahip bir ürün.

- ➕ 3 SLI desteği
- ➕ Zengin kutu içeriği
- ➕ Etkili soğutma

KLAVYE - FARE SETİ

MICROSOFT. WIR.ENT SYS.8000

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Microsoft
BİLGİ İÇİN	Arena, Logosoft, Koyuncu (212) 364 64 64
WEB	www.microsoft.com.tr
FİYAT	**299 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	2.4 GHz Bluetooth
Tuş sayısı	96
Boyut	520 x 210 x 20 mm
Ağırlık	3 kg
Türkçe desteği	Var
Diğer	USB hub

ÇEKİCİ TASARIM: Özellikle ergonomik klavye setleriyle ön plana çıkan Microsoft, bu ürünle beraber estetiği de yakalamış. Klavye ince ve hafif eğimli tasarımıyla son derece şık dururken fare ile takım tamamlanıyor. 2.4 GHz Bluetooth üzerinden çalışan ürünle bir adet 1.000 dpi hassasiyete sahip kablosuz fare de geliyor. Fare elinize tam tam oturuyor ve üzerindeki ekstra tuşları sayesinde birçok programla beraber rahatça kullanabiliyorsunuz. Ürünün asıl dikkati çeken yanı beraberinde verilen dört port'lu bir USB hub. Bu hub'ın üst kısmı aynı zamanda fare için şarj cihazı görevini görüyor. Klavyenin önündeki bölüme mıknatıs ile tutturulan bu aksesuarın alt kısmındaki USB girişi, Bluetooth vericisi için özel olarak tasarlanmış. Klavyenin bir başka özelliği ise ışıklı olması. Ortamdaki ışığa göre parlaklığını kendiliğinden ayarlayan klavye, siz ellerinizi yaklaştırdığınızda aydınlanıyor. Klavyenin sağ tarafında bulunan mini pad ve tuşlar sayesinde fareye gerek kalmadan ürünü rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. Fare tuşları da ürünün sol üst kısmına yerleştirilmiş. Ürün tasarımıyla bir multimedya bilgisayar için son derece ideal bir klavye-fare seti.

SONUÇ ► Estetik görünümü, hız kazandıran kısa yol tuşları, USB hub özelliği ve ergonomisiyle evinize alabileceğiniz en iyi setlerden.

- ➕ Tuş dizilimi
- ➕ USB hub
- ➕ Estetik tasarım

LCD MONİTÖR

LG L1960SR

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Ufotek
BİLGİ İÇİN	(216) 418 58 42
WEB	www.ufotek.com.tr
FİYAT	**297 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü Alanı	19 inç
Maksimum çözünürlük	1.280 x 1.024
Tepki süresi	2 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	5000:1 ms

İNCE VE ŞIK: Bütün gün önünde oturup çalıştığımız veya oyun oynadığımız monitörlerin çoğunun aslında kalıp bir tasarımdan öteye gidemediğinin farkında mısınız? Çoğu estetikten uzak, basma kalıp modeller. LG şimdiye kadar görmeye alışık olduğumuz tasarımlardan farklı bir yol izlemiş ve monitörün ayak kısmında farklı bir tasarım uygulamış. Monitörün ayağına monte edilen bir parça ile bağlantı noktası inceltilmiş ve monitöre estetik bir görünüm kazandırılmış. Kalın çerçevesi ve tamamen siyah tasarımıyla masanızda şık bir görüntü veren ürünün kontrol tuşları yan tarafına yerleştirilmiş. İlk başta ayarları yapmak için yana eğileceğiniz düşünseniz de tuşlara erişim kolay ve yerleşimi doğru olduğundan dokunarak ayarlarınızı kolayca yapabiliyorsunuz. Tek D-Sub girişi bulunan ürün 5000:1 dinamik kontrast ve 2 ms tepki süresiyle oyuncuların da dikkatini çekebilir. Ürün en fazla 1.280 x 1.024 çözünürlüğü destekliyor. Testlerimizde ortalama 276 cd/m² parlaklık oranı tespit ettiğimiz ürünün pivot ayağı 70 derece eğilime izin veriyor. Fakat aynı esneklik ürünü sağa veya sola çevirmede görülmüyor. Ürün gücünü 12V'lık bir adaptörden alıyor.

SONUÇ ► LG L1960SR, masanızın üzerinde fazla yer kaplamayacak, şık tasarımı ve yüksek kontrast oranıyla dikkat çeken bir ürün.

- ➕ Düşük tepki süresi
- ➕ Yüksek kontrast oranı
- ➖ Şık tasarım

LCD MONİTÖR

PHILIPS190CW8FB/00

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Philips
BİLGİ İÇİN	(0800) 261 33 02
WEB	www.philips.com.tr
FİYAT	**312 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü Alanı	19,1 inç
Maksimum çözünürlük	1.440 x 900
Tepki süresi	5 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	1000:1 ms

KİŞİYE ÖZEL: Eğer monitör markalarını bir süredir takip ediyorsanız, genelde kodlarının içinde bulunan W harfinin "Wide" yani geniş kelimesinden geldiği tahmin edebilirsiniz. 19 inç monitörlerde kendini farklılaştırmak isteyen Philips, bu ürünüyle hem geniş hem de aksesuarı bol bir ürün ortaya çıkartmış. Geniş boyutu sayesinde birden çok dokümanla çalışmanıza izin veren monitör, tek D-Sub ve USB girişine sahip. Ürünün arayüzünü kullanarak ayarlarını yapmak gerçekten çok kolay ve basit. Ürüne dikeyde toplam 25 derece eğim verebilmenize olanak sağlayan pivot ayağı, yukarı aşağı veya yanlara çevirmeye izin vermiyor. 1.440 x 900 çözünürlüğüyle çalışmak için tasarlandığı belli olan ürünün kutusunda kalem, kulaklık, cep telefonu, MP3 çalar gibi ürünleri koyabileceğiniz aksesuarlar çıkıyor. Bunları monitörünüzün yanına tutturabiliyorsunuz. Böylelikle masanızdan yer kazanıyorsunuz. Testlerimizde üründe ortalama 258 cd/m² parlaklık tespit ettik. Philips, 5ms tepki süresi, 1000:1 kontrast oranıyla monitöründe word, excel gibi programlarla çalışabileceğiniz fakat aynı zamanda video seyredebileceğiniz veya fotoğraf görüntüleyebileceğiniz bir tasarım ortaya koymuş.

SONUÇ ► **Philips190CW8FB/00, aksesuarları ve kullanımı kolay arayüzüyle dikkati çeken, geniş çalışma alanı sunan, bir ürün.**

- ➕ Düşük tepki süresi
- ➕ Aksesuarları
- ➕ USB'den bağlantı

EKRAN KARTI

ASUS EN9600GT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	İndex-Boğaziçi-E-Sistem
BİLGİ İÇİN	(216) 521 27 25
WEB	www.tr.asus.com
FİYAT	**299 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Grafik işlemci	9600 GT
Bellek tipi	512 MB DDR3
Bellek arayüzü	256 bit
Güç girişi	6 pin
Soğutma	Aktif
Giriş çıkışlar	2 x DVI, s-video

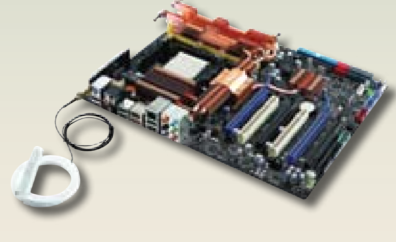
SESSİZ SOĞUTMA: Test Merkezi'mize konuk olan Asus'un EN9600GT sürümü ilk bakışta yalnızca GPU'nun üzerini kaplayan fanıyla dikkati çekiyor. Kartın tamamı yerine yalnızca GPU etrafını geniş bir fanla soğutma yoluna gidilmiş. Glaciator fansink adı verilen bu sistem oldukça başarılı bir soğutma sağlarken maalesef yakındaki PCI yuvasını kapatmaktan kaçamıyor. Fan, büyük kanatları sayesinde sessiz çalışıyor. SLI kurmaya hazır olarak satılan kart, testlerimizde ATI 3870, hatta 8800GT'nin dahi altında kalarak bizi şaşırttı. DirectX9 altında %10 olan bu fark, DirectX10'da %15'e kadar çıktı. Testimizde Call of Duty, Company of Heroes, Stalker ve Call of Juares oyunlarını kullandık. Sentetik testlerimizde ise 3D Mark 2005, 2006 ve 3D Max programlarından yararlandık. Ürünle beraber DVI adaptörü ve S-Video kablosu da veriliyor. Aynı zamanda DVI yuvasına takabileceğiniz bir adet HDMI adaptörü de kartın kutusundan çıkıyor. Böylece doğrudan ekran kartından çıkış alarak televizyonunuzda film seyretme keyfine varabilirsiniz. Ekran kartı DirectX10 ve OpenGL 2.0 desteğiyle oyunlardan da yüksek performans almanızı sağlıyor.

SONUÇ► **Etkili soğutucusu ve kutu içeriğiyle ön plana çıkan kart, HD film seyretmek ve oyun oynamak isteyenler için ideal bir ürün.**

- ➕ Performans
- ➕ Sessiz çalışıyor
- ➕ Etkili soğutma

ANAKART

ASUS M3A32-MVP DELUXE

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	İndex-Boğaziçi-E-Sistem
BİLGİ İÇİN	(216) 521 27 25
WEB	www.tr.asus.com
FİYAT	**235 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	790FX/SB600
İşlemci yuvası	AM2+
HTB hızı	2000 / 1600 MT/s
Bellek yuvası	4 x DDR2
Yuva sayısı	4 x PCI-E16X, 2 x PCI 2.2

RAM SOĞUTMALI: Neredeyse her ay Test Merkezi'mize bizi şaşırtan farklı bir ürün geliyor. Bu ay ASUS'un M3A32-MVP Deluxe anakartının kutusunu açtığımızda içinde bir sürpriz bizi bekliyordu. Oldukça zengin kutu içeriğine bir adet pasif RAM soğutması eklenmişti. Dilediğiniz taktirde anakartın kendi pasif soğutma sistemine entegre edilebilen ve iki adet belleği soğutabilen bu sistem, ayrıca bellek ebatlarına göre genişletilebilen veya sıkılabilen vidalara sahip. Böylece tüm bellek markalarında rahatça kullanılabiliyor. Takıp çıkartılabildiği için kullanıp kullanmamak tamamen size kalmış. Soğutucuyu monte etmek oldukça kolay. ASUS'un M3A32-MVP Deluxe'le gelen ikinci hediye ise IEEE 802.11g uyumlu bir harici Wi-Fi aparatı. Böylece kartınız sisteminiz Wi-Fi özelliğine de kavuşmuş oluyor. Anakartın üzerinde bulunan 4 adet PCI-E 16X yuvası ise kartın Crossfire X için uygun olduğunu gösteriyor. Tabii ki bu sistem iki kartta 16X, üç kartta 16X, 8X ve 8X, dört kartta ise 8X olarak çalışıyor. Son olarak ürünün HD ses desteğine sahip olduğunu ve ürünle gelen yazılım sayesinde güç tasarrufu modunda çalıştırılabildiğini de belirtelim.

SONUÇ ► **Özellikle oyun ve overclock meraklılarının ilgisini çekebilecek, etkili soğutmaya sahip, bir anakart.**

- ➕ Bellek soğutma
- ➕ Wi-Fi aparatı
- ➕ Crossfire X desteği

DDR2 BELLEK

ADATA VITESTA EXTREME EDITION 4GB

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Endeks Bilişim
BİLGİ İÇİN	(216) 523 35 70
WEB	www.endeksbilisim.com.tr
FİYAT	**149 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Tür	DDR2
Sınıf	PC2 6400
Kapasite	4 GB (2 x 2 GB)
Zamanlamalar	5-5-5-18
Voltaj	1.8 volt- 2.0 volt
Diğer	Çift taraflı alüminyum soğutma

- Yüksek kapasite
- Çok uygun fiyat
- Hızaşırtma potansiyeli yüksek

CPU-Z

CPU | Cache | Mainboard | Memory | SPD | About

Memory Slot Selection

Slot #2 | DDR2

Module Size	2048 MBytes	Correction	None
Max Bandwidth	PC2-6400 (400 MHz)	Registered	
Manufacturer	A-Data Technology	Buffered	
Part Number	EXTREME DDR2 800+	SPD Ext.	EPP
Serial Number		Week/Year	

Timings Table

	JEDEC #2	JEDEC #3	EPP #1	EPP #2
Frequency	266 MHz	400 MHz	333 MHz	429 MHz
CAS# Latency	4.0	5.0	4.0	5.0
RAS# to CAS#	4	5	4	6
RAS# Precharge	4	5	4	6
tRAS	12	18	12	19

Hızaşırtma EPP desteği bulunan hit 533 MHz'de çalışabiliyor.

Üst vitese geçin

Önde gelen bellek üreticilerinden ADATA'nın bu modeli, fiyat/performans açısından gayet makul bir tablo çiziyor.

Gerek WindowsXP gerekse Vista'nın 64 bit sürümleri varsa da henüz hala 32 bit işletim sistemleri yaygın bir şekilde kullanılmakta. 64 bit destekli donanımların kolayca bulunması bu noktada çok önem taşımıyor zira kullandığımız oyunlar ve diğer yazılımlar genelde 32 bit. Dolayısıyla yazılım geliştiriciler 64 bit'e geçene kadar biz de 32 bit mimarinin duvarları içine hapsolmuş durumdayız. Bu mimarideki en büyük sınırlama kuşkusuz bellek miktarı. Zira 32 bit bir Windows kullanıyorsanız mevcut masaüstü PC donanımıyla yaklaşık 3.2 GB belleğe mahkumsunuz.

HEP DAHA FAZLA BELLEK

Günümüz yazılımlarına baktığımızda özellikle Vista'nın bellek ihtiyacının epey yüksek olduğunu görüyoruz. WinXP'deki minimum 512 MB bellek miktarı Vista'da 1 GB'a yükselmiş durumda. Buna yeni 3B oyunları ve ses / video işleme vb. amaçlı bellek canavarı uygulamaları eklediğimizde pratikteki minimum bellek miktarı 2 GB'ı buluyor hatta geçiyor. İşin kötüsü eğer sisteminiz bellek konusunda yetersizse işlemciniz ne kadar hızlı olursa olsun, oluşan dar boğaz yüzünden performans konusunda ciddi bir sıkıntı ortaya çıkıyor. Eğer sabit diskiniz, yazılımlar başlarken ya da sonlanırken sizi uzun okuma süreleriyle canınızdan bezdiriyorsa ve disk birleştiricisi derdinize deva olmuyorsa bellek terfisinin zamanı gelmiş demektir. Test Merkezi'mize Endeks Bilişim tarafından yollanan ADATA Vitesta 800+ Extreme Edition 4 GB, bellek probleminizi başarılı bir şekilde çözmeye aday bir bellek kiti.

ADATA'NIN EKSTREM KİTİ

Anakartların çoğunda 4 adet bellek yuvası varsa da bazı küçük anakartlar sadece iki yuva bulundurabiliyor. Bu bellek yuvalarını maksimum kapasiteyle kullanmak istiyorsanız 2 x 2 GB'lık bir bellek konfigürasyonu isabetli olacaktır. Dolayısıyla 2 adet 2 GB'lık modülden oluşan ADATA Vitesta 800+ Extreme Edition bu noktada avantajlı bir ürün olarak öne çıkıyor. Daha önce gerçekleştirdiğimiz bellek testinde kalitesini ispatlayan ADATA Vitesta Extreme Edition serisi, bu kit ile başarısını sürdürecek gibi. Kitin SPD bilgisine baktığımızda varsayılan DDR2 voltajı 1.8 Volt altında, 400 MHz hızında 5-5-5-18'lik bir zamanlama tablosu bizi karşılıyor. Tabii hızaşırtma meraklısı kullanıcılar bu noktada anakartlarındaki otomatik bellek ayarları yerine daha hızlı ayarlar kullanmak isteyeceklerdir. Kit bu noktada oldukça esnek ve ismindeki "800+" yani 800 MHz ve ötesi ibaresini hak ediyor doğrusu.

HESAPLI KAPASİTE VE HIZAŞIRTMA

Hızaşırtma yapmayı kolaylaştıran nVidia'nın EPP (Enhanced Performance Profile) desteği bulunan kit, Test Merkezi'ndeki denemelerimizde bir üst seviye olan 533 MHz'te (1.066 MHz etkin) çalışırken pek zorlanmadı. EPP bilgisinde 2.0 volt olan maksimum voltajı 2.2 volt'a yükselttiğimizde de bir problemle karşılaşmadık. Eğer hızaşırtma konusunda belli bir deneyiminiz varsa (sorumluluk size ait olmakla birlikte) bu kitle uygun fiyata bellek kapasitesi probleminizi çözmekle kalmayacak, fazladan performans da elde edebileceksiniz. Bu aşamada gecikme sürelerinden fedakarlık edip bellek saat hızını mı artıracaksınız yoksa tersi mi, bu tamamen size kalmış. Tabii ki en iyisi saat hızı ve zamanlamalar konusunda sisteminiz için en uygun orantıyı bulabileceğiniz bir konfigürasyon.

4 GB kapasiteli bir sisteme sahip olmak çok değil üç yıl öncesine kadar rüya gibiydi. O zamanlar çok yüksek olan bellek fiyatları özellikle DDR2 cephesinde artık daha mantıklı seviyelere inmiş durumda. Fakat ADATA Vitesta Extreme Edition'un bu kiti, günümüz şartları için bile çok başarılı bir fiyat/performans oranı sunuyor. Fiyat bu kadar uygunken önce 2 GB alıp sonra terfi ettirmeye de gerek yok. Sisteminizi kurarken böyle bir kit satın aldığınızda bellek olayını tamamen bitirip aklınızda soru işareti kalmadan sisteminizdeki diğer bileşenlere eğilebilirsiniz.

SONUÇ ► Gerek uygun fiyatı gerekse sunduğu yüksek performansla beğenimizi kazanan bu kit, bellek ihtiyacınızı toptan çözmek için birebir.

TV KARTI

AVERMEDIA AVERTV EXPRESS

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Multimedya, Kont
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46
WEB	www.multimedya.com
FİYAT	**99 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Arabirim	Express kart yuvası
Yayın standardı	NTSC/PAL/ FM
Video kayıt biçimi	DVD, iPod, WMW, WAV, MPEG2, MPEG1, AVI
Fotoğraf kayıt biçimi	JPEG, BMP, TIF
Uzaktan kumanda	Var
Diğer	Teleteks

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK.

BENQ DC-X800

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	BenQ
BİLGİ İÇİN	Penta, Koyuncu (216) 528 88 88
WEB	www.benq.com.tr
FİYAT	**450 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Algılayıcı	8.0 MP CCD
Çözünürlük	3.264 x 2.448 piksel
Bağlantılar	USB 2.0
Bellek	12 MB / SD kart
Boyut	100 x 63,7 x 14 mm
Ağırlık	130 g (pilsiz)

KULAKLIK

PHILIPS SHN 5500

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Philips
BİLGİ İÇİN	(0800) 261 33 02
WEB	www.philips.com.tr
FİYAT	**149 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Arabirim	3,5 mm miniplug
Frekans aralığı	40 Hz – 20KHz
Güç kaynağı	1 x 1,5W pil
Hassasiyet (1kHz)	102 dB/mW
Kablo uzunluğu	1.2 m
Diğer	6.3 ve 2 pin adaptör

GEZİCİ TELEVİZYON: Test Merkezi'mizde sıkça ağırladığımız televizyon kartı markalarından olan Avermedia'nın bu kez express kart yuvasına takılan modelini inceledik. Zengin kutu içeriğiyle gelen ürünün kurulumu oldukça kolay. Beraberinde gelen Aver TV ve Avermedia yazılımları, bu kez güncellenmiş ve yetenekleri arttırılmış. AverTV 6 yazılımı sayesinde, TV ve radyo kanallarını tarayıp listeleyebilmenizin yanı sıra, bilgisayarınıza kayıtlı olan videoları izleyebilir, müzik parçalarını dinleyebilir veya fotoğraflarınıza bakabilirsiniz. Daha önceki sürümlerinden farklı olarak bu kez, yazılımla kaydettiğiniz yayınları, birçok biçim yanında doğrudan DVD biçiminde veya iPod'unuzda izlemek için kaydedebiliyorsunuz. Kart analog ve dijital yayınları destekliyor. NTSC ve PAL biçimindeki televizyon yayınlarının yanında FM biçimindeki radyo yayınlarını da alabilirsiniz. Yayınları dilediğiniz yerde kaydedebilirsiniz ya da snapshot özelliğiyle fotoğraf alabilirsiniz. Ürünün Teleteks desteği de var. Yazılım sayesinde kolayca radyo moduna geçebilir ve tıpkı televizyonda olduğu gibi otomatik arama özelliğiyle 5 dakikadan daha az sürede radyo kanallarını bulabilirsiniz.

SONUÇ ► **Eğer dizüstü bilgisayarınızla televizyon izlemek veya radyo dinlemek istiyorsanız bu ürün tam size göre.**

- ➕ Çoklu biçimde kayıt
- ➕ Türkçe dil desteği
- ➖ Yavaş arayüz

İNCE 3 İNÇ: BenQ'nun "dünyanın en ince fotoğraf makinesi" olarak lanse ettiği DC X800, gerçekten de 14 mm kalınlığıyla cebinize ya da çantanıza rahatça sığıyor. Makinenin ön kısmı ve yanları metal kaplama ile desteklenmiş. Ürünün 8 MP CCD algılayıcısı oldukça yüksek çözünürlükte fotoğraf ve 640 x 480 çözünürlükte video çekebiliyor. MPEG4 biçiminde sesli video çekimi yapabileceğiniz fotoğraf makinesinin 12 MB hafızası yetmediğinde, bir SD kart ile destekleyebilirsiniz. Fotoğraf makinesinin üst tarafında bulunan mikrofonu, ses yakalamada oldukça başarılı. 3X optik, 4X dijital zum yapabilen cihazın zum için kullanılan tuşunun kontrolü çok kolay. 3 inç'lik LTPS LCD ekranı üzerinden ulaşılabilen menü ise son derece basit tutulmuş. Fakat menüde maalesef Türkçe dil desteği yok. Ürünün menüsünde çeşitli çekimler için toplam 29 değişik mod bulunuyor. Ürünün odak mesafesi 1 cm'den makro çekimlere dahi izin veriyor. Ürünün kutusunu açtığınızda içinden bir çift BenQ kulaklık çıktığını görürseniz sakın şaşırmayın. Çünkü tek tuşla fotoğraf makinesi bir anda bir MP3 çalara dönüşüyor. Bu dönüşümü tuş takımındaki renk değişikliğinden de takip edebiliyorsunuz.

SONUÇ ► **Gerek görüntü gerekse ses kalitesiyle kullanıcıyı memnun edecek, taşıması ve kullanması son derece keyifli bir ürün.**

- ➕ Taşıması kolay
- ➕ Yüksek çekim kalitesi
- ➕ Zengin kutu içeriği

SEYAHAT İÇİN BİREBİR: Seyahat ederken, zaman geçirmek için müzik dinlemek yada film seyretmek artık yaşamımızın bir parçası oldu. Tabii ki kulaklarımıza en son temas eden parça olan kulaklığın oynadığını önemli rol de tartışılmaz. Özellikle gürültülü ortamlarda dış sesleri engellerken bir yandan da fiziksel olarak bizi rahatsız etmemesi, önemlidir. Philps'in SHN 5500 modeli tüm bu özelliklere uyuyor. Başın arkasında dönen kulaklık, taç kısmıyla sıkıştırmasının yanında iki minik askıyla kulak kepçelerine takılıyor. Bu minik plastik askılan üç farklı genişlik ayarına sahip. Yumuşak ve köşesiz olarak üretildiğinden rahatsızlık vermiyor. Üstüne üstlük kulaklığın etrafındaki kaplama dış sesleri engellemede oldukça başarılı. Gelelim ürünün asıl etkileyici kısmına. Ürünün kablosunun üzerinde 1,3 x 13,5 x 1,9 cm ebatlarında bir güçlendirici bulunuyor. İnce ve uzun yapısından dolayı taşıması son derece kolay olan bu güçlendiricinin arkasında ürünü kemerinize takabilmeniz için bir kıskaçta yerleştirilmiş. Bir adet AAA pille çalışan bu güçlendiriciyi açtığınızda müziğin de keyfine varmaya başlıyorsunuz. Ürünle beraber 2 pinli bir adaptör de veriliyor.

SONUÇ ► **Sese güç veren yükselticisiyle dış sesleri engellemede başarılı ve rahatça taşıyabileceğiniz bir ürün.**

- ➕ Ses güçlendirici
- ➕ Başarılı tasarım
- ➕ Ses kalitesi

EKRAN KARTI

ZOTAC GEFORCE 9600GT AMP!

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Zotac
BİLGİ İÇİN	(212) 291 52 15
WEB	www.zotac.com
FİYAT	**249 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Grafik işlemci	9600 GT
Bellek tipi	512 MB DDR3
Bellek arayüzü	256 bit
Güç girişi	6 pin
Soğutma	Aktif
Giriş çıkışlar	2 x DVI, S-video

İNCE TASARIM: Ülkemize birkaç ay önce gelen ve artık adını sıkça duymaya başladığımız Zotac markasının GeForce 9600 GT AMP! modelini test merkezimizde mercek altına aldık. Zotac'ın klasik ince tasarımına sahip olan 9600GT AMP! sürümü, Zotac'ın tüm AMP! sürümlerinde olduğu gibi overclock edilmiş halde geliyor. İnce tasarımı sayesinde birden çok kartı bir arada kurduğunuzda sıkışıklık yaratmıyor ve ince soğutucusu sayesinde yanındaki PCI yuvasını işgal etmiyor. Bu tasarım kartın doğal olarak, özelliklede yük altında, rakiplerine nazaran biraz daha ısınmasına yol açıyor. İki adet DVI ve bir adet s-video çıkışına sahip olan ürün, küçük fanına rağmen şaşırtıcı derecede sessiz çalışıyor. Microsoft DirectX10 Shader Model 4.0 destekli kart, 512 MB DDR3 belleğiyle birçok oyunu yüksek çözünürlüklerde sorunsuzca çalıştırıyor. Testlerimizde ürünün 9600'ler arasında en yakında rakibine, gerek DirectX9 gerek DirectX10 altında %10 fark attığını gözlemledik. Bu farkı yalnızca sentetik benchmark'larda değil oyun benchmark'larında da gördük. Ürünle full HD filmleri seyretmeniz mümkün. Ekran kartıyla beraber DVI adaptörü ve S-Video kablosu da veriliyor.

SONUÇ ► Test Merkezi'mize gelen en hızlı 9600 olan Zotac, sessiz çalışan fakat rakiplerine nazaran biraz daha fazla ısına bir kart.

- Performans
- Sessiz çalışıyor
- İnce tasarım

LCD MONİTÖR

SAMSUNG 226CW

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Samsung
BİLGİ İÇİN	Koyuncu, Kont (212) 528 88 88
WEB	www.koyuncu.com.tr
FİYAT	**405 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Ekran	LCD TFT
Görüntü alanı	22 inç
Maksimum çözünürlük	1.680 x 1.050
Tepki süresi	2 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	3000:1 ms

GERÇEK RENK: Monitör pazarının önde gelen markası Samsung, bu işi ne kadar iyi bildiğini bir kez daha kanıtlıyor. Samsung, 22 inç geniş 226 CW modelinde, alıştığımız Samsung tasarımına biraz fark katarak siyah ince çerçevesinin alt kısmına beyaz bir çizgi eklemiş. Kontrol tuşlarının ne işe yaradığını anlatan semboller tam bu çizgiye denk gelmiş. Böylelikle daha önce şikâyet ettiğimiz, kontrol tuşlarını kolayca seçmemizi engelleyen sorun ortadan kalkmış. Üründe Samsung'un bilindik arayüzü kullanılmış. Yine Samsung'a ait olan Magic Tune ve Magic Bright 3 teknolojileri, bu üründe de var. Yani daha önceden belirlenmiş modları seçerek en uygun ayarları tek tuşla bulabiliyoruz. Monitörün en göz kamaştırıcı yanı ise 3000:1 ms dinamik kontrast ile desteklenen Color Innovation özelliği. Üründe kullanılan geliştirilmiş soğuk katot floresan lambası sayesinde %97 renk gamutu sunan monitör böylelikle çektiğiniz fotoğraflardaki veya videolardaki renklerin gerçeğe en yakın şekilde gösterilmesini sağlıyor. Testlerimizde performansından son derece memnun kaldığımız monitör, özellikle fotoğraf, grafik çalışmalarında ve oyun oynarken kendini ortaya koyuyor.

SONUÇ ► Samsung 226CW, geniş renk gamutu ile gözlerinizi şenlendirecek, şık tasarımı ile kullanım keyfi sunacak.

- Düşük tepki süresi
- Yüksek kontrast oranı
- Geniş renk gamutu

UTM

CYBEROAM CR25I

CHIP PUANI	
FİYAT/PERFORMANS	
FİRMA	Lidyum Bilişim Teknolojileri
BİLGİ İÇİN	(216) 574 99 00
WEB	www.lidyum.com.tr
FİYAT	**1.580 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER	
Arabirimler	4x10 / 100Mb/sn, 1xCOM, 2 x USB
Güvenlik	Anti virüs, anti spam, paket kontrolü
Eşzamanlı oturum sayısı	130.000
Ateş duvarı kapasitesi	90 Mb/sn
Diğer	Saldırı belirleme ve önleme, içerik filtreleme, bantgenişliği yönetimi, uygulama engelleme

AĞLARIN EFENDİSİ: İster küçük isterse büyük olsun ağ ortamında güvenlik ve disiplin olmazsa ortaya çıkan kaos ciddi iş kayıplarına neden olabilir. Test Merkezi'mize yollanan Cyberoam CR25i, bu bağlamda etkileyici özellikleriyle öne çıkan çok işlevli bir çözüm. Bu UTM (Birleşik Tehdit Yönetimi) cihazı, sahip olduğu güvenlik duvarı ve paket kontrolü gibi özelliklere ek olarak, ağınızdaki kullanıcılar üzerinde yüzde yüz kontrol olanağı sağlıyor. Anti virüs ve diğer zararlılara karşı dâhili Kaspersky çözümüyle koruma sağlayan CR25i, ayrıca yığın posta filtresi de içeriyor. Gelişmiş güvenlik özelliklerine ek olarak cihazla ağınızda kullanıcı adı bazında; bantgenişliği atama, porttan bağımsız olarak uygulama engelleme ya da ziyaret edilen sitelerin log alınarak kayıt edilmesi gibi işlemleri yapmak mümkün. Normalde benzer cihazlarda log tutmak için ayrı bir PC ya da harici bir cihaz gerekirken özellikleri saymakla bitmeyen Cyberoam CR25i'de log tutmak için 160 GB kapasiteli bir sabit disk bulunuyor. **www.cyberoam.com** adresinde ürünü satın almadan önce daha iyi tanımanız amacıyla becerilerini uygulamalı olarak anlatan çok başarılı bir demo bulunması.

SONUÇ ► Cyberoam CR25i, özellikle KOBİ'ler için güvenlik ve ağ yönetimini tek bir cihazda birleştiren başarılı bir çözüm.

- Zengin özellikler
- Esnek lisanslama olanakları
- Ücretsiz servis

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

CeBIT özel

Her geçen yıl daha az ilgi görse de CeBIT Hannover hala ilginç. Bu ay günlüğümü CeBIT'te dikkatimi çeken ürünlere ayırdım

Samsung'un yeni DSLR makinesi

Fuardaki en büyük ve gösterişli standlardan biriyle sükse yapan Samsung, minik renkli lazer yazıcısıyla düşük maliyet ve yüksek baskı kalitesini bir arada sunuyor. 27 x 42 x 39 cm boyutlarındaki yazıcı, küçük ofisler hatta ev kullanıcıları için cazip bir seçenek. 2.400 x 600 çözünürlükte baskı yapabilen yazıcı, USB 2.0'a ek olarak ağ bağlantısı olanağına da sahip. 256 MB'a yükseltilebilir 128 MB bellekle donatılmış olan yazıcı, tonerleriyle 2.000 sayfa renkli 4.000 sayfa da mono çıkış verebiliyor (19 ppm mono, 5 ppm renkli). Ben hala yeni bir yazıcı almak için çok işlevli renkli lazer yazıcıların makul fiyatlara düşmesini bekliyorum. Sanırım 1 yıl sonra bu gerçekleşecek.

Samsung'un standında beni en çok etkileyen ürünse SLR fotoğraf makinesi GX20 oldu. Pentax K10D ile benzer yapıyı kullan GX10'u hatırlarsınız. GX20'nin geliştirilmesi sırasında da Pentax'tan yardım alınmış. Fakat 15.1 megapiksel'lik CMOS algılayıcı (14.6 megapiksel etkin) tamamen Samsung'un tasarımı ve üretimi. Amatörler ve yarı profesyoneller için kalite çıtasını epey yükselten GX20'deki yeni CMOS algılayıcı, bu kategorideki en yüksek çözünürlüğü sunduğu gibi, algılayıcı üzerindeki yarı iletken hücreler, sahip oldukları özel geometrik şekil ve dizilim sayesinde objektiften gelen ışığı çok daha etkin bir şekilde yakalayabiliyor. Samsung'un DSLR arenasında oturmuş markaların arasına girmeye cesaret etmesi, üstelik bu arenada bu derece başarılı olabilmesi çok ilginç.

15 megapiksel devri 1.500 dolar üstü kategorisinde yer alması beklenen Samsung GX20, orta sınıf DSLR segmentinde kalite çıtasını yükselten bir ürün.

Çift ekranlı LCD monitör

Fuardaki Samsung standında bulunan SyncMaster 2263DX 22 inç LCD monitör, 7 inçlik ikinci bir monitöre sahip. USB arabirimini ve Samsung'un özel yazılımını kullanan bu ikinci monitör, ikinci bir ekran kartı çıkışına ihtiyaç duymuyor. Bu sayede ana ekranda çalışırken, küçük ekranda mesajlaşma, e-posta, video konferans gibi işler yapabilirsiniz. Bu ikinci monitörü ana monitörün sağına, soluna ya da üstüne istediğiniz gibi yerleştirebilmeniz ise bir diğer avantaj. 1.680 x 1.050 çözünürlükteki Samsung SyncMaster 2263DX, ayrıca HDMI girişi, dahili mikrofon ve hoparlöre ek olarak 3 megapiksel kamera gibi özelliklere de sahip.

ZERAFET YARIŞI DOLU DİZGİN

Lenovo'dan en ince dizüstü

İnce dizüstü denince Lenovo da nerden çıktı dediğinizi duyar gibiyim. Haksız değilsiniz zira bugüne ürünlerinde kadar sağlamlık ve diğer katma değer özellikleri öne çıkararak daha ziyade kurumsal müşterileri hedef alan Lenovo, CeBIT'ten bir hafta kadar önce Paris'te duyurduğu yeni ThinkPad X300 ile dizüstü PC arenasına farklı bir noktadan giriş yaptı. X300'ün lansmanında sık sık Apple Aero'ya gönderme yapıldı. Zira "en ince" sloganıyla duyurulan Aero bildiğiniz gibi optik sürücü içermiyor. Dolayısıyla Lenovo Core 2 Duo

SL7100 işlemcili X300'ü en ince tam donanımlı dizüstü olarak tanıttı. 13,3 inç ekranlı olan ve kalınlığı 1,85 cm'ye kadar düşebilen dizüstü, yaklaşık 1,4 kg ağırlığında ve solid state disk kullanıyor. Geliştirilmiş karbon ve fiberglastan üretilen ThinkPad X300'de bilgisayarı hareket anında düşmesi halinde korumaya yardımcı olan özel bir yapı bulunmakta. Görünen o ki Lenovo sağlamlık ve tasarımı tek bir üründe birleştirmiş. Bence iyi de yapmış. Zira dizüstü PC fiyatlarındaki düşüş, malzeme kalitesi konusunda da akla soru işaretleri getirmiyor değil. Kalite ve sağlamlık gibi kriterlerin bu şekilde öne çıkması, rekabeti de daha geniş bir alana yayacaktır.

Dünya starımız Trekstor sadece ülkemizde değil pek çok ülkede çok popüler olan Tarkan'ın imzasını taşıyan özel bir MP3 çalar modeli üretiyor.

SanDisk'in bellek canavarları

Flaş bellek denince akla ilk gelen üreticilerden olan SanDisk, Cebit'teki standında yeni ve ilginç ürünlerle ziyaretçileri karşıladı. 8 GB'lık Memory Stick Pro Duo, özellikle oyun tutkunları için tasarlanmış 8 GB kapasiteli Cruizer Crossfire ve 72 GB'lık Solid State Diske ek olarak 16 GB'lık PCI Express arabirimini kullanan gömülü bellek kartı (SanDisk Vault) epey ilgi çekti. Ayrıca 4 GB kapasiteli ve FM radyolu Sansa Clip medya oynatıcılar da yeniden tasarlanmış yapılarıyla daha bir hoş sanki. Sansa View serisinin 32 GB kapasiteli üst modeliyse, 2,4 inçlik parlak ekranı ve ek bellek yuvasıyla öne çıkıyor. SanDisk Sansa'nın önceki modellerinde kullanılan malzeme kalitesini ve genel tasarımı pek beğenmiyordum açıkçası. Yeni modellerse nispeten daha başarılı.

Trekstor'dan Tarkan'a özel MP3 çalar

Pop sanatçısı Tarkan sadece ülkemizde değil başta Almanya ve Rusya olmak üzere pek çok ülkede çok seviliyor. Trekstor da bu ilginin farkındaki bir üretici olarak Tarkan imzalı bir MP3 çalar duyurdu CeBIT'te. Bu MP3 çaların arka kısmında sanatçının imzası bulunurken içinde de Tarkan'ın sadece Trekstor için hazırlanan "Vay anam vay" şarkısının özel bir remiksi ve fotoğrafları bulunacak. Ayrıca Trekstor standındaki yeni harici diskler çok etkileyiciydi. Zira firma bu harici disklerde bir problem ortaya çıktığında ücretsiz kargo hizmeti ile diski evinizden alıp verileri kurtarak size yeni bir modelle geri yolluyor. Umarız bu hizmete yakında ülkemizde de kavuşuruz. Stand dediğime bakmayın Trekstor şaşırtıcı bir şekilde tüm bir fuar salonunu tek başına kapatmıştı ve salonda her gün farklı bir müzik etkinliği düzenlenmişti. Fuarda duyurulan bir diğer ilginç Trekstor ürünü de HDMI çıkışlı uydu alıcıydı. Oldukça şık ve ufak sayılabilecek boyutlarıyla dikkat çeken bu ürünü farklı kılan USB port'u sayesinde harici disklere TV görüntüsünü kaydedebilmesi hatta Time Shift gibi gelişkin özellikleri desteklemesiydi. Ayrıca cihazın USB disk içindeki videoları da izletebildiğini vurgulamakta fayda var. Ürün önümüzdeki ay piyasaya çıkacak ve fiyatının 500 Euro'nın altında olması bekleniyor.

CEBIT'TE OCZ

Oyunlarda zihin okuyan aparat

Bellek denince kalitesiyle öne çıkan firmalardan OCZ'nin standında FleX serisinin yeni modeli ilginçti. Sisteminizde su soğutma kullanmayı düşünüyorsanız bu belleklere zaten bayılacaksınız. Fakat su soğutma olmadan da hız aşırtma (overclock) tutkunları için çekici bir seçenek olmayı başaran ve tek dezavantajı fiyatı olması beklenen OCZ Flex II, farklı kapasite seçenekleriyle piyasada olacak.

Flex II'nin kutusundan su bağlantısı için gereken hortum ve metal bağlantı aparatları da çıkıyor. OCZ standında çoğunlukla DDR3 bellekler vardı. Görünen o ki firma, DDR2 tarafında her şeyi yaptığını düşünüyor ve yüzünü iyice DDR3'e çevirmiş durumda. Dolayısıyla DDR2 olarak tanıdığımız Reaper X ve NVIDIA SLI Certified gibi seriler de tamamen DDR3'e kayacak. Firmanın standında bulunan NIA (Neural Impulse Actuator), nöronlardaki etkinliğe göre oyunları kumanda etme iddiasındaki bir aygıt. iki kısımdan oluşan bu aygıtı birinci kısım olan kafaya geçirilen ince bir bant diğer kısım da USB'den PC'ye bağlanan kontrolör oluşturuyor. Fareden ziyade klavye komutlarının yerini almaya çalışan NIA, kullanıcıya sürat, kontrol ve oyun sırasında özgürlük sağlamayı amaçlıyor. Geçen sene de CeBIT'te görücüye çıkan bu cihazı o zaman çok başarılı bulmamıştım. Fakat görünen o ki bu bir sene içinde OCZ epey yol katetmiş. Aslında komutlara çevirmek için nöron etkinliğinden ziyade, mimikleri kullanan NIA'yı düzgün kullanabilmek ve için cihazla bir süre antrenman yapmak gerekiyor. OCZ NIA, seri üretime geçmek üzere ve 199 dolar fiyat etiketine sahip.

Nöronlarla oyun OCZ'nin bu ürünü oyun keyfine yeni bir yaklaşım getirerek belki de yeni bir çağı başlatıyor.

Logitech ve Belkin'in sürprizleri

Logitech'in CeBIT'te duyurusunu yaptığı yeni stereo kablosuz kulaklığı ClearChat PC Wireless, VoIP uygulamaları için tasarlanmış. Gürültü azaltma özelliği olan mikrofonu kullanmadığınızda yukarı doğru kaldırıyorsunuz ve otomatik olarak kapanıyor. 10 metre menzili olan ürün USB kısmını takar takmaz çalışmaya başlıyor ve herhangi bir eşleştirme işlemine gerek duymuyor. Rahatlığıyla dikkat çeken kulaklığın tasarımını çok beğendim. Bir diğer ünlü aksesuar üreticisi olan Belkin ise özellikle Apple iPod'a kayıt yapan iki cihazıyla çok ilgimi çekti. Bunlardan biri olan PodCast Studio, XLR mikrofon girişi, otomatik kazanç kontrolü ve dâhili stereo kondansatör mikrofonlar gibi zengin kayıt özelliklerine sahip. Diğer ürün olan TuneStudio ise 4 kanallı USB bağlantı özelliği de olan bir ses mikseri. Her iki üründeki boşluğa iPod'u takıyorsunuz ve başlıyorsunuz kayda. Fikir de ilginç ortaya çıkan sonuç da. Desteklenen iPod modelleri ise; 2. ve 3. nesil Nano'lar, Classic ve 5. nesil iPod Video. TuneStudio şu anda yurtdışında satışta (199 dolar Amerika fiyatı). PodCast Studio ise Haziran ayında piyasaya çıkacak ve 100 dolar civarında olması bekleniyor.

Ev stüdyoları için Belkin'in dört kanallı USB destekli bu mikseri, PC'den bağımsız harici bir ses kartı gibi çalışarak iPod'unuza kayıt yapmanızı sağlıyor.

Dağ havası veren dizüstü PC

CeBIT'teki MSI standında epey zaman geçirdim. Burada bulunan anyonik dizüstü PC'den biraz bahsedeyim. Temiz hava genelde ormanlık / dağlık bölgelerde ya da deniz kenarında bulunur bilirsiniz. Bu gibi yerlerde bizi rahatlatan sadece havadaki oksijen miktarı değil anyonların da yüksek oluşudur. MSI'da tutmuş bu noktadan hareketle yeni modelinin fan çıkışından havaya anyon salınımı sağlayan bir tasarım gerçekleştirmiş. Pratikte soluyanı ne kadar ormanda hissettirir denemek gerek. Fakat fikir ilginç o kesin. MSI standındaki bir diğer ilginç ürün de nVidia GeForce 9800 GX2 işlemcili karttı. CeBIT'in 9800 GX2 için bir çıkış noktası olacağını daha önce bu sayfalarda duyurmuştum zaten. Sızan test sonuçlarına bakılırsa nVidia'nın bu son canavarı, rakibi ATI Radeon 3870 X2'yi çoğunlukla geçerken bazı oyunlarda da geride kalıyor. Şahsen en sevdiğim durum. Şimdi hem ATI hem de nVidia sürücülerle oynamaya başlayacaklar ondan sonra al gözüm seyreyle kargaşayı.

ZyXEL'in HD yayın çözümü

Yüksek tanımlı video ve ses yayımının çok fazla bant genişliği istediğini biliyorsunuz. Daha kötüsü, teorik olarak bu yüksek bant genişliğini sağlasanız bile, pratikte örneğin evin duvarların ve odaların şekli hatta dekorasyonu performansı düşürebiliyor. ZyXEL konuya ilginç bir yaklaşım getiriyor. Elektrik prizinden ağ bağlantısı sağlayan Home Plug donanımı üzerine kurulu ZyXEL DMA1100P, 1080i video görüntüsü, müzik ve fotoğraf gibi içeriği elektrik prizi üzerinden evinize 200 Mb hızında dağıtabiliyor. HDMI ve USB yuvalarıyla donatılmış olan medya adaptörünün yaklaşık fiyatı 300 dolar.

Prizden video yayımı: Kablosuz bağlantı teknolojileri gelişe dursun hala kablolu bağlantıyı tercih eden çoklu ortam uygulamaları için bu medya adaptörü başarılı bir seçim.

TEST CİHAZLARI
Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında her ay listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçıran okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir kategoride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz.

TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her Top 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

CHIP TOP 10
Donanım listeleri

CPU soğutucular

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat perf.	Fiyat ($ + KDV)	Soğutma performans	Akustik	Ergonomi	Servis / Dokümantasyon	Intel LGA 775	AMD AM2/939/754	Isıçukuru taban	Isı çukuru kanatlar	Elle fan kontrolü	Maksimum fan devri	Yük altında sıcaklık (Max. fan)	Boştayken Sıcaklık (Max. fan)	Ses Seviyesi (dBA)
YENİ	1	ThermalRight	95	44	89	100	67	90	70	Uyumlu	Uyumlu	Aluminyum	Bakr	-	2481	48	35	61
YENİ	2	ZEROtherm	87	53	69	87	83	90	95	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	+	2600	55	39	49
YENİ	3	Zalman	85	39	91	86	79	100	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Bakr	-	2667	56	36	51
YENİ	4	3R System	78	69	47	76	84	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakr/heatpipe	Aluminyum	+	1721	63	44	48
YENİ	5	CoolerMaster	77	58	55	76	72	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	3100	63	44	56
YENİ	6	CoolerMaster	77	62	52	77	79	60	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	2505	62	40	51
YENİ	7	Titan	77	46	69	76	77	80	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	2076	63	41	53
YENİ	8	NB-CoolScraper 3	75	39	80	74	97	60	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	1412	65	44	42
YENİ	9	Scythe	74	44	71	72	100	80	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyum	-	1243	67	44	41
YENİ	10	CoolerMaster	74	69	45	71	92	90	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakr	Aluminyun	-	1824	68	31	44

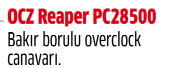
TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

ThermalRight Ultra-120 Extreme
Fan ile soğutmada en yüksek performansı arayanlara.

DDR2 RAM'ler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / perf.	Fiyat ($ + KDV)	Performans	Donanım özellikleri	Overclock Potansiyeli	Sınıfı	Etkin hız (MHz)	Maks. bant genişliği	CAS gecikme	RAS CAS gecikme	RAS önyükleme	RAS döngü gecikmesi
1	OCZ Reaper PC28500	100	kötü	210	100	93	100	PC2-8500	533	8.5	5	5	5	15
2	A-DATA Extreme DDR21066+	97	orta	150	99	88	98	PC2-8500	533	8.5	5	6	6	15
3	A-DATA Extreme DDR2 800+	91	çok iyi	86	94	83	87	PC2-6400	400	6.4	4	4	4	11
4	Geil GX22GB6400UDC	91	iyi	96	96	80	77	PC2-6400	400	6.4	5	5	5	18
5	Corsair Twin 2X2048-6400	90	iyi	96	94	80	86	PC2-6400	400	6.4	5	5	5	18
6	Mushkin XP2 6400	90	çok iyi	90	94	84	83	PC2-6400	400	6.4	4	4	3	10
7	OCZ PC26400 Reaper	90	kötü	125	94	86	82	PC2-6400	400	6.4	4	3	3	15
8	OCZ PC26400 Vista Upgrade	89	çok iyi	82	94	78	83	PC2-6400	400	6.4	5	5	5	15
9	OCZ PC226400 Platinum	89	çok iyi	89	94	78	84	PC2-6400	400	6.4	5	5	5	15
10	BigBoy 8800-D2C5/1G	87	çok iyi	85	92	70	85	PC2-6400	333	5.3	5	6	6	18

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

OCZ Reaper PC28500
Bakır borulu overclock canavarı.

250 $ üstü ekran kartları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / perf.	Fiyat ($ + KDV)	DirectX 9	DirectX 10 + 9	Donanım özellikleri	Servis dok.	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Güç girişi	Soğutma	Giriş çıkışlar
1	Asus EN8800ULTRA	94	çok kötü	799	100	100	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
2	Gigabyte GeForce 8800GTX	91	çok kötü	677	95	94	91	90	768 MB	DDR3	384 bit	2 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
3	Gigabyte GeForce 8800GT	90	orta	279	94	92	87	84	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
4	XpertVision Radeon HD 2900XT	90	kötü	463	92	91	100	85	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
5	PowerColor Radeon HD 2900XT	90	kötü	484	91	91	87	90	1000 MB	DDR3	512bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
6	Zotac Geforce8800GT AMP Edi	89	orta	354	92	90	91	82	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI
7	Asus EAH2900 XT	87	kötü	459	87	87	100	90	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
8	Sapphire Radeon HD 2900XT	86	kötü	449	87	87	100	90	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
9	PowerColor HD2900XT	86	kötü	469	88	87	100	80	512 MB	DDR3	512 bit	8 pin + 6 pin	Aktif	DVI / DVI
10	Palit GeForce 8800 GT	86	orta	289	88	87	87	85	512 MB	DDR3	256 bit	1 x 6 pin	Aktif	DVI / DVI

*Nur mit Objektiv erhältlich

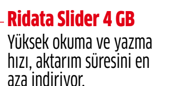
TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

ASUS EN8800 ULTRA
nVidia GeForce 8800 Ultra, performansta rakip tanımıyor.

USB bellekler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / perf.	Fiyat ($ + KDV)	Performans	Donanım özellikleri	Ergonomi	Beraberinde gelenler	GB başına maliyet	Ortalama okuma (MB/s)	Ortalama yazma (MB/s)	Rastgele erişim süresi (m/s)	Yazma kilidi / Uyarı lambası	Yazılım	Kapasite	Boyutlar (E x B) mm
1	Ridata Slider	90	orta	61	96	100	76	50	15,25	3.4807	2.2519	1.3	+ / +	-	4 GB	72 x 23
2	Bigboy	82	kötü	78	94	50	65	50	19,5	3.0573	2.4512	2.1	- / +	-	4 GB	70 x 18
3	A-DATA MyFlash PD7	81	orta	59	92	50	65	50	14,75	3.3058	2.2060	0.9	- / +	-	4 GB	66 x 18
4	A-DATA MyFlash PD7	80	çok kötü	105	91	50	65	50	13,125	3.0573	2.3035	0.6	- / +	-	8 GB	66 x 18
5	Ridata Twister EZDrive	75	çok iyi	30	79	75	76	50	15	3.3621	1.5046	1.9	+ / +	-	2 GB	57 x 19
6	Ridata Twister	73	çok kötü	123	69	100	76	70	15,375	2.9826	1.2807	1.7	+ / +	Şifr. yaz	8 GB	57 x 19
7	OCZ Rally2 Dual Channel	69	kötü	59	70	50	71	80	14,75	2.6317	1.5790	0.6	- / +	-	4 GB	68 x 16
8	A-DATA MyFlash PD7	67	iyi	29	68	50	79	60	14,5	3.0854	1.1630	0.5	- / +	-	2 GB	23 x 15
9	Kingston D.Traveler ReadyFlash	63	orta	44	66	50	68	50	22	1.9433	1.8504	1.8	- / +	-	2 GB	69 x 20
10	PQI Intelligent Drive i810	63	iyi	25	67	25	79	60	12,5	2.9832	1.1630	0.5	- / -	-	2 GB	24 x 15

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Ridata Slider 4 GB
Yüksek okuma ve yazma hızı, aktarım süresini en aza indiriyor.

Cep telefonları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Pratik kullanım (%43)	Telefon fonk. (%23)	Multimedya (%18)	Ağırlık	Özel iletişim standart	Ekran çöz. (piksel)	UMTS	Müzik oynatıcı	Fotoğraf çöz. (MP)	Skript dili	Veri işlevleri
1	Nokia N95	97	kötü	1175	93	100	98	121	Quadband, GPRS	240 x 320	•	•	5	Java	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
2	Nokia N93	96	kötü	1135	97	96	94	183	Triband, GPRS	320 x 240	•	•	3.1	Java	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
3	Sony Ericsson K850i	96	-	-	97	95	96	118	Quadband, GPRS	240 x 320	.	.	5	Java	E-Mail/Bluetooth
4	Nokia N73	95	iyi	611	98	98	87	118	Quadband, GPRS	240 x 320	•	•	3.1	Java	E-Mail/Bluetooth/IR
5	Sony Ericsson W880i	95	orta	499	100	98	86	72	Triband, GPRS	240 x 320	•	•	1.9	Java	E-Mail/Bluetooth
6	Nokia N73 Music Edition	95	orta	678	97	93	100	117	Quadband, GPRS	240 x 320	•	•	3.1	Java	E-Mail/Bluetooth/IR
7	Sony Ericsson W900i	95	iyi	663	96	98	91	148	Triband, GPRS, HSCSD	240 x 320	•	•	2	Java	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
8	Nokia 6280	94	iyi	395	97	95	87	116	Triband, GPRS, HSCSD	240 x 320	•	•	1.9	Java	E-Mail/Bluetooth/IR/USB
9	Samsung SGH F300	94	iyi	394	95	95	85	77	Triband, GPRS	240 x 320	•	•	2	Java	E-Mail/Bluetooth/IR/USB

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Nokia N95
Cebinizdeki küçük bir bilgisayar gibi.

Mürek. püsk. yazıcılar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Metin ve grafik baskı hızı	Fotoğraf baskı hızı	Grafik baskı kalitesi	Fotoğraf baskı kalitesi	Donanım özellikleri	Birlikte gelenler /Ergonomi	Baskı yöntemi	Maks. çözünürlük (piksel)	Kartuş sayısı	Çift taraflı baskı / LCD ekran
1	Canon Pixma IP4300	95	orta	121	100	100	96	94	95	82	Bubble Jet	9.600 x 2.400	5	Var/Yok
2	Epson Stylus D120	83	kötü	140	70	72	94	92	88	84	Piezoelektrik	5.760 x 1.440	6	Yok/Yok
3	Epson Stylus DX7450	83	kötü	158	70	71	94	90	89	84	Piezoelektrik	5.760 x 1.440	4	Yok/Yok
4	HP Photosmart D7460 (YENİ)	83	çok kötü	231	71	71	93	93	87	84	Termal inkjet	4.800 x 1.200	5	Yok/Var
5	Canon Pixma IP3300	82	iyi	98	70	71	92	92	86	84	Bubble Jet	4.800 x 1.200	4	Yok/Yok
6	HP Business Inkjet 1000	82	kötü	149	86	80	82	80	84	80	Termal inkjet	4.800 x 1.200	4	Yok/Yok
7	HP D4260	75	iyi	79	60	52	90	90	82	86	Termal inkjet	4.800 x 1.200	2	Yok/Yok
8	HP D5160	75	iyi	79	49	53	90	92	95	90	Termal inkjet	4.800 x 1.200	3	Yok/Var
9	Epson Stylus Photo R265	72	orta	115	41	44	94	96	88	84	Piezoelektrik	5.760 x 1.440	6	Yok/Yok
10	Canon pixma IP1800	71	orta	52	53	45	88	88	78	82	Bubble Jet	4.800 x 1.200	2	Yok/Yok

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Canon Pixma IP4300
Yüksek çözünürlük ve baskı hızı birarada.

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dök.	Alan büyük. (inç)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks parlak. cd/m²	Video girişleri	Tepki süresi (ms)
1	Neovo X-19A	79	çok kötü	678	87	80	64	80	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
2	Samsung 961BF	77	orta	348	82	53	100	80	19	1.280 x 1.024	0.294	1000:1	300	DVI-D/D-Sub	2
3	Asus PG191	77	kötü	499	71	73	80	90	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
4	Philips 190X7FB/00	73	orta	353	76	61	70	90	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
5	Belinea 1975 S1	73	orta	335	80	63	70	80	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
6	Neovo E-19A	69	orta	420	72	61	64	80	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
7	Samsung SyncMaster 932B	68	çok iyi	250	80	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	5
8	Samsung 960BF	67	orta	348	65	53	90	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D	4
9	Philips 190C7FS/00	67	orta	294	76	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	5
10	Samsung SyncMaster 931C	63	orta	356	65	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0.294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	2

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Neovo X-19A
Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimizi kazandı.

22 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Ergonomi	Servis dök.	Maks. çözünürlük	Standart kontrast	Dinamik kontrast	Maks parlak. cd/m²	Tepki süresi (ms)	Video girişleri	Ağırlık (kg)
1	HP W2207	86	çok iyi	450	100	82	100	100	1.680 x 1.050	1000	-	300	5	D-Sub/DVI	9
2	ASUS PG221	85	kötü	849	98	100	83	89	1.680 x 1.050	2000	-	350	2	D-Sub/DVI	10.7
3	Samsung 2232 GW	78	iyi	495	99	69	88	67	1.680 x 1.050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	4.94
4	Samsung 2232 BW	75	iyi	475	94	69	86	67	1.680 x 1.050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	4.95
5	Philips 220XW8FB/00	74	iyi	466	89	83	79	56	1.680 x 1.050	1000	3000	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	7.29
6	LG L226WTQ-WF	74	iyi	475	94	69	80	56	1.680 x 1.050	-	3000	300	2	D-Sub/DVI	5.65
7	Benq FP222W H	72	iyi	439	84	73	73	89	1.680 x 1.050	700	-	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	5.8
8	AOC 2217PWC	72	iyi	489	74	85	90	78	1.680 x 1.050	-	3000	300	5	D-Sub/DVI	5.58
9	Neovo E-W22	72	orta	549	82	76	80	78	1.680 x 1.050	-	3000	300	3	D-Sub/DVI	7.9
10	Samsung 226BW	71	iyi	475	81	67	86	78	1.680 x 1.050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	4.9

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

HP W 2207
Yüksek görüntü kalitesi ve ergonomiyi bir arada sunuyor.

DVD yazıcılar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	DVD okuma p.	CD okuma p.	DVD yazma puanı	CD yazma puanı	Donanım özellikleri	Servis ve dok.	Arabirim	DVD-R / DVD+R	DVD-RW / DVD+RW	DVD-R DL / DVD+R DL	Garanti süresi
1	LG GSA-H55L	98	orta	50	99	98	98	100	96	91	S-ATA	16 / 16	6 / 8	0 / 4	2
2	Philips SPD2411BD/00	95	orta	49	100	99	86	100	91	100	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
3	Samsung SH-S203B	93	çok iyi	30	99	96	100	99	96	91	S-ATA	16/16	6 / 8	12 / 16	2
4	LG GSA-H42N	91	iyi	38	83	99	95	98	91	90	E-IDE	18/18	6 / 8	10 / 10	2
5	Samsung SH-S183L	91	çok iyi	35	79	100	86	100	100	100	S-ATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2
6	Samsung SH-S182M	90	çok iyi	33	79	100	89	100	100	90	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
7	Sony NEC Optiarc AD-7173S	89	iyi	44	80	98	88	96	96	95	S-ATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2
8	Sony NEC Optiarc AD-7173A	89	iyi	41	80	97	85	96	96	95	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
9	Sony NEC Optiarc AD-7170A	88	iyi	37	80	97	89	96	91	95	E-IDE	18/18	6 / 8	8 / 8	2
10	Asus DRW-1814BLT	88	orta	49	79	93	81	96	96	100	SATA	18/18	6 / 8	8 / 8	2

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

LG GSA-H55L
Okuma ve yazma performansında oldukça başarılı.

SATA II sabit diskler

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Megabyte maliyeti (dolar)	Kapasite	Önbellek (MB)	Disk dönüş hızı (rpm)	Okuma hızı (MB/sn) (%30)	Yazma hızı (MB/sn) (%30)	Rastgele erişim süresi (ms) (%30)	Sıcaklık (derece) (%10)
	1	Seagate ST31000340AS	64	çok kötü	345	0.34	1000	32	7200	88.9	79.6	12.9	38.0
	2	Samsung HD250HJ	60	6	71	0.28	250	8	7200	91.9	86.6	13.5	33.0
	3	Seagate ST3500320AS	69	orta	140	0.28	500	32	7200	88.1	79.1	12.4	37
YENİ	4	Seagate ST3250410AS	63	çok iyi	83	0.33	250	16	7200	87.7	79.4	13	37
	5	Western Digital WD5000AAKS	56	orta	135	0.27	500	16	7200	66.9	62.2	13.1	37
	6	Seagate ST3750640AS	56	kötü	240	0.32	750	16	7200	66.6	62.9	13.1	43
	7	Samsung HD320KJ	48	iyi	85	0.26	320	8	7200	67.7	65.6	14.1	33
	8	Western Digital WD10EACS	41	çok kötü	292	0.29	1000	16	7200	63.6	58.6	14.8	31
	9	Western Digital WD7500AKS	56	kötü	250	0.33	750	16	7200	75.6	69.9	13.4	31

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Samsung HD250HJ
Gerek uygun fiyatı gerekse yüksek performansı ve az ısınmasıyla bu diski çok beğendik.

PC web kameraları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Yazılım	Ergonomi	Servis Dök	Algılayıcı	Resim çöz (Yazılımsal)	Video Çöz	Otomatik odak ayarı	Işık (LED)	Dahili Mik	Deklanşör
1	Creative Live! Cam Optia AF	79	orta	139	58	80	97	88	75	2.0 CMOS	3200 x 2400	1600 x 1200	Var	0	Var	Yok
2	Asus Bright Cam AF-200	78	orta	119	60	80	90	97	70	2.0 CMOS	1280 x 960	1600 x 1200	Var	0	Var	Var
3	Creative Live! Cam Optia Pro	76	orta	109	57	70	97	88	65	1,3 CMOS	2560 x 1920	1280 x 1024	Var	0	Var	Yok
4	Microsoft LifeCam VX-6000	71	orta	90.16	71	70	75	83	50	1,3 CMOS	2560 x 2048	1280 x 1024	Var	0	Var	Yok
5	Olivetti 320 SK	70	iyi	21	59	80	80	79	40	1,3 CMOS	640 x 480	2560 x 2048	Var	8	Var	Var
6	Freequick Classius	66	çok iyi	25	51	68	90	75	25	1,3 CMOS	1600 x 1200	1600 x 1200	Var	6	Var	Yok
7	Logitech Quickcam Pro 9000	65	kötü	137.9	61	100	55	66	35	2.0 CMOS	3264 x 2448	960 x 720	Var	0	Var	Var
8	Piranha Tarantula X Type	65	çok iyi	16.5	44	72	85	79	45	1/4 CMOS	3648 x 2736	640 x 480	Var	8	Var	Yok
9	Olivetti 320 SI	64	çok iyi	21	45	78	80	70	40	1,3 CMOS	640 x 480	1280 x 960	Var	6	Var	Yok
10	Logitech QuickCam Comm. Deluxe	63	orta	94	57	80	52	92	55	1,3 CMOS	2592 x 1944	960 x 720	Yok	0	Var	Var

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Creative Live! Cam Optia AF
Keyifli sohbetler için en ideali

HD video kameralar

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Tasarım	Ses kalitesi	Pil ömrü	HD Biçimi (çözünürlük)	Veri taşıyıcı (video/foto)	Boyutlar (cm)/ağırlık(g)	Fot. çöz. (piksel)	Optik Zum/Dijital zum/ Parlaklık	Flaş
YENİ	1	Canon HV20	94	iyi	1400	100	85	100	81	100	HDV (1.440 x 1.080)	Mini-DV/Mini-SD	580 g	2.048 x 1.536	10/200 x / 1:1.8	Var/Var
YENİ	2	Canon HG10	94	orta	1500	97	90	88	99	88	AVCHD (1.440 x 1.080)	40 GB HDD/Mini-SD	570 g	2.048 x 1.536	10/200 x / 1:1.8	Var/Var
YENİ	3	Sony HDR-SR8E	93	orta	1900	93	89	97	99	87	AVCHD (1.440 x 1.080)	100 GB HDD/MS	610 g	2.848 x 2.163	10/20 x / 1:1.8	Var/Yok
YENİ	4	Panasonic HDC-DX1EG	91	orta	1750	94	94	85	93	88	AVCHD (1.440 x 1.080)	Mini-DVD/SD	800 g	1.920 x 1.080	12/700 x / 1:1.8	Var/Yok
YENİ	5	JVC GZ-HD7EX	90	orta	1725	86	96	88	99	82	Full HD (1.920 x 1.080)	60 GB HDD/SD	740 g	1.920 x 1.080	10/200 x / 1:1.8	Var/Var
YENİ	6	Panasonic HDC-SD1EG	89	çok iyi	1250	94	97	83	94	61	AVCHD (1.440 x 1.080)	SD/SD	490 g	1.920 x 1.080	12/700 x / 1:1.8	Var/Yok
YENİ	7	Sony HDR-SR1E	89	orta	2000	90	90	88	86	89	AVCHD (1.440 x 1.080)	30 GByte HDD/HDD	710 g	2.304 x 1.728	10/80 x / 1:1.8	Var/Yok
YENİ	8	Panasonic HDC-SD5EG	88	orta	1500	86	100	78	97	75	AVCHD (1.920 x 1.080)	SD/SD	400 g	1.920 x 1.080	10/700 x / 1:1.8	Var/Yok
YENİ	9	Sony HDR-CX6EK	87	orta	1600	88	87	77	100	91	AVCHD (1.440 x 1.080)	MS Duo/MS Duo	450 g	2.848 x 2.136	10/20 x / 1:1.8	Var/Yok

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Canon HV20
Uygun fiyata mükemmel bir görüntü kalitsi sunuyor.

Bu programlar her sistemi çökertiyor

PC'ye kötü programlanmış bir yazılımdan daha fazla zarar veren hiçbir şey yoktur. Bu yazıda etrafı yakıp yıkmakta **VİRÜSLERİ ARATMAYAN** programları tanıtıyoruz.

MM/BARIŞ ALKIM

Bir yazılımın ne kadar güvenilir çalıştığını her bin satır koda denk düşen hataları sayarak bulabilirsiniz. Normal değer, sunucu yazılımlarında 0,5 olmalı. Ancak bu yazıda sözünü edeceğimiz yazılımlar tüm hata sınırlarını alt üst ediyor: Bu programlar başlı başına birer felaket.

Bu yazılımları sisteminizden uzak tutmanızda fayda var, zira Windows'u yavaşlatıyor ya da sürekli çökmesine yol açıyorlar.

Okurlar arasında yaptığımız bir araştırmaya göre (yukarıdaki resme bakınız) kötü programlanmış yazılımlar tüm çökme vakalarının %72'sinden sorumlu. Yazının geri kalanında, yazılımların ne kadar zararlı olduğunu, yeşilin güvenli, kırmızının tehlikeli anlamına geldiği bir renk barometresiyle göstereceğiz. Eğer önemli bir görevi yerine getirmek için bu defolu yazılımlara ihtiyaç duyuyorsanız, size daha güvenli alternatifler sunacağız. Eğer sisteminizin yerinde zaten yeller esiyorsa, o zaman (► **S. 168**) ipuçlarımızın faydası dokunabilir.

YOK EDİCİ YAZILIMLAR

Baştan aşağı felaket

Bu kısımda adı geçen yazılımlar hem sistem çökmesine hem de veri kaybına sebebiyet veriyor.

PC'nizi mahveden ince ayar yazılımı

Araç: Smart PC Professional

Tavsiyemiz bu yazılımı gördüğünüz yerde koşarak uzaklaşmanız. Windows'u hızlandırdığını iddia eden ince ayar yazılımlarının birçoğu ya hiçbir işe yaramaz ya da faydaları kısıtlıdır. Eğer böyle bir araç bir de kötü programlandıysa şansınıza küsün, zira sisteminiz büyük tehlikede demektir. Böyle vakaların klasik bir örneği, Smart PC Professional. Yazılım Windows Kayıt Defteri'ni temizliyor temizlemesine, ama yedekleme işlevi çalışmıyor. Eğer temizleme sırasında bir şeyler yolunda gitmezse, Kayıt Defteri geri dönüşü olmayan şekilde hasar görüyor.

Yazılımın neresini tutsanız elinizde kalıyor. Test sırasında araç önce sisteme bütünleşik değerleri silmeye kalktı, sonra da etkin bir programın DLL girişlerini silme talebinde bulundu. Hatta Service Pack'in yedek klasörünü bile gözüne kestirdi. Bu da yetmiyormuş gibi, asıl .INI dosyaları hasar gördüğünde Windows'un önyükleme sürecini tamir etmeye yarayan "boot.bak" ve "bootsect.bak" dosyalarını gereksiz dosya olarak gösterdi. "Windows Boost" özelliği de RAM temizliği yaptığını iddia ederken ana belleği karıştırıyor (► **S. 167**). Bu işlev de işe yaramıyor ve sistemi yavaşlattığıyla kalıyor. Can sağlığınız için bir an önce kurtulun!

Kritik verileri silen casus yazılım önleyici

Araç: SpyEraser

Casus yazılımlar herkesin derdi, ancak bazen derdin devası daha beter oluyor. Örneğin, deyim yerindeyse çalışan her işlemi nakavt eden SpyEraser. Araç, casus yazılımların kurulumunu engellemek için Kayıt Defteri girdilerini siliyor. Bu arada önemli çerezleri de beraberinde götürüyor. Örneğin, bilindik CD yazma forumlarından CDFreaks.com'un çerezleri. Bu yüzden, kullanıcıların foruma tekrar kayıt yaptırması gerekiyor.

Yazılımın sürekli yanlış alarm vermesi de şaşırtıcı değil. Test PC'mizde, aslında orada olmayan bir Truva atı yakaladığını iddia etti. SpyEraser'ı zararlı yazılımları silmek için kullananlara, temizlik işleminden sonra sistemlerinin sağ kalıp kalmadığını sormak gerekiyor.

Bizim yanıtımız "hayır" zira denemelerin yarısından fazlasında Windows Explorer çöküyor. Son sözümüz: Bu yazılımdan kurtulun! Spybot gibi **(www.safer-networking.org)** işini hakkıyla yapan programlar da var.

Vista katili disk bölümleyici

Araç: GpartED

Vista kimi zaman hayatımızı güçleştiriyor ve bizi farklı hilelere başvurmak zorunda bırakıyor. Yeni işletim sistemi, disk bölümlerini XP'den ve eski disk bölümleme araçlarından daha farklı şekilde yazıyor.

XP ve Vista birincil disk bölümlerini aynı şekilde ele alsa da, uzatılmış bölümlere gelince iş değişiyor. XP, uzatılmış bölümleri 64 gizli sektör ile işaretlerken, Vista bunun için 1.566 ya da 2.048 sektöre ihtiyaç duyu-

güvenli — tehlikeli

Kötü programlar ne yapıyor?

% 20 Önemli dosyalar siliniyor

% 35 İşlevlere erişilemiyor

% 53 Windows ayarları değişiyor

% 72 Sistem kilitlenmeleri

% 73 Sistem aşırı yavaşlıyor

AFET RAPORU CHIP'in araştırmasına göre kötü programlanmış yazılımlar sistem çökmesine neden olan ciddi Windows sorunlarına yol açabiliyor.

Riskli yazılımlar

2007'de en fazla güvenlik açığı keşfedilen bu programların bazıları büyük firmalara ait.

1. Yahoo Messenger
2. Apple QuickTime
3. Mozilla Firefox
4. Windows Messenger
5. VMware Player
6. Apple iTunes
7. Intuit QuickBooks
8. Java Runtime
9. Yahoo Widgets
10. Ask.com Toolbar

Kaynak: bit9

yor. Bunu hesaba katmayan disk bölümleyiciler Vista'nın yarattığı disk bölümlerini doğrudan uçuruyor. Bunlar Vista'nın gizli sektörlerini tanımadıklarından, bölümün boyutunu değiştirdiğinizde gizli sektörlerin üzerine alışılageldik 64 sektörü yazıyorlar.

Bu hatası dışında şikayetçi olmadığımız Linux disk bölümleyici GpartED maalesef çok vahim bir örnek. Araştırmamızda çok da üzücü bir olaya rastladık. Yeni aldığı, Vista yüklü dizüstünün diskinde yeni bir veri bölümü yaratmak için GpartED kullanan bir okurumuz, sistemi tekrar Vista'yla başlatmak istediğinde, işletim sisteminin "winload.exe"yi bulamayıp durduğunu görmüş.

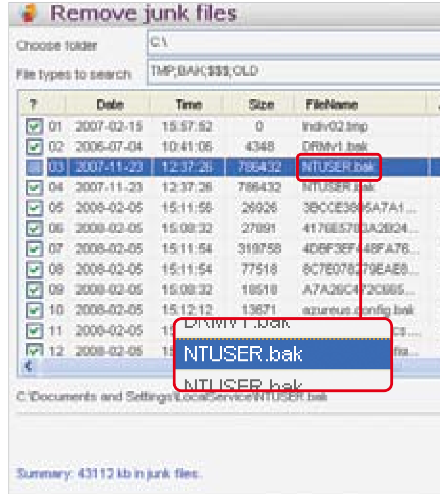
GpartED yakında Vista'yı destekleyecek; aracın forumlarında bu konuda birçok mesaj var. En azından, sistem disk bölümlerini Vista DVD'sindeki "bootrec.exe" yardımıyla kurtarabilirsiniz, ama olan sinirlerinize oluyor. Eğer Vista kullanıyorsanız, siz iyisi mi işletim sisteminin kendi disk bölümleyicisinden şaşmayın.

Ortalığı karıştıran codec

Araç:: Nimo Codec Pack

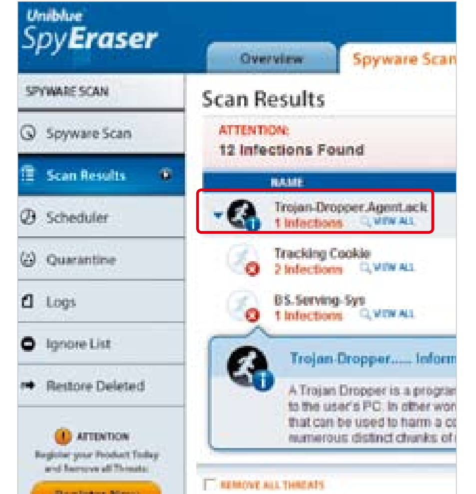
Medya oynatıcılar kimi codec'ler olmadan çalışmıyor. İnternetten indirdiğiniz codec paketleri tüm filtreleri bir anda yükleyerek olası oynatma sorunlarının önüne geçtiğini söylese de, bunu nadiren başarıyor. Örneğin, artık güncellenmeyen Nimo Codec Pack. K-lite gibi diğer codec paketlerinin güncelleme işlevi var. Her video biçimi için

SmartPC Professional Bu Windows ince ayar yazılımı sistem açılışı için önem taşıyan dosyaları, örneğin yedekleri silebiliyor.

tek bir filtre kurulabilirken, Nimo bu kuralı hiçe sayıyor. Sonuçta, oynatma için doğru dürüst çalışmayan kod çözücüler kullanılıyor. Zira her filtre kendini belli bir değerle Windows Kayıt Defteri'ne kaydediyor ve Windows hangisinin iyi olduğuna bakmadan, değeri en yüksek olan kod çözücüyü tercih ediyor.

Nimo'yu denerken kimi ses dosyalarının gürültülü ve hışırtılı olduğunu, kimindeyse videonun tepe taklak gösterildiğine şahit olduk. Bunların hiçbiri olmamalı. VLC Media Player gibi, tüm kod çözücüleri içeren bir oynatıcı kurmak en iyisi **(www.videolan.org)**. Tek yapmanız gereken »oynat«a basmak ve arkanıza yaslanıp videoların tadını çıkarmak..

Spyeraser Bu casus önleyici, hayli iddialı biçimde sistemde bulunmayan Truva atlarını saptadığını öne sürüyor!

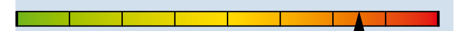
GÜVENSİZ YAZILIMLAR

Bilgisayarınızdaki riskler

Güvenlik tehdidine yol açan yazılımlar da sistem çökmesi kadar tehlikeli. Bu araçlardan kurtulun:

Korsanlara davetiye çıkaran video oynatıcı

Araç: QuickTime 7

Apple'ın QuickTime programındaki güvenlik açığı özellikle Windows kullanıcılarını etkiliyor. Apple'ın medya oynatıcıyla akıcı medya istemcisi arasında bir yerde bulunan uygulaması, Windows altında da güzelce ça-

lışıyor. Her geçen gün QuickTime dosya biçimini kullananlar çoğalıyor ve Second Life'ta bile Apple'ın mini filmleri göze çarpıyor. Bununla birlikte, oynatıcının veri akışı sırasında PC'lerde muazzam bir güvenlik açığı oluşuyor. Bunun en son örneği, bir saldırganın RSTP protokolünü kullanarak zararlı kod sızdırması. Bu olaydan beri, çoğu uzman QuickTime'ın gerçek bir güvenlik tehdidi olduğunu düşünüyor. Secunia güvenlik hizmetine göre, 2007'de bu yazılımı kullananların %47'sinin bilgisayarında güvenlik açığı bulunan sürümler kuruluydu. Firmalarda yazılım güvenliğini denetleyen Bit9, QuickTime'ın kevgirden farksız Yahoo Messenger'ın ardından, en çok güvenlik açığı bulunan ikinci yazılım olduğunu açıkladı.

Messenger'ı kullanmasanız da oluyor, ancak QuickTime'ın yerine geçecek bir şey yok. Eğer video web sitelerinde geziniyor ama bunlara güvenemiyorsanız, başvurabileceğiniz bir hile var: QuickTime Alternative yazılımını kurun. Oynatıcı, veri akışlarını oynatma ya da kaydetme seçeneği sunuyor. Kaydederseniz sorun yok.

İnternet bağlantısını kesen güvenlik duvarı

Araç: ZoneAlarm

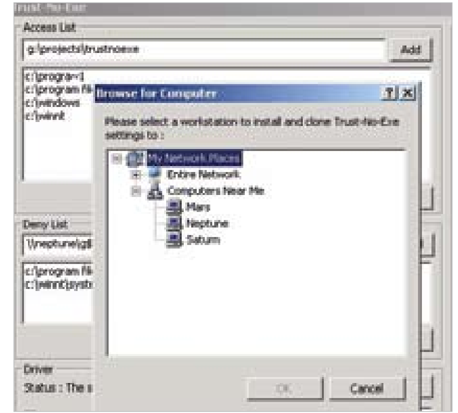
Masaüstü güvenlik duvarları sağladıkları yetersiz korumayla ve sisteme aşırı yük bindirmeleriyle tanınır. ZoneAlarm'ın en son sürümleri bu listenin başında. Yaptığımız araştırmada, 7. sürümden itibaren sistemde

Quicktime Apple'ın yazılımı 2007'nin en güvensiz medya oynatıcısı.

kararsızlıklar oluşabildiğini öğrendik. Bir kullanıcı, ZoneAlarm kurduktan sonra internet bağlantısının tümüyle kesildiğini, Windows XP'nin kağnı hızıyla çalışmaya başladığını ve programların sürekli sorun çıkardığını söylüyordu. Bu yavaşlama durumundan birçok forumda şikayet ediliyor. Sorumlulardan biri, doğru düzgün programlanmamış bir sürücü olabilir. Güvenlik hizmeti sağlayıcı MatouSec'e göre, bu durum en azından 7.0.362 için kesin.

ZoneAlarm'ın ayrı bir casus yazılım tarayıcısı olduğu için, program artık Kaspersky gibi (geçen güvenlik testimizin galibi) yazılımlarla uyumsuz. Kaspersky, bu tür programların bir arada çalıştırılmamasını özellikle vurguluyor. En azından 7.1 sürümü hakkında korku öyküleri dolaşmıyor. Bizim tavsiyemiz: Windows Firewall her iş için yeterli.

Trust-no-exe Koruma yazılımı truva atlarını görmezden geliyor.

Truva atlarını görmezden gelen koruma yazılımı

Araç: Trust-no-exe

Aslında fikir fena değil. Trust-no-exe adlı yazılım, kullanıcı izin vermediği sürece çalıştırılabilir tüm dosyaları engelliyor. Eğer doğru dürüst kurulursa, Vista'daki kullanıcı hesap denetiminin bir benzerini XP'de oluşturmak bile mümkün.

Bununla birlikte, çoğu Truva atı Windows hizmeti kisvesi numarası yapıyor ve mevcut EXE dosyaların üzerine yazıyor. Trust-no-exe, EXE dosyaların sağlama değerlerini inceleme zahmetine girmediğinden, zararlıların çoğu geçip gidiyor.

Windows'u layığıyla güvenli kılmanın başka yolları da var. Örneğin DropMyRights, web tarayıcısına sadece kısıtlı haklar veren →

İPUCU

Kötü yazılımlar sisteminizi harabeye çevirdiğinde yapılacaklar

İşler sarpa sardığında, kötü programlanmış yazılımlar işletim sisteminizin çökmesine bile yol açabilir. En kötü senaryoların sebeplerini nasıl tespit edeceğinizi ve Windows'u nasıl ayağa kaldıracağınızı gösteriyoruz.

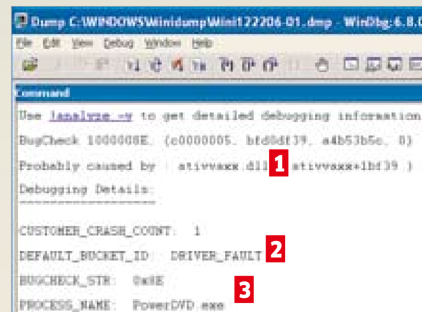
SİSTEMİ DENETLEYİN

Eğer Windows'unuz çökerse, çökme sırasında tüm belleğin içeriğini "Minidump" adlı bir dosyaya boşaltır. Bu dosyayı açmak için **www.microsoft.com** adresinden "WinDbg" hata ayıklayıcısını indirin. Ayıklayıcıyı çalıştırın. Kurulum tamamlandıktan sonra, C sürücüsünde örneğin "Symbols" adında bir klasör yaratın. Şimdi »File / Symbol File Path« yolunu izleyin ve şu satırları girin:

```
SRV*C:\Symbols*http://msdl.microsoft.com/
download/symbols
```

Böylelikle, hata ayıklama sırasında gereken diğer unsurları WinDbg internetten indirecektir.

Hata ayıklamasını çözümlemek: En son yaratılmış DMP dosyasını »File / Open Crash Dump« seçeneği ile C:\Windows\Mediaplayer yolundan yükleyin. Bu aşağı yukarı 30 saniye sürecektir. Artık 1 numaralı kısımdan çökmenin sorumlusu modülü görebilirsiniz.

Ayrıntılı gösterim için "!analyze -v" komutunu kullanın. Örneğimizde görüldüğü gibi, 2'de çökmenin bir sürücü hatasından kaynaklandığı ve 3'te de hatayı meydana getiren programı görebilirsiniz.

SİSTEMİ GÜVENLİ HALE GETİRMEK

Şu adımlar standart acil durum planına neredeyse uyuyor.

1. Sistem geri almayı kullanarak sistemin hâlâ çalışır durumda olduğu en son geri alma noktasını yükleyin.

2. Gerekirse hatalı yazılımı sistemden kaldırın ve CCleaner **(www.ccleaner.com)** gibi bir kayıt defteri temizleyiciyle artıkları silin.

bir Windows XP aracı. Yazılımı Microsoft'un web sitesinden **(www.microsoft.com)** indirebilirsiniz. Eğer tarayıcının hakları kısıtlanırsa, zararlı kodların düşüncesizce tıklamalarla sisteme girmesi mümkün olmuyor.

ÖZENSIZ YAZILIM

Windows'un yolundaki engel

Sistem kaynaklarını har vurup harman savuran birçok program var. Ama bazılarının durumu daha da kötü, zira bunlar hem sistemi yavaşlatıyor hem de ekstra performans sağladıklarını iddia ediyor...

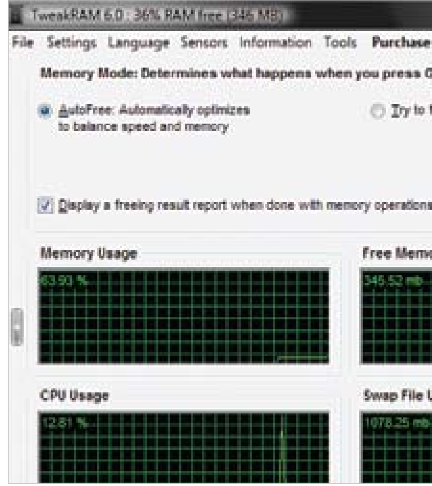
Handikaplı bellek aracı

Araç: TweakRAM

RAM'i temizleyen araçlar bir ara ince ayar tutkunlarının gözdesiydi. Ne var ki artık herkes şu gerçeği bilmeli: RAM temizleyiciler sıfır performans artışı demek. Aksine, bu araçlar sistemi yavaşlatıyor. Buna karşılık üreticiler yeni sürümler çıkarmaya ve fiyat artırmaya devam ediyor. Örneğin TweakRAM 6.2 sürümü tamı tamına 20 Euro'ya satılıyor!

Önemli uygulamalara daha fazla çalışma belleği sağlamak şöyle dursun, bu araç çalışan programları anabellekten uzaklaştırıyor ve onları takas dosyasını kullanmaya zorluyor. Veriler durduk yere sağa sola kopyalanıyor, sistem gitgide yavaşlıyor.

İPUCU: Böyle bir araca ihtiyacınız yok. Windows'un kendi bellek yönetimi, belleği çok daha iyi temizliyor.

Tweakram Araç Windows'la başlatılıyor ve sistemi hızlandırmak şöyle dursun, daha da yavaşlatıyor.

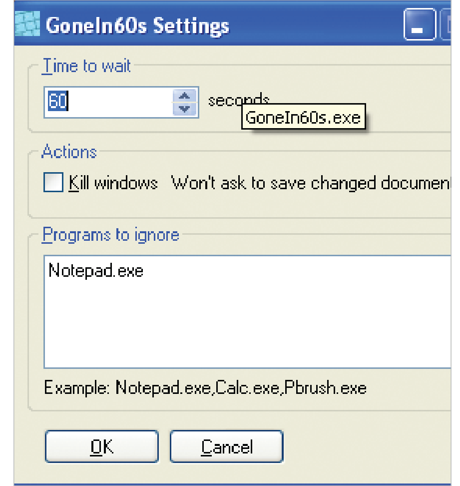
Bilgisayarı yavaşlatan üçkâğıtçı

Araç: GoneIn60s

Ayarlarını değiştirdiğiniz bir programın yarıda çökmesi çok sinir bozucudur. GoneIn60s uygulamaları değişiklikleriyle birlikte geri getiriyor ve çalışmanızı kaldığınız yerden sürdürebiliyorsunuz. Fakat bunun faydası değil, sistemi yavaşlatarak zararı dokunuyor.

GoneIn60s uygulamaların bir dakika gecikmeyle kapanmalarını sağlıyor; ancak programlar arka planda çalışmayı sürdürüyor. Sonuç: PC'niz geç tepki veriyor ve programların başlangıcı yavaşlıyor. Sözde kapanmış görünen programlar ana belleği işgal etmeye ve işlemciye gereksiz yere yüklenmeye devam ediyor. Photoshop söz konusu olduğunda, RAM neredeyse 500 MB eksiliyor. GoneIn60s yazılımını sisteminizden kaldırmak için 60 saniye bile beklemelisiniz.

60 saniye GoneIn60s faydası olması bir yana sistemi aşırı derecede yavaşlatıyor ve sistem kaynaklarını sömürüyor.

balkim@chip.com.tr

İPUCU

Kötü yazılımlar bedavaya kapınızda: İnternetten indirme

İnternetten indirdiğiniz programları gelişigüzel yükleyip denemek adeta felakete davetiye çıkarmaktır. Ne ünlü programlara ne de bilindik yükleme sitelerine güvenebilirsiniz. İşte üç korkunç vaka.

CASUSLUK

Adı WinAntiVirus olan bir aracın casus yazılım olduğuna ihtimal vermeyebilirsiniz, ancak bu "haydut" casus önleyiciyi sisteminize kurduysanız, PC'nizi kendi ellerinizle virüse teslim ettiniz demektir. Bu yazılımdan bir virüs tarayıcıyla kurtulabilirsiniz. Eğer zararlı bilgisayarınızda etkinse, virüs tarayıcının açılış CD'siyle açtıktan sonra silebilirsiniz. BitDefender şu anda piyasadaki en kolay kullanımlı açılış CD'sini sunuyor. Bu tarz haydut yazılımlarla ilgili en güncel bilgiyi **http://sunbeltblog.blogspot.com** adresinde bulabilirsiniz.

HIRSIZLIK: Ad-Aware ya da Spybot gibi kendini ispatlamış iyi casus önleyiciler ücretsiz. Ancak bu özellikleri sahtekârlığa davet çıkarıyor. Bazı açıkgözler bu ücretsiz yazılımların kodlarını çalıp üzerine yeni bir arabirim yazıyor ve ortaya çıkan yazılımı parayla satıyorlar. Bu tarz çalıntı yazılımların bir listesine **www.spywarewarrior.com/family_resemblances.htm** adresinden erişebilirsiniz.

SKANDAL: Dosya indirme programları sırf müşteri çekmek için, dosyalara içeriklerini denetlemeden yüksek puan veriyor. Programcı Andrew Brice bunu kanıtlamak için, yazılım kılığına sokulmuş bir salt metin dosyasını yaklaşık 1.000 dosya indirme sitesine gönderdi. Sayıca 200'den fazla site bu sözde aracı kullanıcılara sundu. Bunlara, PCWorld.com gibi büyük portallar da dahil. İster inanın ister inanmayın, "program" tamı tamına 16 ödül kazandı!

Sahte yazılım Awardmestars aracı tümüyle bir aldatmaca. Çoğu dosya indirme sitesi bunun farkında değil.

Pil ömrünü uzatın

Dizüstünüzün pili bitmesin

Dizüstünüzdeki pillerin çalışma süresi sizi yarı yolda mı bırakıyor? Pillerin dayanma ömrünü arttırmak için bilmeniz gereken her şey bu yazıda.

RECEP BALTAŞ

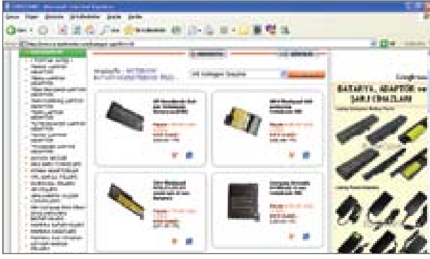
Dizüstüler sıklıkla seyahat edenlerin vazgeçilmez yoldaşları haline geldi. Gemilerde, hava alanlarında hatta tramvaylarda; dizüstü bilgisayar kullanıcılarını artık her yerde görmek mümkün. Kimisi Excel'de hesap tabloları ile uğraşırken bir başkası film izliyor, kimisi oynadığı oyunda bölüm geçmeye çalışırken, bir başkası ise e-postalarını yanıtlıyor.

Tüm bunlara rağmen yanı başımızdaki büro bazen sadece sınırlı bir kullanım sunuyor. Öyle ki pil biter bitmez bütün işlere son vermek zorunda kalıyoruz. Pilinizin uzun süre çalışması için pilinize nasıl bakım yapacağınızı açıklıyoruz. Örneğin Windows'u düşük güç tüketmesi için ayarlayabilirsiniz.

Pil bakımına öncelik vermeniz şart: Günümüzde nerdeyse bütün bilgisayarlarda lityum-iyon pil kullanılıyor ve bu piller nikel kullanılan pillere göre yanlış kullanıma daha dayanıklılar. Her ne kadar piller bu özelliklere sahip olsalar bile, doğru kullanım sayesinde pilinizin ömrünü daha da uzatabilirsiniz.

Pilin maksimum enerji tüketimine ulaşıp ulaşmadığına ilk dolum süresinde karar verilir. Bu yüzden üretici firmanın tavsiyelerini baştan aşağı okuyun ve pilinizi en doğru şekilde şarj edin. Dolum işlemi bittikten sonra cihazı fişten çıkartın ve pil tamamen bitene kadar bilgisayarınızla çalışın. Aynı işlemi bir iki defa tekrarlayın. Yine pili iki haftada bir tamamen deşarj edip yine tamamen doldurun. Böylece piliniz mümkün olan en uzun çalışma süresine ulaşacaktır. Eğer bilgisayarınızı masanızda sabit olarak kullanıyorsanız pilinizi cihazdan çıkartın ve doğrudan elektrikle çalışmasını sağlayın. Zira her pilin dolum sayısı bellidir. Çoğu durumda bu rakam 500 ila 1.000 şarj arasındadır. İşte bu yüzden pili her yarım şarj edişinizde ömrünü kısaltmış olusunuz.

Pillerin büyük ısı değişikliklerine daya-

İnternetteki piller Eğer üreticiniz artık yedek pil sunmuyorsa internet üzerindeki farklı alternatiflere göz atabilirsiniz.

namadıklarını da belirtelim. Kışın bilgisayarınız uzun bir süre soğuk bir yerde kaldığında, cihazı önce sıcak bir yere alın ve cihazın oda sıcaklığına ulaştığına emin olduktan sonra kullanmaya başlayın. Aradan 3 – 4 yıl geçtikten sonra piliniz artık çabucak bitmeye başlıyorsa yeni bir pil almanın vakti gelmiş demektir. Yeni bir pil alırken üretici firmanın orijinal ürünlerini tercih etmekte yarar var zira isimsiz ürünler kalite olarak her zaman düşüktür. Fakat bilgisayarınız eskiyse ve parçaları artık üretilmiyorsa diğer farklı alternatifleri kullanabilirsiniz.

Windows XP: Doğru enerji seçenekleri

Dizüstü bilgisayarınızı mümkün olan en uzun süre kullanabilmek için sadece pilinize dikkat etmek yeterli değil. İşletim sisteminizin sunduğu enerji tasarruf seçeneklerini de en iyi şekilde ayarlamalısınız.

Windows XP'de enerji seçeneklerine ulaşmak için »Başlat \ Denetim Masası \ Güç Seçenekleri« yolunu izleyebilirsiniz. Burada isterseniz hazır seçeneklerden birini seçebilir, isterseniz de ayarları kendinize göre yapabilirsiniz. Seçilen düzen ile aşağıdaki değerleri doğrudan etkileyebilirsiniz:

- Monitörün çalışma süresi
- Sabit diskin çalışma süresi
- Windows'un herhangi bir işlem olmadığında bekleme moduna geçme süresi

Güç düzeninin seçimi işlemcinin hızına göre yapılıyor. Yeni işlemcilerle işletim sistemleri pilden tasarruf etmek için artık işlemcinin hızını aşağıya çekebiliyor. Bunun ne zaman ve ne güçte olacağını Windows XP altında el ile ayarlamak mümkün değil. Doğru bir ayar şu şekilde gerçekleşiyor: Önce bilgisayarınızın kullanımına en uygun enerji düzenini seçin. Böylece işlemcinizin güç tasarruf seçeneğini de ayarlamış olacaksınız. Buna bağlı olarak diğer verileri de uygun bir biçimde ayarlayın.

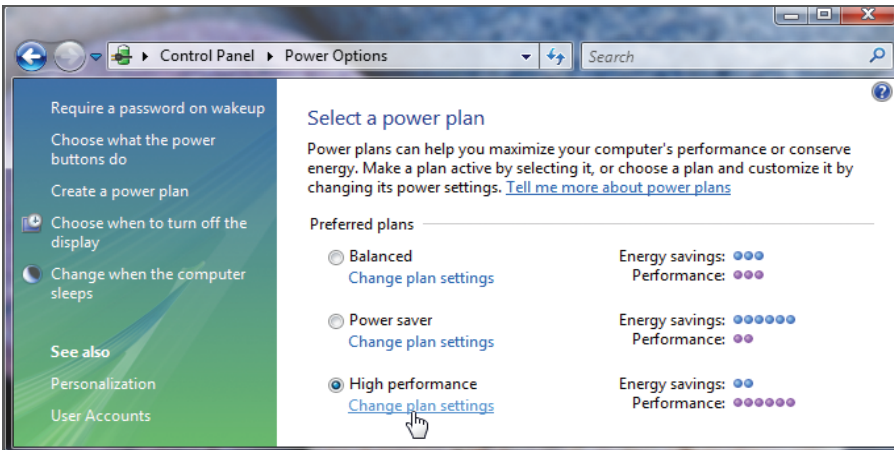
Güç seçenekleri: Hangi seçenek neye uyuyor

Windows XP, güç seçenekleri için standart bir profil sırası ile geliyor. Bu yazıda dizüstü bilgisayarlarını, tamamıyla pile bağımlı olarak kullananlara göz atacağız.

Dizüstü bilgisayarlar için en uygun olan güç düzeni Windows XP'nin güç seçeneklerinde "Taşınabilir/Dizüstü" olarak geçiyor. Bu düzen özellikle de sadece pil üzerinden çalışırken kendini gösteriyor. Ayarlara bağlı olarak sistem belirli süre kullanılmadıktan sonra sabit diski ve ekranı kapatıyor ve mümkün olan en az enerjiyi tükettiği hazırda bekleme moduna (Standby-Mode) geçiyor. Benzer durum saat frekans hızını düşüren işlemci için de geçerli.

Taşınabilir cihazlar için en uygun olanı ise "Güç Tasarrufu" seçeneği. Bu düzen kesintisiz çalışma için yeteri kadar gücü sağlarken, beraberinde de yeterli pil süresini de sağlayarak iyi bir seçenek sunuyor. Fakat çalışma konforunuzdan ödün verip mümkün olan en uzun pil süresinden yaralanmak istiyorsanız, o zaman "En Çok Pil" seçeneğini seçmeniz gerekiyor. Özellikle de trende veya uçakta seyahat ederken e-postalarınızı yanıtlıyor veya dokümanlarınıza göz atıyorsanız bu seçenek sizin için daha kullanışlı olacaktır. Bu seçenek işlemci hızını düşürmekle kalmıyor eğer herhangi bir işlem yapılmıyorsa sistemi kısa süre içerisinde hazırda bekleme moduna da sokuyor.

Belki de sizin için "En Az Güç Yönetimi" seçeneği daha uygundur. Bu seçenek dizüstü bilgisayarlar için pek uygun sayılmaz zira bu ayarda sistem kaynakları sonuna kadar açıyor.

Güç tasarruf planı Windows Vista, üç adet güç tüketim modu sunuyor. Taşınabilir cihazlar için en uygun olanı ise "Güç Tasarrufu" seçeneği.

İPUCU

Piller neden zayıf?

HAFIZA ETKİSİ

İlk başlarda pil normal bir enerji arttırıcı gibi çalışır (yeşil çizgi). Daha sonra en az ne kadar süre şarj edildiğinin farkına varır ve çalışmaya son verir.

TEMBEL PİL ETKİSİ

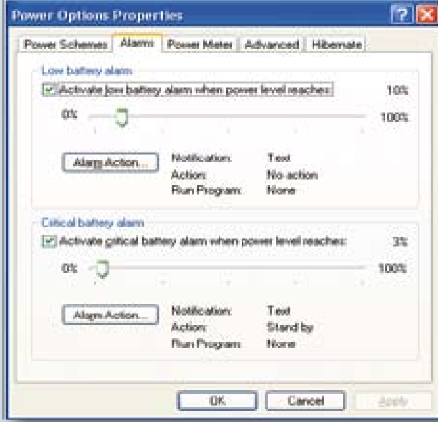
Tembel pil etkisi olan bir pil toplam çalışma süresi boyunca daha az bir enerji sağlar ve normalden daha kısa bir sürede ömrünün sonuna ulaşır.

Doluluk oranı: Pil daima gözaltında

Eğer pil üzerinden çalışıyorsanız pilin doluluk oranından daima haberdar olmanız gerekiyor. Windows bunun için »Güç Seçenekleri«'ndeki »Gelişmiş« sekmesinde »Simgeyi her zaman görev çubuğunda göster« seçeneğini sunuyor. Bu seçenek sayesinde pil durumu hakkında devamlı bilgi sahibi olabilirsiniz. Eğer pil belirli bir seviyenin altına inerse Windows, çalışan uygulamalarınızı zamanında kapatıp veri kaybını engellemek için sizi bu konuda önceden uyarıyor.

Uyarının verileceği değeri yine Güç Seçenekleri bölümünde yer alan Alarm kısmından ayarlayabilirsiniz. Uyarının verileceği değeri pilinizin çalışma süresine bağlı olarak % 5 ila 15 arasında vermeniz yararınıza olacaktır. Daha sonra Windows sizi bir

Alarm Windows XP görsel uyarının yanında işitsel olarak da kullanıcıyı pil durumu ile ilgili uyarıyor.

Uyku modu İyice ayarlanmış hazırda bekleme modundan dolayı bu seçeneği Vista ve XP altında devre dışı bırakabilirsiniz.

metin baloncuğu veya sinyal vasıtası ile uyaracaktır.

Pil tamamen boşalmadan önce bir başka uyarı çıkacak ve sistem bir başka işlem gerçekleştirecektir. Bu esnada bırakın sistem bekleme moduna geçsin. Bekleme modunda önceden açmış olduğunuz Word veya Excel gibi dokümanlar bir süre en son halleri ile kalacaklar. Yalnız herhangi bir veri kaybı olmaması için 3 ila 5 dakika içinde pili tekrar şarj edin.

Windows Vista: Enerji planlarını ayarlamak

Windows Vista'da güç seçenekleri menüsüne ulaşmak için »Başlat \ Denetim Masası« yolunu izlemeniz yeterli. Burada üç adet enerji planı mevcut. Mobil kullanım için en uygun olanı ise "Güç Tasarruf" modu.

Maalesef bu moda bütün seçenekler en uygun biçimde ayarlanmamış. Bunun için ilk yapılandırmada ayarları kendiniz belirlemelisiniz. Bunun için »Plan ayarlarını değiştir« seçeneğine tıklayın. Daha sonra açılan pencereden ekranın kapanma süresini ve bilgisayarın bekleme moduna geçeceği süreyi ayarlayabilirsiniz. Gelişmiş ayarlarda ise kalan diğer seçenekleri belirleyebilirsiniz.

Standart değerde monitör ve sabit disk 20 dakika sonra kapanacak şekilde ayarlanmakta. Bu değeri 5 dakikaya kadar azaltın. Sistemin bekleme moduna geçmesini ayarlamak da yaralı olacaktır. Windows bu değeri "Hiçbir Zaman" olarak belirlemiş. Siz bu değeri 15 dakika olarak değiştirmelisiniz. Vista ile gelen yeni bir ayar ise işlemcinin gücü ile ilgili. Bu ayar sayesinde işlemcinin en az ve en çok gücünü belirleyebilirsiniz.

Enerji tasarruf modunda bu ayar % 5 ila 15 arasında belirlenmiş. İhtiyacınız olan işlemci gücüne göre bu ayarı değiştirebilirsiniz. Büro ve metinsel işlevler için varsayılan ayarı değiştirmenize gerek yok.

Windows Vista iyileştirilmiş arama işlevi için arka planda bazı işlemler devreye sokuyor. Eğer seyahat halindeyseniz mümkün olan en az sabit disk kullanımını sağlamalısınız. Bunun için sabit diskin ayarını "En fazla güç tasarrufu" olarak değiştirmelisiniz. Aynı durum kablosuz ağ adaptörü için de geçerli.

Özel uygulamalar: Genişletilmiş seçenekleri seçmek

Bazı üreticiler cihazlarla birlikte, ürünün ekstra enerji seçeneklerini ayarlayabileceğiniz yazılımlar sunuyor. Bu yazılımlar vasıtası ile ekran parlaklığını veya kablosuz ağ adaptörünün güç tüketimini ayarlayabilirsiniz. Bu ayarlara ise yazılım kendi içerisindeki güç seçeneklerinden ulaşabiliyorsunuz. Diğer üreticiler de buna benzer uygumlalar sunmaktalar.

Güç tasarrufu: Gereksiz ne varsa kapatın

İster Windows XP isterseniz de Windows Vista kullanıyor olun işler tamamen aynı; ihtiyacınız olmayan özellikleri kapatın.

Bütün kablosuz ağ bağlantı çeşitlerini sadece ihtiyacınız olduğunda devreye sokmalısınız. Bluetooth ve kablosuz ağ adaptörünüzü cihazın üzerinde bulunan bir düğme veya yazılımın sunduğu ayarlar vasıtasıyla devre dışı bırakabilirsiniz.

En çok enerji tüketen uygulamalardan bir de monitör, özellikle de aydınlatmasını en üst seviyeye ayarlamışsanız. Birçok modelde ekran parlaklığın değiştirebiliyorsunuz -ki zaten çoğu karanlık ortamlarda parlaklığı açmanıza gerek bile kalmıyor. Bu ayar sayesinde yaklaşık bir saat pil süresi kazanabilirsiniz.

Dizüstü bilgisayarlar için üretilen modern grafik yongaları, 3B uygulamalar için -büro uygulamalarında işinize yaramayacak- abartılı özellikler taşıyor. Bu fazladan güç tüketimini engellemek için AMD/ATI tarafında "Powerplay", nVidia tarafında ise "Powermizer" seçeneğini devreye sokabilirsiniz.

Hangisi daha çok tasarruf sağlar? Hazırda bekleme mi, Uyku mu?

Windows'un iki adet güç tasarruf modu mevcut. Hazırda bekleme modunda sistem bellekte açık olan verileri bekletiyor ve donanımların enerji ihtiyaçlarını en aza indiriyor. Modern dizüstüler bu moda girdiklerinde 1 Watt ile yetinebiliyor.

Buna karşın ikinci mod olan uyku modunda sistem bellekteki verileri sabit diske yazıyor ve daha sonra uykuya dalıyor. Buradaki güç tüketimi Hazırda Bekleme moduna göre daha fazla. Bundan dolayı bu modu devre dışı bırakmanız tavsiye ediyoruz. Bu özelliği yine Güç Seçenekleri bölümünden devre dışı bırakabilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

İPUCU

VISTA'NIN ENERJİ CANAVARI

Vista, yeni bir özellikle geliyor: Aero kullanıcı arabirimi. Bu arabirim gerçekten aşırı enerji tüketiyor. Eğer dizüstü bilgisayarınızla seyahate çıktıysanız veya pil ömrünün uzun olmasını istiyorsanız bu özelliği kapamanız şart.

Ücretsiz resim düzenleme yazılımı

Paint.net: Photoshop'a cep yakmayan rakip

Paint.net, Microsoft'un ücretsiz açık kaynak görüntü düzenleme yazılımı GIMP'e yanıtı. Paint.net'in birtakım nitelikleri Adobe'nin Photoshop'unu aratmıyor! Bu şaşırtıcı ücretsiz uygulamayla neler yapabileceğinizi inceliyoruz.

BARIŞ ALKIM, balkim@chip.com.tr

Windows'un başta gelen eksiklerinden biri, iyi bir görüntü düzenleyici. Tamam, Microsoft Paint adlı yazılımı Vista'yla geliyor ama bu program öyle bir dinozor ki, mağara adamları bile zahmet edip de dokunmaz. Multimedya PC çağında, üstelik Microsoft'un Movie Maker 2'si ile film yapmak dahi mümkünken, en temel özelliklerle donatılmış bir resim düzenleyicinin bulunmaması büyük ayıp. Bu eksiklik, kullanıcıyı farklı program arayışlarına itiyor.

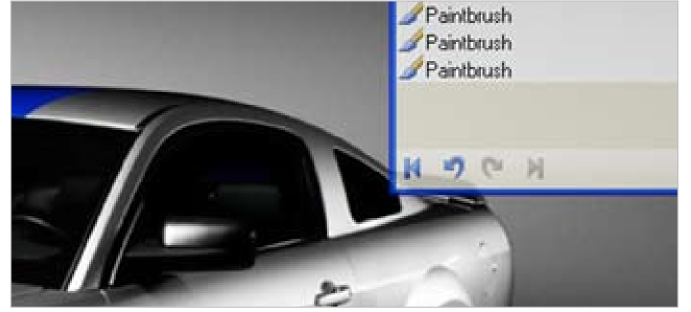
Bu durumda akla birkaç iyi program geliyor. Örneğin, tüm fotoğraflarını tek bir çatı altında toplamak, ufak tefek düzenleme işleri yapmak ya da çevrimiçi albüm oluşturmak isteyenler için Google'ın Picassa'sı adeta biçilmiş kaftan.

Ama bir adım ileri gitmeye niyeti olanlar, özellikle de hevesli amatör fotoğrafçılar için Picasa da yetersiz kalıyor. Fiyatı 600 doları bulan ve daha da yukarı tırmanan üst düzey yazılımların ise bu kesime bir boy büyük geleceği ortada. Yani profesyonellerle acemiler arasındaki kitleye hitap edecek bir programın eksikliği duyuluyor. İşte bu noktada, harika bir yazılım olan Paint.NET devreye giriyor.

Paint.NET aslında o kadar iyi bir program ki nice fotoğraf düzenleme yazılımına kafa tutabilir. Paint.NET fotoğraf düzenleme, fotoğraf yapılandırması, gülünç efektler uygulama, çizim yapma gibi konularda her istediğinizi yerine getirebiliyor. Yazılımı ne kadara alabileceğinizi duyduğunuzda kıymetini daha iyi anlayacaksınız: Paint.NET tümüyle ücretsiz. Eğer yazılım hoşunuza giderse, geliştiricilere küçük bir bağışta bulunabilirsiniz.

Renk seçimi Bu renk seçimi hoşunuza gitmediyse, dilediğiniz gibi değiştirebilirsiniz.

Hatasız düzenleme Dijital fotoğraf düzenlemenin hataya izin vermeyen kolay ve hızlı yolu.

PAİNT.NET'İ İNDİRİN

Hızlı indirme

Tarayıcınızı açıp **www.getpaint.net** adresini ziyaret edin. İndireceğiniz dosya 1,6 MB, yani bir hayli küçük. **CHIP-Code PAINT.NET** Bununla birlikte, PC'nizde .NET framework'ün kurulu olması gerekiyor. Eğer kurulu değilse, sistem gereksinimleri kısmından »NET Framework 2.0« bağlantısına tıklayın ya da güncellenmiş yeni sürümü indirmek için ".NET'in en son sürümünü indirin" kutusuna bakın.

En son .NET sürümünü indirin

Herhangi bir arama motorunda "Microsoft .NET Framework 3.5" sözcüklerini taratın; bu sizi dosya indirme sayfasına götürecektir. İndirilecek dosyanın boyutu 2.7 MB olarak gösterilse de, bu asıl dosya değil, sadece sisteminizde halihazırda hangi bileşenlerin bulunduğunu ve nelerin indirilmesi gerektiğini belirleyen küçük bir yazılım. Eğer Windows'unuzu sürekli güncelliyorsanız bunları ayrıca indirmeniz gerekmeyebilir. Ancak Paint.NET gibi yeni bir yazılım en son sürümü indirmenizi istiyorsa, sizi otomatikman indirme adresine götürecektir.

BİLGİ

Paint.NET'in öyküsü

Paint.NET 2004 yılında Washington State Üniversitesi'nde bir bilgisayar mühendisliği tasarım projesi olarak başladı. Yazılım, şu anda ikisi de Microsoft'ta çalışan ve boş zamanlarını hâlâ bu küçük programı geliştirmeye adayan iki öğrenci tarafından geliştiriliyor. Yazılımın 1.0 sürümü 15 hafta gibi şaşırtıcı bir sürede geliştirilmişti ve 155.000 satır kod içeriyordu. Son sürüm olan 3.20 ise şimdiye dek 2 milyondan fazla kullanıcı tarafından indirildi.

.NET'in tüm güncellemelerini içeren 197 MB'lık tam paketini yine aynı sayfadan indirebilirsiniz. Bunun için:

1. »Instructions«'a tıkladıktan sonra »Full Redistributable Package« seçeneğine gelin.
2. Dosyayı indirmek için mavi renkli ».NET Framework 3.5 full package« bağlantısına tıklayın.
3. Dosyayı daha sonra kolaylıkla bulabileceğiniz bir konuma kaydedip »Save«e basın.

PAİNT.NET'İN ÖZELLİKLERİ

Photoshop alternatifi

Paint.NET'te ilk farkına varacağınız şey, yalın ve tertipli arabirimi. Adobe Photoshop'a aşinaysanız alışmakta zorlanmayacaksınız. Zira Paint.NET, Adobe Photoshop'un işlevselliğinden esinlenilerek, Photshop'u geniş kitlelerle buluşturma hedefiyle tasarlanmış. Bu yüzden, örneğin katman paletinin Photoshop'ta olduğu gibi, hemen elinizin altında, ekranın sağ tarafında durduğunu göreceksiniz.

Arabirim

Her şey olması gereken yerde. Sağdaki ana araç çubuğu, fotoğrafları bir çırpıda düzenlemenize izin veriyor. Aynı tür renkleri tek tıklamada seçmenizi sağlayan hünerli "Magic Wand" (sihirli değnek) ya da fotoğraf tamirinin olmazsa olmazı "Stamp" (damga) aracı gibi birçok araç emrinize amade. Menülerde kullanılan terminoloji ve kısayolların bazıları (örneğin seçimi bırakmak için [Ctrl+D]) kaçınılmaz bir şekilde, doğrudan Adobe Photoshop'tan devralınmış.

Ama Paint.NET güzelliğini sadece araçlara borçlu değil. Arabirimin kendisi gerçekten insanı kendine hayran bırakıyor. Arabirim, çok sayıda düğme ve araç çubuğu olmasına rağmen derli toplu; çünkü kullanılmayan çubuklar dikkatinizi dağıtmamak için şeffaflaşıyor ve farenin imleci ni üzerine geldiği vakit eski haline dönüyor. Bunun gibi ayrıntılar, programla çalışmayı bir zevk haline getiriyor.

Hızlı renk seçimi

Sol alt kısımda, geniş bir renk paletinden seçim yapmanıza izin veren bir renk kutusu göreceksiniz. İki renk arasında hızlı geçişe olanak taşıyan birincil ve ikincil renkleri de buradan belirleyebilirsiniz.

Zaman makinesi

»History« (tarihçe) adlı özellik, Adobe Photoshop'tan miras alınan en iyi özellik. Bunu, sınırsız geri alma seviyesinin grafiksel bir gösterimi olarak tanımlayabiliriz. Bir başka deyişle, çuvallarsanız üzülmeyin, tarihçe çubuğu hata yapmanıza izin vermiyor. Programı başlatmanızdan bu yana yaptığınız tüm değişiklikleri görebilir ve istediklerinizi, üstüne tıklamak suretiyle geri alabilirsiniz. Unutmayın ki farenin görüntüye her tıklaması, orijinal üzerinde yapılmış bir değişiklik sayılıyor.

Katmanlara devam

Photoshop'u sanatçılar ve fotoğrafçılar arasında ünlü kılan şey, 1994 yılının Eylül ayında çıkan 3. sürümle gelen "katman" →

BİLGİ

.NET nedir?

Microsoft .NET, Microsoft'un uygulama dağıtma için geliştirdiği en son standart. Windows platformu için yaratılmış yeni uygulamalardan birçoğu .NET Framework'ten faydalanıyor.

Bilgisayarınızı ve özellikle .NET framework'ü güncel tutmanız gerekiyor çünkü çalışmak için bu temele gereksinim duyan yazılımlar her geçen gün çoğalıyor.

Katmanlar Katmanlar sayesinde orijinal resme hiç dokunmadan istediğiniz değişikliği yapabilirsiniz.

Dosya biçimi Dosyayı düzenlemeye daha sonra devam edecekseniz Paint.NET biçiminde kaydedin.

özelliğiydi. Katmanları, tuvalin üzerine yerleştirilmiş, orijinale zarar vermeden bir şeyler eklemenize izin veren, üst üste dizili şeffaf sayfalar şeklinde canlandırabilirsiniz. Yani mevcut katmanda yaptığınız taşıma, silme ya da düzenleme işlemlerinden sadece o katman etkileniyor. Bu yüzden, ihtiyaç duyduğunuz değişiklikleri yeni bir katmanda yapmanız yerinde olur. Böylece orijinal görüntü en aşağıda, sağlam halde durur ve bir hata yapacak olursanız daima başladığınız noktaya dönebilirsiniz. Dolayısıyla, fotoğrafları ve resimleri düzenlerken katman kullanmayı alışkanlık haline getirin.

İlginç özel efektler

Çoğu görüntü düzenleme yazılımı, kutudan çıktığı haliyle bir dizi önceden belirlenmiş efekt içerir. Aynısı Paint.NET için de geçerli.

»Effects« menüsü altında kırmızı göz giderme gibi fotoğraf efektleri ya da eğlence için kullanabileceğiniz eskiz ya da yağlıboya gibi seçeneklere erişebilirsiniz. Eğer daha fazlasına ihtiyacınız varsa kullanıcı topluluğunun geliştirdiği bir sürü harika eklenti bulabilirsiniz. Bunun için “Bu eklentiler şart” kutusuna bakın.

Projenizi kaydedin

Vaktiniz sınırlı ve daha sonra kaldığınız yerden devam etmek mi istiyorsunuz? Paint.NET bu iş için “.pdn” uzantılı kendi biçimiyle geliyor. Bir dosyayı bu biçimde kaydetmek için:

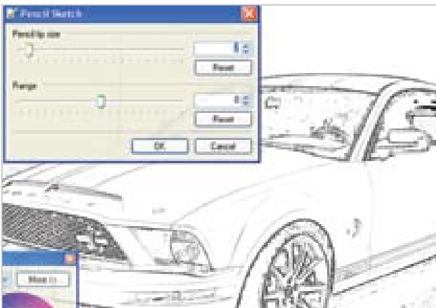
1. »File / Save as« komutunu verin.
2. Şimdi kaydetme kutusu açılacak. Belgeyi kaydedeceğiniz yeri seçin.
3. »File Name« kısmına dosya adını yazın.
4. »File Name« alanın altındaki »Save as Type« listesinden »Paint.NET (*.pdn)« seçeneğini işaretleyin.
5. Artık »Save« düğmesine basabilirsiniz.

Bu .pdn dosyasını açtığınızda kaldığınız yerden devam edebileceksiniz.

Yardım gerekirse?

Paint.NET ücretsiz olduğu için, ipuçları ve çözümler konusunda kullanıcı camiası tarafından destekleniyor. Bunlara program çalışırken klavyeden [F1] düğmesine basarak erişebilirsiniz.

Barış Emre ALKIM, balkim@chip.com.tr

Efektler Böyle harika efektler sayesinde görüntülerle saatlerce oynayabilirsiniz.

İPUCU

Bu eklentiler şart

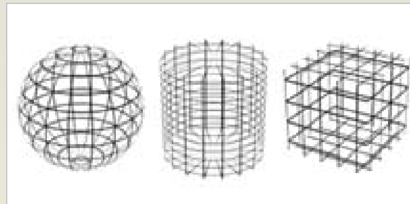
Paint.NET'in kullanabildiği yararlı eklentileri görmek için **http://paintdotnet.forumer.com/viewforum.php?f=16** adresinden eklentiler kısmına bakın.

EdHarvey Effects pack Bozulma, dokuma, çentik gibi birçok efekt tek bir pakette.

ALL pyrochild plugins Renk geçişli çubuklar, eğriler, gren efekti gibi özelliklere sahip.

Shape3D Hoş dokulu 3B nesneler oluşturmak istiyorsanız bu eklenti size göre.

Water Reflection Profesyonel fotoğrafları anımsatmayan su yansımaları bu eklentide.

Shadow/Highlight Recovery Gölgede kalan ve ışık alan bölümlerinde daha iyi denetim.

Paint.net için yüzlerce eklenti mevcut. Bu eklentiler birçok özel efekt yaratmanıza olanak tanıyor. Google'da yapacağınız bir arama, Paint.net eklentisi sunan çok sayıda web sitesini size gösterecektir. Eklenti kurulumu konusunda deneyimsizseniz, şuraya bakın: **http://paintdotnet.forumer.com/viewtopic.php?f=16&t=2023**

%100 güvenli Windows

Hacker'lar ve virüs üreticilerinin gözde hedefi Windows'tur. Zaman **SAVUNMA ZAMANI.** CHIP, PC'nizi nasıl koruyacağınızı gösteriyor.

CEM ŞANCI

Windows tam anlamıyla yüksek güvenli bir sistem değil. Dolayısıyla her kullanıcının kendini koruması için gerekli önlemleri alması son derece önemli. Aksi takdirde bir hacker'ın PC'nizin kontrolünü internet üzerinden ele geçirmesi beş dakikadan fazla sürmüyor. Bu yazımızda size, işletim sisteminizi nasıl bir kale kadar sağlam korumaya alacağınızı gösteriyoruz.

İNTERNET: Dış güvenlik

Windows hacker'ların işini oldukça kolaylaştıran bir sistem. Açıklara hayli aşina olan hacker'lar için bir PC'yi ele geçirmek çocuk oyuncağından farksız. Dolayısıyla ilk iş olarak işlerini zorlaştırmamız gerekiyor. Windows'u daha korunaklı hale getirmek için yaptığımız planda, hacker'ların hedefinde olan Internet Explorer'ı değil, daha güvenli bir alternatif olan Firefox'u kullanacağız. Neden basit, açık kaynak kodlu bir tarayıcı olan Firefox şu an için hacker'ların ve virüs yazıcılarının çok fazla hedefinde değil. Ayrıca bu tarayıcı için yazılmış bazı eklentiler, güvenliği arttırıcı özellikler taşıyor.

Hacker sitelerinden uzak durun

Firefox'un son sürümü bir yemleme (phishing) filtresine sahip. Bu özellik, tehlikeli bir web sitesine girmeye çalıştığınızda sizi uyarıyor. Filtreyi, tarayıcının »Security« başlığındaki »Tools / Options« seçeneklerinde bulabilirsiniz. Ancak başka bir alternatif önerimiz var: Tümleşik yemleme filtresi başarılı olmasına rağmen, bu korumayı Mc Afee'nin bedava yazılımı ile daha üst seviyeye taşıyabilirsiniz. SiteAdvisor isimli eklenti, sadece tehlikeli siteleri tanıyıp uyarmakla yetinmiyor ayrıca tek tek bu sitelerin neden tehlikeli olduğunu ve hangi sebeple engellendiğini; nasıl bir saldırı gerçekleştirmeye çalıştığını tüm detaylarıyla anlatıyor. Söz konusu küçük eklentiyi **www.siteadvisor.com/download/ff.html** adresinden indirebilirsiniz. Bu sayfaya girdiğinizde »Download SiteAdvisor for Firefox now« bağlantısına tıklamanız yeterli. Ardından sitenin sizi yönlendirmesini bekleyin, sözleşme şartlarını kabul edip, »Install SiteAdvisor for Firefox now« tuşuna basın. Firefox genellikle eklentilerin kendi kendine kurulmasını engeller. Dolayısıyla, izin kutucuğu çıktığında, »Allow« seçeneğini işaretleyin ve »Install Now« seçeneği ile kuruluma başlayın. Son olarak kurulum bittiğinde Firefox'u yeniden başlatmanız gerekiyor. McAfee SiteAdvisor, kendini Firefox'un sağ alt köşesine yerleştiriyor.

Eğer bir web sitesi güvenli ise SiteAdvisor uygulamasının yeşil olduğunu görürsünüz. Ancak girmeye çalıştığınız site sabıkalı ise, SiteAdvisor siteyi engelleyip giriş

CHIP DVD

Güvenlik Araçları

Windows Boottimer ► Windows XP ve Vista için tam bir koruma paketini CHIP DVD'de bulabilirsiniz. **Firefox** ► Internet Explorer'a daha güvenli bir alternatif. **McAfee SiteAdvisor** ► Firefox ve IE6&7 için önemli bir eklenti. **NoScript** ► Firefox'u tehlikeli Java işlemlerinden koruyor. **HijackThis** ► XP'yi analiz ediyor ve önemli veriler veriyor. **Sophios Anti-Rootkit** ► Sistemdeki gizli Truva atlarını buluyor. **Sandboxie** ► Programları güvenli moda çalıştırıyor. www.sandboxie.com 'dan indirilebiliyor.

► CHIP DVD: Güvenlik araçlarını CHIP-Code **GÜVENLİ WINDOWS** altında bulabilirsiniz.

yapmanızın önüne geçiyor; alt köşedeki sembol ise kırmızıya dönüşür. Eğer sitenin suçlarını öğrenmek istiyorsanız, kırmızı sembolün üzerine tıklayarak açılan pencereden sabıka kaydını okuyabilirsiniz. Ayrıca diğer kullanıcıların bu site hakkında yaptığı uyarıları da görebilirsiniz.

Tehlikeli betikleri kapatın

NoScript eklentisi tarayıcınız için en önemli eklentilerdendir. Yemleme filtreniz açık bile olsa hala tehlikeli bir siteye rastlayıp fark etmeden giriş yapmış olabilirsiniz. "NoScript" eklentisi, kötü niyetli sitelerin tarayıcınız üzerinde betikler (script) çalıştırmasını engeller. Bu eklentiyi, Firefox tarayıcınızdan doğrudan ulaşabileceğiniz Mozilla Foundation sayfasından edinebilirsiniz.

Eklentiyi kurmak için »Tools / Add-Ons« sekmesi altına gelin ve "Get Extensions" penceresini açın. Ardından tarayıcı penceresinde eklenti arşivi açılacaktır. Arama kutucuğuna "NoScript" yazarak eklentiyi bulun. Yeşil »Install Now« tuşuna bastığınızda kurulum başlayacaktır. SiteAdvisor da olduğu gibi kurulumdan sonra Firefox'u yeniden başlatmanız gerekecek. Yeniden başlatmanın ardından eklentinin simgesini yine sağ alt köşede bulabilirsiniz.

Bir kere çalıştırıldıktan sonra eklenti, neredeyse otomatik çalışmaya kalkan her betiği engelliyor. Eğer bir web sitesi düzgün çalışmıyor ve görüntülenemiyorsa, bu muhtemelen, eklentinizin sizi korumasından kaynaklanıyordur. Bazı özel durumlara istinaden, ekranın altındaki "S" simgesine tıklayarak, çalıştırmak istediğiniz betiklere izin verebilirsiniz. Örneğin, Google için, "Allow google.com.tr" opsiyonu ile güveni-

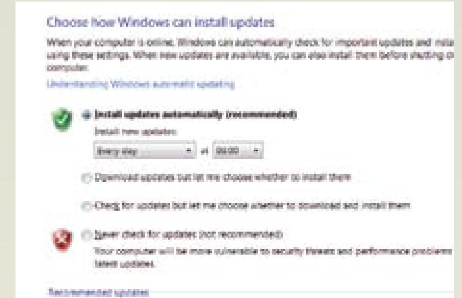
BİLGİ

Standart Windows araçları ile temel güvenlik

Extra araçlara ihtiyaç duymaksızın bilgisayarınızı korumak mı istiyorsunuz? Doğru ayarlar ile en azından sıradan korsanları bilgisayarınıza ulaşmaktan alıkoyabilirsiniz.

► Windows güncellemelerinin mutlaka açık olduğundan emin olun. Güncellemeler açık olmadan ve kurulmadan Windows her noktanda saldırıya açıktır. Eğer otomatik güncellemeler özelliğiniz kapalı ise, »Automatick Updates« seçeneği altındaki »Automatic« kutucuğunu işaretleyerek güncellemeleri otomatik olarak alabilirsiniz.

► Ayrıca uygulama güncellemeleri de,

Temel güvenlik Eğer Windows'un otomatik güncellemelerini açarsanız, pek çok saldırıyı daha başından engelleyebilirsiniz.

Windows güncellemeleri kadar önemlidir. Gittikçe daha çok sayıda korsan yazılımın, uygulama açıklarından yararlanarak çalıştığı biliniyor. Dolayısıyla uygulamalarınızın otomatik güncelleme özelliğini de açmanızda yarar var.

►Windows XP'nin ve Vista'nın güvenlik duvarı, internet üzerinden gelecek saldırılar için sınırlı da olsa koruma sunmaktadır. Buna rağmen güvenlik duvarını açarak, saldırıya kalkışacak korsanların işlerini zorlaştırmak akıllıca bir hareket olacaktır.

Ayrıca şu kuralları da aklınızda tutmalısınız: Yabancılardan gelen postalardaki eklenti dosyalarını kesinlikle açmayın. Bu eklenti bir PDF veya fotoğraf bile olsa, saldırı amacıyla kullanılabiliyor.

Yasaların gri bölgelerindeki şaibeli siteleri dolaşmamaya özen gösterin. Bunlar genellikle porno, korsan yazılım, korsan müzik indirme siteleridir ve çoğu zaman ziyaretçilerinin bilgisayarlarına zararlı araçlar yüklemeye çalışır. Son olarak web sitelerini dolaşırken aniden açılan ve bilgisayarınızda virüs bulunduğunu söyleyen web sayfası pencerelerine inanıp, verilen bağlantıya tıklamaya kalkışmayın çünkü asıl bu bağlantıya tıkladığınızda bilgisayarınıza virüs bulaşacaktır.

lir bir site olan Google'ın çalışmasının önündeki engelleri kaldırabilirsiniz.

Posta kutusu saldırılarını engelleyin

Windows'u korumaktan söz açınca, posta kutunuzdan işletim sistemine yönelecek saldırıları da önlemek zorunda olduğunuzu hatırlamalısınız. Bunun için öncelikle iki ayrı pozisyonda aynı anda çalışan yığın posta (spam) filtresine ihtiyacınız olacak. İlk pozisyon, posta sunucunuzun üzeridir. Posta sunucunuzun üzerinde yığın posta filtresinin olması, sizi rahatsız edecek tehlikeli iletilerin daha bilgisayarınıza girmeden ayıklanması anlamına geliyor. Hotmail, Gmail gibi pek çok bedava posta sunucusu, bu filtreye sahip ancak bazılarında bu özelliği etkinleştirmeniz gerekiyor. Sunucu üzerindeki yığın posta filtresi sadece sizin hesabınızı değil, başka hesapları da kontrol ettiğinden, bir postanın sizden başka daha kaç kişiye gittiğini kolayca görüp, yığın posta olup olmadığını kolayca anlayabilir. Dolayısıyla, verdiği sonuçlar oldukça isabetli. Ancak yine de kendi bilgisayarınızdaki bir yığın posta filtresi çalıştırmayı ihmal etmemelisiniz.

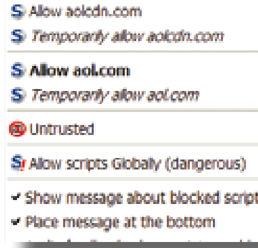
Dolayısıyla bilgisayarınıza "Spamihilator" isimli filtreyi de kurmanızı tavsiye ediyoruz. Spamihilator'ün iyi yanı, görünmez bir şekilde çalışması. Program posta yazılımınıza bir eklenti olarak değil, bir proxy olarak çalıştırmakta. Dolayısıyla her posta yazılımı ile uyumlu olarak çalışabiliyor. Tek dezavantajı, IMAP bağlantısı ile çalışan bazı posta yazılımları ile yüzde yüz başarı sağlayamaması. Ancak, Spamhilator'ün geliştiricisi Michael Kramer'in bu sorunu düzeltecek bir çalışma yaptığı biliniyor. Bu, kısa bir süre sonra Spamihilator'ın her sistemde düzgün çalışabileceği anlamına geliyor.

Peki, Spamihilatoru'u bu kadar değerli kılan ne? Yazılım sadece bir filtreye dayanarak yığın postaları avlamıyor, ayrıca pek çok test istasyonundan aldığı sonuçları da değerlendiriyor ki, bu veriler devamlı güncelleniyor ve kullanıcılara ulaştırılıyor. Ayrıca, eğer istemiyorsanız yazılımın konfigrasyon ayaları ile de saatlerce uğraşmak zorunda değilsiniz. Yazılımda, DCC isimli en etkili filtrelerden biri otomatik olarak yüklenmiş ve çalışır halde geliyor. Filtre son derece etkili çünkü çalışması diğer PC'ler ile iletişim temeline dayanıyor. Filtrenin yüklü olduğu her PC, aldığı postaların kontrolü hakkında bir raporu bir sunucuya gönderiyor. Sunucu bu postaların ayarlarını kontrol ederek, yığın posta olup olmadığını kontrol ediyor ve diğer kullanıcılara bu bilgileri iletiyor. DCC filtresinin çalışmadığı durumlarda diğer filtreler devreye giriyor. 'Sex', 'Viagra' gibi yığın postalarda sık kullanılan kavramları tanıyan bu filtrelere yeni kelimeler de eklenebiliyor. Spamihilator için başka filtreleri **www.spamihilator.com/plugins** adresinden indirebilirsiniz.

Bu adreste ayrıca kullanışlı başka eklentiler de bulabilirsiniz. Örneğin içeriği boş e-postaları otomatik olarak silen bir eklenti işinize yarayabilir. Ayrıca "Attachment Extensions Filter" da mutlaka kurmanız gereken bir eklenti. Bu eklentiyle postalara eklenmiş tehlikeli dosyaları kolaylıkla elemeniz mümkün. Örneğin .PIF uzantılı bir dosya'nın ne olduğunu merak edip açmak isteyebilirsiniz ancak bu dosya büyük ihtimalle bilgisayarınızdaki virüsler için bir arka kapı açmaya yarayan komutlar içeriyor. Dolayısıyla hiç düşünmeden silmek isteyebilirsiniz. Ayrıca .EXE, .COM, .BAT gibi eklentiler de çok büyük tehlike potansiyeli taşıyor. Bu tür postaları çok dikkatle değerlendirmenizi tavsiye ediyoruz.

YEREL: İç güvenlik

Sadece bir anti-casus yazılımı bilgisayarını-

NOSCRIPT ile engelleyin Sadece sağ tuşa basarak hangi sayfaların Javascript çalıştırabileceğini belirleyebilirsiniz.

Hayalet Antivir'in işlevlerinden biri de saklı bir arka plan izlemesidir. Sadece güncellemeler sırasında bir pencere açılır.

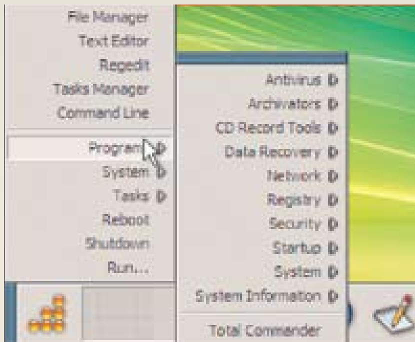
İPUCU

Virüs saldırısında CHIP acil eylem planı

Tam bir güvenlik planı, aynı zamanda hatların yarılması halinde ne yapılacağını da önceden belirlemek anlamına geliyor. Üç adımda size nasıl bilgisayarınızın kontrolünü geri alacağınızı gösteriyoruz.

1- PANİK YOK

Eğer bilgisayarınıza bir saldırı olduğunu fark edersiniz, sükûnetinizi koruyun. Yeni bir yazılım kurmayın veya bilgisayarı yeniden başlatmaya kalkmayın. Bunun yerine, virüs tarayıcınızın son güncellemelerini almaya başlayın. Eğer bu işe yaramazsa bir yeniden başlatma CD'si ile sisteminizi başlatın. Genellikle virüs tarayıcınızın kurulum CD'si bu işe yarar.

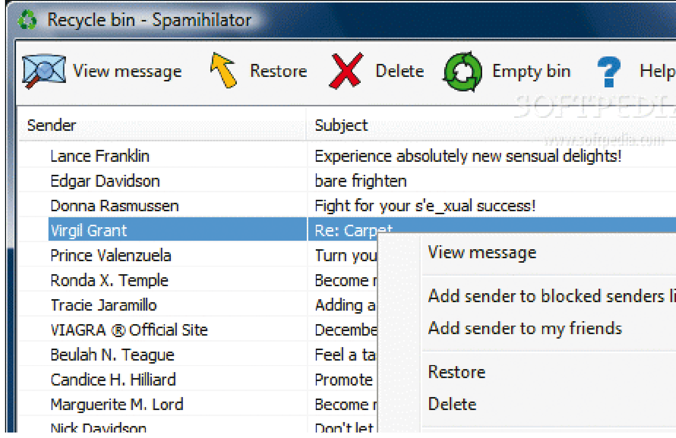

2-WİNDOWS'U İZOLE EDİN

Anti virüs yazılımınızın güncellemesinden sonra ağ bağlantınızı kesin. Çünkü öyle virüsler vardır ki, kendini online olarak devamlı güncelleyerek, virüs taramasından kaçmayı başarabilir.

3- ŞÜPHELİ DOSYALARI KONTROL EDİN

Virüs tarayıcınızın yeni tehditler bulmaması, sisteminizin tamamen temizlendiği anlamına gelmez. Biraz zamanınızı harcayıp bilgisayarınızı karıştırın ve ne olduğu belirsiz bazı dosyalara ve işlemlere rastlarsanız not alıp bu dosyaları da düzenli olarak anti virüs yazılımınıza ve online tarama yapan anti virüs servislerine kontrol ettirin. (**www.virustotal.com**)

Eğitilebilir Spamihilator'un eğitim alanında neyin yığın posta olup neyin olmadığını yazılıma öğretebilirsiniz.

zı veri hırsızlarından korumak için yeterli değil. Dolayısıyla bir anti-virüs yazılımı, daima bilgisayarınızda kurulu olmalı. DVD'mizdeki F-Secure Internet Security 2007 yazılımını bilgisayarınıza kurmayı ihmal etmeyin. Bu ücretli yazılımı kurup satın aldığınız vakit Windows-Defender ve Windows-Firewall'ı iptal edebilirsiniz çünkü yazılım bu alanlarda gerekli güvenliği sağlıyor.

Eğer kişisel olarak sisteminizi yapılandırmak isterseniz, "Antivir" virüs tarayıcısını tavsiye ederiz. Antivir ücretsiz bir tarayıcı olup, pek çok karşılaştırmalı anti-virüs testinde çok iyi sonuçlar almış bir yazılım. Bu adımları attıysanız, kesinlikle doğru yoldasınız demektir. Ancak hangi anti-virüs yazılımını kullanırsanız kullanın, mutlaka bilgisayar çalışırken arka planda tüm sistemi gözleyebilme özelliğine sahip olmalıdır. Ücretsiz anti-virüs yazılımları genellikle sadece tarama yapmaya izin verir. Yani sisteminize hali hazırda bulaşmış virüsleri bulurlar. Ancak arka planda gözlem yaparak çalışan yazılımlar, herhangi bir virüs bilgisayarınıza bulaşma kalkıştığında alarm verip virüsü etkisiz hale getirebilir.

Casusluk araçları

Haker'lar saldırıya geçmeden önce casus yazılımlarla kurbanlarını takip eder. Kuracağınız savunmanın en pratik yolu ücretsiz Windows Defender yazılımından geçiyor . Ticari virüs tarayıcılar kadar başarılı olmasa da, pek çok yararlı özelliğe sahip. Yazılımı **www.microsoft.com/downloads** adresinden indirebilirsiniz. Elbette bu hizmetten orijinal Windows sahipleri yararlanabiliyor.

Yazılım, kurulumdan sonra sisteminizin güvenliğini otomatik olarak izlemeye başlar. Hiçbir koruma mükemmel değildir ancak Windows Defender'ın önemli bir özelliğini bilmeniz gerekiyor: »Tools / Software-Explorer« menülerinin altında gizli bir araç bulacaksınız. Bu araçla şüphelerinizi dindirip, casus yazılımları avlayabilirsiniz. Bu araç, Windows başladığında otomatik olarak çalışan yazılımların bir listesini verecektir. Otomatik başlayan yazılımlardan bazılarının casus yazılım olabileceğini unutmamalısınız.

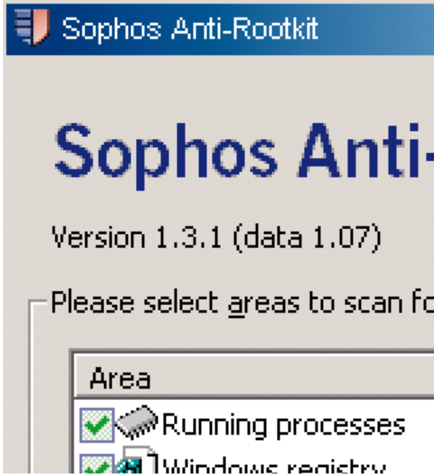
Dosyaların üzerine tıklayarak hakkında detaylı bilgi alabilir, sabit diskte nereye kaydedildiğini görebilir ve eğer dosyayı şüpheli görürseniz çalışmasını durdurabilirsiniz. Veya casus yazılım olduğundan emin olursanız silebilirsiniz bile.

»Programs that are currently running« seçeneği altında, Windows'un görev yöneticisinin daha gelişmiş bir sürümünü bulabilirsiniz. Ancak asıl ilginç olanı, »Programs connected via network« seçeneğidir. Burada Defender sadece açık port'ları görüntülemekle kalmıyor ayrıca hangi yazılımların onu kullandığını da listeliyor. Şüpheli işlemleri hemen durdurabileceğiniz gibi yanlış bir işlem yapmadığınızdan emin olmak için Windows Firewall ile "Block incoming connections" seçeneğini çalıştırmanızı ve gelen bağlantıları durdurmanızı tavsiye ediyoruz.

Hijack'ı kullanmak

Bu araç da işinize yarayabilir. Ücretsiz yazılım Hijack, Trend Micro tarafından yayınlandı ve web güvenliği konusunda çalışan pek çok uzman tarafından geliştirildi. Windows Defender'da olduğu gibi, yazılım otomatik olarak başlayan yazılımların izlemesini yapıyor ve bir tuşa basarak bu dosyalar hakkında bir rapor alabiliyorsunuz.

Metin dosyası biçimindeki bu raporda yer alan yazılımların hangisinin casus yazılım, hangisinin masum olduğunu bilmiyorsanız endişelenmeyin. CHIP Online (**www.chip.com.tr**) gibi bilgisayar uzman-

Bulundu Sophos'un Anti-Rootkit'i gizli dosyaları bulup siliyor.

larının ve deneyimli kullanıcıların yer aldığı bir sitede, bu metin dosyasını yayınlayıp, oradaki deneyimli kullanıcıların yardımı ile bilgisayarınıza saklanmış casus yazılımları kolayca bulup, engelleyebilirsiniz.

Gizli dosyaları bulun.

PC'nizi zaman zaman kontrol edip gizlenmiş dosyaları bulmak isteyebilirsiniz. Aldığınız tüm önlemlere rağmen sisteminizde tanımlanmamış bir rootkit bulabilirsiniz. Hatta bu rootkit'ler virüs tarayıcınızın da gözünden kaçabilir.

FSecure Blacklight veya Sophos Anti-Rootkit gibi yazılımlar size hızlı bir yardım sunabilir. Şimdi anlatacağımız hile de bu yazılımlarla kullanılıyor. Bu yazılımlar sabit diski iki farklı biçimde tarıyor. İlk taramada yazılımlar Windows arayüzü'nü kullanırken (API), ikinci taramada kendi arayüzlerini kullanarak, rootkit'in etkileyemediği bir noktada çalışır. Eğer iki tarama arasında bir fark varsa, yazılımlar rootkit'ler tarafından saklanan dosyalar olduğunu anlar.

Blacklight, bu "fazla" dosyaların silinmesi veya karantina altına alınması seçeneklerini sunuyor. Biz yine de her türlü yanlışlık ihtimaline karşı karantina seçeneğini kullanmanızı tavsiye ediyoruz. Eğer dosyalar zararsızsa ve gerekliyse, daha sonra bir uzman tarafından geri getirilebilir, böylelikle gereksiz bir veri kaybının önüne de geçilebilir. Eğer daha uzman işi bir rootkit arıyorsanız, pek çok teknik veriyi de kullanıcısına sunan Gmer yazılımını tavsiye ederiz. Yazılım detaylı sistem işlemleri, etkin işlemleri ve kurulmuş sürücüleri de raporlayabilme özelliğine sahip.

cemsanci@chip.com.tr

PROFESYONEL İPUCU

Sandboxie ile güvenlik

Verdiğimiz tüm ipuçları ve açıklamalarımız ile yüksek seviyede bir güvenliğe ulaşacaksınız. Ancak her zaman daha iyisi mümkün. Sandboxie isimli bedava yazılım ile tüm uygulamalarda biraz daha yüksek bir güvenlik elde edebilirsiniz.

SANDBOXİE'NİN GÖREVLERİ:

Verileri okumak ve yazmak herhangi bir bilgisayar programının sıradan görevlerindendir. Ancak eğer web tarayıcınız Windows dizini gibi kritik bir alana bir veri yazmaya çalışıyorsa, şüphelenmek için artık doğru zaman. XP'nin bu tür tehlikeleri durdurmak için bir işlevi olmadığından Sandboxie'yi oyuna sokma zamanı gelmiş demektir.

Güvenlik aracı etkinleştirildikten sonra, sabit diske doğrudan ulaşması gereken yazılımları belirleyip, Sandboxie'nin yarattığı sanal kum havuzunda oynamasını sağlayabilirsiniz. Bu korunmuş bölümde yapılan tüm değişiklikler, sanal olarak kalıp, yazılım kapandıktan sonra yapılan değişiklikler de kaybolacağından, zararlı yazılımların uygulamalarınızı kullanarak bilgisayara zarar vermesini engellersiniz.

SANDBOXİE'Yİ ÇALIŞTIRMAK

Kurulumdan sonra **www.sandboxie.com** Sandboxie, Windows'un her açılışında kendini otomatik olarak yükler ve görev çubuğunda çalışmaya devam eder. Simgesine tıklayarak, yazılımı etkinleştirebilirsiniz.

UYGULAMALARI KONTROL EDİN

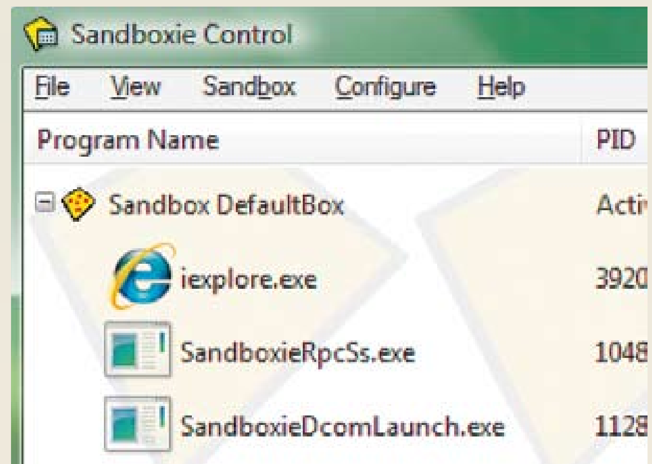
Sandboxie kurulduktan sonra, programları korumalı ortamda çalıştırmak için değişik seçeneklere sahip olursunuz. Biz farenin sağ tuşunu kullanmanızı öneriyoruz. Örneğin, Firefox simgesinin üzerine sağ tuşla tıklayıp çıkan menüden, »Run Sandboked« seçeneği ile yazılımı çalıştırabilirsiniz. Firefox normal bir şekilde açılır ancak korumalı bir ortamda çalışmaya başlar.

Sanal çalışma ortamı, aynı zamanda internetten yapılan downloadları da engelleyecektir. Firefox ile başlattığınız bir download sorunsuz çalışıyor gibi görünebilir ancak indirme işlemi bittikten sonra dosyayı bulamayabilirsiniz çünkü Sandboxie firefox'un sabit diske erişip veri kaydetmesini engellemiş olacaktır.

İNDİRMELERİ SERBEST BIRAKMAK

Tehlikeli web sitelerinin Firefox üzerinden sabit diske ulaşmaması önemlidir ancak gerekli indirmelerin de sabit diske kaydedilmesi gerekir. Dolayısıyla güvenlik yazılımı bir seçenek sunuyor ve bazı anlarda sabit diske ulaşmayı mümkün kılıyor. »Sandboxie Control« seçeneğine tıklayın, »Sandbox DefaultBox«a sağ tuşla basıp daha sonra »Sandbox Settings«i açın.

Şimdi sol taraftaki dizinden »Recovery / Quick Recovery« sekmesine ulaşın Ve »Add Folder« seçeneği ile indirmelerinizin yerleşeceği bir klasör açın; akabinde »OK«e basın. Bu klasöre yazılacak bilgiler artık kaybolmayacaktır. Görev çubuğundaki Sandboxie simgesine sağ tuşla dokunmak, bu verilere ulaşmak için yeterli. Burada, »Default- Box / Quick Recovery« seçeneğini tıklayın. Böylece inen dosyaları göreceksiniz. İndirilen dosyayı seçin ve »Recover to Same Folder« seçeneğini işaretleyin. Böylece Sandboxie artık indirdiğiniz dosyaları sanal çalışma ortamına gerçek indirme klasörüne taşıyacak ve erişilebilir kılacaktır.

Sandboxie Bu yazılımla programları korumalı bir ortamda çalıştırabilirsiniz.

MICROSOFT TÜRKİYE'NİN KATKILARIYLA

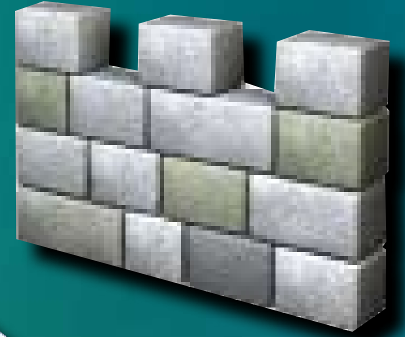
DOSYA: WINDOWS VISTA

Vista ile eğlence

Güvenlik Vista ile mümkün

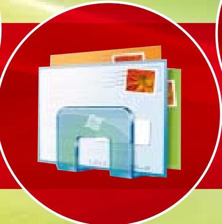
Vista'ya hükmedin

Vista'ya terfi edin

Vista ile **eğlence**

Yeni işletim sistemi Windows Vista, resim, film ve müzik oynatabilmek için çok sayıda özellik sunuyor. Windows Vista Home Premium ve Vista Ultimate en iyi eğlenceyi sunabilmek için beraberinde Media Center ile geliyor

RECEP BALTAŞ

CHIP yeni Media Center'ı tanıtarak resimlerinizi Windows Vista ile görüntüleyip nasıl diske yazabileceğinizi gösteriyor. Windows Media Center'ın daha önceki sürümlerini kullandıysanız ilk olarak başlangıçtaki yeni arabirim dikkatinizi çekecektir. Media Center'ın arka planı artık gittikçe koyulaşan bir mavi tonda görünüyor ve ışığın yetersiz olduğu durumlarda nesneleri görebilmenize yardımcı oluyor. Ayrıca Vista Media Center'daki kolaylaştırılmış yönetimle, zor noktalardaki basitleştirilmiş kullanım da açıkçası oldukça hissediliyor. Örneğin yeni yatay gezinme sayesinde doğrudan başlangıç penceresinden film, resim ya da şarkılara erişebiliyorsunuz.

Resim ve videolara Media Center ile bakın

Bilgisayarınızdaki resimler ve videolardan da sorumlu: "Resimler + Videolar" kategorisinde Vista, gerekli bütün özellikleri içinde hazır bulunduruyor. Sistem, sadece resimlerinizi kolay bir şekilde gösterilmesini sağlamakla kalmıyor, kullanımınıza bir de yönetim özelliği sunuyor. Ayrıca Vista fotoğraflarınızı kolay ve hızlı bir şekilde bulabilmeniz için kaydedilme tarihine göre sıralıyor. Ayrıca resimlerinizin hepsini aynı listeye kaydetmek zorunda da değilsiniz.

Resimlerinizin bulunduğu dizini Media Center'a gösterin, Vista da size yeni bir arşiv yapsın. Bunu yaparken kullanılacak olan tarihlerin sabit diskinizde, harici sürücünüzde ya da ağınızda olması hiç fark etmiyor. Eğer uygun bir resim seçimine karar verdiyseniz Media Center fotoğraflarınızı yatay olarak ya da kareler halinde sıralayacaktır. Siz de resimleri elle tıklayarak ya da slâyt olarak izleyebilirsiniz. Aynı şekilde özel videolarınızın geçişini de film kütüphanesi yoluyla yapmak oldukça kolay. Videolarınızı farklı kriterlere göre sıralayabilirsiniz ve bununla birlikte tatilden kalma en güzel kayıtlarınızı ya da aile kutlamalarınızı kolayca tekrar bulabilirsiniz.

Ayrıca ana menüye entegre edilmiş yakma programının da oldukça pratik olduğunu belirtelim. Bu modül sayesinde uzaktan kumandayla DVD'nizde olmasını istediğiniz resim ve videoları kişisel tercihinize göre sıralayıp yine uzaktan kumandayla diske yazabilirsiniz.

Media Center'ın genel ayarları

Media Center'ın bütün yöntemini "Görevler" kategorisinde bulabilirsiniz. Bu alanda genel ayarların yanı sıra TV, resim, müzik, kütüphane verilerine ve Xbox 360 gibi diğer ortamlara içerik aktarılmasına olanak tanıyan "Media Center Extender" uyarlamalarına ait detaylı düzenlemelere ulaşabilirsiniz. Bu özelliklerin çoğu için Görevler bölümüne gitmenize bile gerek yok. Her menünün kendi Ayarlar bölümünden de istediğiniz etkinliği gerçekleştirebilirsiniz.

Ayrıca kendi arşivinizi yapmakta kulla-

MÜZİK VE VISTA

Ses verilerini CD'ye yazmak Media Center, müzik cd'leri ve MP3 parçalarını çalabilme ve yönetebilme seçeneklerine de sahip. Bunun için her ne kadar Microsoft, Windows Media Player 11'i sunuyor olsa da, Media Center'a dahil edilen bir müzik çalma programı daha mevcut. Ayrıca doğrudan Media Center'ın içerik menüsü üzerinden müzik CD'si yazabilmeniz için bir de bütünleşik CD yazma modülü bulunuyor.

DVD MAKER TANITIMI

Videoları düzenlemek

Eğer bir videonuz varsa onu güzel bir menü ve arka planda çalan hoş bir müzikle DVD'ye aktarabilir ve belki de bir doğum günü hediyesi için hazır hale getirebilirsiniz. Yapmanız gereken resimlerinizi ve videolarınızı seçip menüleri oluşturmak. Bu araç sayesinde resimleri ve filmleri kendi DVD'inzde bir araya getirebilirsiniz. Dahası, fotoğraf ve videolarınızı biçimlerine göre bir dizinde sıralayabilirsiniz.

GİRİŞ İSTER MİSİNİZ?

DVD Maker size DVD'yi başlangıç menüsü ile isteyip istemediğinizi sorar. Bu arada resim ve videolarınıza karışık bir biçimde bakabilme özelliğini de unutmayın. Yine TV'nize göre 4:3 ya da 16:9 biçimlerinden uygun olanını seçebilirsiniz.

SES VE GÖRÜNTÜ

Uzun slâyt gösterilerinde arka planı renklendirmek için fon müziğinden yararlanabilirsiniz. Slâyt gösterinize bir müzik parçası eklerken "müzik parçasını slâyt gösterimine uyarla" seçeneğini etkinleştirmeyi unutmayın. Bununla DVD Maker her bir resim için optimal gösterim süresini hesaplıyor. Akabinde de »DVD'ye yaz« komutuyla anılarınızı DVD'nize kaydedebilirsiniz.

nacağınız kütüphanenin ayarları da önemli zira bu nokta üzerinden rahatça disk sürücü bağlantısı ekleyebilir ve kaldırabilirsiniz.

Dijital resimlerinizi Explorer ile yönetin

Vista'da, Windows Media Center'ın yanı sıra resimlerle ve videolarla uğraşan birkaç program daha bulunuyor. Günümüzde her evde dijital fotoğraf makinesi olduğunu düşünürsek, Vista'nın kendi resim yönetimine ve dijital resimleri çalıştırabilen bir araca sahip olması şaşılacak bir şey olmasa gerek. Internet Explorer dahi resimleri gösterme bakımından yeniden gözden geçirildi.

Eğer bilgisayarınıza çok sayıda resim yüklediyseniz ve Vista'nın arama özelliğini kullanmak istiyorsanız, bakmanız gereken yer anahtar kelimeler. Arama sonucunda karşınıza gelen herhangi bir resim veya bir grup resim üzerine tıklayıp »Özellikler« menüsünden başlık, tema ya da tarih gibi genel çağrışım yapan isimlerle resimlerinize daha kolay ulaşabilirsiniz.. Örneğin bu sayede; Rio de Janeiro'da çektiğiniz tatil resimlerini "tatil", "rio", "karnaval" veya "Brezilya" gibi başlıklarla hemen bulabilirsiniz.

Arama kutucuğunun filtreleme özelliğini devreye sokun ve sadece resimlerinizin bulunduğu klasörde arama yapın. "Brezilya" kavramını girin, daha sonra önünüze gelen resimlere göz atabilirsiniz.

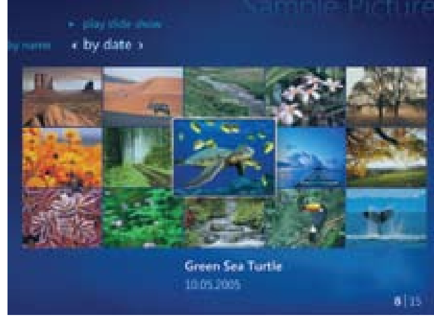
Window-Explorer ile resim kalitesini yükseltmek

Internet Explorer, resimlerin boyutlarını değiştirmenin yanı sıra resimlerde değişiklik yapmak için de bir uygulama barındırıyor. Öncelikle üzerinde değişiklik yapmak istediğiniz resmi açın ve »Onar« seçeneğine tıklayın. Böylelikle fotoğraf galerisinin düzenleme özellikleri karşınıza gelecek.

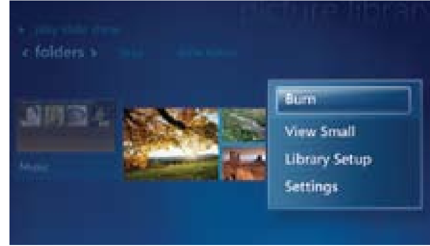
Pencerenin ortasında resmi, kenarında ise kullanım özelliklerini görebilirsiniz. Eğer fotoğraflarınızın kalitesinden yeteri

Fotoğraf düzenleme Vista, fotoğraflarınız üzerinde basit düzenlemeler yapmanıza olanak tanıyor.

Resimler Resimleri tek tek görüntüleyebilir ya da Vista'nın slayt sunumundan yararlanabilirsiniz.

Yazma Media Center'ın yazma modülü sayesinde kendi CD veya DVD'lerinizi oluşturabilirsiniz.

kadar memnun değilseniz, öncelikle otomatik uygulamayı seçin. Program, parlaklığı ve renk tonlarını düzeltmeye çalışacaktır ama unutmayın ki bu her zaman daha iyi bir kalite sağlamayabilir. Bu yüzden bazen "Rengi Ayarla" ve "Işığı Ayarla" seçeneklerini seçip, uygun düzenlemeleri kendiniz yapabilirsiniz.

Resimlerde gözlerin kırmızı çıkması, çoğunlukla flaşın yanlış ayarlanmasından kaynaklıdır. Bu hatadan kaçınmak için fotoğraf makinenizdeki ön flaş özelliğini kullanabilirsiniz. Tabii bir başka alternatifiniz daha var: Explorer'ın resim düzenleme özelliği, ihtiyacınız olan yardımı sağlıyor. Resimdeki kırmızı gözü işaretledikten sonra, uygun renk tonunu ayarlayabilirsiniz. Ayrıca odaklandığınız kişiyi doğru şekilde çekmenize karşın arka plan uygun görünmüyorsa, Explorer size nesnenizi kurtarmak için kesme imkânı da sağlıyor. Bunu yaparken önce elinize Windows'un sanal makasını alın ve kesmeye başlayın.

Yakından bakınca bir ya da daha fazla düzenleme hoşunuza gitmediyse yanındaki, »İptal« seçeneğini bulup bir fare tıklamasıyla resmi tekrar eski haline getirebilirsiniz.

Genellikle resimlerinizi e-posta ile göndermek istediğinizde, fazla piksel sayısı ya da resmin çok büyük olması sorunuyla karşılaşabilirsiniz. »E-Mail« seçeneği de basit bir çözüm sunuyor: İstediğiniz bir resim boyutunu seçin, buna göre diğerlerini de program kendisi halletsin.

Yeni Media Center, eski sürüm Media Center 2005 ile kıyaslandığında daha fazla ek özellik sunuyor. Microsoft, daha güçlü işletim sistemi entegrasyonuyla içindeki özellikleri daha rahat bir gezinme arabiminde barındıran Media Center'a konsantre olmuş durumda. Ayrıca yeni Media Center'ın sürücü desteğinin eskiye nazaran daha iyi olduğunu umuyoruz. Bu durumda sürücü sayısında olumlu şekilde bir azalma görülecektir.

Tüm bunlara karşın Vista'daki Movie Maker da aynı şekilde tekrar gözden geçirilmiş ve iyi bir eğlence sunmuş.

rbaltas@chip.com.tr

MOVIE MAKER

Videoları düzenlemek

Günümüzde dijital fotoğraf makinelerinin yanında video kameralar da hayli yaygın kullanılıyor. Video kasetlerin yerini CD'lere, akabinde de DVD'ye bırakması kaçınılmazcasına gerçekleşti. İşte bu yüzden artık Windows ile Movie Maker, Vista Home Premium ile de DVD Maker yazılımı bütünleşik olarak sunuluyor.

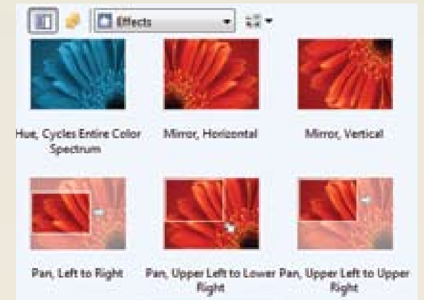
Şimdiye kadar Windows ME'den itibaren Microsoft, Movie Maker yazılımını ücretsiz olarak işletim sistemi ile sunmakta. Her ne kadar ilk başlarda yazılımın başarısı düşük olsa da, eleştirileri kulak ardı etmeyen Microsoft, yazılımın sahne geçişleri ve efekt özelliklerini geliştirdi.

ORTAMI AKTARMA

Movie Maker'ı başlattıktan sonra ilk olarak üzerinde çalışmak istediğiniz resim ve videoları "İçerik Aktarma" menüsünden projenize eklemeniz gerekiyor. Ekranın alt kısmında bütün videoların sıralamasının bulunduğu "Film Şeridi"ni görebilirsiniz. Videolarınızı istediğiniz sıralama doğrultusunda sürükle-bırak yöntemi ile buraya taşıyabilirsiniz.

EFEKTLERİ SIRALAMA

Sol kısımdaki görevler menüsünde bulunan Düzenle/ Efektler komutu ile videolarınız arasındaki geçiş efektlerini belirleyebilirsiniz. Oluşturduğunuz video'yu nasıl DVD'ye yazacağınızı ise ilerleyen sayfalardaki DVD Maker bölümünde bulabilirsiniz.

Değişiklik Movie Maker çok farklı geçiş efektleriyle videolarınıza hareket katıyor.

Güvenlik Vista'yla mümkün!

Vista ile Microsoft, güvenlik kavramını tamamen yeniledi. Windows, artık "güvenlik için tasarlandı" etiketine sahip olacak kadar kendinden emin.

RECEP BALTAŞ

Vista'nın kullanıcı hesabı kavramı, kullanıcıların bilgisayardaki çalışmaları sırasında, sistemde sadece ihtiyacı olan haklara sahip olmalarını sağlıyor. Windows XP'de olduğu gibi büro işleri, oyunlar ve internette gezinme için sisteme yönetici olarak girmenizin artık herhangi bir nedeni yok. Aslına bakarsanız artık bu hesaba hiç gerek yok. Vista'da, XP'de olduğu gibi yönetici hesabına giriş yapmadan, istediğiniz yazılımı kurabilir veya kaldırabilirsiniz. Yapmanız gereken tek şey yönetici hesabı şifresini girmek.

Fakat kullanıcının yönetici hesabıyla sisteme giriş yaptığında dahi, normal kullanımda kısıtlı haklarla sahip oluyor. Sonuçta internette gezinen bir kullanıcının bilgisayara bir yazıcı yüklemesine veya güvenlik duvarını kapatmasına gerek yok. Eğer sisteme yazılım kurma gibi daha fazla hak gerektiren bir müdahale söz konusu ise kullanıcının yapması gereken tek şey bunu gerçekten istediğini doğrulamak. Böylece Vista, sisteme müdahale etmek isteyen Truva atı veya virüsler gibi zararlı yazılımları engellemiş oluyor.

Vista'nın güvenlik kavramı: Kullanıcı hesapları ve sanallaştırma

Windows Vista'nın getirdiği bir başka yenilik ise kaynakların sanallaştırılması. Böylece Vista önemli verileri ve Kayıt Defteri'ni korumuş oluyor. Yönetici hakları üzerinde çalışmayan bir işlem, Windows klasörüne veya Kayıt Defteri'ne herhangi bir veri kaydetmek istediğinde, Vista orijinal veriler üzerinde hiçbir değişikliğe izin vermiyor. İşletim sistemi bunun yerine orijinal verilerin veya Kayıt Defteri'nin bir kopyasını oluşturarak söz konusu işlemin bu verileri orijinalmiş gibi algılamasını sağlıyor. Standart kullanıcı modunda bir işlem daima sadece kendine ayrılmış olan verilere erişebiliyor: Sistem verilerine erişmek istediğinde, sanal kopyalar devreye giriyor.

"Adress Space Layout Randomization" da kötü amaçlı yazılım programlayanların işini zorlaştırıyor. Bu özellik, kritik Windows işlemlerinin ve kullanıcı uygulamalarının önceden belirlenmiş adreslerden çalıştırılmasını engelleyerek, ortaya 256 farklı olasılık çıkartıyor. Bu sayede uygulamalar ve işlemler eskisi gibi kolayca saldırıya maruz kalmıyor.

Daha güvenli: Vista'nın tarayıcısı ve mail yazılımı

Daha önceleri zararlı yazılımların sisteme sızdığı önemli iki Windows bileşeni Inter-

net Explorer ve Outlook Express idi. Windows Vista ile Microsoft bu iki bileşeni de baştan aşağı yeniden programladı. Internet Explorer 7, Windows XP ile kullanılabilirken, Windows Vista altında sadece Kullanıcı hesabı denetimi altında "korumalı mod"da çalışıyor. Bu mod tarayıcıda, ana sayfayı sabitleme veya arama motorunu değiştirme gibi yapılan kötü maçlı değişiklikleri engelleyerek uzaktan çalıştırılabilir kodları devre dışı bırakıyor. Bu bağlamda kötü amaçlı ActiveX kodları da devre dışı kalıyor. Ayrıca tarayıcıya yerleştirilmiş bir kimlik avı filtresi de kullanıcıyı kandırmayı amaçlayan, örneğin kendini kullanıcının bankasının web sayfası gibi gösteren ve önemli bilgilerini çalmak isteyen web sayfalarını engellemeye yarıyor.

Yeni mail programı da, kimlik avı denemelerini engelleyerek, yığın postaları filtreleyebiliyor. Ayrıca e-posta göndermek isteyen diğer yazılımlar hakkında da uyarı veriyor.

Tüm bunların yanında Microsoft, Symantec gibi yazılım firmalarının baskılarına boyun eğerek Windows Vista ile (daha önceden yapılan duyuruların aksine) hiçbir virüs koruması sunmadı. İşte bu yüzden Windows Defender ile ciddi bir casus yazılım koruması geliyor. Güvenlik duvarı artık giden verileri de kontrol ediyor. Bu sayede sistemde gizlenmiş ve "eve telefon etmek" isteyen casus yazılımlara ve Truva atlarına karşı mantıklı bir adım atılmış.

Vista'nın profesyonel sürümleri için fazladan koruma

Business, Enterprise ve Ultimate gibi özellikle firma müşterilerine hitap eden Vista sürümleri "Şifrelenmiş Dosya Sistemi" (EFS: Encrypted File System) diye adlandırılan fazladan bir koruma teknolojisi ile gelirken, Ultimate ve Enterprise'da sabit disk şifrelemeye yarayan Bitlocker teknolojisi bulunuyor. Vista'nın 64 bit'lik sürümleri (Windows XP'nin de) yama koruma teknolojisi (Patchguard tekniği) ile çekirdekte yapılacak kötü amaçlı değişikliklere karşı koruma altında. Daha önceki Windows sürümlerinde zararlı yazılımlar kendini gizleyerek çekirdeğe erişebiliyordu. Yama koruma teknolojisi, çekirdek bileşenlerinin bütünlüğünü kontrol ediyor. Eğer çekirdekte herhangi bir değişikliğe olanak tanıyacak uyumsuzluk söz konusu ise sistem kapanıyor.

Vista'nın 64 bit sürümünün getirdiği başka güvenlik seçenekleri de mevcut: Bu sürüm sadece imzalanmış donanım sürücülerini kabul ediyor. Microsoft 64 bit sürücülerde olası bir hatayı engellemek için bu sürücüleri dikkatli bir şekilde gözden geçirip sertifikalandırıyor.

NASIL YAPILIR

Vista'daki güvenlik merkezi

Windows XP SP2'den itibaren Windows'un güvenlik seçeneklerinin bir araya toplanıp yönetildiği bir güvenlik merkezi var. Denetim masasındaki bu uygulama, işletim sisteminin önemli güvenlik ayarlarının durumu hakkında bilgi veriyor ve kullanıcıların kendi güvenlik araçlarına erişmelerine izin veriyor. Güvenlik merkezi, güvenlik duvarı, güncellemeler ve zararlı yazılımların izlenmesine olanak tanıyor. Windows Vista'da kullanıcı hesabı denetimi ve Internet Explorer'ın güvenlik ayarları da, bu merkezden kontrol edilebiliyor.

GÜVENLİK DURUMU

Güvenlik merkezinden güvenlik duvarı, casus ve virüslerden koruma yazılımı olarak hangi uygulamanın devrede olduğunu, imza veritabanının güncel olup olmadığını veya uygulamanın açık mı kapalı mı olduğunu kontrol edebilirsiniz. Bu bağlamda Microsoft'un ürünü olmayan üçüncü parti firmaların güvenlik ürünlerini de kullanabilirsiniz. Eğer Vista Anti-Virüs programınızı düzgün tanımadıysa, "Program Ara" seçeneği ile sisteme Anti-Virüs programınızı tanıtabilirsiniz.

UYARICI

Vista'nın "güvenli değil" olarak algıladığı ayarlar güvenlik merkezinde kırmızı renkle belirtiliyor. Buna ek olarak istem tepsisinde kullanıcıyı konuyla ilgili bilgilendiren bir uyarı baloncuğu beliriyor.

Merkezi kilit
Güvenlik merkezinde güvenlik duvarı gibi araçlara ulaşabilirsiniz.

Kullanıcı hesapları

Windows Vista ile Microsoft, standart kullanıcı hesabının üzerinde köklü değişikler yaparak, günlük kullanımda yönetici hesabının gerekliliğini ortadan kaldırdı.

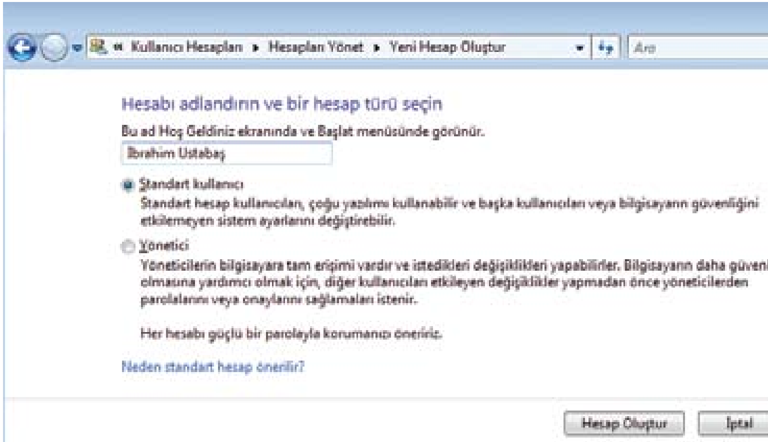
Daha önceki Windows işletim sistemlerinin baş sorunu, sistem kurulumunun ardından bütün kullanıcıların yönetici hesabı ile sisteme erişmelerine imkân vermesiydi. Zaralı bir yazılım veya bir saldırgan sisteme erişmek istediğinde, doğrudan yönetici haklarına sahip oluyor ve sistem üzerinde istediği değişikliği gerçekleştirebiliyordu.

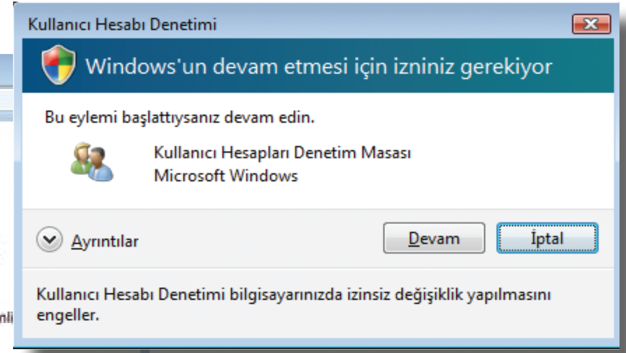
İçeride daha fazla güvenlik sağlayan Linux gibi işletim sistemlerinde kullanıcı sadece istisnai durumlarda yönetici hesabına (veya root hesabı) erişebilirken, normal kullanımda kısıtlı haklara sahip. Bu sayede sisteme girmeyi başaran bir zararlı, güvenlik ayarları üzerinde herhangi bir değişiklik yapıp koruma mekanizmalarını devre dışı bırakamıyor.

Eski Windows sürümleri de buna benzer bir güvenlik sunarak en azından kısıtlı kullanıcı hakları ile web'de gezinme gibi durumlarda kullanıcıyı zararlı yazımlara karşı koruyabiliyordu. Fakat bu hesap o kadar kısıtlı ki, kullanıcının en ufak bir işlemde devamlı yönetici hesabına geçiş yapması gerekiyor.

Örneğin birçok yazılım, özellikle de Microsoft uygulamaları, sadece yönetici hesabında çalışıyor. Hatta sistemin saat ve tarihini değiştirmek istediğinizde bile yönetici haklarına sahip olmanız gerekiyor. Yine bir klasörü paylaşıma açmak istiyorsanız yönetici haklarına sahip olmanız gerekiyor.

Windows XP'ye kadar kullanıcılar uygulamaları sadece yönetici hakları ile yükleyebiliyorlardı. Fakat bununla beraber ku-

Güvenlik güvenliktir Yöneticinin ayarları değiştirebilmesi için yaptığı değişiklikleri onaylaması gerekiyor.

Kullanıcı hesabı Kendinize standart bir kullanıcı hesabı oluşturmanız güvenliğiniz açısından daha iyi bir tercih olacaktır.

rulumları "Farklı Çalıştır" komutu ile yönetici hesabı üzerinden çalıştırabiliyorsunuz.

Windows XP ve önceki Windows sürümlerinde kısıtlı hesap ile çalışmak aşırı karmaşık olduğundan kullanıcılar günlük kullanım için kısıtlı bir hesap yaratma zahmetine girmiyorlardı bile. Yönetici hakları ile sisteme erişilmesi ise hacker'lar ve zararlı yazılımlara kapıları açıyordu.

Kullanıcı hesabı denetimi (UAC): Vista sizi böyle koruyor

Vista ile her şey baştan aşağı değişiyor. Bu bağlamda Microsoft, geniş güvenlik önlemlerinin yanında, işletim sisteminin önemli bileşenleri arasına Kullanıcı hesabı denetimini de (UAC) ekledi. Kullanıcı hesabı denetimi, güvenliği tehlikeye sokacak herhangi bir işlem gerçekleştirilmek istendiğinde sizi uyarıyor ve işleme devam edip etmeyeceğinizi onaylamanızı istiyor. Böylece kullanıcıdan habersiz sisteme yüklenmeye çalışan virüsler engellenmiş oluyor. Bu özellik hem standart kullanıcı hesabı hem de yönetici hesabı için geçerli.

Bu sayede standart kullanıcı hesabındaki kısıtlamalar ve Windows XP'de olduğu gibi en ufak bir işlem için yönetici hesabına geçiş zorunluluğu ortadan kalkmış. Eğer standart kullanıcı hesabını kullanıyorsanız ve sistemde program yüklemek gibi bazı değişiklikler yapmak istiyorsanız, yönetici parolasını girmeniz yeterli. UAC, yönetici hakları gerektiren herhangi bir işlemi gerçekleştirmeden önce karşınıza ufak bir uygulama olarak beliriyor ve yönetici şifresini girdikten sonra size gerekli olan hakları sağlıyor. Vista'da yönetici haklarına sahip olsanız bile, güvenlik nedeniyle Internet Explorer'ı dahi kısıtlı haklarla kullanabiliyorsunuz. Sonuçta tarayıcınızın sisteme herhangi bir yazılım yükleme gibi bir hakka sahip olması iyi olmayabilir. Bilakis yüklemesi gerekirse de, yapmanız gereken yönetici şifresini girip gerekli hakları sağlamak olacaktır.

Bu da demek oluyor ki, yöneticiler bile herhangi bir uygulama yönetici hakları gerektirene kadar standart kullanıcı olarak çalışabilecek. Bu sayede zararlı yazılımlar Windows XP'ye oranla sisteme yönetici modunda dahi daha az zarar verecek.

Vista altında çalışan ve standart kullanıcı hesabı ile çalışmayan eski uygulamalar ise dosya sisteminin ve Kayıt Defteri'nin sanallaştırılması ile çalıştırılabiliyor: Bu bağlamda işletim sistemi bu uygulamalara her kaynağın sanal bir sürümünü sunuyor. Örneğin bir uygulama Kayıt Defteri'ndeki verileri değiştirmek istiyorsa, Vista bu uygulamaya değiştirmek istediği Kayıt Defteri anahtarının bir kopyasını sunuyor ve Kayıt Defteri veritabanına doğrudan hiçbir erişime izin vermiyor. Bu sayede her uygulama, sistem kaynaklarına doğrudan erişimi olduğuna inanıyor.

Masaüstünün güvenliği detaylarda gizli

Standart bir kullanıcı sisteme müdahale edecek herhangi bir özelliği kullanmak istediğinde, karşısına yönetici şifresini soran bir pencere çıkıyor. Eğer sistemde yönetici haklarıyla bile bulunuyor olsanız karşınıza yaptığınız işlemi onaylamanızı isteyen bir pencere çıkıyor ve »Devam« diyerek bunu onaylamanız gerekiyor. Her iki durumda da Vista, bütün arka planı karartıyor ve sadece bu kutucuk üzerinde işlem yapmanıza izin veriyor.

Kullanıcı resmi Sisteme kayıtlı her kullanıcını kendine ait bir resim belirleyebiliyor.

DENEYEBİLİRSİNİZ: Bu pencerenin dışında herhangi bir yere tıklamak istediğinizde, sistemin hiçbir tepki vermediğini göreceksiniz. Windows bu gibi durumlarda sadece bazı sistem uygulamalarının erişebileceği "güvenli masaüstü" adında özel bir masaüstü devreye sokuyor. Bu sayede karşınıza çıkan güvenlik sorusuna dışarıdan herhangi bir yazılımın müdahale etmesi engelleniyor.

KISA BİR BİLGİ: Yazıda anlatacağımız durumlarda sistemi yönetici haklarıyla kullanmanızı tavsiye ediyoruz. Bu sayede karşınıza daha az sayıda güvenlik doğrulaması çıkacaktır. Yine bu şekilde güvenlik doğrulamalarını sadece »Devam« diyerek geçebilirken, standart kullanıcı hesabında her defasında yönetici şifresini girmek zorunda kalabilirsiniz. Anlattığımız işlemleri gerçekleştirdikten sonra, tekrar standart kullanıcı hesabına dönebilirsiniz. Ayrıca

İPUCU

DAHA GÜVENLİ PAROLALAR

Her kullanıcı hesabı güvenli bir şifre yoluyla korunmalıdır. Şifre ne kadar karmaşık olursa buna karşın hatırlanması da o kadar zor olacaktır.

İPUCU: Kolayca hatırlayacağınız bir cümle düşünün. Şimdi bu cümleyi rakamlarla veya işaretlerle yazın.
25 Mart 1987'de doğdum.
@25Mrt87dgdm

UFAK İPUCU: Parolanız için kolayca hatırlayacağınız bir cümlenin baş harflerini kullanın.

günlük kullanımda işlerinizi yine bu hesap üzerinden gerçekleştirmenizi tavsiye ediyoruz.

Standart kullanıcı hesabını düzenlemek

Eğer Vista'daki yeni güvenlik özelliklerinden yararlanmak istiyorsanız, sistemi yönetici yerine standart kullanıcı hesabı ile kullanmanızı tavsiye ediyoruz. Bu yüzden sistemi ilk kurduğunuzda oluşturduğunuz yönetici hesabını nasıl standart kullanıcı hesabı olarak değiştirebileceğinizi gösteriyoruz.

«Başlat« menüsünden »Denetim Masası«'nı açın. Daha sonra üst kısımdaki »Kullanıcı hesabı ekle veya kaldır« seçeneğine tıklayın. Bu kısma sistemde yönetici haklarına sahip olmayan kişiler erişemeyeceği için karşınıza "kullanıcı hesabı denetimi" çıkacaktır. Yapacağınız değişikliği »Devam« diyerek onaylayın ve işleminize devam edin. Karşınıza çıkan listede, o ana kadar oluşturulmuş hesapları görebilirsiniz. Şimdi »Yeni bir hesap yarat« seçeneğine tıklayın ve bu hesaba bir isim verin. Hesap tipi olarak »Standart kullanıcı«'yı seçin ve »Hesabı yarat« butonuna tıklayın.

Eğer bilgisayarınız çocuklarınız veya eşinizi gibi başkaları tarafından da kullanılıyorsa hesabınızı bir parola ile korumanızı tavsiye ediyoruz. Bunun için oluşturduğunuz hesabı seçin ve listeden »Parola oluştur« seçeneğine tıklayın. İstediğiniz parolayı iki defa girdikten sonra »Parolayı oluştur« butonuna tıklayın. Parolanızı oluştururken »İpucu« kutucuğunu boş bırakmanızı tavsiye ediyoruz zira bu kısım bütün kullanıcılar tarafından görülebiliyor. İpucu'ndan yola çıkan bir kullanıcı şifrenizi tahmin edebilir.

"Resmi değiştir" komutu ile kendi hesabınıza ait resmi değiştirebilirsiniz. Bu resim hesabınız etkin olduğunda başlat menüsü ve karşılama ekranında görünüyor.

Standart kullanıcı olarak çalışın

Daha önce de belirttiğimiz gibi standart bir kullanıcı, sistem üzerinde yöneticinin yapabileceği bütün işlemlere erişebiliyor. Yapması gereken tek şey bu işlemlere başlamadan önce yönetici parolasını girmek. Bu parola, sistem üzerinde değişiklik yapmak istediğinizde gerekli.

Standart kullanıcı olarak çalışan fakat yönetici parolasını bilmeyen birisi güvenlikle ilgili hiçbir ayara dokunamaz, sisteme herhangi bir yazılım veya donanım yükleyemez ve diğer kullanıcı hesapları üzerinde herhangi bir değişiklik yapamaz. Bu durumda yine sistem ayarlarını gösterme amacıyla bu ayarların kenarında bir koruma kalkanı simgesi görülüyor.

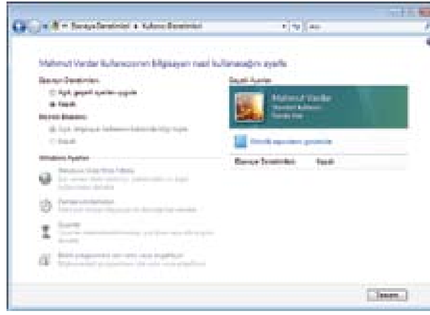
Buna karşın başlat menüsü, görev çubuğu, ekran çözünürlüğü ve buna benzer klavye - fare ayarları, standart kullanıcı tarafından değiştirilebiliyor. Yine internette gezinme, e-posta alıp gönderme ve standart uygulamalarla çalışma işlemleri de gerçekleştirilebiliyor.

İPUCU

ZAMAN SINIRINI AYARLAMAK

Çocuklarınızla bilgisayarda geçirecekleri vakit konusunda sürekli tartışmaya mı giriyorsunuz? Ebeveyn denetimi bölümündeki zaman kısıtlaması ayarları sayesinde çocuklarınızın hangi günler bilgisayarı ne kadar kullanabileceklerini belirleyebilirsiniz. Bunun için Windows yarları altından »Zaman Limiti« 'ni işaretleyin ve Pazartesi'den Pazar gününe kadar saat ayarlarını yapın.

Sınırları belirleyin Vista'nın ebeveyn denetimi ayarları ile ufaklıkların bilgisayarda neler yapabileceklerini belirleyebilirsiniz.

Vista'nın ebeveyn denetimi

Çocuklarınıza kendi kullanıcı hesaplarını oluşturmak istediğinizde, onların hangi web sayfalarına girdiklerini, hangi uygulamaları yüklediklerini ve bilgisayarı hangi zamanda kullanacaklarını belirlemek istiyorsunuz. Eğer bilgisayarınızı onlarla paylaşmak yerine kendilerine ait bir bilgisayarları olmasını istiyorsanız, bu kesinlikle doğru bir karar. Windows Vista'nın Home Premium ve Ultimate sürümleri bu gibi durumlar için Aile Koruma özelliği ile geliyor. Bu özellik sayesinde örneğin cinsel içerikli web sayfalarına erişimi kapatabilir veya dosya indirmeyi engelleyebilirsiniz.

Windows Vista'nın aile koruma özelliğini düzenleyebilmek için yönetici hesabına sahip olmanız gerekiyor. Eğer standart kullanıcıysanız yapmanız gereken yönetici parolasını girmek. Ayarlar sadece standart kullanıcılar için geçerli, zira bir yönetici istediği ayarı kapatma yetkisine sahip:

Denetim Masası'nı açın ve »Herhangi bir kullanıcı için Ebeveyn Denetimini etkinleştir« seçeneğine tıklayın. Devam edebilmeniz için bir kez daha onay vermeniz gerekiyor. Daha sonra haklarını kısıtlamak istediğiniz kullanıcı hesabını seçin ve ebeveyn denetimini etkinleştirin.

Varsayılan olarak etkinlik raporu devrede olduğunda, Vista kullanıcının hangi web sayfalarını ziyaret ettiğini, hangi verileri indirdiğini, hangi uygulamaları ve oyunları ne zaman çalıştırdığını, Media Player üzerinden hangi şarkıları dinlediğini veya hangi videoları izlediğini ve hangi e-postalara baktığını rapor halinde sunabiliyor. Etkinlik raporlarını görüntüle komutu ile yapılan tüm işlemlerin detaylı rapor-

NASIL YAPILIR

Vista hesapları

Windows Vista kullanıcı hesaplarını üç ana başlıkta topluyor

STANDART KULLANICI HESABI

Bu hesap bilgisayarınızda günlük işlerinizi gerçekleştirirken kullanmanız gereken kullanıcı hesabı. Bu hesap normal kullanımda ihtiyaç duyacağınız bütün hakları beraberinde getiriyor. Bilakis eğer yönetici hakları gerektiren herhangi bir işlem yapmak isterseniz, yönetici hesabının şifresini girmeniz yeterli. Bu bilgi olmadan donanımlarda değişiklik yapamaz, yazılım yükleyemez veya herhangi bir sistem dosyasını silemezsiniz. Tüm bunlara karşın standart kullanıcı hesabı ile bir yöneticinin yapabileceği bütün ayarları yapabilirsiniz. Yapmanız gereken tek şey gerektiği durumlarda yönetici şifrenizi girmek.

YÖNETİCİ HESABI

Sisteme yönetici olarak giriş yaptığınızda – standart kullanıcı gibi - istediğiniz ayarla oynayabilir, istediğiniz yerde değişiklik yapabilirsiniz. Buna karşın karşınıza çıkan kullanıcı hesabı denetimi pencerelerinde her defasında yönetici şifresini girmenize gerek yok. Bunun yerine değişikliği gerçekten yapmak istediğinizi onaylamak için »Devam« seçeneğine tıklamanız yeterli. Yönetici hesabı sistemi, ilk kurduğunuzda oluşturulurken standart kullanıcı hesabını daha sonradan kendiniz oluşturmanız gerekiyor.

MİSAFİR HESABI

Misafirlerin çok az hakları mevcut: Yazılım veya donanım ekleme hakları veya sistem ayarlarıyla oynama hakları yok. Ayrıca bu hesap için herhangi bir şifre de belirlenemiyor.

PROFESYONEL İPUCU

Kapıda kalmamanın yolu

Windows Vista kurulumu esnasında belirlediğiniz yönetici parolasını unuttuysanız işiniz gerçekten zor zira artık sisteme erişiminiz mümkün olmayabilir. Bu durumda eğer parola sıfırlama diski oluşturmadıysanız artık yapabileceğiniz tek bir şey kalıyor: Eski verileriniz yedeklemek ve Vista'yı yeniden kurmak. Ancak bu sayede eski yönetici parolasını bilmeden de yeni bir parola atayabilirsiniz.

PAROLA SIFIRLAMA DİSKİ OLUŞTURMA

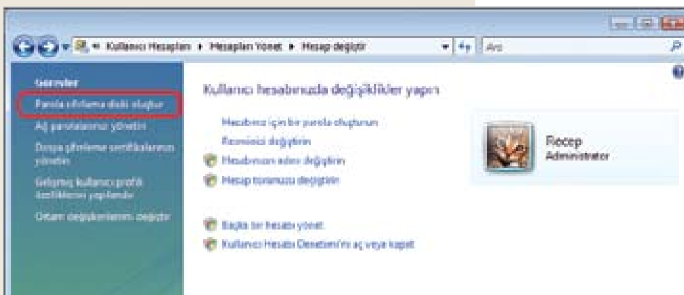
Denetim Masası'ndaki »Kullanıcı Hesapları ve Aile Koruma« seçeneğine tıklayın ve karşınıza çıkan seçeneklerden »Windows parolanızı değiştirin«'i seçin. Yalnız bu işlemi gerçekleştirmeden önce bilgisayarınıza bir disket veya USB bellek takmanız gerekiyor. Gerekli depolama biriminizi sisteme taktıktan sonra sol kısımda bulunan »Parola sıfırlama diski oluştur« seçeneğine tıklayın. Şimdi karşınıza parola sıfırlama diski sihirbazı çıkacak. »İleri« komutu ile bir sonraki adıma geçin ve burada parola sıfırlama diski olarak kullanacağınız birimi seçin. Daha sonra o an kullanmakta olduğunuz şifreyi girin ve işlemi sonlandırın. Bu aşamadan sonra belleğiniz üzerinde "userkey.psw" adında bir dosya belirecek. Bu diskin yanlış ellere geçmesine engel olmalısınız zira disket sayesinde yönetici parolasına erişen birisi parolayı değiştirerek sizi kapıda bırakabilir. Bu yüzden bu diske içeriği ile uyuşmayan, farklı bir isim vermenizi tavsiye ediyoruz.

PAROLAYI UNUTURSANIZ

Eğer olur da yönetici şifrenizi gerçekten unutursanız üç yanlış denemeden sonra ekranda "Parola Kurtarma" seçeneği belirecektir. Bu seçeneğe tıkladığınızda ise Parola kurtarma sihirbazı devreye giriyor. Artık yapmanız gereken parola sıfırlama diskinizi takmak ve yeni bir parola belirlemek.

PAROLA DEĞİŞİRSE

Yönetici şifresini değiştirdiğinizde parola sıfırlama diskinizi güncellemenize gerek yok. Ayıca bu tip bir sıfırlama diskini sadece yönetici hesabı için değil diğer bütün hesaplar için de oluşturmalısınız.

Tedbirinizi alın Yönetici parolanızı parola sıfırlama diski ile korumanız şart.

Oyun filtresi Çocuklarınızın hangi tür oyunları oynayacağını filtrelerle belirleyebilirsiniz.

larını görüntüleyebilirsiniz. Sadece veri koruma açısından değil diğer konularda da bu bilgiler önem taşıyor olabilir. Örneğin internet ve bilgisayar kullanımının kurallara bağlı olduğu firmalarda çalışanlarınızın nelerle meşgul olduğunu kontrol edebilirsiniz.

Bilgisayarınızı kullanan diğer kullanıcıların bilgilerine erişmek istiyorsanız, Vista'nın aile koruma özelliğini de kullanabilirsiniz.

Çocuklar ve gençler için web içeriği filtrelemesi

Eğer hangi web sayfalarının gezinebileceğini belirlemek veya dosya indirmelerini gizlemek istiyorsanız Vista'nın aile koruma bölümündeki web filtresini etkinleştirmeniz gerekiyor. İsterseniz işletim sisteminin kendi web filtresini kullanabilir, isterseniz de sadece seçtiğiniz web sayfalarında dolaşılmasına izin verebilirsiniz. Eğer yavrucaklarınızın sadece belirli sitelere erişebilmesini sağlamak istiyorsanız »Sadece izinli listesindeki web sayfalarına erişim« seçeneğini işaretleyin. Tüm bunların yanında kendiniz bir liste oluşturabilir veya önceden belirlenmiş listeleri kullanabilirsiniz.

Buna alternatif olarak Microsoft'un web filtreleme aracı ile de istenmeyen web sayfalarına erişimi engelleyebilirsiniz. Bunun izin verilecek kategoriler için bir kısıtlama seviyesi belirleyebilir veya kendiniz bir seviye oluşturabilirsiniz. Yine bu kısımda da kendi belirlediğiniz web sayfalarından oluşan bir liste yapabilir ve sadece bu sitelere erişilmesine izin verebilirsiniz.

Eğer çocuklarınızı zararlı programlardan, uygunsuz materyallerden, korsan içerikten veya istenmeyen oyunlardan korumak istiyorsanız »Dosya indirmeyi engelle« seçeneğini işaretlemeniz yeterli. Ayarlarınızı tamamladıktan sonra »Tamam« diyerek ana menüye dönebilirsiniz.

İPUCU

ZAMAN SINIRINI AYARLAMAK

Çocuklarınızla bilgisayarda geçirecekleri vakit konusunda sürekli tartışmaya mı giriyorsunuz? Ebeveyn denetimi bölümündeki zaman kısıtlaması ayarları sayesinde çocuklarınızın hangi günler bilgisayarı ne kadar kullanabileceklerini belirleyebilirsiniz. Bunun için Windows yarları altından »Zaman Limiti« 'ni işaretleyin ve Pazartesi'den Pazar gününe kadar saat ayarlarını yapın.

Oyunlara ve programlara kısıtlama

Çocuklarınızın bilgisayar üzerinde hangi programları çalıştırabileceklerini veya hangi oyunları oynayabileceklerini belirleyebilirsiniz. Aile koruma bölümündeki »Oyunlar« seçeneğine tıklayın. Daha sonra »Oyun Derecelendirmelerini Ayarla« diyerek çocuklarınızın oynayacağı oyunların türlerini kısıtlayabilirsiniz. İsterseniz sadece kendi belirlediğiniz oyunların oynanmasını da sağlayabilirsiniz.

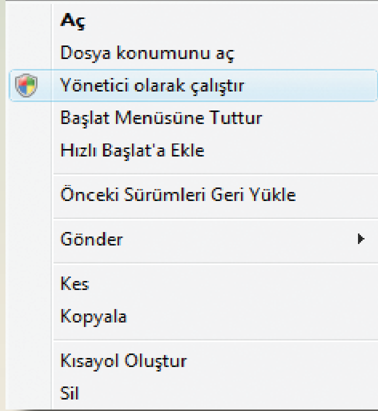
Yine »Belirli programlara izin ver ve engelle« seçeneği ile çocuklarınızın sisteme yüklü olan bütün programları mı yoksa sadece seçtiğiniz programları mı kullanabileceklerini belirleyebilirsiniz. Eğer sistemde yüklü olan bütün programlar listede yoksa »Göz at« butonu ile istediğiniz programları listeye ekleyebilirsiniz. Şimdi çocuklarınız için zararlı olabileceğini düşündüğünüz programları seçin ve işlemi tamamlayın.

Hesaplar arasında hızlı geçiş

Eğer bulunduğunuzdan farklı bir kullanıcı hesabı ile çalışmak istiyorsanız, »Başlat« menüsünde sağ alt kısımda bulunana "ok"a tıklayın. Çıkan menüden »Kullanıcı Değiştir« seçeneğini seçin. Vista var olan hesabınızın verilerini sabit diske kaydedip karşınıza diğer hesapların bulunduğu menüyü çıkartacaktır. Girmek istediğiniz hesaba tıklayın. Eğer girmek istediğiniz bu hesabın şifresi varsa gerekli şifreyi girdikten sonra sol kısımdaki "ok"a tıklamanız yeterli. Daha sonra diğer hesabın masaüstü karşınıza belirecektir.

Hesaplar arası geçiş yaparken diğer hesapta açık olan dokümanlar ve programlar geçiş yapsanız dahi aynen açık kalıyor. Eğer bunun olmasını istemiyorsanız var olan hesabınızın oturumunu kapatmalı, daha sonra bir başka hesaba giriş yapmalısınız.

ESKİ YAZILIMLARI VİSTA'YA UYDURMAK

Yönetici olun Vista ile uyumlu olmayan yazılımları »Yönetici olarak çalıştır« seçeneği ile çalıştırabilirsiniz.

Bir programın Vista altında sorunsuz çalışabilmesi için yönetici hesabı üzerinden çalıştırılması gerekiyor. Yönetici olarak sisteme giriş yapıp eski yazılıma tıkladığınızda karşınıza sadece "çalıştır" seçeneği çıkacaktır. Eğer standart kullanıcı hesabı ile giriş yapıyorsanız karşınıza "Yönetici Olarak çalıştır" seçeneği de çıkacaktır.

Bu seçeneği seçtikten sonra yönetici şifresini girmeniz yeterli. Eski programlar yeni kullanıcı hesabı denetimi ile uyumluluk sorunları yaşayabilir. Bu tür uygulamalar için Windows Vista özeli bir uyumluluk modu sunuyor: Çalıştırmak istediğiniz programın özellikler menüsünü açın ve »Uyumluluk« kısmına gelin. Programın sorunsuz çalıştığı işletim sistemini seçin.

Bunun için »Başlat« menüsündeki sağ kısımda yer alan »Oturumu Kapat« seçeneğine tıklayabilirsiniz.

Eğer var olan hesabınızda bir USB bellek kullanıyorsanız hesabınızdan çıkmadan önce »Donanımı güvenle kaldır« seçeneği ile cihazı pasif konuma getirebiliriniz. Eğer diğer hesaplar üzerinden cihaza erişemiyorsanız bu işlem gerekli olabilir.

Kullanıcı hesabı türünü değiştirmek

Yönetici haklarına sahip herhangi bir kullanıcı hesabı yarattınız fakat daha sonra bu hesabı başka bir tür hesapla, örneğin standart kullanıcı hesabı ile değiştirmek istiyorsunuz:

« Denetim Masası«'na oradan da »Kullanıcı Hesapları«'na girin. Burada »hesap türünüzü değiştirin« seçeneğine tıklayın. Kaşınıza çıkan "Güvenlik" penceresini onaylayarak geçin ve değiştirmek istediğiniz hesabı seçin. Yeni hesap türünüzü seçtikten sonra (bu standart kullanıcı olabilir) »Hesap türünü değiştir« seçeneğine tıklayın.

Güvenli sörf ve e-posta

Internet Explorer ve Outlook Express eski Windows sürümlerinin en büyük güvenlik sorunlarındandı. Microsoft'un Internet Explorer 7'yi tanıtması ve e-posta işlemleri için de Windows Mail'i hazırlamasıyla bu güvenlik sorunları giderilmiş oldu.

Bununla beraber artık tarayıcınızın kaputu altında artık çok daha fazla seçenek var: Örneğin Internet Explorer 7, artık var olan işaretlerden farklı işaretler kullanan şüpheli web sayfalarını engelleyebiliyor. Bu sayede "gerçekten" doğru bir adres arkasında olmayan, kendini gizlemiş, davetsiz misafirlerin sisteme girişi engellenmiş oluyor.

Microsoft Windows Vista, içindeki yeni web tarayıcısında "kullanıcı içeriği koruması" adında özel bir koruma mekanizması sunuyor. Bu sayede Internet Explorer 7 kullanıcının veya sistemin hiçbir ayarını değiştiremiyor. Bu sayede Microsoft, zararlı yazılımların Windows Kayıt Defteri üzerinde yapabilecekleri değişiklikleri engellemiş oluyor.

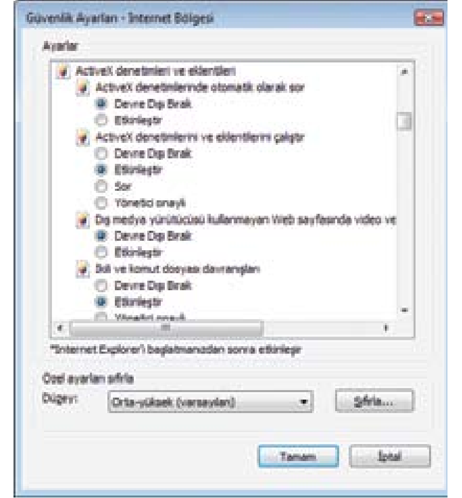
Windows Vista'nın aile koruma ayarları üzerinden hangi web sayfalarına erişebileceğini belirleyebilir ve dosya indirmelerine de bir kısıtlama getirebilirsiniz.

Internet Explorer 7'yi güvenli hale getirmek

Daha önceki Internet Explorer sürümlerinde olduğu gibi Internet Explorer 7'de bölgelere göre farklı güvenlik seçenekleri sunuluyor. Tarayıcı birçok web sayfası için orta yükseklikte güvenlik teşkil eden internet bölgesini kullanıyor. Eğer bir web sayfası tehlikeli olarak algılanırsa bu durum hemen yüksek güvenlik düzeyine çekiliyor. Sadece yerel intranet için düşük güvenlik seçenekleri mevcut.

Hangi bölgenin hangi güvenlik ayarlarına sahip olduğunu anlayabilmek için »Araçlar / İnternet Seçenekleri« menüsünden »Güvenlik« sekmesine gelmeniz gerekiyor. Burada bölgelerin üzerine tıkladığınızda, temel güvenlik ayarlarını görebilirsiniz. Ayrıntılı ayarlara erişebilmek için ise »Özel Düzey« seçeneğine tıklamanız gerekiyor.

Birçok amaç için önceden yapılandırılmış Internet Bölgesi ayarları, yeterli sayıda seçenek sunuyor. Eğer ActiveX denetimleri üzerinden gelen saldırıları engellemek istiyorsanız »Özel Düzey« seçeneğine tıkadıktan sonra »ActiveX Denetimleri ve Eklentileri« 'ni devre dışı bırakabilirsiniz. Diğer ActiveX denetimlerinin de devre dışı olmasına özen gösterin. Bunun için »Güvenli olan ActiveX kodlarına izin ver« seçeneğini devreye sokabilirsiniz.

Internet Explorer 7 ActiveX denetimlerini tamamen kapatabilir veya gerektiğinde sorulmasını sağlayabilirsiniz.

Yine ".Net Framework temelli bileşenler" altında bulunan ayarları da sertifikası olmayan özelliklerin yüklenmeden önce doğrulama gerektireceği şeklinde ayarlamanızı tavsiye ediyoruz. Eğer güvenliği tamamen garantiye almak istiyorsanız "Aktif Komutları" tamamen kapatabilir veya doğrulama gerektirmesini sağlayabilirsiniz. Fakat bu durumda bazı web sayfalarının düzgün çalışmayacağını belirtmek isteriz.

Kalan seçenekleri ise Microsoft'un ayarladığı konumlarında bırakabilirsiniz. Bu durum »Gelişmiş« sekmesindeki ayarlar için de geçerli.

Her halükarda »Güvenlik« sekmesinde »Korumalı Modu Etkinleştir« seçeneğinin devrede olduğundan emin olun. Bu sayede tarayıcı »Kullanıcı İçeriği Yönetimi« dâhilinde web sayfalarını korumalı mod'da açacaktır.

Açılır pencere engelleyicisini ayarlamak

Açılır pencereler (pop-up pencereler) hem rahatsız edici hem de kullanıcılara zararlı içerik sunmak için kullanılıyor. Aniden karşınıza çıkan bu pencerelerde bulunan butonlardan birine tıkladığınızda, zararlı uygulamayı farkında olmadan bilgisayarınıza kurabiliyorsunuz. İşte bu gibi saldırıları engellemek için günümüz web tarayı-

cılarında "Pop-up Blocker", yani açılır pencere engelleyiciler mevcut.

Eğer bu özellik devrede değilse »Araçlar / Açılır Pencere Engelleyicisi / Açılır Pencere Engelleyicisi Ayarları« yolunu izleyerek gerekli ayarlamaları yapabilirsiniz. Burada "Orta" hatta "Yüksek" ayarlarını kullanmanızı tavsiye ediyoruz. Önemli durumlarda, örneğin bir web sayfasının açılır pencere açması gerektiğinde, [Ctrl] + [Alt] tuş bileşimiyle Açılır Pencere Engelleyicisi'ni geçici olarak devre dışı bırakabilirsiniz. Eğer sık girdiğiniz bir web sayfası açılır pencerelere ihtiyaç duyuyorsa ayarlar kısmında bu web sayfasını "İzin Verilecek Web Sitesi" altına ekleyebilirsiniz.

Windows Mail'i güvenli hale getirmek

Microsoft eski Outlook Express'e nazaran Windows Mail'i de baştan aşağıya değiştirip güvenli hale getirdi. Bu e-posta programı artık sadece reklâm postalarının engellemesine yardımcı olmakla kalmıyor, aynı zamanda kimlik avı ile ilgili e-postları da tanımlayıp engelleyebiliyor. Yazılım bu amaçla HTML e-postalardaki resimler gibi harici verileri devre dışı bırakabiliyor. Yine bu bağlamda yabancı uygulamalar, yazılım üzerinden bilgi göndermeye kalktığında da kullanıcıyı uyarıyor.

Araçların güvenlik ayarları kurulumdan sonra geriye kalan hiçbir isteğe izin vermiyor. Buna rağmen mail programının en iyi

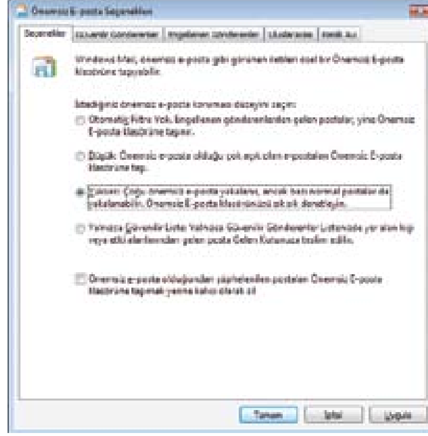
PROFESYONEL İPUCU

Kimlik avını durdurun

Kimlik Avı, saldırganın bir e-posta hesabı kullanıcısının veya web sitesi ziyaretçisinin önemli verilerini ele geçirip karşılığında para istemesi ile sonuçlanabiliyor.

KİMLİK AVI FİLTRESİ

Artık hem Internet Explorer hem de Windows Mail kimlik avı filtresine sahip. Internet Explorer gezinilen web sayfasını bilindik kimlik avı web siteleri ile karşılaştırıp zararlı olup olmadığını tespit ediyor ve gerekirse engelleyebiliyor. Şüpheli web sayfalarında adres satırı sarı oluyor. Bu tür web sayfalarına kesinlikle önemli bilgileriniz girmemelisiniz. Eğer sayfanın gerçekten güvenli olduğundan emin iseniz durumu Microsoft'a bildirin. Bu işlemi »Araçlar / Kimlik Avı Filtresi / Bu Web Sitesini Bildir« komutu ile gerçekleştirebilirsiniz. Filtreyi kapatmanızı ise kesinlikle tavsiye etmiyoruz.

Rahatsız edilmeyin Windows Mail'in güvenlik düzeyini "Yüksek"e çekerek yığın postaları engelleyebilirsiniz.

şekilde ayarlanıp ayarlanmadığını kontrol etmelisiniz. Bunun için »Seçenekler / Ayarlar« menüsünü bulup, güvenlik sekmesini açın. Mutlaka "Mail adresim kullanıldığında uyar", "Virüs içerebilecek eklerin kaydetme ya da açılmasına izin verme" ve "HTML e-postalardaki resimler ve diğer harici içerikleri bloke et" seçeneklerini devreye sokun. Güvenlik nedenlerinden dolayı ayrıca "Kısıtlanmış site alanı"nı ve "Internet Alanı" yerine seçin.

Yığın postaları Windows Mail ile engelleyin

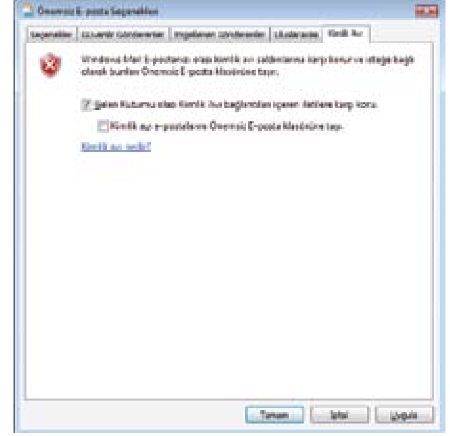
Mail programınız e-postalarınız indirirken eğer reklâm içerikli bir ileti ile karşılaşırsa, bu durumu size bir uyarı ile bildirecektir. Karşınıza çıkan bu uyarı penceresindeki, »Önemsiz e-posta klasörünü aç« bağlantısına tıklayın ve klasörde önemsiz olarak işaretlenmiş iletilere göz atın. Eğer ileti gerçekten önemsiz ise silebilirsiniz.

İletilerin önemsiz olarak değerlendirilmesinde, Windows Mail oldukça ılımlı bir tutum sergiliyor. Fakat önemsiz e-posta korumasını daha da güvenli hale getirmek isterseniz şu ayarları yapmalısınız: Menüden »Araçlar / Önemsiz E-posta Seçenekleri« 'ni açın ve »Seçenekler« sekmesindeki koruma ayarını "Yüksek" konuma getirin. Eğer daha da sınırlayıcı olmak istiyorsanız, sadece tanıdığınız kişilerden gelen

İPUCU

E-POSTALARIN ŞİFRELENMESİ VE İMZALANMASI

Eğer güvenliği ele almak istiyorsanız e-postalarınızı hatalara ve sahtekârlıklara karşı güvenli hale getirmelisiniz. Bu da dijital imza ve şifrelemenin yardımı ile mümkün. Daha fazla bilgi için Windows Mail Yardımı'na göz atın.

Kimlik Avı Windows Mail'in sunduğu gelişmiş kimlik avı denetimi sayesinde bu tür sahtekârlıkları engelleyebilirsiniz.

e-postaların kabul edilmesi için »Yalnızca Güvenilir Liste« seçeneğini etkinleştirin. Daha sonra güvenli olarak bildiğiniz bütün posta adreslerini listeye dâhil edin. Yine buradaki "Windows Kişileri'mden Gelen e-postaya da güven" seçeneğini etkinleştirdiğinizde artık bu listeye Windows Kişiler listenizdeki kullanıcıları eklemenize gerek kalmıyor. Yine e-posta gönderdiğiniz kişilerin otomatik olarak listeye eklenmesi seçeneğini etkinleştirerek, bu kişilerin doğrudan güvenilir olarak algılanmasını sağlayabilirsiniz. Güvenilir kişiler listesinde olmayan tanımadığınız kişilerin e-posta adresleri de, Windows Mail'de kaybolmuyor: Bu postalar, önemsiz e-posta klasörüne taşındığı için yapmanız gereken söz konusu klasörü düzenli olarak kontrol etmek. Eğer belirli kişilerden ve herhangi bir alan adı üzerinden gelen e-postaları da önemsiz olarak göstermek istiyorsanız, bu adresleri "Engellenen Gönderenler" listesine eklemeniz yeterli. Sık sık belirli bir ülkeden veya belirli bir dilde reklâm içerikli iletiler ile rahatsız ediliyorsanız »Uluslararası« sekmesinden bu ülkenin kodunu veya dilini işaretleyebilirsiniz. Bu ülke ve dillerde gelen e-postalar artık Windows Mail tarafından engellenecektir.

Windows Mail'in kimlik avı koruması

Windows Mail kimlik avı içeren bir ileti tanımladığında, size bir uyarı gönderiyor. Eğer bilgisayarınızda bir anti virüs programı yüklüyse, bu araçlar Windows Mail'den daha önce sizi uyararak bu konuda yapabileceğiniz daha çok seçenek sunacaktır. Eğer anti virüs programınız bu tür kimlik avı amaçlı e-postaları tanımlayamıyorsa, Windows Mail bu e-postaların üstesinden geliyor. İletiyi açmak istediğinizde ise üst kısımda iletinin silindiğine dair bir bildiri beliriyor.

Kimlik Avı amaçlı e-postalar normalde ait olmadıkları yere, “Gelen Kutusu”na geliyorlar. Bu tür e-postaların “Önemsiz E-posta” klasörüne aktarılması için Araçlar/Önemsiz E-posta Seçenekleri menüsündeki “Kimlik Avı” sekmesinden gerekli seçeneği işaretlemeniz yeterli.

Zararlı yazılımlardan korunma

Günümüzün dijital korsanlarının verilerinizden ya da size ne kadar zeki olduklarını kanıtlamaktan vazgeçecekleri yok gibi. Güncel zararlı yazılımlar, bilgisayarınızı reklâm e-postaları gönderen bot ağlarının bir parçası yapmak ya da onu yasadışı işlerde kullanmak için mümkün olan bütün yolları deniyor. Casuslar ve Truva atları ise verilerinize erişmek için ellerinden geleni yapıyor. Windows Vista ile Microsoft, internetteki tehditleri ciddiye aldığını gösterdi: Internet Explorer 7 ve Windows Mail gibi daha da güvenli hale getirilmiş sistem araçları veya Kullanıcı Hesabı Denetimi gibi teknolojiler sayesinde, zararlı yazılımlar artık sistemin kapısına bile yaklaşamıyor. Windows Vista’nın diğer koruma yeteneklerini ise yeniden gözden geçirilmiş Güvenlik Duvarı ve beraberinde gelen casus yazılım koruması oluşturuyor.

Vista güvenlik duvarı bütün veri trafiğinden sorumlu

Windows Vista’nın güvenlik duvarı, Windows XP ile kıyaslandığında oldukça gelişmiş bir yapıya sahip. Zira Vista hem gelen hem de giden veri trafiğini kontrol altında tutuyor. Güvenlik duvarı, eğer istisnai bir kural oluşturulmamışsa veya veri daha önceden yapılmış bir isteğe cevap değilse, gelen veri trafiğini engelleyecektir. Güvenlik duvarı yine eğer giden verileri yasaklayan aksi bir kural yaratılmamışsa, bu verilerin gönderilmesine normalde izin vermektedir. Bununla beraber istediğiniz veri aktarımına izin verebilir ya da istemedikleriniz yasaklayabilirsiniz. Ayrıca bu izinlerin yarattığı trafiğe ayrı birer port belirlemenize gerek yok. Kullanılan bilgisayarın ağına bağlı ayarlar profil’ler sayesinde kaydedilebilmektedir. Bu sayede aynı ağ üzerinde ister bir firma ağı için ayrı ayar, isterseniz de seyahat eden kişiler için ayrı ayarlar belirleyebilirsiniz.

Tam koruma Güvenlik duvarının bütün ağlar için devrede olduğundan emin olun.

Her yeni profil için temel olarak Vista özel profil ve açık profil olmak üzere iki model sunuyor. Hangi profilin hangi kullanıcı için otomatik olarak devreye gireceği ne tür bir ağa giriş yaptığınıza bağlı.

Windows güvenlik duvarını korumaya almak için »Denetim Masası« ’nı açın ve önce »Güvenlik« , buradan da »Windows Güvenlik Duvarı« ’na girin. »Ayarları değiştir« seçeneğine tıklayın. Yönetici parolasını girdikten sonra gerekli ayarlara erişebileceksiniz. Burarda güvenlik duvarının etkin olup olmadığına bakın. Eğer etkin değilse etkin hale getirin.

« Özel Durumlar« sekmesine geçin. Burada varsayılan olarak “Ağ Bulma”, “Çekirdek Ağ” ve “Uzaktan Yardım” seçeneklerine izin verildiğini göreceksiniz. Eğer burada başka özel durum bileşenleri de seçiliyse, bu bileşenlere gerçekten ihtiyacınız olup olmadığını anlamak için bileşeni seçtikten sonra »Özellikler« butonuna tıklayıp bileşen hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

Ama bundan önce “Çekirdek Ağ” ve “Ağ Bulma” dışında bütün bileşenleri kapatın. Eğer acil bir durum söz konusu ise internete bağlanması gereken uygulama için gerekli olan servisi etkinleştirebilirsiniz. Güvenlik duvarı tarafından ağdaki diğer kullanıcılara verilen uzaktan yardım iznini de kapamalı ve bu servisi sadece gereken durumlarda devreye sokmalısınız.

C VERI GÜVENLIĞI

Veri kaybını önleme

Herhalde sistemin çökmesinden ya da bozuk donanım bileşenlerinin veri kaybetmesinden daha kötü bir şey yoktur. Verileriniz ancak düzenli olarak yedekleme ile güvenceye alabilirsiniz. Vista bunun için bir yedekleme özelliği sunuyor. Bunun için »Başlat / Tüm Programlar / Bakım / Yedekleme ve Geri Yükleme Merkezi« ’ni açın. Buradan »Dosyaları Yedekle« butonuna tıklamanız yeterli.

Bir sihirbaz size yedeklemenin yapılacağı birimi ve yedeklenecek dosyaları seçmenize yardım ederek adım adım işlemi gerçekleştirmenizi sağlayacaktır. Eğer az miktarda veriyi yedeklemek istiyorsanız depolama birimi olarak bir CD veya DVD kullanabilirsiniz. Daha büyük miktardaki veriler için harici bir sabit disk kullanmanızı tavsiye ediyoruz.

Vista Home Basic kullanıcılarının veri yedekleme işlemini elle başlatmaları gerekiyor. Diğer bütün sürümlerde ise bu işlemin ne zaman gerçekleştirileceğini otomatik olarak belirleyebilirsiniz. Vista ilk yedekleme işleminde bütün verilerin yedeğini alırken sonraki işlemlerde sadece değişen verilerin yedeğini almakta.

VERİLERİN GERİ YÜKLENMESİ

Yedeklenmiş verileri yeniden geri yüklenmesi için »Başlat / Tüm Programlar / Bakım / Yedekleme ve Geri Yükleme Merkezi« ’ni açın ve kullandığınız Vista sürümüne göre »Dosyaları geri yükle« veya »Bilgisayarı geri yükle« seçeneklerinden birin seçin. Şimdi ister en son yedeği isterseniz de daha eski yedeklerden birini geri yükleyebilirsiniz. Yönergeleri takip ederek geri yüklemek istediğiniz verileri ve bu verilerin kaydedileceği konumu belirleyebilirsiniz.

Verilerinizi yedekleyin Windows Vista’nın veri yedekleme özelliği sayesinde istediğiniz türdeki verileri yedekleyebilirsiniz.

BÜTÜN BİLGİSAYARIN YEDEKLENMESİ

Eğer Windows Vista Business ya da daha yüksek bir sürüme sahipseniz sadece bazı veri ve dosyaları koruyabilmekle kalmaz ayrıca bütün bilgisayarı yedekleyebilirsiniz. Burada Vista’nın görüntü tabanlı yedekleme işlemi devreye girecektir. Sistemin geri yüklenmesinde diskin görüntüsü kullanılır. Bu özelliği »Bilgisayarı yedekle« butonuna tıklayarak başlatabilirsiniz. Daha sonra yönergeleri takip edin. Sistemin geri yüklenmesi ancak Windows Vista DVD’sinin yardımı ile mümkün. Sistemi bu DVD ile başlatın, dil ve saat ayarlarını yaptıktan sonra »Bilgisayar onarma seçenekleri« ile sistemi geri yükleyebilirsiniz.

Eğer bir uygulamayı özel durum listesine eklemek istiyorsanız »program ekle« butonuna tıklayın ve uygulamayı seçin. »Kapsam Değiştir« 'i seçerek programın kendi ağınızdaki bilgisayarlara mı yoksa sadece belirlediğiniz IP adresine sahip bilgisayarlara mı erişebileceğini belirleyebilirsiniz. Burada »Herhangi bir bilgisayar« seçeneğini işaretlemelisiniz.

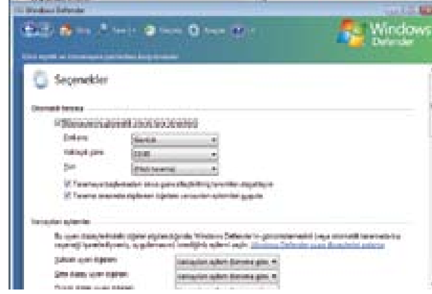
Eğer belirli bir port'u kullanıma açmak istiyorsanız »Bağlantı noktası ekle« seçeneğine tıklayın ve açacağınız port'un numarasını ve adını belirtin. Bu ayarı yaparken de port'un hizmet vereceği kapsamın bütün ağı mı yoksa sadece belirli bir IP aralığını mı içine alacağını belirlemelisiniz.

Dikkat! Eğer bir port'u kullanıma açtıysanız, güvenlik duvarında da bir güvenlik açığı oluşturdunuz demektir. Her ne kadar kapsam değiştirme kendi ağınızdaki bilgisayarlara erişimi kısıtlamaya yardım etse de, saldırgan, güvenlik duvarında açtığınız bu noktadan ağınıza sızabilir.

Windows Defender ile casus yazılımları engelleyin

Windows Defender, virüslere ve Truva atlarına karşı olmasa da casuslar, rootkit'ler ve diğer zararlılara karşı koruma sunuyor. Bu aracı XP kullanıcıları da ücretsiz olarak edinebiliyor. Windows Defender, arka planda çalışarak sistemi zararlı yazılımlara karşı sürekli kontrol altında tutuyor. Eğer indirdiğiniz herhangi bir dosya yüzünden zararlıların geleceğinden korkuyorsanız, dosyayı açmadan önce Windows Defender ile taratabilirsiniz. Program herhangi bir zararlının izini bulur bulmaz görev çubuğunda ya da bir uyarı penceresi vasıtasıyla kullanıcıyı uyarıyor. Bu uyarı penceresi yoluyla ister zararlıyı doğrudan silebilir isterseniz de inceleme amaçlı Microsoft'a gönderilmesini sağlayabilirsiniz. Bu araç kullanıcıyı gereksiz yere rahatsız etmeden mümkün olan en üst seviye güvenliği sunacak düzeyde ayarlanmıştır.

Yine de güvenlik ayarlarını kendiniz de değiştirebilirsiniz. Bunu yapmak için önce »Başlat« menüsünden aracı çalıştırın, daha sonra »Araçlar / Seçenekler« menüsünden otomatik taramanın bütün seçeneklerinin etkin olduğundan emin olun. Sayfayı aşağıya kaydırdıktan sonra "Gerçek zamanlı koruma seçenekleri" altındaki bütün kutucukları işaretleyin. Yine bu kısımda varsayılan ayarlarda devre dışı bırakılmış olan »Henüz risk açısından sınıflandırılmamış yazılımlar« ve »Çalışmasına izin verilen yazılımlar tarafından bilgisayarınıza yapılan değişiklikler« seçeneklerini açın.

Windows Defender Otomatik tarama sayesinde sistemi daima güvende tutabilirsiniz.

Tam koruma Güvenlik duvarının bütün ağlar için devrede olduğundan emin olun.

Daha sonra Gelişmiş seçenekler ve Yönetici seçenekleri alanı altında yer alan bütün özellikleri de etkinleştirin. Sonrasında değişiklikleri kaydedin ve yönetici parolasını girerek işlemi doğrulayın. Şimdi bilgisayarınızı kontrol edin: "Tara" butonun kenarında bulunan ok'a tıklayın ve açılan menüden »Tam Tarama« 'yı seçin. Windows Defender seçenekler menüsünde otomatik tarama devrede olduğu için ileride elle tarama yapmanıza gerek yok. Hızlı tarama işletim sisteminin sadece saldırıya meyilli bileşenlerinde tarama gerçekleştirirken tam taramada ise bütün klasörler, Kayıt Defteri girdileri, veriler ve çalışan uygulamalar gözden geçiriliyor. Eğer size şüpheli gelen veriler söz konusu ise "Özel tarama" seçeneği ile isterseniz sadece bu verileri tarattırabilirsiniz. Bunun için şüphelendiğiniz verilerin kayıtlı olduğu sürücüyü seçip »Şimdi Tara«ya tıklayın.

Harici yazılımlar ile virüslere karşı korunma

Vista'nın kendi koruma programında bulunan eksikliği bilgisayarınıza harici bir anti virüs programı yükleyerek giderebilirsiniz. Örneğin ücretsiz olarak sunulan AVG Anti-Virüs Free (**http://free.grisoft.com/**) veya Antivir Personal Edition Calssic (**http://www.free-av.com/**) yazılımlarını kullanabilirsiniz. Ayrıca hangi programı tercih ediyorsanız edin, programın en güncel sürümünü üreticinin kendi sayfasından indirin. Şimdi AVG Anti-Virüs kullanarak Vista kurulu olan bilgisayarınızı virüslere karşı nasıl koruyacağınızı göstereceğiz. İlk olarak AVG kurulumunu başlatın ve yönetici parolasının girerek kurulumu onaylayın.

Yönergeleri takip ederek yazılımı standart ayarlarıyla kurun. Kurulum tamamlandıktan sonra yazılım otomatik olarak güncellemeleri arayacaktır. Eğer arama gerçekleşmezse, bunu programın içindeki güncelleme bölümünde yer alan »Check for Updates« seçeneği ile elle gerçekleştirebilirsiniz. AVG'nin kurulumundan ve güncellemesinden sonra bilgisayarınızı zararlı yazılımlara karşı tamamen taramanızı tavsiye ediyoruz.

Bunun için AVG ana menüsünde yer alan »Scan Computer« seçeneğine tıklayın. Eğer sabit diskin bölümlerini ya da sadece belirli sürücülerin taranmasını istiyorsanız »Scan selected areas« komutu ile istediğiniz alanları tarayabilirsiniz. Bilgisayarınızı düzenli olarak haftada bir defa tamamen veya belirli sürücüler taranacak biçimde ayarlamalısınız. Yalnız AVG'nin ücretsiz sürümünün zamanlanmış tarama seçenekleri büyük ölçüde kısıtlandığı için tarama sadece her gün ve tüm sistemi kapsayacak biçimde gerçekleştirilebiliyor.

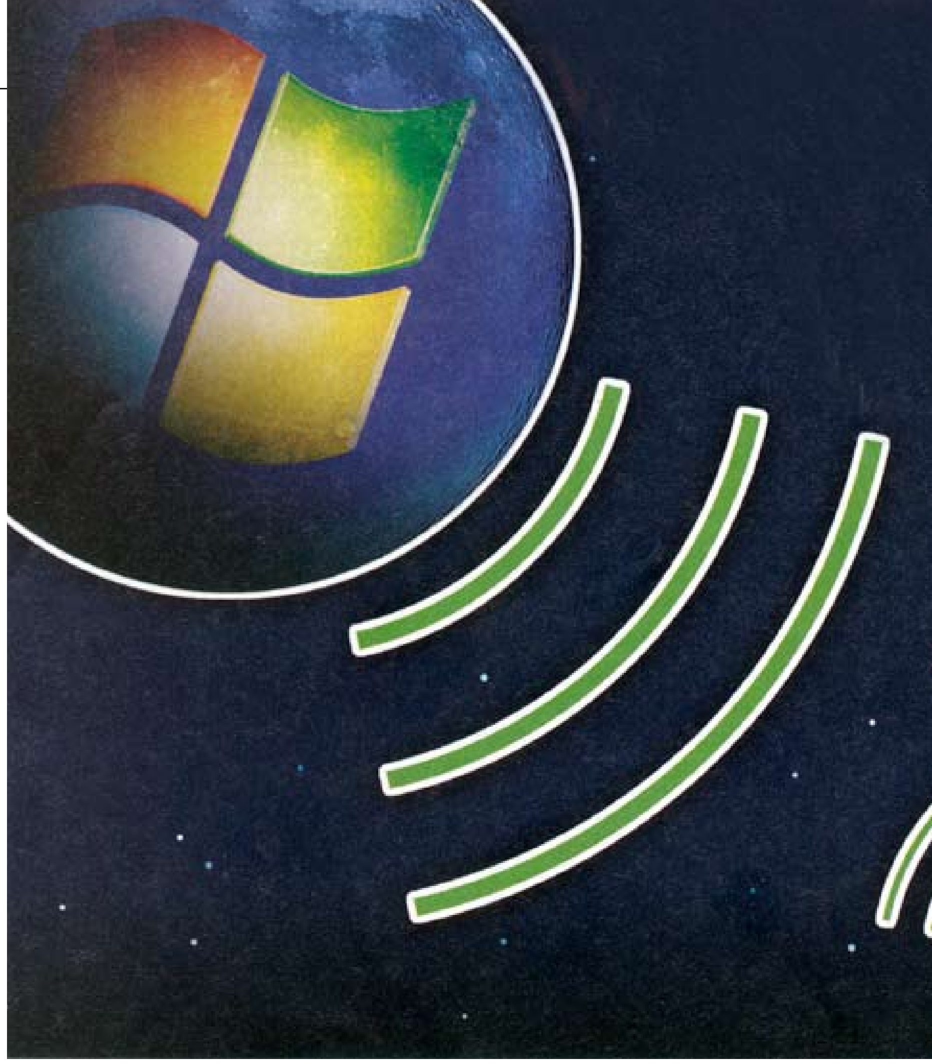
Ücretsiz sürümdeki bu zamanlanmış tarama özelliği işinize yaramayacağı için Vista kurulu olan bilgisayarınızın sabit diskini düzenli olarak taramalısınız. Eğer AVG Anti-Virüs kötü huylu bir yazılım bulursa, bu tehdidi otomatik olarak yok eder ve eğer mümkünse virüsü ve Truva atını silip izlerini yok eder. AVG bazı virüsleri diğer dosyaların etkilenmemesi için karantina klasörüne taşıyabilir. Bu zararlıları daha sonra "Virüs Vault" üzerinden bakıp detaylı bilgileri edinerek gerekirse elle silebilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

İPUCU

FAZLASINA GEREK YOK

Windows Vista beraberinde kendi güvenlik duvarının yanında casus yazılımlara karşı Windows Defender adlı bir koruma programı ile geliyor. Virüslerden korunma için ise kendi başınızın çaresine bakmalısınız. Tabii ki diğer üreticilerin güvenlik duvarı yazılımlarını da kullanabilirsiniz. Yalnız bu durumda güvenlik programının sistem ile bütünleşeceğini unutmayın. Söz konusu güvenlik olunca bazı istisnalar mevcut: İki adet uygulamayı aynı anda kullanmak daha güvenli değil. Harici uygulamayı kurduktan sonra uygulamanın Windows'un kendi programı ile çakışmaması Windows'un bu özelliğini devre dışı bırakmalısınız.

Vista ile **kablosuz ağ**

Windows Vista ile kablosuz bir ağa bağlanmak artık çok daha kolay. Fakat yeni arabirim çok farklı. CHIP nasıl yapılacağını gösteriyor.

RECEP BALTAŞ

Kablosuz ağlar günümüzde artık her yerde: Büyük oteller müşterilerine kablosuz ağ bağlantısı hizmeti veriyor, firmalar ve okullar taşınabilir cihazlar üzerinden internete ve sunucularındaki verilerine erişimi sağlamak için kablosuz ağları tercih ediyorlar ve bunların yanında bütün fuarlarda kullanıcılara kablosuz ağ imkânı sunuluyor. İşte bu yüzden Microsoft Windows Vista içindeki kablosuz ağ bağlantı birimini en iyi şekilde yeniden ayarladı. Yapmanız gereken sadece parolayı girmek artık internettesiniz.

Fakat durum her zaman bu kadar kolay olmayabilir. İlk olarak Vista'nın yenilenmiş arabiriminde ihtiyaç duyulan ayarları bulmak gerekebiliyor. İnternete bağlanabilmek için biraz çaba sarf edip, bir iki engeli aşmanız gerekebiliyor. Örneğin çalışmayan kablosuz ağ adaptörü sürücüleri, gelişmiş kablosuz ağ ayarları ve hangi şifreleme protokolünün seçilmesi gerektiği gibi konuları halletmeniz gerekiyor.

İlerleyen sayfalarda kablosuz bir ağı nasıl ayarlayıp Vista ile bu ağa nasıl bağlanabileceğinizi göstereceğiz.

Erişim Noktası veya yönlendiriciyi ayarlamak

Windows Vista'nın kablosuz ağ biriminin nasıl ayarlanacağını belirten bir makalede şüphesiz ilk olarak Erişim Noktası'nın nasıl ayarlanacağını belirtmemiz gerekiyor. Her halükarda cihazın fabrika ayarları, kullanıcı arabirimi ve diğer kablosuz ağ ayarları birbirinden farklılık gösteriyor. İşte bu yüzden daima kullanma kılavuzuna başvurmanızda yarar var.

Bir erişim noktasının ayarı güvenlik önlemleri dolayısıyla daima kablolar üzerinden yani LAN arabiriminden yapılmalıdır. Cihazı bir Switch veya HUB'a bağlayın, çalıştırın ve ardından kullanma kılavuzuna bakarak fabrikada belirlenen IP adreslerini öğrenin. Daha sonra bilgisayarınıza oturun ve öğrendiğiniz bu IP adresini, örneğin "192.168.0.50", adres satırına girin.

Normal şartlarda ekranda Erişim Noktası'nın ana ayar menüsünün belirmesi gerekiyor. Eğer bağlantı sağlanamazsa bilgisayarınız ve Erişim Noktası farklı ağ bölümleri üzerinden ayarlanmış demektir. Böyle bir durumda bilgisayarınızın IP adresini Erişim Noktası'nın IP adresi ile uyması için değiştirmeniz gerekebilir. Örneğin cihazın IP adresi 192.168.0.50 ise siz de bilgisayarınıza 192.168.0.60 IP adresini verebilirsiniz.

Bu ayarları değiştirmek için ise Vista'da »Başlat« menüsünü açın ve »Ağ« üzerine

İPUCU

DONANIMI GÜVENLI HALE GETIRME

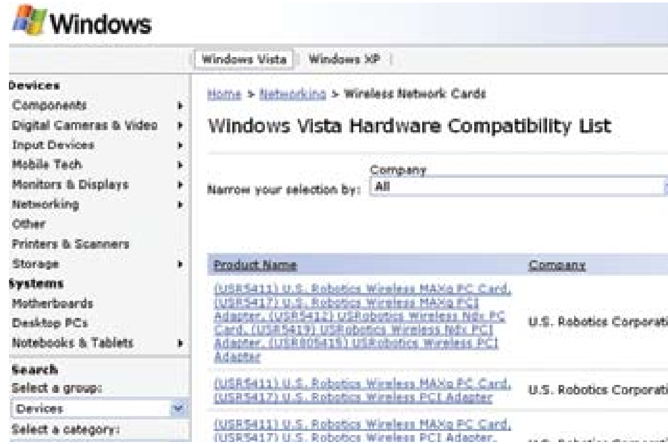
Kablosuz ağ yönlendiricileri - eğer cihaz çok eski değilse - sadece bir Firmware güncellemesi ile WPA desteğine kavuşuyor. Tabii ki bilgisayar için olan adaptörlerin de bu desteğe kavuşabilmesi için yeni WPA destekli sürücülere ihtiyaçları var.

NASIL YAPILIR?

SSID'yi gizlemek

Windows Vista ile hiçbir SSID (Service Set Identifier) bilgisi göndermeyen kablosuz ağlara da bağlanabilirsiniz. Kablosuz ağlarda SSID ağın adı konumunda ve kablolu ağlardaki çalışma grubu veya alan adı yerine geçiyor. SSID'yi gizleyerek kablosuz ağınızı gizleyebilir ve bu sayede yaramaz saldırganlardan kablosuz ağınızı bir nebze daha koruyabilirsiniz. Fakat bu durumda kablosuz ağınıza erişmek için doğru bir ağ adı belirlemeniz gerekiyor. Aksi takdirde SSID'yi gizlemenin bir manası olmayacaktır. Kablosuz ağ koklayıcılar -kablosuz ağlardaki veri trafiğini yakalamada kullanılan ufak araçlar- SSID'si gizli olan kablosuz ağları bile bulup bu ağlara erişebiliyorlar.

Sürücüler Vista'nın donanım uyumluluk listesi sayesinde hangi adaptörlerin Vista sürücülerinin olduğunu öğrenebilirsiniz.

sağ tıklayın, daha sonra açılan içerik menüsünden »Özellikler«'e tıkladıktan sonra »Ağ ve paylaşım Merkezi« karşınıza çıkacaktır. Şimdi sol kısımdan »Ağ bağlantılarını yönet(i)'e tıklayın ve karşınıza gelen ekrandan ağ bağlantınızı seçerek - çoğu durumda Yerel Ağ Bağlantısı olarak geçer - sağ tıklayın ve yine »Özellikler«'e tıklayın. Şimdi açılan pencereden »Internet Protokolü sürüm 4 (IPv4)«'e tıklayın ve alt kısımdan tekrar »Özellikler« butonuna tıklayın. Burada »Aşağıdaki IP adreslerini kullan« seçeneğini seçin ve söz konusu IP adresini girin. [TAB] tuşuna bastığınızda Vista alt ağ maskesini otomatik olarak verecektir. Şimdi »Tamam« diyerek pencereleri kaptın ve internet tarayıcınız vasıtası ile Erişim Noktası'na tekrar bağlanmaya çalışın.

Ayarlar menüsüne ulaştığınızda (buraya ulaşabilmek için kullanma kılavuzunda bulabileceğiniz kullanıcı adı ve şifre gereklidir) şifreleme protokolü olarak WPA-AES'yi (Wi-Fi Protected Access Advanced Encryption Standard) veya WPA-PSK'i (Wi-Fi Protected Access Pre Shared Key) seçin - bu iki protokol de kablosuz ağınızı koruma altına alacaktır. Eğer size şifreleme protokolü olarak WEP sunulursa (Wired Equivalent Privacy) yeni bir erişim noktası almanızı tavsiye ediyoruz zira WEP şifrelemesi artık birkaç dakika içinde kırılabiliyor.

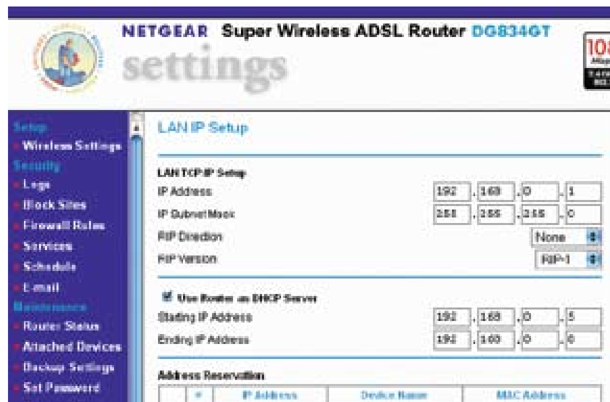
İşlemi bitirmeden önce şu ayarları da gerçekleştirmelisiniz:

•Şifreleme için bir parola belirleyin. Bu parola mümkün olduğu kadar uzun olmalı ve rakamlar, harfler ve özel karakterlerden oluşmalıdır.

•SSID bölümünden kablosuz ağınıza bir isim verin. Bu ismin cihazın kimliğini açıklayıcı nitelikte olmamasına dikkate edin.

•Erişim noktasına giriş için kullanılan kullanıcı adı ve parolayı değiştirin.

•IP adresinin ağınıza uyup uymadığını kontrol edin.

IP adreslerini seçin Kablosuz ağ adaptörünüzün IP adresleri bilgisayarınızınkiler ile uyum sağlamlılar.

Yaptığınız değişiklikleri kaydedin ve cihazdan çıkın. Eğer gerekliyse bilgisayarınızın IP adreslerini Erişim Noktası ile uyum sağlaması için değiştirin.

Kablosuz ağ adaptörünü bağlayın ve sürücüleri kurun

Günümüzde artı nerdeyse her dizüstü bilgisayar beraberinde bütünleşik bir kablosuz ağ adaptörü ile geliyor. Eğer üretici beraberinde işlerim sistemi olarak Vista sunuyorsa kablosuz ağ sürücüleri zaten yüklenmiş olarak geliyor. Eğer durum siz de bu şekilde ise bu bölümü atlayabilirsiniz.

Zorluk ise eski adaptöre sahip dizüstü ve masaüstü bilgisayarlarda ortaya çıkıyor. Sürücüler Windows Vista ile uyumlu olmayabiliyor ve sorun çıkartabiliyor. Tüm bunlara karşın Vista birçok ağ adaptörü ile uyumlu. Tüm bu uyumlu adaptörlerin listesine **https://winqual.microsoft.com/HCL/Default.aspx** adresinden ulaşabilirisiniz. Burada aygıtlar bölümünde bir veya iki logoyu birden işaretleyin ve ikinci seçenekte Vista'nın 32-bit'lik mi yoksa 64 bit'lik mi sürümünü kullanacağınızı belirtin. Üçüncü aşmadan ise »Wireless Network Cards«'ı seçin ve son olarak da »Start« komutunu verin. Şimdi karşınızda sadece Microsoft tarafından onaylanmış ve Vista ile sorunsuz çalışacak olan adaptörler belirecektir. Fakat bu listenin her zaman güncel olmadığını da belirtelim. Bunun için kablosuz ağ üreticinizin web sayfasına bakarak Vista sürücülerinin olup olmadığını kontrol etmelisiniz.

Tercih edilen kablosuz ağ bağlantısını seçmek

Windows Vista yanı başınızdaki aktif bütün kablosuz ağları görmenize olanak tanıyor. Herhangi bir ağa bağlanabilmek için araç çubuğu üzerindeki sistem tepsisine sağ tıklayın ve »Bir Ağa Bağlan« seçeneğini seçin. Şimdi sadece etrafınızda hazır olan kablosuz ağları göreceksiniz. Ayrıca kablosuz ağların yanında Vista çevirmeli bağlantı ve VPN bağlantıları da listeliyor.

Burada bağlanmak istediğiniz kablosuz ağı seçin ve »Bağlan« butonuna tıklayın. Bir sonraki adımda Vista size bağlanmak istediğiniz kablosuz ağın parolasını soracaktır. Az önce Erişim Noktası'nda belirlediğini parolayı girin. Parolayı kimsenin görmemesi için siyah noktacıklar şeklinde gözükecek-

İPUCU

Bilgisayarlar arası bağlantı kurma

Vista'nın yeni yardımcısı ile bilgisayarlar arası kablosuz ağ bağlantısı kurmak artık çok daha basit. Bu tip bir bağlantıda arada bir Erişim Noktası'na gerek kalmadan iki bilgisayar arasında sadece kablosuz ağ adaptörlerinin yardımı ile bir kablosuz ağ kurulabiliyor.
Fakat bu bağlantı esnasında Vista sade WEP şifrelemesi sunduğu için bağlantının süresini kısa tutmalısınız. Bu tip bir bağlantıyı sadece dosya aktarımı veya bilgisayarlar arası oyun oynamak gibi güvenlik açısından önem taşımayan işlemlerde kullanmalısınız.

YARDIMCIYI ÇAĞIRMAK

Bilgisayarlar arası ağ kurma yardımcısını çalıştırmak için sistem tepsisindeki ağ bağlantısı simgesi üzerine sağ tıklayın ve »Bir ağa bağlan« komutunu verin. Daha sonra açılan pencereden Bağlantı veya ağ kurun/Bilgisayarlar arası bağlantı kur seçeneğini seçin ve »İleri(i)'ye tıklayın. Bu yardımcıya yine "Ağ ve Paylaşım Merkezi" üzerinden de erişebilirsiniz.

AĞI AYARLAMAK

Asistan ilk olarak karşınıza bilgisayarlar arası bağlantı ile ilgili ipuçları içeren bir pencere çıkaracaktır. Burada yazanları iyice okuduktan sonra »İleri« seçeneğine tıklayın ve kuracağınız ağa bir isim, şifreleme yöntemi ve bir şifre belirleyin. Bu şifrenin mümkün olduğunca karmaşık olmasına özen gösterin. Burada bulunan »Bu ağı kaydet« seçeneğini ise işaretlemenizi tavsiye etmiyoruz. Bu sayede siz sistemden çıktığınızda ağ silinecek ve güvenlik riski ortadan kalkacaktır.

Bilgisayarlar arası bağlantı Windows Vista sayesinde bilgisayarlar arası kablosuz ağ bağlantısı kurmak artık çok daha kolay.

ERIŞIMI AYARLAMAK

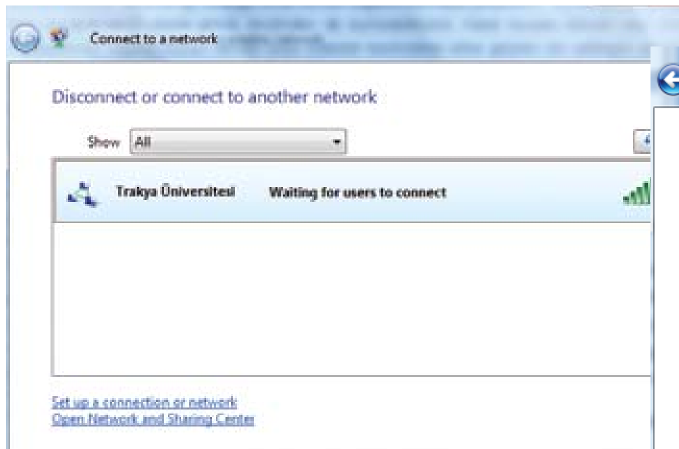
»Internet bağlantısının ortak kullanımını devreye sok« seçeneği ile diğer bilgisayarların da artık sizin bilgisayarınızdaki internet bağlantısını kullanmalarını sağlayabilirsiniz. Bu aşamada Vista üzerinde veri ve klasör paylaşımı otomatik olarak devreye giriyor. Herhangi bir klasörü paylaşıma açmak için Windows Explorer kullanmanızı tavsiye ediyoruz.
Aynı işlemi diğer bilgisayarlarda da uygulayıp bağlantıyı kurabilirsiniz. Artık bağlantı otomatik olarak kurulacaktır.

tir. Eğer yanınızda kimsenin olmadığından eminseniz "Karakterleri Göster" seçeneği ile şifrenizi görebilirsiniz. Son olarak »Bağlan« butonuna tıklayın ve bağlantıyı kurun.

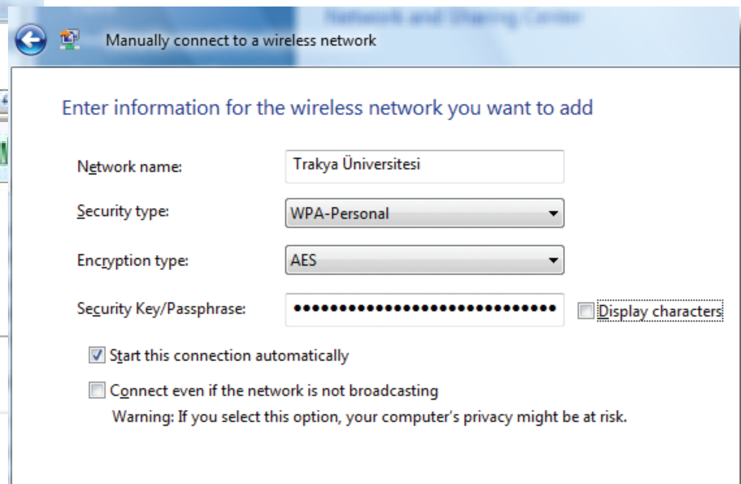
Doğru parolayı verdiğinizde başarılı bir şekilde bağlantı kurulduğuna dair bir mesaj alacaksınız. Karşınıza çıkan penceredeki »Bu ağı kaydet« seçeneği ile Vista bu kablosuz ağın ayarları kaydedecek ve her defasında parola girmenize gerek kalmayacak. Ayrıca yine etkin kablosuz ağları aramak zorunda kalmayacaksınız. Vista bu ağı bulduğu anda hemen bağlantı kurmaya çalışacaktır. Ayrıca parolanızı da siste kaydederseniz parola girme derdinden de kurtulabilirsiniz. Fakat burada dikkatli olun zira bilgisayarınızın başına oturan herkes veya sistemin kontrolünü eline geçiren bir saldırgan parola girmeye gerek kalmadan doğrudan kablosuz ağınıza erişebilecektir.

Kablosuz ağ bağlantısını elle kurmak

Bir önceki adımda belirttiğimiz şekilde Windows Vista ağın şifreleme tipini ve ayarlarını kaydederek herhangi bir fazlada ayar yapmanıza gerek kalmandan kablosuz ağ ile bağlantıyı kuruyor ve bu sayede sizin bir şeyi hatırlamanıza gerek kalmıyor. Bu gerçekten güzel bir özellik ama her zaman işe yarmayabiliyor zira kablosuz ağ her zaman aktif olmayabiliyor veya bulunamayabiliyor. Böyle bir durumda »Bir ağa bağlan(i)'a tıklayın, Vista etkin bağlantıları yeniden kontrol edecektir. Eğer bağlanmak istediğiniz ağ listede yoksa ayarları elle yapmanız gerekebilir.

Ağ'ı seçmek bağlanmak istediğiniz kablosuz ağı seçin ve parolayı girin.

Elle ayarlama Eğer kablosuz ağınız gizli yayın yapıyorsa ayarları elle yaparak bu ağa bağlanabilirsiniz.

Bu işlem için »Bağlantı veya ağ kur« seçeneğine tıklayın. Buradan »kablosuz ağa el ile bağlan« seçeneğini tıklayın ve devam edin. Bir sonraki pencerede Vista kablosuz ağ bağlantınızın özelliklerini soracaktır. Yukarıda bulunan Ağ Adı bölümüne ağınızın Erişim Noktası üzerinden verdiğiniz SSID'sini girin. Daha sona alt kısımdan da kullandığınız güvenlik yöntemini ve onun altından da şifreleme yöntemini seçin. Ağınızı için önceden belirlemiş olduğunuz parolayı da girdikten sonra »Bu bağlantıyı otomatik olarak başlat« seçeneğini işaretleyin. Yalnız bu ayarı yaptığınızda güvenliğinizin bir nebze tehlikeye gireceğini de hatırlatalım zira bu sayede bilgisayarınıza geçen herkes ağınıza otomatik olarak bağlanabilecektir. Yine burada bulunan »Ağ yayın yapmasa da bağlan« seçeneği ile kablosuz ağınızın SSID'si gizli olsa bile bağlanabilirsiniz.

İşlemleri bitirdikten sonra bir sonraki adıma geçin. Eğer ağınızı çalışır durumda ise yayın yapmasa dahi bağlantı kurulacaktır.

Kablosuz ağ ayarlarını gerektiğinde değiştirmek

Eğer yeni aldığınız Erişim Noktası için kablosuz ağ ayarlarınızı bir kereye mahsus değiştirmek zorunda kalırsanız »Bir ağa bağlan« seçeneği ile bu işlemi gerçekleştirebilirsiniz. Şimdi bağlanmak istediğiniz ağı seçtikte sonra sağ tıklayın ve »Özellikler« seçeneğine tıklayın.

Şimdi açılan pencerede "Güvenlik" sekmesini göreceksiniz. Burada farklı bir güvenlik mekanizmasının yanında farklı bir şifre de belirleyebilirsiniz. Bağlantı bölümünde ise kablosuz ağın adı ve SSID bilgisini görebilirsiniz. Ayrıca burada hazırdaki tercih edilen kablosuz ağlara bağlanma ile ilgili ayarı da yapabilirsiniz. Yine bu ayar sayesinde Windows'un hâlihazırdaki ağ bağlantısına otomatik olarak bağlanıp bağlanamayacağını belirleyebilirsiniz.

Bu seçeneğin altında gizlene bir ayar daha var: Windows Vista'da birçok kablosuz ağ için ayar yapabilir ve bu ağları bir sıraya koyabilirsiniz. Örneğin eğer aynı anda iki bağlantı birden mevcutsa Vista seçtiğiniz öncelik doğrultusunda bir bağlantıyı koparıp diğerine bağlanabiliyor.

Kablosuz ağı kurmak için »Ağ ve Paylaşım Merkezi(i)'ne girin. Daha sonra »Kablosuz ağları yönet«'e tıklayın. Şimdi burardan yine »Ekle« butonuna tıklayın ve gerekli verileri girdikten sonra işlemi tamamlayın.

"Kablosuz ağları yönet" penceresini artık açtığınızda ayarladığınız kablosuz ağları görebilir ve "Yukarı" veya "Aşağı" butonları ile ağları bir sıraya koyabilirsiniz. Vista ağlara sizin belirlediğiniz sıra doğrultusunda bağlanacaktır. Tek şart "Tercih edilen bağlantı hazır olduğunda otomatik bağlan" seçeneğinin devrede olması.

rbaltas@chip.com.tr

WORKSHOP

Windows XP altına kablosuz ağı ayarlamak

Windows XP altında kablosuz ağ kurmanın bir avantajı var: sürücü problemi yok, her ağ adaptörü XP altında sorunsuz çalışıyor.

KABLOSUZ AĞI ARAMAK

Bir kablosuz ağa bağlanmak için Windows XP' de ilk olarak »Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / İletişim / Ağ bağlantıları« yolunu izlemelisiniz. Daha sonra buradaki Kablosuz ağ seçeneğine çift tıklayın ve etraftaki kablosuz ağların aranmasını sağlayın. İstediğiniz ağı bulduğunuzda »Bağlan« komutu ile parolanızı girdikten sonra ağa bağlanabilirsiniz.

AYARLARI DEĞIŞTIRMEK

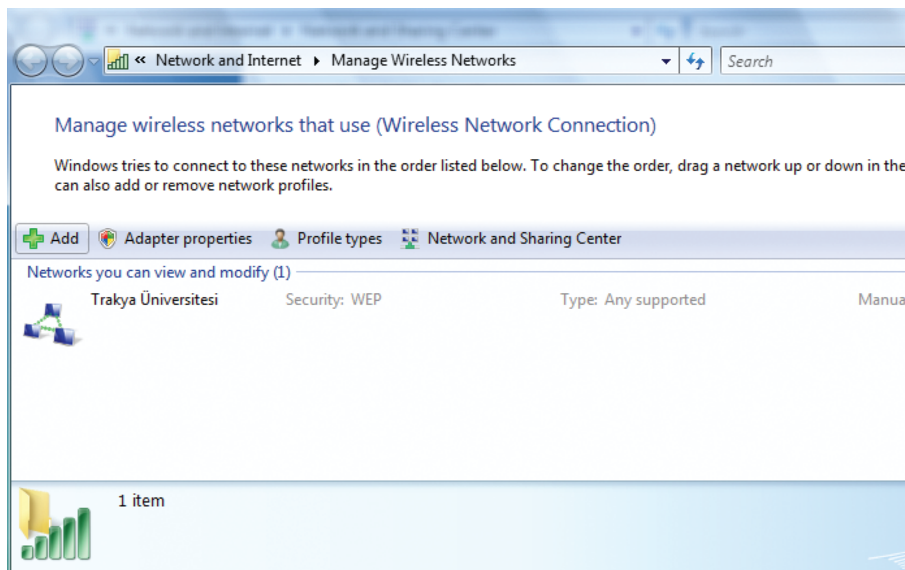
Eğer kablosuz ağ ayarlarını değiştirmek istiyorsanız listedeki bir kablosuz ağı seçin »Ortak Görevler« kısmından »Gelişmiş ayarları değiştir« seçeneğine tıklayın. Buradan »Kablosuz ağ« seçeneğini işaretleyin ve »Tercih edilen kablosuz ağlar« kısmı altından istediğiniz kablosuz ağa tıkladıktan sonra »Özellikler«'i seçin. »Tercih edilen kablosuz ağlar« kısmında yukarı veya aşağı komutlarını kullanarak kablosuz ağları istediğiniz sıraya koyabilirsiniz.

Yine bu kısımda bulunan »Gelişmiş« seçeneğine tıkladıktan sonra seçilen kablosuz ağa otomatik bağlanılması ile ilgili ayarı bulabilirsiniz. Yine benzer bir ayarı da Vista altında bulabilirsiniz. Bu ayarı devre dışı bıraktığınızda bilgisayarınızın bağlanacağı ağları kendiniz seçmelisiniz.

KABLOSUZ AĞI ELLE AYARLAMAK

Kablosuz ağ ayarlarını elle yapabilmek için XP'nin yardımcısını kullanabilirsiniz. Bu aracı başlat menüsündeki Bağlantılar/Kablosuz ağ bağlantısı kurulumu yolu altında bulabilirsiniz. Bir başka alternatif ise Denetim Masası/ Ağ ve Internet Bağlantıları/ Ev veya küçük ofis için kablosuz ağ bağlantısı oluştur seçeneği.

Dikkat: Vista'nın aksine Windows XP ile SSID yayını yapmayan kablosuz ağlara bağlanamazsınız.

Bağlanma Sırasını Belirleme Vista'nın hangi ağa otomatik olarak bağlanacağını belirleyebilirsiniz.

İPUCU

ÇOK FAZLA KABLOSUZ AĞ KOPMASI

Eğer bilgisayarınız iki kablosuz ağa arasında devamlı gidip geliyor ve buda bağlantının kopmasına neden oluyorsa otomatik ağa bağlanmayı devre dışı bırakmalısınız.

Vista'ya hükmedin

Windows Vista'nın kolay kullanımı keyifli görünse de bazı işlemler deneyim gerektiriyor. Vista'ya tam hakim olmanız için gerekenleri açıklıyoruz

RECEP BALTAŞ

Ofis ağınızın yöneticisi herkesin eli ayağı konumunda. Sistemin sadece çalışması değil aynı zamanda yazılımların kurulumu, kullanımı ve işletim sisteminin çalışması da ondan soruluyor. Bazı şeyleri sadece bir defa, bazılarını ise her gün yerine getiriyor. Yöneticiler güvenlik ayarlarını değiştiriyor, yeni donanımları kuruyor ve bütün bilgilere erişimi kısıtlıyor.

Ofisteki çalışma ağınız için geçerli olan, tek bir bilgisayar için de aynı. Kullanıcı hesapları ayarlanmış, kurulumlar yapılmış, sistem güncellenmiş ve virüslere karşı en iyi şekilde ayarlanmıştır.

Yönetici Parolası belirleyin

Windows kurulumunun yanında bir yönetici hesabı oluşturun ve bu hesap üzerinden kullanmak istediğiniz programları sisteme kurun. Eğer bilgisayarı sadece siz kullanacaksanız, başka ayar yapmaya gerek yok.

Bilgisayarınızı başkalarıyla da paylaşıyorsanız (aile bilgisayarı gibi) her kişi için ayrı kullanıcı hesabı oluşturmalısınız. Önemli sürücülerin ve programların silinmemesi için hesap oluşturmak büyük önem taşıyor. Yönetici hesabınıza bir parola koymak için »Denetim Masası / Kullanıcı Hesapları« ve »Aile Güvenliği / Kullanıcı Hesapları / Hesabınız« için bir parola oluşturun yolunu izleyebilirsiniz.

Parolanızın özellikle güvenli olması için şu noktalara dikkat edin. Güvenli bir parola;

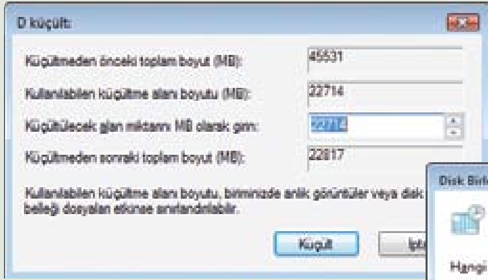
- En az 8 karakterden oluşmalı
- Kullanıcı adınızı, adınızı ya da firma adınızı içermemeli

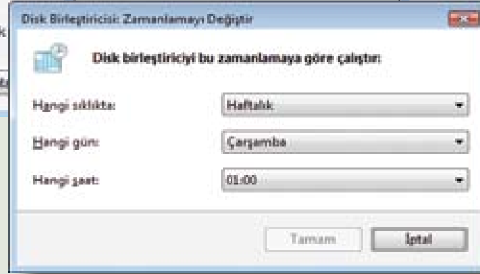
Önleminizi alın Bilgisayarınızı kullanan diğer kullanıcılar için ayrı hesaplar oluşturun.

İPUCU

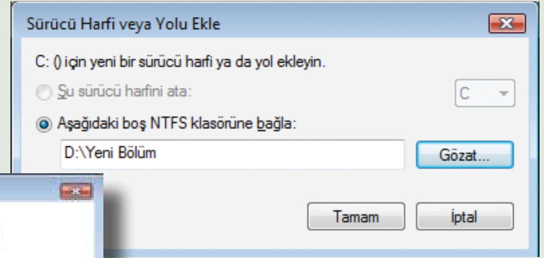
Yeni bir parola veri kaybına yol açabilir. Yöneticiler diğer kullanıcı hesaplarına ulaşabilir ve parolayı değiştirebilirler. Böyle bir işlemden sonra kullanıcı verilerine tekrar ulaşabilir ama hepsine değil. Parola geri alındığında şifrelenmiş verilere, e-postalara ve web siteleri için veya ağ için kayıtlı parolalara erişim kaybolabilir.

Doğru planlama Disk birleştirme işini bilgisayarınızın yoğun olmadığı bir döneme denk gelecek şekilde ayarlayın.

Sürücüyü küçültme Vista sayesinde birkaç tık ile sabit disk bölümlerini küçültebilirsiniz.

Sürücüyü ilişkilendirmek Vista'da, aynen Linux'taki gibi - bir bölümü boş bir dizine bağlayabilirsiniz.

•Önceki parolanızdan farklı olmalı
•Küçük ya da büyük harfler, rakamlar, semboller ya da boşluk içermelidir. (Ör: "W!ndow$V1st@)

Eğer parolanızı aklınızda tutamıyorsanız, güvenli bir yere kaydedebilirsiniz. Parolanızı kasada ya da el yazısıyla yazılmış ve içinde yemek tarifleri bulunan bir not defterinde saklayabilirsiniz. Bu konuda iş sizin yaratıcılığınıza kalmış.

Başka bir alternatif de parola ipucunu kullanmak. Bilgisayarınıza girişte belirecek olan bu ipucunun herkes tarafından görülebileceğini de belirtelim.

Bir başka alternatif ise parola sıfırlama diski (Denetim Masası'nda Kullanıcı Hesabı ve Aile Güvenliği bölümünden oluşturulabilir). Her ne kadar adı disk olsa bu işlem için bir USB bellek veya harici sabit disk kullanabilirsiniz. Daha sonra bu sıfırlama diski sayesinde unuttuğunuz parola yerine yeni bir parola belirleyebilirsiniz.

Normal kullanıcı olarak çalışmak

Bilgisayarınızda gerçekleştirdiğiniz günlük işleriniz esnasında yönetici hesabı yerine standart kullanıcı hesabı kullanmanızı tavsiye ediyoruz. Bu esnada diğer kullanıcıların yaptığı bazı işlemleri yapamazsınız. Örnek olarak yazılım kurulumu, önemli bilgilerin silinmesi ya da güvenlik ayarlarının değişimi gibi. Böylece bilgisayarınız daha güvende olacaktır.

Misafir hesabı kurun

Bilgisayarınızı ara sıra kullanmak durumunda kalan kişilerin sistem kaynaklarına erişimine izin vermek istemiyorsanız, misafir hesabını devreye sokabilirsiniz. Misafir hesabı ile kullanıcı sisteme yazılım ya da donanım ekleyemez, kurulumları değiştiremez veya bir parola oluşturamaz. Misafir oturumu ile kullanıcı ancak çalışma ağına erişme, internete bağlanma ve dosya indirme gibi işlemleri gerçekleştirebilir.

Misafir hesabı varsayılan olarak devreye sokulmuyor bu yüzden kullanıma açmadan önce bu hesabı etkinleştirmelisiniz. »Denetim Masası / Kullanıcı Hesapları ve Aile Güvenliği / Kullanıcı Hesapları / Başka« bir hesabı yönet yolunu izledikten sonra Misafir Hesabı'nı seçin ve etkinleştirin. Misafir hesabı Vista'nın Home sürümünde mevcut değil.

Sabit disk'in birleştirilmesi

Prensipte veriler sabit diske ardı ardına kaydedilir. Daha sonra bazı bilgiler silinirse sabit disk üzerinde yeni verilerin yazılacağı boşluklar oluşur. Eğer oluşan bu alan çok küçükse yeni yazılacak veri ikiye bölünür, ilk parça boşluğa, geri kalan ise devamında depolanır. Fakat bu olay verilerin disk üzerinde parçalanmasına neden olur ki, bu da beraberinde diskte gerçekleşen okuma ve yazma işlemlerinin birkaç milisaniye gecikmesine yol açıyor.

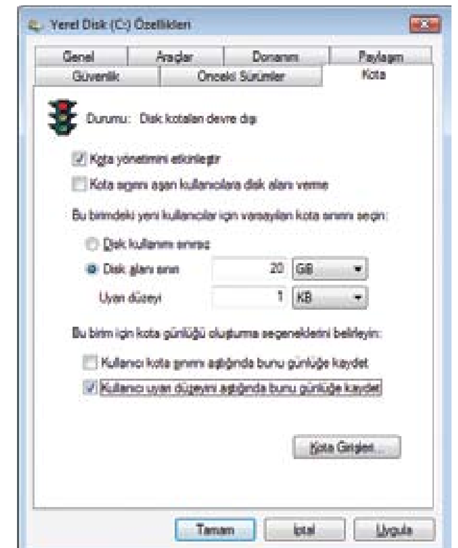
Böyle bir durumda sabit diskin düzenli olarak birleştirilmesi bu sorunu çözecektir. Bu işlem sayesinde veriler diskte tekrar tek parça halinde depolanıyor. Eski Windows sürümlerinde kullanıcı bu işlemi kendisi gerçekleştirmek zorundaydı fakat Windows Vista ile artık belirli zaman aralıkları ile otomatik olarak gerçekleştirmek mümkün.

Eğer bilgisayar tam disk birleştirme zamanında kapatılırsa işlem bilgisayarın bir sonraki açılışında tekrar devreye giriyor. Zamanlamayı değiştirmek istiyorsanız Denetim Masası'ndaki »Sistem« ve »Bakım« bölümüne girin. Burada »Yönetimsel Araçlar« seçeneği altındaki »Sabit sürücüyü birleştir« seçeneğine tıklayın. Açılan pencereden zamanlama ayarlarını gerçekleştirebilirsiniz.

Tek sürücüyü küçültme

Windows Vista'da sürücüleri küçültme imkânına sahipsiniz. Örneğin bir başka işletim sistemi kurmak için ya da kullanıcıların verilerinin depolanması durumunda farklı disk bölümleri oluşturmak mantıklı bir karar olacaktır. Bölüm boyutu küçültülürken normal veriler otomatik olarak boş olan depolama alanına kaydırılır. Bu işlem esnasında verilerinizi güvence altına almanıza gerek yok.

Küçültme işlemi "Disk Yönetimi" içerisinde gerçekleştiriliyor. Buraya »Denetim Masası / Sistem« ve »Bakım / Yönetimsel Araçlar« altından ulaşabilirsiniz. Buradan da »Sabit disk bölümleri oluştur ve biçimlendir« seçeneğine tıkladıktan sonra, karşı-

Disk alanını bölme Kota sayesinde disk üzerindeki alanları kullanıcılara eşit dağıtabilirsiniz.

nıza çıkan pencereden küçültmek istediğiniz bölümün üzerine sağ tıklayıp, açılan içerik menüsünden »Birimi küçült« seçeneğine tıklayın.
Bir sonraki pencerede aşağıdaki değerleri göreceksiniz:
•Bölümün toplam boyutu
•Küçültmeden sonraki boyut
•Kullanılabilecek maksimum küçültme boyutu
•Ve bunların yanında bölümü ne kadar küçülteceğiniz belirleyebilmeniz için bir alan.

Ayrıca: istediğiniz bir sürücüyü büyütebilirsiniz de. Buradaki işlem ise yan yana olan mantıksal birimin depolama alanının diğerine eklenmesi ile gerçekleşebiliyor.

Sürücüyü dosya sistemine yerleştirmek

Unix ve Linux'ta yeni sabit diskler kolayca dosya sistemine ekleniyor. Bu yerleştirme işlemi esnasında elinizdeki depolama alının fazla çaba harcamadan büyütmek mümkün. Windows Vista'da sürücüler harf atamaya gerek kalmadan bir dizine bağlayabileceğiniz benzer bir tasarım da yer alıyor.

Bu işlemi gerçekleştirmek için "Disk Yönetimi" penceresinde bir bölüm seçin ve »Eylem / Tüm Görevler / Sürücü Harfi ve Yolu Değiştir« seçeneğine tıklayın. Açılan pencereden »Ekle / Gözat« yolunu izleyin ve açılan pencereden bu bölüme bağlayacağınız dizini seçin. Eğer boş bir dizin bulamazsanız "Sürücü yolunu tara" penceresinde kendiniz yeni bir dizin oluşturabilirsiniz.

Sabit disk alanını eşit paylaştırma

Eğer bilgisayarı birden fazla kişi paylaşıyorsa her kullanıcıya eşit bir sabit disk alanı belirlemek en adil karar olacaktır. Bu işlemi gerçekleştirebilmeniz için Windows'un kota özelliğini kullanabilirsiniz.

Bu işlevin bir avantajı: Windows Vista sabit disk alanı dolmadan yarı otomatik olarak devreye girer ve sizi uyarır. Tam otomatik olmamasının nedeni ise ayarların kullanıcı tarafından belirlenmesinde yatıyor. 80 GB'lık bir sabit diske Windows Vista yaklaşık 10 GB yer işgal ediyor. Kalan alanı üç kullanıcıya kişi başına 20 GB olarak belirleyebilir ve böylece hem adil bir dağıtım yapar hem de 10 GB alanı da rezerve etmiş olursunuz.

Kota yönetim özelliği maalesef sadece NTF dosya sistemini destekliyor. Ayrıca araç sayesinde diskin bütünün değil sadece belirli bir bölümünü dağıtabilirsiniz. Yine belirli bir dizini dağıtmak da mümkün değil.

Kota yönetimini devreye sokmak için bu işlemi uygulamak istediğiniz bölüme, yani sürücüye sağ tıklayın ve »içerik« menüsünden »Özellikler«'e sağ tıklayarak bölümün özellikler penceresini açın. Buradan »Kota« sekmesine gidin ve »Kota yönetimini etkinleştir« seçeneğini işaretleyin.

Sadece bu seçeneği etkinleştirmenin bir faydası olmayacaktır. »Kota sınırını aşan kullanıcılara disk alanı verme« seçeneğini devreye soktuğunuzda kullanıcıların sabit diskte kullanabilecekleri bir alan belirleyebilirsiniz. Bunun için de yapmanız gereken »Disk alanı sınırı«'nı seçip alan miktarını girmek. Buradaki TB Terabyte (=1000 GB), PB Petabyte (=1000 TB) ve EB ise Exabyte'ı (=1000 PB) temsil ediyor.

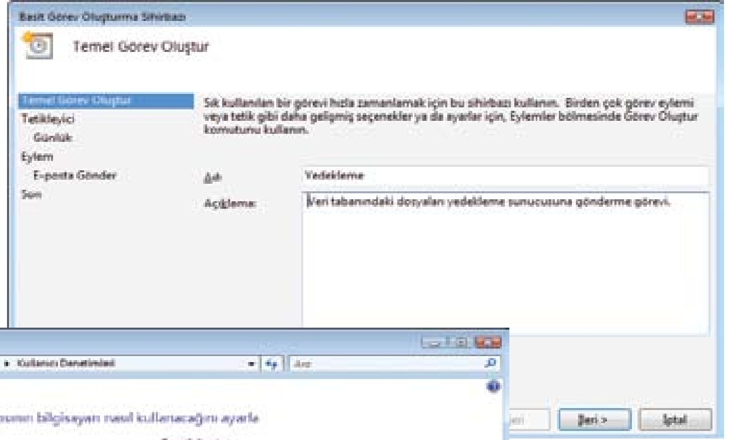
Eğer ayarını yaparsanız her kullanıcını kotasının sınırına ulaştığı zaman bir uyarı alıyor. Bu miktarın ne kadar olacağını belirlemek için "Uyarı düzeyi" bölümüne gerekli miktarı girmeniz gerekiyor. Burada dikkat etmeniz gereken mantıklı bir değer, örneğin toplam değerin %5'i gibi bir rakam vermek. İşlem bittikten sonra »Tamam« ile doğrulayın ve yine »Tamam« diyerek Kota özelliğini devreye sokun.

Kaynak yönetimi konusundaki bir başka seçenek ise Kota girişleri üzerinden kullanıcı için yeni bir kota girdisi belirlemek. Bunun için »Kota / Yeni kota girişi« seçeneğine tıklayın ve açılan pencereye geçerli bir kullanıcı adı girin. Daha sonra »Adları Denetle« komutunu verdiğinizde, Windows Vista girdiğiniz kullanıcıyı otomatik olarak bulacaktır.

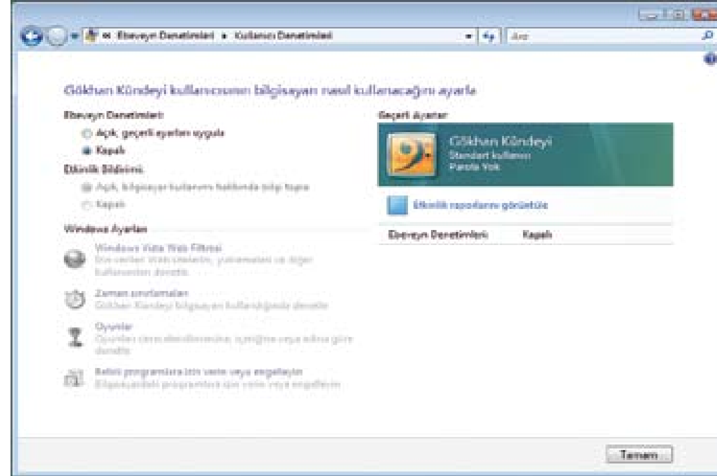
İşlem bitiminde »Tamam«'a tıkladığınızda, bir sonraki ekran da kullanıcıya sırsız alan verebilir veya başka bir kota belirleyebilirsiniz. Tekrar »Tamam«'a tıkladığınızda, kullanıcı "Kota Girdisi" penceresinde belirecektir.

Yönetimsel görevleri planlamak

Dosyaların yedeklenmesi gibi bazı görevlerin düzenli olarak gerçekleştirilmesi gerekiyor. Bu tür işlemleri Vista ile gerçekleştirebilirsiniz. Bunun için Görev Zamanlayıcı'ya bir göz atmanız şart. Bu araca »Denetim Masası /Sistem« ve »Bakım / Yönetimsel Araçlar« yolu altındaki »Görevleri Zaman-

Görevleri zamanlama Vista'nın görev zamanlama özelliğiyle işlemlerinizi belirli aralıklarda otomatik olarak devreye sokabilirsiniz.

Gözlemci Vista Yönetici, her bir hesap için programların, oyunların veya internetin sınırlarını belirleyebiliyor.

> **İPUCU**
> **DİSK TEMİZLEME**
> Bir başka sistem programı da Disk Temizleme. Aracı başlattığınızda sadece kendinizin mi yoksa diğer kullanıcıların dosyalarının da silinip silinmeyeceğini belirleyebilirsiniz. Karşıdan Yüklenen program Dosyaları, Geçici İnternet Dosyaları, Geri Dönüşüm Kutusu ve diğer geçici dosyalar disk temizleme aracı ile silinebilir. Listeden silmek istedikleriniz seçtikten sonra "Tamam" seçeneğine tıklamanız yeterli.

PROFESYONEL İPUCU

Management Console kullanımı

Windows Vista'nın yönetimsel araçları sistem üzerinde dağılmış durumda. Bu araçların bir kısmına »Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Sistem Araçları« altından ulaşabilirsiniz.

MMC'Yİ KEŞFETMEK

Amacına en iyi hizmet eden yönetici araçlarından birini ne Denetim Masası'nda ne de Başlat menüsünde bulabilirsiniz: Microsoft Management Console (MMC). Bu araç sadece bazen Görev Zamanlayıcı ile birlikte beliriyor. MMC Microsoft'un ve diğer üreticilerin yönetimsel araçları için alan sunuyor. Ek Bileşen diye adlandırılan bu araçların her biri yerli yerinde duruyor. Herhangi bir tanesini devreye sokmak için Dosya/Ek Bileşen Ekle veya Kaldır komutunu kullanmanız gerekiyor. Daha sonra karşınıza çıkan yaklaşık 30 aracı ile yerel ağınızı veya bilgisayarınızı yönetmede kullanabilirsiniz.

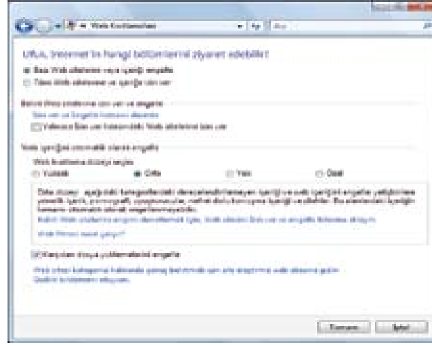
MMC'ye ulaşmak için Başlat menüsündeki arama bölümünü kullanabilirsiniz. Buraya "mmc" yazın ve çıkan sonuca sağ tıklayın, ardından açılan içerik menüsünden "Başlat Menüsüne Tuttur" seçeneğini seçtiğinizde bu özellik daimi olarak başlat menüsünde yer alacaktır.

la« seçeneği ile ulaşabilirsiniz.

Buradaki yardımcı sayesinde yeni bir görev belirleyebilirsiniz. Görev Zamanlayıcı ana penceresindeki »Eylem / Temel Görev Oluştur« komutuna tıkladığınızda, karşınıza "Basit Görev Oluşturma Sihirbazı" çıkacaktır. Burada göreviniz için bir isim belirlemeniz gerekiyor.

İsterseniz göreve bir de açıklama ekleyebilirsiniz. »İleri« diyerek bir sonraki adıma geçtiğinizde görevin hangi aralıklarla devreye sokulacağını belirleyen "Tetikleyici" bölümü karşınıza çıkacak. Burada günlük, aylık, haftalık ve benzeri zamanlamaların yanında son olarak "Belirli bir olay günlüğe kaydedildiğinde" seçeneğini göreceksiniz. Bu seçeneği işaretlediğinizde herhangi bir olay gerçekleştiği zaman - örneğin bir e-posta alındığı veya bir yazılım çalıştırıldığında- göreviniz devreye girecektir.

Belirli bir zaman aralığı veya bir olay seçtikten sonra bir sonraki adımda ne olması gerektiğini belirleyin: Bir programın başlatılması, bir e-postanın gönderilmesi veya ekranda bir uyarının gösterilmesi gibi. Bir sonraki ekranda ise bu işlemin yarıntılarını belirleyebilirsiniz.

Web kısıtlamaları: Her bir kullanıcı için web siteleri ve içerikleri engellenebiliyor.

Hata raporlarını Microsoft'a göndermemek

Herhangi bir program çöktüğünde veya bir donanım sürücüsü yüklenemediğinde oluşan sorunu Microsoft'a iletip iletmeyeceğinizi soran bir hata raporu ekranda beliriyor. Gönderilecek olan bu rapor programın adı, sürümü, olayın gerçekleştiği zaman ve diğer birtakım teknik bilgileri içeriyor.

Eğer raporlama özelliği ile ilgili bir sorunuz varsa veya en basitinden bu özelliğin bilgisayarınızdan herhangi bir veri göndermesini istemiyorsanız, bu özelliği kapatabilirsiniz. Bunun için »Denetim Masası / Sistem / Bakım / Sorun Raporları / Çözümleri« penceresine gidin.

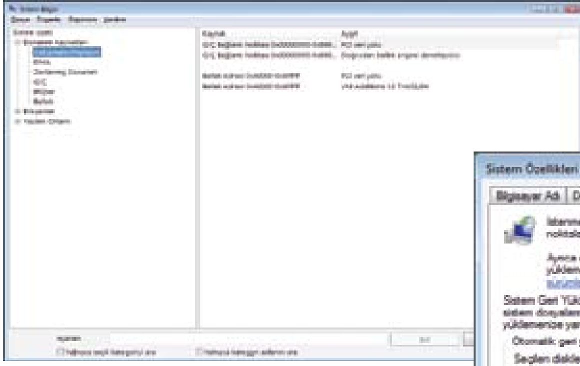
Burada sol kısımdaki »Ayarları değiştir« seçeneğine tıklayın ve tekrar açılan pencerede alt kısımdaki »Gelişmiş ayarlar« seçeneğine tıklayın. Şimdi karşınıza çıkan bölümden ise ilk olarak »Programlarım için sorun bildirimi« seçeneğini »kapalı« konuma getirin. Ardından da »Tüm programlar ve kullanıcılar için sorun bildirimi« seçeneği altındaki »Ayarı değiştir« butonuna tıklayın ve bunu da »Kapalı« konuma getirin.

Eğer Microsoft'u hatalar konusunda devamlı bilgilendirmek sizin için sorun değilse -sorunların çözülmesine yardımcı olmak için- bu ayarı »Her kullanıcının ayarları seçmesine izin ver« seçeneği ile devreye sokabilirsiniz.

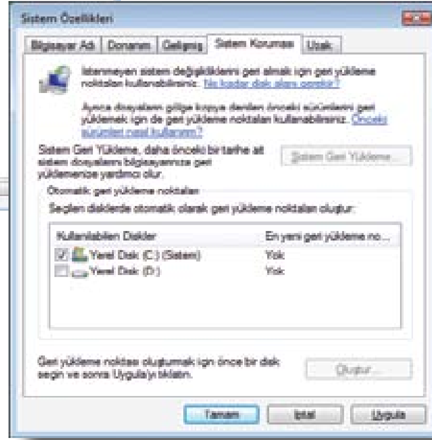
SİSTEM BİLGİSİ

NE NEDİR

Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Sistem Araçları« yolunu izledikten sonra Sistem Bilgisi adlı aracı çalıştırın. Bu araç sayesinde sisteminiz hakkında en detaylı bilgileri edinebilirsiniz. Donanım ayarları, kaynaklar, IRQ'lar, çakışmalar, yazılımlar, ağ ve sürücüler hakkında bilgi bulabilirsiniz. Yine Görünüm/Uzak Bilgisayar komutu ile yöneticiler ağ üzerindeki diğer bilgisayarlar hakkında bilgi edinebilirler.

Sistem bilgisi Yöneticiler herhangi bir sorunda sistemleri hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olmalılar.

Sistem geri yükleme Vista sorun çıkartırsa, sistem geri yükleme ile bilgisayarınızı eski haline getirebilirsiniz.

Vista'yı gözlemci olarak belirlemek

Windows Vista ile bilgisayarı kimin ne zaman kullanabileceğini kolayca belirleyebilirsiniz. Bunun için Ebeveyn Denetimi özelliğini devreye sokabilirsiniz ve diğer kullanıcıları denetleyebilirsiniz. Bu özellik sayesinde diğer kullanıcıların sistemde neyi yapıp neleri yapamayacaklarını belirleyebilirsiniz: İsterseniz interneti kısıtlayabilir, belli yazılımları yasaklayabilir veya sadece belirli oyunların oynanmasına izin verebilirsiniz.

Bu özellik Yönetici ve Misafir hesabı için değil sadece standart kullanıcılar için geçerli. Bu özelliği kullanabilmek için »Denetim Masası / Kullanıcı hesapları / Aile Güvenliği / Ebeveyn Denetimleri« yolunu izlemeniz gerekiyor. Burada kısıtlamak istediğiniz hesabı seçin. Bir sonraki ekranda kullanıcının neleri yapıp neleri yapamayacağını ayarlayabileceğiniz ve bunun yanında kullanıcının yaptıklarını raporlayan etkinlik bildirimi ile ilgili ayarı bulabilirsiniz. "Windows Vista Web Filtresi", "Zaman sınırlamaları", "Oyunlar" ve "Belirli programlara izin verin ya da engelleyin" seçenekleri sayesinde kullanıcının oyun alanını sınırlayabilirsiniz.

Burada Web Filtresinin devreye sokulması kuşkulu bir seçenek. Zira burada istenmeyen bütün web siteleri engellenmeyecek. Bunun nedeni ise daima çıkan yeni web sayfalarının içeriğinin kontrol edilip değerlendirilmesi gerektiği. Bu durumda devreye başka seçenekler sokabilirsiniz: Örneğin Etkinlik Bildirimi'ni devreye sokarak engellenen web sayfaları, engellenen dosya indirmeleri, kullanılan programlar, çalıştırılan oyunlar, gönderilen ve alınan e-postalar ile ilgili bilgiler ve sohbet programlarındaki konuşmaları gözetleyebilirsiniz.

Bakım Görevlerini başlatmak

Yönetici olarak bilgisayarın sorunsuz çalıştığından emin olması gereken kişi sizsiniz. Bunun için bazı bakım görevlerinin yapılması gerekiyor: »Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Sistem Araçları« bölümü altına bu iş için gerekli araçları bulabilirsiniz. Buradan Disk Birleştirici ve Görev Zamanlayıcı gibi bakım araçlarını çalıştırabilirsiniz.

Yedekleme Durumu ve yapılandırması

Bu araç sayesinde verilerinizi otomatik olarak CD, DVD veya ağ üzerindeki bir sürücüye yedekleyebilirsiniz. Vista burada en sık kullanılan veri tiplerini seçiyor. Bu işlem esnasında bazı veriler yedeklenmiyor: EFS ile şifrelenmiş olanlar, sistem ve program verileri, sabit diskteki FAT dosya sistemi halinde bulunana veriler, çöp kutusundaki veriler, geçici dosyalar ve kullanıcı profili ayarları. Eğer bilgisayarınızın komple bir yedeğin almak istiyorsanız "Bilgisayarı Yedekle" özelliğini kullanabilirsiniz.

Vista Home Basic sürümünde yedeklemeyi zamanlamak mümkün değil fakat kendiniz elle bu işlemi gerçekleştirebilirsiniz.

Sistem Geri Yükleme

Bilgisayarınız artık yavaş çalışıyor veya hiç açılmıyorsa Sistem Geri Yükleme yardımı ile bu sorunu çözebilirsiniz. Bu işlem esnasında sistem daha önceden değişiklik yaptığınız veya bir program yüklediğiniz konumuna geri döndürülüyor.

O zamandan itibaren yüklediğiniz tüm programlar, yamalar ve sürücüler sanki hiç olmamış gibi duruyor. E-postalar gibi kişisel veriler ise aynen bırakılıyor. Bir liste üzerinde Vista kaydedilmiş sistem geri yükleme noktalarını size gösteriyor. Buradan istediğiniz seçip o noktaya sistemi geri yükleyebilirsiniz.

Windows Kolay Transfer

Bu program sayesinde bilgisayarınızdaki verileri ve ayarları başka bir bilgisayara taşıyabilirsiniz. Belgelerimi Resimlerim ve Paylaşılan Belgeler gibi klasörlerin içeriğinin yanında e-postalar, ayarlar, kişileriniz gibi Outlook, Outlook Express veya Windows Mail içeriğini aktarabilirsiniz. Kolay Transfer aynı zamanda program ayarları, kullanıcı hesapları ve ayarları, renk derinliği, arka plan resmi, ekran koruyucu, görev yöneticisinin ve başlat menüsünün bireysel ayarları, ağ bağlantıları ve internet ayarları ve sık kullanılanları taşıyabiliyor.

Casusluk yazılımları devre dışı bırakın

Windows Vista'nın kurulumundan sonra Görev Zamanlayıcı'da iki görev devreye giriyor. »Görev Zamanlayıcı Kitaplığı / Microsoft / Windows / Customer Expreience Improvement Program bölümünde bulabileceğiniz ve wsqmcons.exe adlı casus yazılımı çalıştıran bu görev, "Kullanım kolaylığı iyileştirme" amacı ile devreye giriyor. Uygulama Microsoft'a gerek yardım verileri gerekse de internet dokümanları oluşturulması konusunda veriler gönderiyor. Windows Vista lisans anlaşmasının 7.b maddesindeki "Bilginin Kullanımı" bölümünde Microsoft, "Bilgisayar ilgileri, hata raporları ve zararlı yazılım raporları"nı yazılımları ve servisleri iyileştirmek için kullanabileceğini belirtiyor. Firma ayrıca diğer yazılımların Microsoft yazılımlarıyla uyumluluğu arttırabilmek için bu bilgileri üçüncü parti geliştiricilerle paylaşım hakkına da sahip.

Burada Microsoft'a gönderilecekler ile ilgili yumuşak bir tanım görevin kendi içerisinde mevcut: Consolidator adlı görev her gün saat 19:00'da "Kullanıcı Windows Müşteri Deneyimini Geliştirme Programı'na katılmayı kabul etmişse" kullanım verilerini topluyor ve Microsoft'a gönderiyor.

OptinNotification adlı diğer bir görev ise "Microsoft Windows Yazılım Kalitesi Ölçümü Katılım İsteği Bildirimi"ni devreye sokuyor ve her sisteme girişinizde devreye giriyor. Bu iki görev de kullanıcının bu konuda bir doğrulama alınmamasına karşın, standart olarak devreye giriyor. Eğer Microsoft'un size sormadan bilgilerinizi almasını istemiyorsanız, bu iki görevi de devre dışı bıraktıktan sonra Customer Expreience Improvement Program klasörünü Görev zamanlayıcı Kitaplığı'ndan silin.

rbaltas@chip.com.tr

CHIP ONLINE

CHIP Online uzmanları 2 yaşında!

CHIP Online'da 2006 yılında başlatılan Uzmanına Sorun projesi tüm bilgisayar kullanıcılarının sorunlarını çözmeye devam ediyor.

Gecenin bir saati bilgisayar kullanırken bir noktada takıldınız. Bir program çalışmıyor. Aldığınız bir donanımı sisteme tanıtamıyorsunuz. Her bahtsız Windows kullanıcısı gibi sistemi yeniden kurduğunuzda eski donanımlarınızdan birinin aygıt sürücüsünü yükleyemiyor ve bu aygıtı çalıştıramıyorsunuz. Düne kadar hiç sorun çıkartmadan çalışan sisteminiz bir anda yavaşladı, "kağnı formatı"na geçti. Veya hepten açılmamaya, "mavi ekran vermeye" başladı. Ne yapacaksınız? 2006 yılında CHIP Online ziyaretçileri ile tanıştırdığımız "Uzmanına Sorun" sisteminde, yukarıdaki soruların tamamının yanıtı yer alıyor. CHIP Online'a bağlanıp »Uzmanına Sorun« bağlantısına tıkladığınızda ekrana gelecek olan formu doldurmanız, probleminizi ve sisteminizin özelliklerini anlatmanız ve »Gönder« düğmesine basmanız yeterli.

En çok bir saat sonra sorunuza en az bir yanıt alacağınızdan emin olabilirsiniz. Paylaşımı seven ve bilginin ancak paylaştıkça artacağına inanan CHIP Online uzmanları, CHIP Online'ın Uzmanına Sorun köşesinde sizleri bekliyor, herhangi bir soru geldiğinde anında haberdar oluyor, çözümünü biliyorlarsa anında yanıt yazıyorlar. Siz de en umutsuz anınızda, size kulak veren birinin olduğuna şahit oluyorsunuz. Gece yarısı iki, sabahın saat beşi, öğleden sonra dört... CHIP Online uzmanları için gece gündüz fark etmiyor.

Uzmanlarımıza teşekkürler

Uzmanına Sorun bölümümüzü yayına aldığımızdan bu yana iki yıl geçti. Bu iki yıl içerisinde Uzmanına Sorun bölümü, kendi yıldızlarını yaratmış durumda. Bu bölümdeki katkılarından ötürü CHIP Online uzmanlarına sonsuz teşekkür ediyoruz ve bu yazımızda sizleri onlarla tanıştırmayı hedefliyoruz.

CHIP Online ana sayfasına girdiğinizde, biraz aşağı kayın ve "CHIP ONLINE YORUM TARTIŞMA" bölümüne gelin. Burada uzmanlarımızın listesini bulacaksınız. Listemiz etkin olarak güncelleniyor ve en uzmanlar CHIP Online ana sayfasında hak ettikleri yeri buluyor.

Uzmanlarımız donanım, yazılım ve internet servisleri söz konusu olduğunda, bildikleri tüm bilgileri Uzmanına Sorun köşesine başvuran internet kullanıcıları ile paylaşıyorlar. Zor soru, basit soru ya da çok basit soru... Onlar için fark etmiyor. Tüm CHIP Online ziyaretçilerinin sorularını inceliyor ve cevaplamaya çalışıyorlar.

Bir uzmandan sizlere...

MERHABA

Ben Burak Karakaya.
CHIP Online'da adım XxXDarkoXxX.
Her geçen gün yenilenen şu teknolojik Dünya'nın İzmir şehrinde yaşıyorum.

CHIP Online sitesinde "Uzmanına Sorun" bölümünde size yardım eden simalardan biriyim. Her zaman yardım etmeye çalışırken bazen birbirimizle yarıştığımız bile oluyor. Tabii bazen ağzımın açık kaldığı sorunlar da oluyor. Bazen de kolay 1–2 cümle ile cevaplayabileceğimiz sorunlar olmuyor değil.

Bize soru soranların sayısı her gün 20 – 25 kişi kadar. Memnun muyuz diye sorarsanız, yanıtımız: "Evet, mutluyuz ve memnunuz". Özellikle onların sevinçlerini paylaşmanın her şeyden çok daha değerli olduğunu bildirmek isterim.

Sadece "Uzmanına Sorun" bölümü değil diğer bölümlerimiz de var. Benim en çok çözmeyi sevdiğim "Sistem toplama". Bugüne kadar en az 50 tane sistem toplanmasına yardımcı oldum ki, bu sadece fark ederek yaptıklarım.

Hep bir makalem okunsun ya da ünlü olayım isterdim. Bu yazıyla beni birçok kişi okuyacak, ne mutlu bana! Peki, hiç merak eder misiniz bu CHIP Online üyeleri günlük hayatta ne konuşurlar, nasıl yaşarlar? Biraz da bunlardan bahsetmek isterim:

Özel değiliz ya da çok zengin veya böyle şişe camı gözlükleri olan insanlar da tabii ki. Bizim teknolojik hayatımız - en azından benimki - sadece bilgisayarla ilgili. Günlük hayatta teknolojiyi sadece yazılımsal olarak sorun çözmede, slâyt izlemede, sorun çözmede kullanıyorum. Pek teknoloji kullanmam, emektar bir kasam var, arada bir internet kafeye gidip oyun oynarım. O da çok nadirdir.

Her türlü sorunuzu bize iletebilirsiniz. **http://www.chip.com.tr** bizim sitemiz. Sorularınızı sorun, en kısa sürede cevaplayacağız. CHIP Online'da görüşmek üzere.

UZMAN KARTI
Elvis32

Adı, soyadı: Selim Öztürk

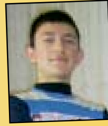
Kimdir? Ne yapar? Üniversite öğrencisiyim. İngilizce İşletme bölümünde öğrenim görüyorum. Üçüncü sınıftayım.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? Burada her gün yeni bir şey öğrenen üyeler, öğrendiklerini yeni öğrenenlerle paylaştıkça bilgi havuzumuz daha da genişliyor.

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? Bu bölümün en önemli özelliği, şüphesiz foruma kayıt olmadan da insanların sorunlarını dile getirebilme olanağının tanınması. Ama sorunlarına çözüm arayanlar ve bulanlar forumun faydasını gördüklerinde gönülden foruma katılıyorlar.

UZMAN KARTI
XxXDarkoXxX

Adı, soyadı: Burak Karakaya

Kimdir? Ne yapar? 15 yaşında, 4 - 5 yıldır bilgisayar ile ilgileniyor.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? Sevgi, dostluk, arkadaşlık bağı ile bağlı olduğum bir forum.

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? İnsanların sorunlarını çözmek insana ayrı bir zevk, yardımlaşma hissi veriyor. Eğer yardımım dokunduysa ne mutlu...

UZMAN KARTI
OBA

Adı, soyadı: Ongun Batuhan Altan

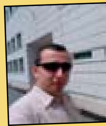
Kimdir? Ne yapar? Anadolu Üniversitesi İşletme bölümünde okuyor. Üniversitedeki Bilim ve Teknoloji kulübünün başkan yardımcısı. CHIP Online'da ayrıca haber editörlüğüne başladı.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? Bilgiye meraklı herkesin mutlaka var olması gereken bir platform.

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? Kullanıcıların birikimlerini çekinmeden aktardığı, kullanışlı bir bölüm.

UZMAN KARTI
Me@

Adı, soyadı: Koray Kocaman

Kimdir? Ne yapar? SIEMENS'te çalışıyorum. BT sektöründe çalışmalarım devam ediyor.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? Katıldığım günden bu yana, gerek bana gerek diğer kullanıcılara birçok faydası olan bir site diyebilirim.

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? Kullanıcılarımızın sorularını en net ve en kolay biçimde cevaplamaya çalışıyoruz.

UZMAN KARTI
Elaziğli

Adı, soyadı: Uğur Karaağaç

Kimdir? Ne yapar? Lisede son yılım. Yaz aylarında İstanbul'un turistik bölgelerinde otelcilik yapıyorum. Bilgisayar her daim en büyük hobim.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? Yıllardır dergimizi ve sitemizi takip ediyorum. Bence Türkiye'deki en dolu içerik buralarda. CHIP, bugüne kadar abonesi olduğum tek dergiydi. Son derece iyi içeriği ve yararlı CHIP Online ile de bu dünyayı takip ediyorum...

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? Bilgisayar dünyası artık öyle bir hal aldı ki yeni gelişmelerden ziyade, gelişme hızını bile takip etmek artık çok zor. İşte bu noktada seviyeli, doğru ve son derece güvenilir kaynak olarak CHIP Online'ın bu hizmeti devreye giriyor. Yeni gelişmeler olsun, merak edilen veya çözülemeyen sorunlar olsun, en kısa sürede en doğru yanıtını burada bulabiliyor.

UZMAN KARTI
Borga-x

Adı, soyadı: Borga Yurt

Kimdir? Ne yapar? Tuna Çelik Firmasında Makine Mühendisi olarak çalışıyor.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? Teknokolik birisi için, teknoloji hakkında bilgi alabileceği yegâne internet sitesi.

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? Bu bölüm kayıtlı veya kayıtsız forum sakinleri için bulunmaz bir nimet. Kafalarına takılan veya merak ettikleri teknolojik bilgileri alabilecekleri, bilgisayar ve bileşenleri hakkındaki sıkıntılarını diğer bilgili veya tecrübeli kullanıcılara sorarak, çözüm alabilecekleri bir bölüm.

UZMAN KARTI
Papatyasever

Adı, soyadı: Tayfur Kılıç

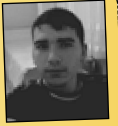
Kimdir? Ne yapar? 8 yıllık İngilizce öğretmeni. İstanbul, Üsküdar'da bir devlet okulunda görevli.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? Bence CHIP Online, teknolojiye ilgi duyanların aradığı her şeyi bulabileceği en geniş kapsamlı sitelerden biri.

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? Eşsiz bir uygulama... Zaten benim CHIP Online ile tanışmam, Uzmanına Sorun bölümüne yazdığım bir mesajla oldu. O zamandan beri fırsat buldukça foruma katılıp, katkı sağlayabileceğimi düşündüğüm noktalarda görüşlerimi yazıyorum.

UZMAN KARTI
blackhawkmilan31

Adı, soyadı: Hüseyin Özdemir

Kimdir? Ne yapar? Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okuyor. Tam bir bilgisayar meraklısı.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? Harika bir site olduğunu düşünüyorum. Eğer böyle düşünmeseydim zaten başka bir forumda daha etkin katılımcı olurdum.

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? Sorunu olan ziyaretçilerin üye olmadan hızlı bir şekilde sorunlarını paylaştığı ve cevap aldığı bir platform. Ziyaretçiler için çok kullanışlı bir hizmet.

UZMAN KARTI
Erdem 187

Adı, soyadı: Erdem Taş

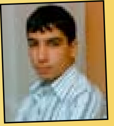
Kimdir? Ne yapar? Lise son sınıf öğrencisiyim. CHIP Online web sayfasında sorularına yanıt bulmayı ve soruları cevaplamayı seviyorum.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? CHIP Online, gerek teknoloji gerekse arkadaşlık bakımından bana diğer sitelerden daha sıcak, daha hoş geliyor. Internet Explorer'ı açtığımda aklıma ilk gelen "acaba CHIP Online'da ne olmuş, sorunlar çözülmüş mü, sorular cevaplanmış mı" oluyor.

CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? CHIP Online ailesini bu çalışmadan ötürü kutluyorum. Neden derseniz; bazı web sayfalarında sorularınızın yanıtını bulabilmek için üye olmak gerekiyor. Uzmanına Sorun bölümünde kişiler birebir bizlere sorununu iletebiliyor ve en kısa sürede yanıtlarını alıyor. Bu da onların sorunları ile uğraştığımızın en açık kanıtı.

UZMAN KARTI
Kullanmıyor

Adı, soyadı: Sefa Adak

Kimdir? Ne yapar? 16 yaşındayım. Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümü 2. Sınıf öğrencisiyim. Bilgisayar Ve teknolojiyle yakından ilgileniyorum.

CHIP Online hakkında ne düşünüyor? CHIP Online çok amaçlı bir site. Burada insanlar bilgisayar ve teknoloji hakkında en güncel bilgileri anında öğrenebiliyor ve sitedeki yüzlerce makale ile her konuda bilgi sahibi olabiliyor.

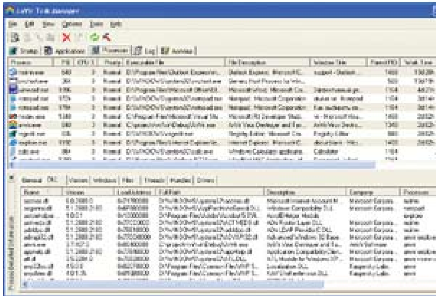
CHIP Online Uzmanına Sorun bölümü hakkında ne dedi? Uzmanına Sorun bölümü, kullanıcıların sorunlarına çözüm aramak için kullandığı çok güzel bir bölüm. Bu bölümün en önemli özelliği ise soru sormak için siteye üye olmanın gerekmemesi.

Ücretsiz yazılımlar

Her ay YENİ

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

1 ANVIR TASK MANAGER FREE

İŞLETİM SİSTEMİ	WIN 98, ME, XP, 2000, VISTA
DİL	İNGİLİZCE

Her şey kontrolünüzde

Bilgisayarınızın başındayken sisteminizin arka planında neler olup bittiğini merak ediyorsanız, bu program tam size göre. Zira AnVir Task Manager Free sayesinde, sisteminizde başlangıçta etkin olan ya da daha sonra etkinleşen tüm programları, uygulamaları, internet bağlantılarını, log dosyalarını, sürücüleri görebiliyorsunuz.

ipucu 1 ► Kurulumdan sonra System Tray'da çalışmaya başlayan programın ana penceresini ekrana getirebilmek için, otomatik olarak atanmış olan [CTRL] + [SHIFT] + [F1] tuş bileşimini kullanabilirsiniz. Bu tuş bileşimini değiştirebilmek için ise, »Tools / Options« yolunu izleyebilirsiniz.

ipucu 2 ► Program ve servislerin listelendiği »Applications, Startup, Processes« ve »Services« bölümlerindeki uygulamaların isimlerine tıklayarak, programın hemen alt penceresinde görebileceğiniz sekmelerden uygulamalar hakkında çeşitli bilgiler alabilirsiniz.

Bilgi için: www.anvir.com

2 WAVOSAUR

İŞLETİM SİSTEMİ	WIN XP, VISTA
DİL	İNGİLİZCE

Ses editörünüz

Oldukça kullanışlı bir ses editörü olan Wavosaur, bilgisayarınızda kayıtlı olan ve düzenlemek isteyebileceğiniz MP3 ve WAV biçimindeki ses dosyalarınızı, zengin işlevleri sayesinde düzenleme imkânı sunuyor. Ses dosyalarınızı »File / Open« yolunu izleyerek açmak yerine, dosyalarınızı farenizle tutup programın penceresinin üzerine bırakarak kolayca açabilir ve üzerine çeşitli efektler ekleyerek istediğiniz gibi yeniden düzenleyebilirsiniz.

ipucu 1 ► Programın ana penceresindeki »Tools« menüsünden ulaşabileceğiniz »Batch Processor« sayesinde, aynı anda birden fazla ses dosyasını düzenleyebilir ve bu sayede zaman kazanabilirsiniz.

ipucu 2 ► Ses kaydına başlamadan önce mutlaka, »Options« menüsünde bulunan »Audio configuration« bölümünden ses giriş ve çıkış ayarlarına göz atmanızı tavsiye ederiz. Zira bu bölümde ses kalitesini arttırıcı birçok seçenekle karşılaşacaksınız.

Bilgi için: www.wavosaur.com

BİLGİ

Tüm programlar ücretsiz

1 **AnVir Task Manager Free** ► Görev yönetici
2 **Wavosaur** ► Ses editörü
3 **CIB PDF Brewer** ► PDF dönüştürücü
4 **Vista4Experts** ► Sistem optimizasyon
5 **MXPlay Desktop** ► Ses düzenleme
6 **Getleft** ► İndirme yöneticisi
7 **IKEA Home Planner** ► Dekorasyon

8 **AYIN ARACI**
Free FLV Converter 3.5 ► Video indirme

9 **EnhanceMyVista** ► Vista optimizasyonu
10 **SpaceTime 3D-Browser** ► 3D tarayıcı
11 **YaCy** ► P2P uygulaması
12 **AnyTV** ► Multimedya aracı

Güncellemeler

1 **Spamihilator 0.9.9.38**
2 **XP Antispy 3.96.8**
3 **IBM Lotus Symphony Beta 4**

► **DVD'DE:** Yazıda adı geçen bütün araçları CHIP CODE **FREEWARE** altında bulabilir ve kurabilirsiniz.

3 CIB PDF BREWER

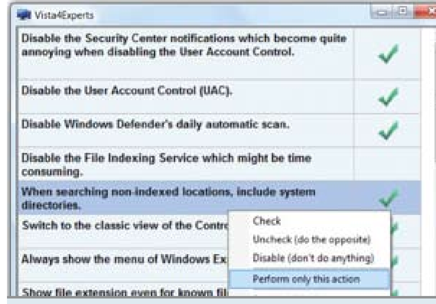
İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, 2000, VISTA
DİL İNGİLİZCE

PDF dönüştürücü

CIB PDF Brewer sayesinde, MS Word, Excel ve diğer ofis dokümanlarınızı kolayca PDF biçimine dönüştürebilirsiniz. Programın kurulumundan sonra PDF biçimine dönüştürmek istediğiniz ofis dokümanını açtığınızda, araç çubuğu üzerine eklenmiş olan »Generate PDF with CIB pdf brewer« ile dönüşümü tamamlayabilirsiniz.

ipucu ► Dokümanınızı PDF biçimine dönüştürmeden önce, »Configure CIB pdf brewer« ile dönüşüm ayarlarına bakın.

Bilgi için: www.cib.de/english

4 VISTA4EXPERTS

İŞLETİM SİSTEMİ WIN VISTA
DİL İNGİLİZCE

Daha az mesaj

Vista kullanıcısıysanız ve PC'nizin başındayken sürekli olarak karşınıza çıkan diyalog kutularından pek çok Vista kullanıcısı gibi sıkıldıysanız, Vista4Experts sayesinde bu diyalog kutularından kurtulabilir veya istediğiniz miktarla sınırlayabilirsiniz.

ipucu ► Programı açtığınızda karşılaşacağınız listedeki maddelere sağ tıkladığınızda maddelerin tümünü seçebileceğiniz, iptal edebileceğiniz ya da durumlarını terslerine çevirebileceğiniz işlemler yapabilirsiniz.

Bilgi için: www.ntcore.com

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz. Programların sitelerini ziyaret etmeyi unutmayın.

SPAMİHİLATOR 0.9.9.38

Türkçe dil desteği sunan ve kolay bir kullanıma sahip olan Spamihilator ile postalarınızı kolaylıkla filtreleyebilir ve böylelikle yığın postalara veda edebilirsiniz.
Bilgi için: www.spamihilator.com

XP ANTİSPY 3.96.8

Windows XP ve Vista işletim sisteminizin ince ayarlarını yönetebileceğiniz bu yazılım sayesinde, sisteminize zarar verecek durumların oluşmasını engelleyebilirsiniz. Bu popüler spyware programını denemenizde yarar var.
Bilgi için: www.xp-antispy.org

IBM LOTUS SYMPHONY BETA 4

Açık kaynak kodlu ve oldukça başarılı bir ofis yazılımı olan IBM Lotus Symphony, Microsoft Office gibi IBM Lotus Symphony Documents, Presentations ve Spreadsheets uygulamalarını içeriyor.
Bilgi için: http://symphony.lotus.com

5 MXPLAY DESKTOP

İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP
DİL İNGİLİZCE

Kendi müziğini yap

Oldukça ilginç ve eğlenceli bir program olan MxPlay Desktop'ı bilgisayarınıza kurduktan hemen sonra, siz de müziklerle YouTube videolarını birleştirerek, bunların üzerlerine çeşitli efektler ekleyip kendi müziğinizi oluşturabilirsiniz. Özellikle elinizin altında bir de Nintendo Wii'niz varsa programın sunduğu Bluetooth desteği sayesinde bu işlemleri Wiimote'unuzla yapabilir ve eğlenceyi katlayabilirsiniz.

ipucu ► MxPlay Desktop'un Internet Explorer'a mı, yoksa Firefox'a mı ekleneceğini kurulumda belirleyebiliyorsunuz.

Bilgi için: www.mxplay.com

6 GETLEFT

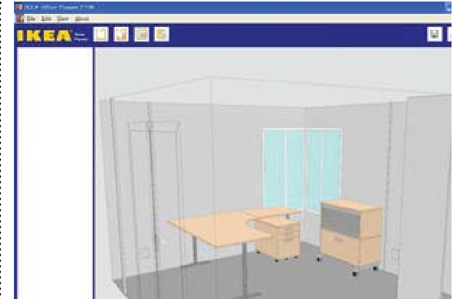
İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, 2000, VISTA
DİL İNGİLİZCE

İndirme yöneticisi

Türkçe de dâhil olmak üzere birçok dil seçeneğine sahip olan ve açık kaynak kodlu bir indirme yöneticisi olan Getleft ile adresini belirttiğiniz internet siteleri üzerinden bilgisayarınıza verimli bir şekilde dosya indirebiliyorsunuz. Aynı anda birden fazla kaynak üzerinden işlem yapmak mümkün.

ipucu ► İnternet bağlantınızın kesilmesinden ya da çeşitli nedenlerden dolayı iptal edilen bir işlemin kaldığı yerden devam edebilmesini sağlamak için üzerine çift tıklamanız yeterli olacaktır.

Bilgi için: http://sourceforge.net/projects/getleftdown

7 IKEA HOME PLANNER

İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP, 2000, NT, VISTA
DİL İNGİLİZCE

Hayalinizi gerçekleştirin

IKEA Home Planner sayesinde, yenilemek istediğiniz odanızın ölçülerine göre yepyeni IKEA mobilyalarını seçerek hayal gücünüzle sınırlı ölçüde farklı farklı şekillerde tasarım denemeleri yapabilir, yaptığınız bu oda tasarımının maliyetinin ne kadar olduğunu öğrenebilir ve odanız için seçtiğiniz ürünlerin listesinin bir çıktısını alabilirsiniz. Geriye yapmanız gereken tek şey, bu liste ile gidip alışverişinizi yapmak.

ipucu ► Program, FPF gibi kendine has bir biçim kullandığı için virüs tarayıcınız tarafından virüs olarak algılanabilir.

Bilgi için: www.ikea.com.tr →

9 ENHANCEMYVISTA

İŞLETİM SİSTEMİ	WIN VISTA
DİL	İNGİLİZCE

Vista yardımcısı

EnhanceMyVista, Vista ile ilgili önemli seçeneklere ulaşabilmeyi ve ince ayarlar yapmayı sağlıyor. Yazılım içerdiği Kayıt Defteri temizleyicisi ve uygun Kayıt Defteri birleştiricisi sayesinde işletim sisteminizin performansını da arttırıyor.

ipucu ► EnhanceMyVista'nın bu sürümünde, başlangıç programları düzenleyicisi, disk birleştiricisi, farklı güvenlik ve sistem araçları yer alıyor.

Bilgi için: www.seriousbit.com

AYIN ARACI

8 Free FLV Converter 3.5: Video indirmenin kolay yolu

Oldukça basit olan arayüzü sayesinde kolayca kullanabileceğiniz Free FLV Converter üzerinden, YouTube, DailyMotion, Google, MetaCafe ve daha birkaç popüler video paylaşım sitesinde video araması yapabilir, aramanız sonucunda listelenen videoları izleyebilir, dilediğiniz videoları bilgisayarınıza indirebilir ve bu videoları çeşitli biçimlerde kaydedebilirsiniz. Söz konusu program ayrıca bilgisayarınızdaki AVI, DIVX, WMV ve MP4 biçimindeki videolarını da FLV biçimine dönüştürmeye yarıyor.

İpucu 1 ► Kurulum işleminin ardından hiçbir ayar yapmadan video indirmeye başladığınızda, program indirdiğiniz bu videoları bilgisayarınızın masaüstüne, AVI biçiminde kaydedecektir. Videoları istediğiniz yere, istediğiniz biçimlerde kaydedebilmek için, üst menüde bulunan »Youtube'dan İndir« butonuna tıkladığınızda açılan pencerenin sol tarafındaki »Yazım Ayarları« kısmını kullanabilir, diğer ayarlara da yine aynı pencere üzerinden ulaşabilirsiniz.

8 FREE FLV CONVERTER 3.5

İŞLETİM SİSTEMİ	WINDOWS 2000, XP, 2003, VISTA
DİL	TÜRKÇE

İpucu 2 ► AVI, DIVX, WMV ve MP4 biçimindeki videolarınızı FLV biçimine çevirebilmek için yine üst menüde bulunan »FLV'ye Dönüştür« butonuna tıklayıp açılan pencereden ayarlarınızı yaptıktan sonra, »Dönüştür« butonuna basarak işlemi tamamlayabilirsiniz.

Bilgi için: www.koyotesoft.com

10 SPACETIME 3D-BROWSER

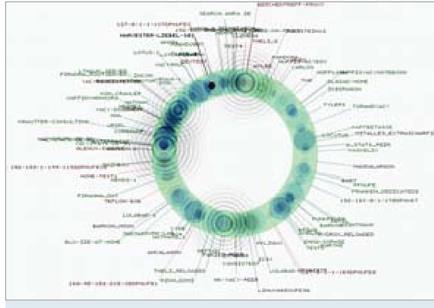
İŞLETİM SİSTEMİ	WIN XP, 2000, VISTA
DİL	İNGİLİZCE

Üç boyutlu web tarayıcı

WinFlip programına görsel olarak oldukça benzer bir yapıda olan Spacetime 3D-Browser, sunduğu üç boyutlu web tarayıcı ile web sayfaları arasında üç boyutlu olarak dolaşabilmenize imkân tanıyan şık bir program. Ziyaret ettiğiniz sayfaları art arda masaüstünüze serpiştiren bu program nedeniyle internette daha fazla zaman geçirmeniz olası.

ipucu ► Tarayıcının üst menüsünün en sol kısmındaki [*] butonuna tıklayarak »Navigator Tool«u açabilir, onun hemen yanındaki [+] butonu ile de üzerinde bulunduğunuz sayfayı »Sık Kullanılanlar«a ekleyebilirsiniz.

Bilgi için: www.spacetime.com

11 YACY

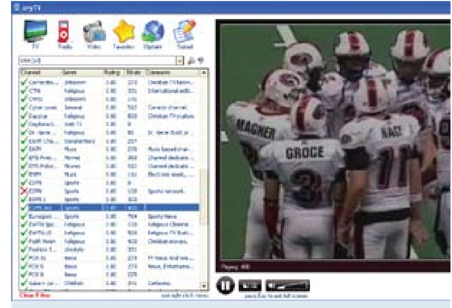
İŞLETİM SİSTEMİ	WIN 98, ME, XP, 2000, VISTA
DİL	İNGİLİZCE

P2P uygulaması

P2P kullanıcılarının yakından ilgilenecekleri Java tabanlı bir arama motoru olan Yacy, bir peer-to-peer uygulaması. İnternette kullanıcılar arasında hızlı dosya paylaşımı sağlayan programın sunduğu en önemli avantajlarından biri, diğer benzer yapıda olan programların aksine, sinir bozucu reklâmlardan tamamıyla arındırılmış olması.

ipucu ► Eğer programın arayüzünü göründüleyemiyorsanız, 8080 numaralı port'unuzu kontrol ederek güvenlik duvarının etkin olup olmadığına bakabilir ve eğer etkin durumdaysa onu devre dışı bırakarak arayüzünü görüntüleyebilirsiniz.

Bilgi için: www.yacy.net

12 ANYTV

İŞLETİM SİSTEMİ	WIN XP, 2000, VISTA
DİL	İNGİLİZCE

Multimedya aracı

AnyTV ile bilgisayarınızdan tüm dünya kanallarını izleyebilir ve radyoları dinleyebilirsiniz. Radyo ve televizyon yayınlarının dışında çeşitli videoları da izleyebildiğiniz yazılım, 2.500'ü aşkın televizyon, 4.500'den fazla radyo kanalı ve yaklaşık 7.000 adet video içeriyor. Yalnız bu yayınların hepsinden faydalanabilmek için yazılımın ücretli sürümünü uygun bir fiyat karşılığında edinmelisiniz.

ipucu ► »TV, Radio« ve »Video« listelerinden, istediğiniz yayınlara fareniz ile sağ tıklayarak açılan menüden »Add to Favorites«'e tıklayabilir ve bu sayede kanal listenizi oluşturabilirsiniz.

Bilgi için: www.anytvplayer.com

Tips + Tricks

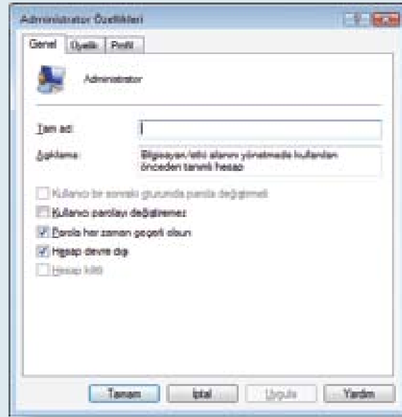
DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

RECEP BALTAŞ

1. Windows Vista
Uyarılar olmadan sistem ayarlarını yapın

Sistemin en ince ayarlarına ulaşabilmeniz için Windows Vista, özel kullanıcı hesabı "Administrator" ile geliyor. Bu hesabın güzel yanı, yapacağınız her ayarda sinir bozucu uyarıların karşınıza çıkmaması. Fakat yine de bu hesap ile her şeyi uyarılar olmadan gerçekleştirmek mümkün değil.

İPUCU ► Standart olarak yönetici hesabı Windows Vista altında devre dışı bırakılmış durumda. Fakat bunu bir iki kod ile kolayca değiştirebilirsiniz.

Tüm haklar elinizde: Bu ekran üzerinden yönetici hesabını kolaylıkla devreye sokabilirsiniz.

YÖNETİCİ HESABINI DEVREYE SOKMAK: Yönetici haklarınızın olduğu bir hesap ile sisteme giriş yapın. Daha sonra »Başlat / Denetim Masası / Sistem / Bakım / Yönetimsel Araçlar / Bilgisayar Yönetimi«ni açın. Buradan sol kısımdaki »Bilgisayar Yönetimi / Sistem Araçları / Yerel Kullanıcılar ve Gruplar / Kullanıcılar« yolunu izleyin. Şimdi sağ kısımda Adminisrator hesabını göreceksiniz. Bu hesaba çift tıkladıktan sonra açılan penceredeki "Hesap Devre Dışı" seçeneğindeki işareti kaldırın. Şimdi »Tamam«a tıklayın. Artık bilgisayarı yeniden başlattığınızda karşılama ekranında yönetici hesabının simgesini görebilirsiniz. Artık bu hesapla oturum açabilirsiniz. Yalnız bu hesap için »Denetim Masası / Kullanıcı Hesapları« üzerinden etkili bir parola belirlemelisiniz.

SEMBOLÜ GÖSTERMEK: Eğer yaptığınız bu değişikliğe karşın yönetici hesabının simgesi görünmüyorsa Kayıt Defteri'nde bazı değişiklikler yapmanız gerekiyor olabilir. Bu ayarı yapmak için yönetici haklarına sahip bir hesap ile sisteme giriş yapın. Şimdi başlat menüsündeki arama kutucuğuna "regedit" yazarak Kayıt defteri Düzenleyicisi'ni açın. Buradan da »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\SpecialAccounts« anahtarına gidin. Eğer bu anahtar mevcut değilse »Düzen / Yeni / Anahtar« komutu ile "SpecialAccounts" adında bir anahtar yaratın. Daha sonra bu anahtar altında "UserList" adında bir başka anahtar daha yaratın. Bu anahtarı seçtikten sonra sağ tıklayın ve "Yeni DWORD (32 Bit) Değeri" komutunu verin. Bu girdiye "Administrator" adını verin. Şimdi oluşturduğunuz bu girdiye çift tıklayın ve değerini "1" olarak atayın. İşlem bittiğinde ise »Dosya / Çık« komutu ile Kayıt Defteri Düzenleyicisi'nden çıkın.

HESABI HIZLI BİR BİÇİMDE AÇIP KAPAMAK: Güvenlik dolayısıyla yönetici hesabını sadece gerektiği durumlarda kullanmalısınız. Hesabı hızlı bir biçimde açıp kapatmak için "showAdministrator.vbs" adlı VBScript dosyasını kullanabilirsiniz.

```
Option Explicit

Dim objWshShell

Dim strKeyAdministrator

Dim strValue
```

İçindekiler

WINDOWS ► SAYFA 214

UYGULAMALAR ► SAYFA 219

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (»•«) ile belirtiliyor.

```
Set objWshShell = CreateObject(„WScript.Shell“)

strKeyAdministrator = „HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\SpecialAccounts\UserList\Administrator“

strValue = objWshShell.RegRead(strKeyAdministrator)

If strValue = 0 Then

objWshShell.RegWrite strKeyAdministrator, 1, „REG_DWORD“

MsgBox „Administrator hesabı devrede!“

Else

objWshShell.RegWrite strKeyAdministrator, 0, „REG_DWORD“

MsgBox „Administrator hesabı devre dışı!“

End If

Set objWshShell = nothing
```

Bu dosyayı oluşturup bilgisayarınıza kopyalayın daha sonra üstüne sağ tıklayarak “Yönetici olarak çalıştır” komutunu verin. Bu program hesabı kapatıp açacaktır. Bir mesaj sizi hesap konusunda bilgilendirecektir.

2. Windows XP Görev çubuğunda pencerelerin ön izlemesini göstermek

Windows XP’nin takipçisi Vista’da, kullanıcı, farenin işaretçisini görev çubuğundaki bir uygulamanın üzerine getirdiğinizde uygulamanın küçük bir ön izlemesi beliriyor. Peki XP için de böyle bir şey mümkün mü?

Mini pencereler Ücretsiz araç Visual Tooltip sayesinde XP üzerinde pencerelere önizleme yapabilirsiniz.

İPUCU ► Evet, mümkün. Ücretsiz uygulama Visual Tooltip görev çubuğundaki uygulamalar için kolayca yerlerini değiştirebileceğiniz ön izlemeler oluşturuyor. Hatta isterseniz uygulama, araç çubuğunun yerini alıyor. Aracı ücretsiz olarak **www.chrisnsoft.com/wp-content/uploads/visualtooltip22.zip** adresinden indirebilirsiniz.

YÜKLEME: ZIP dosyasını uygun bir konuma çıkartın ve VisualToolTip.exe adlı dosyayı çalıştırın.Daha sonra ilk pencerede dil olarak Turkish v2.1’i seçtikten sonra »Tamam«a tıklayın. Program çalıştıktan sonra sistem tepsisinde yerini alacaktır. Sırasıyla simgeye ve »Seçenekler«e tıklayın.

AYARLAMAK: “Küçük resim Önizleme” sekmesinden resim büyüklüğünü, arka plan resmini ve saydamlığı ayarlayabilirsiniz. Buradaki ayarları yaptıktan sonra »Görünüm« sekmesine geçin ve “Windowsla Başlat” seçeneğini işaretleyin. Standart olarak kısa bir süre sonra animasyonlu pencereler devreye girmiş olacaktır. Yine buradan “Küçük resim önizleme gecikme süresi” değerini “700” den “0” a indirirseniz veya azaltırsanız pencereler daha hızlı hareket edecektir. Ayrıca “Küçük resim açılırken efekt” ve “Küçük resim kapanırken efekt” seçeneklerini kapatırsanız önizlemeler daha hızlı açılacaktır. Sürükle-Bırak yöntemi ile ön izleme resminin yerini değiştirebilir veya ekrana taşıyabilirsiniz. Burada önizleme ön planda olacak ve daima güncel kalacaktır. Bu sayede görüntüde gerçekleşen değişiklikleri görebilirsiniz. Daha sonra bu pencereye ihtiyaç duymadığınız takdirde fare işaretçisini pencerenin üzerinde tutun ve başlığın kenarında beliren raptiye sembolüne tıklayın.

GÖREV ÇUBUĞUNU DEĞİŞTİRMEK: Visual Tooltip görev çubuğunu, Macintosh’larda olduğu gibi, üç boyutlu bir çubuk ile değiştirebiliyor. Bunu gerçekleştirmek için aracın ayarlarından »Dock« sekmesine gidin. Buradaki »Bütün küçük resim önizlemelerini Dock içine otomatik yerleştir« seçeneğini devreye sokun. Ayrıca Geçirgenlik ve Döndürmeyi de ayarlayın ve alternatif görev çubuğunuz test edin. Ayrıca isterseniz »Görev Çubuğu« sekmesi üzerinden »Görev çubuğunu gizle« seçeneği ile görev çubuğunu devre dışı bırakabilirsiniz.

DİKKAT: Aracı Windows ile otomatik başlayacak şekilde ayarladığınızda ve görev çubuğunu devre dışı bıraktığınızda, yeni görev çubuğunu doğru ayarlamadığınız takdirde programlarınız çalışmayabilir. Böyle bir durumda [Windows] + [E] tuş bileşimini kullanarak Windows Explorer’ı açın ve “VisualToolTip.exe” dosyasını bulun. Aracı çalıştırın. Daha sonra seçenekler vasıtası ile ayarları yeniden değiştirebilirsiniz

3. Windows 2000, XP, Vista Oyunlardan sonra masaüstünü yeniden boyutlandırma

Oyun bitti, masaüstü gitti... Pencerelerin başlıkları, kapatma simgeleri gibi simgeler çok büyük bir hal aldı. Masaüstünde de simgeler yerine siyah kareler görünüyor. Peki ne yapmalı?

Düzeltme Bu ayar üzerinden bozulan simgeler ve yazı tiplerini düzeltebilirsiniz.

İPUCU ► Büyük olasılıkla oyun sadece çözünürlüğünüzü değil, aynı zamanda DPI ayarlarınızı da değiştirdi. Nesnelerin monitörde ne kadar büyük gözüktüklerinden bu anlaşılabiliyor. İlk olarak yarları eski haline getirmeyi deneyin. Bunun İçin »Denetim Masası / Görüntü« yolunu izleyin. Buradan »Görünüm« bölümündeki yazı tipi boyutunun »Normal« olduğundan emin olun. »Uygula« ve »Tamam« diyerek buradan ayarları doğrulayın.

2000, XP: Yanlış DPI ayarını değiştirmek için masaüstüne sağ tıklayın ve açılan menüden »Görüntü«ye tıklayın. Daha sonra buradan »Ayarlar« sekmesine geçin ve »Gelişmiş»e tıklayın. Şimdi açılan pencereden DPI ayarını 96 olarak değiştirin. »Uygula« ve »Tamam« ile yaptığınız değişikliği doğruladıktan sonra bilgisayarı yeniden başlatın.

VİSTA: Vista altında masaüstünde boş bir yere sağ tıklayıp »Kişiselleştirme« seçeneğine tıklayın. Akabinde sol kısımdan »Yazı tipi boyutunu belirle (DPI)« seçeneğine tıklayın; »Varsayılan ölçek (96 DPI)« seçeneğini işaretleyin. Bilgisayarınızı yeniden başlattıktan sonra sorun çözülmüş olacaktır. Siyah kare sorununu çözmek için ise değeri önce 120 DPI yapın. Bilgisayarı kapatıp açın ve tekrar 96 DPI’a getirin.

→

4. Windows Vista Internet Explorer’ı masaüstünden başlatın

Windows XP’de masaüstünde Internet Explorer’ı çalıştırmak için basit bir kısayol yerine gerçek bir simge mevcut iken Vista masaüstünde bu sembolden eser yok. İşin kötü yanı ise bu sembolü yerine koyamamanız.

Eksik Masaüstünde Internet Explorer simgesi gösterilmesine dair seçenek Vista'da mevcut değil.

İPUCU ► Yine de programın kök dizinine uzanan normal bir kısayol yaratmak mümkün. Fakat bu kısayol üzerine sağ tıkladığınızda içerik menüsünden internet özellikleri gibi kullanışlı özelliklere doğrudan erişemiyorsunuz. Ancak bir Kayıt Defteri girdisi ile Internet Explorer'a ait gerçek bir sembolü masaüstüne yerleştirebilirsiniz. Bunun için Kayıt Defteri'ni açın ve »HKEY_CURRENT_USER\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\HideDesktopIcons\New« anahtarına gidin. Şimdi »Düzen / Yeni / DWORD (32 Bit)« değeri komutuyla yeni bir girdi yaratın ve bu girdiye Class-ID olarak {871C5380-42A0-1069-A2EA-08002B30309D} değerini verin. Daha sonra oluşturduğunuz bu yeni girdiye çift tıklayın ve "0" değerini verin. Eğer bu özelliğin bütün kullanıcılar için aynı olmasını istiyorsanız aynı girdiyi aynı değer ile "HKEY_LOCAL_MACHINE" altındaki benzer anahtarın içinde oluşturmalısınız. Şimdi Kayıt Defteri'ni kapatın ve masaüstünde boş bir yere tıklayıp [F5] tuşuna basın. Windows görüntüyü güncelleyecektir. Eğer sembol yine de görünmezse Internet Explorer'a erişimi yeniden güncelleyin. Bunun İçin »Denetim Masası / Programlar / Varsayılan Programlar« yolunu izleyin ve buradaki »Program erişimi ve bilgisayar varsayılanlarını ayarla« seçeneğine tıklayın ve açılan pencereden ayarı »Özel« olarak değiştirin. Şimdi bu seçeneğin yanındaki ok'a tıklayın ve açılan menüden »Bu programa erişimi etkinleştir« seçeneğini işaretleyin.

5. Windows XP, Vista
Verileri can sıkıcı uyarılar olmadan silmek

Windows Vista'da verilerinizi silerken sistem bu dosyaları gerçekten de "Geri Dönüşüm Kutusu"na gönderip göndermek istemediğinizi ısrarla soruyor.

İPUCU ► Bu uyarıları devre dışı bırakmak için masaüstündeki Geri Dönüşüm Kutusu üzerine sağ tıklayın, açılan menüden »Özellikler«e tıklayın. Karşınıza çıkan penceredeki »Silme onay iletişim kutusunu göster« seçeneğindeki işareti kaldırın. »Tamam« diyerek yaptığınız değişikliği onaylayın, artık Windows silmek istediğiniz her dosya için gerçekten silip istediğinizi sormayacak.

6. Windows Media Player 11
Menü çubuğunu kalıcı olarak göstermek

Yeni Windows Media Player sürümünde standart olarak hiçbir menü listesi bulunmuyor. Bu da Windows standartlarından uzak bir kullanım yaratarak kullanımı zorlaştırabiliyor.

Eskisi gibi Windows Media Player 11'de de menülerin kalıcı olarak gösterilmesini mümkün.

İPUCU ► Player'ın bu çubuğu göstermesini sağlayabilirsiniz. Klavyeden [Alt] tuşuna basın veya menü üzerinde sağ tıklayın. Şimdi menü komutlarını çalıştırabileceğiniz içerik menüsü açılacaktır. Açılan bu menüden »Klasik menüleri göster« seçeneğine tıkladığınızda, alıştığınız standart menülere tekrar kavuşabilirsiniz. Eğer menüleri tekrar devre dışı bırakmak isterseniz yaptığınız işlemi geri almanız yeterli.

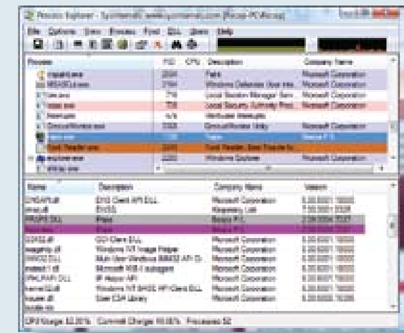
7. Windows 2000, XP, Vista
Program tarafından engellenen verileri silmek

Bazen bir dosyayı veya klasörü silmeye çalıştığınızda Windows karşınıza dosyanın kullanımda olduğuna ve silinemeyeceğine dair bir hata mesajı çıkarıyor. Üstelik sistemde dosyayı kullanabilecek hiçbir uygulama çalışmıyor.

İPUCU ► "Process Explorer" adlı araç, engellenmiş uygulamayı bulmanıza ve bu işlemi sonlandırmanıza yardımcı oluyor. Microsoft'un ücretsiz olarak sunduğu bu aracı »**http://download.sysinternals.com/Files/ProcessExplorer.zip**« adresinden edinebilirsiniz. İndirdiğiniz ZIP dosyasını uygun bir konuma getirin ve herhangi bir yüklemeye gerek kalmadan "procexp.exe" adlı dosyayı çalıştırın. Sizi rahatsız eden uygulamayı bulmak için Find/Find Handle or DLL komutunu kullanın ve arama penceresine geçin. Şimdi silinemeyen dosyanın adını girin ve »Search«e tıklayın. Alt kolonda sadece o dosyaya ait işlemleri göreceksiniz. Şimdi çalışan aracı işaretleyin ve arama penceresini kapatın. İşlem ana pencerede de işaretlenmiş olacak. Bu uygulamanın üzerine sağ tıklayın ve »Kill process« komutunu verin. Artık dosyayı kilitleyen uygulama sonlandırıldığına göre dosyayı rahatça silebilirsiniz.

8. Winsows Media Player11
Çalarken takılı kalmayı önleme

Media Player 11 müzik çalarken, görünen hiçbir neden olmamasına karşın, birden takılabiliyor. Bu durum oldukça sinir bozucu.

Kapana kısılmış Silemediğiniz dosyanın hangi uygulama tarafından kullanıldığını Process Explorer ile öğrenebilirsiniz.

İPUCU ► Media Player'ı 11 sürümüne yükseltmeden önce muhtemelen Nero yazılımının "neroburnplugin.dll" eklentisini kullanıyorsunuzdur. Bu eklenti yeni Media Player ile uyumlu değil. Yükseltmeden sonra da bu eklenti kurulu kaldığı için, bu yazlımın düzgün çalışmasını engelleyebilir. Microsoft bu sorun için **http://download.microsoft.com/down load/f/7/a/f7a72f9f-9b69-439e-856bdd593658a61a/windowsmedia11-kb935957-x86-intl.exe** bağlantısında bir yama yayınladı. Maalesef bu yamayı sadece doğudan bağlantı üzerinden indirmek mümkün. İndirdikten sonra kurulumu başlatın ve sihirbazın yönlendirmesi doğrultusunda ilerleyin. Bu ayar değişikliği bilgisayarınızı yeniden başlatmasanız bile devreye girecektir. Güvenli olması için, işletim sistemi kurulumdan sonra otomatik olarak geri dönüşüm noktası yaratacaktır.

YAMA OLMADAN ÇÖZÜM: Bu yamanın sade-

ce bazı kayıt girişlerini sildiğini fark ettik. Bunu siz de yapabilirsiniz. Kayıt Defteri düzenleyicisi çalıştırın ve »HKEY_CLASSES_ROOT\CLS ID« anahtarına gidin. Burada "{896E73F0-3851-11D3-AA54-00C04FD22F8C}" altındaki bütün alt anahtarları silin. Daha sonra »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Me diaPlayer\UIPlugins\« anahtarına gelin. Burada da "{292AE934-4F49-40bb-9E7E-6F6398ED9C31}" altındaki bütün alt anahtarları silin. Bu işlemler eklentiyle alakalı bütün sinir bozucu referansları silmeye yarıyor. Şimdi Kayıt Defteri'ni kapatın. Son olarak yaptığınız aşamaların başarılı olup olmadığını Media Player'dan »Araçlar / Eklentiler« kısmından kontrol edin. Nero girişi artık görünmeyecek.

10. Windows XP Kısıtlı kullanıcı olarak hafıza kartlarını biçimlendirme

Eğer sınırlı haklara sahip bir kullanıcı hesabına sahipseniz, hafıza kartlarını biçimlendirmeniz mümkün değildir. Bu sinir bozucu bir durum. Güvenlik yüzünden her zaman sistem üzerinde yönetici olarak çalışmak istememeniz ise gayet doğal.

İPUCU ► Windows XP'nin her iki sürümünde de güvenlik ilkesini ayarlayarak ya da Kayıt Defteri'ne uygun giriş, yaparak kısıtlı kullanıcı hesabında biçimlendirme işlevini etkinleştirebilirsiniz.

XP PROFESSİONAL: Denetim masasında »Yönetimsel Araçlar«a sağ tıklayın. Daha sonra »Yerel Güvenlik İlkesi«ne tıklayın. Ardından »Yerel İlkeler«i açın ve »Güvenlik Seçeneklerine« girin. »Çıkarılabilir ortamların biçimlendirilmesine izin ver« seçeneğini devreye soktuktan sonra »Uygula« ve »Tamam« ile işlemi sonlandırın.

XP HOME: Burada ayarları Kayıt Defteri düzenleyicisini kullanarak ayarlayabilirsiniz. »HKEY_ LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\WindowsNT\CurrentVersion\Winlogon« anahtarını açın. Sağ taraftaki "allocatedasd" karakter dizgisine çift tıklayın. Karşınıza çıkan ekranda değer olarak "2" girin ve değişikliği doğrulamak için çıkmadan önce »Tamam«a tıklayın. Yeni ilke hemen etkinleşecektir.

11. Windows XP Explorer'da ipuçlarını detaylı bilgilerle doldurun

Eğer fare imlecini Explorer üzerinde herhangi bir nesne üzerine getirirseniz, ipucu penceresinde dosya boyutu ve ne zaman değiştirildiği gibi bilgiler görünecektir. Buradan ayrıca dosya niteliklerini görebilirsiniz ya da gereksiz bilgileri gizleyebilirsiniz.

Engelleyin Standart kullanıcılar çıkarılabilir diskleri biçimlendirme hakkına sahip değil.

İPUCU ► Windows tarafından ipucu penceresinde gösterilen ek bilgiler Kayıt Defteri'nde farklı yerlerde depolanıyor. Bu girişleri kendiniz de değiştirebilirsiniz.

GENEL YARDIM PENCERESİ BELİRLEME: Kayıt Defteri düzenleyicisini başlatın ve »HKEY_CLASSES_ ROOT*« anahtarına gidin. Pencerenin sağ tarafındaki "InfoTip" anahtarını bulun ve çift tıklayın. Bu karakter dizgisinin değeri her zaman "prop:" ile başlamaktadır ve daha sonra noktalı virgül (;) ile ayrılmış kişisel parametrelerle devam etmektedir. Alttaki tablo size olası girişlerin bir örneğini veriyor. Dizgiden gereksiz bilgileri silebilir ve kendi istedikleriniz ile değiştirebilirsiniz. Örneğin; dosya nitelikleri "Attributes" olarak adlandırılabiliyor. Bu dizgi ayrıca görünüm sıralamasını da belirliyor.

İPUCU ARACINI ÖZELLEŞTİRME: Windows, özel nesneler ve belirlenmeyen dosya türleri için ayrı ayrı gösterme talimatı verilmediği sürece genel ipucu parametrelerini kullanıyor. Bu .EXE ve .DLL dosyaları, internet kısa yolları ve dosya klasörleri için de uygulanabiliyor. Özelleştirilmiş ipucu aracını Word dokümanları gibi dosya tipleri için isterseniz kendiniz de sağlayabilirsiniz. Bunun için öncelikle arzu ettiğiniz dosya uzantısının anahtarını açın, örneğin ".doc". Değer olarak sağ taraftaki "Default" dizgisinden sonra "Word.Document.8" göreceksiniz. Aynı isime sahip »HKEY_ CLASSES_ ROOT\« altındaki anahtara gidin. Şimdi baktığınız yerde "InfoTip" girişini bulacaksınız. Buradaki bilgi ipucu parametrelerini yukarıda tanımlandığı gibi seçiminize göre kişiselleştirebilirsiniz. Eğer herhangi bir girdi bulunmuyorsa »Düzen / Yeni / Karakter değeri« ile bunu yaratabilirsiniz.

ORTAM DOSYASI BİÇİMLERİ İÇİN İPUCU ARACI: Ortam dosyaları için ayarlar "HKEY_CLASSES_ROOT\Sys temFileAssociations\audio", "...\image" veya "...\video" anahtarları içinde yer alıyor. Bu dosya türleri için de "InfoTip" dizgisindeki ayarlamalar ile görünümü değiştirebilirsiniz. Ancak bütün parametreler ortam dosyaları ile çalışmıyor. Fakat bunu ortadan kaldırmanız için burada ek seçenekler var. Müzik dosyaları için şu ayarları yapabilirsiniz:

"Artist", "Album", "Year", "Track", "Duration", "Type", "Bitrate", "Protected" ve "Size". Videolar için ise "Type", "DocTitle", "Episode Name", "Program Description", "Duration", "Bitrate", "Dimensions", "Protected" ve "Size". Resim dosyaları için ise "Dimensions", "WhenTaken", "DocTitle", "DocCom-

Parametre	Tanımı
Type	Dosya türü
DocAuthor	Dosyayı oluşturan kişi
DocTitle	Dosya başlığı
DocSubject	Dosya konusu
DocComments	Dosya yorumları
Write	Değiştirilme tarihi
Size	Dosya boyutu
Name	Dosya adı
Created	Oluşturulma tarihi
Accessed	Erişim tarihi
Modified	Değiştirilme tarihi
Attributes	Takılar (H, R, S, A)

Ek bilgi Kayıt Defteri'nde yapacağınız değişkeliklerle ipuçlarında ek bilgi alabilirsiniz.

9. Hızlı İpuçları

EXPLORER:
»Düzen«e tıkladıktan sonra fare işaretcisini »Geri Al«ın üzerine getirin. En son yaptığınız işlemleri görebilirsiniz.

VISTA:
Vista'nın aktivasyon durumunu kontrol etmek için Başlat menüsünden arama alanına "slmgr.vbs-dli" yazabilirsiniz.

MEDIA PLAYER 11:
Yürütücünün bağlantısına "/Task NowPlaying" parametrelerini ekleyin. Media Player artık doğrudan "Şimdi Yürütülüyor" modunda başlayacaktır.

SİSTEM:
Başlat menüsünden programı açarken [Shift] tuşuna basılı tutun. Başlat menüsü başka görevler için de açık kalacaktır.

MASAÜSTÜ:
Eğer fare işaretçisinin ileti kutularında otomatik olarak varsayılan düğmenin üstüne gitmesini istiyorsanız, bunu »Denetim Masası / Fare / İşaretçi Seçenekleri«nden etkinleştirebilirsiniz.

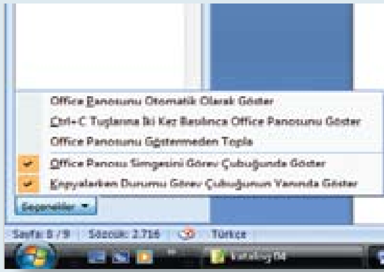
SİSTEM:
"defrag .exe c:" komutu ile, sürücülerinizi doğrudan komut satırı üzerinden birleştirebilirsiniz.

ments", "CameraModel", "Type" ve "Size" seçeneklerini kullanabilirsiniz.

Not: Windows'ta ipuçlarını görebilmek için Windows Exlorer'da uygun ayarlar etkin olmalıdır. Bunun için »Araçlar / Klasör Seçenekleri / Görünüm« sekmesine gelin. Burada "Klasör ve masaüstü öğeleri için metin açıklaması göster" etkin olmadır.

12. Office XP, 2003, 2007
Sinir bozucu Office panosunu kalıcı olarak gizleyin

Office panosu bir Office uygulamasından diğerine veri kopyalarken otomatik olarak ekranda beliriyor. Bunu hiç kullanmıyorsanız kurtulun gitsin.

Yer açın anonun otomatik olarak devreye girmesini engelleyebilirsiniz.

İPUCU ► Bir Office programı başlatın. Eğer bu yeni Office 2007 çok işlevli araç çubuğuna sahip bir uygulama ise »Giriş« sekmesindeki »Pano« çubuğunun başlık çubuğundaki küçük oka tıklayın. Diğer tüm eski Office uygulamalarında ve Outlook 2007'de menüden »Düzen / Office Panosu»nu açın. Her iki durumda da veri saklayıcısı ekranın sağında ya da solunda çalışmaya başlayacaktır.

Şimdi açılan penceredeki »Seçenekler»e tıklayın. Karışınıza çıkan ekrandan "Office panosunu otomatik olarak göster" kutusunun işaretini kaldırın ve sağ üst köşeden çarpıya tıklayarak kapatın. Artık Office, siz menüden ya da çok işlevli araç çubuğundan açmadığınız sürece çalışmayacaktır.

13. Word XP, 2003, 2007
Otomatik büyük harf düzeltmesini kullanışlı hale getirin

Bir süre sonra, kelime işlemcisi küçük harfle yazılan yazıları düzeltip cümleleri büyük harfle başlatıyor. Bu çoğu zaman doğru ve faydalı, fakat kısaltma gibi durumlarda yanlış olabiliyor.

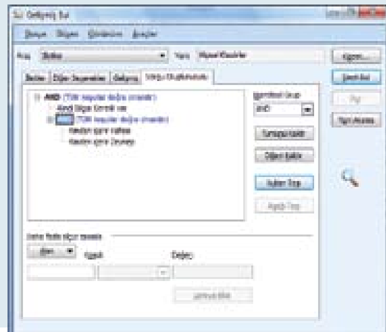
İPUCU ► Düzeltme işlevini kendi ihtiyaçlarınıza göre ayarlayabilirsiniz. Böylece Word büyük harfi sadece noktadan sonra kullanacaktır.

»Araçlar / Otomatik Düzeltme Seçenekleri« 'nden »Otomatik Düzelt« sekmesini açın. 2007 sürümünde »Office« butonuna tıklamanız gerekli, daha sonra »Word Seçenekleri / Yazım Denetleme / Otomatik Düzeltme Seçenekleri«ni seçin. Karşınıza çıkan ekranda »Tümcenin ilk harfini büyük yap« seçeneği her zamanki Office işlevini yerine getirir. Bu yazının önünde kutucuğun işaretini kaldırmak bu faydalı aracı tamamen devre dışı bırakır, bu da sizin için rahatsız edici bir durum oluşturur.

Bunun yerine aracı devre dışı bırakmadan kısaltmalar için istisnalar oluşturarak veya tanımlar belirleyerek Word'ün belli başlı kelimelerde bu özelliği kullanmasını sağlayabilirsiniz. Bunun için otomatik düzeltme penceresindeki »Özel Durumlar« seçeneğine tıkladıktan sonra »İlk Harf« sekmesine gidin. Burada »Aşağıdakilerden sonra büyük harfe çevirme« kutucuğuna istediğiniz kelimeyi girin ve »Ekle« butonu ile bu kelimeyi listeye dâhil edin. Benzer biçimde farklı kelimeler için de istisnalar oluşturabilirsiniz. Ayrıca listede yer alan girdileri de silmeniz mümkün. Yaptığınız işlemi doğrulamak için »Tamam« diyerek pencereyi kapatın.

14. Outlook 2000, XP, 2003, 2007
E-postaları bağlaçları arama sorguları ile daha hızlı bulun

Outlook'un arama özelliği birçok özellik sunuyor fakat çoğu durumda "veya" bağlacından yoksun. Şimdiye kadar kullanıcıların bir iletiyi bulmak için uzun bir yoldan geçmeleri gerekiyordu.

Arama mantığı Bu sorgu oluşturucu sayesinde bulamadığınız iletiler için mantık sorguları oluşturabilirsiniz.

İPUCU ► Outlook 98 sürümünden beri beraberinde mantıklı "veya" bağlacı ile arama gerçekleştirebilen gelişmiş arama özelliği ile geliyor. Fakat bu özellik o kadar iyi gizlenmiş ki, etkinleştirmek için Kayıt Defteri'ne girmek gerekiyor.

QUERYBUİLDER'I AÇMAK: Outlook'u kapatın ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın. Buradan da »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office« anahtarına gidin. Burada kullandığınız Outlook sürüme göre Outlook 98'den Outlook 2007'ye kadar "8.0" ila "12.0" arasında seçiminizi yapın. Şimdi buradan "Outlook" alt anahtarını açın. »Düzen / Yeni / Anahtar« komutu ile "QueryBuilder" adını taşıyan bir girdi oluşturun. Bu girdi için hiçbir değer atamamalısınız. Şimdi Kayıt Defteri'ni kaptın ve Outlook'u yeniden çalıştırın.

ARAMAYI DEVREYE SOKMAK: Kullandığınız Outlook sürümüne göre »Araçlar / Hızlı Arama / Gelişmiş arama« veya »Araçlar / Gelişmiş Arama« menüsüne gidin. Burada yeni açılan sekme "Sorgu Oluşturucu"ya yönelin, gelişmiş sekmesini göreceksiniz. Artık burada "veya" ve diğer bağlaçların olduğunu görebilirsiniz.

BİRLEŞİK ARAMA GERÇEKLEŞTİRMEK: Göndericisi Zeynep olan ve Yahoo üzerinden gelen bir iletiyi nasıl bulabileceğinizi gösteriyoruz.

İlk olarak arama penceresinde gerekli olan kriterleri doldurun. Bunun için "Alan" olarak »Tüm Elektronik Posta Alanları / Alındı bilgisi Gerekli«yi seçin. »Koşul« seçeneğini "var" olarak belirleyin ve "Listeye Ekle" komutunu verin. Şimdi yine »Alan / Adres Alanları / Kimden« komutunu verin ve "Koşul" olarak da içerir seçin. Şimdi sağ kısımda değer olarak "Yahoo" girin ve Listeye Ekle komutunu verin. Son işlemi "Zeynep" için de tekrarlayın.

Mantığı devreye sokmak için »Alındı bilgisi gerekli var«ı seçin ve "Yukarı Taşı" komutunu verin. Böylece mantıksal bir yapı oluşturmuş oldunuz. Şimdi alt kısımdaki »AND«'e tıklayın ve »Mantıksal Grup« alanını »OR« olarak değiştirin. Son olarak »Şimdi Bul« komutu ile aramayı başlatın.

15. Hızlı İpuçları

WORD: YAZI TIPI

Standart yazı tipini değiştirmek için »Biçim | Yazı Tipi«ni açın, istediğiniz yazı tipi formatlarını seçin ve »Varsayılan...« düğmesine tıklayın.

GOOGLE: FREEWARE

http://pack.google.com/intl/tr/pack_installer.html adresinde, birkaç tıklama ile açılmaya hazır faydalı ve ücretsiz araçlar bulabilirsiniz.

OPERA: KISAYOL TUŞU

Tuş kombinasyonlarında [Ctrl]+[Alt] yerine [Alt Gr] de kullanabilir ve böylece bazı kısayolları daha kolay kullanabilirsiniz.

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini uguronur@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

1 www.turkcebilgi.com

Türkçe bilgi

Turkcebilgi.com ansiklopedi ve sözlük konseptinde yayın yapan internetteki en geniş Türkçe içeriğe sahip sitelerden. 2004 yılı Eylül ayından beri yayın yapan sitede hemen her konuda bilgiye erişmek mümkün. İçeriğin tamamına yakını üyeleri ve editörleri tarafından oluşturulan sitenin ansiklopedi bölümündeki bilgi sayısı, yaklaşık 116 bin adet. Türkçe, Osmanlıca ve İngilizce kelimeler içeren sözlük bölümünde ise 296 bin kelimenin Türkçe ve İngilizce anlamları yer alan sitenin makaleler ve haberler bölümünde ise toplam 145 bin makale ve haber yer alıyor.

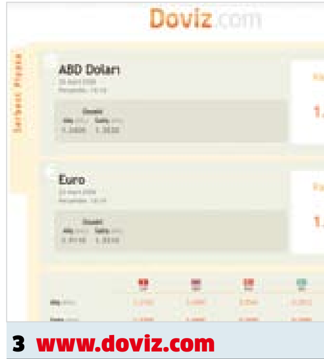
2008 yılı sonunda tamamlanması amaçlanan Köşe Yazıları bölümünde ise Türk basınında makaleleri yayınlanan yaklaşık 2.000 yazarın toplam 500 bin adet makalesinin yer aldığı bir arşiv oluşturulması planlanıyor. Türkçe bilgi kaynağına, ödev veya tez için arşiv taramasına ihtiyaç duyanlar için **www.turkcebilgi.com** vazgeçilmez bir site.

2 www.ilginchaber.com

İlginç haberler

Hemen hemen her ay bu sayfalarda en az bir kaliteli haber sitesi yer alıyor. Bu ay farklı olarak sadece ilginç haberlere yer veren bir web sayfası tanıtıyoruz. "Akrepleri çıtır çıtır yiyen adam" veya "Kendini açık artırmayla satan futbolcu gibi" medyaya konu olmuş birbirinden ilginç haberleri okumak ve hayatta neler oluyormuş takip etmek için bu "ilginç" ve bir o kadar eğlenceli web sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

3 www.doviz.com

Yatırımcılara

Doviz.com web sitesi, yatırımlarını döviz satın alarak yönlendirenlerin, kurlardaki iniş çıkışları takip edebilmelerini sağlıyor. Siteyi ziyaret ederek, serbest piyasaya göre dolar ve Euro kurlarını takip edebileceğiniz gibi, düzenli olarak güncellenen TC Merkez Bankası verilerine de erişebiliyorsunuz. Site anasayfasında yer alan "Döviz çevirici", ziyaretçilerin hesap işlemlerini yapmasını ve kur hesaplamalarını kolaylaştırıyor.

4 www.kokteyll.com

Kokteyl tarifleri

Kokteyll.com web sitesinde, sıcak-soğuk içecek ve alkollü-alkolsüz kokteyl tarifleri meraklılarıyla paylaşılıyor. Her türlü içeceğin muhteviyatında neler olduğu, nasıl ve neyle içilebileceği, tarihçesi gibi çok geniş ve derin bilgileri ziyaretçileriyle paylaşan web sayfası, bu satırlara sığdıramayacağımız kadar zengin bir içeriğe sahip. Bu arada site adresini yanlış yazmadık! Sonunda iki adet l harfi var, bilginize!

5 www.tiyatrosporu.com

Anında görüntü

Tiyatrosporu.com, FOX TV'de yayınlanan ve izleyicilerini gülme krizine sokan Anında Görüntü Show programında, doğaçlama tiyatrodan mükemmel örnekler sunan Mahşer-i Cümbüş ekibinin web sayfası. Siteyi ziyaret ederek, her biri birbirinden yetenekli ekip üyeleriyle ilgili detaylı bilgi ve fotoğraflara ulaşabileceğiniz gibi, turne programlarıyla ilgili yaptıkları duyuruları da takip edebilirsiniz.

6 **www.akampus.com**

Üniversiteliler

Akampus.com, üniversite öğrencilerinden başlayarak tüm gençliğin buluşma noktası. Web sayfası, kampus yaşantısıyla ilgili akademik ve sosyal konularda aradıklarını bulabilecekleri bir platform oluşturmak amacıyla hazırlanmış. Tamamen üniversite öğrencileri tarafından hazırlanan site, kullanıcının her türlü katkısına açık interaktif bir ortam olarak kendi alanında başarılı bir şekilde yayın yapıyor.

7 **www.havayol.com**

Hava durumları

Sadece Türkiye değil tüm dünya ülkelerinin hava durumlarını takip edebileceğiniz bir web sayfası olan havayol.com, Türkçe ve İngilizce olarak iki dilde yayın yapıyor. Hava durumunu öğrenmek istediğiniz şehri seçtikten sonra, ilgili şehrin bir haftalık hava durumu raporlarını görebiliyorsunuz. Ayrıca sitede, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin sunduğu canlı kamera görüntülerini de izleyebilirsiniz.

8 **www.gunesintamicinde.com**

Bilgi kaynağı

"Şu güzelliğe ve devasa muhteşemliğe bakın! Her bir nokta Ay büyüklüğünde. Bu yaşam kaynağı bu siteye de yaşam versin!" temennisiyle kurulmuş bir web sayfası olan GunesinTamIcinde.com, sinemadan teknolojiye, bilimden kültüre, şiirden, müziğe hemen her konuda yazı bulabileceğiniz bir bilgi kaynağı. Tek kişinin, bu denli geniş bir içerik üretebildiğinin nadir örneklerinden. Sık sık ziyaret etmenizde fayda var.

9 **www.hekimim.com**

Ağız ve diş sağlığı

Ağız ve diş sağlığının, bir insanın en önem vermesi gereken noktalardan biri olduğu su götürmez bir gerçek. Hekimim.com, Ağız ve diş sağlığı hakkında oldukça faydalı bilgilere ulaşabileceğiniz yararlı bir web sitesi. Site, ağız kokusu, diş bakımı, kanal tedavisi, çürükler, estetik diş hekimliği gibi konuların yanı sıra, merak ettiğiniz soruların cevabını da bulabileceğiniz ziyaret edilmesi gereken bir kaynak.

10 **www.kitap-ozetleri.com**

Kitap özetleri

Ülkemizde kitap okuma oranı her ne kadar düşük olsa da, kuşkusuz, kitap okuyanların oranı da azımsanmayacak düzeydedir. Kitap-Ozetleri.com web sayfasında, okumaya fırsat bulamadığınız veya özetine ihtiyacınızın olan kitapları bulabilirsiniz. Sitenin arama bölümünü veya alfabetik liste seçeneklerini kullanarak aradığınız kitapları bulabilir, özetlerini okuyarak daha fazla bilgi sahibi olabilirsiniz.

11 **www.btetkinlik.com**

BT etkinlikleri

Türkiye'nin Bilgi Teknolojileri etkinlikleri konusunda yayın yapan portallarından biri olan BTEtkinlik.com, ülkemizde BT Teknolojileri adına düzenlenen etkinlikleri güncel olarak yayınlayan bir web sayfası. Siteyi ziyaret ederek hangi etkinliğin ne zaman ve nerede olduğunu öğrenebileceğiniz gibi, "Duyuru Ekle" sayfasını kullanarak, siz de, haberdar olduğunuz etkinliklerin bildiriminde bulunabiliyorsunuz.

12 **www.mozportal.com**

Web dersleri

MozPortal.com, hiçbir ticari beklentisi olmayan, tek gayesi ziyaretçilerine yararlı bilgiler ve dersler sunmak olan bir web sayfası. Sitede en popüler grafik, animasyon ve web tasarımı programları hakkında dersler bulabilirsiniz. Ayrıca içeriğe, yeni hizmete giren Video Kurs bölümleri de eklenmiş. Bunların yanında, site tasarımcısı ziyaretçilerinin grafik ve betik isteklerini de ücretsiz yerine getiriyor.

13 **www.sokakta.com**

Kent rehberi

Sokakta.com, İstanbul'da yaşayanlara, kültür, sanat ve kent yaşamının nabzını yansıtmayı hedefleyen bir web sitesi. Konserlerden, festivallere, tiyatrolardan, sergilere, partilerden, gece hayatına kadar, gündemdeki etkinlikleri bulabileceğiniz web sayfasında, her gün özenle seçilen öneri niteliğindeki bir yazı da kullanıcılarına gönderiliyor. İstanbul'da yaşıyorsanız bu siteye göz atmanızda yarar var.

DVD'lerde göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR: Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

ASHAMPOO WİNOPTİMİZER 4.41
Sistem yazılımı

TAM SÜRÜM

Ashampoo WinOptimizer, sisteminizden en iyi verimi alabilmeniz için gerekli iyileştirmeleri yapar ve size daha stabil çalışan bir sistem sunar. Daha ayrıntılı bilgi ve kurulum talimatları için bakınız ► S. 227.

- ► **8,82 MB**
- ► **Windows 2K / XP / Vista**

ASHAMPOO UNINSTALLER PLATİNUM 2.81
Temizlik aracı

TAM SÜRÜM

Bilgisayarınıza kurduğunuz programlardan bazılarını kaldırmaya çalıştığınızda sorun yaşıyorsanız Ashampoo UnInstaller Platinum ile bu sorunları rahatlıkla aşabilir ve programlarınızı kolayca ve çabucak kaldırabilirsiniz.

- ► **5,49 MB**
- ► **Windows 2K / XP / Vista**

PROGECAD 2008
CAD yazılımı

TAM SÜRÜM

Bu ay sizlere tam sürüm olarak verdiğimiz programlardan progeCAD, arayüzü AutoCAD yazılımı ile neredeyse aynı şekilde tasarlanmış bir 2D/3D CAD yazılımı. Programın işlevselliği ve kullanım kolaylığı da bir o kadar başarılı.

- ► **87,4 MB**
- ► **Windows 98 / Me / XP / 2000 / 2003 / Vista**

ULTRAVNC 1.0.4
Uzak masaüstü erişimi

ÜCRETSİZ

Ultra VNC özellikle, müşterisine uzaktan destek vermek isteyecek olanların oldukça işlerine yarayacak bir program. Ultra VNC ile internet üzerinden bir başka bilgisayara erişebilir, eriştiğiniz bilgisayarın masaüstünü görebilir, hatta eriştiğiniz bu bilgisayarı kolaylıkla kontrol edebilirsiniz.

- ► **1,74 MB**
- ► **Windows 98 / Me / XP / 2000 / 2003 / Vista**

SPYWAREBLASTER 4.0
Güvenlik yazılımı

ÜCRETSİZ

Internet Explorer ve Firefox için çerez (cookie) güvenliği sağlayan ve zararlı olabilecek sitelere karşı Internet Explorer'a sınırlama getiren yazılım, sisteminizi zararlı yazılımlara karşı da güvenli bir şekilde koruyor.

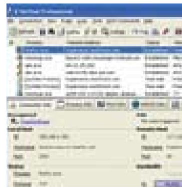

- ► **2,54 MB**
- ► **Windows 98 / Me / XP / 2000 / NT / Vista**

X-NETSTAT PROFESSIONAL 5.51
Veri kontrolü

DENEME SÜRÜMÜ

X-NetStat Professional 5.51 ile ağınızdaki bilgisayarla kendi bilgisayarınız arasındaki veri akışını istediğiniz gibi kontrol edebilir ve diğer bilgisayarlar hakkında detaylı bilgi edinebilirsiniz.

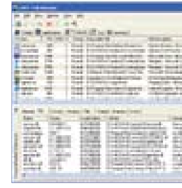

- ► **1,86 MB**
- ► **Windows 98 / Me / XP / 2000 / 2003 / NT / Vista**

ANVIR TASK MANAGER FREE
Denetim aracı

ÜCRETSİZ

Bu program ile sisteminizde çalışan tüm programları, uygulamaları, internet bağlantılarını, log dosyalarını, sürücüleri ve daha fazlasını görebiliyor ve tüm bunları kolaylıkla Windows altından yönetebiliyorsunuz.

- ► **596 KB**
- ► **Windows 98 / Me / XP / 2000 / Vista**

JANA SERVER 2.4.8.51
Ağ yazılımı

ÜCRETSİZ

Bir ağda çalışıyor ve sizin bilgisayarınız dışında kimse internete bağlanamıyorsa, PC'nize Jana Server kurarak, diğer bilgisayarların da internete erişimini sağlayabilirsiniz.

- ► **1,46 MB**
- ► **Windows 98 / Me / XP / 2000 / 2003 / NT / Vista**

WAVOSAUR
Ses editörü

ÜCRETSİZ

Oldukça kullanışlı bir ses editörü olan Wavosaur, MP3 ve WAV biçimindeki ses dosyalarını, içerdiği düzinelerce işlevi sayesinde istediğiniz biçimde düzenleyebilmenize imkân tanıyor.

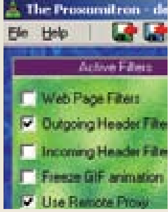

- ► **256 KB**
- ► **Windows XP / Vista**

PROXOMITRON 4.5

Reklam düşmanı

ÜCRETSİZ
İnternette dolaşırken ziyaret ettiğiniz sayfalarda karşınıza çıkan reklâmlardan, isteğiniz dışında açılan pencerelerden ve daha pek çok canınızı sıkacak olan durumdan kurtulmak isteyenler için ideal bir program.

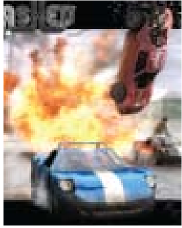

- **1,34 MB**
- **Windows 98 / Me / XP / 2000 / NT**

MASHED

Pistlerin tozunu atın

TAM SÜRÜM
Mashed, aracınızla pistte rakiplerinizi geride bırakmaya çalışacağınız ve bunu yaparken sadece direksiyon kabiliyetinize değil, hile yapabilme kabiliyetinize de ihtiyaç duyacağınız eğlenceli bir yapım.

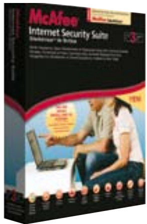

- **307 MB**
- **Windows 98 / Me / 2000 / XP**
- **1.0 GHz işlemci / 128 MB bellek / 32 MB GFX**

MCAFEE SECURITYCENTER

Temizlik aracı

TAM SÜRÜM
Sisteminizi güvenlik altına almak ve saldırılardan korunmak istiyorsanız, mutlaka kullanmak isteyeceğiniz yazılımlardan biri olan McAfee SecurityCenter'ın tam sürümünü bu ayki DVD'mizde bulabilirsiniz.

- **49,1 MB**
- **Windows 98 / Me / XP / 2000 / 2003 / Vista**

OPENSUSE 10.3

İşletim sistemi

ÜCRETSİZ
Linux dağıtımları arasında, özellikle kullanıcılara donanım tanıma açısından büyük rahatlık sunan OpenSUSE`nin son sürümü CHIP DVD'de sizleri bekliyor. Ayrıca sistemle birlikte yüzlerce araç bilgisayarınıza kuruluyor.

- **4,1 GB**
- **Linux**

DVD program kütüphanesi

AIDATA ► CHIP-CODE: AIDATA

A Mashed
Techno eJay 4

TAM SÜRÜM ► CHIP-CODE: TAM SÜRÜM

Ashampoo WinOptimizer 4.41
Ashampoo UnInstaller Platinum 2.81
progeCAD 2008
McAfee SecurityCenter

AĞ ARAÇLARI ► CHIP-CODE: AĞ ARAÇLARI

Wireshark 0.99.8
A-ToolBar 3.01
Query Application 1.06
Etoolz
3D Traceroute 2.3.33.56
AdvancedRemoteInfo 0.6.5.7
CurrPorts 1.33
UltraVNC 1.0.4
Putty 0.60
Unlocker 1.8.6
FSGuard 3.22
X-NetStat Professional 5.51
Strong Search 3.0.4.28
Jana Server 2.4.8.51

TEHLİKELİ YAZILIMLAR

CCleaner 2.05.555
HDCleaner 2.365
RegCool 3.1.0.7
SpyBot - Search & Destroy 1.5.2.20
VirtualBox 1.5.6

GÜVENLİ WINDOWS

AntiVir PersonalEdition Classic
Firefox 2.0.0.12
GMER 1.0.14.14205
HijackThis 2.0.0 Beta
McAfee SiteAdvisor 26.5
NoScript 1.4.9.5
Sophos Anti-Rootkit 1.3.1

Spamihilator 0.9.9.38
Sandboxie 3.24

BIOS TUNING ► CHIP-CODE: BIOS TUNING

ASUS AI Suite
Abit µGuru
Gigabyte EasyTune 5 Pro
nVidia nTune 5.05.54.00
NVIDIA BIOS Editor (NiBiTor) 3.8
AMD OverDrive

150 FREEWARE

Detayları Kapak Konusu'nda bulabilirsiniz.

FREEWARE ► CHIP-CODE: FREEWARE

AnVir Task Manager Free
Wavosaur
CIB PDF Brewer
Vista4Experts
MXPlay Desktop
Getleft
IKEA Home Planner
Free FLV Converter 3.5
EnhanceMyVista
SpaceTime 3D-Browser
YaCy
AnyTV
Spamihilator 0.9.9.38
XP Antispy 3.96.8
IBM Lotus Symphony Beta 4

OVERCLOCK ► CHIP-CODE: OVERCLOCK

CoreTemp 0.97.1
HWMonitor 1.07
CPU-Z 1.44.1
Prime95 v25.x

FREEWARE OYUN ► CHIP-CODE: OYUN

Teenage Mutant Ninja Puppets
Return to Sector 9
Echoes

MULTIMEDYA DVD

İster PC'de ister DVD oynatıcınızda izleyin

EĞLENCELİ
CHIP Multimedya DVD'si, yepyeni ara yüzüyle artık daha kullanışlı ve kaliteli. İçeriğinde birbirinden eğlenceli video klipler, müzikler ve 3B animasyonlar bulunduran CHIP Multimedya DVD'si, bunların yanında ilginizi çekecek olan daha pek çok sürpriz klipe de yer veriyor.

Techno Ejay 4

Techno eJay 4

aidata®

Aidata Bilgisayar'ın CHIP okurlarına armağanıdır.

Vereceğiniz partide konuklarınıza dinleteceğiniz parçaları kendiniz hazırlayabilirsiniz. Techno eJay 4 ile artık DJ'lere taş çıkartacak müzikler hazırlamak mümkün.

RECEP BALTAŞ

Müziği kim sevmez ki? Peki sadece dinlemek değil de aynı zamanda kendi müziğinizi yapmak da istemez miydiniz? Bunun için pahalı aletlere, karmaşık enstrümanlara veya devasa bir stüdyoya ihtiyacınız yok. Techno eJay 4 ile yanı başınızdaki bilgisayarınızı bir DJ kabinine çevirebilirsiniz. Yaratıcı müzikler oluşturabilir, kendi tarzınızı ortaya koyabilir ve oluşturduğunuz bu müzikleri arkadaşlarınızla da paylaşabilirsiniz. İçinizdeki Tiesto'yu harekete geçirmenin vakti geldi. Sizi DJ kabinine alalım.

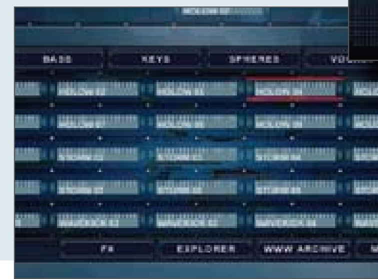
1. Kurulum:

Öncelikle yazılımı bilgisayarınıza nasıl kuracağınızdan bahsedelim. CHIP DVD'yi bilgisayarınıza takın. Daha sonra arabirim üzerinden kurulumu başlatın. Eğer işletim sisteminiz Windows Vista ise yazılım MSVBVM50 dosyası ile ilgili bir hata verebilir. Bu hatayı »OK« diyerek geçin ve kuruluma devam edin. Kurulum ekranında programın dilini (İngilizce, Almanca ve Fransızca Mevcut), kurulum tipini (Full veya Mininum) ve programın kurulacağı yeri belirleyebilirsiniz. Program standart olarak "C:\eJay\Techno4" dizinine kuruluyor. Programın tam kurulumda gerektirdiği alan ise yaklaşık 850 MB. Eğer "C" sürücüsünde yeteri kadar boş alanınız yoksa uygulamayı "D" sürücünüze de kurabilirsiniz. Bunun için kurulum dizini kutucuğundaki C harfini D yapabilir veya kutunun kenarındaki »[...]« butonuna tıklayarak farklı bir yükleme konumu belirleyebilirsiniz. Fakat bundan önce sabit diskinizin ikiye bölünmüş olduğundan ve diğer sürücünüzün "D" olduğundan emin olun. Uygulamayı yükleyeceğiniz konumu belirledikten sonra »Full Installation« butonuna basın ve yükleme işlemini başlatın. Yükleme işlemi bitiğinde program size hemen başlatmak isteyip itemediğinizi soracaktır. »Yes« diyerek programı başlatın.

DJ kabini Programın kurulumu esnasında dili, kurlum dizini ve kurlum tipini seçebiliyorsunuz.

Kontrol Derlediğiniz çalışmalarınızı dinlemek için alt kısımdaki bu kontrolleri kullanabilirsiniz.

Örnek kütüphane Techno eJay 4 içerisinde geniş bir ses örnek kütüphanesi mevcut.

Programı ilk kez açtığınızda güncelleme ile ilgili bir soru soracaktır. Bu soruya »No« cevabını verin.

2. Kullanım:

Program başladığında daha önceden hazırlanmış bir çalışma göreceksiniz. Öncelikle bu çalışmayı dinleyerek programın yetenekleri hakkında bilgi sahibi olmanızı tavsiye ediyoruz. Çalışmayı dinlemek için alt kısımda ortada bulunan »>« işaretine tıklayın. Bu işaret çalma tuşu görevi görmekte. Yine bu işaretin yanındaki butonlarda benzer işlevleri görüyorlar. Media Player'dan da hatırlayacağınız bu tuşların işlevlerini kısa süre içerisinde anlamak çok kolay.

Bu parçayı dinledikten sonra eminiz hemen kendiniz de benzer kalitede ve canlılıkta bir parça oluşturmak isteyeceksiniz. Bunun için ilk olarak çalışma alanını temizlemek ve kendinize bir yer açmanız gerekiyor. Şimdi ilk olarak sol üst kısımda Techno 4 yazısının sağında bulunan ok işaretine tıklayın. Buradan oluşturduğunuz çalışmaları kaydetmek, önce-

den yapmış olduğunuz çalışmaları yüklemek ve panoyu temizlemek gibi standart görevlerin bulunduğu menüye ulaşabilirsiniz.

»Ok«'e tıkladıktan sonra açılan bu menüden »Reset All« seçeneğine tıklayın ve sorulan soruya »Yes« deyin. Bu sayede çalışma alanını temizlemiş olacaksınız. Alternatif olarak fare işaretçisi ile bütün çalışma alanını seçtikten sonra klavyeden [Del] tuşuna basarak da çalışma alanını temizleyebilirsiniz.

Çalışma alanını temizledikten sonra şimdi sıra kendi parçanızı oluşturacak ufak parçacıkları bu alana eklemeye geldi. Techno eJay 4 içerisinde istediğiniz parçaları oluşturabilmeniz için geniş bir ses kütüphanesi bulunuyor. Bu kütüphanede bas'lar, tiz'ler, efektler ve daha birçok çeşit örnek ses mevcut. Siz bu kütüphanede hazır bulunan örnekleri bir araya getirerek kendi müziğinizi oluşturabiliyorsunuz. Bir nevi parçaları birleştirerek ortaya kendi şaheserinizi çıkartabiliyorsunuz.

Bu geniş kütüphaneye ulaşmak için sol alt kısımdaki »ARCHIVE« butonuna tıklayın. Şimdi açılan pencerede ses örnekleri göreceksiniz. Sürükle-bırak yöntemi ile bu sesleri çalışma alanına aktarabilirsiniz. İstediğiniz kadar sesi çalışma alanına aktardıktan sonra, bu sesleri sıraya koyabilirsiniz. Daha sonra çalma tuşu ile tekrar tekrar dinleyerek çalışmanızı geliştirebilirsiniz.

Herhangi bir ses örneğinin sesini kısmak veya açmak istediğinizde üzerine sağ tıklayın. Daha sonra çıkan kaydırma çubuğu ile sesi ayarlayabilirsiniz. Yine program içersinde çalan parçanın hızını ayarlayabilirsiniz. Bunun için ise sağ alt kısımdaki »PITCH« butonuna tıklamanız gerekli. Yalnız burada bu seçeneğe tıkladıktan sonra fareyi basılı tutup sağa veya sola kaydırmanız gerekiyor. Daha sonra çalma hızının değiştiğini fark edeceksiniz. Benzer bir durum sesi ayarlamak istediğinizde de geçerli. Yine sağ alt kısımdaki »VOLUME« butonuna tıklayın. Bu butona basılı tutarak sesi ayarlayabilirsiniz.

Parçanız üzerindeki belli bir sıra üzerinde daha ince bir çalışma yapmak için programın Mixer özelliğini kullanabilirsiniz. Bunun için [Shift] + [M] tuşuna basabilir veya sağ üst kısımdaki soldan ikinci simgeye tıklayabilirsiniz. Yine program üzerinde bulunan herhangi bir simgenin ne işe yardığını anlamak için fare işaretçisini simgenin üzerinde kısa süre bekletmeniz yeterli. Simgenin adı ve kısayol tuşu belirecektir.

Eğer ses örnekleri üzerinde daha ince bir çalışma yapmak isterseniz [Shift] + [F] tuş kombinasyonunu kullanarak FX Studio'ya geçmelisiniz. Burada bireysel sesler üzerinde efekt çalışmaları yapabilir ve istediğiniz sese daha kolay ulaşabilirsiniz.

Bir araya getirdiğiniz ses örnekleri ile amacınıza ulaşıp müziğinizi yarattıysanız bu şaheseri kaydetme vakti gelmiş demektir. Şimdi sol üst kısımda Techno 4 yazısının sağında bulunan ok işaretine tıklayın. Açılan menüden »Export Song« seçeneğine tıklayın ve "wav" dosyasını kaydedeceğiniz uygun bir konum seçin. Artık müziğiniz servise hazır.

rbaltas@chip.com.tr →

CODEC'LER

Eğer programı Vista altında kullanıyorsanız açılışta görünen videoları codec sorunu dolayısıyla göremeyebilirsiniz. Bu ekranı fare ile tıklayarak atlayabilir ve doğrudan programa erişebilirsiniz. Bu sorun programın çalışmasında herhangi bir sorun yaratmamaktadır. Ayrıca yine Vista altında programın tüm özelliklerinin sorunsuz çalışması için "Visual Basic Runtime" bileşenlerini kurmanızı öneriyoruz. Bu bileşeni **http://download.microsoft.com/download/vb50pro/utility/1/win98/en-us/msvbvm50.exe** adresinden edinebilirsiniz.

Ashampoo

UnInstaller Platinum 2

Tam Sürüm Bilgisayarınız kurduğunuz uygulamalar düzgün kaldırılmadığı için sorun mu yaratıyor? Ashampoo UnInstaller Platinum 2 ile bu sorun ortadan kalkıyor.

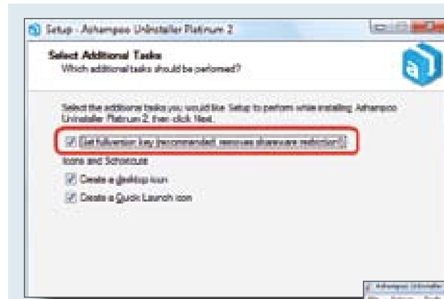
RECEP BALTAŞ

Her gün yeni sürümü çıkan yazılımlar, Vista ile uyumsuz programlar, düzgün kaldırılmayan uygulamalar ve yanlış yüklenen programlar. Tüm bunların hepsi sisteminizi sadece yavaşlatmakla kalmaz aynı zamanda sistemin kararlılığını da azaltır. Üstelik devamlı karşınıza çıkan hatalar ve bir program silmek istediğinizde açılması uzun süren »Program Ekle / Kaldır« menüsü de cabası. İşte Ashampoo UnInstaller Platinum 2 ile tüm bu sorunlara bir dur diyebilirsiniz. Öncelikle yazılımı sisteminize nasıl kurabileceğinizden bahsedelim.

1. Kurulum

CHIP DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın. »I accept the agreement« seçeneğini ile anlaşmayı kabul ettikten sonra diğer adımlara geçin. Kurulum esnasında önemli olan »Get fullverison key« seçeneğinin işaretli olması. Bu seçenek sayesinde kurulumdan sonra uygulama Ashampoo web sitesine bağlanacaktır.

Burada e-posta adresinizi girdikten sonra tam sürüm lisansı ileti olarak posta kutunuza gönderilecektir. Posta kutunuza gelen bu seri numarasını kullanarak yazılımın tam sürüm özelliklerini devreye sokabilirsiniz. Kurlum işlemi bittikten sonra masaüstünüze programa ait iki simge yerleştirilecektir. Bu simgelerin ne işe yaradıklarını ve sisteminizdeki uygulamaları nasıl kaldırabileceğinizi kullanım bölümünde açıklıyoruz.

Tam sürüm Yazılımı kurarken tam sürüm kodunu almak için »Get fullverison key« seçeneğinin işaretli olduğundan emin olun.

[Uninstall] Platinum değerinde bir araç Program Ekle/Kaldır'ın yapamadıklarını Ashampoo UnInstaller ile yapabilirsiniz.

Tüm seriler bir arada Daha önce aldığınız tüm seri numaralar Ashampoo web sayfasında sizin için saklanıyor.

2. Kullanım

Ashampoo UnInstaller Platinum 2 beraberinde yeni bir özellik ile geliyor: Sürükle bırak ile uygulama kaldırma. Masaüstüne yerleşen "Drag & Drop Deinstallation" simgesinin üzerine silmek istediğiniz uygulamayı tutup bırakmak bu işlem için yeterli. Yalnız bu işlemin her zaman başarılı olmadığı durumlar da mevcut. Bu yüzden size uygulamayı Ashampoo UnInstaller Platinum 2 simgesi üzerinden çalıştırıp işlemleriniz buradan yapmanızı tavsiye ediyoruz. Uninstaller Platinum 2'yi çalıştırdığınızda karşınıza çıkan pencerede üç ana seçenek göreceksiniz. Bu seçenekler program yükleme, program silme ve Program Ekle/Kaldır'da bulunmayan programları silme seçeneklerinden oluşuyor.

Ashampoo UnInstaller Platinum 2'yi ilk defa çalıştırdığınızda karşınıza firma haberleri ve güncel yazılımlar ile ilgi bir seçenek çıkıyor. Burada tercih size kalmış. »OK« diyerek uygulamayı başlatın. UnInstaller Platinum 2 arabirimden de anlaşılabileceği gibi üç ana seçenek sunuyor. Yine bu seçeneklerin yanında programın içinde faydalı araçlar da bulabilirsiniz. Örneğin "Check shortcuts" aracı ile çalışmayan kısayolları tespit edebilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

Tam sürüm

Ashampoo WinOptimizer 4

Windows'un ilk günkü performansından eser kalmadıysa Ashampoo WinOptimizer 4'e ihtiyacınız var demektir. Yazılımın özellikleriyle işletim sisteminiz ilk günkü gücüne kavuşuyor.

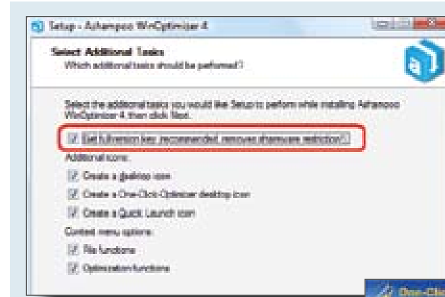
RECEP BALTAŞ

Windows iyice hantallaştı mı? İlk günkü performansından eser mi kalmadı? Sorun değil. Ashampoo'nun Windows için sunduğu WinOptimizer adlı aracı sayesinde siteminizi yeniden ilk günkü performansına kavuşturabilirsiniz. Yazılım sayesinde normalde Windows üzerinden yapılması uzun süren, Kayıt Defteri'nde uzun bir yolculuk gerektiren veya sitemin derinliklerine inmenizi şart koşan ince ayarları tek tıkla gerçekleştirebilirsiniz. Öncelikle yazılımı sisteminize nasıl kurabileceğinizden bahsedelim.

1. Kurulum:

CHIP DVD arabiriminden kurlumu çalıştırın. »I accept the agreement« seçeneğini ile anlaşmayı kabul ettikten sonra diğer adımlara geçin. Kurulum esnasında önemli olan »Get fullverison key« seçeneğinin işaretli olması.

Bu seçenek sayesinde kurulumdan sonra uygulama Ashampoo web sitesine bağlanacaktır. Burada e-posta adresinizi girdikten sonra tam sürüm lisansı ileti olarak posta kutunuza gönderiliyor. Posta kutunuza gelen bu seri numarasını kullanarak yazılımın tam sürüm özelliklerini devreye sokabilirsiniz. Kurlum işlemi bittikten sonra masaüstünüze program ait iki adet simge yerleşiyor. Bu simgelerin ne ise yaradıklarını ve sisteminize nasıl ince ayar çekebileceğinizi kullanım bölümünde ayrıntılı olarak açıklıyoruz.

Tam sürüm Yazılımı kurarken tam sürüm kodunu almak için "Get fullverison key" seçeneğini işaretleyin.

İnce ayar sihirbazı tek tık ile sisteminizi tıkır tıkır çalışır hale getirebilirsiniz.

Kullanıcı dostu Tüm Ashampoo uygulamaları gibi WinOptimizer'ın da kullanımı kolay.

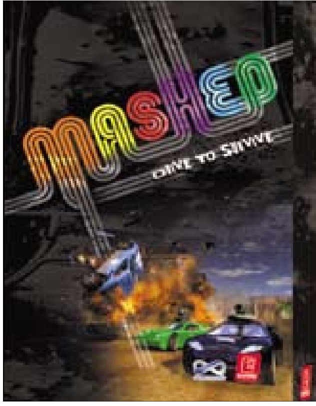
2. Kullanım:

Ashampoo WinOptimizer 4 beraberinde yeni bir özellik ile geliyor: Tek tıklama ile ince ayar sihirbazı. Masaüstüne yerleşen "One-Click-Optimizer" simgesine tıklayarak bu özelliği devreye sokabilirsiniz. One-Click-Optimizer'ı çalıştırdığınızda karşınıza çıkan pencerede temizlenecek alanları görebilirsiniz.

Bu alanlar internet, sabit disk sürücüler ve Kayıt Defteri'nden oluşuyor. Eğer burada istemediğiniz bir seçenek varsa, işaretini kaldırmanız yeterli. Seçiminizi gerçekleştirdikten sonra »Execute One-Click Optimizer« seçeneğine tıklayın ve işlemi başlatın. İşlem bitiminde temizlenen dosya boyutu ile ilgili raporları görebilirsiniz. »Close« diyerek aracı kapatabilirsiniz.

WinOptimizer 4'ü ilk defa çalıştırdığınızda karşınıza firma haberleri ve güncel yazılımlar ile ilgi bir seçenek çıkacaktır. Burada tercih size kalmış. »OK« diyerek uygulamayı başlatın. WinOptimizer 4'ün özellikleri arabirimden de anlaşılabileceği gibi dört ana kategoride toplanmış: Temizleme, ayar, dosya ve ince ayar araçları. Örneğin »Tuninng Tools« bölümündeki araçlar sayesinde sistem başlangıcını hızlandırabilir, çalışan uygulamaları düzenleyebilir ve internete seçeneklerini değiştirebilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

Mashed
Sıra dışı yarışlar

Alışıla geldik araba yarışlarını unutun! Mashed araba yarışı anlayışınızı baştan aşağıya değiştiriyor. Kupayı alma yolunda rakiplerinizi uçurumdan aşağıya bile atabilirsiniz.

RECEP BALTAŞ

1. Kurulum:

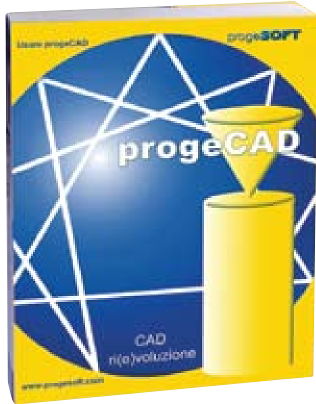
DVD arabiriminden oyunun kurulumunu çalıştırın. Karşınıza çıkan yönergeleri takip ederek kurlumu gerçekleştirin. İşlem bitiğinde size masaüstünüzde oyuna ait bir simge isteyip istemediğiniz sorulacaktır. »Yes« diyerek simgenin yerleştirilmesini sağlayın. Şimdi bu simge üzerinden oyunu çalıştırın. İlk olarak oyunun ayarlarını yapmanızı tavsiye ediyoruz. Bunun için açılan pencereden »Configure Game Settings / Setup Video Mode« seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede eğer monitörünüz LCD ise çözünürlüğü 1.280 x 1.024, CRT ise 1.024 x 768 yapmanızı öneriyoruz. Renk derinliği ise görsel kalite açısından 32 bit olmalıdır (tabii burada verdiğimiz değerleri PC sisteminizin destekliyor olması gerekir, aksi takdirde oyunda takılmalar yaşayabilirsiniz). »OK« diyerek bu ayarları doğruladıktan sonra »Back« ile ana menüye dönün. Artık çılgınlar gibi yarışmaya hazırsınız.

2. Oyun:

"Play Mashed" dediğinizde oyun açılacaktır. Şimdi buradan "Single Player" seçeneğine tıklayın. Ardından isteğinize göre turnuvaya katılmak için "Challange" moduna girebilir veya ufak bir deneme için "Quick Battle"ı da tercih edebilirsiniz. Oyunda "S" tuşu ile ileri, "X" tuşu ile geri gidiyorsunuz. Aldığınız silahları ise "A" tuşu ile kullanabiliyorsunuz. Yarışın kuralları ise basit: İster hızlı sürüp en önde gelerek birinci olun isterseniz de aldığınız silahlarla rakibinizi saf dışı bırakarak. Rakiplerinizi uçurumdan atmak ise en eğlenceli fikir. Ödül olarak ise kupayı kazanıyorsunuz.

rbaltas@chip.com.tr

progeCAD
2008 Smart

Bilgisayar destekli çizim için ticari CAD programlarına tonlarca para dökmenize gerek yok. progeCAD 2008 Smart size ücretli alternatiflerinin sunduğu bütün imkânları sunuyor.

RECEP BALTAŞ

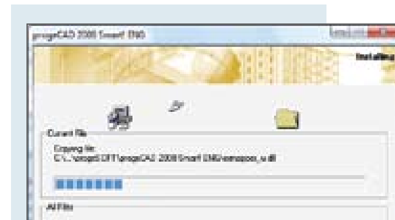
CAD (Computer Aided Design) programları günümüz mimarlarının ve mühendislerinin vazgeçilmez bir yardımcısı adeta. Fakat istediğiniz bütün özelliklere sahip bir CAD programı bir servete mal olabiliyor.

progeCAD 2008 Smart ile rakip programlardaki tüm özelliklere ve hatta fazlasına sahip olmanın yanında yine çalışmalarınızın diğer programlarla uyumlu olmasını garantileyebilirsiniz.

1. Kurulum:

DVD arabiriminden kurlumu başlatın. Karşınıza çıkan ekrandan »Next« diyerek bir sonraki adıma geçin. Burada lisans sözleşmesini »I Accept« butonuna tıklayarak kabul edin ve bir sonraki adıma geçin. Burada programı kuracağınız yeri belirleyebilirsiniz. Standart olarak kurulmasını istiyorsanız ayarlarda herhangi bir değişiklik yapmadan bir sonraki adıma geçin ve kurulumu başlatın. Kurlum bittikten sonra karşınıza kayıt ekranı gelecektir.

rbaltas@chip.com.tr

Hafif Yaklaşık 85 MB'lık boyutu ile yazılım iki dakika içinde kurulabiliyor.

ETİK YAZILIM

Daha önceki sürüm progeCAD LT 2006'da da olduğu gibi bu yazılım da, eşi benzeri görülmemiş insanlık dramının yaşandığı Afrika'daki batı Sudan bölgesi Darfur'da bulunan ve sınır tanımayan doktorlar için bir yardımseverlik hareketine adanmıştır. Bu oluşumda yardım etmek isteyen herkes bağışta bulunabilir. Bağışlar hiçbir şekilde yazılımın ücretsiz kullanımını sınırlandırmamaktadır.

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
Berk Ergin, berk@chip.com.tr
Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Gökhan Bodur, gokhan@chip.com.tr
Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Ercan Uğurlu, Onur Seven, Nazan Öztaykutlu, Uğur Seven, Recep Baltaş, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell (FvK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL), Valentin Pletzer (VP)
Marka Müdürü Asu Bozyayla
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
İzmir Temsilcisi Ziynet Attila, 0 232 463 78 30
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Cem M. Başar
Başkan Yardımcısı Funda Baykal
CHIP Reklam Satış Müdürü Zuhal Söylemez, zsoylemez@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 65, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
İzmir Reklam Tel. 0 232 463 78 30
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336- 53 91
Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
Tel: 0 212 798 28 40
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

MICROSOFT — CHIP 150. SAYI ANA SPONSORU

Enerji tasarrufu

DONANIM:
Kim hızlı bir bilgisayara ve büyük bir ekrana sahip olmak istemez ki? Ancak enerji ve para tasarrufu da artık daha önce hiç olmadığı kadar önemli. CHIP, her ikisinin birlikte nasıl mümkün olabileceğini gösteriyor.

Yeni kablosuz ağ

TEST:
Güncel 802.11n-draft yönlendiriciler sadece kablosuz veri aktarımından daha fazlasını başarabiliyorlar. Piyasadaki yeni aygıtları test ediyor ve bunları daha verimli kullanmanın yollarını açıklıyoruz.

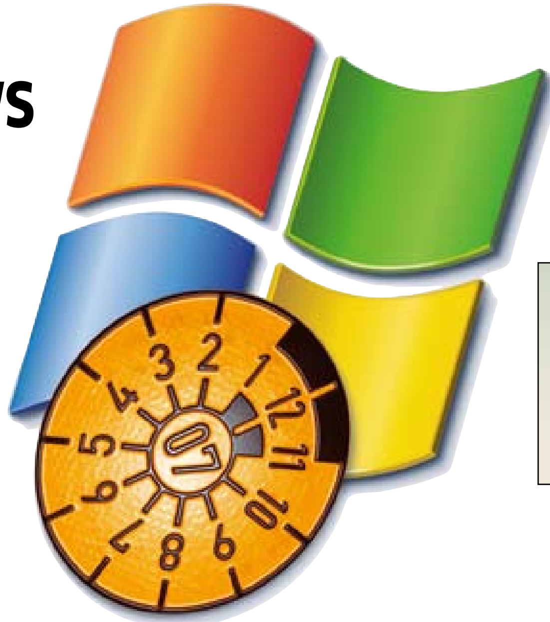
DİĞERLERİ

- **BLU-RAY RAPORU**
  HD-DVD yenildi, zafer Blu-ray'in
  Yeni medyalar tüm detaylarıyla CHIP'te
- **MÜKEMMEL HTPC**
  Uygun fiyata her şeyi gösteren bir PC'niz olabilir
- **VERİ KURTARMA**
  Kayıp verilerinizin arkasından üzülmeyin
- **RAID DOPİNGİ**
  RAID teknolojileri hakkında bilmeniz gereken her şey

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

Hızlı Windows açılışı

PRATİK:
Hangi işletim sistemi daha hızlı açılıyor? CHIP, XP ve Vista'yı sınırlarına kadar zorladı ve çok daha hızlı açılmaları için en iyi ipuçlarını hazırladı.

DÜZELTME

CHIP Şubat 2008 sayımızda 102. sayfada Inwin@360 Assure olarak yazılan ürünün doğru adı InWin @360 Allure'dir. Düzeltir, yanlışlıktan dolayı özür dileriz.